წალკის სოფელ სამების ჯვრის მამათა მონასტერი

თბილისის სასულიერო აკადემია

კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი

საქართველოს საპატრიარქოს საეკლესიო გალობის სასწავლო-კვლევითი ცენტრი

ჰიმნოგრაფიული კრებული

II

წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის

პარაკლიტონი

დასდებელნი «უფალო-ღაღადყავსა» ჴმაჲ ა-ბ

სანოტო დანართი **წმ. ფილიმონ მგალობლის (ქორიძე), წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) და დეკანოზ რაჟდენ ხუნდაძის** ხელნაწერების მიხედვით

ძეგლი სანოტო დანართითურთ გამოსაცემად მოამზადეს და გამოკვლევა დაურთეს
მონაზონმა გიორგი ასკურავამ და მონაზონმა ექვთიმე კრუპიცკიმ

გამომცემლობა
„სულიერი ვენახი“
თბილისი
2023

Tsalka, Sameba village, Cross Monastery
Tbilisi Theological Academy
Korneli Kekelidze National Centre of manuscripts
Ecclesiastical Chant Research Centre of the Georgian Patriarchate

Hymnographical collection

II

Octoechos of St. George the Hagiorite's edition

Stichera on "Lord, I have cried"

First and Second Tones

The musical attachment by St. Philemon the Chanter's (Koridze), St. Ekvtime the Confessor's (Kereselidze), and Archpriest Razhden Khundadze's manuscripts

The text with the musical attachment was prepared for publication and the researched material was submitted in the introduction by
a monk Giorgi Askurava and **a monk Ekvtime Krupitski**

"Sulieri Venakhi" publishers
Tbilisi
2023

„ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ წინამდებარე II ტომში წარმოდგენილია წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის **«უფალო-ღაღადყავსას»** დასდებლები. მათ ახლავს სანოტო დანართი, რომელიც შედგენილია წმ. ფილიმონ მგალობლის (ქორიძე), წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) და დეკანოზ რაჟდენ ხუნდაძის ხელნაწერების მიხედვით.

გამოცემა **ორი ნაწილისგან** შედგება: **პირველი ნაწილი** წარმოადგენს **«უფალო-ღაღადყავსას»** დასდებლების მეცნიერულად დადგენილ კრიტიკულ ტექსტს, რომელსაც დართული აქვს სხვადასხვა ხელნაწერში ასახული ვარიანტების ჩვენება სქოლიოების სახით; **მეორე ნაწილში** განთავსებულია სანოტო დანართი, რომელიც მგალობლებს საშუალებას მისცემს მწუხრის მსახურებაზე **«უფალო-ღაღადყავსას»** დასდებლები გალობით აღავლინონ.

ასევე, სრული სახით ვაქვეყნებთ **«უფალო-ღაღადყავსას»** ფსალმუნის ტექსტს თავისი **მცირე ზომის ჩასართავებით**. ჩასართავები წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნის მიხედვითაა დამოწმებული.

«უფალო-ღაღადყავსას» დასდებლების დიდი მოცულობის გამო „ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ II ტომი მხოლოდ პირველი ორი ხმის მასალას მოიცავს, ხოლო დანარჩენი ხმების მასალა „ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ შემდეგ ტომებში გამოიცემა.

ნაშრომი განკუთვნილია ფილოლოგებისთვის, მგალობლებისთვის, მედავითნეებისთვის, ლიტურგიკის სპეციალისტებისთვის და საეკლესიო ჰიმნოგრაფიით დაინტერესებული საზოგადოებისთვის.

In the second volume of the "Hymnographical Collection", we represent the stichera on **"Lord, I have cried"** from St. George the Hagiorite's Octoechos. This edition is submitted by the musical attachment, which is compiled according to the manuscripts written by St. Philemon the Chanter (Koridze), St. Ekvtime the Confessor (Kereselidze), and Archpriest Razhden Khundadze.

The publication consists of two parts: **the first part** presents the scientifically established critical text of the stichera on **"Lord, I have cried"** along with footnotes in which the differences among the manuscripts are displayed; **the second section** contains the musical attachment that will enable church chanters to perform these chants during Vespers service.

Moreover, the complete text of the Psalm **"Lord, I have cried"**, with its **small-sized refrains**, is being made public. The refrains have been compiled according to the Horologions of St. George the Hagiorite's edition.

The Second Volume of the "Hymnographical Collection" contains only the material of the First and Second Tones due to a large amount of the stichera on **"Lord, I have cried."** As a result, the remaining tones of the stichera on **"Lord, I have cried"** will be published in the following volumes of the "Hymnographical Collection."

The current edition is meant for philologists, church chanters, and readers, as well as for a broader circle interested in ecclesiastical hymnography.

რედაქტორი

ედიშერ ჭელიძე ფილოლოგიის და თეოლოგიის დოქტორი

Editor

Edisher Chelidze Doctor of Philology and Theology

მუსიკალური რედაქტორი

მალხაზ ერქვანიძე სოციალური მეცნიერებების დოქტორი, ეთნომუსიკოლოგი

Musical editor

Malkhaz Erkvanidze Doctor of Social Sciences, ethnomusicologist

რეცენზენტები:

მაია რაფავა ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი

მაგდა სუხიაშვილი მუსიკოლოგიის დოქტორი

დავით შუღლიაშვილი მუსიკოლოგიის დოქტორი, ეთნომუსიკოლოგი

Reviewers:

Maya Rafava Doctor of Philological Sciences

Magda Sukhiashvili Doctor of Musicology

David Shughliashvili Doctor of Musicology, ethnomusicologist

კორექტორები:

იღუმენი ლუკიანე ბუდაღაშვილი თეოლოგიის მაგისტრი, წალკის სოფელ სამების ჯვრის მამათა მონასტრის წინამძღვარი

გიორგი აბრამიშვილი სამუსიკო ხელოვნების მაგისტრი მუსიკოლოგიაში

Revisers:

Hegumen Lukiane Budaghashvili Master of Theology, Abbot of Cross Monastery in Tsalka, Sameba village

Giorgi Abramishvili Master of Musical Arts in Musicology

მთარგმნელი

მონაზონი ექვთიმე კრუპიცკი თეოლოგიის მაგისტრი

Translator

Monk Ekvtime Krupitski Master of Theology

ISMN 979-0-802101-88-3

შინაარსი

დღე შაბათი. წმიდათაჲ და სულთაჲ

Contents

Saturday. Stichera of the Saints and of the Departed

წინათქმა

წმ. გიორგი მთაწმინდელის მიერ თარგმნილი და შედგენილი პარაკლიტონი გიორგი მცირეს მიერ შემდეგი სიტყვებით არის შემკობილი: *„დიდი პარაკლიტონი, სამკაული ეკლესიათაჲ“* (ჰაგიოგრაფიული ძეგლები 2008: 526). თავად წმ. გიორგი მთაწმინდელი პარაკლიტონს „წმიდას“ და „სულთა განმანათლებელს“ უწოდებს: *„და აწ რომელნიცა სწერდეთ წმიდასა ამას და სულთა განმანათლებელსა წიგნსა, პირველად ჩუენთჳს ლოცვა-ყავთ და ნუ ჰგონებთ, თუ კნინი რაჲმე და მცირედი ჭირი მინახავს ამისსა თარგმნასა და წერასა, უფალმან უწყის“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 21). სხვაგან მთაწმინდელი მამა დასძენს: *„ნუვის აქუს იჭჳ თუ ანუ ბერძულად ანუ ქართულად მსგავსი ამისი პარაკლიტონი იპოოს სადა“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 35), რაც იმას გულისხმობს, რომ წმ. გიორგი მთაწმინდელმა ამ უნიკალურ კრებულში თავი მოუყარა საგალობლებს არა მხოლოდ სხვადასხვა ბერძნული ხელნაწერიდან, არამედ ქართველი ჰიმნოგრაფების მიერ შექმნილი ნიმუშებიდანაც.

წინამდებარე გამოცემის პირველ ნაწილში პარაკლიტონის მასალიდან წარმოდგენილია ***«უფალო-ღაღადყავსის»*** დასდებლების მეცნიერულად დადგენილი კრიტიკული ტექსტი, რომელსაც დართული აქვს სხვადასხვა ხელნაწერში ასახული ვარიანტების ჩვენება სქოლიოების სახით. რვავე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსის»*** საგალობელთა ტექსტის კრიტიკული ვარიანტი **XI-XVI** საუკუნეების ოცდაორი ხელნაწერის მიხედვითაა დადგენილი. ამასთან, კვლევითი ნაწილისთვის დამატებით გამოყენებულია ექვსი ხელნაწერი და ორი ბეჭდური გამოცემა (ვახტანგ **VI**-ის სტამბაში, 1720 წელს გამოცემული პარაკლიტონი და თანამედროვე პრაქტიკაში არსებული, ანტონ **I** კათალიკოსის მიერ რედაქტირებული პარაკლიტონი). პარაკლიტონის შემცველ ხელნაწერებს შორის ყველაზე ვრცელია **Ath. 45 (XI** ს.**)**, რომელიც წმ. გიორგი მთაწმინდელის ავტოგრაფს წარმოადგენს. ხელნაწერ **Ath. 45**-ში წარმოდგენილი ***«უფალო-ღაღადყავსის»*** დასდებლების შესახებ წეს-განგებით მითითებებს ამავე ხელნაწერში დართულ ანდერძში ვხვდებით, რომელიც პარაკლიტონის ჰიმნოგრაფიულ მასალას უძღვის წინ (იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 21-36).

Ath. 45-ის მიხედვით ***«უფალო-ღაღადყავსის»*** **წყვილთა**[1] რაოდენობა, ერთი დღის ფარგლებში, 2-დან 11-ამდე მონაცვლეობს. მაგალითად:

„[პირველი ჴმაჲ,] დღე ოთხშაბათი: ***ორი წყვილი უფალო-ღაღადყავსა***“ (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 25);

---

1 *ტერმინი* ***წყვილი*** *მრავალგზისაა მოხმობილი წმ. გიორგი მთაწმინდელის მიერ. ერთი* ***წყვილი*** *გულისხმობს დასდებელთა ერთ ჯგუფს, რომელიც შედგება ძლისპირისგან და მასზე დაქვემდებარებული რამდენიმე დასდებლისგან. ასევე,* ***წყვილი*** *ეწოდება თვითავაჯ დასდებელთა ერთ ჯგუფს.*

„აღგომისანი, ჴმაჲ ღ გუერდი: ***თერთმეტი წყვილი უფალო-ღაღადყავსა*** *“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 29).

«უფალო-ღაღადყავსას» დასდებლები *„ძლისპირსა ზედა“* იგალობება, ხოლო ნაწილი *„თჳთავაჯნია“*. ამის შესახებ ანდერძში შემდეგ მითითებას ვხვდებით: *„თავნი ყოველნი წითლითა დასხნეს, რამეთუ რომელნი* ***ძლისპირსა ზედა*** *არა იყვნეს,* ***თჳთავაჯნია*** *და მისთჳს ჯერ-არს წითლითა დასუმაჲ, რომელნი კუალა* ***ძლისპირსა ზედა*** *იყვნეს, იგი ვითა წყვილნი დაწერნეს ჩუეულებისაებრ“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 23).

«უფალო-ღაღადყავსას» დასდებლები შინაარსის მხრივ სხვადასხვაგვარია. ისინი განიყოფება ათ ჯგუფად: **აღდგომისანი**, **სინანულისანი**, **ჯუარისანი**, **მოციქულთანი**, **წმიდათანი**, **მღდელთმოძღუართანი**, **მამათანი**, **დედათა მოწამეთანი**, **სულისანი** და **ღმრთისმშობლისანი** (იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 22-23).

წმ. გიორგი მთაწმინდელს ვრცელი პარაკლიტონის შედგენამდე სტიქარონ-წარდგომათა მცირე კრებული უთარგმნია, რომელიც მხოლოდ პარაკლიტონის სტიქარონ-წარდგომებს და ზოგიერთ სხვა მცირე ზომის საგალობელს შეიცავდა. მიუხედავად იმისა, რომ მან ვრცელი პარაკლიტონი შეადგინა, რომლის მსგავსიც, მოცულობის თვალსაზრისით, არც ბერძნულ და არც ქართულ პარაკლიტონებს შორის არ მოიპოვება, სტიქარონ-წარდგომათა მცირე კრებულს თავისი ლიტურგიკული დანიშნულება არ დაუკარგავს. სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის შესახებ მთაწმინდელი მამა მიუთითებს: *„აწ თავნი და სამირკუელნი ესენი არიან, რომელნი უმცროჲსსა წიგნსა სწერიან“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 23). ეს მითითება ადასტურებს, რომ მცირე წიგნის, ესე იგი, სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის მასალა ვრცელ პარაკლიტონში არ არის შეტანილი და იგი, როგორც დამოუკიდებელი კრებული, კვლავ ინარჩუნებს თავის ფუნქციას. ამ დასკვნის გაკეთების შესაძლებლობას წმ. გიორგი მთაწმინდელის ანდერძი გვაძლევს: *„უკუეთუ ვინმე* ***სრულებით აღსწერდეს***[1]*, პირველად იწყოს* ***აღგომისა სტიქარონთა ბერძულთა, ქართულთა****, ვითა პარაკლიტონსა შინა დაგვიწერია, მუნ დასწერდით და ერთგან ნუ აჰრევთ. გინათუ* ***აღგომისანი*** *იყვნეს, გინათუ* ***მთავარანგელოზთანი****, გინათუ* ***ნათლისმცემელისანი****, გინათუ* ***ღმრთისმშობლისანი****, გინათუ* ***მოციქულთანი****, გინათუ* ***ჯუარისანი****, გინათუ* ***წმიდათანი****, იგი თავის-თავისა ადგილსა აღიწერებოდინ და ესე კუალად* ***ახლად თარგმნილნი*** *— თავისა ადგილსა“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 22).

ზემორე მითითება ცხადყოფს, თუ როგორი თანმიმდევრობით უნდა დაალაგოს გადამწერმა საგალობლები ორივე კრებულის გაერთიანების შემთხვევაში.

1 *ესე იგი, ვინც დააპირებს მცირე წიგნისა და ახლად თარგმნილი ვრცელი პარაკლიტონის მასალის ერთ წიგნად გაერთიანებას.*

კერძოდ, სტიქარონ-წარდგომათა კრებულში არსებული აღდგომის დასდებლე-ბი მან უნდა მოათავსოს ვრცელ, ესე იგი, ახლად თარგმნილ პარაკლიტონში მოცემულ აღდგომის საგალობლებთან, მთავარანგელოზთანი – ვრცელ პარა-კლიტონში მთავარანგელოზთა საგალობლებთან და ა. შ. ეს წესი ვრცელდება ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლებთან დაკავშირებითაც: *„გინათუ **«უფალო--ღაღატყავთაჲ»** იყოს და გინათუ წარდგომათაჲ, ესრეთ ჴერ-არს აღწერაჲ და ვითა რვანივე ჴმანი **«უფალო-ღაღატყავნი»** ამას გუარსა ზედა აღწერნეს“* (ჰიმნოგრაფი-ული კრებული 2020: 23).

სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის ავტოგრაფული ნუსხა დაკარგულია, თუმცა მასში ასახული მასალა, მეტ-ნაკლები რაოდენობით, პარაკლიტონის შემცველ სხვადასხვა ხელნაწერში ფიქსირდება. მათ შორის განსაკუთრებულია **Sin. 77 (XIII-XIV)**, რომელიც სტიქარონ-წარდგომათა კრებულს წარმოადგენს და მკვლევართა შეფასებით წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციისაა (იხ. სინური კოლექცია 1987: 166). აღსანიშნავია, რომ ამ კრებულში სტიქარონ-წარდგომები ლიტურგიკული თანმიმდევრობითაა მოცემული, რის გამოც ამ ხელნაწერს წმ. გიორგი მთაწმინდელის სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის უშუალო ასლად ვერ მივიჩნევთ, რადგანაც წმინდა მამის მიერ შედგენილ კრებულში სტიქარონ-წარდგომები სხვაგვარად იყო დალაგებული. ამის შესახებ ჩვენ პარაკლიტონის ანდერძიდან ვიგებთ, რომელშიც მცირე წიგნის მასალა ზედმიწევნითაა აღწერილი (იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 23-24).

პარაკლიტონის შემცველი ხელნაწერების შესწავლამ ცხადყო, თუ როგორ მიუსადაგეს გადამწერებმა ვრცელი პარაკლიტონის, ესე იგი, ახლად თარგმნი-ლი პარაკლიტონისა და მცირე წიგნის, ანუ სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის მასალა ერთმანეთს. სიცხადისთვის მოვიყვანთ პირველი ხმის კვირადღის მაგა-ლითს:

Ath. 45-ში, პირველ ხმაში, კვირადღეს მითითებულია „ხუთი წყვილი ***«უფალო-ღაღადყავსა»***“, **Sin. 77**-ში კი, რომელიც სტიქარონ-წარდგომათა კრებულს წარმოადგენს, ამ ხუთი **წყვილიდან** არცერთი არ გვხვდება. მას-ში მოცემულია სხვა ორი **წყვილი**. საყურადღებოა იმ ხელნაწერთა მონაცემე-ბი, რომლებიც მცირე კრებულსა და ახლად თარგმნილ, ვრცელ პარაკლიტონს აერთიანებენ. ერთ-ერთი ამგვარი ხელნაწერი გახლავთ G ნუსხა, **Ath. 47 (XII-XIII)**. ამ ხელნაწერში სტიქარონ-წარდგომათა კრებულისა და ვრცელი პარა-კლიტონის მასალა გაერთიანებულია. **Ath. 47** ზედმიწევნით ითვალისწინებს წმ. გიორგი მთაწმინდელის მითითებას და ამ ორი კრებულის მასალას ანდერძის შესაბამისად აერთიანებს. მაგალითად, პირველი ხმის კვირადღეს **Ath. 47** ვრცე-ლი პარაკლიტონის, ესე იგი, **Ath. 45**-ის მასალიდან, უკლებლივ ყველა **წყვილს**

იმოწმებს, რომელთა რაოდენობა გახლავთ ხუთი. ეს **წყვილებია**: ***«შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ», «ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი», «იშევ ქალწულისაგან», «ქრისტე კაცთმოყუარე», «ეჰა, დიდებულო საკჳრველო».*** ვრცელი პარაკლიტონის ხუთ **წყვილს** ის სტიქარონ-წარდგომათა კრებულიდან ორ **წყვილს** უმატებს. ეს **წყვილებია**: ***«სამწუხრონი ესე ლოცვანი»*** და ***«იხარებდით ცანი და გალობდით»***.

მსგავსი სურათია წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის შემცველ სხვა ხელნაწერებშიც, რომლებიც ერთმანეთისგან გარკვეულ საკითხებში სხვაობს: არსებობს ხელნაწერები, რომლებიც **წყვილებს** მხოლოდ ვრცელი პარაკლიტონის მასალიდან სრულად ან ნაწილობრივ იმოწმებს; არსებობს ხელნაწერები, რომლებიც მეტ-ნაკლები სხვაობით ორივე კრებულიდან, ესე იგი, ვრცელი პარაკლიტონიდან და სტიქარონ-წარდგომათა კრებულიდან იმოწმებს **წყვილებს**; ასევე გვაქვს ისეთი ხელნაწერებიც, რომლებიც საერთოდ არ იმოწმებს **წყვილებს** ვრცელი პარაკლიტონის მასალიდან, არამედ – მხოლოდ სტიქარონ-წარდგომათა კრებულიდან.

პარაკლიტონის სტიქარონთა მასალაზე დაკვირვებამ ცხადყო, რომ ერთსა და იმავე სტიქარონს სხვადასხვა ხელნაწერი სხვადასხვა დღეს და სხვადასხვა ჟანრობრივ ჯგუფს მიაკუთვნებს. ამ ფაქტის მრავალგვარობიდან გამომდინარე საჭიროდ მივიჩნიეთ, შეგვედგინა სტიქარონთა ლიტურგიკული სქემები. ხსენებულ სქემებში აღნიშნულია წინამდებარე პუბლიკაციაში წარმოდგენილი უკლებლივ ყველა სტიქარონის ხელნაწერისეული პაგინაცია და ჟანრობრივი კუთვნილება.

აღნიშვნის ღირსია ის თავისებურებაც, რომ პარაკლიტონების შემცველი ხელნაწერების გვიანდელ ნუსხებში ჰიმნოგრაფიული მასალის რაოდენობა მეტად შემცირებულია. დღევანდელ პრაქტიკაში დამკვიდრებული პარაკლიტონი, რომელიც ანტონ I კათალიკოსის (1720-1788) მიერაა რედაქტირებული სლავურის მიხედვით, მათ რიცხვს მიეკუთვნება. მასში საგალობელთა რაოდენობა აუცილებელ მინიმუმამდეა დაყვანილი. მაგ., პარაკლიტონის **XI-XIII** სს.-ის ხელნაწერებში პირველი ხმის კვირადღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების რაოდენობა, მეტ-ნაკლები სხვაობით, **ოცდათხუთმეტია**[1], ხოლო დღევანდელ პრაქტიკაში დამკვიდრებულ პარაკლიტონში **რვა** დასდებელი გვხვდება.

წინამდებარე პუბლიკაციის მეორე ნაწილში წარმოდგენილია სანოტო დანართი, რომელიც წმ. ფილიმონ მგალობლის (ქორიძე), წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) და დეკანოზ რაჟდენ ხუნდაძის ხელნაწერების მიხედვითაა შედგენილი. ის მოიცავს ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნს და პირველი ორი

1 *მაგ., Ath. 45-ში მოცემულია 27 სტიქარონი* ***(9r-10r)****, რომელსაც ემატება 8 თვითავაჯი დასდებელი სტიქარონ-წარდგომათა კრებულიდან* ***(Sin. 69, 1r-1v)****.*

ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლებს. სანოტო დანართში წმ. გიორგი მთაწმინდელის პარაკლიტონის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების მეცნიერულად დადგენილი კრიტიკული ტექსტია წარმოდგენილი.

პრაქტიკული დანიშნულების თვალსაზრისით ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნი ***«დასდევ, უფალო»*** წარმოვადგინეთ როგორც ნოტირებული, ისე ნევმირებული ვარიანტით. ნევმირებაში ვგულისხმობთ გვიანდელ, ე. წ. ***„შემოქმედის ნევმებს“***.

სანოტო დანართის ბოლოს მოცემულია შენიშვნები რიტმულ-ინტონაციურ, კილოურ და ტრანსპოზიციურ ცვლილებებთან დაკავშირებით. ამას მოსდევს დასდებელთა საძიებელი, რომელშიც ასახულია დასდებელთა ადგილმდებარეობა ტექსტოლოგიურ ნაწილსა და სანოტო დანართში (გვერდისა და ნომრის მითითებით).

«უფალო-ღაღადყავსას» დასდებლებთან მიმართებით წინამდებარე პუბლიკაციაში განხილულია არაერთი მნიშვნელოვანი ლიტურგიკული საკითხი. კვლევის შედეგად გამოვლინდა რამდენიმე თავისებურება, რომელთა შორის არსებითად მიგვაჩნია:

1. საეკლესიო წეს-განგების მიხედვით ღვთისმსახურების დროს ინციპიტით მითითებული ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირები არ უნდა იგალობებოდეს, ისინი მხოლოდ ავაჯის განსაზღვრისთვისაა მოცემული.

2. ბერძნულ ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ ტერმინს αὐτόμελον *(ავტომელონ)* შუა საუკუნეების ქართულ ხელნაწერებში შეესაბამება ტერმინი **ძლისპირი *«უფალო-ღაღადყავსა»***.

3. ბერძნული ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიული ტერმინი ἰδιόμελον *(იდიომელონ)* ქართულად ითარგმნებოდა როგორც **თჳთავაჯი**.

4. დღევანდელ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში გავრცელებული ტერმინები **თვითსამსგავსო** და **თვითხმოვანი** რუსული წარმომავლობისაა და, შესაბამისად, გვიანდელია.

5. სტიქარონ-წარდგომათა ორი განსხვავებული რედაქცია განსხვავებული ჰანგის საფუძველზეა შექმნილი თავად წმ. გიორგი მთაწმინდელის მიერ.

6. ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** და ***«გალობათა»*** ძლისპირების ურთიერთშედარების საფუძველზე გამოიკვეთა შემთხვევები, როდესაც ისინი ერთმანეთის მსგავსი მელოდიური ფორმულებით არის შედგენილი.

7. შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიული ხელნაწერების კვლევამ ცხადყო, რომ რიგ შემთხვევაში ***სტიქარონებისთვის «გალობათა»*** ძლისპირები გამოყენება.

«უფალო-ღაღადყავსას» და ***«გალობათა»*** ძლისპირების ურთიერთმიმართებისა და საზიარო გამოყენების საკითხის საფუძველზე შესაძლებელი გახდა

იმ ძლისპირებისთვის, რომლებიც არ აღმოჩნდა **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში, სხვა ძლისპირების ჰანგის მისადაგება.

განზრახული გვაქვს ლიტურგიკულ ტერმინთა ლექსიკონის შედგენა, რომელსაც წარმოვადგენთ რვავე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების გამოქვეყნების შემდეგ. ლექსიკონში ასახული იქნება მხოლოდ ის ტერმინები, რომელთა შესახებ კვლევა „ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ ფარგლებშია ნაწარმოები.

«უფალო-ღაღადყავსას» ფსალმუნი წმ. გიორგი მთაწმინდელისეული ჟამნის ხელნაწერებში

«უფალო-ღაღადყავსას» ფსალმუნი მოიცავს 140-ე („უფალო ღაღად-ვყავ“), 141-ე („ჴმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ღაღად-ვყავ“), 129-ე („ღრმითაღმო ღაღად-ვყავ შენდამი, უფალო“) და 116-ე („უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები“) ფსალმუნებს. საეკლესიო წეს-განგება ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ანტიფონურ შესრულებას მიუთითებს, რაც მას ორ ნაწილად განყოფს: ერთი მხრივ, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნი და, მეორე მხრივ, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლები.

ქართული ჟამნის სხვადასხვა ხელნაწერის შესწავლამ ცხადყო, რომ ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნს მცირე ზომის ჩასართავები (რეფრენები) დაერთვის, რომლებიც დასდებლებისგან განსხვავდება. ეს ჩასართავებია: „ისმინე ჩემი, უფალო“; „უფლისა მიმართ ღაღად-ვყავ“; „ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ“ და „მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა“. ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** მუხლები და მათი ჩასართავები ანტიფონურად უნდა შესრულდეს.

მეტი სიცხადისთვის მოვიყვანთ ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნისა და ჩასართავების სრულ ტექსტს[1], როგორც ის დადასტურებულია წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნში. ჩვენთვის საინტერესო ტექსტი შემდეგ ნუსხებშია დამოწმებული: **Jer. 127 (XII-XV** სს.**, 56v-62v); Sin 88 (XIII-XIV** სს.**, 35v**[2]), ახალც. **211 (XVI-XVII** სს.**, 37v-39r), K 156 (XVI-XVII** სს.**, 147r-149r), Krakov 1922 (XVI-XVIII** სს.**, 88-90**[3]**), Krakov 1925 (XVI-XVIII** სს.**, 71-75).** ხელნაწერებში ჩასართავები სხვადასხვაგვარადაა განლაგებული. სქოლიოებში

---

1 *«უფალო-ღაღადყავსას» ფსალმუნი თავისი ჩასართავებით ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის* ***A, H*** *და* ***Q*** *ფონდის ჟამნის ხელნაწერების მიხედვით გამოქვეყნებული აქვს ექვთიმე კოჭლამაზაშვილს (იხ. კოჭლამაზაშვილი* ***1999: 13-29****).*

2 *ხელნაწერი ნაკლულია და* ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** *ფსალმუნის შემცველ მხოლოდ ერთ გვერდს შეიცავს.*

3 *ხელნაწერებს* ***Krakov 1922****-სა და* ***Krakov 1925****-ს პაგინაცია არ აქვს, ამიტომ ვუთითებთ* ***PDF*** *ფაილის გვერდებს.*

ასახულია ყველა ზემოხსენებული ხელნაწერის მონაცემი, რომელიც საკუთრივ ჩასართავებს ეხება.

*უფალო, ღაღად-ვყავ შენდამი; ისმინე ჩემი, მოხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა ჩემსა შენდამი.

ისმინე ჩემი, უფალო.

წარემართენ ლოცვაჲ ჩემი ვითარცა საკუმეველი შენ წინაშე, აღპყრობაჲ ჴელთა ჩემთაჲ მსხუერპლ სამწუხროდ.

ისმინე ჩემი, უფალო.

დასდევ, უფალო, საცოჲ პირსა ჩემსა და კარი ძნელი – ბაგეთა ჩემთა[1]. ნუ მისდრეკ გულსა ჩემსა სიტყუათა მიმართ უკეთურებისათა

ისმინე ჩემი, უფალო.

მიზეზებად მიზეზთა ცოდვისათა კაცთა თანა, რომელნი იქმან უშჯულოებასა,

ისმინე ჩემი, უფალო[2].

და ნუმცა ზიარ ვარ მე რჩეულთა მათთა თანა. მსწავლოს მე მართალმან წყალობითა და მამხილოს მე;

ისმინე ჩემი, უფალო.

ზეთი ცოდვილისაჲ ნუ განაპოხებნ თავსა ჩემსა და მერმე ნუცაღა ლოცვაჲ ჩემი ნებასა მათსა.

ისმინე ჩემი, უფალო.

დაინთქნეს მახლობელად კლდისა მსაჯულნი მათნი, ისმნენ სიტყუანი ჩემნი, რამეთუ ტკბილ არიან.

ისმინე ჩემი, უფალო[3].

ვითარცა სისქე მიწისაჲ განიპო ქუეყანასა ზედა, განიბნინეს ძუალნი მათნი ჯოჯოხეთს შინა.

ისმინე ჩემი, უფალო.

რამეთუ შენდამი, უფალო, უფალო, თუალნი ჩემნი; შენდამი ვესავ, ნუ მიმიღებ სულსა ჩემსა.

ისმინე ჩემი, უფალო[4].

მიცევ მე მახისაგან, რომელ დამირწყეს მე, და საცთურისაგან, რომელნი იქმან უშჯულოებასა.

ისმინე ჩემი, უფალო.

---

1 ჩემთა + ისმინე ჩემი, უფალო **K 156, Krakov 1922**

2 ისმინე ჩემი, უფალო – **ახალც.** *211*

3 ისმინე ჩემი, უფალო – **ახალც.** *211*

4 ისმინე ჩემი, უფალო – **Jer. 127, Krakov 1925**

* *ფსალმუნის ტექსტი გამართულია შემდეგი გამოცემის მიხედვით:* ***ქურთხევანი 2021: 22-25.***

შეითხინენ სათხეველთა მისთა ცოდვილნი; მხოლოჲ ვარი მე, ვიდრემდის თანაწარვჰჴდე?

უფლისა მიმართ ღაღად-ვყავ[1].

ჴმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ღაღად-ვყავ, ჴმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ვილოცე.

ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ[2].

განვჰფინო მის წინაშე ვედრებაჲ ჩემი და ჭირი ჩემი წინაშე მისსა მიუთხრა.

ქრისტე მაცხოვარ[3], *შეგჳწყალენ ჩუენ.*

მო-რაჲ-აკლდებოდა ჩემგან სული ჩემი, და შენ უწყნი ალაგნი ჩემნი;

ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ[4].

გზასა ამას, რომელსა ვიდოდე, დამირწყეს მე მახე. ვხედევდ მარჯუულ ჩემსა, განვიცდიდ და არავინ იყო მცნობელ ჩემდა;

ქრისტე მაცხოვარ[5], *შეგჳწყალენ ჩუენ.*

წარწყმდა სივლტოლაჲ ჩემგან და არავინ არს გამომეძიებელ სულისა ჩემისა.

ქრისტე მაცხოვარ[6], *შეგჳწყალენ ჩუენ.*

ღაღად-ვყავ შენდამი, უფალო, და ვთქუ: შენ ხარ სასოჲ ჩემი, ნაწილი ჩემი ქუეყანასა მას ცხოველთასა.

მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა[7].

მოხედენ ვედრებასა ჩემსა, რამეთუ დავმდაბლდი ფრიად; მიჴსენ მე მდევართა ჩემთაგან, რამეთუ განძლიერდეს ჩემსა უფროჲს.

მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა[8].

ᲓᲐᲡᲓᲔᲑᲔᲚᲜᲘ ᲡᲘᲜᲐᲜᲣᲚᲘᲡᲐᲜᲘ. ᲰᲛᲐᲘ Ა. «*შენ, სიტყუაჲ*»[*].

---

1 უფლისა მიმართ ღაღად-ვყავ] ისმინე ჩემი, უფალო **ახალც. 211, K 156, Krakov 1925**

2 ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ – **Jer. 127, Krakov 1922**

3 მაცხოვარ + და **Krakov 1922**

4 მო-რაჲ-აკლდებოდა ჩემგან სული ჩემი, და შენ უწყნი ალაგნი ჩემნი; ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ – **Krakov 1925**

5 მაცხოვარ + და **Krakov 1922**

6 მაცხოვარ + და **Krakov 1922**

7 მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა] ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ **K 156,** ქრისტე მაცხოვარ და შემიწყალენ ჩუენ **Krakov 1922,** მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა – **Krakov 1925**

8 მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა] ქრისტე მაცხოვარ, შეგჳწყალენ ჩუენ **K 156,** მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა – **ახალც. 211, Krakov 1922, Krakov 1925**

* *ამ მონაკვეთიდან იწყება დასდებლების ჩართვა. დასდებელთა ტექსტები არ მოგვყავს, რადგან ამ კუთხით ჟამნის მონაცემი ჩვენი ინტერესის სფეროს არ წარმოადგენს. მხოლოდ ინციპიტით მითითებულ ძლისპირებს დავაფიქსირებთ. აღსანიშნავია, რომ Jer. 127-ში ჩართულ დასდებელთა რაოდენობა განსხვავებულია დღევანდელ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში დამკვიდრებული რაოდენობისგან. ეს მონაცემი ჩვენ მიერ მოყვანილი ჟამნის ხელნაწერებიდან მხოლოდ Jer. 127-ში გვხვდება.*

[დასდებელი]

გამოიყვანე საპყრობილით სული ჩემი, რაჲთა აღუვარო სახელსა შენსა.

[დასდებელი]

მე მელიან მართალნი, ვიდრემდის მომაგო მე[1].

[დასდებელი]

ღრმითაღმო ღაღად-ვყავ შენდამი, უფალო; უფალო, შეისმინე ლოცვისა ჩემისაჲ[2];

[დასდებელი]

იყვნედ ყურნი შენნი მორჩილ ჴმასა ვედრებისა ჩემისასა[3].

[დასდებელი]

უკუეთუ უშჯულოებათაებრ მიაგებდე, უფალო, უფალო, ვინ-მე დაუთმოს? რამეთუ შენ მიერ არს ლხინებაჲ.

[დასდებელი]

სახელისა შენისათჳს დაგითმე შენ, უფალო,

[დასდებელი]

დაუთმოს სულმან ჩემმან სიტყუასა შენსა. ესავს სული ჩემი უფალსა

«არაჲ დააკ...».

[დასდებელი]

საჴუმილავითგან განთიადისა მიმწუხრამდე, საჴუმილავითგან განთიადისა

[დასდებელი]

ესევდინ ისრაჱლი უფალსა[4].

[დასდებელი]

რამეთუ უფლისა მიერ არს წყალობაჲ, და მრავალ არს მის მიერ გამოჴსნაჲ.

[დასდებელი]

და თავადმან იჴსნას ისრაჱლი ყოველთაგან უშჯულოებათა მისთა.

[დასდებელი]

უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები და აქებდით მას ყოველი ერი;

[ორი დასდებელი]

---

1 მე + უფალსა შეესემინ ჴმაჲ ლოცვისა ჩემისა **ახალც.** 211

2 ჩემისაჲ + ჯუარითა შენითა განგვანათლენ ჩუენ, ქრისტე **ახალც.** 211

3 ჩემისასა + ჯუარითა შენითა განგვანათლენ ჩუენ, ქრისტე K 156, Krakov 1922

4 უფალსა + ამიერითგან და უკუნისამდე **ახალც.** 211

რამეთუ განძლიერდა ჩუენ ზედა წყალობაჲ მისი,
[დასდებელი]
და ჭეშმარიტებაჲ უფლისაჲ ჰგიეს უკუნისამდე.
[დასდებელი]
«ედემი».
[დასდებელი]
დიდებაჲ.
[დასდებელი]
აწ და.
[დასდებელი].

XIX-XX საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში წარმოდგენილია ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნის რვა ხმის **სადა** და **ჭრელი** ვარიანტი[1]. რვა ხმაზე იგალობება ფსალმუნის პირველი ორი მუხლი თავისი ჩასართავებით[2] და ***«დიდებაჲ. აწ და»***, ხოლო სიტყვებიდან – ***«დასდევ, უფალო»*** – ბოლომდე რვავე ხმაში მოცემულია ერთი მარტივი ვარიანტი მცირე ზომის ჩასართავების გარეშე (იხ. ხელნაწ. **Q 672,** გვ. **64-74**). ამასთან, მიხეილ ელიზბარაშვილის ხელნაწერში, **Q 1436-**ში, რომელიც „კარბელაანთ კილოს“ საგალობლებს შეიცავს, გვხვდება ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ფსალმუნის სხვადასხვა ხმაზე გაწყობილი რამდენიმე მუხლი: კერძოდ, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** პირველ ორ მუხლთან ერთად გვხვდება მესამე მუხლი – ***«დასდევ, უფალო»***, რომელიც მეშვიდე ხმაზეა გაწყობილი, და მეოთხე მუხლი – ***«ნუ მისდრეკ გულსა ჩემსა»***, რომელიც მერვე ხმაზეა გაწყობილი (იხ. ხელნაწ. **Q 1436, 78v-79r**).

სანოტო ხელნაწერების გათვალისწინებით შეიძლება ითქვას, რომ ***«უფალო--ღაღადყავსას»*** მუსიკალური ტექსტი (მუხლიდან ***«დასდევ, უფალო»***) ორი ვარიანტით იყო გავრცელებული: ერთი მხრივ, რვავე ხმისთვის საერთო, მარტივი ვარიანტით, როგორც ეს მოცემულია **Q 672-**ში და, მეორე მხრივ, რვა ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჰანგით, როგორც ეს **Q 1436-**შია წარმოდგენილი.

---

1 *როდესაც ვახსენებთ* ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** *სადა და ჭრელ ვარიანტს, ვგულისხმობთ იმას, რომ ეს საგალობელი წარმოდგენილია ორი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი ჰანგით. როგორც ცნობილია, ჭრელი ვარიანტი არ წარმოადგენს სადა ჰანგის გამშვენებას.*

2 *ე.ი., უფალო, ღაღად-ვყავ შენდამი; ისმინე ჩემი, მოხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა ჩემსა შენდამი.* ***ისმინე ჩემი, უფალო.***

წარემართენ ლოცვაჲ ჩემი ვითარცა საკუმეველი შენ წინაშე, აღპყრობაჲ ჴელთა ჩემთაჲ მსხუერპლ სამწუხროდ. ***ისმინე ჩემი, უფალო.***

სტიქართნთა ჟანრობრივ ჯგუფში დასდებელთა საზიარო გამოყენების შესახებ

შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ ხელნაწერებზე დაკვირვებამ ცხადყო, რომ ერთსა და იმავე სტიქარონს სხვადასხვა ხელნაწერი სხვადასხვა დღეს და სხვადასხვა ჟანრობრივ ჯგუფს მიაკუთვნებს. მაგალითად, ავტოგრაფის (Ath. 45) პირველი ხმის ორშაბათის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** **წყვილი** ***«ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ მოხუედ»*** **(16v) N** ხელნაწერში **(Ath. 26)** მოცემულია ***«საკუთრივ სტიქარონში»*** **(111v);** ავტოგრაფის **(Ath. 45)** მეორე გვერდითი[1] ხმის შაბათის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** **წყვილი** ***«უფალო, საჯსენებელსა მოწამეთასა»*** **(194r) D** ხელნაწერში **(Ath. 24)** მოცემულია ***«აქებდითსაში»*** **(114r).** ამგვარი მაგალითები მრავლადაა და ჩვენ მათ კრიტიკული ტექსტის ბოლოს დართულ სქემებში ავსახავთ.

წმ. გიორგი მთაწმინდელს მის მიერ შედგენილ იანვარ-თებერვლის თვენში ამ საკითხთან დაკავშირებით საყურადღებო მითითება აქვს მოცემული: „*და ვინ სწერდეთ, რაჲ აქა ჰპოოთ, იგივე თქუენ დაწერეთ და ნუცა შეჰმატებთ, ნუცა და-აკლებთ და ნუცა* ***«აქებდითსა»*** *არჩევთ და* ***«აქებდითსა»*** *სწერთ. ესერა ყოველი* ***«უფალო-ღაღატყავსა»*** *სწერია, ვითა ბერძულთა იადგართა გჳპოვნია,* ***«უფალო--ღაღადყავსაცა»*** *თქუნით, და თუ სხუანი არა იყვნენ, იგივე წყვილნი* ***«აქებდით-სა»*** *თქუენით,* **არა გაცუთებიან**“ **(**ხელნაწ. **Ath. 65, 195r).**

მსგავსი შენიშვნა გვაქვს „უძველეს იადგარში“, სადაც 18 იანვრის ***«უფა-ლო-ღაღადყავსას»*** დასდებელთა ნაწილზე ამგვარი მითითებაა: „*სხუანი თუ გინდეს, აქა სთქუნე, თუ გინდეს* ***«აქებდითსა»***“ (უძველესი იადგარი 1980: 80). მსგავსი სახის მითითება „იელის იადგარშიც“ გვხვდება: „***«აქებდითსა»*** ***«უფალო-ღაღატყავისანი»*** *სთქუნე*“ (ხელნაწ. სვან. 488, **179r**). იგივე მეორდე-ბა სექტემბრის თვენშიც: „***«აქებდითსა»*** *რომელიცა გინდეს, ბრძანეთ* ***«უფალო--ღაღატყავთაგან»***“ **(**ხელნაწ. **Jer. 110, 46r).**

ბოლოს, დავიმოწმებთ კიდევ ერთ უიშვიათეს მითითებას მარხვანიდან: „დიდსა ხუთშაბათსა მწუხრი – უფალო ღაღადყავსა – უფსკრულმან

---

1 ***გვერდითი ხმა*** *გამოყენებულია ბერძნული* πλάγιος ἦχος*-ის საფუძველზე და წარმოადგენს ბერძნული ტერმინის სიტყვასიტყვით თარგმანს. ძველ ქართულ ენაში ზედსართავი სახელი* πλάγιος *არსებითი სახელის ფორმით ითარგმნებოდა, როგორც* ***გუერდი****. ბერძნული* πλάγιοι ἦχοι *მრავალ ენაში ზედსართავი სახელის ფორმით, უთარგმნელად გადმოიტანება, როგორც* ***პლაგალური ხმები****: შდრ. ლათ.* **modi plagales;** *ინგლ.* **plagal modes;** *გერმ.* **plagaltöne, seitentöne, nebentöne;** *ფრანგ.* **les modes plagaux;** *რუს.* **плагальные гласы** *(იხ.* **Grove 1900: Plagal modes***). შესაბამისად, ლიტურგიკულ ტექსტებში ძველ ქართულ ტერმინ* ***გუერდს*** *უცვლელად ვტოვებთ, ხოლო სამეცნიერო მსჯელობის წარმართვისას ვიყენებთ ტერმინ* ***გვერდითს****, რომელიც ზედმიწევნით შეესაბამება ზედსართავ სახელს* πλάγιος.

სიბრ. და იუდა მზაკუვარნი – **და სხუანი – რავდენნიცა გინდენ, პარასკევისა სტიქარონთა ესტუმრე**[1]" (მარხვანი 2022: 1244).

ერთი და იმავე სტიქარონის სხვადასხვა ჟანრობრივი ჯგუფისადმი მიკუთვნებულობის კუთხით ასევე საინტერესოა ავტოგრაფული ნუსხის ბოლო ნაწილში მოცემულ სტიქარონებზე დაკვირვება, რომლებიც ამგვარადაა დასათაურებული: *„სტიქარონნი და წარდგომანი ბერძულთა სამარადისოთანი*[2]*, რომელ უკუანაჲს ვპოვენ, ესერა დაგვწერიან ნებითა ღმრთისაჲთა"* (ხელნაწ. **Ath. 45, 258r**).

ამ სტიქარონ-წარდგომათა შესახებ ანდერძში შემდეგ მითითებას ვხვდებით: *„ამათ დანარჩომთა და აქა დაწერილთა **სტიქარონ-წარდგომათა** რიცხუსა არა დავსუამ*[3]*, დაღაცათუ **დიად არიან**, რამეთუ არა აქა დასაწერელნია, არამედ დაწყებასა წიგნისასა **დიდთა სტიქარონ-წარდგომათა** თანა, ვითა ზემო გჳჩუენებია, ვინაჲთგან კუალა ამას წმიდასა წიგნსა შინა ამას ადგილსა აღიწერნეს. ჟჯერ-არს, რაჲთა არა თანა-წარვჰჴდეთ მდუმრიად, არამედ, რაჲთა ძალი და რიცხჳ მათი აღვწეროთ, რაჲთა ადვილ იყოს საპებნელად. ვინ კუალა **სრულებით წიგნსა წერდეს**, ესე **სტიქარონ-წარდგომანი** თავისა ადგილსა დაწერნეს და ამათ **წმიდათა იოაკიმ და ანნაჲს** გალობებსა **წმიდისა ნიკოლაოსისნი** შეუდგინნეს"* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 31).

აღსანიშნავია, რომ ავტოგრაფული ნუსხის ბოლო ნაწილში მოცემულ სტიქარონებს სხვადასხვა ხელნაწერი სხვადასხვა დღეს და სხვადასხვა ჟანრობრივ ჯგუფს მიაკუთვნებს. მაგალითად, სტიქარონი ***«მოციქულნი შენნი, ქრისტე»*** **(Ath. 45, 258r) G** ხელნაწერში **(Ath. 47)** ***«საკუთრივ სტიქარონადაა»*** მოცემული **(49v),** ხოლო **C (Sin. 96, 27r), U (Jer. 41, 24r)** და **V** (ახალც. **163, 45v)** ხელნაწერში – ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლად.

გვაქვს შემთხვევები, როდესაც ავტოგრაფულ ნუსხაში მოცემული **წყვილი** სხვა ხელნაწერში ყოველგვარი მითითების გარეშეა დამოწმებული: მაგალითად, შაბათი დღის **წყვილს** ***«სულისანი»*** **(Ath. 45, 263v) V** ხელნაწერში (ახალც. **163, 240r)** არ ახლავს მითითება, თუ რომელ ჟანრობრივ ჯგუფს უნდა მივაკუთვნოთ იგი.

ამასთან, ისმის კითხვა, რის საფუძველზე ხდება ერთი და იმავე სტიქარონის სხვადასხვა ჟანრობრივ ჯგუფში გამოყენება? ამ კითხვაზე პასუხი შემდეგში მდგომარეობს: ***«უფალო-ღაღადყავსას»***, ***«საკუთრივ სტიქარონის»***, ***«აქებდითსას»*** და ***«აღვივსენითსას»*** საგალობლები წარმოადგენს ერთიან ჟანრობრივ ჯგუფს – სტიქარონებს. ტერმინი სტიქარონი მომდინარეობს ბერძნული სიტყვი-

---

1 *აქ და მოცემული პუბლიკაციის ყველა ციტირებაში ხაზგასმა ჩვენია.*

2 ***სამარადისო*** *– სადაგი დღის საგალობლები.*

3 ***„რიცხუსა არა დავსუამ"****, ესე იგი, მათ ჩამონათვალს არ აღრიცხავს, არ მიუწერს რიცხვით მნიშვნელობებს.*

დან στιχηρόν, რომელიც ნიშნავს – „მუხლი, ტაეპი, სტრიქონი“[1]. ყველა ჯგუფის სტიქარონს საზიარო ძლისპირები აქვს და ყველა ეს სტიქარონი ფსალმუნს დაერთვის; ამასთან, ამ საგალობლებში წარმოდგენილი თემატიკაც ერთმანეთის მსგავსია დღეების მიხედვით: მაგალითად, კვირადღის როგორც ***«უფალო-ღაღადვყავსას»,*** ისე ***«საკუთრივ სტიქარონის»*** და ***«აქებდითსას»*** დასდებლები აღდგომისადმია მიძღვნილი; ორშაბათის სტიქარონები – მთავარანგელოზთადმი და ა.შ. აქედან გამომდინარე, აქვს რა მათ ერთი და იგივე ძლისპირები და ეხება რა ისინი ერთსა და იმავე თემას, არ არსებობს არანაირი დაბრკოლება იმისა, რომ ეს საგალობლები ზემოჩამოთვლილ ჟანრობრივ ჯგუფებში ზიარად გამოიყენებოდეს.

საყურადღებოა, რომ ამ სტიქარონების განაწილება სხვადასხვა ხელნაწერში სხვადასხვაგვარია და ეს ფაქტი ყოველ მონასტერში არსებულ ერთმანეთისადმი დამოუკიდებელ ტრადიციას ცხადყოფს; ყველა ეს ტრადიცია ჭეშმარიტია. თუმცა არსებობს რიგი სტიქარონებისა, რომლებიც ყველა ხელნაწერში უცვლელადაა დაცული რომელიმე ერთ ჟანრობრივ ჯგუფში.

სტიქარონების ამგვარ ზიარ გამოყენებას დღევანდელ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში მოქმედი ტიპიკონიც განგვიწესებს. მაგალითად, დიდმარხვის მწუხრის მსახურებაზე, ***«უფალო-ღაღადვყავსაზე»*** ამგვარი მითითებაა: „*თუ აღესრულება ორი წმიდის ხსენება და თითოეულს აქვს დასდებლები* ***«უფალო ღაღად-ვჰყავსას»****-ზედა, პირველს წავიკითხავთ აქვე, მეორეს კი – ცისკარზე* ***«აქებდითსა»****-ზედა დასდებლებად*“ (ლიტურგიკული კრებული 1996: 87).

მსგავსი შემთხვევები ანტონ I კათალიკოსის მიერ რედაქტირებულ პარაკლიტონშიც გვხვდება. მაგალითად, პირველი ხმის ხუთშაბათის საგალობლები ***«მოციქულთა მრავალსაგალობელმან ქნარმან»*** და ***«პეტრეს და პავლეს ერთჯმობით»*** მოცემულია როგორც ***«საკუთრივ სტიქარონში»***, ისე ***«აღვივსენითსაში»*** (პარაკლიტონი 1998: 47, 54-55); მსგავსი ვითარებაა მეორე ხმის ხუთშაბათის საგალობლებში – ***«დიდებულ-ჰყავ, ქრისტე მაცხოვარ»*** და ***«უჯეროთა საქმეთა მიერ»*** (პარაკლიტონი 1998: 136, 143).

---

1 ***სტიქარონთა*** *შესახებ დაწვრილებით იხ. ანდრიაძე 2021: 169-172; დიდი სვინაქსარი 2017: 504; ენციკლოპედიური ლექსიკონი 2007: 863; სუხიაშვილი 2019: 36-37.*

სტიქარონთა ძლისპირების შესახებ

ძლისპირი არის საგალობელი, რომელიც მასზე დაქვემდებარებული დასდებლებისთვის მეტრულ-მელოდიურ მოდელს წარმოადგენს. ქართულ ლიტურგიკულ ტრადიციაში ტერმინი ძლისპირი მიემართება როგორც გალობათა (ცხრაოდიანი კანონის), ისე სტიქარონის პირველ დასდებელს, რომელიც შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ ხელნაწერებში, უმეტესწილად, ინციპიტითაა[1] მითითებული.

ელენე მეტრეველი ძლისპირს ამგვარად განმარტავს: *„ძლისპირი არის გალობანის ანუ კანონის ყოველი გალობის (ოდის) და სტიქარონის პირველი ტროპარი, რომელიც რიტმულ-მელოდიურ მოდელს წარმოადგენს გალობის ან სტიქარონის დანარჩენი ტროპარებისთვის“* (მეტრეველი 1971: 09).

ასევე საინტერესოა კორნელი კეკელიძის მიერ შემოთავაზებული განმარტება: *„ეს სიტყვა შედგება ორი ნაწილისგან – **„ძლის“** და **„პირი“**. **„პირი“** ნიშნავს „დასაბამს“, ხოლო **„ძლის“** სიტყვა „ძალის“ ნათესაობითი ბრუნვაა. **„ძალი“** ნიშნავს სიმს; აქედან, ზოგადად, – სიმიანი ინსტრუმენტიც*[2]*. რა მნიშვნელობით უნდა გავიგოთ სიტყვა **„ძლის-პირი“**? **„ძლისპირი“** ეწოდება კანონის ოდის პირველ, ანუ საწყის დასდებელს. ქრისტიანული ჰიმნოგრაფიის განვითარებამდე, სანამ ჯერ კიდევ არ არსებობდა დასდებლები და თუ არსებობდა – მცირე რაოდენობით, კანონის მოცულობა ყველასთვის ცნობილი ბიბლიური გალობებით შემოიფარგლებოდა (იხ. გალობანი). პირველი საგალობელი, რომელიც ამჟამად პირველი ოდის საფუძველია (გამ. 15:1-19), მეწამული ზღვის გადალახვის შემდეგ შესრულდა. ის მუსიკალური ინსტრუმენტების თანხლებით ებრაელი ქალების მიერ გაჟღერდა, რომლებსაც **აარონისა** და **მოსეს და**, წინასწარმეტყველი **მარიამი** ხელმძღვანელობდა. მარიამი ამ საგალობლის პირველ, დამწყებ ტაეპს იწყებდა. ამგვარად არის ეს ნათქვამი ქართულ ბიბლიაში: „მოიღო მარიამ წინაჲსწარმეტყუელმან, დამან აჰრონისმან, ბობღანი ჴელითა თჳსითა და განვიდოდეს ყოველნი დედანი მის თანა ბობღნებითა და (მ)**ძნობ**(რ)ებითა; უ-**პირ**-ობდა მათ მარიამ და ეტყოდა: უგალობდით უფალსა, რამეთუ დიდებით დიდებულ არს“*[3] *(გამ. 15:20-22). ამგვარად, **„ძლის-პირი“**, მისი თავდაპირველი მნიშვნელობით, ჰიმნის, ესე იგი, პირველი ოდის პირველ, დასაწყის ტაეპს ნიშნავს, რომელიც მუსიკალური ინსტრუმენტების თანხლებით სრულდებოდა. აქედან ეს სახელწოდება კანონის ყველა დანარჩენი ოდის დასაწყისზეც გავრცელდა, რაც ქართული საღვთისმსახურო ენის*

---

1 *სიტყვა **ინციპიტს** შემოკლებულად, ესე იგი, დასაწყისი სიტყვებით მითითებული საგალობლების აღსანიშნავად ვიყენებთ.*

2 *აქ კორნელი კეკელიძეს დართული აქვს სქოლიო, რომელშიც ვკითხულობთ: „შდრ. **ათ-ძალი** (ფს. 91:4; გამოცხ. 18:22), **ხუთ-ძალი**; ამ ტერმინს, ზოგიერთ შემთხვევაში, ანაცვლებს სიტყვა **ძნობა** (ფს. 150:4), რომელიც, ეჭვგარეშეა, უტოლდება **ძლობას**“.*

3 *ბიბლიის ტექსტი შესწორებულია შემდეგი გამოცემის მიხედვით: ბიბლია 2015.*

თვისებებიდან გამომდინარეობს და მდგომარეობს იმაში, რომ მთლიანი ტექსტისთვის სახელის დარქმევა დასაწყისის მიხედვით ხდებოდა[1]*“* (Иерусалимский канонарь 1912: 341).

შესიტყვება **სტიქარონთა ძლისპირი** თანამედროვე გამოცემებში დაფიქსირებული ტერმინ-კომპოზიტია[2]. აღსანიშნავია, რომ სტიქარონთა მიმართებით ტერმინი **ძლისპირი** წმ. გიორგი მთაწმინდელის ცხოვრებაშიც დასტურდება: *„კუალად იგივე სტიქარონნი ძლისპირთა ქუეშე“* (ჰაგიოგრაფიული ძეგლები 2008: 526). რაც შეეხება შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ ხელნაწერებს, სტიქარონთა ძლისპირებს ამ კრებულებში შემდეგი სახელწოდებები აქვს:

S 425 (978-988 წწ.): ***«ძლი[ს]პირნი და ღმრთისმშობელისანი უფალო-ღაღატყავსა»*** (6r).

Sin. 3 (XI): ***«ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი უფალო-ღაღადყავსა»*** (9r).

Sin. 13 (1044 წ.): ***«სძ[ლ]ისპირ[ნ]ი უფალო-ღაღატყავთანი»*** (249r).

Sin. 65 (X): ***«ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი უფალო-ღაღატყავსა»*** (1v).

Jer. 48 (XI ს. 60-იანი წწ.): ***«ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი უფალო--ღაღადყავსა»*** (19v).

Ath. 86 (XIII-XIV): ***«ძლისპირნი უფალო-ღაღადყავსა»*** (1v)[3].

ძლისპირი ბერძნულ ენაზე გადმოიცემა ტერმინით εἱρμός *(ირმოს)*. ბერძნულ ჰიმნოგრაფიულ კრებულებში სიტყვა εἱρμός ყოველთვის გულისხმობს გალობათა ანუ ცისკრის ცხრაოდიანი კანონის ძლისპირს, ხოლო სტიქარონთა „კილოს დედნის“[4] შემცველ, ანუ სანიმუშო სტიქარონს შეესაბამება ტერმინი αὐτόμελον[5] *(სიტყვ.*

---

1 *მაგ., პირველ ოდას ეწოდება* ***«უგალობდითსა»****, რაც განისაზღვრა ბიბლიური გალობის –* ***უგალობდით უფალსა, რამეთუ დიდებით დიდებულ არს*** *– პირველი სიტყვისგან. კორნელი კეკელიძე აქ ხაზს უსვამს ქართული საღვთისმსახურო ენის იმგვარ თავისებურებებს, რისი მაგალითები სხვაგანაც გვხვდება. როდესაც, მაგალითად, დასდებლები გაერთიანებულია ერთი ძლისპირის ქვეშ, მათ აქვს ხოლმე კრებსითი სახელწოდებები:* ***«მჴნეონი»****,* ***«მოვედითნი»****,* ***«მოგიცემიესნი»*** *და სხვა. ამ შემთხვევაში კრებსითი სახელწოდება ძლისპირის პირველი სიტყვისგან მომდინარეობს და იმას მიგვითითებს, თუ რა ჰანგზე იგალობება მის ქვემოთ მოცემული დასდებლები. აგრეთვე, გვაქვს მაგალითები გიორგი მთაწმინდელის ანდერძიდან, როდესაც წმინდა მამა ცისკრის ცხრაოდიანი კანონის აღსანიშნავად პირველი ოდის ძლისპირის პირველ ერთ ან რამდენიმე სიტყვას იყენებს: მაგ.,* ***«სასწაულითანი»****,* ***«მონებისანი»****,* ***«ბუნებანი»*** *და სხვა (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 24); ასევე,* ***«ეტლთა მფლობელნი»****,* ***«გალობაჲ შევწიროთნი»*** *(ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 29) და ა. შ.*

2 *იხ. მაგ., მეტრეველი 1971: 09-010; სუხიაშვილი 2019: 66.*

3 *გამომდინარე იქიდან, რომ* ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** *ძლისპირები ყველა ჟანრობრივი ჯგუფის სტიქარონისთვის გამოიყენება, ჩვენ, უმეტესწილად, ტერმინ-კომპოზიტ „სტიქარონთა ძლისპირს“ ვიყენებთ, თუმცა, რიგ შემთხვევაში, მოვიხმობთ ამ ტერმინ-კომპოზიტსაც – „****«უფალო-ღაღადყავსას»*** *ძლისპირი“.*

4 *ტერმინი „კილოს დედანი“ ფიქსირდება პოლიევქტოს კარბელაშვილთან (კარბელაშვილი 1898: 33).*

5 *მაგალითად, ბერძნულ სამგალობლო გამოცემაში* ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** *ძლისპირს* ***«ეჰა, დიდებული საკჳრველი»*** *(ბერძ. Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος) აწერია αὐτόμελον* **(Ecclesiastical Hymns 2004: 108)***. ასევე იხ. ამავე გამოცემაში სხვა «ავტომელონები» (αὐτόμελα), რომლებიც ქართულ ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ კრებულებში დასახელებულია როგორც ძლისპირნი* ***«უფალო-ღაღადყავსა»****:* **Ecclesiastical Hymns 2004: 46-65.**

თეოლოგ ალექსანდრე ანდრეევის ნაშრომში **"Automela of the eight tones"** *მოცემულია სტიქარონთა*

αὐτός *„თვით, თვითონ“*, μέλος *„კილო, ჰანგი, მელოდია“)*. სლავურ ტრადიციაში მას ეწოდება самоподобен[1] *(სიტყვ.* сам *„თვითონ“*, подобен *„მსგავსი, შესაბამისი“)*.

მოვიყვანთ ამ ტერმინის (αὐτόμελον) განმარტებას შემდეგი გამოცემის მიხედვით – **Antologia Graeca Carminum Christianorum** („ქრისტიანული საგალობლების ბერძნული ანთოლოგია“): „αὐτομελον *[ავტომელონ] ეწოდება დასდებელს, რომელსაც საკუთარი, მისთვის დამახასიათებელი კილოები* (**modos**) *აქვს და არ იყენებს სხვა საგალობელთა რიტმულ-მელოდიურ მოდელს* (**modulatione**). *ამ სახელწოდებით, ჩვეულებრივ, ის დასდებლები აღინიშნება, რომელთა ნიმუშის მიხედვით შედგენილია* στιχηρὰ προσόμια *[სტიხირა პროსომია – დასდებელნი, ძლისპირედნი ან გადასათქმელნი]. ასე, უძველეს დასდებელს* Ἔδωκας σημείωσιν τοῖς φοβουμένοις σε, κύριε[2] (გვ. 68) **automelon** *ეწოდება. მას მოსდევს* στιχηρὰ προσόμια *და ყოველი მათგანი როგორც ერთსა და იმავე რიტმულ საზომს, ისე მუსიკალურ კილოებს* (**modis**) *იყენებს“* (**Antologia Graeca Carminum Christianorum 1871: LIX-LX**).

ამავე გამოცემაში ყურადღებაა გამახვილებული შემდეგ საკითხზე: რა განსხვავებაა αὐτόμελον-სა და εἱρμός-ს შორის, როდესაც ორივე მათგანი სხვა დასდებლებისთვის ნიმუშს წარმოადგენს. „ბერძნული ანთოლოგია“ ამგვარ განმარტებას გვთავაზობს: *„ამრიგად, მსგავსი აზრი და მნიშვნელობა ამ სიტყვასთან ერთად [ესე იგი, ირმოსთან ერთად] უნდა ჰქონდეს იმასაც, რომლის შესახებაც ვთქვით [ესე იგი, ავტომელონს], თუმცა ერთმანეთისგან იმით სხვაობენ, რომ* εἱρμός *კანონის ოდებს მიემართება, ხოლო* αὐτόμελον *– სტიქარონთა დასდებლებს* **(στιχηρὰ προσόμια)" (Antologia Graeca Carminum Christianorum 1871: LX).**

ათენის უნივერსიტეტის პროფესორი ბიზანტიური ჰიმნოგრაფიის დარგში, პ. ვ. პასხოსი αὐτόμελον-ის განმარტებისას აღნიშნავს: *„ცხრაოდიანი კანონის შემთხვევაში* **automelon**-*ს ეწოდება* **heirmos**“ **(Paschos 2009: 3).**

კრებულებს, რომლებშიც გალობათა ანუ კანონის და სტიქარონთა ძლისპირებია მოთავსებული „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“ ეწოდება. ამგვარ კრებულებში ყოველ ძლისპირს ერთი ან რამდენიმე ღვთისმშობლის დასდებელი ახლავს,

---

ძლისპირების ჩამონათვალი, რომელთაც, ჩვეულებრივ, ეწოდება αὐτόμελον: *მაგალითად, სტიქარონთა ძლისპირებს «ზეცისა განწესებულთა» (ბერძ. Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων) და «ეჰა, დიდებული საკვირველი» (ბერძ. Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος)* **(Andreev: 4).**

ასევე იხილეთ ინტერნეტ-საიტის ბმული, სადაც აუდიოდანართითურთ ასახულია თანამედროვე პრაქტიკაში გამოყენებული როგორც სტიქარონთა, ისე გალობათა ძლისპირების ჩამონათვალი: **https://www.imkorinthou.org/keimena/misc/Prosomia.htm** *(ΠΡΟΣΟΜΟΙΑ, ΑΥΤΟΜΕΛΑ ΚΑΙ ΕΙΡΜΟΙ ΚΑΤ’ ΗΧΟΝ).*

1 *ანტონ I კათალიკოსის (1720-1788) მიერ რედაქტირებულ საღღესასწაულოში ხშირად ვხვდებით მითითებას თვითსამსგავსო, რაც, ერთმნიშვნელოვნად, ბერძნული* αὐτόμελον-*ის შესაბამისი სლავური ტერმინის,* самоподобен-*ის პწკარედულ თარგმანს წარმოადგენს. ჩვენ მიერ დამუშავებული ხელნაწერების ფარგლებში ტერმინი თვითსამსგავსო არსად ფიქსირდება, რაც ამ სიტყვის სლავურ წარმომავლობაზე და მის გვიანდელობაზე მეტყველებს (იხ. საღღესასწაულო 2001).*

2 *ეს დასდებელი ქართულად იწყება სიტყვებით:* ***«მოგიცემიეს, ღმერთო»***.

რომელიც გალობათა ან სტიქარონთა უკანასკნელ დასდებელს წარმოადგენს. მათ **ღმრთისმშობლისანი** ეწოდება.

„ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ შესახებ ელენე მეტრეველი ამბობს: *„«ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი» ეწოდება კრებულს, სადაც თავმოყრილია გალობანის და სტიქარონთა ძლისპირები და მათი შესატყვისი ღმრთისმშობლისას ტროპარები*[1]*. ამ კრებულის კომბინირებული შედგენილობა (ყოველ ძლისპირს ახლავს ღმრთისმშობლისა) და შედგენილობის შესაბამისი სახელწოდება, ჩანს, მხოლოდ ქართულისათვის არის დამახასიათებელი, ვინაიდან ბერძნულ კრებულებში, ისევე როგორც სლავურსა და რუსულში, თავმოყრილია მხოლოდ ძლისპირები და კრებულიც ორივე ენაზე ირმოლოგიონის*[2] *სახელწოდებას ატარებს, რაც მხოლოდ ძლისპირთა კრებულს ნიშნავს“* (მეტრეველი 1971: 09-010).

როგორც ცნობილია, როდესაც ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლები ძლისპირზე იგალობება, მათ შესაბამისი ძლისპირის დასაწყის სიტყვებზე მითითება, ე. წ. ინციპიტი ახლავს, მაგ.: ***«შენ, სიტყუაჲ დაუ...», «იშევ ქალწულისა...»*** და ა. შ. გვაქვს იშვიათი შემთხვევები, როდესაც ძლისპირის არათუ ინციპიტი, არამედ სრული ტექსტია მოცემული. პარაკლიტონის შემცველი ხელნაწერების კვლევამ ცხადყო, რომ ეს მოვლენა არ უნდა იყოს შემთხვევითი და, შესაძლოა, მას თავისი განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. კერძოდ, ძლისპირები, რომლებიც ინციპიტითაა მითითებული, მხოლოდ ჰანგის განსაზღვრისთვისაა მოცემული და მათი ტექსტი შესაბამის **წყვილში** არ იგალობება, ხოლო სრული სახით დამოწმებული ძლისპირების ტექსტი შესაბამის **წყვილში**, ჩვეულებრივ, იგალობება[3].

ამასთან, გვაქვს ამგვარი დაკვირვებაც: როდესაც წმ. გიორგი მთაწმინდელი სრული სახით იმოწმებს სტიქარონთა ძლისპირს, ამ ძლისპირის შინაარსი მთლიანად ეთანადება დასდებლებში გადმოცემულ თემატიკას. ასეთ შემთხვევაში, ეს ძლისპირი სრულად იგალობება. შემოკლებულად მითითებული ძლისპირების შინაარსი კი, გარკვეულ შემთხვევებში, არ ეხმიანება დასდებლების შინაარს. ასეთ დროს, საკუთრივ ძლისპირის ტექსტი არ იგალობება. ამ საკითხის ნათელსაყოფად შესაბამის წყაროებს მოვიხმობთ:

ათანასე არვანდ-ყოფილის მითითებით, ***«მომიჯსენენის»*** შემთხვევაში, ძლისპირები მათზე დაქვემდებარებული დასდებლებისთვის ავაჯის, ესე იგი, ჰანგის

1 *წინამდებარე ადგილას ელენე მეტრეველს დართული აქვს სქოლიო, რომელშიც ვკითხულობთ: „ძლისპირნი ზოგჯერ მოიცავს გალობანისა და სტიქარონების ძლისპირებს ერთად, ზოგჯერ კი სტიქარონთა ძლისპირები გამოყოფილია გალობანის ძლისპირებისაგან“.*

2 *ბერძ. εἱρμολόγιον=ძლისპირნი; სლავ.* **ирмологий**=*ძლისპირნი.*

3 *ამასთან, გვაქვს შემთხვევები, როდესაც ავტოგრაფში* **(Ath. 45)** *სრული სახით მოცემული ძლისპირი პარაკლიტონის შემცველ რომელიმე სხვა ნუსხაში ინციპიტითაა მითითებული (იხ. წინამდებარე პუბლიკაცია, გვ. 71, 97). ასეთ შემთხვევაში, სრული სურათის წარმოსაჩენად, აუცილებელია, ყველა ხელნაწერის მონაცემის ურთიერთშეჯერება. ჩვენ ყოველთვის ვინარჩუნებთ ავტოგრაფის* **(Ath. 45)** *მონაცემს, რასაც ხელნაწერთა უმრავლესობა ითვალისწინებს და ძლისპირებს სრულად ვიმოწმებთ.*

განსაზღვრისთვისაა მოცემული და საკუთრივ ძლისპირი არ იგალობება. ათანასე არვანდ-ყოფილის ეს მითითება მოცემულია მის მიერ გადაწერილ ხელნაწერში, **A 93-**ში **(XI)**, რომელიც წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონს წარმოადგენს. ამ ნუსხაში ***«მომიჯსენენის»*** დასდებლებს შემდეგი ანდერძი აქვს წამძღვარებული: *„ნებითა ღმრთისაჲთა **«მომიჯსენენი»** რვათა ჴმათანი კჳრიაკეთა ორ-ორი წყვილი, ხოლო სხუათა დღეთა თითოჲ, ვინაჲთგან კუალა რომელთამე ჴმათა დიდრვანნი*[1] *იყვნეს და რომელთამე – წჳრილნი, ვითარიცა ძლისპირი მოუვიდოდა გინა უფალო-ღაღატყავისაჲ, გინა გალობათაჲ, ყოვლადწმიდასა მამასა ჩუენსა გიორგი მთაწმიდელსა მას ზედაცა უთარგმნიან თჳთოეულისა ჴმისანი და **ძლისპირსა ნუვინ იტყჳს, რამეთუ ავაჲისათჳს ოდენ ზის თავი, თუ არა სხუაჲ არაჲ აქუს ჴელი**“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 37).

«მომიჯსენენის» დასდებლები რვა ხმის ფარგლებში აგებულია ცხრა ძლისპირზე. მათგან შვიდი ინციპიტითაა მითითებული, ხოლო ორი – სრულად:

ინციპიტით მითითებული ძლისპირებია:

«შენ, სიტყუაჲ» – ჴმაჲ ა;

«შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო» – ჴმაჲ ბ;

«ჴმა-ვყავ შენდამი» – ჴმაჲ გ;

«ქერობინთა მიერ» – ჴმაჲ გ;

«რომელი ქებულ ხარ» – ჴმაჲ ა გუერდი;

«ქრისტე, ღმერთი ჩემი» – ჴმაჲ ბ გუერდი;

«ამაღლდა ზეცად» – ჴმაჲ გ გუერდი;

სრულად მითითებული ძლისპირებია:

«ხისა მიერ ადამ» – ჴმაჲ დ;

«მომიჯსენენ ჩუენ, ქრისტე» – ჴმაჲ დ გუერდი.

ინციპიტით მითითებული შვიდივე ძლისპირის შედარებამ მათზე დაქვემდებარებულ დასდებლებთან გამოავლინა, რომ ყველა შემთხვევაში ძლისპირთა შინაარსი განსხვავდება მათზე დაქვემდებარებული დასდებლების შინაარსისგან. მოვიყვანთ პირველი მათგანის მაგალითს:

ძლისპირი: *შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ, • ზეცისა მეუფე, • თანასწორი მამისაჲ, • სიმდაბლით გარდამოჰჴედ • და ქალწულისაგან, • ვითარცა ყრმაჲ, • იშევ ჴსნისათჳს ჩუენისა, • ხოლო არაჲ დააკლდი დიდებასა • მამისასა, ვითარცა ღმერთ ხარ.*

დასდებელი: *ავაზაკსა ჴელნი სისხლითა • შეებღალნეს, ხოლო • მე სული ცოდვათაგან • შევაგინე. ამისთჳს • მონანული გიჴმობ • მსგავსად მისსა, • შეიწირე ღაღადებაჲ • ჩემი, რომელი ვიტყჳ: მომიჯსენე მე, • უფალო, სასუფეველსა შენსა* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 37).

---

1 *უნდა ყოფილიყო „დიდრონნი“, ესე იგი, „უდიდესნი“.*

ანალოგიური სურათია დანარჩენ ექვს ძლისპირთან დაკავშირებითაც (იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 42, 46, 56, 60, 63).

რაც შეეხება სრულად მითითებულ ორ ძლისპირს, ისინი მათზე დაქვემდებარებული დასდებლების შინაარსს ზედმიწევნით ეხმიანება. ორივე შემთხვევაში, ძლისპირთა და დასდებლთა შინაარსი კეთილგონიერი ავაზაკის სარწმუნოებრივი აღმსარებლობის აღწერითაა განმსჭვალული. მოვიყვანთ ორივე მათგანის მაგალითს:

ძლისპირი: *ხისა მიერ ადამ • შეცთომილი განვარდა სამოთხით, • ხისა მიერ ჯუარისა • ავაზაკი შევიდა სამოთხედ, • რამეთუ მან შეურაცხ-ყო • ბრძანებაჲ დამბადებელისა თჳსისა, • ხოლო ესე მის თანა • ჯუარცუმული ღაღადებდა • აღსაარებით: • მომიჴსენე, მჴსნელო, სასუფეველსა შენსა.*

დასდებელი: *ჯუარი ქრისტეს ღმრთისაჲ • გუაქუნდინ გონებით სარწმუნოებით • და სოფლისა გემოთა • მოკუდინებაჲ ვისწრაფოთ ყოველთა, • და სულნი ჩუენნი ტაძრად • სულისა წმიდისა აღვაშენნეთ, და ჴმასა • ავაზაკისა თანა • საღმრთოჲსა შევსწირვიდეთ, • და ვღაღადებდეთ: • მომიჴსენენ, მჴსნელო, სასუფეველსა შენსა* (იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 51).

ძლისპირი: *მომიჴსენენ ჩუენ, ქრისტე, სოფლის მაცხოვარ, • ვითარცა ავაზაკი წინაშე ჯუარსა • და ღირს-მყვენ ჩუენ ყოველნი, • მრავალმოწყალე, • შენსა ზეცისა სასუფეველსა.*

დასდებელი: *ისმინე ევაჲს თანა ადამ და იშუებდ, • რომელმან განგაშიშულნა მტერმან პირველად • და ცთუნებითა წარგტყუენნა, • ესე აწ ჯუარსა • დამშჳუალვითა დასცა ქრისტემან* (იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 68).

ექვთიმე კერესელიძის სანოტო ხელნაწერში, **Q 674**-ში, რომელშიც დაცულია ***«მომიჴსენენის»*** მასალა, ზემოგანხილული საკითხი ზედმიწევნით იმავე სახითაა ასახული, როგორც შუა საუკუნეების ხელნაწერებში. კერძოდ, შვიდი ძლისპირი, რომლებიც შუა საუკუნეების ხელნაწერებში ინციპიტითაა მითითებული, სანოტო ხელნაწერებში საერთოდ არ დასტურდება (სანოტო მასალაში ასახულია მხოლოდ მათზე დაქვემდებარებული დასდებლები), ხოლო შუა საუკუნეების ხელნაწერებში სრული სახით მითითებული ორი ძლისპირი ექვთიმე კერესელიძესთანაც სრულადაა მოცემული (***«ხისა მიერ ადამ»***; ***«მომიჴსენენ ჩუენ, ქრისტე»***), რაც ნიშნავს იმას, რომ შესაბამისი ხმის ***«მომიჴსენენის»*** სანოტო მასალა ამ ძლისპირებით იწყება (იხ. **Q 674**: 709, 732. ასევე იხ. ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 263, 495).

მოვიყვანთ სხვა მაგალითებსაც:

ხელნაწერ **Jer. 31**-ში **(XIII-XIV)** მეოთხე ხმის პარასკევი დღის ***«უფალოღაღადყავსას»*** ერთ-ერთ **წყვილზე** ასეთი მითითებაა მოცემული: „*ხისა მიერ ადამ*

– *ესე სრულიად თქუ*“ **(152v)**. წინამდებარე შენიშვნა ცხადყოფს, რომ ამ შემთხვევაში ძლისპირი ***«ხისა მიერ ადამ»*** არა მარტოოდენ ავაჯის, ესე იგი, ჰანგის განსაზღვრისთვისაა მოცემული, არამედ სრულად იგალობება. საყურადღებოა ის ფაქტიც, რომ პარაკლიტონის სხვა ნუსხებში, კერძოდ: **H (Sin. 67, 150v)**, **J (Add. Ms. 11282, 183v)**, **V** (ახალც. **163, 231r**) და, მათ შორის, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ავტოგრაფში **(Ath. 45, 131v)**, მეოთხე ხმის პარასკევი დღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** წინამდებარე წყვილში ძლისპირი ***«ხისა მიერ ადამ»*** სრულადაა მოცემული.

მსგავსი სურათია ხელნაწერ **Ath. 38**-ში **(XII)**, რომელიც ლიტურგიკულ კრებულს, მარხვანს წარმოადგენს. მეოთხე ხმის დიდი პარასკევის განგებაში ამგვარი შენიშვნაა: „*ხისა მიერ ადამ – სრულიად*“ **(329r)**.

პარაკლიტონში პარასკევ დღეს ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** მეოთხე ხმის ძლისპირი ***«ხისა მიერ»*** სრულად არის მოცემული და ის ეხმიანება დანარჩენ დასდებელთა თემატიკას:

„***სხუანი.*** *ხისა მიერ ადამ • შეცთომილი განვარდა სამოთხით, • ხისა მიერ ჯუარითა • ავაზაკი შევიდა სამოთხედ, • რამეთუ მან შეურაცხ-ყო • ბრძანებაჲ დამბადებელისა თჳსისაჲ, • ხოლო ესე მის თანა • ჯუარცუმული ღაღადებდა • აღსარებითა: • მომიჴსენე, მჴსნელო, [სასუფეველსა შენსა].*

ჴელითწერილი იგი • პირველისა ცოდვისა ჩუენისაჲ • ჯუარსა ზედა ლახურითა • განჰხეთქე, ქრისტე, საკჳრველებით • და მკუდრად შეირაცხე შენ, • ამისთჳსცა დასთრგუნე მძლავრი ძლიერი • და იჴსნენ, მორწმუნენი, • აღდგომითა შენითა • და ღაღადებენ: • მომიჴსენენ, [მჴსნელო, სასუფეველსა შენსა].

მოეც სასწაულად დღეს • შენდამი მორწმუნეთა, უფალო, • ჯუარი პატიოსანი, • რომლითა დაჰჴსენ ძალი მტერისაჲ • და დასთრგუნე მთავარი • ბნელისაჲ და მიჴსნენ ჩუენ საცთურისაგან, • და მიმიძღუ ჩუენ მუნვე • პირველად ნეტარებად • და გიღაღადებთ: • მომიჴსენე, მჴსნ[ელო, სასუფეველსა შენსა].

ვითარცა ღმრთისმშობელ ხარ...“ (ხელნაწ. **Ath. 45, 131v**).

პარაკლიტონში ხუთშაბათს, მოციქულთა ხსენების დღეს, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** მეოთხე ხმის ძლისპირი ***«ხისა მიერ»*** ინციპიტითაა მითითებული და ის არ ეხმიანება დასდებელთა შინაარსს:

„***სხუანი. ხისა მიერ ად...***

აღყუავილნა ჯუარი • ეკლესიათა შუენიერებად, • რომელმან გამოიხუნა • ნაყოფად წმიდანი მოციქულნი • და მათ მიერ ქადაგებითა • ვისწავეთ სამებისა თაყუანისცემაჲ, • ერთარსებით ერთძალად • აღვიარებთ ყოველნი • და ესრეთ ვიტყვთ: • მომიჴსენ[ე, მჴსნელო, სასუფეველსა შენსა].

ივლინენ ზღუასა ზედა • კიდეთა სოფლისათა, უფალო, • წმიდანი მოციქულნი, •

რომელთა მიერ ქადაგებითა • განიდევნა საცთური • იგი პირველთა უმეცრებათა ჩუენთაჲ • და, განათლებულნი დღეს, • მათ მიერ გიღაღადებთ • და ესრეთ ვიტყჳთ: • მომიჴსენე, მჴსნელო, [სასუფეველსა შენსა].

პირით თქუენით დიოდეს • წყაროni წყლისა ცხოველისანი, • რომელთა ნაყოფიერყვნეს • გულნი ყოველთა მორწმუნეთანი, • რამეთუ მდინარითა მით • სულისა წმიდისაჲთა მოირწყო ჴუჴულნი • ღმრთისმეცნიერებისაჲ • და თავწარსხმულნი ქრისტესა • უღაღადებენ: • მომიჴსენე, [მჴსნელო, სასუფეველსა შენსა].

დედასა შენსა, ქრისტე, • რომელმან ჴორცითა უთესლოდ გშვა • და შემდგომად შობისა • ჭეშმარიტად დაადგრა ქალწულად, • ამას შენდა მომართ აღვსძრავთ • მეოხებად, უფალო მრავალმოწყალე, • შეცოდებათა ჩუენთა • შენდობაჲ მოგუანიჭე, • რომელნი ვიტყჳთ: • მომიჴსენენ, [მჴსნელო, სასუფეველსა შენსა]“ (ხელნაწ. **Ath. 45, 129r**).

სხვადასხვა ნუსხაში ხშირია ამგვარი სახის მითითებანი: ***«მოვედითნი»***, ***«გიხაროდენნი»***, ***«ჳ, სასწაულნი»*** და ა. შ. მოცემული სიტყვები, რა თქმა უნდა, ძლისპირებს წარმოადგენს, მაგრამ აქ ხაზი უნდა გავუსვათ შემდეგ გარემოებას: **წყვილებში**, რომლებსაც აქვს მითითება ***«მოვედითნი»***, დასდებელთა უმეტესი ნაწილი სწორედ ამ სიტყვით იწყება – ***«მოვედით, მორწმუნენო»***. მოვიყვანთ შესაბამის მაგალითებს:

მაგალითი ა

*„**სხუანი. მოვედითნი.***

***მოვედით, მორწმუნენო**, ცხორებისმომცემელსა ძელსა ... და ჩუენ, მორწმუნენი, მაცხოვნნა.*

***მოვედით, მორწმუნენო**, განბრწყინვებულნი სულითა ... გუაცხოვნენ მგალობელნი შენნი.*

***მოვედით, მორწმუნენო**, ცხორებისმოცემელსა ძელსა ... და მორწმუნენი შეიყვანნა.*

***მოვედით, მორწმუნენო**, ღმრთის...“* (ხელნაწ. **Ath. 45, 236r**).

მაგალითი ბ

*„**მოვედითნი.***

***მოვედით, მორწმუნენო**, დიდთა მთავარანგელოზთა ... მეოხ-გუეყვენით სულთა ჩუენთათჳს.*

***მოვედით, მორწმუნენო**, განწმედილითა გულითა ... მეოხ-გუეყვენით [სულთა ჩუენთათჳს].*

***სამებაო მარტივო**, ბუნებით ერთარსებაო, ... ღმერთო ჩუენო, დიდებაჲ შენდა.*

***მოვედით, მორწმუნენო**, განწმედილითა გულითა ... ღმერთო ჩუენო, შეგჳწყალენ ჩუენ.*

***ელვისა სახედ** მნათობნი, ცეცხლისა ალნი ბუნებით, ... ღმერთო ჩუენო, დიდებაჲ შენდა.*

მოვედით, მორწმუნენო, ღმრთისმშობელსა უბიწოსა ... მეოხ-გუეყავ სულთა ჩუენთათჳს“ (ხელნაწ. Ath. 45, 217r-v).

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ თავდაპირველად ძლისპირი, რომელიც იწყებოდა სიტყვებით ***«მოვედით, მორწმუნენო»***, მრავალი სხვა დასდებლისთვის გახდა ნიმუში, რომლებმაც არა მხოლოდ ამ ძლისპირის მეტრულ-მელოდიური საზომი განიკუთვნეს, არამედ მისი ტექსტის დასაწყისი სიტყვებიც – ***«მოვედით, მორწმუნენო»***. აქედან გამომდინარე, ამგვარ დასდებელთა სიჭარბემ განაპირობა ის ფაქტი, რომ ჰანგს, რომელიც ეკუთვნოდა ძლისპირს ***«მოვედით, მორწმუნენო»***, განზოგადებითად ეწოდა ***«მოვედითნი»*** და მგალობლებისთვის ამგვარი მითითება აღარ საჭიროებდა ძლისპირის ტექსტის გახსენებას, რადგან მათთვის უკვე ცხადი იყო, თუ ამ სიტყვის უკან რომელი ჰანგი იგულისხმებოდა.

მსგავსი მითითებანია: ***«მჴნეონი»***, ***«ედემნი»***, ***«ლახვარნი»***, ***«სუფევსნი»***, ***«ჭ, სასწაულნი»***, ***«მოგიცემიესნი»***, ***«გიხაროდენნი»***, ***«უფსკრულნი»***, ***«მჟდომარენი»*** და სხვა. ცხადია, ამგვარი მითითებები, ცალსახად ჰანგის განსაზღვრისთვისაა მოცემული და ასეთ შემთხვევებში საკუთრივ ძლისპირის ტექსტი არ იგალობება. ამ აზრს გადმოსცემს აგრეთვე წმ. პოლიევქტოს კარბელაშვილი. ის წერს: „*ყოველ დასდებელს, სტიქარონს და ძლისპირს ზემოდან აწერია სათაური „კილოს დედნისა“, როგორც ძველად; მაგ. მარხვანის პირველ დასდებელს „ნუმცა ვილოცავთ“ ზევიდან აწერია – „ეჰა დიდებული“. ეს იმას ნიშნავს, რომ პირველი დასდებელი უნდა ვიგალობოთ „ეჰა დიდებულის“ კილოზედ*“ (კარბელაშვილი 1898: 33).

ამგვარი მაგალითები მრავლადაა. ამის მიზეზად შეიძლება დავასახელოთ ის, რომ ძველად სტიქარონთა ძლისპირი უნდა ყოფილიყო საყოველთაოდ ცნობილი სტიქარონი, რომელსაც შესაბამის დღესასწაულზე თავისი კუთვნილი ადგილი ჰქონდა. ამას ადასტურებს წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის თვენის შემცველ ნუსხებზე დაკვირვებაც. სანიმუშოდ მოვიყვანთ მაგალითს აპრილის თვენიდან:

სტიქარონთა ძლისპირი ***«მჴნეთ შორის მოწამეთა»*** 23 აპრილს, „*წმიდისა და დიდებულისა მთავარმოწამისა გიორგის*“ ხსენების დღეს ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჟანრობრივ ჯგუფში სრული სახითაა მოცემული (თვენი 2016: 220). აღსანიშნავია, რომ წმ. გიორგის განგება სანოტო ხელნაწერებშიცაა დაფიქსირებული და ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჟანრობრივ ჯგუფში სტიქარონთა ძლისპირი ***«მჴნეთ შორის მოწამეთა»*** სრულადაა მოცემული (იხ. Q 693, 62r). სხვა სტიქარონთა ნიმუშად ის მრავალგზის გამოიყენება და ინციპიტითაა მითითებული. მაგალითად, იხ. „*დღე სამშაბათი. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ და სინანულისაჲ. ჴმაჲ დ.* ***«მჴნეთ შორის მოწ...»***“ (ხელნაწ. Ath. 45, 120v). გვაქვს ისეთი შემთხვევაც, როდესაც წმ. გიორგის განგებაში ***«მჴნეთ შორის მოწამეთა»*** ინციპიტითაა

მოცემული, თუმცა იქვე მითითებაა მისი სრულად გალობის შესახებ: „***«მჴნეთ შორის მოწამეთა»*** – *სრულიად*“ (ხელნაწ. Jer. 83, 5r).

მსგავსი სურათია სტიქარონთა ძლისპირთან – ***«სახე ნეტარო»*** – დაკავშირებით. საგალობელი თვენში, 5 დეკემბერს, „*წმიდისა მამისა ჩუენისა საბას*“ ხსენების დღეს ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჟანრობრივ ჯგუფში სრული სახითაა მოცემული (თვენი 2006: 38), ხოლო სხვა საგალობელთა ნიმუშად ის მრავალგზის გამოიყენება და ინციპიტითაა მითითებული. მაგალითად, იხ. თვენი, 16 მარტი, „*წმიდისა პაპა მოწამის*“ ხსენების დღე: „*სხუანი ჴმაჲ ა გუერდი.* ***«სახე ნეტ...»***“ (თვენი 2014: 187).

ასევე საინტერესოა შობის დღესასწაულის განგება. ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჟანრობრივ ჯგუფში სრული სახით მოცემულია ძლისპირები ***«დიდებაჲ მაღალთა შინა», ჴმაჲ ა; «რაჲმე შევწიროთ შენდა», ჴმაჲ ბ*** და ***«უფლისა იესუჲს შობასა ჩუენთჳს» ჴმაჲ გ*** (თვენი 2006: 411-412) და ამის მიზეზი სწორედ ისაა, რომ ამ ძლისპირთა შინაარსი ეხმიანება დასდებლებში ასახულ თემატიკას. სხვა შემთხვევებში კი ისინი ინციპიტითაა მითითებული და მათი შინაარსი მათზე დაქვემდებარებული დასდებლების შინაარსისგან განსხვავდება.

აღნიშნულ მოსაზრებას ეხმიანება საეკლესიო მუსიკის სპეციალისტის, ივანე გარდნერის მოსაზრებაც. ის სტიქარონთა ძლისპირების წარმომავლობის საკითხს ამგვარად განმარტავს*: „იმის გათვალისწინებით, რომ სტიქარონთა ძლისპირების*[1] *ჰანგი (საკუთრივ –* αὐτόμελον) *ყველა მგალობლისთვის უნდა ყოფილიყო ცნობილი, სტიქარონთა ძლისპირის სახით* (αὐτόμελον) *აიღებოდა ხოლმე ისეთი საგალობელი, რომელიც ღვთისმსახურების წლიურ ციკლში ხშირად მეორდებოდა (მაგალითად, პირველი ხმის სტიქარონთა ძლისპირი* ***«ზეცისა განწესებულთა»*** *– ორშაბათის პირველი ხმის* ***ღმრთისმშობლისაჲ; «მხედარნი რომელნი»*** *– პირველი ხმის კვირადღის სტიქოლოგიის პირველი წარდგომა და ა.შ.; კვირის ოხითანი აგრეთვე გამოიყენება როგორც სანიმუშო საგალობლები), ანდა საგალობლები, რომლებიც თავიანთი განსაკუთრებული გამოყენების კვალობაზე (დიდი წმინდანების სტიქარონები, დიდი დღესასწაულების საგალობლები) ყველასთვის ცნობილი იყო (ახლაც კი ვინ არ იცის,*

---

1 *რუსულში სახეზეა ტერმინი* подобен, *რომელსაც ქართულად შეესაბამება დასდებელი, ძლისპირედი, გადასათქმელი. ეს ტერმინი თანამედროვე რუსულ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში, ხშირ შემთხვევაში, მცდარად მიემართება თავად სტიქარონთა ძლისპირს ანუ* самоподобен*-ს. ამის შესახებ ივანე გარდნერი შენიშნავს: „თანამედროვე პრაქტიკაში სახელწოდება* подобен, *ჩვეულებრივ, სანიმუშო სტიქარონს მიემართება, ესე იგი,* αὐτόμελον*-ს. ამბობენ: „*подобен: Доме Евфрафов“, „петь на подобен“ *(ესე იგი, ძლისპირის კილოზე). მაგრამ ამგვარი გაგება მცდარია.* подобен *[აქ: დასდებელი] არ წარმოადგენს სანიმუშო საგალობელს, არამედ ეს არის საგალობელი, რომელიც სხვის მსგავსად იგალობება. იგი ყოველმხრივ მსგავსია სხვისა, რომელიც მისთვის ნიმუშს წარმოადგენს“* ***(Гарднер 2004: 13).***

ჩვენ, გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით, რუსულ სიტყვას подобен *იმ მონაკვეთებში, სადაც ივანე გარდნერი მასში მოიაზრებს* αὐτόμελον*-ს, ვთარგმნით სტიქარონთა ძლისპირად, ხოლო სადაც* подобен *გამოყენებულია დასდებლის შინაარსით, ვთარგმნით ამგვარად – დასდებელი.*

მაგალითად, ქრისტესშობის კონდაკი ***«ქალწული დღეს»****?). სტიქარონთა ძლისპირების თითქმის ნახევარი პარაკლიტონშია მოცემული – შესაბამისად, სულ მუდამ ჩვენს ხელთაა, მუდმივად გახსენებადია, მუდმივად განმეორებადია“* **(Гарднер 2004: 11)**.

ასევე საყურადღებოა ხელოვნებათმცოდნე ო. ვ. ანუფრიევას მოსაზრებაც. ის თავის ნაშრომში „მონასტრული კილოების სტიქარონთა ძლისპირები“ **(Стихирные самоподобны монастырских распевов)** წერს: „*სტიქარონთა ძლისპირზე* **(подобен[1])** *საგალობები ჰიმნოგრაფიული ტექსტები ნიმუშის სტრუქტურას იმეორებს და მასთან თემატურადაც ახლოს დგას. როდესაც ჰიმნოგრაფი ძლისპირზე დაქვემდებარებულ საგალობლებს ქმნიდა, ის ისეთ აუცილებელ ნიმუშს ირჩევდა, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, თემატურად ეთანადებოდა და შეესაბამებოდა დღესასწაულს თუ წმინდანის ხსენებას. ამგვარად, თუ მოწამის მსახურება იქმნებოდა, შეიძლებოდა არჩეულიყო დიდმოწამე გიორგი ძლევაშემოსილის ძლისპირი* ***«მჴნეო შორის მოწამეთა»****, ან სხვა, მოწამეთა –* ***«ვითარმედ გხადოდით»****, მოციქულთასწორი წმინდანის მსახურებისთვის – მოციქულთა ძლისპირები* ***«რომელი იწოდა ზეგარდამო»*** *და* ***«ეჰა, გჳრგჳნნო ქებისანო»****, მღვდელმთავრისა და ღირსი მამისთვის – ჯვრის ძლისპირი* ***«ჰოჲ, სასწაული საკჳრველი»****,* ***«გიხაროდენ, ცხოველსმყოფელო ჯუარო»****. საგალობლის შემქმნელი კარგად აცნობიერებდა ტექსტისა და ჰანგის განუყრელ კავშირს და გაუმართლებელ თვითნებობას არ უშვებდა“* **(Ануфриева 2020: 96)**.

კიდევ ერთ თვალსაჩინო მაგალითს დავიმოწმებთ, რომელიც მნიშვნელოვან ცნობებს გვაწვდის ინციპიტით მითითებულ სტიქარონთა ძლისპირების რაობის შესახებ:

გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნის შემცველ ხელნაწერში, **Jer. 127**-ში **(XII-XV სს., 56v-62v)**, ყოველი ფსალმუნური მუხლის შემდეგ მოცემულია მცირე ზომის ჩასართავები[2], ხოლო შესაბამისი მონაკვეთიდან – სინანულის დასდებლები. ფსალმუნის მუხლი და დასდებელი ერთმანეთს ენაცვლება, როგორც ეს ანტიფონური გალობისთვისაა ნიშანდობლივი. ქვემოთ ჩვენთვის საინტერესო მონაკვეთს მოვიყვანთ:

„მოხედენ ვედრებასა ჩემსა, რამეთუ დავმდაბლდი ფრიად; მიჴსენ მე მდევართა ჩემთაგან, რამეთუ განძლიერდეს ჩემსა უფროჲს.

მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა.

დასდებელნი სინანულისანი. ჴმაჲ ა. შენ, სიტყუაჲ[3]...

---

1 *რუსულ ტერმინს* подобен *ო. ვ. ანუფრიევა, თანამედროვე რუსული ლიტურგიკული პრაქტიკის გათვალისწინებით,* самоподобен-*ის მნიშვნელობით იყენებს. ამის შესახებ მეცნიერი თავადვე იუწყება (იხ.* **Ануфриева 2020: 91-92)**. *ასევე წინა სქოლიოში იხ. ივანე გარდნერის განმარტება.*

2 ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** *ფსალმუნი სრულად, თავისი ჩასართავებით იხ. წინამდებარე პუბლიკაციის შემდეგ თავში: „«უფალო-ღაღადყავსას» ფსალმუნი წმ. გიორგი მთაწმინდელისეული ჟამნის ხელნაწერებში“. ამ შემთხვევაში ჩვენ მხოლოდ სტიქარონთა ძლისპირებთან დაკავშირებულ მონაკვეთებს მოვიყვანთ.*

3 ***«შენ სიტყუაჲ» «უფალო-ღაღადყავსას»*** *ძლისპირების ნუსხაში შემდეგ ხელნაწერებშია მოცემული:* ***Sin. 3, 1v; Sin. 13, 249r; Ath. 86, 1v.***

ვინმცა მოსცა თავსა ჩემსა • წყალი და თუალთა ჩემთა —• წყაროჲ ცრემლთაჲ და ესრეთ • ვტიროდი დღე და ღამე • ლმობიერად, სულთქუმით, • გულსმოდგინედ წინაშე ღმრთისა, ნუუკუე • ვპოო შენდობაჲ ურიცხუთა ცოდვათა ჩემთაჲ, • რომელ მიქმნიან წარმდებებით.

გამოიყვანე საპყრობილით სული ჩემი, რაჲთა აღუვარო სახელსა შენსა“.

[დასდებელი]

„მე მელიან მართალნი, ვიდრემდის მომაგო მე“.

[დასდებელი]

„ღრმითაღმო ღაღად-ვყავ შენდამი, უფალო; უფალო, შეისმინე ლოცვისა ჩემისაჲ“;

[დასდებელი]

„იყვნედ ყურნი შენნი მორჩილ ჴმასა ვედრებისა ჩემისასა“.

[დასდებელი]

„უკუეთუ უშჯულოებათაებრ მიაგებდე, უფალო, უფალო, ვინ-მე დაუთმოს? რამეთუ შენ მიერ არს ლხინებაჲ“.

[დასდებელი]

„სახელისა შენისათვს დაგითმე შენ, უფალო“,

[დასდებელი]

„დაუთმოს სულმან ჩემმან სიტყუასა შენსა. ესავს სული ჩემი უფალსა

არაჲ დააკ[1]...

დავამონე მე ვნებათა • სულისა აზნაურებაჲ • მსგავსად პირუტყუთასა და ვერ ვიკადრებ • ახილვად თუალთა შენდა მომართ, მაღალო, • არამედ თავდადრეკით, • მსგავსად მეზუჳრისა, • სულთქუმით და ვედრებით გიღაღადებ: • ჵ, ღმერთო, მილხინე მე, • ცოდვილსა ამას, და შემიწყალე მე.

საჴუმილავითგან განთიადისა მიმწუხრამდე, საჴუმილავითგან განთიადისა“

[დასდებელი]

„ესევდინ ისრაჱლი უფალსა“.

როგორც ვხედავთ, დასდებელთა ერთ ნაწილზე ინციპიტითაა მითითებული სტიქარონთა ძლისპირი ***«შენ, სიტყუაჲ»***, ხოლო მეორეზე – სტიქარონთა ძლისპირი ***«არაჲ დააკლდი»***. სტიქარონთა ორივე ძლისპირის შემთხვევაში მათი შინაარსი სხვაობს მათზე დაქვემდებარებული დასდებლების შინაარსისგან. ინციპიტით მითითებული ძლისპირები არ არის ცალკე, დასდებლებისგან განცალკევებით მოცემული ფსალმუნურ მუხლებს შორის, სადაც მათი სრულად გალობა იქნებოდა შესაძლებელი. ინციპიტით მითითებული ძლისპირების სრულად გალობის შემთხვევაში ისინი აუცილებლად ორ ფსალმუნურ მუხლს შორის, ცალკე უნდა ყოფილიყო მითითებული, რადგან საეკლესიო წეს-განგების შესაბამისად

1 ***«არაჲ დააკ...»*** ***«უფალო-ღაღადყავსს»*** *ძლისპირების ნუსხაში შემდეგ ხელნაწერებშია მოცემული:* ***Sin. 3, 45r; Sin. 13, 257v.***

«უფალო-ღაღადყავსას» ყოველ მუხლს ერთი დასდებელი ჩაერთვის. მოხმობილ მაგალითში სწორედ ამგვარი ფორმითაა წარმოდგენილი ფსალმუნის მუხლებისა და დასდებლების ურთიერთმონაცვლეობა, ინციპიტით მითითებული სტიქარონთა ძლისპირი კი დასდებელთან ერთადაა მოცემული, რაც, ათანასე არვანდ-ყოფილის სიტყვებით რომ ვთქვათ, „***ავაჯისათჳს ოდენ ზის თავი, თუ არა სხუაჲ არაჲ აქუს ჴელი***“.

და ბოლოს, წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის დიდი სვინაქსარიდან დავიმოწმებთ ციტატას, სადაც ზემოგანხილული საკითხი ყოველგვარი ბუნდოვანების გარეშეა წარმოდგენილი: „რამეთუ «უფალო-ღაღატყავსა» ზედა იტყჳან, რომლისაცა წმიდისაჲ იყოს, **თჳნიერ ძლისპირისა** და *სუ-ლისა*. **რამეთუ არა ვითამე აქუს ჩუეულებაჲ ამათისა თქუმისაჲ** თჳნიერ ხოლო ***გალობათა ძლისპირისა***, რამეთუ მუნ პირველ ძლისპირსა იტყჳან“ (დიდი სვინაქსარი 2017: 381[1]).

აღნიშვნის ღირსია, რომ წმ. გიორგი მთაწმინდელის ზემორე ციტატა ჩვე-ნი კვლევის დასრულების შემდეგ აღმოვაჩინეთ, რამაც ჩვენ მიერ წამოჭრილი საკითხის ჭეშმარიტება საბოლოოდ დაადასტურა. ამგვარად, წმინდა მამა თა-ვის შენიშვნაში ერთმნიშვნელოვნად დასძენს, რომ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირის გალობის ჩვეულება არ არსებობდა, ხოლო გალობათა ძლისპირის შესრულება სავალდებულო იყო.

აქვე წარმოვადგენთ კიდევ ერთ საყურადღებო ფაქტს, რომელიც სტიქარონთა ძლისპირის ***«ქრისტე კაცთმოყურე»*** და აღდგომის ოხითას ***«რაჟამს ლოდი»*** ურთიერთკავშირზე მიუთითებს. ხელნაწერ **Ath. 47**-ში **5r**-ზე ვკითხულობთ: „*წარდგომანი პირველისა ჴმისანი ზემოწერილთავე ამათ სტიქარონთა გუარსა ზედა.* წარდგომანი*: რაჟამს ლოდი იგი დაბეჭდულ იყო ჰურიათა მიერ ... დიდებაჲ განგებულებასა შენსა, მხოლოო კაცთმოყუარე*“. მოხმობილ საგალობელს ***«რაჟამს ლოდი»*** წინ უძღვის სტიქარონები, რომლებსაც ინციპიტით აქვს მითითება ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირზე ***«ქრისტე კაცთმოყუარე»***[2]. ხელნაწერ **Ath. 47**-ის ხსენებული კოლოფონის მიხედვით, ***«რაჟამს ლოდი»*** უნდა ვიგალობოთ „*ზემოწერილთავე ამათ სტიქარონთა გუარსა ზედა*“, ესე იგი, ***«ქრისტე კაცთმოყუარეს»*** „გუარის“ (სახის) ჰანგზე. სანოტო ხელნაწერებში ორივე საგალობლის ჰანგია დადასტურებული. ეს საშუალებას გვაძლევს დავადგინოთ, აქვს თუ არა მათ მუსიკალური კუთხით რაიმე კავშირი ერთმანეთთან, რაც ხელნაწერ **Ath. 47**-ში

---

1 *აღვნიშნავთ, რომ დიდი სვინაქსარიდან ჩვენ მიერ დამოწმებული ციტატა ხელნაწერ **Ath. 30**-ის მიხედვითაა წარმოდგენილი **(376r)**, რადგან პუბლიკაციაში ორი კომპიუტერული ლაფსუსია გაპარული: ტექსტში აკლია სიტყვა „რომლისაცა“, ხოლო სიტყვა „ვითამე“ წარმოდგენილია ფორმით – „ვითარმე“.*

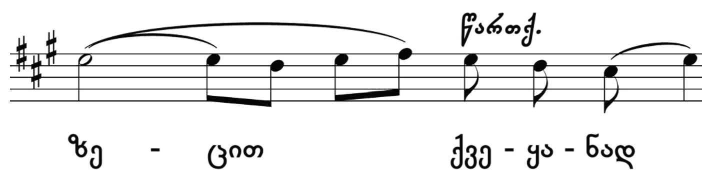
2 ***«ქრისტე კაცთმოყუარე» «უფალო-ღაღადყავსას»*** *ძლისპირთა ნუსხაში წარმოდგენილია შემდეგ ხელნაწერებში:* ***Sin. 3, 2r; Sin. 13, 249v.*** *წინამდებარე პუბლიკაციაში* ***«ქრისტე კაცთმოყუარე»*** *მრავალი დასდებლისთვისაა ნიმუში და სამგზისაა ინციპიტით მითითებული (იხ. წინამდებარე პუბლიკაცია გვ. 72, 78, 95).*

წარმოდგენილი შენიშვნის კვალობაზე აუცილებლად უნდა დასტურდებოდეს. ამ ორი საგალობლის ურთიერთშედარებამ მათი შუალედური მუხლების, მათი შემადგენელი საქცევებისა და უფრო მცირე სეგმენტების (მოტივების) მსგავსება გამოავლინა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მსგავსება არ გამორიცხავს მათ ვარიანტულ სახესხვაობას, მუხლის შედგენილობის ცვლილებას (მაგ., მის შეკვეცას, გავრცობას, სტრუქტურული ერთეულების რიტმული ნახაზის შეცვლას და სხვა).
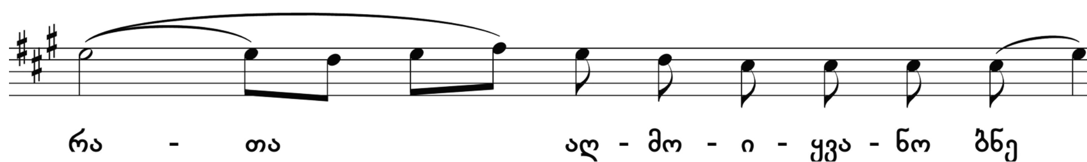
მსგავსების თვალსაზრისით, ყველაზე მეტად თვალშისაცემია საგალობელთა ჰანგების შემადგენლობაში არსებული ერთ-ერთი საერთო შუალედური მელოდიური ფორმულა.

«ქრისტე კაცთმოყუარე» **(H 154/VIII, 106v-107r)**

მაგალითი ა

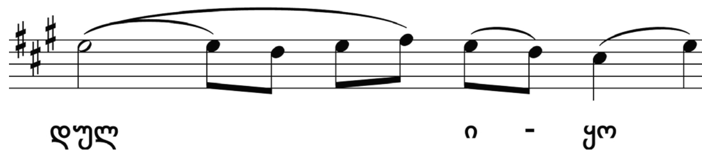

მაგალითი ბ

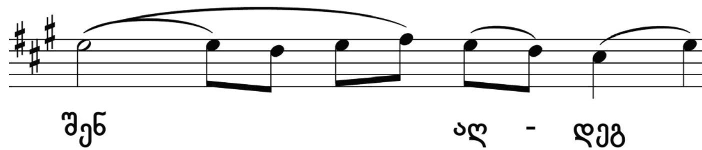

«რაჟამს ლოდი» (ქსგ I, გვ. 118-121)

მაგალითი ა

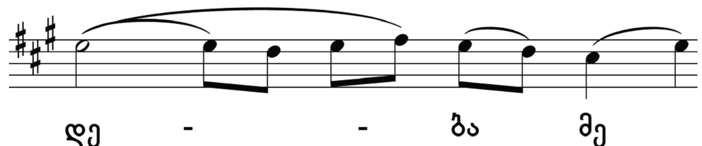
მაგალითი ბ

მაგალითი გ

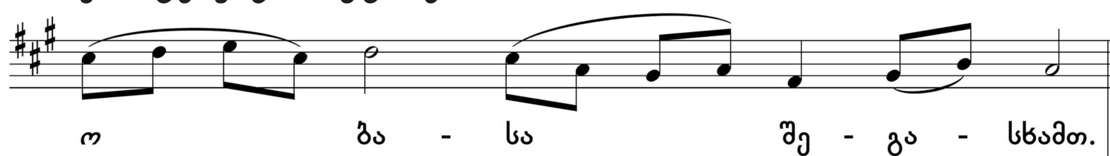
მაგალითი დ
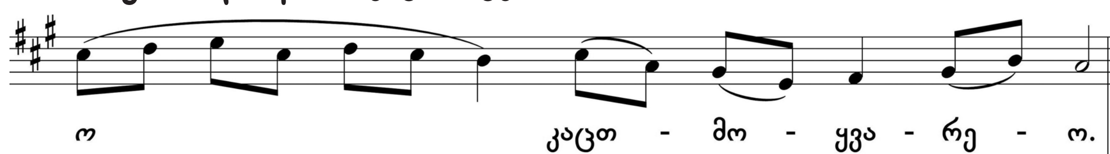

საყურადღებოა, რომ ***«ქრისტე კაცთმოყუარეს»*** შემთხვევაში, მონაკვეთს (მარცვლებზე ***ქვე-ყა-ნად;*** იხ. მაგალითი ა) აქვს წარწერა **„წართქმით“ (H 154/VIII, 106v)**, ხოლო მეორე მაგალითში იგივე მოტივი გავრცობილია განმეორებითი ბგერების რაოდენობის ზრდის შედეგად. ამ შემთხვევაში საფიქრებელია, რომ ხსენებული მოტივი (წარწერით **„წართქმით“**) მოქნილია და მგალობლებს შესაძლებლობა ეძლევათ, ტექსტის მარცვლების შესაბამისად, განმეორებითი ბგერების რაოდენობა გაზარდონ ან შეამცირონ. მოცემულ მაგალითში ეს ნათლად დასტურდება.

განსაკუთრებულ მსგავსებას ამჟღავნებს, ასევე, ხსენებულ საგალობელთა დამაბოლოებელი მუხლები:

«ქრისტე კაცთმოყუარე» **(H 154/VIII, 107v)**

«რაჟამს ლოდი» (ქსგ **I**, გვ. 121)

Ath. 47-ში დამოწმებული შენიშვნა, რომლის მიხედვითაც ***«რაჟამს ლოდი»*** უნდა შესრულდეს *„ამათ სტიქარონთა გუარსა ზედა“* არ უნდა ნიშნავდეს სრულ იდენტურობას, როგორც ეს ძლისპირსა და მასზე დაქვემდებარებულ დასდებლებს შორისაა. აქ, სავარაუდოდ, იგულისხმება ჰანგის „აკინძვა“ (პოლიევქტოს კარბელაშვილის დეფინიცია) მითითებული საგალობლის შემადგენლობაში არსებული სტრუქტურული ერთეულებით. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ხსენებული ორი საგალობლის რიტმული დაყოფა, ესე იგი, მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობა მკვეთრად განსხვავებულია, რაც ერთმნიშვნელოვნად ამყარებს ზემორე დასკვნას.

ნიშნეულია ის ფაქტი, რომ შუა საუკუნეების ხელნაწერის (**Ath. 47, XII-XIII** სს.) განსახილველ შენიშვნაში ყურადღება გამახვილებულია მუსიკალურ კანონზომიერებაზე (აღდგომის ოხითას ***«რაჟამს ლოდი»*** და სტიქარონთა ძლისპირის ***«ქრისტე კაცთმოყუარე»*** ერთი სახის („გუარის“) ჰანგით შესრულებაზე), რაც თავს იჩენს **XIX** საუკუნის იმავე ჟანრის ნოტირებულ საგალობლებში. ეს კი უდავოდ მიუთითებს ძველი სამგალობლო ტრადიციების შეურყვნელად დაცვაზე.

წინამდებარე თავში წამოჭრილ საკითხებთან დაკავშირებით განვმარტავთ: ინციპიტით მითითებული ძლისპირების შესახებ წარმოებული მსჯელობა ოდენ სტიქარონთა და არა გალობათა ძლისპირებს მიემართება (ესე იგი, ავტომელონებს

(αὐτόμελον, самоподобен) და არა – ირმოსებს – εἱρμός, ирмос), რადგან გალობათა ძლისპირებთან დაკავშირებით საეკლესიო წეს-განგება სხვაგვარ მითითებებს გვაძლევს, რასაც „ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ შემდეგ გამოცემებში შევეხებით.

თვითავაჯი სტიქარონების შესახებ

ქართული ჰიმნოგრაფიული ტერმინი **თჳთავაჲი**, რომელიც ხელნაწერებ-ში, უმეტესწილად, მითითებულია შემოკლებული ფორმით – **თჳთი**, შესატყვი-სია ბერძნული ტერმინისა ἰδιόμελον (*სიტყვ.* ἴδιος *„კერძო, საკუთარი“*, μέλος *„კილო, ჰანგი, მელოდია“*), ხოლო სლავურად მას ეწოდება самогласен[1] (*სიტყვ.* сам *„თვით, თვითონ“*, гласен *„ხმოვანი“*).

ეს ტერმინი (**თჳთავაჲი**), იშვიათ შემთხვევაში, გვხვდება ფორმით – **თჳთკილო**. ამ სახით ის ჩაწერილია წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის მარხვანში[2] (ხელნაწ. Paris 5, XI-XIII სს.). ამავე ხელნაწერის ბოლო ნაწილ-ში მოთავსებულია ეფრემ მცირის მიერ თარგმნილი საგალობლები, რომლებიც ამგვარადაა დასათაურებული: *„ახლად თარგმნილნი უსაკუთრესითა სიტყვთა ეფ-*

1 *სლავურ ტერმინს* самогласен, *რომელიც ბერძნული* ἰδιόμελον-*ის შესატყვისად გამოიყენება, ივანე გარდნერი უარყოფითად აფასებს, დავიმოწმებთ ციტატას: „საგალობელთა ჯგუფს, რომელსაც ბერძნულ წიგნებში ეწოდება* ἰδιόμελα, *სლავურ წიგნებში აღინიშნება ტერმინით* самогласны. *თუმცა ამგვარი თარგმანი არ არის ზედმიწევნითი. ხმის, როგორც კილო-ტონალობის (*tonus *– „ტონი“) ცნების აღსანიშნავად ბერძნულ ენაში გამოიყენება ტერმინი* ἦχος *(იხოს), მაგალითად,* ἦχος γ´ *– ხმა გ,* ἦχος πλ. β´ *– ხმა ბ გვერდი,* ἦχος α´ *– ხმა ა და ა.შ.*

სიტყვა ἦχος *ზუსტი თარგმანით ნიშნავს – „ხმა, ტონი“; ხოლო სიტყვა* μέλος, *რომელიც ჩვენ მიერ განსახილველი ტერმინის შემადგენელი ნაწილია, ნიშნავს – „სიმღერა, კილო, ჰანგი“ და, ზოგადად, თანაბარზომიერი მუსიკალური აგებულების გამომხატველი ცნებაა.*

ეს უკანასკნელი სიტყვა ერთიანდება სიტყვასთან ἴδιος, *რომელიც ნიშნავს – „თვისობრივი, საკუთარი, კერძო, განსაკუთრებული“, ანუ იმას, რაც სხვას არავის ეკუთვნის. ამგვარად, ეს ბერძნული სიტყვა-ტერმინი (*ἰδιόμελα*) ჩვენ შეგვიძლია ზედმიწევნით სწორად ვთარგმნოთ სიტყვით –* самопесненные *[სიტყვ.* сам *– „თვით, თვითონ“,* песненный *– „მელოდიური“] –* своенапевные *[სიტყვ.* свое *– „თავისი, საკუთარი“,* напев *– „ჰანგი“], ესე იგი, საგალობლები, რომლებიც მათთვის დამახასიათებელი, განსაკუთრებული ჰანგით გამოირჩევა“* (Гарднер 2004: 6). *ქართულ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში* ἰδιόμελον-*ის შესატყვისად დამკვიდრებულია* ***თჳთავაჲჲ.***

ამასთან დავძენთ, რომ ანტონ I კათალიკოსის (1720-1788) მიერ რედაქტირებულ სადღესასწაულოში ხშირად ვხვდებით მითითებას – ***თჳთჯმოვანი****, რაც, ერთმნიშვნელოვნად, პწკარედული თარგმანია ბერძ.* ἰδιόμελον-*ის შესაბამისი სლავური ტერმინისა –* самогласен. *ჩვენ მიერ დამუშავებული ხელნაწერების ფარგლებში, ტერმინი* ***თჳთჯმოვანი*** *არსად ფიქსირდება, რაც ამ სიტყვის სლავურ წარმომავლობასა და მის გვიანდელობაზე მეტყველებს (იხ. სადღესასწაულო 2013). მაგ., ანტონ I კათალიკოსის მიერ რედაქტირებულ სადღესასწაულოში წმ. ნიკოლოზის ხსენების დღეს ტერმინი* ***თჳთჯმოვანი*** *აწერია სტიქარონებს: «****აღიხილენ თუალნი შენნი****» და «****კაცო ღმრთისაო****» (იხ. სადღესასწაულო 2013: 52). ორივე საგალობელი წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის თვენშიც ფიქსირდება და ორივეს მიეთითება – „****თჳთნი****“ (იხ. Ath. 57, 60r; Ath. 52, 252v). აღსანიშნავია, რომ ანტონ I კათალიკოსის მიერ რედაქტირებულ სადღესასწაულოში მოცემული სტიქარონები რედაქციულადაც სხვაობს მთაწმინდელისეული ვარიანტისგან.*

2 *ხელნაწ.* Paris 5-*ის აღწერილობა იხ.: ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ 2018: 206-207; მარხვანი 2022: xi-xxiv.*

რემის მიერ, ბრძანებითა ბერისა ანტონი ტბელისაჲთა“ (ხელნაწ. **Paris 5, 273v**). ტერმინი **თჳთკილო** სწორედ ამ ნაწილში დასტურდება: ის სხვადასხვა მონაკვეთში ოთხგზისაა მოხმობილი (**276r, 277r, 277v, 278v**) და მასში 38 სტიქარონია გაერთიანებული. ერთ-ერთი **წყვილი** ასე იწყება: „*კჳრიაკესა ბაიათასა მწუხრი, სტიქარონნი წმიდისა დიდისა ორშაბათისანი,* ***თჳთკილონი,*** *ჴმაჲ ბ*“. ***«თჳთკილოთ»*** სტიქარონთა ბერძნულთან შედარებამ გამოავლინა, რომ ყველა შემთხვევაში მათ აქვთ მითითება ἰδιόμελον[1].

ტერმინ **თვითავაჯს** ხშირად უიგივდება ტერმინი **უძლისპირო**. მაგ., გიორგი მცირე, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ცხოვრების აღწერისას აღნიშნავს: „*თარგმნა უკუე ... სტიქარონნი სამარადისონი, თჳთავაჯნი უძლისპირონი*“ (ჰაგიოგრაფიული ძეგლები 2008: 526).

ტერმინი **უძლისპირო** ასევე გვხვდება წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის მარხვანში, დიდი პარასკევის ცისკრის განგებაზე დართულ მითითებაში: „*ესე* ***უძლისპიროდ*** *გუეთარგმნნეს და უგემურად მოჰვიდოდა. ბერძულად* ***თჳთავაჯნია***[2] *და მათ იცნიან, და ჩუენ თუმცა* ***ავაჯი*** *დაგუედვა, ვინ დაისწავლიდა? აწ, შეწევნითა ღმრთისაჲთა,* ***ძლისპირსა ზედა*** *ვთარგმნით, რაჲცა* ***ძლისპირი*** *მოუვიდოდის.* **რომელი ძუელითგან ვიცით**, *იგი ეგრეთვე ითქუმოდის*[3] *და სხუაჲ –* ***ძლისპირსა*** *ზედა, რომელიცა იყოს. ბერძულად* ***დ გუერდი*** *არს ესე*[4]. *წაედ, ეძიებდი, რვათამცა ჴმათა შინა არს*[5] *და კმა არს ჩუენდა. თუ არა, ამას* ***ა გუერდსა*** **ოთხასი წელი უფრო აქსოვს**“ (ხელნაწ. Ath. 38, 322r).

ტერმინი **თვითავაჯი** მთაწმინდელი მამის მიერ პარაკლიტონზე დართულ ანდერძში ორგზისაა დამოწმებული:

ა) „*რომელნი* ***ძლისპირსა*** *ზედა არა იყვნენ,* ***თჳთავაჯნია*** *და მისთჳს ჭჳრ-არს* ***წითლითა*** *დასუმაჲ, რომელნი კულა* ***ძლისპირსა*** *ზედა იყვნენ, იგი ვითა* ***წყვილნი*** *დაწერნეს ჩუეულებისაებრ*“ (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 23).

ბ) „*პირველისა ჴმისა სტიქარონთაჲ: ... შვდნი* ***ღმრთისმშობლისანი თჳთავაჯნი*** *და ორნი –* ***«შენ სიტყუათა ზედა»***“ (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 31).

---

1 *იხილეთ შესაბამისი ბერძნული წყაროები:* ***Anthologia Graeca Carminum Christianorum 1871: 91, 94; ΤΡΙΩΔΙΟΝ 1879: 614-615; 622-623; 633-634; 643-644.***

2 *ბერძნულ მარხვანში დიდი პარასკევის ცისკრის განგება, რომელიც თხუთმეტი გალობისგან შედგება, რვავე ხმაზეა აგებული:* ***ჴმაჲ ა; ჴმაჲ ბ; ჴმაჲ გ; ჴმაჲ დ; ჴმაჲ ა გუერდი; ჴმაჲ ბ გუერდი; ჴმაჲ გ გუერდი; ჴმაჲ დ გუერდი.***

3 ნუსხაშია «ითქმოდის».

4 ***„ბერძულად დ გუერდი არს ესე“*** *– ამ შემთხვევაში გიორგი მთაწმინდელი ხაზს უსვამს იმას, რომ პირველი გალობა (გალობაჲ ა,* ***322r-322v****), რომელიც მან თარგმნა პირველი გვერდითი ხმის ძლისპირზე* ***«მოვედით აღვიდეთ»****, ბერძნულ დედანში მეოთხე გვერდით ხმას მიეკუთვნება* ***(ΤΡΙΩΔΙΟΝ 1879: 665).***

5 ***„წაედ, ეძიებდი რვათამცა ჴმათა შინა არს“*** *გულისხმობს იმას, რომ ძლისპირები, რომლებიც გიორგი მთაწმინდელმა გამოიყენა, ძლისპირთა ქართული კრებულიდანაა მოხმობილი. ამგვარ კრებულებს „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“ ეწოდება, რომლებშიც რვა ხმის* ***«უფალო-ღაღადყავსს»*** *და გალობათა ძლისპირებია თავმოყრილი.*

მოვიყვანთ ტერმინ **თვითავაჯის** განმარტებას შემდეგი გამოცემის მიხედვით – **Antologia Graeca Carminum Christianorum** („ქრისტიანული საგალობლების ბერძნული ანთოლოგია“):

„Ἰδιόμελον *[იდიომელონ] ეწოდება საგალობელს, რომელიც სხვა საგალობელთა კილოებს* (**modis**) *არ იყენებს, არამედ საკუთარი, მისთვის დამახასიათებელი კილოები* (**modos**) *აქვს. ამ სახელწოდებით თუმცაკი* **automelon**-*ისგან არ განსხვავდება*[1], *მაგრამ ამ ორ სიტყვას შორის ის განსხვავება იკვეთება, რომ* αὐτόμελον *[ავტომელონ] წარმოადგენს დასდებელს, რომლის კილოებს* (**modis**) *სხვა დასდებლები იყენებს, ხოლო* ἰδιόμελον *არც სხვა დასდებლების კილოებს* (**modis**) *იყენებს და არც სხვებისთვის არის ნიმუში და დედანი*“ (**Antologia Graeca Carminum Christianorum 1871: LXI-LXII**).

პ. ვ. პასხოსი თვითავაჯ სტიქარონთა შესახებ აღნიშნავს: „*თვითავაჯი* (**idiomelon**) – *ეს დასდებელი ყოველთვის დედანია, იგალობება რა საკუთარი მელოდიისა და საზომის მიხედვით. ის არ უკავშირდება და არ მიემართება არცერთ სხვა დასდებელს, არც მარცვლების ერთი და იმავე რაოდენობით* (**isosyllaby**) *და არც ჰომოტონიის*[2] *მსგავსი ნიმუშით*“ (**Paschos 2009: 4**).

არქიმანდრიტი კვიპრიანე კერნი მსგავსადვე განმარტავს თვითავაჯს (ბერძ. ἰδιόμελον): „*ეს ისეთი საგალობელია, რომელიც სხვა საგალობლისგან ნასესხები სალექსო ზომითა და მელოდიით არ სარგებლობს, მაგრამ არც თვითონაა სხვებისთვის პროტოტიპი, სახე*“ (კერნი 2021: 82).

ივანე გარდნერი თვითავაჯ სტიქარონთა ჰანგის შესახებ მსჯელობისას აღნიშნავს: „*თვითავაჯი ჰანგების განსაკუთრებული განვითარება* **XV** *საუკუნის მიწურულიდან* **XVII** *საუკუნემდე პერიოდს უნდა მივაკუთვნოთ, როდესაც ეს საგალობლები გალობის სხვადასხვა ოსტატის მიერ სრულდებოდა და კილოურად* (**в напеве**) *ნევმების* (**крюками**) *საშუალებით ფიქსირდებოდა. აქ ოსტატის შემოქმედებითი გემოვნებისთვის ფართო ასპარეზი იხსნებოდა. ოსტატს მელოდიური საქცევების* (**попевки**) *ერთმანეთისადმი შეხამება სურვილისამებრ შეეძლო, ოღონ ხმის საერთო ხასიათის შენარჩუნებით, იყენებდა რა ამა თუ იმ ხმისთვის დამახასიათებელ საქცე-*

---

1 *სიტყვები* ἰδιόμελον *და* αὐτόμελον *სემანტიკურად, მართლაც, არ განსხვავდება ერთმანეთისგან. ორივე სიტყვა შეიძლება ითარგმნოს ამგვარად: თვითავაჯი, თვითმელოდიური, საკუთარი მელოდიის მქონე. მკვლევართა შორის ერთგვარ ბუნდოვანებას იწვევს ამ ორი ტერმინის სემანტიკური იგივეობრიობა. ასევე, ერთი შეხედვით, სირთულეს წარმოადგენს ამ ტერმინთა შესატყვის ქართულ ტერმინზე მითითება, რადგან ქართულ ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ კრებულებში გავრცელებული ტერმინები* ***თუთავაჯი*** *და* ***თუთკილო*** *სემანტიკურად ორივე მათგანს (ე. ი.,* ἰδιόμελον*-სა და* αὐτόμελον*-ს) შეესაბამება. თუმცა, როგორც წინამდებარე პუბლიკაციაში უკვე აღვნიშნავს, ხელნაწერთა კვლევამ გამოავლინა, რომ ტერმინები* ***თუთავაჯი*** *და* ***თუთკილო*** *(შემოკლებული ფორმით –* ***თუთი****) ყოველთვის შეესაბამება ბერძნულ ტერმინს* ἰδιόμελον*, ხოლო „ძლისპირი* ***«უფალო-ღაღადყავსა»****“ –* αὐτόμελον*-ს.*

2 ***ჰომოტონია*** *- მახვილიანი და უმახვილო მარცვლების ერთგვაროვანი განლაგება სხვადასხვა ტაეპის შესაბამის სტროფებში* (***Метрика древней церковнославянской поэзии 2011: 171***).

ვებს (попевки). ***XVII** საუკუნეში ისეთი ოსტატებიც იყვნენ, რომლებიც ერთი და იმავე ტექსტის ჩვიდმეტი სხვადასხვა ვარიანტით გალობას ახერხებდნენ“* (Гарднер 2004: 10).

იქვე ივანე გარდნერი შენიშნავს: *„**XVII** საუკუნეში საეკლესიო გალობას ცვლილებები შეეხო. სამხრეთი რუსეთიდან შემოდის ახალი კილოები და, ნელ-ნელა, მშვენიერ „დიდ კილოს“* (большой распев) *ანაცვლებს „დღის“* (дневным) *ანდა „მცირე“* (малым) *კილო*[1]*. ამ უკანასკნელის ჰანგები გამოირჩეოდა დიდი სიმარტივით და წართქმის უპირატესობის საფუძველზე ტექსტისადმი ადვილი თავსებადობით“* (Гарднер 2004: 10).

პარაკლიტონის წინამდებარე პუბლიკაციაში პირველ ხმაში წარმოდგენილია რვა დასდებელი, რომლებსაც აქვს მითითება **თჳთნი**. ყველა მათგანი კვირადღესაა მოცემული. ისინი ამგვარადაა დასათაურებული: „**ᲓᲐᲡᲓᲔᲑᲔᲚᲜᲘ ᲐᲦᲓᲒᲝᲛᲘᲡᲐᲜᲘ. ᲣᲤᲐᲚᲝ-ᲦᲐᲦᲐᲓᲧᲐᲕᲡᲐ. ᲴᲛᲐᲿ Ა. *თჳთნი***“. მეორე ხმაშიც რვა დასდებელია მოცემული, რომლებიც ასევე **თჳთნის** ჯგუფს მიეკუთვნება. ამ შემთხვევაშიც ყველა მათგანი კვირადღესაა წარმოდგენილი.

მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებზე დაკვირვება იმასთან დაკავშირებით, თუ რა ჰანგი შეესაბამება იმ სტიქარონებს, რომლებსაც შუა საუკუნეების ჰიმნოგრაფიულ კრებულებში აქვს მითითება **თჳთნი** (ბერძ. ἰδιόμελον). ქვემოთ წარმოვადგენთ სხვადასხვა მაგალითს შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიული კრებულებისა და **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერების მიხედვით. ნიმუშები მოხმობილია ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებელთა პირველი ორი ხმის (ჴმაჲ ა, ჴმაჲ ბ) მასალიდან[2], რომლებიც წინამდებარე პუბლიკაციაშია წარმოდგენილი:

---

1 *სლავური საეკლესიო მუსიკის მკვლევარი, ხელოვნებათმცოდნე ტატიანა ვლადიშევსკაია რუსული **მცირე ზნამენურ გალობის** განხილვისას თვითავაჲ და ძლისპირს დაქვემდებარებულ სტიქარონებს ამგვარად ახასიათებს: „მცირე ზნამენური გალობის თვითავაჲნი* (самогласны)*, როგორც უკვე ითქვა, ახლოს დგას სტიქარონთა ძლისპირებთან* (подобнам) *– მათ აერთიანებს არა მხოლოდ ინტონაციური სიახლოვე და შედგენილობის მსგავსი სახე, არამედ დანიშნულებაც. ერთიც [ესე იგი, თვითავაჲი] და მეორეც [ესე იგი, სტიქარონთა ძლისპირი] გამოიყენება სტიქარონთა ნებისმიერი არანოტირებული ტექსტის საგალობლად [ესე იგი, იმ საგალობლებისთვის, რომლებსაც არ აქვს ნევმირება], მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ სტიქარონთა ძლისპირის ფორმა უკვე მზა მასალას წარმოადგენდა, რომელიც შეუცვლელად უნდა შენარჩუნებულიყო, ხოლო თვითავაჲი შეიძლებოდა ნებისმიერი ზომის არანოტირებული ტექსტისთვის მოერგოთ, რადგანაც მისი სტროფები პერიოდულად მეორდებოდა და მუსიკალური სტროფების კილო ტექსტის სტროფებთან მარტივად ერთიანდებოდა“ (Владышевская 2006: 323).*

2 *წინამდებარე **აღდგომის დასდებლები** ბერძნულ სამგალობლო პრაქტიკაშიც ἰδιόμελον-თა ჯგუფს მიეკუთვნება, მაგ., იხ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΥΚΕΙΟΥ: 152-153. ἰδιόμελον-ს რომ თვითავაჲ, შემოკლებულად **თჳთი** შეესაბამება, ამის სხვა მაგალითებიც არსებობს. ასე, დასდებელს «**მოვედით, უგალობდეთ უფალსა**», რომელსაც აქვს მითითება **თჳთნი** (Ath. 31, 159r), „ქრისტიანული საგალობლების ბერძნულ ანთოლოგიაში“ აწერია ἰδιόμελον (Antologia Graeca Carminum Christianorum 1871: 98).*

*პარაკლიტონში წარმოდგენილ საგალობლებს – „დასდებელნი აღდგომისანი“ (ბერძ. Ἀναστάσιμα στιχηρά) – ბერძნულ და ქართულ ხელნაწერთა უმრავლესობაში არანაირი მითითება არ აქვს, ესე იგი, მოცემულია უძლისპიროდ. მითითება **თჳთნი** მხოლოდ რამდენიმე ხელნაწერშია დაფიქსირებული. უძლისპირო, როგორც ზემოთ უკვე ვახსენეთ, თვითავაჲს უიგივდება.*

«სამწუხრონი ლოცვანი ჩუენნი» – ჴმაჲ ა

Jer. 41, (XIII-XIV) 6r: *თვთნი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 75: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი*[1].

«მოადეგით, ერნო, სიონსა» – ჴმაჲ ა

Jer. 41, (XIII-XIV) 6r: *თვთნი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 76: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«მოვედით, ერნო, უგალობდეთ» – ჴმაჲ ა

Jer. 41, (XIII-XIV) 6r: *თვთნი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 77: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«იხარებდით ცანი და გალობდით» – ჴმაჲ ა

Jer. 41, (XIII-XIV) 6r: *თვთნი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 79: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«ჴორცითა ნებსით თვსით» – ჴმაჲ ა

Sin. 69, (XII-XIII) 1r: *უძლისპირო* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 80: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«ცხორებისმომცემელსა საფლავსა» – ჴმაჲ ა

Sin. 69, (XII-XIII) 1r: *უძლისპირო* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 82: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«მამისა თანასამარადისოსა» – ჴმაჲ ა

Jer. 41, (XIII-XIV) 6r: *თვთნი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 83: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«ყოვლისა სოფლისა დიდებასა» – ჴმაჲ ა

Jer. 41, (XIII-XIV) 6r: *თვთნი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 86: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«პირველსაუკუნეთა მამისაგან» – ჴმაჲ ბ

Jer. 41, (XIII-XIV) 36r: *თვთი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 89: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«ქრისტემან, მაცხოვარმან ჩუენმან» – ჴმაჲ ბ

Sin. 69, (XII-XIII) 3r: *უძლისპირო* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 90: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«მთავარანგელოზთა თანა» – ჴმაჲ ბ

Jer. 41, (XIII-XIV) 36r: *თვთი* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 92: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«შენ, ჯუარცუმული და დაფლული» – ჴმაჲ ბ

Sin. 69, (XII-XIII) 3r: *უძლისპირო* – სანოტო ხელნაწერი Q 672, 93: *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

---

1 *სანოტო მასალა იხ. წინამდებარე პუბლიკაცია, გვ. 248-261, 487-501.*

«ჯუარითა შენითა განაქარვე» – ჴმაჲ ბ

Sin. 69, (XII-XIII) 3r: *უძლისპირო* – სანოტო ხელნაწერი **Q 672, 95:** *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«განგეხუნეს შენ, უფალო» – ჴმაჲ ბ

Sin. 69, (XII-XIII) 3r: *უძლისპირო* – სანოტო ხელნაწერი **Q 672, 97:** *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

«წარჴდა სახე შჯულთა» – ჴმაჲ ბ

Jer. 41, (XIII-XIV) 36r: *თჳთი* – სანოტო ხელნაწერი **Q 672, 101:** *«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგი.*

როგორც წარმოდგენილი მაგალითებიდან ჩანს, უკლებლივ ყველა შემთხვევაში, იმ სტიქარონებს, რომლებსაც აქვს მითითება **თჳთი**, **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში იმავე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჰანგი შეესაბამება.

«უფალო-ღაღადყავსას» ჰანგს ექვთიმე კერესელიძე „დასდებლის ხმას“ უწოდებს: *„რომელნიც ვერ შემძლებელ იყვნეს ჯეროვნად აღსრულებას მაღალხუნებოვან რვა-ხმა ძრელ „უფალო ღაღად-ვყავთა“, იგი ნუ შეეწვდების მათ, რადგან ყოველი მაღალი საქმე დიდ ნიჭიერს და გამოცდილ კაცს მოითხოვს, ამისათვის იმათ მაგივრად* ***იგალობონ შემდეგი ესე „უფალო ღაღად-ვყავი“, დასდებლის მეექვსე ხმასა ზედა დაწერილი,*** *მცირე წლოვანთათვის სათქმელი“* (ხელნაწ. **Q 672, 62**).

იოანე ბატონიშვილი თავის „კალმასობაში“ გამოყოფს დასდებლის რვა ხმას, რომელიც ძლისპირებზე გაწყობილ დასდებელთაგან განსხვავდება. ის ამბობს: *„რვა ჴმა დასდებელნი არიან სხვადასხუა ჴმანი, არამედ ყოველნივე ჴმანი არიან თჳსითა მუხლებითა ერთიმეორისა მჰსგავსნი, რამეთუ პირველის ჴმის მუხლნი არიან ერთ ჴმად და ესსახედვე მეორისა, მესამისა და სხუათა“* (ბატონიშვილი 1991: 522).

დავით შუღლიაშვილი თავის წიგნში „ქართული სამგალობლო სკოლები და რვახმის სისტემა“ განიხილავს დასდებელთა რვა ხმის საკითხს. მეცნიერის დაკვირვებით, დასდებლის თითოეულ ხმას ერთი კონკრეტული ჰანგი შეესაბამება (იხ. შუღლიაშვილი 2014: 76-116).

შუა საუკუნეების ლიტურგიკული ხელნაწერებიდან გამოვლინდა, რომ თვითავაჯი დასდებელი, ზოგიერთ შემთხვევაში, სხვა საგალობლებისთვის მეტრულ-მელოდიურ ნიმუშად იქცევა, ესე იგი, ძლისპირის ფუნქციით გამოიყენება. ეს ფაქტი მხოლოდ ქართული ჰიმნოგრაფიისთვის არ უნდა იყოს დამახასიათებელი.

პ. ვ. პასხოსი ამ საკითხის შესახებ აღნიშნავს: *„ზოგიერთმა ყველაზე მეტად სახელგანთქმულმა და ცნობილმა თვითავაჯმა* (ბერძ. ἰδιόμελον) *სტიქარონთა ძლისპირის* (ბერძ. αὐτόμελον) *ფუნქციაც შეითვისა“* **(Paschos 2009: 4)**.

მსგავს აზრს გამოთქვამს საეკლესიო გალობის მკვლევარი იგორ სახნო: *„თვითავაჯის ... ყველაზე მარტივი და თვალსაჩინო ნიმუშები, ზოგიერთ*

შემთხვევაში, შეიძლება გამოყენებული იყოს ძლისპირის სახით რომელიმე ახალი ტექსტისთვის“ (Сахно 2011: 35).

ამის მაგალითი წმ. გიორგი მთაწმინდელის პარაკლიტონის ერთ-ერთ ნუსხაში, Ath. 47-ში გვაქვს. თვითავაჯ დასდებელს ***«საუნჯედ ღმრთისა»*** შემდეგი საყურადღებო მინაწერი ახლავს: *„ესე ერთი* ***თჳთი****. სხუანი ამას ზედა*“ (ხელნაწ. Ath. 47, 76v). საგულისხმოა, რომ ხსენებული დასდებლის ქვემოთ მოცემულია სხვა დასდებლები, რაც ნიშნავს იმას, რომ ყოველი მათგანი უნდა შესრულდეს დასდებლის – ***«საუნჯედ ღმრთისა»*** – ჰანგზე და იმეორებდეს მისი მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობას.

სხვაგან გვხვდება ამგვარი ფაქტი: მეორე ხმის ერთ-ერთი ცნობილი სტიქარონთა ძლისპირი – ***«მდინარენი იგი ღმრთისმეტყუელებისანი»,*** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის თვენში თვითავაჯ დასდებელთა ჯგუფს მიეკუთვნება (ხელნაწ. Ath. 57, 5r; Ath. 71, 15r.). ამ საგალობელს სანოტო ხელნაწერებში მეორე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ჰანგი შეესაბამება. მაგალითად, დასდებელს ***«ჭეშმარიტად ნაშობი იყო იქედნეთა»***, რომელიც გაწყობილია ძლისპირზე ***«მდინარენი»*** (ხელნაწ. Ath. 38, 305r-v), აქვს მეორე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ჰანგი (ხელნაწ. Q 693, 111r). ასევე დასდებელს ***«შენ, ქრისტე რომელმან»***, რომელიც გაწყობილია ამავე ძლისპირზე (ხელნაწ. Ath. 38, 335v), სანოტო ხელნაწერებში კვლავ მეორე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ჰანგი შეესაბამება (ხელნაწ. Q 694, 23v).

თვითავაჯ სტიქარონთა ზემოწარმოდგენილი მაგალითებიდან გამოიკვეთა ორი მეტად მნიშვნელოვანი ფაქტი:

1. იმ სტიქარონთა ჯგუფს, რომელსაც შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ ხელნაწერებში აქვს მითითება **თჳთნი**, XIX-XX საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში შეესაბამება იმავე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ჰანგი. ყოველ მათგანს მათთვის დამახასიათებელი მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობა აქვს; არცერთი არ იმეორებს რომელიმე სხვა საგალობლის მეტრულ საზომს და არც სხვებისთვის არის სანიმუშო. მაგ.:

დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ა. *თჳთნი.*

ს*ამწუხრონი ლოცვანი ჩუენნი • შეიწირენ, წმიდაო უფალო, • და მოგუმადლე ჩუენ მოტევებაჲ ცოდვათაჲ, • რამეთუ შენ მხოლოჲ ხარ, • რომელმან უჩუენე სოფელსა აღდგომაჲ.*

მ*ოადეგით, ერნო, სიონსა • და მოიცევით იგი • და მიეცით დიდებაჲ მას შინა აღდგომილსა მკუდრეთით, • რამეთუ იგი არს ღმერთი ჩუენი, • რომელმან მიჴსნნა ჩუენ უშჯულოებათა ჩუენთაგან.*

მ*ოვედით, ერნო, უგალობდეთ • და თაყუანის-ვსცემდეთ ქრისტესა • და ვადი-*

ღებდეთ მისსა მკუდრეთით აღდგომასა, • რამეთუ იგი არს ღმერთი ჩუენი, • რო-მელმან საცთურისაგან მტერისა • სოფელი განათავისუფლა.

ცხრილი №1

სამწუხრონი ლოცვანი	მოადეგით, ერნო, სიონსა	მოვედით, ერნო, უგალობდეთ
I მუხლი - **9**	**I** მუხლი - **9**	**I** მუხლი - **9**
II მუხლი - **10**	**II** მუხლი - **7**	**II** მუხლი - **9**
III მუხლი - **12**	**III** მუხლი - **16**	**III** მუხლი - **13**
IV მუხლი - **7**	**IV** მუხლი - **10**	**IV** მუხლი - **10**
V მუხლი - **12**	**V** მუხლი - **15**	**V** მუხლი - **11**
		VI მუხლი - **9**

2. იმ სტიქარონთა ჯგუფს, რომელსაც შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ ხელნაწერებში ინციპიტით აქვს მითითებული თვითავაჯი დასდებელი, **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში კვლავ იმავე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჰანგი შეესაბამება. ასეთ შემთხვევაში მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობა ერთნაირია. ეს რაოდენობა შეესაბამება მითითებული თვითავაჯი დასდებლის – ***«მდინარენი»*** – მეტრულ საზომს. მაგ.:

ᲡᲮᲣᲐᲜᲘ ბ. ***მდინარენი.***

მოვედით, ძმანო, და განვიცადოთ ყოველთა • ცნობათა უვაღრესი საკვრველი, • რომელი-იგი გუშინ იყო ჩუენ თანა, აჰა-ესერა • აწ მკუდრად მდებარე არს; • მოვედით, ერნო, • და გულისჴმა-ვყოთ, • თუ რაჲ შემთხუევად არს ჩუენდა • შემდგომად მცირედისა, რომელნი-ესე • ვეკუეთებით ზე და ქუჱ და ვიჭირვით და განვკფდებით, • ესერა • სულნელებათა • და მიჰრონთა მცხებელი იგი ზუავი • უნდოდ და სატუხელად • დაცემული მდებარე არს, • შეყროლებული მწარედ საყ-ნოსელითა, • და ოქროჲთა და სამკაულითა შემკული • იგი უშუერ და საწყინო ქმნულ არს. • ჵ, საყუარელნო, • გულისჴმა-ვყოთ წუთი ესე ცხორებაჲ • ჩუენი და კეთილად ვმოქალაქობდეთ, • რაჲთა სანატრელ იქმნეს • ცხორებაჲ და სი-კუდილი • ჩუენი და სათნო, • და მიცვალებულთათჳს განსუენებაჲ • ვითხოოთ ქრისტესგან, • რამეთუ კაცთმოყუარე არს, • რაჲთა მისცეს სასუფეველი • და სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ.

ამაოჲთა ნივთითა სიმდიდრისაჲთა, • ჵ, კაცნო, რაჲსათჳს შეიტყუებით? • რაჲ-სამე იზახებ ოქროჲთა, ბუნებაო მოკუდაო? • ცან და გულისჴმა-ყავ • ქრთამი სიკუდილსა • არა მიაქუს და • არცაღა ხრწნილებისაგან • იჴსნის ოქროჲ და მონაგებთა სიმრავლე, • და კუალად არა ძრწის დიდებისაგან კაცი, • არცაღა • ჴელმწიფებისაგან • და შარავანდედისა იწიწვის იგი, • არცაღა ერიდების • იგი სიგლახაკესა, • არამედ ყოველთა სწორებით დააჭნობს, • ვინაჲცა, საყუარელ-ნო ძმანო ჩემნო, • განვიცადოთ წუთი ესე ცხორებაჲ ჩუენი • და მეყსა შინა •

წარტაცებაჲ და უჩინოყოფაჲ, • და საუკუნენი დაუსრულებელნი • და შუებაჲ სა-წადელი. • დავთრგუნოთ ჩუენ ოქროჲ, • ვითარცა თიჯაჲ, • და მიცვალებულთა-თვს განსუქნებაჲ • ვითხოოთ ქრისტესგან, • რამეთუ კაცთმოყუარე არს, • რაჲთა მისცეს მათ სასუფეველი • და სულთა ჩუენთა დიდი წყალობა.

ცხრილი №2

მოვედით, ძმანო, და განვიცადოთ	ამაოჲთა ნივთითა სიმდიდრისაჲთა
I მუხლი - 13	I მუხლი - 12
II მუხლი - 11	II მუხლი - 10
III მუხლი - 17	III მუხლი - 16
IV მუხლი - 6	IV მუხლი - 6
V მუხლი - 5	V მუხლი - 5
VI მუხლი - 5	VI მუხლი - 5
VII მუხლი - 8	VII მუხლი - 8
VIII მუხლი - 12	VIII მუხლი - 12
IX მუხლი - 15	IX მუხლი - 13
X მუხლი - 3	X მუხლი - 3
XI მუხლი - 5	XI მუხლი - 6
XII მუხლი - 11	XII მუხლი - 12
XIII მუხლი - 7	XIII მუხლი - 7
XIV მუხლი - 8	XIV მუხლი - 7
XV მუხლი - 12	XV მუხლი - 12
XVI მუხლი - 13	XVI მუხლი - 11
XVII მუხლი - 10	XVII მუხლი - 13
XVIII მუხლი - 5	XVIII მუხლი - 5
XIX მუხლი - 11	XIX მუხლი - 10
XX მუხლი - 11	XX მუხლი - 12
XXI მუხლი - 7	XXI მუხლი - 7
XXII მუხლი - 7	XXII მუხლი - 6
XXIII მუხლი - 5	XXIII მუხლი - 5
XXIV მუხლი - 11	XXIV მუხლი - 11
XXV მუხლი - 6	XXV მუხლი - 6
XXVI მუხლი - 8	XXVI მუხლი - 8
XXVII მუხლი - 9	XXVII მუხლი - 10
XXVIII მუხლი - 10	XXVIII მუხლი - 10

წარმოდგენილ ცხრილებში (***ცხრილი*** №1 და ***ცხრილი*** №2) ნათლად ჩანს, რომ იმ დასდებლებში, რომლებსაც აქვს მითითება **თვთნი,** მუხლებისა და მარცვ-

ლების რაოდენობა განსხვავებულია[1] (*ცხრილი* №1), რაც ზედმიწევნით იმავე ფორმითაა ასახული სანოტო ხელნაწერში[2] (იხ. ხელნაწ. **Q 672, 75-77**), ხოლო დასდებლებში, რომლებსაც ინციპიტით აქვს მითითება ***«მდინარენი»*** (რომელიც თვითავაჯი დასდებლების ჯგუფს წარმოადგენს), მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობა ერთნაირია. ეს რაოდენობა შეესაბამება მითითებული თვითავაჯი დასდებლის – ***«მდინარენი»*** – მეტრულ საზომს[3]. რაც შეეხება **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებს, აქ, ორივე შემთხვევაში, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ჰანგი ფიქსირდება. საკვლევ საგალობლებში, რომლებიც მხოლოდ ორ ხმას მოიცავს, ეს კანონზომიერება გამონაკლისის გარეშეა გამოვლენილი.

ასევე, განსახილველ საკითხთან მიმართებით, საინტერესო აღმოჩნდა რვა ხმის აღდგომის კონდაკებზე დაკვირვება. მათგან პირველი ოთხი ხმის მასალა ფიქსირდება **J** ნუსხაში (**Add. Ms. 11282**), რომელიც **XI** საუკუნით თარიღდება. კონდაკები ამგვარადაა დასათაურებული: „*კონდაკნი აღდგომისანი,* ***თჳთნი***“ **(9r). XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში რვა ხმის კონდაკებს, თითოეული ხმის ფარგლებში, ერთმანეთის მსგავსი ჰანგი აქვს[4]. ამასთან, ძალზე ხშირია შემთხვევები, როდესაც რომელიმე კონდაკი სხვა კონდაკზე ინციპიტითაა მითითებული. რა თქმა უნდა, ასეთ შემთხვევაში, ინციპიტით მითითებული კონდაკი სანიმუშოდაა მოცემული და არ იგალობება. მაგალითად, **Paris 7**-ში **(XII-XIII)**, რომელიც წარმოადგენს გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ივლისის თვენს, **47r**-ზე მოცემულია კონდაკი „*წმიდათა და მართალთა იოვაკიმ და ანნაჲსი, მშობელთა წმიდისა ღმრთისმშობელისათაჲ*“, რომელსაც ინციპიტით წმ. სვიმეონ მესვეტის კონდაკი აქვს მითითებული:

„ᲙᲝᲜᲓᲐᲙᲘ [ᲴᲛᲐᲲ] ბ. *«ზეცისასა ემიებ...»*

პირველთა მათ მშობელთა ... რომელმან მადიდნა ჩუენ ვითარცა სათნო-ი[ყო]“.

ეს მონაცემი ბერძნულ თვენშიც ამგვარადაა მოცემული:

„**Κοντάκιον Ἦχος β'**. *«Τὰ ἄνω ζητῶν»*

---

1 *მსგავსი მაგალითები, როდესაც თვითავაჯ სტიქარონებს არ აქვს ინციპიტით მითითება, ასევე იხ. შემდეგ ხელნაწერებში:* ***Ath. 22, 195v-196r; Ath. 45, 258v; Ath. 31, 159r; Jer. 48, 101v;*** *გვაქვს შემთხვევები, როდესაც* ***წყვილს*** *აქვს მითითება* ***თჳთნი*** *ან* ***თჳთ*** *და* ***წყვილში*** *შემავალ ყველა დასდებელს ერთმანეთის მსგავსი რიტმული დაყოფა აქვს, ესე იგი, იმეორებს პირველი თვითავაჯი დასდებლის მეტრულ საზომს (იხ.* ***Jer. 48, 188r*** *და* ***Jer. 91, 298r).***

2 *გამონაკლისს წარმოადგენს სტიქარონის «****მოვედით, ერნო, უგალობდეთ****» ბოლო ორი მუხლი, რომლებიც სანოტო მასალაში გაერთიანებულია.*

3 *თვითავაჯი საგალობლის ნიმუშის სახით გამოყენების არაერთი მაგალითი არსებობს. ამ კუთხით საყურადღებოა, რომ «****უფალო-ღაღადყავსას****» ძლისპირთა ნუსხებში ხშირად შედის თვითავაჯი საგალობლები, რაც მათ სანიმუშოდ გამოყენებაზე მეტყველებს. მაგ., იხ. «****რომელმან მოწყალებით****», რომელსაც აშიაზე აქვს მითითება* ***თჳთ (S 425, 6v);*** *«****გიხაროდენ, მჴსნელო****»,* ***თჳთ (S 425, 7r);*** *«****ახუმასა ბაგეთასა****»,* ***თჳთ (S 425, 7r);*** *«****რომელი ღმრთეებით****»,* ***თჳთ (S 425, 10v);*** *«****წიაღნი მამისანი****»,* ***თჳთ (S 425, 10v).***

4 *რვა ხმის კონდაკების მუსიკალური ანალიზი ვრცლად განხილულია შემდეგ პუბლიკაციაში: შუღლიაშვილი* ***2014: 136-161.***

Προγόνων Χριστοῦ, τὴν μνήμην ἑορτάζομεν, τὴν τούτων πιστῶς, αἰτούμενοι βοήθειαν, τοῦ ῥυσθῆναι ἅπαντας, ἀπὸ πάσης θλίψεως, τοὺς κραυγάζοντας· ὁ Θεὸς γενοῦ μεθ' ἡμῶν, ὁ τούτους δοξάσας ὡς ηὐδόκησας“ (ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 25).

ამას გარდა, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ზატიკში (**Ath. 34**), ამაღლების დღესასწაულის ცისკრის განგებაში ამგვარ მინაწერს ვხვდებით: *„წმიდანო მამანო, ამა გალობათა უთქმელობასა, რომელ* ***თჳთად*** *თქუათ, იგიცა სჯობს“* (**150r**). მინაწერი გაკეთებულია ცისკრის კანონის დასაწყისში. კანონი ამგვარად იწყება: *„სხუანი გალობანი მისვე დღისანი. უგალობდითსა. ჴმაჲ დ. ამაღლდეს ბრძანებითა ღმრთისაჲთა...“.*

საყურადღებოა, რომ მოხმობილ მაგალითში საქმე ეხება არა სტიქარონთა, არამედ გალობათა ძლისპირებს. კვლევის ამ ეტაპზე, ჩვენ მიერ გამოყენებული ხელნაწერების ფარგლებში ეს არის ერთადერთი შემთხვევა, როდესაც ცისკრის ცხრაოდიანი კანონის დასდებლებისთვის არსებობს მითითება ***«თჳთის»*** ჰანგის გამოყენების შესახებ. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ წმ. გიორგი მთაწმინდელის ზატიკში წარმოდგენილი ***«უგალობდითსას»*** ძლისპირი **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებშიცაა მოღწეული (იხ. ხელნაწ. **Q 684, 77r**).

საინტერესოა **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში მოცემული მითითებებიც. მაგალითად, სტიქარონთა ძლისპირებს ***«ხისა მიერ ადამ»***, ***«ყოველი სასოება»*** და ***«ნათელი ნათლისაგან»*** **Q 684**-ში ეწოდება „თვითხმოვანი დასდებელი“ (იხ. ხელნაწ. **Q 684, 4v-7v**). ჩვენ მიერ გამოყენებულ შუა საუკუნეების ლიტურგიკულ-ჰიმნოგრაფიულ კრებულებში ხსენებული სამი ძლისპირიდან ორს (***«ხისა მიერ ადამ»***, ***«ყოველი სასოება»***) მსგავსი მინაწერი არ ახლავს. ***«ხისა მიერ ადამ»*** და ***«ყოველი სასოება»*** ბერძნული წყაროების მიხედვით სტიქარონთა ძლისპირებს (ბერძ. αὐτόμελον) მიეკუთვნება[1].

რაც შეეხება სტიქარონთა ძლისპირს ***«ნათელი ნათლისაგან»,*** მას წმ. გიორგი მთაწმინდელის თვენის სტიქარონ-წარდგომათა ავტოგრაფულ ნუსხაში, **Ath. 57**-ში (**XI**), არ აქვს მითითება **თჳთი** (**107r**), ესე იგი, უძლისპიროდაა წარმოდგენილი, ხოლო თვენის შემცველ ერთ-ერთ ნუსხაში, **Jer. 91**-ში (**XIII-XIV**), ახლავს მითითება **თჳთი** (იხ. **298r**)[2]. საყურადღებოა, რომ ბერძნულ თვენში ეს საგალობელი თვითავაჯ (ბერძ. ἰδιόμελον) დასდებელთა ჯგუფს მიეკუთვნება[3].

---

1 *«ხისა მიერ ადამ» (ბერძ. Διὰ ξύλου ὁ Ἀδάμ) იხ. ΠΡΟΣΟΜΟΙΑ, ΑΥΤΟΜΕΛΑ ΚΑΙ ΕΙΡΜΟΙ ΚΑΤ' ΗΧΟΝ: Ἦχος δ', Διὰ ξύλου ὁ Ἀδάμ.*

«ყოველი სასოება» (ბერძ. Ὅλην ἀποθέμενοι) იხ. ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1: Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, Στιχηρὰ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

2 *ხსენებული ძლისპირი ყოველგვარი მითითების გარეშე აგრეთვე შემდეგ ხელნაწერებშია მოცემული:* ***Ath. 65, 62r; Jer. 53, 235v; Krakov 1919, 54.***

3 *«ნათელი ნათლისაგან» (ბერძ. Φῶς ἐκ φωτός) იხ. ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 7: Εἰς τοὺς Αἴνους, Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.*

ჩვენ მიერ დამოწმებული მაგალითები, უმთავრესად, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** პირველი და მეორე ხმის დასდებლებიდან იყო მოხმობილი, რადგან წინამდებარე პუბლიკაციაში მხოლოდ ამ ორი ხმის მასალას წარმოვადგენთ. ანალოგიური ვითარებაა დანარჩენ ხმებშიც, რომელთა შესახებ ჩვენი დაკვირვების შედეგებს „ჰიმნოგრაფიული კრებულის" მომდევნო ტომებში ავსახავთ.

სტიქარონ-წარდგომათა ორი განსხვავებული რედაქციის შესახებ

წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის შემცველ მრავალ ხელნაწერში სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის მასალაა მოთავსებული, რომელიც ავტოგრაფში (Ath. 45) არ გვხვდება. როგორც ზემოთ განვიხილეთ, სტიქარონ-წარდგომათა კრებული მთაწმინდელ მამას ვრცელ პარაკლიტონამდე შეუდგენია. ის ამ კრებულს **მცირე წიგნს** უწოდებს. ამ ნაშრომის ავტოგრაფისეული ნუსხა დაკარგულია, თუმცა მასში დაცული მასალა პარაკლიტონის სხვადასხვა ხელნაწერმა შემოგვინახა, რომლებიც წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონს წარმოადგენს. ამ ხელნაწერებში დაცული სტიქარონ-წარდგომათა მასალის კვლევამ და ურთიერთშედარებამ გამოავლინა, რომ არსებობს ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავებული ორი რედაქცია.

გიორგი მცირის ჰაგიოგრაფიულმა ნაშრომმა „ცხორებაჲ და მოქალაქობაჲ წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა გიორგი მთაწმიდელისაჲ" დაადასტურა, რომ ორივე რედაქცია თავად წმ. გიორგი მთაწმინდელის ინიციატივა უნდა იყოს. ამის შესახებ ცხოვრებაში წერია: *„კაცმან ამან საკჳრველმან ... თარგმნა უკუე ... სტიქარონნი სამარადისონი, თჳთავაჯნი უძლისპირონი, ვითარცა არიან ბერძულად, კუალად იგივე სტიქარონნი ძლისპირთა ქუეშე, რომელთა შინა სხუაჲ მრავალი კეთილი სწერია"*[1] (ჰაგიოგრაფიული ძეგლები 2008: 526).

მოხმობილი მითითებიდან ნათელია, რომ ორი რედაქციის არსებობის მიზეზი საგალობელთა მუსიკალურმა მხარემ განაპირობა. თავდაპირველად ბერძნული თვითავაჯი სტიქარონები გიორგი მთაწმინდელის მიერ დედნის შესაბამისად ითარგმნა (*თჳთავაჯნი უძლისპირონი, ვითარცა არიან ბერძულად*), ხოლო შემდგომ იგივე თვითავაჯი სტიქარონები გარკვეულ ძლისპირს დაუქვემდებარა (*იგივე სტიქარონნი ძლისპირთა ქუეშე*).

---

1 *შდრ. თარგმანი თანამედროვე ქართულ ენაზე: „[ამ საკვირველმა კაცმა] თარგმნა ... სტიქარონნი სამარადისონი, უძლისპირონი და თვითავაჯნი, ისე, როგორც ბერძნულად არიან; და იგივე სტიქარონები ძლისპირთა ქვეშ, რომელშიც სხვა მრავალი კეთილი რამ სწერია" (ქართული ჰაგიოგრაფიული ძეგლები 2008: 527).*

იმავე მოვლენასთან გვაქვს საქმე დიდი პარასკევის ცისკრის განგებაში[1]. საგალობლები, რომლებიც „*ბერძულად თჳთავაჯნია*“, მთაწმინდელი მამის მიერ თავდაპირველად ითარგმნა „*უძლისპიროდ*“, თუმცა შემდგომ მის მიერვე იქნა დაწუნებული (*უძლისპიროდ გუეთარგმნნეს და უგემურად მოჰვიდოდა*). უძლისპიროდ თარგმნილ საგალობლებს ჰიმნოგრაფი თავიდან თარგმნის „*ძლისპირსა ზედა, რაჲცა ძლისპირი მოუვიდოდის*“.

ორივე მაგალითის შემთხვევაში მეორე რედაქციის შექმნის აუცილებლობა მხოლოდ იმ სტიქარონებს შეეხო, რომლებიც ბერძნულში თვითავაჯნია და ქართულადაც **თჳთად** ითარგმნა.

წმ. გიორგი მთაწმინდელის მთარგმნელობითი პრინციპი რომ ამგვარი შემოქმედებითობით გამოირჩეოდა, ამის შესახებ თვით აღნიშნავს იანვარ-თებერვლის თვენის ანდერძში, სადაც წმინდა მამა ამბობს: „*და ნუ, თუ ვინ ჰბერძნობდეთ რაჲმე და ზოგთა გალობათა ჴმასა ეძიებდეთ, რეცათუ ბერძულად არა მას ჴმასა იყვნენ, ნუ ეძიებ! მე ზოგნი გალობანი, რომელი ჴმაჲ მინდა, მასზ[ედ] მითარგმნია, მაგრა სიტყუაჲ, თუ ოდენ ჳერ-იყო და მოჰვიდოდა, სიტყუანი იგივე არიან, ვითა ბერძულსა იყვნეს*“ (ხელნაწ. Ath. 65, 2r).

იქიდან გამომდინარე, რომ სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის ავტოგრაფისეულ ნუსხას ჩვენამდე არ მოუღწევია, ვერ ხერხდება საბოლოო დასკვნის გაკეთება, კერძოდ: ეკუთვნის თუ არა წმ. გიორგი მთაწმინდელს ორივე რედაქციის ყველა საგალობელი. მით უმეტეს, როდესაც სხვაობანი უკლებლივ ყველა საგალობელს როდი ეხება, არამედ მხოლოდ სტიქარონ-წარდგომათა გარკვეულ ნაწილს. ამ საკითხის გარკვევას ხელს უშლის ის ფაქტიც, რომ ყველა ნუსხა, უმნიშვნელო გამონაკლისის გარდა, ზედმიწევნით ითვალისწინებს Ath. 45-ის მასალას, რაც იმას ადასტურებს, რომ ისინი წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციას ეყრდნობიან. აქედან გამომდინარე, საფიქრებელია, რომ ამ ხელნაწერთა გადამწერები იმავეს მოიმოქმედებდნენ მთაწმინდელი მამის მიერ შედგენილ სტიქარონ-წარდგომათა კრებულთან დაკავშირებითაც და უთუოდ მას მიიჩნევდნენ ავთენტურ ნუსხად.

ვინაიდან წინამდებარე პუბლიკაციაში მხოლოდ **«*უფალო-ღაღადყავსს*»** დასდებლებია წარმოდგენილი, ჩვენ ამ თავში მხოლოდ ხსენებული ჟანრობრივი ჯგუფის სტიქარონებს მიმოვიხილავთ. არსებობს ისეთი ხელნაწერები, რომლებიც სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის გარკვეულ მასალას შეიცავს, მაგრამ აკლია ხსენებულ კრებულში შესული კვირადღის **«*უფალო-ღაღადყავსს*»** დასდებლები, რის გამოც ჩვენ ამგვარ ხელნაწერებს ამ საკითხის განხილვისას ვერ დავიმოწმებთ. აქ განვიხილავთ იმ ხელნაწერებს, რომლებშიც

1 *ციტატა სრულად იხ.: წინამდებარე პუბლიკაცია, გვ. 162.*

ოთხი ძირითადი ხმის (ჴმაჲ ა, ჴმაჲ ბ, ჴმაჲ გ, ჴმაჲ დ) მასალაა მოთავსებული (ზოგიერთი მათგანი რვავე ხმას შეიცავს). გამოიყო სტიქარონ-წარდგომათა რედაქციების შემცველ ნუსხათა ერთმანეთისაგან განსხვავებული ორი ჯგუფი. ეს ხელნაწერებია:

A ჯგუფი: **C (Sin. 96), K (Sin. 69), M (Sin. 77), N (Ath. 26).**

B ჯგუფი: **E (Jer. 119), G (Ath. 47), U (Jer. 41), V** (ახალც. **163).**

მოვიყვანთ რამდენიმე მაგალითს:

პირველი ხმის კვირადღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებელი ***«ჴორცითა ნებსით თჳსით»:***

K (Sin. 69, 1r), M (Sin. 77, 45v), N (Ath. 26, 2r) ნუსხები (ძლისპირი მითითებული არაა)

„ჴორცითა ნებსით თჳსით[1] • ჯუარცუმულსა ჩუენთჳს, • ვნებულსა და დაფ-ლულსა • და აღდგომილსა მკუდრეთით • უგალობდეთ და ვიტყოდით[2]: • და-ამტკიცე მართლმადიდებლობით • ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე, • და მშჳდობა ყავ ცხორებისათჳს ჩუენისა, • ვითარცა სახიერ ხარ და კაცთმოყუარე“.

G (Ath. 47, 3r), U (Jer. 41, 6r), V (ახალც. **163, 6v)** ნუსხები (მითითებულია ძლისპირი ***«შენ, სიტყუაჲ»***)

*„**ჩუენთჳს ჯუარცუმულსა**[3] **ჴორცითა**[4] • **ნებსით** და[5] დაფლულსა • და აღდგომილსა მკუდრეთით • უგალობდეთ და **ვჰმობდეთ: • ეკლესიაჲ შენი • დაამტკიცე • მართლმადიდებლობით**, ქრისტე, • და მშჳდობა ყავ ცხორებისათჳს ჩუენისა[6], ვითარცა • სახიერ ხარ და კაცთმოყუარე“.*

მეორე ხმის კვირადღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებელი ***«პირველსაუკუნეთა მამისაგან»:***

K (Sin. 69, 2v), M (Sin. 77, 150r), N (Ath. 26, 15v) ნუსხები (ძლისპირი მითითებული არაა)

„პირველსაუკუნეთა მამისაგან შობილსა • ღმრთისა სიტყუასა, განჴორციელებულსა • ქალწულისა მარიამისგან, • მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ, • რამეთუ ჯუარისა თავსმდებელი საფლავად მიეცა, • ვითარცა თჳთ ინება • და, აღდგა რაჲ მკუდრეთით, • მაცხოვნა მე[7], შეცთომილი კაცი“.

G (Ath. 47, 81r), U (Jer. 41, 36r), V (ახალც. **163, 70r)** ნუსხები (აქაც ძლისპირი მითითებული არაა, გვაქვს მითითება **თჳთი** და **„ესე ძუელებურად“**)

---

1 თჳსით – M
2 ვიტყოდეთ N
3 ჯუარსცუმულსა G
4 ჴორცითა + და U
5 და – V
6 ~ცხორებისა ჩუენისათჳს V
7 მე – M

„პირველსაუკუნეთა მამისაგან ***შობილმან*** *•* ***სიტყუამან ღმრთისამან ჴორცნი შეისხნა*** *ქალწულისა მარიამისაგან, •* ***ჯუარცუმაჲ თავს-იდვა****, საფლავად* ***შევიდა****, • ვითარცა თჳთ* ***უნდა*** *და აღდგა მკუდრეთით •* ***და*** *მაცხოვნა მე, შეცთომილი კაცი“.*

მოყვანილი მაგალითებიდან ნათლად იკვეთება ის განსხვავებანი, რაც ორივე რედაქციას ახასიათებს. როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, ამ განსხვავებების მიზეზი საგალობელთა მუსიკალურმა მხარემ განაპირობა.

რაც შეეხება წმ. გიორგი მთაწმინდელის ვრცელ პარაკლიტონს, ამ კრებულში ძირითადი მასალის შემდეგ მოცემულია სტიქარონ-წარდგომათა მცირე ნაწილი, რომელთა შესახებ წმინდა მამა მიუთითებს: *„სტიქარონნი და წარდგომანი ბერძულთა სამარადისოთანი, რომელ უკუანაჲს ვპოენ, ესერა დაგჳწერიან ნებითა ღმრთისაჲთა“* (ხელნაწ. **Ath. 45, 258r)**.

შენიშვნა ცხადყოფს, რომ სტიქარონ-წარდგომათა მასალა, რომელზეც წმინდა მამა მიუთითებს, მანამდე არ იყო თარგმნილი. შესაბამისად, ისინი არ იქნებოდა ასახული მცირე კრებულში. აქედან გამომდინარე, საინტერესოა ამ კუთხით ზემოხსენებულ ხელნაწერებზე დაკვირვება, რომლებიც სტიქარონ-წარდგომათა მასალას როგორც მცირე კრებულიდან, ისე ვრცელი პარაკლიტონიდან შეიცავს. ამ ხელნაწერებს შორის გამოიკვეთა რამდენიმე, რომელთა რედაქციაც, ზოგიერთ შემთხვევაში, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ვრცელ პარაკლიტონში შესულ სტიქარონ-წარდგომათა მასალას არ თანხვდება და განსხვავებულ წაკითხვას იძლევა. ეს ხელნაწერებია: **E (Jer. 119), G (Ath. 47), U (Jer. 41)** და **V** (ახალც. **163)**.

რამდენიმე მაგალითს მოვიყვანთ:

პირველი ხმის სტიქარონი ***«კაცთმოყუარე სამებაჲ»:***

A (Ath. 45, 258v) (ძლისპირი მითითებული არაა)

„კაცთმოყუარე სამებაჲ • ერთსა მას წმიდისა სამებისასა, • ცხორებისათჳს ჩუენისა განკაცებულსა, • ყოვლითურთ ეზიარა ნებითა და განზრახვითა და ჯერჩინებითა, • რაჲთა იზიაროს დიდებასა თჳსსა კაცობრივი სიგლახაკე, • რომლისა მიერ მარტივი იესუ შეიორკეცა გამოუთქუმელად და სიორძილე ჟამიერი მიიღო დაუსაბამომან • და იქმნა სწორ ჩუენდა ბუნებითა შეუცვალებელად და შეურევნელად თჳსისა სიმტკიცისაგან. • მისსა მიმართ ჴმა-ვყოთ: • ღმერთო, რომელი განჰკაცენ დედისაგან ქალწულისა, • შეიწყალენ და აცხოვნენ სულნი ჩუენნი“.

E (Jer. 119, 67r), G (Ath. 47, 76r) და **U (Jer. 41, 19v)** (მითითებულია ძლისპირი ***«სასწაულთა მოქმედი»***)

კაცთმოყუარე სამებაჲ ერთსა მას • წმიდისა სამებისასა, ***ქრისტეს****, • ცხორებისათჳს ჩუენისა • განკაცებულსა, ეზიარა • ნებითა და განზრახვითა • და ჯერჩინებითა* ***ყოვლითურთ****, რაჲთა იზიაროს • დიდებასა თჳსსა კაცობრივი • სიგლახაკე,*

რომლისათჳს • *მარტივი იესუ შეიორკეცა გამოუთქუმელად • და სიორძილე ჟამი-ერი* ***მიიღო*** • ***და*** *იქმნა სწორ*[1] *ჩუენდა ბუნებითა* ***უცვალებელად***, • ***ღმერთი***, *რომე-ლი* ***იშევ ქალწულისაგან***, • *შეიწყალენ*[2] *და აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.*

მეორე ხმის სტიქარონი ***«იხარებს გუნდი მოწამეთაჲ»:***

A (Ath. 45, 259v) (ძლისპირი მითითებული არაა)

იხარებს გუნდი მოწამეთაჲ უკუნისამდე, • რამეთუ სასუფეველი ცათაჲ დაიმკჳდ-რეს • და მიწამან, რომელმან სისხლნი მათნი შეიწყნარნა, • სული სურნელებისაჲ აღმოუტევა, • მონად ქრისტესა გამოჩნდეს • და საუკუნოჲ ცხორებაჲ დაიმკჳდრეს.

E (Jer. 119, 139r), G (Ath. 47, 139v), U (Jer. 41, 41r) და **V** (ახალც. **163, 121v)** (მითითებულია ძლისპირი ***«მამისაგან»***)

იხარებს ***და იშუებს*** *გუნდი* ***მარტჳლთაჲ*** • *უკუნისამდე, რამეთუ სასუფეველი • ცათაჲ დაიმკჳდრეს და მიწამან, რომელმან•–****იგი*** *სისხლნი მათნი*[3] *შეიწყნარნა, • სული სურნელებისაჲ*[4] *აღმოუტევა,* • ***ეჰა სამგზის სანატრელთა მათ***, • ***რამეთუ ჭეშმარიტად*** *მონად ქრისტესა • გამოჩნდეს და საუკუნოჲ ცხორებაჲ დაიმკჳდრეს*[5].

აქ მოხმობილი დასდებლების საფუძველზე ვასკვნით, რომ განსხვავებული რედაქცია განსხვავებული ჰანგის გამო არის შექმნილი თვითონ წმინდა მამის მიერ. ჩვენს წინამდებარე პუბლიკაციაში ასახულია მხოლოდ ერთი რედაქციის მონაცემები, რომელიც დაცულია **C (Sin. 96), K (Sin. 69), M (Sin. 77)** და **N (Ath. 26)** ნუსხებში, სქოლიოებში კი ვარსკვლავით გატანილი გვაქვს ის შემთხვევები, როდესაც სტიქარონს მეორე რედაქციაც აქვს. აქვე აღვნიშნავთ, რომ მეორე რედაქციის სტიქარონები სანოტო დანართითურთ „ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ სხვა ტომებში იქნება გამოქვეყნებული.

თანამედროვე პრაქტიკაში დანერგილი ანტონ კათალიკოსის რედაქციის პარაკლიტონში მოცემული სტიქარონ-წარდგომები ჩვენ მიერ დასახელებული პირველი რედაქციისაა, ესე იგი, იმ სტიქარონ-წარდგომების მსგავსია, რომლებიც **C (Sin. 96), K (Sin. 69), M (Sin. 77)** და **N (Ath. 26)** ნუსხებშია მოცემული.

1 სწორ] მსგავს **U**

2 შეგჳწყალენ **U**

3 მათნი] თქუენნი **U**

4 სულნელებისაჲ **GU**

5 დაჲმკჳდრეს **G**

წმ. თეოფანე გამომეტყველის მიერ შედგენილ ღვთისმშობლის სტიქარონთა შესახებ

წმ. გიორგი მთაწმინდელის მიერ ვრცელ პარაკლიტონზე დართულ ანდერძში არსებობს ცალკე მითითება წმინდა თეოფანე გამომეტყველის[1] მიერ შედგენილი ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების შესახებ: „და *რაჟამს დაასრულნეს ესრე სახედ, მერმე შეუდგინნეს* ***წმიდისა ღმრთისმშობელისა დასდებელნი*** *უფალო-ღაღადყავსა რვათავე ჴმათა ზედა კჳრაჲსძალთაგან*[2] *კიდე ყოველთა მწუხრთა თჳთოწყვილნი* ***წმიდისა თეოფანეს თქუმულნი***“ (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 23).

ეს საგალობლები ავტოგრაფში **(Ath. 45)** არ გვხვდება, რადგანაც ისინი სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის მასალას წარმოადგენს. გადამწერებს, რომლებმაც მცირე კრებულისა და ახლად თარგმნილი ვრცელი პარაკლიტონის ჰიმნოგრაფიული მასალა ერთ წიგნად შემოკრიბეს, ვალდებულება ჰქონდათ, რომ წმ. თეოფანეს მიერ შედგენილი საგალობლები ანდერძის მითითების შესაბამისად განეთავსებინათ. ამ საკითხის გასარკვევად წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის შემცველი პარაკლიტონების სხვადასხვა ნუსხის შესწავლა მეტად საინტერესო აღმოჩნდა.

B ხელნაწერში **(A 93)** ეს საგალობლები მოცემულია **185v-196v**-ზე და შეიცავს **რვავე ხმას**. ამ ხელნაწერის მიხედვით ისინი მწუხრზე იგალობება და მათ ამგვარი მითითება აქვს: „*დასდებელნი წმიდისა ღმრთისმშობელისანი. კჳრიაკესა* ***მწუხრი***“. სხვა დღეების შემთხვევაშიც იმავე მითითებას ვხვდებით. აქ ხაზგასასმელია, რომ **B** ნუსხა **(A 93)** ხსენებული ღვთისმშობლის დასდებლების გალობას მწუხრზე განაჩინებს, ხოლო ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლებად უნდა აღვიქვათ ეს საგალობლები თუ ***«საკუთრივ სტიქარონებად»*** – ამის თაობაზე კონკრეტულ მითითებას არ გვაძლევს.

C ხელნაწერში **(Sin. 96)** ზემონახსენებ ღვთისმშობლის საგალობელთა მხოლოდ **ერთი წყვილი** გვხვდება **(3v)** და მას ამგვარი მითითება აქვს: „*სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი*“. როგორც ვხედავთ, **C** ნუსხა **(Sin. 96)** წმ. თეოფანეს მიერ შედგენილ საგალობლებს ***«საკუთრივ სტიქარონებად»*** მოიხსენიებს.

E ხელნაწერი **(Jer. 119)** მხოლოდ **ოთხი ძირითადი ხმის** მასალას შეიცავს და მათ გალობას ცისკარზე განაწესებს, აქვს რა შემდეგი მითითება: ***«აღვიძსენითნი»*** **(მაგ., 14v)**.

---

1 ***წმინდა თეოფანე გამომეტყველი*** – *ბიზანტიელი ჰიმნოგრაფი (VIII-IX ს.), მრავალი საგალობლის ავტორი.*

2 ***კჳრაჲსძალი*** – *კვირადღის წინა საღამო.*

G ხელნაწერში (Ath. 47) მხოლოდ პირველი **ორი ხმის** მასალაა მოცემული და ამ დასდებელთა გალობა მწუხრზეა განწესებული, თუმცა B ხელნაწერის (A 93) მსგავსად, ამ ნუსხაშიც არ არის დაზუსტებული, ეს საგალობლები რომელ ჟანრობრივ ჯგუფს უნდა მივაკუთვნოთ – ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** თუ ***«საკუთრივ სტიქარონს»***. G ხელნაწერის (Ath. 47) მითითება ხსენებულ საგალობლებზე ამგვარია: *„სტიქარონნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი ცჳ ჴმათა ზედა სავედრებელნი ყოველთა დღეთა თჳთო წყვილი კჳრაჲსძალთაგან კიდე თქუმულნი თეოფანესნი. კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ა“* (15r). G ნუსხა (Ath. 47) მწუხრის ჰიმნოგრაფიულ მასალაში სტიქარონთა ყველა ჯგუფს იმოწმებს, მათ შორის ცისკრის ***«აქებდითსა ზედა»*** დასდებლებსაც, აქედან გამომდინარე, ამ ხელნაწერის მიხედვით რთულია გარკვევა, დასდებელთა კონკრეტული **წყვილი** რომელ ჟანრობრივ ჯგუფს განეკუთვნება.

H ნუსხაში (Sin. 67) ამ საგალობელთა **რვავე ხმაა** მოცემული და მათი შესრულება მწუხრზეა მითითებული. მათი სათაური ამგვარია: *„სტიქარონნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი სავედრებელნი ყოველთა დღეთა თჳთო წყვილი კჳრაჲსძალთაგან კიდე, თქუმულნი ნეტარისა თეოფანესნი. კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ა“* (318r-330v). G (Ath. 47) და B (A 93) ნუსხის მსგავსად, ამ ხელნაწერშიც არ არის ხაზგასმა, თუ მწუხრის რომელ ნაწილში უნდა შესრულდეს ეს საგალობლები.

J ხელნაწერში (Add. Ms. 11282) მხოლოდ **ოთხი ძირითადი ხმის** მასალაა მოცემული. J ნუსხაც (Add. Ms. 11282) ამ დასდებლების შესრულებას მწუხრზე უთითებს, მაგრამ ჟანრობრივ ჯგუფს ისიც არ აკონკრეტებს: *„სტიქარონნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ა“* (220v).

M ხელნაწერში (Sin. 77) ამ საგალობელთა **რვავე ხმაა** მოცემული და მათი შესრულება ცისკარზეა მითითებული. მათ აწერია ***«აღვივსენითი»*** (მაგ., იხ. 50r).

N (Ath. 26) და O (Ath. 50) ხელნაწერების მიხედვით ამ საგალობლების შესრულება დაწესებულია ცისკრის განგებაში და მათ აწერია ***«აღვივსენითი»*** (მაგ., იხ. Ath. 26, 119r; Ath. 50, 2r).

U ხელნაწერში (Jer. 41) **რვავე ხმის** მასალაა მოცემული. ისინი ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების შემდეგაა განთავსებული და მწუხრის ***«სტიქარონებს»*** მიეკუთვნება. საყურადღებოა, რომ U ნუსხას (Jer. 41) **მესამე ხმაში**, სამშაბათ დღეს, აშიაზე აქვს მითითება – ***«აღვივსენითი»*** (72r).

ზემორე განხილული ხელნაწერების ანალიზის შედეგად სრულიად ნათლად გაირკვა, რომ წმ. თეოფანეს მიერ შედგენილი ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლისადმი მიძღვნილი საგალობლები სხვადასხვა ხელნაწერის

მიხედვით სხვადასხვა ადგილას იგალობებოდა, კერძოდ, მწუხრისა და ცისკრის სხვადასხვა ჯგუფის სტიქარონზე: ***«უფალო-ღაღადყავსა»***, ***«საკუთრივ სტიქარონნი»*** და ***«აღვივსენითსა»***.

ჩვენ წმ. თეოფანეს მიერ შედგენილ ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლისადმი მიძღვნილ საგალობლებს წმ. გიორგი მთაწმინდელის მითითების საფუძველზე ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლებად წარმოვადგენთ. ამასთან, ზემოგანხილული ხელნაწერების კვალობაზე, ისინი შეიძლება ვიგალობოთ როგორც ***«საკუთრივ სტიქარონებად»***, ისე ***«აღვივსენითსას»*** დასდებლებად.

ტექსტისათვის

წინამდებარე გამოცემაში წარმოდგენილია წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი – პირველი და მეორე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების კრიტიკული ტექსტი. კრიტიკულ ტექსტს ახლავს შესაბამისი კრიტიკული აპარატი, რომელშიც მითითებულია: 1. ხელნაწერთა ვარიანტები (აღნიშნულია არაბული ციფრებით). 2. კოლოფონები (აღნიშნულია ვარსკვლავებით). 3. გამომცემელთა შენიშვნები ტექსტთან დაკავშირებით (აღნიშნულია ვარსკვლავებით).

რვავე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების კრიტიკული ტექსტის დასადგენად ჩვენ გამოვიყენეთ ოცდაორი ძველი ქართული ხელნაწერი[1], რომლებიც წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონს ან პარაკლიტონის საგალობელთა შემცველ რომელიმე სხვა ლიტურგიკულ კრებულს წარმოადგენს. ხელნაწერთა ჩვენ მიერ არჩეული ლიტერების ანბანური თანმიმდევრულობა ხელნაწერთა დათარიღებას არ ემთხვევა. ამის მიზეზი შემდეგში მდგომარეობს: აქ მოცემული ოცდაორი ხელნაწერი სამუშაო პროცესის სხვადასხვა ეტაპზე აღმოვაჩინეთ, რის გამოც ჯერ ჩვენს ხელთ არსებულ ხელნაწერებს მივაკუთვნეთ გარკვეული ლიტერები, შემდეგ კი – მომდევნო პერიოდში აღმოჩენილ ხელნაწერებს. მაგალითად, **Jer. 131**-ს, რომელიც **XI-XII** საუკუნეების ხელნაწერს წარმოადგენს, მივაკუთვნეთ **Q** ლიტერი და არა თანმიმდევრობით უფრო წინ მდგომი ლიტერი და ა. შ.

კრიტიკული ტექსტის დასადგენად გამოყენებული ხელნაწერების ლიტერებია:

A – Ath. 45 (XI)
B – A 93 (1093 წ.)
C – Sin. 96 (XI)
D – Ath. 24 (1077 წ.)
E – Jer. 119 (XIII-XIV)
F – Jer. 123 (XII-XIII)
G – Ath. 47 (XII-XIII)
H – Sin. 67 (XIII)
I – Ath. 44 (XI)
J – Add. Ms. 11282 (XI)
K – Sin. 69 (XII-XIII)
L – Jer. 31 (XIII-XIV)
M – Sin. 77 (XIII-XIV)
N – Ath. 26 (XV-XVI)
O – Ath. 50 (XV-XVI)
P – სვან. 3 (XI ს.-ის II ნახევარი)
Q – Jer. 131 (XI-XII)
R – Sin. 82 (XIII)
S – Jer. 63 (1167 წ.)
T – Jer. 86 (XIII)
U – Jer. 41 (XIII-XV)
V – ახალც. 163 (XII-XIII)

1 *ხელნაწერთა აღწერილობისთვის გამოყენებული გვაქვს შემდეგი გამოცემები: ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა* ***1973****; სინური კოლექცია* ***1979****; სინური კოლექცია* ***1987****; ახალციხის მუზეუმის ხელნაწერთა აღწერილობა* ***1987****; ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა* ***2004****; ქართული ხელნაწერები რეგიონებში* ***2015****; ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ* ***2018; Barett 1973; Blake 1924; Blake (Fin) 1926.***

1. A ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ათონური კოლექციის ხელნაწერი, **№45**. **Ath. 45** წარმოადგენს წმ. გიორგი მთაწმინდელის ავტოგრაფს, რომელიც, თავისთავად, **XI** საუკუნითაა დათარიღებული. გადაწერილია შავ მთაზე, სვიმეონ საკვირველთმოქმედის მონასტერში. შედგება 310 ფურცლისგან. როგორც აღვნიშნავს, ხელნაწერს ახლავს ვრცელი ანდერძი, რომელშიც მრავალი საყურადღებო მითითება არის მოცემული. ხელნაწერი **რვავე ხმის** ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლებს შეიცავს და ყოველი დღისთვის განკუთვნილია რამდენიმე **წყვილი**. **წყვილები** ყველაზე დიდი რაოდენობით კვირადღეს არის მოცემული. აქვე აღვნიშნავთ, რომ ხელნაწერში დასმული პაგინაცია მითითებული გვაქვს **სტიქარონთა ლიტურგიკულ სქემებში**. აღნიშნული ეხება ყველა გამოყენებულ ხელნაწერს.

2. B ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის **A** კოლექციის ხელნაწერი, **№93**. ის დათარიღებულია 1093 წლით. გადამწერი: ათანასე არვანდ-ყოფილი **(206r)**. ადგილი: ოპიზის ნათლისმცემლის მონასტერი **(206r-v)**. ხელნაწერს ახლავს ანდერძი, საიდანაც ირკვევა, რომ მისი დედანი იყო წმ. გიორგი მთაწმინდელის მიერ შედგენილი პარაკლიტონი (ხელნაწ. **A 93, 206v**). **A 93**-ში მხოლოდ **პირველი ოთხი ხმის** მასალაა მოცემული.

3. C ლიტერით აღნიშნული გვაქვს სინური კოლექციის ხელნაწერი, **№96**. ეს ხელნაწერი **XI** საუკუნით თარიღდება. გადამწერი: იოანე ზარალამწმიდელი **(166v)**. გადაწერილია შავ მთაზე. შეწირულია სინას მთისთვის. მასში ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლები შვიდეულის ყოველი დღისთვის მხოლოდ **პირველ ხმაშია** მოცემული, **მესამე** და **მეოთხე ხმაში** მარტოოდენ კვირადღის დასდებლები გვხვდება, ხოლო დანარჩენი ხმების ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** მასალა მოცემული არაა.

4. D ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ათონური კოლექციის ხელნაწერი, **№24**. ეს ნუსხა 1077 წლით თარიღდება. გადამწერი: კვირიკე დიაკონი. ხელნაწერი მხოლოდ **ოთხი გვერდითი ხმის**, ესე იგი, **მეხუთე-მერვე ხმების** მასალას შეიცავს.

5. E ლიტერით აღნიშნული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, **№119**. ის **XIII-XIV** საუკუნეებს მიეკუთვნება. გადამწერი: ანონიმი, სიმეონი **(324v)**. ამ ხელნაწერში მხოლოდ **პირველი ოთხი ხმის** მასალაა მოცემული.

6. F ლიტერით აღნიშნული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, **№123**. **Jer. 123** დათარიღებულია **XII-XIII** საუკუნეებით. ეს ნუსხა მხოლოდ **ოთხი გვერდითი ხმის** მასალას შეიცავს.

7. G ლიტერით აღვნიშნავთ ათონური კოლექციის ხელნაწერს, **№47**-ს. ეს ნუსხა **XII-XIII** საუკუნეებით თარიღდება. ის მხოლოდ **პირველი ორი ხმის** მასალას შეიცავს.

8. H ლიტერით აღვნიშნავთ სინური კოლექციის ხელნაწერს, №**67**-ს. ის **XIII** საუკუნითაა დათარიღებული. გადამწერი: ბასილი (**305v**). **Sin. 67 რვავე ხმის** მასალას შეიცავს.

9. I ლიტერით მითითებული გვაქვს ათონური კოლექციის ხელნაწერი, №**44**. **Ath. 44 XI** საუკუნით თარიღდება. შეიცავს **ოთხი გვერდითი ხმის** მასალას.

10. J ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ბრიტანეთის ბიბლიოთეკის კოლექციის ხელნაწერი, **Add. Ms. 11282**. ეს ნუსხა **XI** საუკუნით თარიღდება. ხელნაწერის ანდერძი დაკარგულია. ყდაზე არსებობს ინგლისურენოვანი წარწერა, რომლის თანახმად წიგნი ნაყიდია 1837 წელს ალექსანდრიაში სომეხ მღვდელ კაზანჯის-გან. ეს კრებული **პირველი ოთხი ხმის** მასალას შეიცავს.

11. K ლიტერით აღვნიშნავთ სინური კოლექციის ხელნაწერს, №**69**-ს. ის **XII-XIII** საუკუნეებით თარიღდება. გადამწერი: იოსებ ხუცესმონაზონი (**150v**). ხელნაწერი გადაწერილია იერუსალიმში სინას მთის გიორგი მთავარმოწამის მონასტრისთვის (**150v**). ხელნაწერი წარმოადგენს სტიქარონ-წარდგომათა კრე-ბულს. მასში თავმოყრილია პარაკლიტონის და თვენის სტიქარონ-წარდგომე-ბი: პირველი 15 ფურცელი პარაკლიტონის მასალას შეიცავს, ხოლო დანარჩენი ფურცლები – თვენის მასალას. პარაკლიტონის მასალა **რვა ხმის** კვირადღის სტიქარონ-წარდგომებით შემოიფარგლება.

12. L ლიტერით აღნიშნული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, №**31**. ის მიეკუთვნება **XIII-XIV** საუკუნეებს. ხელნაწერი ძალზე ხარვეზიანია და მრავალ გრამატიკულ შეცდომას შეიცავს. მასში მხოლოდ **პირველი ოთხი ხმის** მასალაა წარმოდგენილი. რობერტ ბლეიკი და ამერიკის კონგრესის ბიბლი-ოთეკა ხელნაწერს ზატიკად სახელდებენ, კერძოდ კი ამგვარად: *„დასდებელნი პასექისანი და ზატიკი“*[1]. ამგვარი დასკვნა შესაძლოა იმის საფუძველზეა გაკეთე-ბული, რომ ზატიკისა და პარაკლიტონის კვირადღის საგალობლები მაცხოვრის აღდგომისადმია მიძღვნილი. თუმცა, არ არის გამორიცხული, რომ „პასექის და-სდებლების“ ქვეშ რობერტ ბლეიკს პარაკლიტონიც ეგულისხმა.

13. M ლიტერით აღნიშნული გვაქვს სინური კოლექციის ხელნაწერი, №**77**. ის **XIII-XIV** საუკუნეებითაა დათარიღებული. **Sin. 77** წარმოადგენს წმ. გი-ორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის მცირე ფორმის საგალობლე-ბის – სტიქარონ-წარდგომათა კრებულს. ახასიათებს კვირა, შაბათი და სადაგი დღეების მკაცრად განსაზღვრული შედგენილობა, რაც თითქმის უცვლელად მეორდება ყველა ხმაში. ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლები ამ ხელნაწერში მხოლოდ კვირადღეს არის მოცემული.

---

1 *იხ. რობერტ ბლეიკი: „დასდებელნი აღდგომისანი* ***(chants pour Pàques) et le Pentekostarion“ (Blake 1924: 67);*** *ამერიკის კონგრესის ბიბლიოთეკა:* ***Georgian 31. Chants for Easter, Pentekostarion. 13th/14th cent. (Library of Congress: Georgian 31).***

14. N ლიტერით მითითებული გვაქვს ათონური კოლექციის ხელნაწერი, **№26**. **Ath. 26 XV-XVI** საუკუნეებით თარიღდება. გადაწერის ადგილია ათონის მთის ივერონის მონასტერი. კრებული გადაიწერა გრიგოლ დრელისძის დაკვეთით. ამ ხელნაწერში კვირადღის მასალა განცალკევებულია სადაგი დღეების მასალისგან. თავიდან **რვავე ხმის** კვირადღის მასალაა მოცემული. სადაგ დღეებს აკლია **მეორე ხმის** საგალობლები ხუთშაბათიდან შაბათის ჩათვლით (ოთხშაბათი დღის საგალობლებიდან მცირე ნაწილია მოღწეული), და მთლიანად – **მესამე** და **მეოთხე ხმის** სადაგი დღეების მასალა.

15. O ლიტერით მითითებული გვაქვს ათონური კოლექციის ხელნაწერი, **№50**. **Ath. 50 XV-XVI** საუკუნეებით თარიღდება. ის გადაწერილია **Ath. 26-**ის მეორე გადამწერის მიერ და წარმოადგენს მის ნაწილს. მასში მოღწეულია **მეორე, მესამე** და **მეოთხე ხმის** მასალა. მეორე ხმა იწყება ოთხშაბათი დღით (აღსანიშნავია, რომ სწორედ ამ დღეზე წყდება ტექსტი **Ath. 26-**ში). კვირადღის საგალობლები **Ath. 26-**შია დაცული და შესაბამისად ისინი **Ath. 50-**ში აღარ მეორდება.

16. P ლიტერით აღვნიშნავთ სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის ხელნაწერს, **№3-ს (კ–19)**. ეს ხელნაწერი **XI** საუკუნის **II** ნახევრით თარიღდება. შეიცავს 261 ფურცელს. ნუსხაში რვავე ხმის მასალაა მოცემული. პარაკლიტონის ტექსტი იწყება სამშაბათი დღის პირველი ხმის ცისკრის გალობის (**«*ღაღადყავსას*»**) შემდეგი სიტყვებით: „და მომმადლე მდინარე • ცრემლთაჲ, რაჲთა განვიბანო სული ჩემი“.

17. Q ლიტერით მითითებული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, **№131**. ეს ხელნაწერი თარიღდება **XI-XII** სს-ით. მასში **ოთხი გვერდითი ხმის** მასალაა წარმოდგენილი. რობერტ ბლეიკი, ამერიკის კონგრესის ბიბლიოთეკა და, სავარაუდოდ, მათ კვალობაზე კრებული „ქართული წიგნი საზღვარგარეთ“ ამ ხელნაწერს განსაზღვრავს, როგორც მარხვანს[1]. რის საფუძველზე არის გაკეთებული ამგვარი დასკვნა, ჩვენთვის უცნობია, მით უმეტეს, როდესაც ხელნაწერი პირდაპირ პარაკლიტონის საგალობლებით იწყება, კერძოდ, **პირველი გვერდითი ხმის «*მომიჴსენენით*»** (ხელნაწ. **Jer. 131, 1r**).

18. R ლიტერით მითითებული გვაქვს სინური კოლექციის ხელნაწერი, **№82. Sin. 82 XIII** საუკუნით თარიღდება. გადამწერი: გოდორაელი იოვანე დაყუდებული (**29r, 31v, 56v, 161r**). ხელნაწერი არ წარმოადგენს პარაკლიტონს. ეს არის ლიტურგიკული კრებული, რომელიც სხვადასხვა საღვთისმსახურო წეს-განგებას შეიცავს, მათ შორის, პარაკლიტონის ზოგიერთ კანონსაც.

1 *იხ.* ***Blake (Fin) 1926: 138;*** *ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ* ***2018: 135;*** *ამერიკის კონგრესის ბიბლიოთეკა:* ***Georgian 131. Triodion. 11th/ 12th cent. 210 f. (Library of Congress: Georgian 131).***

19. S ლიტერით აღნიშნული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, №**63**. ის დათარიღებულია 1167 წლით. გადამწერის ვინაობა და გადაწერის ადგილი არ არის ცნობილი. ხელნაწერი **ოთხი გვერდითი ხმის** მასალას შეიცავს.

20. T ლიტერით აღნიშნული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, №**86**. ის **XIII** საუკუნით თარიღდება. გადაწერის ადგილი: ჯვრის მონასტერი. ხელნაწერი **ოთხი გვერდითი ხმის** მასალას შეიცავს.

21. U ლიტერით აღნიშნული გვაქვს იერუსალიმური კოლექციის ხელნაწერი, №**41**. ის **XIII-XV** საუკუნეებით თარიღდება. ხელნაწერი **რვავე ხმის** მასალას შეიცავს.

22. V ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ახალციხის მუზეუმის კოლექციის ხელნაწერი, №**163**. ეს ნუსხა **XII-XIII** საუკუნეებით თარიღდება. ხელნაწერი **პირველი ოთხი ხმის** მასალას შეიცავს.

აქ ჩამოთვლილი ხელნაწერებიდან ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** **პირველი ხმის** კრიტიკული ტექსტის დასადგენად **თხუთმეტი** ნუსხაა გამოყენებული:

A (Ath. 45), B (A 93), C (Sin. 96), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), K (Sin. 69), L (Jer. 31), M (Sin. 77), N (Ath. 26), P (სვან. 3), R (Sin. 82), U (Jer. 41), V (ახალც. 163);

ხოლო **მეორე ხმის** დასადგენად – **თოთხმეტი**:

A (Ath. 45), B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), K (Sin. 69), L (Jer. 31), M (Sin. 77), N (Ath. 26), O (Ath. 50), P (სვან. 3), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

საგანგებოდ გვინდა აღვნიშნოთ შემდეგი ფაქტი: წინამდებარე პუბლიკაციაში ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების კვლევასთან დაკავშირებით დამატებით გამოყენებული გვაქვს ექვსი ხელნაწერი და ორი ბეჭდური გამოცემა, რომელთა ტექსტოლოგიური ანალიზი არ შეიცავდა რაიმე საინტერესო ვარიანტებს კრიტიკული ტექსტის დადგენის თვალსაზრისით, ამიტომ მათი ვარიანტები კრიტიკულ აპარატში ასახული არ არის. ეს ხელნაწერები საინტერესო იყო მხოლოდ დასდებლების ჟანრობრივი კუთვნილების დასადგენად. ექვს ხელნაწერსა და ორ ბეჭდურ გამოცემაში წარმოდგენილ დასდებელთა მონაცემები ჟანრობრივ კუთვნილებასთან დაკავშირებით ზედმიწევნით გვაქვს მითითებული ამავე პუბლიკაციაში, „სტიქარონთა დასდებლების ლიტურგიკულ სქემაში“. ამგვარი ნუსხები აღნიშნული გვაქვს პატარა ლიტერებით (**a, b, c** და ა.შ.). ეს ხელნაწერები შემდეგია:

1. a ლიტერით მითითებული გვაქვს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის **A** კოლექციის ხელნაწერი, №**576**. ის **XII** საუკუნით თარიღდება. ნუსხაში მხოლოდ **პირველ ოთხი ხმის მასალა** არის ასახული.

2. b ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის **A** კოლექციის ხელნაწერი, **№575**. ის **XIV** საუკუნით თარიღდება. გადამწერები: ავგაროზ ბანდაჲსძე **(154v, 155r, 186r)** და გიორგი თაბაური **(187r)**. ხელნაწერი **რვავე ხმის** მასალას შეიცავს.

3. c ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის **A** კოლექციის ხელნაწერი, **№85**. ის **XIII** და **XVI** საუკუნითაა დათარიღებული. გადამწერები: ბასილი **(166r)**; გიორგი **(436v)**. ხელნაწერი წარმოადგენს საგალობელთა კრებულს, რომლის ერთ-ერთ ნაწილს შეადგენს პარაკლიტონი. ნუსხაში ძირითადად წარმოდგენილია **რვავე ხმის** კვირადღის მასალა, ხოლო იშვიათ შემთხვევაში – სადაგი დღის მასალა. პარაკლიტონი შემდეგ გვერდებზეა მოცემული: **387r-475v**.

4. d ლიტერით მითითებული გვაქვს ოქსფორდის ბოდლეს ბიბლიოთეკის ხელნაწერი, **Wardr. d. 1.** ეს ნუსხა **XI-XII** საუკუნეებით თარიღდება, შეიცავს მხოლოდ 68 ფურცელს. ხელნაწერი უორდროპმა შეიძინა 1909 წელს, ლაიფციგში. უორდროპების კოლექციის ხელნაწერთა აღწერილობა **"Catalogue of the Wardrop Collection and of other Georgian books and manuscripts in the Bodleian Library"** და, სავარაუდოდ, მათ კვალობაზე, კრებული „ქართული წიგნი საზღვარგარეთ" ამ ხელნაწერს განსაზღვრავს, როგორც ჟამნს[1], რაც მცდარი მონაცემია. ხელნაწერი წარმოადგენს პარაკლიტონს. მასალა იწყება **მეორე ხმის** ოთხშაბათი დღის მწუხრის სტიქარონებით და მთავრდება **მეოთხე ხმის** ოთხშაბათი დღის ცისკრის პირველი ოდით – ***«ზღვსა მის მეწამულისა»***.

5. e ლიტერით აღნიშნული გვაქვს სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის ხელნაწერი, **№1750 (კ–76)**. პარაკლიტონი **XII** საუკუნითაა დათარიღებული. წიგნი ინახებოდა მესტიის რაიონის სოფელ კალას წმ. კვირიკესა და ივლიტას ტაძარში. ხელნაწერი მოიცავს **რვავე ხმის** მასალას. საგალობლები განსხვავებული თანმიმდევრობითაა დალაგებული: თავიდან მოცემულია სტიქარონ-წარდგომათა კრებულის მასალა **(2r-67r)**, ხოლო შემდეგ – ცისკრის გალობანი, ესე იგი, ვრცელი პარაკლიტონის მასალა **(67r-270v)**; წიგნის ბოლო ნაწილში სხვადასხვა განგების საგალობლებთან ერთად მოცემულია სადაგი დღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** სტიქარონების **(292v-306v)** ექვსი ხმის მასალა **(ხმები ა – ბ გუერდი)** და ღვთისმშობლის სტიქარონები **(319v-329v)**.

6. f ლიტერით აღნიშნული გვაქვს სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის ხელნაწერი, **№494 (კ–65)**. პარაკლიტონი **XII-XIII** საუკუნითაა დათარიღებული. ცნობილია, როგორც „წვირმის ოქტოიხოსი", რადგანაც სოფელ წვირმში ინახებოდა. შეიცავს 110 ფურცელს. ხელნაწერი ძალზე დაზიანებული

---

1 *იხ. Barrett 1973: 319; ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ 2018: 63.*

და ნაკლულია. ამ ხელნაწერში *«უფალო-ღაღადყავსას»* სტიქარონების მწირი რაოდენობაა შენარჩუნებული.

7. j ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ვახტანგ **VI**-ის სტამბაში, **1720** წელს გამოცემული პარაკლიტონი. კრებული **რვავე ხმის** საგალობლებს შეიცავს.

8. k ლიტერით აღნიშნული გვაქვს ანტონ **I** კათალიკოსის რედაქციის პარაკლიტონის გამოცემა, რომელიც **XVIII** საუკუნეში განხორციელდა. ამ პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები ხშირ შემთხვევაში არ მიჰყვება წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციას. ძირითადად, ემთხვევა კვირადღის მასალა, ხოლო სადაგი დღეების მასალა განსხვავებულია. ამასთან, რვავე ხმის კვირადღის მასალის რაოდენობა ამ გამოცემაში საგრძნობლად შემოკლებულია და დაყვანილია ორ **წყვილამდე** (მსგავსადვეა ზოგიერთ ჩვენ მიერ გამოყენებულ ხელნაწერშიც, მაგალითად: **Ath. 26, Jer. 41** და სხვა). აღსანიშნავია, რომ წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* რომელიმე ერთი დასდებელი, რიგ შემთხვევაში, ანტონ **I** კათალიკოსის რედაქციის პარაკლიტონში სადაგი დღის *«საკუთრივ სტიქარონად»* და *«აღვივსენითსას»* დასდებლად გვხვდება (ძირითადად, შაბათი დღის განგებიდან).

კვირადღის თვითავაჯი სტიქარონების კრიტიკული ტექსტის დადგენისას ასევე გავითვალისწინეთ ბერძნული პარაკლიტონის ბეჭდური გამოცემის მონაცემები[1].

კრიტიკულ ტექსტში გამოყენებული გვაქვს შემდეგი პირობითი ნიშნები:

სიტყვის კლება: **–**

სიტყვის მატება: **+**

სიტყვის ჩანაცვლება: **]**

სიტყვების ადგილმდებარეობის გადანაცვლება: **~**

სიტყვების აღდგენა: **[ ]**

დასდებლის კლება: დასაწყისი სიტყვები, მრავალწერტილი, ბოლო სიტყვები და **–**

კოლოფონი: *****

ჩვენი კომენტარი: *****

რიტმული პუნქტუაციის ნიშანი (მუხლის ანუ სამუსიკო ფრაზის დასასრული): **• .**

კრიტიკულ ტექსტში ჩვენ მიერ დამოწმებულ ძლისპირთა ტექსტები ჩასმული გვაქვს ოთხკუთხედ კავებში (**[ ]**), დახრილი და განსხვავებული ფონტით. ამგვარადვე, ოთხკუთხედ კავებში (**[ ]**) გვაქვს ჩასმული ის ღვთისმშობლის დასდებლები, რომლებიც პარაკლიტონის ნუსხებში ინციპიტითაა მითითებული.

ასევე, დახრილი და განსხვავებული ფონტით აღნიშნული გვაქვს ის სტიქარონები, რომლებიც არ დასტურდება ხელნაწერ **Ath. 45**-ში. ისინი დამოწმებუ-

[1] *იხ. ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ: ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΗΧΟΣ; ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ: ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΗΧΟΣ.*

ლია წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის სხვა ნუსხებიდან.

სქოლიოში არ ჩაგვაქვს შემდეგი ხელნაწერისეული სხვაობანი:

– **«უჳ»** კომპლექსი (ყველგან ვასწორებთ **«უე»**-თი);

– სიტყვა **«ქრისტე»** ზოგიერთ ხელნაწერში გვხვდება ფორმით **«ქრისტჳ»**. ჩვენ ყველგან ვტოვებთ ფორმას **«ქრისტე»**.

– **«ო»** და **«უ»** ბგერათა მონაცვლეობა;

– **«შ»** და **«ს»** ბგერათა მონაცვლეობა (ყველგან ვტოვებთ **«შ»** ბგერას) შემდეგ სიტყვებში და მათგან ნაწარმოებ სხვადასხვა ფორმაში: **შჯული, დამშჳდუალოჲ, დაშჯილი, სამშჯავრო, შეშთა, განშჯა.**

– **«ბ»** და **«ფ»** ბგერათა მონაცვლეობა სიტყვაში **«ნებსით»** (ყველგან ვტოვებთ ამ უკანასკნელ ფორმას – **«ნებსით»**).

– **«დ»** და **«ტ»** ბგერათა მონაცვლეობა სიტყვაში **«ღაღადყავს»** (ყველგან ვტოვებთ ამ უკანასკნელ ფორმას – **«ღაღადყავს»**).

დასათაურებაში ხშირია ფორმები **«ღმრთისმშობელისაჲ»** და **«ღმრთისმშობელისანი»**, რომელსაც ვუთითებთ ამგვარად: **«ღმრთისმშობლისაჲ»** და **«ღმრთისმშობლისანი»**.

სიტყვა **«აღდგა»** პარაკლიტონის შემცველ ხელნაწერებში შემდეგი ფორმებით გვხვდება: **ადგა, აღდგა, ასდგა, აღსდგა**, რომელთაგან ყველაზე ხშირია **«აღდგა»**. ჩვენ ყველგან ამ ფორმას ვტოვებთ, ხოლო განსხვავებულ ვარიანტებს სქოლიოში აღარ ვუთითებთ (*მსგავსადვე ვაკეთებთ ამ სიტყვის სხვა ფორმებთან მიმართებითაც*). იმავე წესით ვიქცევით სიტყვა **«აღდგომასთან»** მიმართებით და ყველგან, სქოლიოში ჩატანის გარეშე, ვუთითებთ ამგვარად: **«აღდგომა»**.

სიტყვა **«გამოშჩნდი»** სამი ფორმით გვხვდება: **გამოშჩნდი, გამოსჩნდი, გამოჩნდი**. ჩვენ ყველგან, სქოლიოში ჩატანის გარეშე, ვუთითებთ ამგვარად: **«გამოშჩნდი»**.

სტიქარონთა ძლისპირების ტექსტების წყაროები

ჴმაჲ ა-ბ

ძლისპირები, პარაკლიტონის ნუსხებში, უმეტესწილად, ინციპიტითაა მითითებული. ტექსტოლოგიურ ნაწილში ჩვენ ისინი სრული სახით მოგვყავს მხოლოდ იმ ადგილას, სადაც ძლისპირი პირველად არის მოცემული. რაც შეეხება ღვთისმშობლის დასდებლებს, თუ წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის შემცველ რომელიმე ნუსხაში ღვთისმშობლის დასდებელი სრული სახითაა მოცემული, ხოლო სხვა შემთხვევებში – ინციპიტით, ჩვენ მას ყველგან მთაწმინდელისეული რედაქციით ვიმოწმებთ. ღვთისმშობლის დასდებელთა ტექსტები ყველა ადგილას სრულად გვაქვს მოცემული, იმ შემთხვევაშიც, როდესაც ისინი მეორდება.

იმ ძლისპირთა ტექსტებს, რომლებიც ჩვენ მიერ გამოყენებულ პარაკლიტონთა ნუსხებში არ მოგვეპოვება, შემდეგი ხელნაწერებიდან ვიმოწმებთ: **Sin. 1, Sin. 3, Sin. 5, Sin. 13** და სხვა. წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირები და ღვთისმშობლის დასდებლები შემდეგი ხელნაწერებიდანაა[1] დამოწმებული (აქ მოგვყავს მხოლოდ **პირველი და მეორე ხმა**; ძლისპირები და ღვთისმშობლის დასდებლები, უმეტესწილად, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ავტოგრაფულ ნუსხაში (**Ath. 45**) მოცემული თანმიმდევრობის მიხედვითაა დალაგებული):

ჴმაჲ ა

***«შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ»* – Ath. 45, 39v; Ath. 31, 201r;**

***«ზეცისა განწესებულთა»* – Sin. 96, 38r; Ath. 47, 75r; Ath. 26, 120v;**

***«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი»* – Ath. 45, 9r;**

***«ქალწულო ღირსო»* – Ath. 45, 9r;**

***«იშევ ქალწულისაგან»* – Sin. 3, 1v;**

***«ქალწულსა უბიწოსა»* – Sin. 3, 1v;**

***«ქრისტე კაცთმოყუარე»* – Sin. 13, 249v;**

***«დავითის ძირთაგან»* – Jer. 41, 32r;**

***«ეჰა, დიდებულო საკჳრველო, რამეთუ მფლობელო»* – Sin. 5, 2v;**

***«ეჰა, დიდებულო საკჳრველო, რამეთუ ქალწულო»* – Sin. 5, 2v;**

***«წმინდანო მარტჳლნო»* – Ath. 45, 40r;**

---

1 *ძლისპირი «**რაჟამს გარდამოჰჴსნა**» დამოწმებულია ბეჭდური გამოცემიდან: მარხვანი 2022: 1266-1267.*

«ღმრთისა სიტყჳსა დიდისა» – Jer. 41, 15v;

«ზეცისა საზრდელითა» – Sin. 65, 42v.

ჴმაჲ ბ

«რომელი იშვა» – Ath. 45, 43r;

«ცოდვაჲ, რომელი აღმოაცენა ევა» – Ath. 47, 78v; Add. Ms. 11282, 58r;

«რომელი იქები ძალთაგან» – Sin. 3, 9r;

«საღმრთოჲთა გალობითა» – Sin. 3, 9r;

«მამისაგან შობილმან» – Sin. 3, 9r;

«გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ» – Jer. 41, 45r;

«შენ, სიბრძნე» – Sin. 3, 9r;

«შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო» – Jer. 41, 49r;

«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა» – Ath. 45, 43v;

«შენ, ქალწულო, გნატრიან» – Ath. 45, 44r;

«ანგელოზთა დღეს» – Ath. 57, 69v; Ath. 31, 99v;

«მთაჲ საცნაური» – Sin. 1, 33v;

«ზეცით ქუეყანად მოხუედ» – Ath. 45, 44r;

«ქრისტეს დედაო» – Sin. 3, 9r;

«შენთჳს მოასწავებდეს» – Sin. 3, 9v;

«გიხაროდენ, განმაქარვებელო» – Ath. 45, 70v;

«რაჟამს გარდამოჰჴსნა» – მარხვანი 2022: 1266-1267;

«მოწყალე-ყავ შემოქმედი» – Ath. 45, 57r;

«სასოწარკუეთილმან ცხორებისათჳს» – Ath. 38, 298v;

«მდგომარე წინაშე ჯუარსა» – Ath. 45, 71r.

***დასდებელნი აღდგომისანი, უფალო-ღაღადყავსა[1], ჴმაჲ ა[2]. შენ, *სიტყუაჲ დაუ*[3]...**

[შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ, • ზეცისა მეუფე, • თანასწორი მამისაჲ, • სიმდაბლით გარდამოჰჴედ • და ქალწულისაგან, • ვითარცა ყრმაჲ, • იშევ ჴსნისათჳს ჩუენისა, • ხოლო არა დააკლდი დიდებასა • მამისასა, ვითარცა ღმერთ ხარ].

ზეცისა ძალნი შეძრწუნდეს, • რაჟამს გიხილეს შენ • ამაღლებული[4] ნებსით • ჯუარსა ზედა, მაცხოვარ, • და განკჳრვებულნი • ადიდებდეს • სულგრძელებასა მას შენსა, • ხოლო დედანი, რომელნი შენ შეგიდგეს, • გიგლოვდეს[5] შენ, თჳსსა უფალსა[6].

საფლავსა შენსა[7], მაცხოვარ, • დედანი[8]-** გეძიებდეს, • რომელთა-იგი აქუნდა • საკუმეველი სურნელი[9] • და ნელსაცხებელი, • რაჲთამცა სცხეს • საღმრთოთა[10] მათ ჴორცთა შენთა, • ხოლო ანგელოზი ნათლისაჲ[11] ეტყოდა მათ: • გიხაროდენ, აღდგა უფალი.

აღ-რაჲ-დეგ, შენ, ქრისტე, მკუდრეთით, • ვითარცა მძინარე, • ღმრთეებისა ძალითა, • გამოუჩნდი დედათა • მენელსაცხებლეთა • და ეტყოდე: • გიხაროდენ, ვსძლე[12] სიკუდილსა, • წარვედით და ახარეთ მოციქულთა, • რაჲთა მიხილონ გალილეას[13].

---

1 უფალო-ღაღადყავსა – AH
2 დასდებელნი აღდგომისანი, უფალო-ღაღადყავსა, ჴმაჲ ა – EV
3 დაუ... – EHV, და... L
4 აღმაღლებული G
5 გეგლოვდეს G
6 ზეცისა ძალნი ... თჳსსა უფალსა – V
7 შენსა + ქრისტე V
8 დადნი L
9 სულნელი EGH
10 საღმრთოთა] უხრწნელთა V
11 ნათლისა L
12 ვჰსძლე G
13 გალილიას LV

* *«დასდებელნი აღდგომისანი»* ხუთი **წყვილი** *«უფალო-ღაღადყავსა» («შენ, სიტყუაჲ დაუ...», «ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი», «იშევ ქალწულისაგან», «ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ მოხუედ», «ეჰა, დიდებულო საკჳ...»)* წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ხუთივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: G (Ath. 47), H (Sin. 67).

L ხელნაწერს (Jer. 31) აკლია ერთი **წყვილი** – *«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი».*

E ხელნაწერს (Jer. 119) აკლია ორი **წყვილი** – *«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი»* და *«იშევ ქალწულისაგან».*

V ხელნაწერს (ახალც. 163) აკლია სამი **წყვილი** – *«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი», «იშევ ქალწულისაგან»* და *«ეჰა, დიდებულო საკჳ...».*

J ხელნაწერში (Add. Ms. 11282) გვხვდება მხოლოდ ერთი **წყვილი** – *«ეჰა, დიდებულო საკჳ...»*, რადგანაც მას აკლია გვერდები. წყვილი იწყება დასდებლის – *«ტირილად განშჰადებულნი»* – შემდეგი მონაკვეთიდან: *«...დი • კარისა მისგან საფლავისა».*

** L ხელნაწერი (Jer. 31) გადამწერის მიერ დაშვებულ მრავალ უხეშ შეცდომას შეიცავს, რის გამოც ჩვენ ამ მექანიკურ შეცდომებს სქოლიოებში აღარ ვუთითებთ.

ზეცისა განწესებულთა[1]*...*

[ზეცისა განწესებულთა • ძალთა სიქადულო • და ქუეყანისა კაცთა • შემწეო და მფარველო[2]*, • უხრწნელო ქალწულო, • გუაცხოვნენ ჩუენ, • რომელნი შენდა მოვივლტით, • რამეთუ სასოჲ ჩუენი ხარი შენ ღმრთისა თანა, • ღმრთისმშობელო ყოვლადქებულო].*

ᲡᲮᲣᲐᲜᲘ.

ჭეშმარიტებაჲ • აღმოსცენდი[3] ქუეყანით • და ზეცით სიმართლე გამოშჩნდი • მამისა მიერ ნათლისა, ქრისტე, • მოძიებად ჩუენდა, • მსხდომარეთა ბნელსა შინა, • რაჲთა კუალად მაგნე სასუფეველსა[4].

წარმართთა შორის • აჰმაღლდი ჯუარსა ზედა • და დაბრმეს ჰურიათა ერნი. • ხოლო წარმართთა აღგიარეს შენ • და აღდგომაჲ შენი • გამოუბრწყინვე მათ, მჴსნელო, • და იჴსნენ კერპთა მონებისაგან.

საფლავსა შინა • ახალსა დაიდევ[5] შენ, • ვითარცა მკუდარი, ქრისტე ღმერთო, • და მესამესა დღესა აღდეგ, • და მოციქულთა მათ • მწუხარეთა გამოუჩნდი • და აღდგომაჲ შენი ახარე, მჴსნელო.

აღდგომაჲ შენი • ანგელოზმან ახარა • მენელსაცხებლეთა მათ, ქრისტე, • და მიისწრაფდეს იგინი თხრობად • მოციქულთა თანა • აღდგომისათჳს შენისა, • რომლითა აღმავსენ სიხარულითა.

აღდეგ საფლავით, • მაცხოვარ, ღმრთეებითა • და იჴსენ ხისაგან ცთომილი, • პირველ დაბადებული ადამ, • და ბნელისა მყოფნი • ნათლად აღმოიყვანენ შენ • ღმრთეებისა ძალითა, კაცთმოყუარე.

ქალწულო ღირსო[6], • რომელმან გჳშევ ღმერთი, • დამბადებელი ყოველთაჲ • და მჴსნელი ადამეანთაჲ ქრისტე, • ნუ დასცხრები ოხად, • რომელნი შენდა მოვივლტით, • რაჲთა მოგუმადლოს ჩუენ დიდი წყალობაჲ[7].

ᲡᲮᲣᲐᲜᲘ. *იშევ ქალწულისაგან*[8-*]*...*

---

1 ზეცისა განწესებულთა... – EGHV, განწესებულთა – L
2 მფარველო] მეოხო GN
3 აღმო... H
4 აღმოსცენდი ... მაგნე სასუფეველსა – G, ქუეყანით ... მაგნე სასუფეველსა – H
5 დაჲდევ A
6 ღირ... G
7 რომელმან ... დიდი წყალობაჲ – GH
8 ქალწულისა... A, ქალწ... G, ქალწულ... H

* ძლისპირში «*იშევ ქალწულისაგან*», ერთი შეხედვით, შეიძლება წარმოჩნდეს აზრი იმის შესახებ, თითქოს ქალწულმა მაცხოვარი უხრწნელი ბუნებით შვა, რაც, რასაკვირველია, მცდარია. ძლისპირის წინამდებარე მონაკვეთი «*იშევ ქალწულისაგან, ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, ბუნებაჲ უხრწნელი, შემოქმედი ცათაჲ ჴორცითა გამოგჳჩნდი*» გადმოსცემს დოგმატს იმის შესახებ, რომ „**ძე ღმერთი, რომელიც საუკუნეთა უწინარეს ჰგიეს უხრწნელი ბუნებით, უკანასკნელ დღეებში, მამისეულ წიაღთაგან განდგომის გარეშე, გარეშეუწერლად, უთესლოდ და მიუწვდომლად დამკვიდრდა წმინდა ქალწულის მუცელში (ისე, როგორც თვით იცის) და თავისსავე წინასაუკუნო ჰიპოსტასში თავის თავს შეუგვამოვნა ხორცი წმინდა ქალწულისაგან. ᲐᲠᲐᲗᲣ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘᲡ**

[იშევ ქალწულისაგან, • ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, • ბუნებაჲ უხრწნელი, • შემოქმედი ცათაჲ • ჴორცითა გამოგჳჩნდი, • მაცხოვარი ჩუენ ყოველთაჲ, • ამისთჳს ნათესავი კაცთაჲ • გაქებს და გადიდებს შენ, • უფალო კაცთმოყუარე].

ქრისტესთა მათ ვნებათა • თაყუანის-ვსცემდეთ ჩუენ, • განწმედილნი სულითა, • აღმოცენებითა • სისხლითა მით გუერდისა • მისისა წმიდისაჲთა • კერპთმსახურებაჲ განიდევნა, • რაჟამს ვნებითა მიჴსნნა[1], • ვითარცა მოწყალე არს.

შეიმუსრნეს ძლიერად • სიკუდილისა ბჭენი, • რაჟამს შეხუედ, ქრისტე; • მოისპო საცთური • აღდგომითა შენითა • საფლავით, მაცხოვარო; • უღმრთოთა კრებული დაემჴუა; • სოფელი განანათლე, • მოწყალე, აღდგომითა.

საფლავად უფლისად[2] რაჲ • მენელსაცხებლენი • მიიწინეს[3] შიშით, • მწუხარედ ტიროდეს. • არამედ ანგელოზი • ნათლისაჲ ეტყოდა მათ[4]: • საფასე მოუკლებელი დღეს • აღდგომილ არს, ქრისტე, და • საფლავი ცალიერ[5] არს.

ქალწულსა უბიწოსა[6]...

[ქალწულსა უბიწოსა, • რომელმან გჳშვა ჩუენ • ძჱ მამისა სწორი • და ეგო ქალწულად, • მორწმუნენი ვადიდებთ, • მეოხსა ჩუენ ყოველთასა, • განწმედილითა გულითა, • შემოკრებულნი ქებად • ეკლესიასა შინა].

სხუანი[7]. *ქრისტე კაცთმოყუარე[8], შენ მოხუედ[9]...*

[ქრისტე კაცთმოყუარე, • შენ მოხუედ • ზეცით ქუეყანად ჴსნად ადამისა, • რომელი წარეწყმიდა ცთომასა მას მისსა • და დაცემულ იყო, • რაჲთა აღმოიყვანო ბნელისაგან ნათლად • და მიანიჭო • ყოველთა შენდობაჲ და დიდი წყალობაჲ, • რომელნი შენ • გალობასა შეგასხამთ].

დაცემამდელი მრთელი და უხრწნელი სხეული შეიმოსა მან, არამედ დასნეულებული, შეცვლილი სხეული მიიღო ღმერთმა-სიტყვამ, – ხრწნადი (φθαρτόν), **წარმდინარე, შენივთიერებული...**“ (ამ საკითხთან დაკავშირებით ვრცლად იხ. შემდეგი პუბლიკაცია: ედიშერ ჭელიძე, „როგორი კაცობრივი სხეული მიიღო მაცხოვარმა – ადამის დაცემამდელი (ცოდვამდელი) თუ დაცემის (ცოდვის) შემდგომი?“ (შრომები 2016: 272-394); აგრეთვე იხ. იოანე დამასკელი 2019: 348-356).

დავძენთ, რომ ტერმინი ***„უხრწნელი“***, გარდა ბუნებისეული უხრწნადობისა, აღნიშნავს, აგრეთვე, სრულ უბიწოებას, ცოდვისგან სრულ შეურყვნელობას. ამ გაგებით არათუ მაცხოვარი კაცობრივად, არამედ წმინდანებიც და სიწმინდეებიც (მათ შორის, საღვთო ძღვენი ანუ მაცხოვრის ხორცი და სისხლი), ცხადია, ყოვლითურთ უხრწნელია, ანუ ცოდვისგან ყოვლად შეუმწიკვლებელია (ამ საკითხთან დაკავშირებით ვრცლად იხ. იოანე დამასკელი 2019: 506-508).

1 მიჴსნნა + ჩუენ L

2 უფლისა GL

3 მოიწინეს L

4 მათ – L

5 ცარიელ G

6 უბიწ... G, ქალწულსა უბიწოსა... – H

7 სხუანი – V

8 კაცთმო... G, კაცთმოყუა... HV

9 სხუანი. ქრისტე კაცთმოყუარე შენ მოხუედ... – E, შენ მოხუედ – GHLV

ჯუარსა ზედა ივნე, • მაცხოვარ, • და საფლავად შეხუედ, ვითარცა მკუდარი • დაიდევ გულსა ქუეყანისასა • და აღდეგ, ვითარცა • ღმერთ ხარ, ქველისმოქმედ, დღესა მესამესა • და მოგუანიჭე[1] • შენდობაჲ ცოდვათაჲ და დიდი წყალობაჲ, • რომელნი შენ[2] • გალობასა შეგასხამთ[3].

იოსებ შეგმურა • შენ, ქრისტე, • და სურვიელად ამზორს-გიყოფდა შენ • და ლმობიერად დაგდვა შენ საფლავსა, • რამეთუ უწყოდა • აღდგომაჲ შენი და სიხარულით წარვიდა სახედ[4] თჳსად[5]; • მის თანა ჩუენცა • მოგუანიჭე შენდობაჲ[6] და დიდი წყალობაჲ, • რომელნი შენ • გალობასა[7] შეგასხამთ[8].

და ნიად* ცისკარსა • დედათა • ნელსაცხებელი სურნელი[9] მოჰმზადეს • და სრბით მოიწინეს[10] საფლავად მაცხოვრისა • და მწუხარებითა • და შიშითა შეპყრობილთა გამოუჩნდა • ლოდსა მას ზედა • ანგელოზი ნათლისაჲ, რომელი ეტყოდა: • რად ეძიებთ • ცხოველსა მას მკუდართა თანა?

შეძრწუნდეს დედანი • ხილვითა • ანგელოზისაჲთა, რომელი იხილეს • ლოდსა მას ზედა, რომელმან ახარა • აღდგომაჲ მჴსნელისაჲ • და წარავლინნა მოციქულთა ხარებად, • რაჲთა წარვიდენ • გალილეას[11] და თაყუანის-სცენ[12] აღდგომილსა • მეუფესა, • მძლესა სიკუდილისასა.

მოწაფეთა შენთა, • მაცხოვარ, • ეჩუენე სიონს შინა აღდგომილი • და ეტყოდე მათ: იჱრუსალემით[13] • ნუ განეშორებით, • რამეთუ მე აღვალ მამისა ზეცად • და მოგივლინო[14] • ნუგეშინისმცემელად სული ჭეშმარიტი, • რომელმანცა • განანათლნეს მორწმუნენი[15].

დავითის ძირთაგან[16] მორ[17]...

[დავითის ძირთაგან მორჩი • კეთილი აღმოსცენდი, ღმრთისმშობელო • ყოვლადქებულო, რომელმან გჳშევ ჩუენ • ყუავილი სულნელი, • და მან სულნელ-ყვნა კიდენი სოფლისანი • მორწმუნეთათჳს. • აწცა ნუ დასცხრები ოხად სულთა ჩუენთათჳს, • რომელნი შენ • გალობასა შეგასხამთ].

---

1 მოგუანიჭჱ G
2 შ... E
3 გალობასა შეგასხამთ – E, შეგასხ... G, ჯუარსა ზედა ივნე ... გალობასა შეგასხამთ – V
4 სახით V
5 თჳსა H
6 შენდობაჲ + ცოდვათაჲ EV
7 გალობას... E
8 შეგასხამთ – E, შეგასხ... G, გალობასა შეგასხამთ – H, რომელნი შენ გალობასა შეგასხამთ – L, დიდი წყალობაჲ, რომელნი შენ გალობასა შეგასხამთ – V
9 სულნელი EGHL
10 მოიწივნეს V
11 გალილიას HL
12 თაყუანი-სცენ H
13 იჱრუსალიმით EL
14 მოგივვლინო A
15 მოწაფეთა შენთა ... განანათლნეს მორწმუნენი – GH
16 ძირთაგ... H
17 დავითის ძირთაგან მორ... – EGV, მორ... – HL
* ილია აბულაძის ***„ძველი ქართული ენის ლექსიკონის“*** მიხედვით: **ნიად** – „ოდნავ, -თანავე; ცოტათი, ძლივს“ (აბულაძე 1973: 328).

სხუანი[1]. *ეჰა, დიდებული საკჳ*[2]*...*

[ეჰა, დიდებული საკჳრველი, • რამეთუ მფლობელი • ცათაჲ და ქუეყანისაჲ, • სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ, • არსებაჲ უხილავი, • რომელი პირველითგან • იყო მამისა თანა შობილი ღმრთეებით, • აღსასრულსა ჟამთასა • ქუეყანად გარდამოჴდა ჴსნისათჳს ჩუენისა • და იშვა ქალწულისაგან • ჴორცთა არსებითა, • და უქცეველად ჰგიეს • არსებასა ღმრთეებისასა].

მზემან ბრწყინვალებაჲ თჳსი[3] დაიფარა, • ცანი და ქუეყანაჲ • საფუძველითურთ ძრწოდეს, • ზარგანჴდილ იქმნნეს[4] ქუესკნელნი, • ჰაერნი იგლოვდეს, • შეძრწუნდეს მთავრობანი, • ზეცისა კრებულნი, უსხეულოთა ერნი, • რამეთუ იხილეს მათ • ხილვაჲ ზეშთა ბუნებისაჲ[5] საკჳრველი: • შემოქმედი ყოველთაჲ და მჴსნელი • მკუდრად კაცად უსულოდ, • რომელმანცა შთაჰბერა • ადამს ზეცით სული ცხოველი[6].

ეჰა, დიდებული საკჳრველი, • რამეთუ მაღალთა • ცათა ზედა მფლობელი, • ანგელოზთა უფალი, • მეუფე უკუდავი, • მკუდართა აღმადგინებელი, • ვითარცა მკუდარი შემურა დღეს იოსებ • და დადვა სამარესა, • თუალთშეუდგამი[7] ნათელი – მღჳმესა ბნელსა. • აწ იხარებდით, პყრობილნო • ჯოჯოხეთისანო, • მკჳდრნო ქუესკნელისანო, • მოიწია გამოჴსნაჲ თქუენი[8].

ტირილად განმზადებულნი იგი • წმიდანი დედანი • ჰკითხვიდეს დღეს იოსებს: • „ვითარ უკუე დაჰკრძალე • საფლავი უფლისაჲ?“ • რამეთუ ეგულებოდა • კუალად სურნელითა[9] შემურვად გუამი მისი, • და იტყოდეს ურთიერთარს[10]: • ვინ გარდაგჳგორვოს[11] ჩუენ მძიმე იგი ლოდი • კარისა მისგან საფლავისა, • რაჲთა ვიხილოთ ჩუენ, • რომელსა-იგი სძინავს • სახედ მკუდრისა, ყოველთა მჴსნელსა?[12]

ეჰა, დიდებული საკჳრველი, • რამეთუ რომელი • დაიდვა[13] სამარესა, • ესე შთაჴდა ქუესკნელად • ღმრთეებისა ძალითა, • ღმერთი ძალთაჲ ძლიერი • და ჴელმწიფე, მთავარი საუკუნეთაჲ, • დასცა ძალი მტერისაჲ • და იავარ-ყვნა[14] საუნჯენი წყუდიადისანი, • და ადამეანნი[15] სულნი იჴსნნა • პყრობილებისაგან[16], • და ძლევითშემოსილი[17] • აღდგა ღმრთეებისა ძალითა[18].

1 სხუანი – E
2 საკჳ... – EHL, საკ... G
3 თჳსი – L
4 იქმნეს GL
5 ბუნებისა L
6 მზემან ბრწყინვალებაჲ ... სული ცხოველი – H
7 თუალთა შეუდგამი L
8 ეჰა, დიდებული ... გამოჴსნაჲ თქუენი – H
9 სულნელითა EG
10 ურთიერთას E, ურთიერთს L
11 გარდაგჳრვოს A
12 ტირილად განმზადებულნი ... ყოველთა მჴსნელსა – H
13 დაჲდვა A
14 იავარ-ყუნა H
15 ადამიანნი L
16 პყრობილობისაგან H
17 ძლევაშემოსილი H
18 ეჰა, დიდებული ... ღმრთეებისა ძალითა – E

ეჵა, საკჳრველი საკჳრველებათაჲ, • რამეთუ საფლავით • დაბეჭდულით დღეს აღდგა • სასოებაჲ მოკუდავთაჲ, • ქრისტე, ღმერთი ყოველთაჲ, • და უვნებელად ეგნეს • და აღუტეხელად საფლავისა ბეჭედნი, • სირცხჳლეულ არს დასი • ღმრთისმბრძოლთა უშჯულოთა ჰურიათაჲ. • აჵა, ტილონი და სუდარი, • მცველნი დაცემულნი, • ანგელოზი მახარებელი • სიხარულსა აღდგომისასა[1].

სულთა საპყრობილემან მწარემან[2], • ჯოჯოხეთმან ბნელმან, • წყუდიადისა უფსკრულმან, • შურისგებით დამშჯელმან • ადამეანთამან[3] • მიიღო მისაგებელად • შჳდგზის შურისგებაჲ ძლიერისაგან, • რაჟამს შთაჴდა ქუესკნელად, • ჴელმწიფებით წარმოტყუენა და აღაოჴრა, • და ადამ ნათესავითურთ • ზეაღმოიყვანა[4], • და ღირს-ყო პირველსავე[5] • აგებულებასა უხრწნელსა[6].

ეჵა, დიდებულო საკჳრვ[7]...

[ეჵა, დიდებული საკჳრველი, • რამეთუ ქალწული • ქერობინთა საყდართა • მიმსგავსებულ იპოა • ქუეყანასა ზედა, • იტჳრთა მკლავთა ზედა • დამბადებელი ცათაჲ და ქუეყანისაჲ. • მოვედით, მორწმუნენო, • გაბრიელის თანა ვაქებდეთ და ვიტყოდით: • გიხაროდენ, სახარულევანო, • უფალი შენ თანა, • რომელი მოსცემს სოფელსა • შენ მიერ დიდსა წყალობასა].

***დასდებელნი[8] აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა[9]. ჴმაჲ ა[10]. *თჳთნი*[11].**

სამწუხრონი[12] ლოცვანი ჩუენნი[13] • შეიწირენ, წმიდაო უფალო, • და მოგუმადლე ჩუენ[14] მოტევებაჲ ცოდვათაჲ[15], • რამეთუ[16] შენ[17] მხოლოჲ[18] ხარ, • რომელმან უჩუენე სოფელსა აღდგომაჲ.

1 ეჵა, საკჳრველი საკჳრველებათაჲ ... სიხარულსა აღდგომისასა – EGL
2 მწარემან – L
3 ადამიანთამან GL
4 ზეაღმოიყვანა] ზესთა აღმოიყვანა L
5 პირველსა L
6 სულთა საპყრობილემან ... აგებულებასა უხრწნელსა – E
7 ეჵა, დიდებული საკჳრვ... – EGHL, საკჳრვ... – J
8 დასდებელნი] სტიქარონნი N, კჳრიაკესა დღესა დასდებელნი U
9 უფალო-ღაღადყავსა – K
10 დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ა] სტიქარონნი G, სხუანი J, სტიქარონნი სანიადაგონი. უფალო-ღაღატყავსა დასდებელნი. ჴმაჲ ა M
11 თჳთნი – KMNV, თჳთნი] მარჯუენაჲ შენი EGJ
12 სამწუხრონი + ესე EGJUV
13 ჩუენნი] ჩემნი M
14 ჩუენ + სახიერ EGJUV, ჩუენ – N
15 ცოდვათა EGJUV, ცოდვათა + ჩუენთაჲ EGJUV
16 რამეთუ] ვითარცა M
17 შენ – M
18 მხოლოჲ + სახიერ M

* პირველი ხმის კვირადღის ორი **წყვილი** *«უფალო-ღაღადყავსა» («სამწუხრონი ლოცვანი ჩუენნი»; «იხარებდით ცანი»)* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: E (Jer. 119), G (Ath. 47), K (Sin. 69), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41) და V (ახალც. 163). J ხელნაწერში (Add. Ms. 11282) მხოლოდ პირველი **წყვილი** გვხვდება – *«სამწუხრონი ლოცვანი ჩუენნი»*.

c ხელნაწერში (A 85) კვირის მწუხრის პირველი ხმის განგება 387r-ზე იწყება. ამავე გვერდის კიდეზე გადამწერის ხელით მიწერილია *«აღმოსავლურნი»* (ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა 1973: 293).

მოაღეგით, ერნო, სიონსა • და მოიცევით იგი • და მიეცით დიდებაჲ მას შინა აღდგომილსა მკუდრეთით, • რამეთუ იგი არს ღმერთი ჩუენი, • რომელმან მიჴსნნა ჩუენ უშჯულოებათა ჩუენთაგან.

მოვედით[1], *ერნო, უგალობდეთ • და თაყუანის-ვსცემდეთ*[2] *ქრისტესა • და*[3] *ვადიდებდეთ მისსა მკუდრეთით აღდგომასა, • რამეთუ იგი არს ღმერთი ჩუენი, • რომელმან საცთურისაგან მტერისა • სოფელი განათავისუფლა.*

სხუანი ძუელნი[4].

**იხარებდით ცანი და გალობდით • საფუძველნი ქუეყანისანი, • ღაღადებდით მთანი მხიარულებასა, • რამეთუ აჰა-ესერა ემმანუელ • ცოდვანი ჩუენნი ჯუარსა შემსჭუალნა • და ცხორებისმომცემელმან სიკუდილი მოაკუდინა • და ადამ აღადგინა, ვითარცა კაცთმოყუარე არს.*

****ჴორცითა ნებსით თჳსით**[5] *• ჯუარცუმულსა ჩუენთჳს, • ვნებულსა და დაფლულსა • და აღდგომილსა მკუდრეთით • უგალობდეთ და ვიტყოდით*[6]*: • დაამტკიცე მართლმადიდებლობით • ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე, • და მშჳდობა-ყავ ცხორებისათჳს ჩუენისა, • ვითარცა სახიერ ხარ და კაცთმოყუარე*[7].

*****ცხორებისმომცემელსა საფლავსა შენსა**[8] *• წინაშე მდგომარენი უღირსნი ესე • დიდებისმეტყუელებასა შევსწირავთ • გამოუთქუმელისა მოწყალებისა შენისა, • ქრისტე ღმერთო ჩუენო, • რამეთუ ჯუარცუმაჲ თავს-იდევ და სიკუდილი, უცოდველო, • რაჲთა სოფელსა მოანიჭო • აღდგომაჲ, ვითარცა კაცთმოყუარე ხარ*[9].

მამისა *თანადაუსაბამოსა*[10] *• და თანასამარადისოსა*[11] *სიტყუასა*[12], *• ქალწულებრივისაგან საშოჲსა*[13] *• ჴორციელქმნულსა*[14] *გამოუთქუმელად, • და*

1 მოედით G
2 თაყუანის-ვსცეთ N
3 და – N
4 სხუანი ძუელნი – EM, ძუელნი – KNUV
5 თჳსით – M
6 ვიტყოდეთ N
7 ჴორცითა ნებსით ... ხარ და კაცთმოყუარე – E
8 შენსა – K
9 ცხორებისმომცემელსა საფლავსა ... კაცთმოყუარე ხარ – M
10 თანადაუსაბამოჲსა U
11 ~თანასამარადისოსა და თანადაუსაბამოსა N, თანასამარადისოჲსა U
12 სიტყჳსა U
13 საშვოჲსა G
14 ჴორციელქმნულისა U

* K ხელნაწერში (Sin. 69) აშიაზე მინაწერია: «*დამასკელი*».

** დასდებელი «***ჴორცითა ნებსით თჳსით***» G (Ath. 47), U (Jer. 41) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში განსხვავებული რედაქციისაა. ის ამგვარად იწყება: «***ჩუენთჳს ჯუარცუმულსა ჴორცითა***». G (Ath. 47) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში მას ახლავს მითითება ძლისპირზე: «***შენ, სიტყუაჲ***».

*** დასდებელი «***ცხორებისმომცემელსა საფლავსა შენსა***» E (Jer. 119), G (Ath. 47), U (Jer. 41) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში განსხვავებული რედაქციისაა. ის ამგვარად იწყება: «***საფლავსა წინაშე შენსა***». G ხელნაწერში (Ath. 47) მას ახლავს მითითება ძლისპირზე: «***ქრისტე კაცთ...***».

ჯუარცუმისა და სიკუდილისა ნებსით[1] ჩუენთვს[2] თავსმდებელსა[3] • და აღდგომილსა დიდებით • ვაქებდეთ და ვიტყოდით: • ცხორებისმომცემელო უფალო, დიდებაჲ შენდა, • მაცხოვარო სულთა[4] ჩუენთაო[5].

***დიდებაჲ[6]. აწ და[7].** *თვთი[8].*

***ყოვლისა სოფლისა დიდებასა • კაცთაგან გამოსრულსა • და მეუფისა მშობელსა, • ზეცისა ბჭესა, • უგალობდეთ მარიამს ქალწულსა, • უჴორცოთა საქებელსა • და მორწმუნეთა სამკაულსა. • ესე მხოლოჲ გამოჩნდა • ცად და ტაძრად[9] ღმრთეებისა, • ამანვე შუვაკედელი[10] მტერობისაჲ დაჰჴსნა • და მშჳდობაჲ[11] მოგუართუა • და სასუფეველი განგჳღო; • ესე მხოლოჲ გუაქუნდინ ჩუენ • სარწმუნოებისა სიმტკიცედ • და მისგან შობილი უფალი • გუაქუს ჩუენ წინამბრძოლად[12] და მაცხოვრად; • განძლიერდით, ერნო ღმრთისანო, • რამეთუ იგი ჰბრძავს[13] მტერთა ჩუენთა • და აცხოვნებს სულთა ჩუენთა, • ვითარცა კაცთმოყუარე არს.*

*****დღესა[14] ორშაბათსა[15]. წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ[16]. ჴმაჲ ა[17].** ***ზეცისა განწ[18]...***

ზეცისა განწესებულთა • უჴორცოთა ძალთა • ანგელოზთა მთავარნო, • მიქაელ

---

1 ნებსით – U
2 ჩუენთვს – K
3 თავსმდებელსა] მიმთუალველსა N
4 სულთა – N
5 მამისა თანადაუსაბამოსა ... სულთა ჩუენთაო – EM, ჩუენთაო] ჩუენო N
6 დიდებაჲ] დიდებასა ზედა U
7 აწ და – EKMNU, დიდებაჲ. აწ და – G
8 თვთი – KMNUV
9 ტაძრად] საყდრად KU
10 შუაკედელი EKNUV
11 მშვდობა U
12 წინმბრძოლად EK, წილმბრძოლად NU
13 გბრძავს U
14 დღე CEHU
15 ორშაბათი CEU, ორშაბათსა] ბ H, ორშაბათსა + სინანულისაჲ და U
16 მთავარანგელოზთაჲ + და სინანულისაჲ. უფალო-ღაღადყ... E, დღესა ორშაბათსა. წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ] კჳრიაკესა მწუხრი. დასდებელნი სინანულისა და მთავარანგელოზთანი N
17 ჴმაჲ ა – CE, დღესა ორშაბათსა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ. ჴმაჲ ა] სხუაჲ მთავარანგელოზთაჲ R
18 განწეს... C, განწესებულ... J, ზეცისა განწ...] შენ, სიტყუაჲ... EGR, შენ, სიტყუაჲ და... H, შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ... L

* E ხელნაწერში (Jer. 119) ამ ადგილას შემდეგი მითითებაა: *«უფალო ღაღად...»*.

** G ხელნაწერში (Ath. 47) წინამდებარე დასდებელი განსხვავებული რედაქციისაა.

*** ***«დღესა ორშაბათსა. წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ. ჴმაჲ ა»*** სამი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა» («ზეცისა განწ...»; «ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ მოხუედ»; «ანგელოზთა გუნდნო»)*** წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. სამივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31).

C ხელნაწერს (Sin. 96) აკლია ორი **წყვილი** – ***«ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ მოხუედ»*** და ***«ანგელოზთა გუნდნო»***.

E ხელნაწერს (Jer. 119) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«ანგელოზთა გუნდნო»***.

N ხელნაწერს (Ath. 26) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწ...»***.

U ხელნაწერს (Jer. 41) აკლია ორი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწ...»*** და ***«ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ მოხუედ»***. პირველი **წყვილის** ორი დასდებელი – ***«ზეცისა განწესებულთა»*** და ***«ცხოველსა მას ნათელსა»*** – R ხელნაწერშიც (Sin. 82) გვხვდება.

და გაბრიელ, • გჳთხოვეთ[1] ღმრთისაგან, • რომლისაცა • წინაშე მდგომარე ხართ თქუენ, • რაჲთა მოანიჭოს[2] სულთა[3] ჩუენთა[4] • აურაცხელი დიდი წყალობაჲ.

ძლევისა გალობასა • ღმრთისა შემწირველნო, • რომელნი აღასრულებთ • საღმრთოთა ბრძანებათა, • დიდნო ერისთავნო • ბრწყინვალენო, • ელვის სახედ შემკობილნო, • ნუ დასცხრებით ვედრებად ჩუენთჳს[5] უფლისა მიმართ, • რომელნი ღირსად პატივ-გცემთ თქუენ.

ცხოველსა მას ნათელსა, • ღმრთისა დიდებასა • წინაშე მდგომარე ხართ[6], • მიქაელ და გაბრიელ, • და ჰგალობთ მარადის: • კურთხეულ არს • მაღალი დაუსაბამოჲ, • რომლისა დიდებითა სავსე არიან • ცანი და ქუეყანაჲ უკუნისამდე.

სხუანი[7]. ***ქრისტე კაცთმოყუარე[8], • შენ მოხუედ[9]...***

მიქაელ და გაბრიელ, • დიდნო • მთავარანგელოზნო მეუფისანო, • რომელნი ჰხედავთ[10] ნათელსა საღმრთოსა • და ჰგალობთ მარადის • ზეცისა წესთა თანა საღმრთოჲთა ქებითა, • ითხოვეთ მისგან, • რაჲთა მოანიჭოს სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ • გალობასა[11] შეგასხამთ[12].

დიდი საიდუმლოჲ[13], • რომელი • ანგელოზთაგან უცნაურ იყო • და პირველ საუკუნითგან დაფარულ, • გერწმუნა, გაბრიელ, • და ესე აუწყე ქალწულსა უბიწოსა, • რომლისა თანა • ნუ დასცხრები ოხად სულთა ჩუენთათჳს, • რომელნი შენ[14] • გალობასა[15] შეგასხამთ[16].

რომელნი ნათლითა • ყოვლად•სავსე ხართ და ჰყოფთ ნებასა ყოვლისა•მპყრობელისასა, და აღასრულებთ თქუენ • ბრძანებათა მისთა, • მიქაელ და გაბრიელ მთავარანგელოზნო, • ყოვლადქებულნო, • გჳთხოვეთ სულთა ჩუენთათჳს[17] დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ • გალობასა[18] შე[19][გასხამთ].

---

1 გჳთხოეთ G
2 მოგუანიჭოს R
3 სულთა – R
4 ჩუენ R
5 ~ჩუენთჳს ვედრებად C
6 ხართ + თქუენ C
7 სხუანი – E, სხუანი] სტიქარონი N
8 კაცთმოყ... H, კაცთ... GJ
9 მოხუე... A, ქრისტე კაცთმოყუარე, • შენ მოხუედ...] წმიდანო მარტჳლნო... E, შენ მოხუედ – GHJ, ქრისტე კაცთმოყუარე, • შენ მოხუედ... – N
10 ხედავთ EL
11 გალობ... A, გა... G
12 შეგასხამთ – AG, გალობასა შეგასხამთ – EHJN
13 საჲდუმლოჲ AEGJN
14 შენ] თქუენ N
15 გალობა... E, გა... G, გალ... H
16 გალობასა შეგასხამთ – AN, შეგასხამთ – EGH, შე... J
17 ჩუენთა H
18 გა... G
19 თქუენ გალობასა შე... – EJ, შე... – AG

დავითის ძირთაგან მო[1]...

[დავითის ძირთაგან მორჩი • კეთილი აღმოსცენდი, ღმრთისმშობელო • ყოვლადქებულო, რომელმან გჳშევ ჩუენ • ყუავილი სურნელი, • და მან სულნელ-ყვნა კიდენი სოფლისანი • მორწმუნეთათჳს. • აწცა ნუ დასცხრები ოხად სულთა ჩუენთათჳს, • რომელნი შენ • გალობასა შეგასხამთ].

სხუანი[2]. *მასვე ზედა[3].*

ანგელოზთა გუნდნო, • ღმრთისა • საყდართა წინაშე[4] მდგომარე ხართ თქუენ • და მისმიერითა მით[5] ბრწყინვალებითა • ჰნათობთ საკჳრველად, • და საუკუნოჲთა ბრწყინვალებითა[6] ჰბრწყინავთ, • და წოდებულ ხართ • ნათლად მეორედ, გჳთხოვეთ[7] ჩუენ დიდი[8] წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ[9] • გალობასა შეგასხამთ[10].

უკუდავნო ანგელოზნო, • ცხორებაჲ • უკუდავი პირველისა ცხორებისაგან • მოგიღებიეს, ყოვლადდიდებულნო, • და ხედავთ[11] მარადის • დიდებასა მისსა აღვსებულნი ნათლითა, • ჵ, ყოვლადბრძენნო, • და ჰნათობთ, ვითარცა ლამპარნი მნათობნი • და ყოველთა • კიდეთა განანათლებთ.

საყდარნო, მთავრობანო • და ძალნო, • მთავარანგელოზნო და ანგელოზნო, • სერაბინ-ქერობინნნო[12] და უფლებანო[13] • და ჴელმწიფებანო, • ქრისტესა ღმერთსა ევედრენით, რაჲთა მოსცეს • შემსხმელთა თქუენთა • ზეცით მშჳდობაჲ და დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ[14] • გალობასა[15] შეგასხმენ[16]*.

****შ**ემწე შეუწევნელთაჲ • ხარი შენ • და სასოჲ[17] ყოველთავე უსასოთაჲ, • ღმრთისა დედაო, და დამჴსნელი ძჳრთაჲ, • მიჴსენ ცოდვათაგან • და ჭირთა და ურვათა საწუთროჲსათა, • ყოვლადუხრწნელო, • რაჲთა მარადის გალობასა შეგასხმიდე[18], • დიდებულო • დედაო მჴსნელისაო[19].

---

1 დავითის ძირთაგან მო... – EGHJLN
2 სხუანი – AGHJLU
3 მასვე ზედა – AGHLNU
4 წინაშე + ღმრთისა L
5 მით – GHLNU
6 მბრწყინვალებითა H
7 მითხოვეთ GHLU
8 დიდი – G
9 თქ... G, თ... H
10 შეგა... A, გალობასა შეგასხამთ – GH, შეგასხამთ – J, რომელნი თქუენ გალობასა შეგასხამთ – N
11 ჰხედავთ G
12 სერაბინ-ქერაბინნო AG
13 უფლჱბანო G
14 თქ... G
15 გ... H, გალობ... L
16 გალობასა შეგასხმენ – G, შეგასხმენ – HL, შეგასხამთ JU
17 სასოჲ + და N
18 შეგასხმიდე] შევსწირვიდე L
19 შემწე შეუწევნელთაჲ ... დედაო მჴსნელისაო – U
* N ხელნაწერში (Ath. 26) აშიაზე მინაწერია: „**მაჲსსა კჱ წერაჲ ვიწყეთ**“.
** N ხელნაწერში (Ath. 26) აშიაზე მინაწერია: „**დიდებაჲ. წმიდანო მარტჳ...**“.

თეოფანე. *სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი[1]. წმიდანო მარტჳლნო[2]...

[წმიდანო მარტჳლნო, • საფლავმან • ქუეყანასა ზედა არა დაფარნა • სიმჴნენი თქუენნი, არამედ განცხადნეს • ყოველთა კიდეთა • და იდიდებით თქუენ მორწმუნეთა მიერ • დაუცხრომელად. • აწცა გჳთხოვეთ ქრისტესგან დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ • გალობასა შეგასხამთ].

წმიდაო ტაძარო • ღმრთისაო, • უვრცელესო ცათაო და უწმიდესო • ქერობინთაო, ღმრთივმიმადლებულო • ქალწულო უსძლოო, • განმინათლენ თუალნი გულისა ჩემისანი • და სული ჩემი • მხიარულ-ყავ[3] მეოხებითა შენითა • და მომმადლე • მოტევებაჲ ცოდვათაჲ.

ცეცხლი ღმრთეებისაჲ, • სძალო[4] • უხრწნელო, შეიწყნარე[5] და ეგე • შენ[6] შეუწუველად, ამისთჳს გევედრები[7], • მიჴსენ ცეცხლისაგან • საუკუნოჲსა მეოხებითა შენითა • და ტანჯვათაგან • და[8] მრავალფერთა საცთურთა[9] დამიფარე[10] • საფარველსა • შენსა შევედრებული.

*უხრწნელად ჰშევ[11] ღმერთი, • ქალწულო, • განმაქარვებელი იგი[12] ხრწნილებისაჲ[13] • და მომცემელი ჩუენდა უხრწნელებისაჲ[14]. • **და აწ[15] გევედრები[16], • ცოდვათაგან[17]*

---

1 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – **B**, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] აღვივსენითნი **E**, სტიქარონნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი. კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ა **J**, აღვივსენითი **M**, კჳრიაკესა აღვივსენი. ჴმაჲ ა **N (7v)**, აღვივსენი **N (119r)**

2 მარტჳლ... **B**, მარტჳ... **EM N (119r)**, მარტ... **G N (7v)**, მარტჳლნ... **J**

3 მხიარულ-ჰყავ **N (7v)**

4 სძალო] ქრისტე **B**

5 ~შეიწყნარე, უხრწნელო **B**

6 შენ – **B**

7 გევედრებით **M**

8 და – **N (8r)**

9 ტანჯვათაგან და მრავალფერთა საცთურთა – **M**, საცთურისათა **N (8r)**

10 დამიფარე + მე **M**

11 შევ **B**

12 იგი – **BU**

13 ხრწნილებისაჲ] წყევისაჲ **B**

14 უხრწნელებისა **C**

15 აწ + შეგივრდები და **B**

16 გევედრები + მე **B**

17 ცოდვათაგან] ბრალთაგან **B**

* პირველი ხმის ორშაბათის *«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: **B (A 93), C (Sin. 96), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41).**

ღვთისმშობლის სტიქარონთა დასდებლებზე **G (Ath. 47)** და **H (Sin. 67)** ხელნაწერში შემდეგი მითითებაა:

G (Ath. 47) – *«სტიქარონნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი ცჳ ჴმათა ზედა სავედრებელნი ყოველთა დღეთა თჳთო წყვილი კჳრაჲსძალთაგან კიდე თქუმულნი თეოფანესნი. კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ა»* (15r).

H (Sin. 67) – *«სტიქარონნი წმიდისა ღმრთისმშობელისანი სავედრებელნი ყოველთა დღეთა თჳთო წყვილი კჳრაჲსძალთაგან კიდე, თქუმულნი ნეტარისა თეოფანესნი. კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ა»* (318r).

** აქედან **M** ხელნაწერში (Sin. 77) ტექსტი წყდება, რადგან მას აკლია გვერდები.

განხრწნილი ესე მონაჲ შენი[1] • *მეოხებითა*[2] • *შენითა განმაახლე, რაჲთა გადიდებდე* • *და გმადლობდე* • *სასოსა*[3] *სოფლისასა*[4].

სამშაბათსა[5]. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ[6]. უფალო-ღაღადყავსა[7]. ჴმაჲ ა[8].** ***ზეცისა განწესებულთა[9]**...**

ზეცისა ძალთა უფლისა, • ქრისტეს მაცხოვრისა • ნათლისმცემელო, ღირსო • იოვანე ნეტარო, • ნათელი იგი საღმრთოჲ • მოგუმადლე ჩუენ • მეოხებითა შენითა • და შენდობაჲ ცოდვათაჲ გჳთხოვე, • ვითარცა გაქუს კადნიერებაჲ.

რომელმან-ეგე ნათელ-ეც • უფსკრულსა მას დიდსა • წყალობისასა, ქრისტეს • წინამორბედო ღირსო, • სიმრავლენი იგი • ცოდვათა მათ • ჩემთანი, ყოვლადქებულო, • აჴოცენ[10] და მომეც ნაკადული ცრემლთაჲ, • რაჲთა ვპოო[11] დიდი წყალობაჲ.

ჴელნი ეგე, რომლითა • შეეხე[12] თავსა მას • დამბადებელისასა, • აღიპყრენ შენ, ნეტარო, • ჩუენთჳს მისსა[13] მიმართ • და გჳთხოვე • ჴსნაჲ საუკუნეთა მათგან • სატანჯველთა და ღირსყოფად[14] ნაწილსა მას • მართალთასა მარჯუენით მისსა[15].

სხუანი[16]. ***შენ, სიტყუაჲ***[17]**...**

ნათლისმცემელო ქრისტესო, • სულისა ჩემისა • წყლულებანი განკურნენ • და მომმადლე[18] მოგებად • სიწმიდე და ღირსი • სინანული, • რაჲთა ვპოო[19] მე შენდობაჲ • აურაცხელთა[20] ცოდვათა ჩემთაჲ[21] • მოწყალებითა ქრისტესითა.

---

1 მონაჲ შენი – B
2 მეოხებითითა B
3 სასოო G N (119r)
4 სოფლისაო G N (119r)
5 სამშაბათსა] დღე სამშაბათი CGHL, სამშაბათსა + სინანულისაჲ და E
6 ნათლისმცემლისა L
7 უფალო-ღაღადყ... E, უფალო-ღაღადყავსა – CH
8 ჴმაჲ ა – ACEJ, სამშაბათსა. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ. უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ა] ორშაბათსა მწუხრი. დასდებელნი სინანულის და ნათლისმცემელისაჲ. ჴმაჲ ა N, დღე სამშაბათი, სინანულისაჲ და წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ. უფალო-ღაღატყავსა. ჴმაჲ ა U
9 განწესებ... A, გ... G, განწ... H, განწესებულ... J
10 აჰჴოცენ H
11 ვპოვო HJ
12 შეახე G
13 მისა GJL
14 ღირსყოფად] მკჳდრყოფად G
15 მისა G
16 სხუანი] ნათლისმცემლ... U
17 სხუანი. შენ, სიტყუაჲ... – AGHL, სხუანი. შენ, სიტყუაჲ...] ზეცისა განწეს... E
18 მომადლე L
19 ვპოვო H
20 აურაცხელთა] ურიცხუთა G
21 ჩემთა H

* ***«სამშაბათსა. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ»*** სამი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** (***«ზეცისა განწესებულთა»; «შენ, სიტყუაჲ»; «წმიდანო მარტჳლნო»***) წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. სამივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31).

C ხელნაწერს (Sin. 96) აკლია ორი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწესებულთა»*** და ***«შენ, სიტყუაჲ»***.

E ხელნაწერს (Jer. 119) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწესებულთა»***.

U ხელნაწერს (Jer. 41) აკლია ორი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწესებულთა»*** და ***«წმიდანო მარტჳლნო»***.

N ხელნაწერს (Ath. 26) ავტოგრაფის მასალიდან მხოლოდ ორი დასდებელი აქვს დამოწმებული – ***«უზეშთაესო ყოველთა»*** და ***«ღელვითა ცოდვათაჲთა»***.

ნაყოფო შუენიერო, • აღმოცენებულო • უნაყოფოჲსა მისგან • და ბერწისა მუცლისა, • სული ჩემი ბერწი • ყოვლისავე[1] • სათნოებისაგან[2] ღირს-ყავ • გამოღებად სინანულისა ნაყოფსა, • რაჲთა ვპოო[3] დიდი წყალობაჲ.

შზეშთაესო ყოველთა • ნაშობთა მათ შორის • დედათაჲსა, ნეტარო • სანთელო ნათლისა მის • ღმრთივბრწყინვალისაო, • და მთიებო • მზისა მის სიმართლისაო, • წინამორბედო ქრისტესო[4], იოვანე, • მეოხ-გუეყავ სულთა ჩუენთათჳს.

სხუანი[5]. *წმიდანო მარტჳლნო*[6]...

დიდო წინამორბედო, • ცეცხლი • განსაცდელთა და მწუხარებათა[7] • და[8] ჭირთაჲ დაშრიტე ოხითა[9] შენითა • ყოვლადბრწყინვალითა, • ვითარცა მდინარითა იორდანისაჲთა • და გჳთხოვე ჩუენ • ქრისტესგან მოცემად ჩუენდა დიდი წყალობაჲ, • რომელნი შენ • გალობასა[10] შეგასხამთ[11].

ბრძენო წინამორბედო, • ვითარცა • ეკალნი, შეცოდებანი ჩუენნი • ოხათა[12] შენთა[13] მახჳლითა მოჰკუეთენ, • რომელნი პატივ-გცემთ, • ვითარცა მოციქულსა და მოწამესა • და მეგობარსა • ქრისტეს ღმრთისასა და ცრემლით გევედრებით: • გჳთხოვე ჩუენ • ზეცით დიდი წყალობაჲ.

***ღ**ელვითა[14] ცოდვათაჲთა • დანთქმულ ვარ, • ღმრთისა დედაო, და ნავთსაყუდელსა • ყოვლადმყუდროსა ვედრებათა შენთასა • მოვივლტი და გიჴმობ: • მოყავ ჩემდა ძლიერი ეგე მარჯუენე[15] შენი, • ყოვლადუხრწნელო[16], • და მაცხოვნე მე[17], უღირსი მონაჲ შენი, • ქრისტეს მიმართ • ვედრებითა შენითა.

---

1 ყოვლისავჱ G
2 სათნოებისა J
3 ვპოოთ L
4 ქრისტეს U
5 სხუანი – E
6 მარ... G, მარტჳლ... EH, მარტ... J, მარტჳლნო + საფ... L
7 მწუხარებათაჲ GHL
8 და – L
9 ოხითა] მეოხებითა E
10 გ... G, გალ... H
11 გალობასა შეგასხამთ – C, შეგასხამთ – GH
12 ოხითა H
13 შენითა H
14 ღელვათა N
15 მარჯუენაჲ EGL
16 ყოვლადუხრწნელი E
17 მე – H
* N ხელნაწერში (Ath. 26) აშიაზე მინაწერია: *«ღ» [ღმრთისმშობლისაჲ].*

თეოფანე. *ႱႲႨႵႠႰႭႬႬႨ[1] ႶႫႰႧႨႱႫႸႭႡႪႨႱႠႬႨ[2]. წმიდანო მარტჳ[3]...

***მივჰყევ მე ნებასა • მტერისა • მაცთურისასა, რომელმან აცთუნა • პირველშექმნული[4] სამოთხესა[5] შინა • და ნაყოფისა წილ • უჯეროთა საქმეთა მიერ მოვიკიცხე • და გულისთქუმათა • ბილწთაგან შეპყრობილი[6] გევედრები, ქალწულო, • მაცხოვნე მე • დანთქმად მიახლებული.*

მარიამ უბიწოო, • ყოველთა • გონებათა ზეშთა აღმატებულო, • და[7] სიწმიდისა ეტლო, შეპყრობილი[8] • ბრალთა სიღრმისაგან • და[9] შეიწრებული სივრცედ სინანულისად[10] • აღმომიყვანე[11], • ყოვლადძლიერითა ვედრებითა შენითა, • ვითარცა ხარ • დედაჲ ქრისტეს მჴსნელისაჲ[12].

****სნეული მძჳნვარედ • ვნებათა • ბოროტთაგან სული ჩემი განკურნე, • ღმრთისა დედაო, რომელმან ცხორებაჲ • ყოვლისა სოფლისაჲ • და მკურნალი უძლურებათა ჩუენთაჲ გჳშევ, • რომელმან მოკლა[13] • ეშმაკისა[14] სიბოროტე და გჳჴსნნა ჩუენ • სიკუდილისა • მძჳნვარეთა[15] ჴელთაგან.*

---

1 სტიქარონნი] აღვივსენითი. სამშაბათსა E, აღვივსენითი MN, სტიქარონი U
2 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – B, ღმრთისმშობლისანი – MN, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] ღმრთისმშობლისანი ესე სტიქარონნი სინანულისანი ორშაბათსა ჰპოვნე G, ორშაბათსა მწუხრი HJ, დღე სამშაბათი. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემლისაჲ. ა V
3 მარტ... EGM, მარტჳლ... H, მარტჳლნ... U
4 პირველქმნული N
5 სამოთხეს M
6 შეპყრობილი] შეყროლებული B
7 და – B
8 შეპყრობილი + ესე BM
9 და – BM
10 სინანულისა BHM
11 აღმომიყვანე + მე M, ~სივრცედ სინანულისა აღმომიყვანე შეიწრებული B, ~სივრცედ სინანულისა აღმომიყვანე მე შეიწრებული M
12 მჴსნელისა H
13 მოკლა] მოწყლა B
14 ეშმაკისა + იგი BM
15 მძჳნვარისა U

* პირველი ხმის სამშაბათის *«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

V ხელნაწერში (ახალც. 163) ტექსტი ცუდად იკითხება.

** G ხელნაწერში (Ath. 47) აშიაზე მინაწერია: *«ბ ს»* [ორშაბათსა სტიქარონნი].

*** N ხელნაწერში (Ath. 26) აშიაზე მინაწერია: *«დიდებაჲ. აწ»*.

*ᲓᲦᲔ ᲝᲗᲮᲨᲐᲑᲐᲗᲘ. ᲬᲛᲘᲓᲘᲡᲐ ᲦᲛᲠᲗᲘᲡᲛᲨᲝᲑᲚᲘᲡᲐჲ ᲓᲐ ᲯᲣᲐᲠᲘᲡᲐჲ[1]. ᲮᲛᲐჲ Ა[2]. *ზეცისა განწესე*[3]...

გიხაროდენ, ღმრთისმშობელო, • წინაჲსწარმეტყუელთა • პირველვე მოგასწავეს • მთად და[4] კიბედ ზეცისად[5], • მაყულად შეუწუველად • და ადგილად • სიწმიდისად[6] სულიერად, • რომელსა დაემკჳდრა ღმერთი მაცხოვარი • ცხორებად ყოვლისა სოფლისა.

გიხაროდენ, დამტევნელო • ღმრთისა სიტყჳსაო • თჳნიერ ბუნებათა • დედობრივთა, ქალწულო • ყოვლადსანატრელო, რომელიცა[7] • შუავამდგომელად[8] გამოჩნდი • ღმრთისა და კაცთა და[9] დამაგენ ჩუენ, განდგომილნი, • შობითა შენითა, უსძლოო.

„**გ**იხაროდენ“ გიღაღადა • მთავარანგელოზმან: • გიხაროდენ, ქალწულო, • რამეთუ მუცლად-იღე[10] • ყოველთა მეუფე, • გიხაროდენ, • რომელმან უშევ სოფელსა • ამხუმელი[11] ცოდვათაჲ და განმაქარვებელი • წყევისა მის წინაჲსწარისაჲ.

****გ**ადიდებთ და გევედრებით • დედასა ნათლისასა: • ნუ დასცხრები ვედრებად • ძისა შენისა, ღირსო, • მოსავთა შენთათჳს, • ღმრთისმშობელო, • რომელნი სარწმუნოებით • ვითხოვთ შენ მიერ ღმრთისაგან წყალობასა • და გამოჴსნასა საუკუნეთა სატანჯველთაგან[12].

---

1 და ჯუარისაჲ – P

2 ჴმაჲ ა – AJLV, წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ და ჯუარისაჲ. ჴმაჲ ა] ჯუარისაჲ და ღმრთისმშობელისაჲ E, ჯუარისაჲ და წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ. უფალო-ღაღატყავსა. ჴმაჲ ა U. დღე ოთხშაბათი წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ და ჯუარისაჲ. ჴმაჲ ა] სამშაბათსა მწუხრი დასდებელნი ჯუარისანი და ყოვლადწმიდისანი. ჴმაჲ ა N

3 ზეცისა განწესე... – EN, გ... G, გან... HJ, განწესე... – L, ზეცისა განწესე...] შენ, სიტყუაჲ... P

4 და – N

5 ზეცისა H

6 სიწმიდისა H

7 რომლისაცა G

8 შუამდგომელად AEJP

9 და – L

10 მუცლად-იღო H

11 ამხმელი L

12 გადიდებთ და გევედრებით ... საუკუნეთა სატანჯველთაგან – H, სატანჯველთასა P

* ***«დღე ოთხშაბათი. წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ და ჯუარისაჲ. ჴმაჲ ა»*** ორი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ***(«ზეცისა განწესე...»; «იშევ ქალწულისაგან»)*** წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31) და P (სვან. 3).

C ხელნაწერს (Sin. 96) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწესე...»***.

E ხელნაწერს (Jer. 119) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«იშევ ქალწულისაგან»***.

N ხელნაწერში (Ath. 26) ამგვარი მდგომარეობაა: ***«უფალო-ღაღადყავსაში»*** ის იმოწმებს პირველ წყვილს – ***«ზეცისა განწესე...»***, ხოლო მეორე **წყვილის** პირველი ორი დასდებელი მას აქვს მოცემული ასე – პირველი დასდებელი, ***«იესეს ძირისაგან»***, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ***«დიდების»*** დასდებლად, ხოლო მეორე დასდებელი, ***«წიაღითა იტჳრთე»*** – სტიქარონთა ***«დიდებად»***.

** ღვთისმშობლის დასდებელი ***«გადიდებთ და გევედრებით»*** N ხელნაწერში (Ath. 26) ოთხშაბათის ცისკრის წარდგომებშია მოცემული.

ႱႾႳႠႬႨ. ***იშევ ქალწულისაგან[1]...***

*Ⴈესეს ძირისაგან • კუერთხი აღმოსცენდი, • ქალწულო წმიდაო, • და მორჩი კეთილი • ყოვლადნაყოფიერი • გამოიღე, და ყუავილი[2] • აბრამეანი[3], რომელმანცა • სურნელ-მყვნა[4] ჩუენ ყოველნი, • თჳსნი დაბადებულნი.

**Ⴜიაღითა[5] იტჳრთე[6] • ცეცხლი ღმრთეებისაჲ, • ქალწულო უხრწნელო, • და მსგავსად მაყულისა • შეუწუველად დაიცევ[7], • და ვითარცა ჩჩჳლი სძითა • შენგან იზარდებოდა, ღირსო, • ანგელოზთა მეუფე[8], • მჴსნელი დაბადებულთაჲ.

***Ⴓაღრეს[9] ბუნებათა • კაცობრივთა, ღირსო, • დაიტიე სიტყუაჲ • მამისა მაღლისაჲ • თჳნიერ ქორწილისა[10], • ქალწულო, და ჰშევ ჴორცითა • მაცხოვარი დაბადებულთაჲ, • რომელსაცა ევედრე • ცხორებად სულთა ჩუენთა[11].

ქალწულსა უბი[12]...

[ქალწულსა უბიწოსა, • რომელმან გჳშვა ჩუენ • ძჱ მამისა სწორი • და ეგო ქალწულად, • მორწმუნენი ვადიდებთ, • მეოხსა ჩუენ ყოველთასა, • განწმედილითა გულითა, • შემოკრებულნი ქებად • ეკლესიასა შინა].

****ႿႳႠႰႨႱႠჂ[13]. ***ზეცისა განწეს[14]...***

*****Ⴟუარითა შენითა, ქრისტე • სახიერ, ვიქადით • და მის მიერ

---

1 ქალწული... GL, ქალწულისა... HP, ქალწულ... J
2 ყუავილი + იგი N
3 აბრამიანი CJP
4 სულნელ-მყვნა CL, სულნელ-მყუნა H
5 წიაღთა L
6 იტჳრთჱ G
7 დაიცვა L
8 მეუფე – N
9 უვაღრეს GH
10 ქორწინისა P
11 ჩუენთათჳს CGHLN
12 ქალწულსა უბი... – CGHJL, უბიწ... P
13 ჯუარისაჲ – EGNU, ჯუარისაჲ] სხუანი N (128r) P
14 ზეცისა განწესე...] შენ, სიტყუაჲ დაუ... G, შენ, სიტყუაჲ... EUV, შენ, სიტყუაჲ და... P, ზეცისა განწესე... – N (128r), ჯუარისაჲ. ზეცისა განწესე...] ხუთშაბათსა მწუხრი. დასდებელნი ჯუარისანი. ჴმაჲ ა N (145r)

* N ხელნაწერში (Ath. 26) ამ დასდებელს აშიაზე ახლავს მინაწერი: ***«დიდებაჲ»***.

** N ხელნაწერში (Ath. 26) ამ დასდებელს აშიაზე ახლავს მინაწერი: ***«დიდებაჲ. აწ და»***.

*** ღვთისმშობლის დასდებელი ***«უაღრეს ბუნებათა»*** N ხელნაწერში (Ath. 26) ოთხშაბათის ცისკრის წარდგომებშია მოცემული.

**** ოთხშაბათი დღის პირველი ხმის მესამე **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** – ***«ზეცისა განწესე...»*** გვხვდება ავტოგრაფის (Ath. 45) ბოლო ნაწილში და მას აქვს სათაური ***«ჯუარისაჲ»*** (იხ. 258r). ვინაიდან ავტოგრაფი (Ath. 45) არ უთითებს იმას, თუ კონკრეტულად რომელ დღეს ან ღვთისმსახურების რომელ მონაკვეთში უნდა შესრულდეს საგალობელთა ეს **წყვილი**, ჩვენ მივყვებით E (Jer. 119), G (Ath. 47), N (Ath. 26) და U (Jer. 41) ხელნაწერებს და ამ საგალობლებს ოთხშაბათი დღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** განგებაში ვიმოწმებთ. P ხელნაწერში (სვან. 3) წინამდებარე **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** განგებაში პარასკევ დღეს არის მოცემული.

***** ამ დასდებელის სხვა რედაქცია გვხვდება G ხელნაწერში, ოთხშაბათის სტიქარონებში (იხ. 36v).

დავსთრგუნავთ • საცთურსა მტერისასა • და დაუცხრომელად • გიგალობთ შენ, • რამეთუ ცხორებაჲ ჩუენი • და უხრწნელებაჲ ჰქმენ მის მიერ[1], მოწყალე, • ნებსით რაჲ ჯუარსა[2] დაემშჭუალე[3].

პირველ ადამ ხისა მიერ • სიკუდილი მოიტყუა[4], • ხოლო აწ ძელისაგან* • იჴსნა სიკუდილისაგან • ყოველი სოფელი • და ყოველი • სული აქებს და ადიდებს • ნებსით თჳსით ჯუარცუმულსა[5] ჩუენთჳს, რომელმან • განანათლა ცაჲ და ქუეყანაჲ.

ჩუენთჳს რაჲ ჯუარს-ეცუა მჴსნელი, • სიკუდილი დაიჴსნა • და ცხოვნდა[6] ავაზაკი • მორწმუნე და იტყოდა: • მომიჴსენე, ქრისტე • მეუფეო, • ყოველთა დამბადებელო, • ოდეს მოხჳდე სუფევითა შენითა, • რამეთუ ყოველივე ძალ-გიც[7].

თეოფანე. **სტიქარონნი[8] ღმრთისმშობლისანი[9]. წმიდანთ მარტჳლთა[10]...

*** ***ვაჲმე უბადრუკსა, • რაჲმე ვყო, • რამეთუ სულით და ჴორცით და გონებით • შევიგინე მე მწინკულითა[11] ბრალთაჲთა? • და[12] რაჲ ვქმნა[13], უძღებმან, • ანუ ვითარ განვერე ცეცხლსა მას უშრეტსა • და საკრველთა მათ • განუჴსნელთა? არამედ პირველ სიკუდილისა, • ღმრთისმშობელო, • მითხოვე[14] მოტევებაჲ.*

***შ**ენგან ჴორცშესხმულმან[15], • სძალო, • იჴსნნა[16] სოფელი ესე[17] ხრწნილებისაგან[18] • და უხრწნელებაჲ მოჰმადლა, რამეთუ • ღმერთმან უჴორცომან • სიგლახაკე*

1 მის მიერ – **N**
2 ჯუარსა – **EGNPV**
3 დაემშჭუალე + მას ზედა **EGNPV**
4 ~სიკუდილი მოიტყუა ხისა მიერ **N (128r)**
5 ჯუარცუმასა **P**
6 ცხონდა **GNP**
7 ჩუენთჳს რაჲ ... ყოველივე ძალ-გიც – **E N (128r)**
8 სტიქარონნი] აღვივსენითი **E**, სტიქარონი **U**
9 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – **BGV**, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] აღვივს... **N**, სამშაბათსა მწუხრი **HJ**, ღმრთისმშობლისა **U**
10 მარტჳლ... **B**, მარტჳ... **ENV**, მარტ... **GJ**
11 მწიკულითა **BEHJNUV**
12 და – **B**
13 ვქმნა + მე **B**, ვქნა **V**
14 მითხოე **V**
15 ჴორცშესხმულმან] შობილმან **B**
16 იჴსნა **GHJNV**
17 ესე – **U**
18 იჴსნნა სოფელი ესე ხრწნილებისაგან] სოფელი ხრწნილებისაგან განათავისუფლა **B**
* **E** ხელნაწერში (**Jer. 119**) აშიაზე მინაწერია: ***«ცოდვილსა ღორეთჳს შეუნდოს ღმერთმან».***
** პირველი ხმის ოთხშაბათის ***«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»*** შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: **B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).**
*** **G** ხელნაწერში (**Ath. 47**) აშიაზე მინაწერია: ***«გ მ ს ღ»*** [სამშაბათსა მწუხრი სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი].

ჴორცთაჲ შემოსად ჟჟერ-იჩინა • და განამდიდრა • ბუნებაჲ კაცთაჲ[1] ღმრთეებითა[2], რომლისაგან • გვთხოვე ჩუენ • უხუად დიდი წყალობაჲ.

**წყაროდ ცხორებისად • გიცნობთ შენ, • დედოფალო[3], რამეთუ განჴმელი • კაცთა ბუნებაჲ შეცოდებათაგან • შობითა შენითა • მოჰრწყე[4] და სალმობაჲ სიკუდილისაჲ განჰჴადე. • აწცა მომმადლე • შენდობაჲ შეცოდებათა ჩემთაჲ, რამეთუ • შენ მხოლოჲ ხარ • სასოჲ ქრისტეანეთაჲ[5].*

****დღე ხუთშაბათი. წმიდათა მოციქულთაჲ[6]. უფალო-ღაღადყავსა[7]. *ზეცისა განწესებულთა[8]...***

მეოხებითა, უფალო, • მოციქულთა შენთაჲთა, • მშჳდობაჲ შენი მომეც, • რომელი-ესე ვიტყჳ: • მომიჴსენე, მჴსნელო, • და ნუ დამშჯი[9] • საქმეთა ჩემთაებრ ბოროტთა, • არამედ ოხითა მათითა შემიწყალე, • ვითარცა მრავალმოწყალე ხარ.

ქადაგნო სამებისა • ერთარსებისანო • და მსახურნო სიტყჳსა • დაუსაბამოჲსანო, • ღირსნო მოციქულნო, • ევედრენით, • რომლისაცა წინაშე სდგათ, • რაჲთა ცოდვათა შენდობაჲ[10] მოგუანიჭოს ჩუენ[11] • ოხითა თქუენითა, წმიდანო[12].

ქადაგად სამებისა • წმიდისა[13] გამოჩნდით, • უქადაგეთ სოფელსა • ძე მამისა თანა და • სულისა წმიდისა, • უმეცრებით[14] • შეცთომილთა კერპთა მიმართ • და ასწავეთ მართალი სარწმუნოებაჲ, • მეოხ-გუეყვენით სულთა ჩუენთათჳს[15].

---

1 ~კაცთა ბუნებაჲ H
2 ღმრთეებით EGHJNUV
3 დედოფალო + და EGJU
4 მორწყე H, მოჰრსწყე V
5 ქრისტეანეთა H
6 დღე ხუთშაბათი წმიდათა მოციქულთაჲ] ოთხშაბათსა მწუხრი დასდებელნი მოციქულთანი. ჴმაჲ ა N
7 უფალო-ღაღადყავსა + ა GP, უფალო-ღაღადყავსა + ჴმაჲ ა HLU, უფალო-ღაღადყავსა – ENV
8 განწ... A, განწე... G, განწესე... H, გან... J, განწესებულთა + ძალთა L, ზეცისა განწესებულთა... – N, ზეცისა განწესებულთა...] შენ, სიტყუაჲ... E, შენ, სიტყუაჲ და... P
9 დამშჯი + მე N
10 ~შენდობაჲ ცოდვათაჲ N
11 ჩუენ – N
12 ქადაგნო სამებისა ... თქუენითა, წმიდანო – E, წმიდანო] გევედრებით GHL
13 წმიდისად P
14 უმეცრებითა N
15 ქადაგად სამებისა ... სულთა ჩუენთათჳს – E

* N ხელნაწერში (Ath. 26) ამ დასდებელს ახლავს მითითება: *«დიდებაჲ. აწ»*.

** *«დღე ხუთშაბათი. წმიდათა მოციქულთაჲ»* ორი **წყვილი** *«უფალო-ღაღადყავსა» («ზეცისა განწესებულთა»; «წმიდანო მარტჳლნო»)* წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31) და P (სვან. 3).

N ხელნაწერში (Ath. 26) ამგვარი მდგომარეობაა: *«უფალო-ღაღადყავსაში»* ის იმოწმებს პირველ წყვილს – *«ზეცისა განწესებულთა»*, ხოლო მეორე **წყვილის** პირველი დასდებელი – *«მოციქულნი შენნი, მაცხოვარ»*, მას პირველი **წყვილის** დასდებლებთან აქვს გაერთიანებული, ხოლო ამავე **წყვილის** მესამე დასდებელი – *«რომელმან მეთევზურნი»* – მწუხრის სტიქარონთა რიცხვში აქვს წარმოდგენილი.

სხუანი[1]. ***წმიდანო მარტჳლნო[2]...***

მოციქულნი შენნი, • მაცხოვარ, • წარავლინენ[3] ყოველსა სოფელსა • და ასწავე[4] მათ მითხრობად[5] წარმართთა • სახარებაჲ[6] შენი. • ხოლო მათ მოიფრინვნეს[7] ყოველნი კიდენი • ქუეყანისანი • და მოაქცინეს[8] სულნი წარწყმედულნი • ცნობად შენდა. • მათ[9] მიერ შეგჳწყალენ ჩუენ.

მოწაფეთა შენთა, • უფალო, • მიეც ჴელმწიფებაჲ დათრგუნვად • ყოველსა ძალსა უჩინოთა მტერთასა, • რამეთუ აქუნდა მათ • ძელი ჯუარისა[10] შენისაჲ საჭურველად, • რომელთა მიერ • ჩუენ, ცოდვილნი, გევედრებით[11]: მათითა ოხითა • მოგუანიჭე[12] • მოტევებაჲ ცოდვათაჲ[13].

რომელმან მეთევზურნი • კაცთა • მომნადირებელად გამოაჩინენ[14] • და უქადაგეს[15] სარწმუნოებაჲ, • და შემოკრიბნეს მათ • ბადითა სულიერითა განბნეულნი, • რომელთა მიერ • ჩუენცა[16], ცოდვილნი, გევედრებით[17]: მათითა ოხითა[18] • მოგუანიჭე • მოტევებაჲ[19] ცოდვათაჲ[20].

დავითის ძირთაგან[21]...

[დავითის ძირთაგან მორჩი • კეთილი აღმოსცენდი, ღმრთისმშობელო • ყოვლადქებულო, რომელმან გჳშევ ჩუენ • ყუავილი სურნელი, • და მან სულნელ-ყვნა კიდენი სოფლისანი • მორწმუნეთათჳს. • აწცა ნუ დასცხრები ოხად სულთა ჩუენთათჳს, • რომელნი შენ • გალობასა შეგასხამთ].

---

1 სხუანი – E
2 მარტ... G, მარტჳ... HJP, მარტჳლნო + სა... L
3 წარივლინნეს L
4 ასწავეს P
5 მიხრობად G
6 სახარებაჲ] სახიერებაჲ N
7 მოიფრინვნეს] მოიმოწაფნეს H
8 მოაქცივნეს L
9 მათ + მათ H
10 ჯურისაჲ H
11 გევედრებით] შეგივრდებით LP
12 მოგუანიჭე] მოგუმადლე L, მოგუანიჭე + ჩუენ L
13 ცოდ... G
14 გამოაჩინნა L
15 უქადაგეს + მათ HL
16 ჩუენ NP
17 გევედრებით] შეგივრდებითა L
18 ~ოხითა მათითა H
19 მოტე... J, მოტევებაჲ] შენდობაჲ N
20 ცოდვათაჲ – J
21 ძირთ... A, დავითის ძირთაგან... – EGHJP

თეოფანე. *სტიქარონნი[1] ღმრთისმშობლისანი[2]. ზეცისა განწ[3]...

****სიხარულისა მიზეზად • გიცნობ, დედოფალო, • მგლოვარე გონებითა • შევრდები და ვიტყჳ: • მსწრაფლ შემიწყალე მე, • რომლისაცა • სული მწარედ იგუემების • ცოდვითა და მწუხარებითა[4] მტერისაჲთა • და მაცხოვნე მე[5], მონაჲ შენი.*

რამეთუ შენ მხოლოჲ ხარ სასოჲ • სულისა ჩემისაჲ • და შენდა მინდობილ ვარ • ყოველთა ბრძოლათათჳს • და წინააღმდგომთა, • შეისმინე • ჩემი, დედაო ღმრთისაო, • და ყურად-იღე[6] ლოცვაჲ ჩემი და მიჴსენ მე[7], • ვითარცა დედამან ღმრთისამან.

ცოდვათა უფსკრულსა[8] შინა • ღელვაგუემულ ვარ მე • და ვედრებათა შენთა • ნავთსადგურად[9] მოვივლტი[10], • მშობელო ღმრთისაო, • მაცხოვნე მე • ძლიერითა მარჯუენითა[11], • მონაჲ ესე შენი, ყოვლადუბიწოო[12], • და მიჴსენ მე ხრწნილებისაგან.

---

1 სტიქარონნი] აღვივსენითი EMN
2 ღმრთისმშობლისაჲ E, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] ოთხშაბათსა მწუხრი BHJ, სხუანი G, ღმრთისმშობლისანი – MN, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – V
3 ზეცისა განწ...] შენ, სიტ... E, შენ, სიტყუაჲ... GV, შენ, სიტყუაჲ დაუ... J, განწე... N, გან... U
4 მწუხარებითა] ზაკუვითა M
5 მე – GMNUV
6 ყურად-იღჱ G
7 მე – BHJM
8 უფსკრულისა H
9 ნავთსადგურსა U
10 მოვილტი V
11 მარჯუენითა + შენითა EGHJNUV
12 ყოვლადუბიწოო] უბიწოო N

* პირველი ხმის ხუთშაბათის ***«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»*** შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: **B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (**ახალც. **163).**

წინამდებარე ***«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»*** **M** ხელნაწერში **(Sin. 77)** ოთხშაბათ დღეს არის მოცემული.

** **G (Ath. 47)** და **V (**ახალც. **163)** ხელნაწერში აშიაზე მინაწერია: ***«დ მ ღ»*** [ოთხშაბათსა მწუხრი ღმრთისმშობლისანი].

***ᲓᲦᲔ ᲞᲐᲠᲐᲡᲙᲔᲕᲘ. ᲯᲣᲐᲠᲪᲣᲛᲘᲡᲐᲢ[1]. ᲣᲤᲐᲚᲝ-ᲦᲐᲦᲐᲓᲧᲐᲕᲡᲐ[2]. ᲥᲛᲐᲢ Ა[3].** *ზეცისა განწ[4]...*

ბრწყინვალედ შუენიერ არს • ჩუენდა კრებაჲ ესე. • დღეს იხარებს უბიწოჲ • სძალი იგი ქრისტესი, • წმიდაჲ ეკლესიაჲ • და მოუწოდს • შვილთა თჳსთა მგალობელად • სამარადისოჲსა სიძისა, ცათა მეუფისა, • რომელმან ძლევაჲ მოსცა[5] ჯუარითა.

დღეს იხარებს სულითა • დავით მგალობელი, • რამეთუ დაენერგა • ეკლესიასა შინა • ხე ნაყოფიერი, • რომელმანცა • გამოსცა ნაყოფი თჳსი • ჯუარსა ზედა, განეფინა ცხორებისა ბაბილოჲ, • რომლითა მოვიღეთ უკუდავებაჲ.

ამას დღესა წმიდასა • ამაღლდების ღირსად • დიდებითა საღმრთოჲთა • მორწმუნეთა კრებული; • ჯუარისა ძალითა • შეჭურვილნი, • მარხვითა და გალობითა[6] • ერთობით ადიდებენ მაცხოვარსა, • რომელმან ცხორებაჲ მოჰმადლა[7].

ჵ, სიღრმესა მას სიბრძნისა • შენისასა, ქრისტე, • რამეთუ დამბადენ ჩუენ • ხატად შენდა, პატივ-გუეც • თჳთჳელმწიფებითა • და ვნებითა • შენითა უვნებელ-გუყვენი[8], • ამისთჳს[9] სარწმუნოებით თაყუანის-ვსცემთ • ცხოველსმყოფელსა ჯუარსა შენსა[10].

ღმრთისა სიტყჳსა[11]...

[ღმრთისა სიტყჳსა დედასა • უგალობდეთ, ერნო, • ქალწულსა უბიწოსა • გონებითა წმიდითა • ვჰნატრიდეთ ყოველნი • და შევწიროთ ქებაჲ გაბრიელის თანა • და ესრეთ ვიტყოდით: გიხაროდენ, • მიმადლებულო, უფალი შენ თანა].

---

1 ჯუარცუმისაჲ] ჯუარისაჲ EPU, ჯუარცუმისაჲ + და წმიდათაჲ P
2 უფალო-ღაღადყავსა – EL, დღე პარასკევი. ჯუარცუმისაჲ. უფალო-ღაღადყავსა] ხუთშაბათსა მწუხრი. დასდებელნი ჯუარისანი N
3 ჳმაჲ ა – ABEHJL
4 ზეცისა განწე... + დ A, განწ... B, გ... GHJ, გან... L, ზეცისა განწე...] შენ, სიტყუაჲ C, შენ, სიტყუაჲ დაუ... P, ზეცისა ძალ... V
5 რომელმან ძლევაჲ მოსცა] და ძლევასა მოსცემს V
6 გალობითა + და C
7 მიჰმადლა HV
8 უვნებელ-მყვენი H
9 ამისთჳსცა GHLV
10 ჵ, სიღრმესა მას ... ჯუარსა შენსა – C
11 ღმრთისა სიტყჳსა... – BCGHJLPV
* ***«დღე პარასკევი. ჯუარცუმისაჲ»*** ორი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა» («ზეცისა განწე...»; «წმიდანო მარტჳლნო»)*** წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), C (Sin. 96), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31) და V (ახალც. 163).

E ხელნაწერს (Jer. 119) აკლია პირველი **წყვილი** – ***«ზეცისა განწე...»***.

N ხელნაწერში (Ath. 26) ამგვარი ვითარებაა: ***«უფალო-ღაღადყავსაში»*** გვხვდება მხოლოდ მეორე **წყვილის** მეორე დასდებელი – ***«წყლითა მით ცრემლთაჲთა»***, ხოლო მწუხრის სტიქარონებში – მეორე **წყვილის** მესამე დასდებელი – ***«რომელმან ჯუარითა შენითა დაჰჴსენ»***.

P ხელნაწერს (სვან. 3) აკლია მეორე **წყვილი** – ***«წმიდანო მარტჳლნო»***.

V ხელნაწერში (ახალც. 163) სათაური არ იკითხება.

სხუანი[1]. *წმიდანო მარტჳლნო[2]...*

Ⴟუარსა ზედა ნებსით • განიპყრენ • უხრწნელნი ნებნი შენნი, მეუფეო, • და შემოჰკრიბენ ყოველნი კიდენი • და აწ გევედრები[3], • განბნეული გონებაჲ ჩემი შეკრიბე, • ვნებათა მიერ • ტყუექმნული[4] და დამონებული მომაქციე, • და მაცხოვნე, • რაჲთა გადიდებდე შენ.

Ⴜყლითა მით ცრემლთაჲთა • თავნი • ჩუენნი განვიბანნეთ[5], ძმანო, ბრწყინვალედ • და ესრეთ ჯუარსა ქრისტესსა[6] მივეახლნეთ, • რაჲთა მოვიღოთ ჩუენ • მის მიერ მადლი სულისა წმიდისაჲ • მოუკლებელად • და საუკუნესა[7] ცხორებასა[8] ღირს-ვიქმნეთ[9] • და მოგუეცეს • ქრისტესგან დიდი წყალობაჲ.

Ⴐომელმან ჯუარითა • შენითა • დაჰჴსენ სიკუდილისა იგი[10] მძლავრებაჲ, • აწცა, უფალო, გჳჴსენ ყოველთაგან • სულისა განმხრწნელთა • ვნებათა და[11] ღირს-მყვენ, რაჲთა მოვიღოთ • ნაყოფი ღირსი • ცხორებისა მის[12] საუკუნოჲსაჲ[13] და ვპოოთ[14], • სახიერო, • შენგან დიდი წყალობაჲ*.

დავითის ძირთა[15]...

[დავითის ძირთაგან მორჩი • კეთილი აღმოსცენდი, ღმრთისმშობელო • ყოვლადქებულო, რომელმან გჳშევ ჩუენ • ყუავილი სურნელი, • და მან სულნელ-ყვნა კიდენი სოფლისანი • მორწმუნეთათჳს. • აწცა ნუ დასცხრები ოხად სულთა ჩუენთათჳს, • რომელნი შენ • გალობასა შეგასხამთ].

---

1 სხუანი – CE
2 მარტჳლ... AEH, მარტჳლნ... C, მარტ... GJ, მარტჳლნო + საფლავმან L, მარტჳ... V
3 გევედრებით L
4 ტყუექმნილი L
5 განვიბანნეთ] განვიწმიდნეთ G
6 ქრისტესა AJ
7 საუკუნოჲსა HL
8 ცხორებისა H
9 ღირს-ვიქმნნეთ BEGN, ღირს-ვიქმნენით L
10 იგი – N
11 და – V
12 მის] მიმართ J
13 საუკუნოჲსა CHLN
14 ვპოვოთ HLN
15 დავითის ძირთა... – CEGJV, ძი... B, ძირ... L
* V ხელნაწერში (ახალც. 163) ამ ადგილას შემდეგი მითითებაა: ***«სტიქარონი და წარდგომაჲ შაბათსა ჰპოო»***.

თეოფანე. *ႱႲႨႵႠႰႭႬႬႨ[1] ႶႫႰႧႨႱႫႸႭႡႪႨႱႠႬႨ[2]. წმიდანო მარტჳლნო[3]...

**ჰშევ[4], ყოვლადუბიწოო, • ღმერთი • და ქალწულადვე წმიდად დაადგერ • და თანაწარჰკვედ[5] ბუნებათა წესსა[6], • ხოლო გჳჩუენე ჩუენ • ზეშთა ცნობისა საზღვარი უვნებელობისაჲ • და საკჳცხელად • შერაცხად[7] მძლავრებაჲ ვნებათაჲ და შეტკბობად • სათნოებაჲ, • რომლისა[8] ღირს-მყვენ[9] პოვნად.

მოწყლული ვნებათაგან[10] • მძვნვარედ • სული ჩემი განკურნე, ღედოფალო, • უწყი, რამეთუ ძალ-გიც ყოველივე, • ვითარცა მშობელსა • მამისა და სულისა თანასწორისა[11], • ძისა[12] ღმრთისასა[13], • რომელი მოვიდა მოქცევად ცოდვილთა • ნავთსადგურსა[14] • საღმრთოჲსა მის[15] ნებისა[16].

***შობასა შენსა, სძალო • წმიდაო[17], • ანგელოზთა განწყობილებანი • და კაცთა კრებულნი ერთობით აქებენ, • რამეთუ გამოშჩნდი • დედად ყოველთა შემოქმედისა[18], ძალითა • ღმრთეებისაჲთა, • რომელსა ევედრე მოცემად სულთა ჩუენთა • მშჳდობაჲ და • მოტევებაჲ ცოდვათაჲ[19].

---

1 სტიქარონნი] აღვივსენითი EMN

2 ღმრთისმშობელისაჲ E, ღმრთისმშობლისანი – M, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] ხუთშაბათსა მწუხრი BHJ, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – GV

3 მარტჳ... EU, მარტჳლ... H, მარტ... JM, წმიდანო მარტჳლნო... – G, წმიდანო მარტჳლნო...] ქრისტე კაცთმოყუარე... V

4 შევ M

5 თანაწარჰკვედ] დაივიწყენ BM

6 წესნი BM

7 შერაცხვად HUV

8 რომელსა U

9 ღირს-მყავ HUV

10 ვნებათაჲ EGHJUV

11 თანასწორსა V

12 ძისა] ქრისტეს BM

13 ღმრთისა M

14 ნავთსადგურად EGHJUV

15 მის – BM

16 ნებისასა BM

17 წმიდაო] სოფელი H

18 ~შემოქმედისა ყოველთა M

19 მოტევებაჲ ცოდვათაჲ] წყალობაჲ, ჵ, უხრწნელო BM

* პირველი ხმის პარასკევის «*სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი*» შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), M (Sin. 77), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

წინამდებარე «*სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი*» M (Sin. 77) ხელნაწერში ხუთშაბათ დღეს არის მოცემული.

** G ხელნაწერში (Ath. 47) აშიაზე მინაწერია: «*ე მ სხ ღ*» [ხუთშაბათსა მწუხრი სხუანი ღმრთისმშობლისანი].

*** G ხელნაწერში (Ath. 47) აშიაზე მინაწერია: «*სტიქარონ-წარდგომანი ოთხშაბათს ჰპოვნე*».

*დღე შაბათი[1]. წმიდათაჲ[2] და სულთაჲ[3]. ჴმაჲ ა[4]. *ზეცისა განწეს[5]...*

შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ[6], • ზეცისა მეუფე, • თანასწორი მამისაჲ, • სიმდაბლით გარდამოჰჴედ • და ქალწულისაგან, • ვითარცა ყრმაჲ, • იშევ ჴსნისათჳს ჩუენისა, • ხოლო არა[7] დააკლდი დიდებასა • მამისასა, ვითარცა ღმერთ ხარ[8].

განუშორებელ ვიყვნეთ • ბჭეთა სიონისათა • და ცრემლთა მდინარითა • ვევედრებოდით ღმერთსა • ცოდვათა ჩუენთათჳს, • რაჲთა მიჴსნნეს[9] • მწარეთაგან სატანჯველთა • და ღირს-მყვნეს[10] ჩუენ ბრძენთა მათ თანა ქალწულთა • განწმედილნი სასუფეველსა[11].

შევიმოსოთ სამოსელი • სინანულისაჲ დღეს • და გულითა წმიდითა • და სულითა მდაბლითა • შეუვრდეთ უფალსა, • რაჲთა მიჴსნნეს[12] • მწარეთაგან სატანჯველთა • და ღირს-მყვნეს[13] ჩუენ ყოველნი სასუფეველსა • კეთილთა მათ საუკუნეთა[14].

წინაჲსწარმეტყუელმან მან[15] • და შემასხმელმან[16] დავით • გალობითა საღმრთოჲთა • წინაჲსწარ გამოსახა • ჯუარის სახე იგი, • რომელსაცა, • მაცხოვარ, ჴელნი განიპყრენ • და მას ზედა[17] ინებე[18] მოწოდებაჲ • ახლისა ერისა შენისაჲ[19].

მოვედით, მოყუარენო • დღესასწაულისანო, • და ქრისტეს მოწამეთა • საჴსენებელსა ღირსად • ქებით პატივ-ვსცემდეთ[20], • ვღაღადებდეთ: • მაცხოვარ,

---

1 შაბათი + ყოველთა P
2 წმიდათა LV
3 სულისაჲ U, სულთაჲ + უფალო-ღაღადყავსა BU
4 ჴმაჲ ა – ABHLV, დღე შაბათი წმიდათაჲ და სულთაჲ. ჴმაჲ ა] პარასკევსა მწუხრი. უფალო-ღაღადყავსა N
5 ზეცისა განწეს... – BHNP, გან... G, განწესებულ... L
6 დაუსაბ... BN, დ... H
7 არაჲ ABGL
8 ზეცისა მეუფე ... ღმერთ ხარ – BHN, დაუსაბამოჲ ... ღმერთ ხარ – P
9 მიჴსნეს HL
10 ღირს-მყუნეს H
11 განუშორებელ ვიყვნეთ ... განწმედილნი სასუფეველსა – N
12 მიჴსნეს H
13 ღირს-მყუნეს H
14 შევიმოსოთ სამოსელი ... კეთილთა მათ საუკუნეთა – N
15 მან – GL
16 შემასხმან P
17 ზედა – L
18 ინებე + მჴსნელო L
19 წინაჲსწარმეტყუელმან მან ... ერისა შენისაჲ – N
20 პატივ-სცემდეთ HP

* *«დღე შაბათი. წმიდათაჲ და სულთაჲ. ჴმაჲ ა»* ორი **წყვილი** *«უფალო-ღაღადყავსა»* (*«ზეცისა განწეს...»; «ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ»*) წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), G (Ath. 47), H (Sin. 67), L (Jer. 31) და P (სვან. 3).
N ხელნაწერს (Ath. 26) აკლია მეორე **წყვილი** – *«ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ»*.

ღირს-მყვენ მათ თანა • ჩუენცა მკჳდრყოფად ზეცისა სასუფეველსა, • ოხითა მათითა გევედრებით[1].

*ყოვლადგანათლებულსა[2] • ამას დღესასწაულსა • ღუაწლითშემოსილთა მათ • ქრისტესთასა ვიშუებდეთ • და აღვასრულებდეთ, • მორწმუნენო, • დღეს საჴსენებელსა მათსა • და[3] გალობით ვადიდებდეთ[4] მაცხოვარსა, • რომელმან ადიდნა იგინი[5].

**ვითარცა ოქროჲსა ნესტჳთა, • გულითა[6] წმიდითა • და[7] ჴმითა მაღლითა ესრეთ • სურვიელად იტყოდეს • ქრისტეს მოწამენი: • არცა ცეცხლმან, • არცა მახჳლმან, არცაღა • სატანჯველთა სიმძაფრემან განმაშორნეს[8] • სიყვარულსა ქრისტეს ღმრთისასა[9].

სულისაჲ[10].

ზეცისა სასუფეველსა • დააწესენ, ქრისტე, • სულნი, რომელ მისცვალენ • საწუთროჲსა ამისგან, • საუკუნესა მას • საშუებელსა • განსუენებაჲ მიანიჭე, • რამეთუ შენ ხარ აღდგომაჲ და ცხორებაჲ • სულთა[11] ჩუენთაჲ[12], მრავალმოწყალე[13].

არაჲ გნებავს სიკუდილი • ცოდვილისაჲ, მჴსნელო, • არამედ მოქცევაჲ • სინანულად, სახიერ. • ამისთჳს, მოწყალე[14], • განუსუენე • სულსა შესუენებულთასა, • რამეთუ შენ ხარ აღდგომაჲ და ცხორებაჲ[15] სულთა ჩუენთაჲ, მრა[16][ვალმოწყალე].

კაცთმოყუარებაჲ სამებისაჲ • კაცთაგან შეუცავ არს, • რომელსაცა ვევედრნეთ • გარდაცვალებულთათჳს • სულთა განსუენებად • წმიდათა თანა • უკუდავსა მას ცხორებასა, • რაჲთა შეუნდვნეს შეცოდებანი მათნი • სახიერებითა თჳსითა[17].

---

1 გევედრები H, მოვედით, მოყუარენო ... მათითა გევედრებით – L
2 ყოვლადგანათლებულსა] ყოვლადსაგალობელსა N (145v)
3 და – N (145v)
4 ვადიდებდეთ] უგალობდეთ N (145v)
5 ყოვლადგანათლებულსა ამას ... ადიდნა იგინი – L
6 გულითა] სულითა U
7 და – GHU
8 განმაშორნეს + ჩუენ HU
9 ვითარცა ოქროჲსა ... ქრისტეს ღმრთისასა – L
10 სულისაჲ – ABGHLP
11 სულთაჲ N
12 ჩუენთაჲ – N
13 მრავალმოწყალ☉ G, დააწესენ, ქრისტე ... ჩუენთაჲ, მრავალმოწყალე – L
14 ამისთჳს, მოწყალე] არამედ აწ, ქრისტე G
15 ცხ... AB, ც... P
16 სულთა ჩუენთაჲ მრა... – ABP, არაჲ გნებავს ... ჩუენთაჲ მრა... – HL, სულთა ჩუენთაჲ მრა...] ვითარცა მხოლოჲ ყოვლადძლიერ ხარ N
17 კაცთმოყუარებაჲ სამებისაჲ ... სახიერებითა თჳსითა – HL

* დასდებელი ***«ყოვლადგანათლებულსა ამას დღესასწაულსა»*** N ხელნაწერში (Ath. 26) ასევე პარასკევი დღის მწუხრის სტიქარონთა რიცხვშია მოცემული და მას აშიაზე ახლავს მინაწერი: ***«წმიდათაჲ»***.

** დასდებელი ***«ვითარცა ოქროჲსა ნესტჳთა»*** U ხელნაწერში (Jer. 41) სამშაბათის მწუხრის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ***«დიდებადაა»*** მოცემული და მას აქვს სათაური: ***«დიდებაჲ»***.

ზეცისა საზრდე[1]*...*

[ზეცისა საზრდელითა • იზარდებოდე, ღირსო, • ტაძარსა მას შინა • უფლისასა, უბიწოო, • და უშევ სოფელსა • პური იგი • ცხორებისაჲ, სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, • ზეცისა სძალო, მითხოილო • საიდუმლოდ ღმრთისა მაღლისა].

სხუანი[2]**.** ***ქრისტე კაცთმოყუარე***[3]***, შენ***[4]***...***

***წ**მიდანო მარტჳლნო, • საფლავმან • ქუეყანასა ზედა არა[5] დაფარნა • სიმჴნენი თქუენნი, არამედ განცხადნეს • ყოველთა კიდეთა • და იდიდებით თქუენ მორწმუნეთა მიერ • დაუცხრომელად. • აწცა გჳთხოვეთ[6] ქრისტესგან დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ • გალობასა[7] შეგასხამთ[8].

****მ**ჴედარნო ქრისტესნო, • წინა•აღუდეგით თქუენ მძლავრთა და სატანჯველნი • შეურაცხ-ჰყვენით[9] და მტერი დასთრგუნეთ • სიმჴნითა თქუენითა • და გჳრგჳნოსან-იქმნენით სასუფეველსა • მაცხოვრისაგან. • აწცა გჳთხოვეთ[10] ღმრთისაგან[11] დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ[12] • გალობასა[13] [შეგასხამთ].

ბიხაროდენ, ღირსნო • მოწა•მენო ქრისტეს მაცხოვრისანო, რომელთა • მოიღუაწეთ თქუენ ღუაწლი წამებისაჲ • და მძლავრთა შინებაჲ, • ცეცხლი და მახჳლი არად შეჰრაცხეთ • და ზეცას მკჳდრ ხართ. • აწცა ითხოვეთ სულთა ჩუენთათჳს დიდი წყალობაჲ[14], • რომელნი თქუენ • გალობასა[15] შე[16][გასხამთ].

სახიერო ღმერთო, • სულნი, • რომელ გარდაიცვალნეს საწუთროჲსაგან • საუკუნესა, შენდობაჲ მიჰმადლე • თანამდებთა მათთაჲ • და ნათელსა მკჳდრ

---

1 საზრდელი... B, ზეცისა საზრდე... – GHLP, ზეცისა საზრდე...] ზეცისა გან... N
2 სხუანი] დიდებაჲ U
3 კაცთმ... G, კაცთ... U
4 შენ – BGLU, ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ... – HP
5 არაჲ ABGHPU
6 გჳთხოეთ P
7 გალობა... G, გ... P
8 შეგასხამთ – AGP, ქუეყანასა ზედა ... გალობასა შეგასხამთ – L
9 შეურაცხ-ყვენით H
10 გჳთხოვე P
11 ღმრთისაგან] ქრისტესგან B
12 თქ... G
13 გალობა... A, გალობ... B, გალობასა – GH, დიდი წყალობაჲ, • რომელნი თქუენ • გალობასა – L, აწცა გჳთხოვეთ ... თქუენ • გალობასა] რომელსა აქუს აურაცხელი წყალობაჲ M
14 დიდი წყალობაჲ] დი... წყ... P
15 გა... H
16 გალობასა შე... – BG, შე... – H, ითხოვეთ სულთა ... გალობასა შე... – L, რომელნი თქუენ გალობასა შე... – P

* სტიქარონთა ძლისპირი ***«წმიდანო მარტჳლნო»*** U ხელნაწერში (Jer. 41) ***«უფალო-ღაღადყავსას» «დიდებადაა»*** მოცემული და მას ახლავს მითითება ძლისპირზე ***«ქრისტე კაცთმოყუარე, შენ».***

** ***«მჴედარნო ქრისტესნო»*** M ხელნაწერში (Sin. 77) ***«აქებდითსას»*** დასდებლადაა მოცემული.

წარუვალსა ღირს-ყვენ • და ცხორებასა, • რაჲთა მარადის[1] გადიდებდენ შენ, დამბადებელსა • ყოველთასა, • გალობითა[2] საღმრთოჲთა[3].

*დავითის ძირთაგან[4] მორჩი • კეთილი აღმოსცენდი, ღმრთისმშობელო • ყოვლადქებულო, რომელმან გუშევ ჩუენ • ყუავილი სურნელი, • და მან სულნელ-ყვნა კიდენი სოფლისანი • მორწმუნეთათჳს. • აწცა ნუ დასცხრები ოხად სულთა ჩუენთათჳს, • რომელნი შენ • გალობასა შეგასხამთ[5].

თეოფანე. **სტიქარონნი[6] ღმრთისმშობლისანი[7]. ზეცისა განწ[8]...

ქუერთხითა მით შეწევნისა • შენისაჲთა, სძალო, • მჴეცებრივნი ვნებანი • სულისა ჩემისაგან[9] • განდევნენ[10], წმიდაო, • და მშჳდობით • განაგე ცხორებაჲ ჩემი • და წმიდასა მას სამწყსოსა რჩეულთა მათ • ცხოვართა შენთასა[11] აღმრაცხე[12].

*ყოველთა შეუწევნელთა • შემწე შენ ხარ[13], ღირსო, • და უსასოთა სასოჲ • და მჴსნელი, ღმრთისმშობელო, • ჭირთა[14] ***ბოროტთაგან[15], • შემეწიე • ცოდვითა ღელვაგუემულსა • და, ვითარცა ტკბილმან და სახიერმან, • განმარინე, ყოვლადუხრწნელო.*

*****წარმწყმედელთა მათ ვნებათა • შემწუეველნი აღძრვანი • ტკბილითა საღმრთოჲსა მის • წყალობისა შენისა • ცუარითა დაშრიტენ[16], • რაჲთა მეცა • მსგავსად ყრმათა უგალობდე • შენგან შობილსა ღმერთსა და ვაკურთხევდე • წყალობათა შენთა, ქალწულო.*

---

1 მარადის – G
2 გალობ... L
3 საღმრთოჲთა – L
4 ძირთა... AB, ძი... H
5 მორჩი კეთილი ... გალობასა შეგასხამთ – ABH, დავითის ძირთაგან ... გალობასა შეგასხამთ – GP, კეთილი აღმოსცენდი ... გალობასა შეგასხამთ – L
6 სტიქარონნი] აღვივსენითი EM, აღვივსენ... N, სტიქარონნი – GV
7 ღმრთისმშობელისაჲ E, ღმრთისმშობლისანი – MN, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] პარასკევსა მწუხრი BHJ
8 გან... E, გ... H, განწე... – M, ზეცისა განწე...] შენ, სიტყუაჲ... GJ, შენ, სიტ... V
9 ~სულისაგან ჩემისა U
10 განდევნე J
11 შენთასა] შენთა თანა HU
12 აღმრაცხჱ G, თანააღმრაცხე MN
13 ~ხარ შენ MUV
14 ჭირთა + და BMN
15 ბოროტთაჲ BMN
16 დაშრიტე N
* წინამდებარე ღვთისმშობლის დასდებელს U ხელნაწერში (Jer. 41) ახლავს მითითება «*აწ და*».
** პირველი ხმის შაბათის «*სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი*» შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).
წინამდებარე «*სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი*» M (Sin. 77) და N (Ath. 26) ხელნაწერში პარასკევ დღეს არის მოცემული.
G ხელნაწერში (Ath. 47) აშიაზე მინაწერია: «*ვ მ ღ*» [პარასკევი მწუხრი ღმრთისმშობლისანი].
*** J ხელნაწერი (Add. Ms. 11282) ამ ადგილიდან იწყება. წინამდებარე ხელნაწერში ღვთისმშობლის სტიქარონები ერთადაა მოცემული შემდეგ გვერდებზე – 1r-6r (პირველი ხმის ბოლო და მეორე-მეოთხე ხმები), 220v-221v (პირველი ხმა).
**** N ხელნაწერში (Ath. 26) აშიაზე მინაწერია: «*დიდებაჲ*».

*დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა[1]. ჴმაჲ ბ[2].

რომელი იშვა • მამისაგან წინაჲსწარ • საუკუნეთა, სიტყუაჲ საღმრთოჲ, • და კუალად მარიამ შვა, • მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ, • რომელიცა ჯუარს-ეცუა • ნებსით, დაფლვაჲ თავს-იდვა • ჩუენთჳს და აღდგა მკუდრეთით, • რომლითაცა[3] აცხოვნა[4] • კაცი, შეცთომილი მტერისა მიერ[5].

ქრისტემან ღმერთმან • ჴელითწერილი ჩუენი • ნებსით თჳსით[6] ჯუარსა შემშჭუალა • და[7] ძალი სიკუდილისაჲ • დათრგუნა ძლიერებით. • მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ • ცხოველსმყოფელსა აღდგომასა • მისსა მესამესა დღესა • საფლავით, რომლითა იჴსნა • სოფელი საცთურისაგან ღმრთეებითა.

ჯუარცუმამან შენმან • დაჰჴსნა წყევაჲ პირველი • და დაფლვამან შენმან, მაცხოვარ, • სიკუდილი მოაკუდინა • და აღდგომამან შენმან • ბრწყინვალედ განანათლა • ნათესავი კაცთაჲ • შეცთომილი, ამისთჳსცა • თაყუანის-გცემთ[8], უფალო, • დიდებაჲ აღდგომასა შენსა ცხოველსა.

ცოდვაჲ, რომელი[9] • აღმოაცენა[10] ევა • მაცთურისა მიერ ზაკუვითა, • ხოლო მარიამ გჳშვა • დამჴსნელი წყევისაჲ მის, • რომელმანცა ჯუარს-აცუა • ცოდვაჲ და მოკლა მტერი • და განგჳღო ჩუენ სამოთხე • ოხითა და თხოვითა[11] • მშობელისა თჳსისა ყოვლადუბიწოჲსაჲთა[12].

---

1 უფალო-ღაღადყავსა – A
2 დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ბ] სხუანი E
3 რომლითა G
4 მაცხოვნა G, აცხოვნა + მე G
5 მამისაგან წინაჲსწარ ... მტერისა მიერ – E
6 თჳსით – E
7 და – L
8 თაყუანის-ვსცემთ ABHJLP
9 რომელი] და წყევაჲ GJP
10 აღმო... B
11 თხოვითა G
12 აღმოაცენა ... ყოვლადუბიწოჲსაჲთა – AHL, ევა ... ყოვლადუბიწოჲსაჲთა – B, ცოდვაჲ, რომელი ... ყოვლადუბიწოჲსაჲთა – E

* *«დასდებელნი აღდგომისანი»* შვიდი **წყვილი** *«უფალო-ღაღადყავსა» («რომელი იშვა»; «რომელი იქმნა ძალთა...»; «მამისაგან შობილმან»; «შენ, სიბრძნე»; «რომელმანცა სიბრძნით»; «ანგელოზთა დღეს»; «შეცით ქუეყანად»)* წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. შვიდივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), G (Ath. 47).

H (Sin. 67) და L (Jer. 31) ხელნაწერს აკლია ორი **წყვილი** – *«რომელმანცა სიბრძნით»* და *«შეცით ქუეყანად»*.

J ხელნაწერს (Add. Ms. 11282) აკლია ერთი **წყვილი** – *«შეცით ქუეყანად»*.

P ხელნაწერს (სვან. 3) აკლია სამი **წყვილი** – *«რომელმანცა სიბრძნით»*, *«ანგელოზთა დღეს»* და *«შეცით ქუეყანად»*.

E ხელნაწერში (Jer. 119) სამი **წყვილი** გვხვდება: *«რომელი იშვა»; «მამისაგან შობილმან»; «რომელმანცა სიბრძნით»*.

G ნუსხაში (Ath. 47) მინაწერია: *«ქრისტჱ შეიწყალეჱ ანტონი»*.

L ნუსხაში (Jer. 31) აშიაზე მინაწერია: *«თ˜ობისტეს შეუნდოს ღმერთმან, ცოდვილს»*.

სხუანი. *რომელი იქები • ძალთა*[1]...

[რომელი იქები • ძალთაგან ზეცისათა, • მეუფე ჩუენი ქრისტე, • ქერობინნი გაქებენ, • სერაბინთაგან იდიდები, • ჩუენ მიერცა შეიწირე • სამწუხროჲ ლოცვაჲ და გუაცხოვნენ ჩუენ].

ქალწულისაგან გა•მოგჳჩნდა[2] მჴსნელი ჩუენი • და ჯუარცუმაჲ დაითმინა, • ვითარცა თქუა, აღდგა მკუდრეთით • მეუფე[3] დიდებისაჲ • და განაახლა ადამი, • შეცთომილი ნაშობითურთ თჳსით.

მჴსნელი ჩუენი ქრისტე • აღდგა საფლავისაგან • და დაამჴუა კრებული • უღმრთოთა ჰურიათაჲ • და განანათლნა ცისკიდენი, • და განაქარვა არმური[4] • უღმრთოებისაჲ[5] ქუეყანით.

მგლოვარე[6] იქმნა დღეს • კრებული ჰურიათაჲ, • ოდეს ესმა მცველთაგან[7], • ვითარმედ საშინელებაჲ • ვიხილეთ ქრისტეს აღდგომასა, • რომლისა ბრწყინვალებითა • შევიწუებოდეთ[8] გარემოჲს საფლავსა.

საღმრთოჲთა გალობითა[9]...

[საღმრთოჲთა გალობითა • შევამკობდეთ, ერნო, • უბიწოსა ქალწულსა, • დედასა მჴსნელისასა, • სასოსა და მფარველსა ჩუენსა, • და მისგან შობილსა ღმერთსა • სარწმუნოებით თაყუანის-ვსცემდეთ].

სხუანი. *მამისაგან*[10] *შობილმან*[11]...

[მამისაგან შობილმან პირველად, • თანაგანმგებელმან, აღსასრულსა ჟამთასა • სათნო-იყო პირველშექმნულისა ადამისთჳს, • ჯერ-იჩინა გარდამოსლვაჲ ზეცით • და ქალწულისა მუცელსა, ვითარცა ცუარი • – ღრუბელთა, სიმდაბლით შევიდა • და იშვა მისგან უხილავი, • ქრისტე ღმერთი ჩუენი. მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ].

პირველ დამბადნა მიწისაგან კაცად, • ჴელნი განიპყრნა ჯუარსა ზედა, რაჲთა კუალად • აღმადგინნეს ჩუენ განხრწნილნი ესე ქუეყანით, • შთაჴდა სული მისი ჯოჯოხეთად, • საკრველნი განხეთქნა, სიკუდილისა მძლედ გამოჩნდა, • აღადგინა ხრწნილებაჲ ჩუენი • აღდგომითა ქრისტემან • და[12] სირცხჳლეულ-ყო მტერი ჩუენი წარმწყმედელი.

---

1 ძა... B, ძალთა – GHJLP
2 გამოჩნდა GHL
3 მეუფჱ L
4 ალმური HL
5 უღმრთოებისა H
6 მგლოარე L
7 მცველთა L, მცველთაგან + მათგან L
8 შევიწუვებოდეთ G
9 საღმრთოჲთა გალობითა... – AGHJP, გალობ... B
10 მამისაგ... G
11 შობი... B, შობ... EH, შობილმან – GLP
12 და – GHL

რაჟამს აღჰჴედ[1] ძელსა ჯუარისასა, • ქრისტე მაცხოვარ, სახიერ, კაცთმოყუარე, • მაშინ შეიძრა ქუეყანაჲ საფუძველითურთ[2], • მზემან ბრწყინვალებაჲ თჳსი დაიფარა • და კრეტსაბმელი ტაძრისაჲ[3] მის განიპო[4], • ქუესკნელს ჯოჯოხეთი შეძრწუნდა[5], • სამარენი აღეხუნეს და გუამნი • წმიდათანი აღდგეს და ეჩუენნეს მრავალთა.

საფლავისაგან დღეს აღდგა ქრისტე, • რომელი იყო თავისუფალ მკუდართა თანა, • კაცობრივ მოაკუდინა მტერი მავნებელი • და მცველნი, რომელნი განკრძალულად სცვიდეს[6], • მიერულა ზარგანჴდილთა ელვისა მისგან • ანგელოზთა ზეცით მოსრულთა, • რომელნი დედათა ეტყოდეს: • აღდგომილ არს, რომელსა ეძიებთ მოკუდავად.

მოკლებულ იქმნნეს[7] ცრემლნი თუალთაგან • დედათაჲსა, ოდეს იხილეს ანგელოზი, • რომელი მცველთა გამოუჩნდა ბრწყინვალედ[8], • ურწმუნოებისაგან დაცჳვეს, • ხოლო დედათა ნუგეშინისცემაჲ მისცა, • რომელთა ნელსაცხებელი აქუნდა, • აღდგომილსა თაყუანის-სცეს[9] • და სწრაფით მირბიოდეს თხრობად მოციქულთა.

მენელსაცხებლენო, გიხაროდენ, • აღდგა საფლავით დამბადებელი ყოველთაჲ, • რომელმან მოჰმადლა[10] ცხორებაჲ მორწმუნეთა, • მირბიოდეთ თხრობად მოციქულთა, • დამალულთა შიშისათჳს ჰურიათაჲსა, • რაჲთა წარვიდენ გალილეას[11] • და იხილონ აღდგომილი • მკუდრეთით მეუფე[12] და მაცხოვარი ყოველთაჲ[13].

გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ[14]...

*[**გ**იხაროდენ, ქალწულო მარიამ, • შეუწუველო მაყუალო, რომელი გიხილა მოსე; • გიხაროდენ, კიდობანო სიწმიდისაო, • რომელსა გიწოდა მამათმთავარმან დავით; • გიხაროდენ, მთაო გამოუკუეთელო, • რომელი გქადაგა დანიელ; • გიხაროდენ, ქრისტეს დედაო, • მეოხო მარადის მაქებელთა შენთაო].*

---

1 აჰჴედ ABGHJL
2 საფუძველითურთ + და L
3 ტაძრისა H
4 განიპო + და ABEJP
5 შეძრწუნდა + და ABEJP
6 ჰსცვიდეს G
7 იქმნეს GH
8 ბრწყინვალედ] ელვარედ J
9 თაყუანი-სცეს GH
10 მიჰმადლა GH
11 გალილიას L
12 მეუფჱ L
13 მაცხოვარი ყოველთაჲ] მოძღუარი თქუენი P
14 გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ... – ABEGHJP

სხუანი. *შენ, სიბრძნე*[1]...

[შენ, სიბრძნე და სიტყუაჲ მამისაჲ, • წინაჲსწარმეტყუელთა თქუმულისა • აღსრულებად მოხუედი, ქრისტე, • და ქალწულისაგან ჴორცნი შეიმოსენ].

წინაჲსწარმეტყუელთა იგავით • წინაჲსწარვე[2] გამოსახეს ჯუარი, • იაკობ, მოსე და დავით, • რომლითა ქრისტემან ჯოჯოხეთი წარმოტყუენა.

იოსებ და ნიკოდიმოს[3], • ფარულად მოწაფეთა შენთა, • მოითხოვეს პილატეს-გან • გუამი შენი[4] და დადვეს ახალსა საფლავსა.

და ნიად ცისკარს[5] მაგდანელმან • და სხუათა მათ დედათა მის თანა • მოიღეს ნელსაცხებელი, • რაჲთამცა შემურეს გუამი შენი, მაცხოვარ.

ანგელოზი, მჯდომარე ლოდსა, • ეტყოდა მენელსაცხებლეთა: • უკუდავი იგი აღდგა მკუდრეთით, • იხილეთ[6], აჰა, საფლავი ცალიერ[7] არს[8].

შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო[9] • ღმრთისმშობელო, ქრისტეს დედაო, • შეწირე ვედრებაჲ ჩუენი • წინაშე ძისა შენისა და ღმრთისა ჩუენისა[10].

სხუანი[11].

რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა ყოველი არსებაჲ, • ცანი და ქუეყანაჲ ყოვლით ძალით მათითურთ • და განაწესნა • სამყაროჲსა მნათობნი მფლობელად ჟამთათჳს, • ესე სიმდაბლით ქუეყანად მოვიდა • და დაემკჳდრა • ქალწულისა მუცელსა, • რომელი საყდრად სამეუფოდ გამოაჩინა • და იშვა, ვითარცა კაცი, • ჴსნისათჳს ნათესავისა კაცთაჲსა, • და აცხოვნნა ყოველნი • მორწმუნენი თჳსნი[12].

გიხილეს რაჲ, ქრისტე, დაბადებულთა ჯუარსა ზედა, • ფერი ბუნებისა მათისაჲ შეცვალეს, • რაჟამს მჴედარმან • ლახურითა გუერდი შენი განაღო • და მართალთა მათ საფლავსა დაგდვეს, • ვითარცა მკუდარი, • და ჰურიათა დაგბეჭდეს, • რომელმან ჩუენთჳს ყოველივე ნებსით[13] თავს-იდევ • და აღდეგ საფლავისაგან • მესამესა დღესა ღმრთეებრ • და აღდგომაჲ მოგუანიჭე • მორწმუნეთა შენთა.

ვითარცა ბუნებაჲ ქალწულებისაჲ დაცვულ იყო • შემდგომად შობისა შენისა უხრწნელად, • ქრისტე მაცხოვარ, • ეგრეთვე საფლავით დაბეჭდულით • გამოხუედ დაუბრკოლებელად, • აჩუენე ძალი • ღმრთეებისა შენისაჲ • ორთავე ამათ

---

1 სიბრძნე + და სიტყუაჲ... BL, სიბრძ... P
2 წინაჲსწარვე] წინაჲთვე H
3 ნიკოდემოს HL
4 შენი – L
5 ცისკარსა GJL
6 იხილეთ – H
7 ცარიელ GJ, ცალიერი HL
8 არს – HL
9 ქალ... A
10 ღმრთისმშობელო, ქრისტეს დედაო ... ღმრთისა ჩუენისა – AB, შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო ... ღმრთისა ჩუენისა – GHJP
11 სხუანი – E, სხუანი + გიხილეს რაჲ... G
12 დაჰბადა ყოველი ... მორწმუნენი თჳსნი – E, რომელმანცა სიბრძნით ... მორწმუნენი თჳსნი – J
13 ნებსით – E

ქალწულებასა[1] და ბეჭედთა • ბუნებათა უზეშთაეს, • ბუნებათა შემოქმედო • და ყოველთა დამბადებელო • ღმერთო, დიდებაჲ შენდა.

შშჯულოთა რაჟამს დაჰბეჭდეს საღმრთოსა საფლავსა, • უნებლიეთ გუასწავეს[2] ჭეშმარიტებაჲ • საკჳრველებით, • რამეთუ მცველთა მათ აღიარეს • აღდგომაჲ მაცხოვრისა ჩუენისაჲ, • ხოლო მღდელთმოძღუარნი • ესრეთ ეტყოდეს მათ: • ვეცხლი მიიღეთ და მკუდრისა მის წარპარვაჲ განთქუთ[3], • რამეთუ ვერ გულის-ჴმა-ყვეს • განქიქებაჲ[4] თავთა მათთაჲ, • რომლისა მიერ ჩუენ[5] ცხორებაჲ ვპოვეთ[6], • შენთა მორწმუნეთა.

ვის ესმეს ესე და არაჲ[7] განჰკრთეს გონებითა • ანუ ვინმე არაჲ[8] შეძრწუნდეს სულითა? • რამეთუ ღმერთი • უვნებელი ვნებულთათჳს დაისაჯა, • რაჲთა ვნებული იგი მის თანა აღადგინოს • და განაახლოს • ღმრთეებითა თჳსითა. • აწ მოვედით ერთობით ყოველნი მორწმუნენი • და შევწიროთ მისსა[9] ქებაჲ • და შეუვრდეთ მას ლმობიერად, • რაჲთა აცხოვნნეს[10] სულნი • ჩუენნი, ვითარცა მოწყალე არს[11].

შენ, ქალწულო, გნატრიან ყოველნი დაბადებულნი, • რამეთუ იქმენ სადგურ სულისა წმიდისა, • შენგან გამოჩნდა • სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ ჴორცითა • წინაჲსწარმეტყუელთა მიერ ქადაგებული, • რომლისათჳსცა • გიღაღადებდა, ღირსო, • მთავარი იგი ანგელოზთაჲ, მახარებელი: • გიხაროდენ, ღმრთისმშობელო • ქალწულო მიმადლებულო, • შენ მხოლოჲ სანატრელ იქმენ • შორის დედათა, უსძლოო[12].

სხუანი. *ანგელოზთა დღეს[13]...*

[ანგელოზთა დღეს • წინაუვიდოდეთ, ძალნო, • ბეთლემისათა • განჰმზადეთ ბაგაჲ, რამეთუ • სიბრძნე ზეცით გამოვალს, • სიტყუაჲ განჴორციელდების. • შეიწყნარე ჴმაჲ, ეკლესიაო, • სიხარულსა ღმრთისმშობლისასა, • ერნი ვიტყოდით: • კურთხეულ არს • შობაჲ შენი, ღმერთო ჩუენო, დიდებაჲ შენდა].

შეძრწუნდეს ძალნი[14] • ზეცისა უსხეულთანი • საშინელსა მას • ვნებასა მაცხოვრისასა, • განკჳრდეს ქერობინნი, • შიშით ძრწოდეს სერაბინნი, • მზემან

1 ქალწულებისა J
2 გუასწავეს + საღმრთოჲ E
3 განთქჳთ AEG
4 განქქქებაჲ G
5 ჩუენ – E
6 ვპოეთ EG
7 არა G
8 არა G
9 მისა BG
10 აცხოვნეს G
11 ვის ესმეს ესე ... მოწყალე არს – E
12 შენ, ქალწულო ... დედათა, უსძლოო – E
13 დღეს – J
14 ძალნი] წესნი H

ბრწყინვალებაჲ დაიფარა • და დღე ღამედ გარდაიცვალა, • ქუეყანაჲ ძრწოდა[1], • ცანი იგლოვდეს, • ხოლო ბილწთა ჰურიათა ვერ გულის-ჴმა-ყვეს.

შითარცა კაცი • დაგბეჭდეს[2] საფლავსა შინა, • ღმერთი უკუდავი, • უშჯულოთა ჰურიათა. • ეჰა, სიცოფე მათი, • რამეთუ აჩემეს ვნებაჲ • უვნებელსა და შეუხებელსა • და განვარდეს ცხორებისაგან, • ხოლო უფალი • ღმრთეებრ აღდგა • და სიკუდილი დასცა ცხორებისმომცემელმან.

ღმერთი უკუდავი • მკუდართა თანა შეირაცხა • სამდღე დაფლვითა • საფლავსა უღმრთოთა მიერ, • არამედ ღმრთეებისა • ძალითა აღდგა საფლავით • და მცველნი შეძრწუნებულნი დაეცნეს • საღმრთოჲთა მით ბრწყინვალებითა, • ხოლო დედათა • აღდგომილი • გამოუჩნდა და მახარებელ ყვნა მოციქულთა[3].

ქრისტეს ვნებასა • ზესკნელთა წესნი შეძრწუნდეს, • ხოლო დაფლვასა • ქუესკნელი წარმოიტყუენა[4] • და აღდგომასა მისსა • ცხოვნდა[5] ყოველი სოფელი, • და ეგრეთვე ამაღლებასა მისსა • ამაღლდა ბუნებაჲ კაცობრივი • ცასა ცათასა, • და მარჯუენით • მამისა ღირს-იქმნა სუფევად მაღალთა შინა.

მთაჲ საცნაური[6]...

[მთაჲ საცნაური • ხარ, ქალწულო ღმრთისმშობელო, • რამეთუ შენგან • გამოეკუეთა ლოდი იგი, • რომელიცა იხილა • პირველ წინაჲსწარმეტყველმან, • რამეთუ მან შემუსრა ძალი • ბოროტისა მის განმჴრწნელისაჲ, • ამისთჳს ვიტყჳთ: • კურთხეულ არს • შობაჲ შენი, ღმერთო ჩუენო, დიდებაჲ შენდა].

სხუანი[7].

ზეცით ქუეყანად • მოხუედ ცხორებისათჳს კაცთაჲსა, • რაჲთა მომწყდარი ბუნებაჲ ჩუენი აღადგინო, ქრისტე, • და შეაერთო დიდებასა მას ღმრთეებისასა. • ამისთჳს ჩუენ ყოველნი მადლობით გადიდებთ.

მკუდრად შერაცხილ ი•ქმნა ცხორებაჲ ჩუენი და ქუესკნელით • აღმოიყვანა ბუნებაჲ კაცობრივი და მარჯუენით • მამისა დასუა იგი საყდართა დიდებით, • და ჴმითა ქებისაჲთა ადიდებდა ღმერთსა.

---

1 ძრწოდა] შეიძრა L, ძრწოდა + და L
2 დაჰბეჭდეს H
3 მოციქულთა – L
4 წარმოტყუენა L
5 ცხონდა BGHL
6 საცნა... A, მთაჲ საცნაური... – GHJL
7 სხუანი + გუნდი მარტჳლ... G

* L ხელნაწერში (Jer. 31) ღვთისმშობლის სხვა დასდებელია მოცემული:

«არაჲ შეიწუა საშოჲ შენი, ღმრთისმშობელო, • ცეცხლისა მისგან • ღმრთეებისა მიუწდომელად, • რამეთუ სული წმიდაჲ • მოვიდა შენ ზედა, სძალო, • და [ძალი] მაღლისაჲ ზეგარდამო • გფარვიდა და გაგრილობდა შენ, • რამეთუ გჳშევ • სიტყუაჲ ღმრთისაჲ ზეგარდამო, რომელმან დამაგნა მამასა განდგომილნი».

აღდგომითა დღეს • შენითა მწვალებელნი დაემჯუნეს, ქრისტე, • რომელთა-იგი არაჲ[1] აღიარეს ორი ბუნებაჲ შენი, • არამედ მორწმუნენი ვმეტყუელებთ მართლმადიდებლობით • და აღდგომასა შენსა ვადიდებთ, მოწყალე.

ზანთიად ცისკარს • მოვიდეს მსწრაფლ დედანი საფლავსა მას • შიშითა და სიხარულითა და[2] შემურვად გეძიებდეს, • რომელთა აღდგომილი გიხილეს და თაყუანის-გცეს • და სწრაფით წარვიდეს მოციქულთა ხარებად.

ქრისტეს დედაო[3]...

[ქრისტეს დედაო, • ყოვლადსანატრელო სძალო მარიამ, • შენ ხარ სასოჲ და სიქადული ჩუენ მორწმუნეთაჲ, • მეოხ-გუეყავ ძისა შენისა მიმართ, რაჲთა • მოანიჭოს სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ].

დასდებელნი აღდგომისანი[4]. ჴმაჲ ბ[5]. *თჳთი[6].

*****პ**ირველსაუკუნეთა მამისაგან შობილსა • ღმრთისა სიტყუასა, განჴორციელებულსა • ქალწულისა მარიამისგან, • მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ, • რამეთუ ჯუარისა თავსმდებელი საფლავად მიეცა, • ვითარცა თჳთ ინება • და, აღდგა რაჲ მკუდრეთით, • მაცხოვნა მე[7], შეცთომილი კაცი.*

***ქ**რისტემან, მაცხოვარმან ჩუენმან, • ჩუენ მლით ჴელითწერილი • შემშჳუალვითა ჯუარსა აჴოცა • და სიმტკიცე სიკუდილისაჲ განაქარვა. • თაყუანის-ვსცემთ მისსა • მესამისა დღისა აღდგომასა[8].*

***მ**თავარანგელოზთა თანა • უგალობდეთ ქრისტეს აღდგომასა, • რამეთუ ესე არს • მჴსნელი და მაცხოვარი სულთა ჩუენთაჲ • და დიდებითა საშინელითა, • ჴელმწიფებითა და ძლიერებითა • კუალად მომავალ[9] არს • განკითხვად სოფლისა, • რომელი დაჰბადა.*

---

1 არა G

2 და – G

3 ქრისტეს დედაო... – G

4 აღდგომისანი + უფალო-ღაღადყავსა MV

5 დასდებელნი აღდგომისანი. ჴმაჲ ბ] სტიქარონნი ესე ძუელებურად G, დღესა კჳრიაკესა. დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ბ U

6 თჳთი – EGKMNV

7 მე – M

8 ქრისტემან მაცხოვარმან ... დღისა აღდგომასა – GUV

9 მომავალ] მოსვლად V

* მეორე ხმის კვირადღის ორი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა» («პირველსაუკუნეთა მამისაგან»; «შენ, ჯუარცმულო და დაფლულო»)*** შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: G (Ath. 47), K (Sin. 69), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

E ხელნაწერს (Jer. 119) აკლია პირველი **წყვილი** – ***«პირველსაუკუნეთა მამისაგან»***.

** დასდებელი ***«პირველსაუკუნეთა მამისაგან»*** G (Ath. 47), U (Jer. 41) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში განსხვავებული რედაქციისაა.

სხუანი[1].

შენ, ჯუარცუმული და დაფლული მეუფე[2], • ანგელოზმან გქადაგა, მაცხოვარ, • და ეტყოდა დედათა მათ[3]: • მოვედით და იხილეთ, • სადა დაიდვა უფალი, • რამეთუ აღდგა, ვითარცა[4] თქუა, • ვითარცა ყოვლადძლიერი, • ამისთჳს[5] თაყუანის-გცემთ შენ, • მხოლოსა უკუდავსა, • ცხორებისმომცემელო • ქრისტე ღმერთო[6] ჩუენო[7], დიდებაჲ შენდა.

[*]ჯუარითა შენითა განაქარვე • წყევაჲ იგი ძელისაჲ • და[8] დაფლვითა შენითა მოაკუდინე • სიკუდილისა ძალი, • ხოლო აღდგომითა შენითა • განანათლე კაცთა ნათესავი, • ამისთჳსცა გიღაღადებთ, • ქველისმოქმედო ქრისტე ღმერთო ჩუენო[9], დიდებაჲ შენდა[10].

განგეხუნეს შენ, უფალო, • შიშით ბჭენი სიკუდილისანი • და მეკარეთა ჯოჯოხეთისათა • გიხილეს და[11] შეძრწუნდეს, • რამეთუ ბჭენი რვალისანი შეჰმუსრენ • და მოქლონნი რკინისანი შეჰფქვენ[12] შენ, • და აღმომიყვანენ ჩუენ • ბნელისაგან და აჩრდილთა სიკუდილისათა • და კრულებანი ჩუენნი განხეთქენ[13].

[**]ცხორებისა გალობასა • ვგალობდეთ და პირთა ჩუენთაგან შევსწირვიდეთ. • მოვედით ყოველნი სახლსა უფლისასა, • შეუვრდეთ და ვიტყოდეთ: • რომელი ჯუარს-ეცუ ძელსა ზედა • და აღდეგ მკუდრეთით • და განისუენებ წიაღთა მამისათა, • ლხინება-ყავ შეცოდებათა ჩუენთათჳს[14].

---

1 სხუანი – EGKMUV, სხუანი + მამისაგან შობ... E, სხუანი + მამისაგან... GUV
2 მეუფჱ K
3 მათ + ესრეთ EGUV
4 ვითარცა – U
5 ამისთჳსცა EGKNUV
6 ~ქრისტე ღმერთო, • ცხორებისმომცემელო EGUV
7 ჩუენო – M
8 და – N
9 ჩუენო – EGKUV
10 ჯუარითა შენითა ... დიდებაჲ შენსა – M
11 და] რაჲ GKUV
12 შეფქვენ N
13 განგეხუნეს შენ ... ჩუენნი განხეთქენ – EM, განხეთქენ + ქრისტე N
14 ცხორებისა გალობასა ... შეცოდებათა ჩუენთათჳს – KM

* G (Ath. 47), U (Jer. 41) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში დასდებლები *«ჯუარითა შენითა განაქარვე»*, *«განგეხუნეს შენ, უფალო»* და *«ცხორებისა გალობასა»* განსხვავებული რედაქციისაა.
E ხელნაწერში (Jer. 119) დასდებელი *«ჯუარითა შენითა განაქარვე»* და *«ცხორებისა გალობასა»* განსხვავებული რედაქციისაა.

** N ხელნაწერს (Ath. 26) ეს დასდებელი მწუხრის სტიქარონებში აქვს ჩასმული. მას აწერია: *«მუჴლისაჲ»*.

***ႣႨႣႤႡႠႢ. ႠႼ ႣႠ[1].** *თჳთი[2].*

წარჯდა სახე[3] შჯულთა მათ[4] პირველთაჲ • და[5] გამოშჩნდა[6] მადლი დღეს[7] • და, ვითარცა მაყუალი • არა[8] შეწუა ცეცხლმან აღგზებულმან[9], • ეგრეთვე ქალწული ეგო ქალწულად, • უვნებელად შემდგომად შობისა, • სუეტისა მის წილ ცეცხლისა[10] – • მზე სიმართლისაჲ, • მოსეს წილ ქრისტე გამოშჩნდა • მაცხოვრად სულთა ჩუენთათჳს.

****ႣႶႤ[11] ႭႰႸႠႡႠႧႨ[12]. ႼႫႨႣႠႧႠ ႫႧႠႥႠႰႠႬႢႤႪႭႦႧႠႢ ႣႠ[13] ႱႨႬႠႬႳႪႨႱႠႬႨ[14]. ႳႴႠႪႭ-ႶႠႶႠႣႷႠႥႱႠ[15]. ჄႫႠႢ Ⴁ[16].** *შენთჳს მოასწავე[17]...*

[შენთჳს მოასწავებდეს, • ღმრთისმშობელო, წინაჲსწარმეტყუელნი • და ძლუნით პირსა შენსა ჰმსახურებდეს ღირსნი, • სახარულევანო ყოვლადწმიდაო, • ყოველნი ნათესავნი • სიხარულით გნატრიან შენ, • ვითარცა თჳთ იტყოდე, • მეოხ-გუეყავ ჩუენ ქრისტეს მიმართ სულთა ჩუენთათჳს].

მთავრობათა ცისათა, • გონიერთა კრებულთა, სულიერად[18] • მგალობელთა წინამძღურად გამოაჩინენ • შენ, მეუფეო, მიქაელ და გაბრიელ, • მდგომარენი წინაშე • საყდარსა შენსა წმიდასა[19], • მათ მიერ გევედრებით: • მოგუმადლე ჩუენ მოტევებაჲ ცოდვათაჲ.

---

1 აწ და – **EKMNU**, დიდებაჲ. აწ და – **G**
2 თჳთი – **EKMNV**, თჳთნი **G**
3 სახე – **K**
4 მათ – **K**
5 და – **G**
6 გამოშჩნდა] მო-რაჲ-იწია **G**
7 დღეს – **G**
8 არაჲ **EGKMNUV**
9 აგზებულმან **EGM**
10 ცეცხლი **M**
11 დღჱ **L**
12 დღე ორშაბათი] კჳრიაკესა მწუხრი **N**
13 და – **L**
14 და სინანულისანი – **AGHJPV**, ~სინანულისა და წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ **E**, ~სინანულისაჲ და წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ **U**, სინანულისაჲ **L**
15 წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ და სინანულისანი. უფალო-ღაღადყავსა] უფალო-ღაღატყავი. სინანულისაჲ და მთავარანგელოზისა **N**
16 უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ბ – **ELV**
17 მოასწავებ... **B**, მოასწა... **GH**, მოასწავ... **J**, მოას... **P**, შენთჳს მოასწავე...] თქუენ, წინაჲსწარმეტყუელნო და ქრისტესა... **L**, შენთჳს მოასწავე... – **N**
18 სულიერთა **P**
19 წმიდასა] წინაშე **L**

* **E** ხელნაწერში ***«დიდებაჲ»***-ს აწერია ***«სტიქარონ»***. **G** ხელნაწერში (**Ath. 47**) ღვთისმშობლის დასდებელი ***«წარჯდა სახე»*** მოცემულია ცალკე, მეორე ხმის შაბათი დღის მსახურების ბოლოში.

** ***«დღე ორშაბათი. წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ და სინანულისანი»*** სამი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა» («შენთჳს მოასწავე...»; «საქმეთა ბნელისათა»; «რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა ყოველი»)*** წარმოადგენს **Ath. 45**-ის მასალას. სამივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: **B (A 93)**, **G (Ath. 47)**, **J (Add. Ms 11282)**, **L (Jer. 31)**.

H (Sin. 67), **N (Ath. 26)** და **P** (სვან. 3) ხელნაწერს აკლია ერთი **წყვილი** – ***«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა ყოველი»***.

E (Jer. 119) და **U (Jer. 41)** ხელნაწერს აკლია ორი **წყვილი** – ***«შენთჳს მოასწავე...»*** და ***«საქმეთა ბნელისათა»***.

ანგელოზთა კრებულნი • მხიარულნი დღესასწაულობენ • სულიერსა ამას[1] დღესასწაულსა • მთავარანგელოზთა შენთასა, ქრისტე ღმერთო[2]. • ჩუენცა, უღირსნი ესე, • მათ მიერ გევედრებით შენ: • მოგუმადლე[3] მოტევებაჲ • ცოდვათაჲ, ვითარცა სახიერ ხარ და კაცთმოყუარე[4].

ზანწყობილი ზეცისა • ანგელოზთა[5] და მთავარანგელოზთაჲ • და მრავალთუალნი ქერობინ-სერაბინნი[6] • გაქებენ ყოვლადწმიდასა სამებასა • და ჩუენ, ქუეყანისანი, • შიშით დიდებასა ვიკადრებთ • ღმრთეებისა შენისასა[7], • წყალობა-ყავ ჩუენთჳს[8], მრავალმოწყალეო[9].

სხუანი[10].

*__ს__აქმეთა ბნელისათა • მომიცვეს[11] და ვღაღადებ შენდამი: • განმანათლე, ნათელო თუალთშეუდგამო, • და ყოველივე[12] სიბნელე სულისაჲ[13] • განდევნე, რამეთუ შენ • ნათლად გამოუჩნდი კაცთა, • მზე ეგე სიმართლისაჲ • და მაცხოვარი დაბადებულთა შენთაჲ.

საშინელ არს საშჯელი • სამართლად მსაჯულისაჲ[14] მის, რაჟამს • ცეცხლი იგი[15] შემწუველი ეტყინებოდის, • მორწმუნენო, ვევედრნეთ, რაჲთა მიჳსნნეს[16] • მერმისაგან[17] ჭირისა[18] • და შემრაცხნეს მარჯუენეთა • თანა და[19] შემიწყალნეს, • ვითარცა სახიერ არს და მრავალმოწყალე.

შფსკრულნი ცოდვათანი[20] • ბოროტნი გარემომადგეს მე[21] • და ლმობიერი გიღაღადებ ვედრებით: • ნუ განმაგდებ, მოწყალეო, არამედ • შემიწყალე,

1 ამას] მას **J**
2 ღმერთო + და **G**
3 მოგუმადლე + ჩუენ **L**
4 კაცთმოყუარჱ **G**
5 ანგელოზთაჲ **HN**
6 ქეროვიმ-სერაბინნი **N**
7 შენისა **N**
8 ჩუენთჳს] ჩუენ ზედა **N**
9 მრავალმოწყალე **GN**, მრავალმოწყალეო + უფალო **G**
10 სხუანი – **ABGHJLP**
11 მომიცვეს + მე **N**
12 ყოველი **NP**
13 სულისა **ABJNP**, სულისაჲ + ჩემისაჲ **ABJNP**
14 მსაჯულისა **HLN**
15 იგი – **L**
16 გჳჳსნნეს **L**
17 მერმისა **HN**, მერმისაგან + მისგან **HN**
18 ~მერმისა ჭირისაგან **B**
19 და – **P**
20 ცოდვისანი **N**
21 მე – **H**

* **B (A 93)** და **G (Ath. 47)** ხელნაწერის მიხედვით *«უფალო-ღაღადყავსას»* მეორე **წყვილი** ამ საგალობლით იწყება. წინამდებარე **წყვილი** ავტოგრაფში (**Ath. 45**) ცალკე არ არის გამოყოფილი, თუმცა გვაქვს მითითება **ანდერძში**, რომ ორშაბათ დღეს *«უფალო-ღაღადყავსას»* სამი წყვილი უნდა იყოს (იხ. მითითება № 17, ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 25).

წყვილი *«საქმეთა ბნელისათა»* ექვემდებარება ძლისპირს *«შენთჳს მოასწავე...»*.

G ხელნაწერში (**Ath. 47**) აშიაზე მინაწერია: *«ლ ესე»*.

ვითარცა • მეზუერე იგი, და ღირს-მყავ • სინანულსა, სახიერ, • მეოხებითა მთავარანგელოზთაჲთა.

შენთჳს მოასწავებდეს[1]...

[შენთჳს მოასწავებდეს, • ღმრთისმშობელო, წინაჲსწარმეტყუელნი • და ძღუნით პირსა შენსა ჰმსახურებდეს ღირსნი, • სახარულევანო ყოვლადწმიდაო, • ყოველნი ნათესავნი • სიხარულით გნატრიან შენ, • ვითარცა თჳთ იტყოდე, • მეოხ-გუეყავ ჩუენ ქრისტეს მიმართ სულთა ჩუენთათჳს].

სხუანი[2]. *რომელმანცა სიბრძნით[3] დაჰბადა[4] ყოველი[5]...*

საყდართა მათ საშინელთა წინაშე მდგომარე ხართ თქუენ, • ყოვლადწმიდანო ანგელოზნო, და საღმრთოჲთა • ბრწყინვალებითა • სავსენი, დაუდუმებელითა ბაგითა • და უსხეულოჲთა პირებითა • სამგუამოვანსა • ბუნებასა ადიდებთ • სამწმიდითა ჴმითა და ერთუფლებად ჰქადაგებთ, • სადგურნო ღმრთეებისანო, • დიდებულნო და პატიოსანნო, • ითხოვეთ[6] სოფლისათჳს[7] • ჴსნაჲ განსაცდელთაგან.

მიუწდომელსა[8] მას დიდებასა ღმრთეებისასა • განიცდით და იხარებთ, მთავარანგელოზნო, • სიხარულითა • მოუკლებელითა და გამოუთქუმელითა, • დაცვულნი ყოვლისა ცვალებისაგან • და ზეშთა ქმნილნი • ვნებათა არმური-საგან[9], • და წესითა შუენიერითა განშუენებულნი, • და ხრწნილებისა უვალნი • ევედრენით ქრისტესა მეუფესა, • რაჲთა აცხოვნნეს სულნი[10] • შემსხმელთა თქუენთანი[11].

შესხმითა საწადელითა სერაბინ-ქერობინნი[12] • მთავარანგელოზთა თანა და ანგელოზთა • საყდართა შენთა • გარემოჲს მდგომარენი, საყდართა თანა[13] • და ძალთა გადიდებენ, მეუფეო, • ჴელმწიფებათა[14] • მფლობელსა და[15] ჴელმწიფება-ნი • გაქებენ დაუცხრომელად უფლებათა თანა • და ძალთა[16], ყოვლადძლიერო, • რომელთა მიერ გარდამოუვლინე • მშჳდობაჲ სოფელსა შენსა, • კაცთმოყუარეო[17].

1 მოასწავებ... B, შენთჳს მოასწავებდეს... – GHJLNP
2 სხუანი] სტიქარონნი A, მთავარანგელოზთაჲ E, მთავარანგელოზთანი U
3 სიბრძ... GJ, სიბრძნი... U
4 დაჰ... B
5 ყოველი – BL, რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა ყოველი... – E, დაჰბადა ყოველი – GJU
6 ითხოეთ B
7 სოფლისათჳს] სიკუდილისათჳს L
8 მიუდომელსა J
9 ალმურისაგან L
10 სულნი + ჩუენნი GU
11 თქუენთანი] შენთანი L
12 ~ქერობინ-სერაბინნი G, სერაბინ-ქერაბინნი L
13 გარემოჲს მდგომარენი საყდართა თანა – U
14 ჴელმწიფებითა J
15 და – GLU
16 ძალთა] მთავრობათა GU
17 კაცთმოყუარე EU, რომელთა მიერ ... კაცთმოყუარეო – L

* N ხელნაწერში (Ath. 26) მოცემულია სხვა **ღვთისმშობლისა**: ***«დიდებაჲ. შენ, ტაბლაო გამომზრდელო მორწმუნეთაო, • ქალწულო საგალობელო, • გვთხოვე მისა შენისაგან წყალობაჲ».***

შცხოქმნილი სამოთხისაგან კაცთა ბუნებაჲ • და დაშჯილი მწარედ მიწადვე მიქცევითა – • პირველქმნულისა • ურჩებითა და ცთომითა გულისაჲთა, • კუალად ეგო პირველსა ნეტარებასა • შენ მიერ, სძალო. • ამისთჳსცა გიგალობთ • და ვადიდებთ შენგან შობილსა მეუფესა, • რომლისა მიერ ვიჴსნენით • ყოველთა ჭირთა და განსაცდელთაგან, • ღმრთისმშობელო ქალწულო, • ყოვლადდიდებულო[1].

გიხაროდენ, განმაქარ[2]...

[გიხაროდენ, განმაქარვებელო ყუედრებისაო • და წყევისა მის პირველისა კურთხევად • შემცვალებელო; • გიხაროდენ, ჴსნაო ევაჲს ტომთაო; • გიხაროდენ, შემაერთებელო • ანგელოზთა და • კაცთაო მგალობლად შენდამი; • გიხაროდენ, ნათლისა უკუდავისა მშობელო; • გიხაროდენ, სიმტკიცეო • და ზღუდეო მორწმუნეთაო; • მოსავთა შენთათჳს მეოხ-გუეყავ • წინაშე უფლისა].

თეოფანე.* *სტიქარონნი[3] ღმრთისმშობლისანი[4]. *რაჟამს გარდამოჴსნა[5]...

[რაჟამს გარდამოჴსნა ძელისაგან • არიმათიელმან მაცხოვარი ყოველთაჲ • მსგავსად მკუდრისა შემურვად და წარგრაგნად ტილოსა, • მაშინ აღასრულა შჯული, განწესებული • მკუდართა განხრწნადთაჲ, და შეძრწუნებული • შიშით ამბორს-უყოფდა მას • და სიხარულით ღაღადებდა: • „დიდებაჲ სიმდაბლესა შენსა, კაცთმოყუარე!“].

***სასოჲ, შემწე და მფარველი ჩუენი, • ქრისტეანეთაჲ, შენ ხარ, დედაო ღმრთისაო. • და[6] აწცა[7], ვითარცა მარადის მჴურვალითა ვედრებითა • შენითა ნუ დასცხრები მეოხებად • მონათა შენთა ჴსნად ყოველთაგან[8] განსაცდელთა[9], • რამეთუ შენ*

---

1 უცხოქმნილი ... ყოვლადდიდებულო – EU

2 გიხაროდენ, განმაქარ... – EGJ, განმაქარვებ... L, გიხაროდენ, განმაქარ...] გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ – სრულად U

3 სტიქარონნი] აღვივსენითი EM, სტიქარონნი – GN

4 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ბ BH, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი + კჳრიაკესა მწუხრი. ჴმაჲ ბ J, ღმრთისმშობლისანი – M, ღმრთისმშობლი... U, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – V

5 რაჟამს გარდამოჴსნა...] მამისაგან შობ... E, მამისაგან... M, მამისაგან შო... U, გარდამოჴ... G, გარდამოჴს... H, გარდამო... JN, გარდა... V

6 და – B

7 აწ GV

8 ყოველთა J

9 ~ყოველთა განსაცდელთაგან GHV

* მეორე ხმის ორშაბათის ***«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»*** შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: **B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), J (Add. Ms. 11282), H (Sin. 67), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).**

N ხელნაწერში (Ath. 26) წინამდებარე **წყვილი** კვირადღეს არის მოცემული.

** G (Ath. 47) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში აშიაზე მინაწერია: ***«ს კ მ თ»*** [სტიქარონნი კჳრიაკესა მწუხრი თეოფანე].

გუაქუ შემდგომად ღმრთისა • შესავედრებელად ძლიერად[1], • სასოდ[2], სიმტკიცედ[3] და მაცხოვრად სულთა ჩუენთა.

ყოველთავე სწყალობ, სახიერო • ქალწულო, სარწმუნოებით შევედრებულთა • მტკიცესა შესავედრებელსა შენსა, რამეთუ • სხუაჲ შუვამდგომელი[4] არავინ[5] გუაქუს • ჭირთა და მწუხარებათათჳს ჩუენ, ცოდვილთა • და[6] დაღონებულთა ბრალთა მიერ, • დედაო ღმრთისა მაღლისაო, • გჳჴსნენ ჭირთა და ურვათაგან[7] მონანი[8] შენნი.

ცუდ-ყვენ და ამაო განზრახვანი, • რომელნი იქადიან მონათა შენთა ზედა • და ჰბრძოდე მბრძოლთა მათ[9] ჩუენთა უღმრთოთა, ქალწულო, • და[10] ცნედ ყოველთა, რამეთუ შენ გუფარავ ჩუენ • და შეგუეწევი მოსავთა[11] შენთა, უბიწოო • დედაო ღმრთისა მაღლისაო, • რაჲთა ღაღად-ვყოთ[12] სიხარულით: • გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა.

*ႣႶႤ[13] ႱႠႫႸႠႡႠႧႨ[14]. ႼႫႨႣႨႱႠ ႨႭႥႠႬႤ[15] ႬႠႧႪႨႱႫႺႤႫႤႪႨႱႠჂ[16]. ႳႴႠႪႭ-ႶႠႶႠႣႷႠႥႱႠ[17]. ႿႫႠჂ ბ[18]. *შენთჳს მოას*[19]...

შენ, წინაჲსწარმეტყუელო • და ქრისტეს ღმრთისა მომასწავებელო, • ერსა მას ურჩსა და უნაყოფოსა • ნაყოფიერ ჰყოფდ სინანულითა და • უჩუენებდ მუშაკსა

---

1 ძლიერად + და EGJHMNUV
2 სასოდ + და HJM
3 სიმტკიცედ] მტკიცედ GV
4 შუამდგომელი BENUV
5 არაჲვინ BEHMNUV
6 და – GJUV
7 ჭირთა და ურვათაგან] ყოველთა ჭირთაგან B
8 მონანი] მოსავნი M
9 მათ – H
10 და – B
11 მოსავთა] მონათა M
12 ღაღატ-ვყოთ B, ღაღად-ვყო MU
13 დღჱ L
14 სამშაბათი + სინანულისა და E, სამშაბათი + სინანულისაჲ და U
15 იოვანე – ABJLNV
16 ნათლი... N, ნათლისმცემლისაჲ P
17 უფალო-ღაღადყავსა – ABEGNV
18 ჴმაჲ ბ – BEV
19 მოასწა... BH, მოასწ... G, მოასწავე... J, მოასწავებდა... N

* *«დღე სამშაბათი. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ»* სამი **წყვილი** *«უფალო-ღაღადყავსა»* (*«შენთჳს მოას...»; «შენ, სიბრძნე»; «რაჟამს გარდამოჰჴსნა»*) წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. სამივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms 11282), L (Jer. 31).

N ხელნაწერს (Ath. 26) აკლია ერთი წყვილი – *«შენ, სიბრძნე»*.

P ხელნაწერს (სვან. 3) აკლია ერთი წყვილი – *«შენთჳს მოას...»*.

E (Jer. 119) და U (Jer. 41) ხელნაწერს აკლია ორი **წყვილი** – *«შენთჳს მოას...»* და *«შენ, სიბრძნე»*.

მას • წმიდამყოფელსა სულთასა • და განმანათლებელსა • გონებათასა, რომელნი ეძიებენ მას.

შენ, სანთელო ნათლისა[1] • უკუდავისა წინააღნთებულო[2], • ბრწყინვალეო ღმრთეებისა[3] ნათლითა, • სული ჩემი, დაბნელებული ცოდვითა, • განანათლე, წმიდაო, • რაჲთა ღირს-ვიქმნე ნათელსა • სინანულისასა და • შენდობასა შეცოდებათა მათ[4] ჩემთასა.

შენ, მთიები მზისა მის • სიმართლისაჲ[5], აღმობრწყინვებული • ნათლად მსხდომარეთა ცოდვისა ბნელსა, • ჯოჯოხეთს რაჲ მიიწიე, ნეტარო, • ახარებდი ყოველთა • მოსლვასა მეუფისასა • და გამოჴსნასა მათსა • მძლავრებისა მისგან მტერისა ბოროტისა[6].

შეუვრდები[7] ცოდვილი • მრავალსა შენსა მოწყალებასა • და აღვიარებ ჩემსა უდებებასა, • რაჲამს-იგი ჰყოფდე განჩინებასა, • ვედრებითა წმიდისა • ნათლისმცემელისაჲთა • და დედისა შენისა • ღმრთისმშობელისაჲთა მიჴსენ ცეცხლისა[8] მისგან[9].

შენთჳს მოასწ[10]...

[შენთჳს მოასწავებდეს, • ღმრთისმშობელო, წინაჲსწარმეტყუელნი • და ძღუნით პირსა შენსა ჰმსახურებდეს ღირსნი, • სახარულევანო ყოვლადწმიდაო, • ყოველნი ნათესავნი • სიხარულით გნატრიან შენ, • ვითარცა თჳთ იტყოდე, • მეოხ-გუეყავ ჩუენ ქრისტეს მიმართ სულთა ჩუენთათჳს].

სხუანი. ***შენ, სიბრძნე[11]...***

შენ, მეუფისა მქადაგებელო • და სულთა ჩუენთა წმიდამყოფელო, • ქრისტეს ღმრთისა ნათლისმცემელო, • მეოხ-გუეყავ მისსა[12] მიმართ სულთა ჩუენთათჳს.

***შ**ენ, ებანო ჴმაშუენიერო, • სინანულად მომწოდებელო, • ეშმაკთა მაოტებელო, • მეოხ-გუეყავ ქრისტეს მიმართ[13] სულთა[14] ჩუენთათჳს[15].

---

1 ნათელო L
2 წინააღნთებულო + და ABJN
3 ღმრთეებისა] ღმრთისა L
4 მათ – GH
5 სიმართლისა BH
6 შენ, მთიები ... მტერისა ბოროტისა – N
7 შეგივრდები GHL
8 ცეცხლისაგან H
9 მისგან – H
10 შენთჳს მოასწ... – BHJLN, მოას... G
11 სიბრძნე + და სიტყუაჲ B, სიბრძ... GJ, სიბრძნე + და სიტყუაჲ მ... L, სიბრძნ... P
12 მისა BGLP
13 მი... G
14 სუ... P
15 სულთა ჩუენთათჳს – G, ჩუენთათჳს – P
* დასდებლის ბოლოში L ხელნაწერში (Jer. 31) გვხვდება მითითება: **«შენ, ყოვლადწმიდაო»**.

შენ, წინაჲსწარმეტყუელთა ბეჭედო • და მონაზონებისა წესო, • დედათა ნაშობთა უფროჲსო, • წინამორბედო, მითხოვე[1] შენდობაჲ ბრალთაჲ.

შენ, ბერწისა საშოჲსა ყუავილო, • უდაბნოჲსა სურნელმყოფელო[2], • მოწამებისა გჳრგჳნო, • მეოხ-გუეყავ ქრისტეს მიმართ[3] სულთა ჩუენთათჳს[4].

ტაძრად ღმრთისა გამორჩეულო, • სადგურო სულისა წმიდისაო, • ყოვლადწმიდაო ღმრთისმშობელო, • მეოხ-გუეყავ ქრისტეს მიმართ[5] სულთა[6] ჩუენთათჳს[7].

სხუანი[8]. ***რაჟამს გარდამოჰჴსნა[9]...***

ყოვლადდიდებულო[10] წინამორბედო, • ვითარცა ქადაგებითა ქრისტეს ღმრთისაჲთა • დააცხრვენ[11] აჩრდილნი და სახენი შჯულისანი, • ეგრეთვე მეოხებითა შენითა • სიძუელე[12] და სიმპალე ვნებათა ჩუენთაჲ[13] • განდევნე და განახლებულნი • კეთილთა საქმეთა მადლითა • წარმადგინენ[14] წინაშე ქრისტეს მეუფისა.

ნიჩბითა ვედრებათა შენთაჲთა • ბზის[15] მსგავსნი საქმენი განყვენ სულთა ჩუენთაგან[16], • განანქრიენ[17] და განსთხიენ ჩუენგან, წინამორბედო, • და ნაყოფთა სათნოებისათა • კეთილთა[18] გამოღებაჲ გჳთხოვე ღმრთისაგან, • რომელი საუნჯეთა შინა • წარუპარველად დაიმარხვის • და ექმნების[19] საზრდელ მოქმედთა კეთილისათა.

*__მ__ოწყალე-ყავ შემოქმედი და[20] ღმერთი, • ვითარცა ძე[21] შენი, უხრწნელო ღმრთისმშობელო, • მონათა შენთათჳს მეოხებითა შენითა • და სარწმუნოებაჲ

---

1 მითხოე P
2 სულნელმყოფელო GHL
3 მი... G
4 სულთა ჩუენთათჳს – G
5 მი... G
6 სულ... P
7 სულთა ჩუენთათჳს – G, ჩუენთათჳს – P
8 სხუანი – EN, სხუანი] ნათლისმცემლ... U
9 გარდამოჰჴ... B, გარ... G, გარდა... JN, რაჟამს გარდამოჰჴსნა...] მამისაგან შობ... EU, მამისაგან შ... H, მამისაგან შობი... P
10 ყოლადდიდებულო A
11 დააცხრვენი H
12 სიძუელლე H
13 ჩუენთაჲ] ჩემთაჲ L
14 წარმადგინე E
15 ბზისა L
16 ჩუენთაგან] ჩემთაგან L, ~სულთაგან ჩუენთა U
17 განანქრიენ] განაქარვენ U
18 კეთილთაჲ H
19 ექმნეს U
20 და – P
21 ძჱ L
* N ხელნაწერში (Ath. 26) ღვთისმშობლის დასდებელს *«მოწყალე-ყავ შემოქმედი»* აშიაზე აქვს მითითება: *«დიდებაჲ. ღ. [ღმრთისმშობლისაჲ]»*.

განამტკიცე, • წვალებანი განდევნენ და ცოდვანი დაჰჴსნენ[1], • დაარცხვენ ჭირ-ნი და ურვანი • და ზეგარდამოჲ[2] მშჳდობაჲ მომეც[3] • და ცხოვნებულთა თანა აღგურაცხენ, დიდებულო.

თეოფანე. ***სტიქარონნი[4] ღმრთისმშობლისანი[5].** ***რაჟამს გარდამოჰჴ[6]...***

***სიმდიდრე გლახაკთაჲ და მოღუაწე • და მზრდელი უღონოთაჲ და შესავედრებელი • და მჴსნელი[7] ობოლთაჲ შენ ხარ, დედაო ღმრთისაო[8], • შენ გევედრებით, ჭირვეულნი ესე, • წმიდაო წმიდათაო, გჳჴსნენ და განგუარინენ[9] • ყოველთაგან ჭირთა და ურვათა • და[10] აღგჳპყარ[11] ჴელი წყალობისაჲ, • რამეთუ შენ ხარ სასოჲ ყოველთა[12] ქრისტეანეთაჲ[13].*

ჭირვეულთაჲ[14] შენ ხარ სიხარული • და ყოველთა მიმძლავრებულთა ზედამდგომელი, • გლახაკთა ცხორებაჲ, უცხოთა[15] შემწყნარებელი • და[16] ღელვაგუემულთა ნავთსაყუდელი, • სნეულთა ლხინებაჲ და[17] დაწუნებულთა შემწე • და[18] ნათელი ბრმათაჲ, დედოფალო, • დედაო ღმრთისა მაღლისაო, • მეოხ-გუეყავ და გუაცხოვნენ მონანი შენნი.

****ჟამსა განკითხვისასა განვიცდი • და ვხედავ სიმრავლესა ცოდვათა ჩემთასა • და[19] რაჲმე მიუგო ანუ რაჲ[20] ვყო, არა[21] უწყი[22]. • ვაჲმე სირცხვილისა მისთჳს*

1 დაჰჴსნენ + და H
2 ზეგარდამო GHN
3 მომეც] მოგუეც HL
4 სტიქარონნი] აღვივსენითი EMN, სტიქარონნი – G
5 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] ორშაბათსა მწუხრი BHJ, ღმრთისმშობლისანი – MN, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – V
6 რაჟამს გარდამოჰჴ...] მამისაგან შობი... E, მამისაგან... J, მამისაგან შობილი... N, გარ... G, გარდამო... H, გარდა... UV, რაჟამს გარდამოჰჴ... – M
7 მჴსნელი] სასოჲ B
8 ~ღმრთისა დედაო N
9 და განგუარინენ] მონანი შენნი BN
10 და – B
11 აღმიპყარ B
12 ყოველთა – B
13 ქრისტეანეთა H
14 ჭირვეულთა B
15 უცხოთა] უღონოთა N
16 და – BNU
17 და – BEGHNU
18 და – B
19 და – B
20 რაჲ] რაჲმე GMU
21 არაჲ HV
22 უწყი] ვიცი V

* მეორე ხმის სამშაბათის *«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), M (Sin. 77), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

** G ხელნაწერში (Ath. 47) აშიაზე მინაწერია: *«ბ მ ს თ ღ»* [ორშაბათსა მწუხრი სტიქარონნი თეოფანე ღმრთისმშობლისანი], ხოლო V ხელნაწერში (ახალც. 163) – *«ბ მ ს ღ თ»* [ორშაბათსა მწუხრი სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი თეოფანე].

*** N ხელნაწერში (Ath. 26) აშიაზე მინაწერია: *«დიდებაჲ»*.

მერმისა! • ცრემლით შეგივრდები[1], დედოფალო, განბანე • წყლულებაჲ სულისა ჩემისაჲ, • რომელმან მარგალიტი წმიდაჲ, • ქრისტე ღმერთი გშევ[2] და[3] მაცხოვნე უძლები[4] ესე.

დღე ოთხშაბათი[5]. წმიდისა[6] ღმრთისმშობლისაჲ და ჯუარისაჲ, ჴმაჲ[7] ბ[8]. *რაჟამს გარდამო[9]...

გიხაროდენ, უქორწინებელო[10], • რომელმან გამოუთქუმელად ჰშევ ღმერთი ყოველთაჲ, • გიხაროდენ, შენ[11], უსძლოო სძალო ზეცისაო, • რომელმან იტჳრთე შემოქმედი • და დამბადებელი ყოველთაჲ სიტყუთა, • რომლისათჳსცა სარწმუნოებით • გიღაღადებთ, ყოვლადწმიდაო, • მეოხო მარადის მაქებელთა შენთაო.

გიხაროდენ, შენ, სამკაულო • ცათა და ქუეყანისაო, ღმრთისმშობელო ქალწულო, • ყოველთა უმეტესო, მორწმუნეთა ზღუდეო • და შესავედრებელო, ითხოვე[12] ჩუენთჳს • დაცვაჲ ჩუენი საბრჭეთაგან[13] მტერისათა, • დედაო კაცთმოყუარისაო, • რამეთუ შენ ხარ ნავთსაყუდელი, • სასოჲ, მფარველი და მეოხი სულთა ჩუენთაჲ.

****გ**იხაროდენ, ქალწულო მარიამ, • რომელმან ჰშევ ჴორცითა სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ; • გიხაროდენ, შენ, საყდარო მეუფისაო; • გიხაროდენ, სამოთხეო შუენიერო; • გიხაროდენ, ცხორებისა ვენაჴო; • გიხაროდენ, ტევანო სიწმიდისაო • და წყაროო დაუწყუედელო, • მეოხო მარადის მაქებელთა[14] შენთაო[15].

---

1 შეგივრდები] გევედრები BGN
2 ჰშევ B
3 და – B
4 უძლები] უძლური N
5 დღე ოთხშაბათი] სამშაბათსა N
6 წმიდისა – AL
7 ჴმაჲ – G
8 ჴმაჲ ბ – BHJP, წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ და ჯუარისაჲ. ჴმაჲ ბ] ჯუარისაჲ და ღმრთისმშობელისაჲ E, ჯუარისაჲ და წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ. უფალო-ღაღატყავსა. ჴმაჲ ბ U, და ჯუარისაჲ. ჴმაჲ ბ – V
9 გარდამოჰჴს... B, გარ... G, გარდამ... H, გარდა... J, გარდამოჴდა L, რაჟამს გარდამო... – P
10 უქორწინებელო + ქალწულო ABJP
11 შენ – H
12 ითხოე L
13 საფრჭეთაგან G
14 მაქებელ... G, მაქებ... JP
15 შენთაო – GJP

* ***«დღე ოთხშაბათი. წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ და ჯუარისაჲ»*** ორი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ***(«რაჟამს გარდამო...»; «განქარდა აჩრდილი»)*** წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31), P (სვან. 3).

N ხელნაწერში (Ath. 26) მოცემული პირველი **წყვილი** წარმოადგენს ჯვრისადმი მიძღვნილ საგალობლებს. ამის შემდეგ ამ ხელნაწერს აკლია გვერდები. აქედან N ხელნაწერის (Ath. 26) მასალა გრძელდება O ხელნაწერში (Ath. 50), ვინაიდან O ხელნაწერი (Ath. 50) შეიცავს საგალობელთა იმ ნაწილს, რომელიც N ხელნაწერში (Ath. 26) არ გვხვდება. O ხელნაწერს (Ath. 50) აკლია მხოლოდ წინამდებარე დღის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლები.

** H ხელნაწერში (Sin. 67) აშიაზე მინაწერია: ***«ვენაჴო»***.

„**გ**იხაროდენსა“ გიღაღადებთ შენ • გაბრიელის თანა მთავარანგელოზისა, ღირსო: • გიხაროდენ, სასოო მოსავთა შენთაო, • ბჭეო[1] ზეცისაო, მაყუალო შეუწუველო, • რომელი გიხილა მოსე მთასა ზედა სინასა; • გიხაროდენ, ცხორებისა თავო[2]; • გიხაროდენ, მფარველო ჩუენო; • გიხაროდენ, შემწეო და მჴსნელო სულთა ჩუენთაო.

*__გ__ანქარდა აჩრდილი[3] პირველი • შემოსლვასა საღმრთოჲსა მის ნათლისასა, • ვინაჲთგან[4] გამობრწყინდა მზე იგი სიმართლისაჲ • ქალწულისა მიერ ყოვლადწმიდისა, • რომელი ცათა უვრცელესად გამოჩნდა. • ამისთჳს ყოველნი სარწმუნოებით • ღმრთისმშობელად[5] აღვიარებთ[6] • და მისგან შობილსა ქრისტესა თაყუანის-ვსცემთ.

წინაჲსწარმეტყუელთა კრებულნი • ჭეშმარიტად ქადაგებდეს შენთჳს, უბიწოო, • და[7] შეგამკობდეს, ღირსო, იაკობ – კიბედ ზეცისად[8], • მოსე – მაყულად შეუწუველად და აჰრონ – კუერთხად, • ეზეკიელ – ბჭედ, ამბაკუმ – გზად უვალად, • დავით – ადგილად სიწმიდისად[9] • და[10] დანიელ – მთად მაღლისად[11], • და ესაია[12] – მშობელად ემმანუელისა[13].

რომელნი-ესე[14] საჭმლისა მიერ • განვისხენით სამოთხით, აწ მარხვისა მიერ • ვნებათაგან წმიდაქმნილნი[15] მოსწრაფე-ვიქმნნეთ[16] • მუნვე შესლვად და ულაღადებდეთ[17] ქრისტესა: • რომელმან ჯუარსა ზედა ჴელნი განიპყრენ • და ნავღელი ძმრითურთ[18] სუ[19] ჩუენთჳს, • აჴოცენ ყოველნი ცოდვანი • მონათა შენთანი და გუაცხოვნენ[20] ჩუენ.

---

1 ბჭე HL
2 თაო H
3 აჩრდილი + იგი H
4 ვინაჲთ L
5 ღმრთისმშობლად LP
6 აღგიარებთ L
7 და – L
8 ზეცისა GH
9 სიწმიდისა GH
10 და – L
11 მაღლისა GHL
12 ესაჲა AGHJ
13 ევმანოელისა L
14 რომელნი L
15 წმიდაქმნულნი B
16 მოსწრაფე-ვიქმნეთ G, მოსწრაფე ვიქმნენით P
17 ულაღადოთ G
18 ძმრითა B
19 ჰსუ GH
20 მაცხოვნენ B
* G ხელნაწერის (Ath. 47) მიხედვით მეორე წყვილი ამ დასდებლით იწყება.

*სხუანი[1]. *შენ სიბრძნე[2] და სიტყუაჲ[3]...*

შენ, ტაბლაო ცხორებისაო[4], • გამომზრდელო მორწმუნეთაო, • ქალწულო საგალობელო, • გჳთხოვე ძისა შენისაგან წყალობაჲ.

შენდა მოვივლტით[5], ყოვლადწმიდაო, • ღელვაგუემულნი ესე ცოდვათაგან, • ნავთსაყუდელ-გუექმენ ჩუენ • საფარველსა შენსა და შეგჳწყალენ ჩუენ.

შემდგომად ღმრთისა შენ გიცით • და შენ ხარ სასოჲ და სიქადული • ჩუენ მორწმუნეთაჲ, ქალწულო, • მეოხ-გუეყავ წინაშე ძისა შენისა.

შენ, ყოვლადწმიდაო[6]...

[შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო • ღმრთისმშობელო, ქრისტეს დედაო, • შეწირე ვედრებაჲ ჩუენი • წინაშე ძისა შენისა და ღმრთისა ჩუენისა].

თეოფანე.* **სტიქარონნი[7] ღმრთისმშობლისანი[8]. *რაჟამს გარდამოჰჴ[9]...

******ყოველი უშჯულოებაჲ და ცოდვაჲ • ურიდად და წარმდებებით აღვასრულე უძღებმან[10] • და ყოვლისა ტანჯვისა თანამდებ[11] ვიქმენ უბადრუკი. • სინანულად მომაქციე, უსძლოო[12], • რაჲთა არა[13] დავისაჯო საუკუნესა მას[14], • რამეთუ შენ გესავ მეოხად • და[15] შენ გხადი ჴელისამპყრობელად[16]. • ნუ მარცხუენ მოსავსა შენსა, სძალო ღმრთისაო.*

1 სხუანი] აქებდითსა AB
2 სიბრძ... GHJ
3 და სიტყუაჲ – GHJ, შენ, სიბრძნე და სიტყუაჲ...] შენ, ყოვლადწმიდაო... P
4 ცხორებისაო – N
5 მოვივლტი N
6 ყოვლადწმიდაო + ქალწ... B, შენ, ყოვლადწმიდაო... – GHJP
7 სტიქარონნი] აღვივსენითი EO
8 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] სამშაბათსა მწუხრი BHJ, ღმრთისმშობლისანი – O, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – GV
9 რაჟამს გარდამოჰჴ...] მამისაგან შო... E, გარ... G, გარდა... HOUV
10 და ცოდვაჲ • ურიდად და წარმდებებით აღვასრულე უძღებმან] ურიდად • და ყოველი ცოდვაჲ დაუმჭირველად ვქმენ B
11 თანამდებ] ღირს U
12 უსძლოო] სძალო B
13 არაჲ BEHU
14 მას – B
15 და – B
16 ჴელისაღმპყრობელად UV

* ეს **წყვილი** A (Ath. 45) და B (A 93) ხელნაწერში მოცემულია ცისკრის ბოლოს და მას აწერია ***«აქებდითსა».*** ჩვენ ამ წყვილს სხვა ხელნაწერების კვალობაზე – G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), P (სვან. 3) – ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** მესამე წყვილად ვსვამთ. N ხელნაწერში (Ath. 26) ამგვარი მდგომარეობაა: პირველი დასდებელი, ***«შენ, ტაბლაო»,*** მოცემულია ორშაბათი დღის ***«უფალო-ღაღადყავსას» «დიდებისა»*** დასდებლად, ხოლო მეორე დასდებელი, ***«შენდა მოვივლტით»*** – ორშაბათი დღის სტიქარონთა ***«დიდებად»***. აღსანიშნავია, რომ Sin. 3-ში აღნიშნული **წყვილი** ***«აქებდითსას»*** დასდებლებადაა მოცემული (იხ. 130v).

** მეორე ხმის ოთხშაბათის ***«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»*** შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), O (Ath. 50), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

*** G (Ath. 47) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში აშიაზე მინაწერია: ***«გ მ ს ღ თ»*** [სამშაბათსა მწუხრი სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი თეოფანე].

ჭირთა და განსაცდელთა ღელვანი • და ვნებათა სიმრავლენი ჰმძლავრობენ სულსა ჩემსა, • ქალწულო წმიდაო, დედაო ქრისტეს[1] ღმრთისაო, • განმავლე ზღუაჲ ესე ამის[2] ცხორებისაჲ • და ღელვათა მისთა სიმძაფრე დააყუდე • და ნავთსადგურად სინანულისად[3] • და განსუენებისად[4] მიმიძეღუ[5] • საღმრთოსა საფარველსა შენსა შევედრებულსა.

**მოიხილე ჩემ ზედა, ღმრთისმშობელო, • სასოწარკუეთილსა ცოდვათა სიმრავლითა • და ჴელი სინანულისაჲ აღმიპყარ, უბიწოო, • რამეთუ უფსკრული ბრალთაჲ დამფარავს • და დამნთქამს[6] მე[7] წყუდიადი ბოროტთა გულისთქუმათაჲ, • რაჲთა გადიდებდე შენ[8], სასოსა • ყოველთა ქრისტეანეთასა • და[9] ჭეშმარიტად უაღრესსა[10] ანგელოზთასა.*

****ᲓᲦᲔ[11] ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘ[12]. ᲬᲛᲘᲓᲐᲗᲐ ᲛᲝᲪᲘᲥᲣᲚᲗᲐᲲ[13]. ᲯᲛᲐᲲ Ბ[14]. *რაჟამს გარდამ*[15]...**

მოსცა ძალი და ჴელმწიფებაჲ • ქრისტემან ათორმეტთა მათ[16] თჳსთა მოწაფეთა • ძლევად მტერთა უხილავთა და ხილულთა • და დათრგუნვად გუელთა მათ[17], რომელნი მარადის • უმზირიან კბენად ბრჭალსა ძეთა კაცთასა[18], • დაცემად ძალთა წინააღმდგომთა • და[19] განსხმად სულთა უკეთურთა, • და მადლი კურნებათაჲ[20] უძლურებათა ჩუენთა[21].

---

1 ქრისტეს] ძისა U
2 ამის – B
3 სინანულისა BHUV
4 განსუენებისა B
5 წარმიძეღუ V
6 დამთქამს H
7 მე – O
8 შენ – B
9 და – BU
10 უვაღრესსა GHOV
11 დღჱ L
12 დღე ხუთშაბათი] ოთხშაბათსა მწუხრი უფალო-ღაღატყავი O
13 მოციქულთანი O, მოციქულთაჲ + უფალო-ღაღატყავსა U
14 ჯმაჲ ბ – BELPV
15 გარდამოჰჴ... B, გარ... G, გარდამოჴ... H, გა... J, გარდამოჴდა L, რაჟამს გარდამ...] მამისაგან შობ... P
16 მათ – G
17 მათ – H
18 კაცთასა + და GH
19 და – L
20 კურნებათა L
21 ჩუენთაჲ HL

* O ხელნაწერში (Ath. 50) აშიაზე მინაწერია: *«დიდებაჲ. ღ. [ღმრთისმშობლისაჲ]».*

** ***«დღე ხუთშაბათი. წმიდათა მოციქულთაჲ»*** ორი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** (***«რაჟამს გარდამ...»; «შენთჳს მოასწა...»***) წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31).

O ხელნაწერს (Ath. 50) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«რაჟამს გარდამ...».***

P ხელნაწერს (სვან. 3) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«შენთჳს მოასწა...».***

Ოდეს ვნებად მიეცემოდა • ჴსნისათჳს ყოვლისა სოფლისა მჴსნელი ჩუენი, • მას ჟამსა ეტყოდა მოწაფეთა თჳსთა და ჰრქუა: • მე ვარ ვენაჴი და თქუენ – რტონი, • გამოიღეთ ჩემ თანა ნაყოფი კეთილი • და დაადგერით სიყუარულსა ჩემსა, • ვითარცა მე შეგიყუარენ[1] • და გამოგირჩიენ სოფლით მეგობრად ჩემდა.

მტკიცენო სარწმუნოებითა, • ქრისტესმოყუარენო ერნო, ნათლითშემოსილნო[2], • რომელთა გსუროდა კრებაჲ ესე მოციქულთაჲ, • მოსწრაფედ მოიწიენით ტაძრად მათდა, • აღიპყრენით ჴელნი თქუენნი[3] მათდა მიმართ • და ვითხოოთ[4] მათ მიერ ღმრთისაგან • წყალობით გამოჴსნაჲ ჩუენი • საწუთროჲსა ურვათა და განსაცდელთაგან.

გიხაროდენ, ქალწულო[5]...

[გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, • შეუწუველო მაყუალო, რომელი გიხილა მოსე; • გიხაროდენ, კიდობანო სიწმიდისაო, • რომელსა გიწოდა მამათმთავარმან დავით; • გიხაროდენ, მთაო გამოუკუეთელო, • რომელი გქადაგა დანიელ; • გიხაროდენ, ქრისტეს დედაო, • მეოხო მარადის მაქებელთა შენთაო].

სხუანი. ***შენთჳს მოასწა[6]...***

Თანამოსაყდრეთა მათ • დაუსაბამოჲსა ღმრთისა სიტყჳსათა • და მოციქულთა ყოვლისა სოფლისათა • და განმანათლებელთა ცისკიდეთასა, • რომელთა განაქარვეს • ბნელი იგი საცთურისაჲ • ერთობით ვევედრნეთ, • რაჲთა მითხოონ[7] ქრისტესგან დიდი წყალობაჲ.

Თჳთმნათობსა ნათელსა, • ბუნებითსა სიტყუასა ჴორცშესხმულსა[8] • შეუდეგით, ყოვლადქებულნო მოციქულნო, • და მისგან[9] განბრწყინვებულ იქმნენით • ნათლითა უკუდავითა. • და აწ გევედრებით, ღირსნო, • ბნელითა შეპყრობილნი • ნათელსა საღმრთოსა მიმიძღჳთ ჩუენ.

Თუალით უხილავსა მას • კაცთაგან და[10] მოუგონებელსა • კეთილსა მიემთხჳენით თქუენ, წმიდანო • მოციქულნო ქრისტეს მეუფისანო, • რამეთუ იტჳრთენით • ვნებანი მისნი ჴორცითა, • ამისთჳსცა მის თანა • ჰსუფევთ საუკუნესა; მეოხ-გუეყვენით ჩუენ[11].

---

1 შეგიყუარენ + თქუენ G
2 ნათლითა შემოსილნო H
3 თქუენნი – L
4 ვითხოვოთ BHJLP
5 ქალწულო + მარიამ B, გიხაროდენ, ქალწულო... – GHJP, ქალწულო + მარიამ, შეუწუვ... L
6 მოასწავე... B, მო... G, მოასწ... JL, სხუანი. შენთჳს მოასწა... – O
7 მითხოვონ J, გჳთხოონ L
8 ჴორცთშესხმულსა GHJ, ჴორცთა შესხმულსა L
9 მის L
10 და – L, ~და კაცთაგან O
11 ჩუენ – O

Თანამდები ვნებათაჲ • და დანთქმული სიღრმესა ცოდვისასა • გიღაღადებ, უფალო კაცთმოყუარეო, • მოიხილე ჩემ ზედა მოწყალებით[1], • აღმიპყარ ჴელი შენი • და აღმომიყვანე მე • მეოხებითა ღირსთა • მოციქულთა შენთაჲთა და[2] შემიწყალე მე[3].

შენთვს მოასწავე[4]...

[შენთვს მოასწავებდეს, • ღმრთისმშობელო, წინაჲსწარმეტყუელნი • და ძლუნით პირსა შენსა ჰმსახურებდეს ღირსნი, • სახარულევანო ყოვლადწმიდაო, • ყოველნი ნათესავნი • სიხარულით გნატრიან შენ, • ვითარცა თჳთ იტყოდე; • მეოხ-გუეყავ ჩუენ ქრისტეს მიმართ სულთა ჩუენთათჳს].

თეოფანე. *სტიქარონნი[5] ღმრთისმშობლისანი[6]. რაჟამს გარდამოჰჴ[7]...

*****რომელმან** ღმერთი დაუტევნელი[8] • სიწმიდით დაიტიე წმიდასა[9] საშოსა შენსა, • განკაცნა რაჲ სახიერებით, ღმრთისა დედაო, • შეიწრებული ესე[10] ვნებათაგან მიჴსენ, • რაჲთა იწროსა მას გზასა წრფელსა[11] ვიდოდი • და სივრცედ ნეტარებისა მის • სასუფეველისა მივიწიო • მეოხებითა შენითა, ყოვლადდიდებულო.*

არმური[12], უდბობისაჲ[13] წყუდიადი • და უმეცრებისა ბნელი დამფარავს უბადრუკსა • და[14] სულისა სიბრძე მამხილებს ბოროტთა ჩემთა, • ხოლო[15] ცოდვანი ჩემნი დამაბნელებენ, • გევედრები, განმანათლე, ღმრთისა დედაო, • რომელმან[16] ჰშევ ქრისტე მეუფე[17], • ნათელი საღმრთოჲ ჭეშმარიტი, • რომელმან განანათლნა კიდენი სოფლისანი.

---

1 მოწყალებით + და G
2 და – L
3 მჱ G, თანამდები ვნებათაჲ ... შემიწყალე მე – O
4 მოასწა... B, მოასწ... G, შენთჳს მოასწავე... – HJLO
5 სტიქარონნი] აღვივსენითი EM, აღვივ... O
6 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] ოთხშაბათსა მწუხრი BHJ, ღმრთისმშობლისანი – MO, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – GV
7 რაჟამს გარდამოჰჴ...] მამისაგან შობი... E, მამისაგან... M, გარ... G, გარდა... HOV, გარდამ... J, გარდ... U
8 ~დაუტევნელი ღმერთი B
9 წმიდასა – BO
10 ესე – BO
11 წრფელსა] საჭირველსა B
12 ალმური HV
13 უდბებისაჲ G, უდებებისაჲ U
14 და – V
15 ხოლო] და BO
16 რომელმან] რამეთუ V
17 მეუფჱ B

* მეორე ხმის ხუთშაბათის *«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), J (Add. Ms. 11282), H (Sin. 67), M (Sin. 77), O (Ath. 50), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

** G (Ath. 47) და V (ახალც. 163) ხელნაწერში აშიაზე მინაწერია: *«დ მ ს ღ თ»* [ოთხშაბათსა მწუხრი სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი თეოფანე].

*შიში მრავალფერთა განსაცდელთაჲ • და ჭირთა ნიავქარი განმიმკვნებს ზამთარსა • და სიღრმე სასოწარკუეთილებისაჲ[1] განმლევს მე, • ხოლო[2] ღელვაჲ ცოდვათაჲ აღმაშფოთებს. • მსწრაფლ მეწიე და მიჴსენ ღელვაგუემული, • შენ მხოლოო ნავთსაყუდელო • მყუდროო ქრისტეანეთაო, • და ნავთსაყუდელსა ზეცისასა მიმიძღუ.

დღე[3] პარასკევი. ჯუარისაჲ[4]. უფალო-ღაღადყავსა[5]. ჴმაჲ[6] ბ[7]. *რომელმანცა სიბრძნით[8] დაჰბა[9]...*

ვის ესმას[10] ესე და არა[11] განჰკრთეს გონებითა • ანუ ვინმე არა[12] შეძრწუნდეს სულითა? • რამეთუ ღმერთი • უვნებელი ვნებულთათჳს[13] დაისაჯა, • რაჲთა ვნებულნი იგი აღადგინნეს • და განაახლნეს • ღმრთეებითა თჳსითა. • აწ მოვედით ერთობით ყოველნი მორწმუნენი • და შევწიროთ მისსა[14] ქებაჲ • და შეუვრდეთ მას ლმობიერად, • რაჲთა აცხოვნნეს სულნი ჩუენნი, • ვითარცა მოწყალე არს.

მსთუად მეწიენ ჩუენ წყალობაჲ შენი, ქრისტე მეუფეო, • რაჲთა არა იქადონ მტერთა, ჩუენ ზედა • ამაღლებულთა, • რომელთა არა ჰრწამს სახელი შენი. • ხოლო ჩუენ გჳპყრიეს ჯუარი შენი • სარწმუნოებით • და თაყუანის-ვსცემთ მას ზედა • ნებსით ვნებათა შენთა, რომელ თავს-ისხენ • და გევედრებით, სახიერო, • ოდეს მოხჳდე დიდებით • დღესა მას განკითხვისასა, • შეგჳწყალენ უღირსნი[15].

---

1 სასოწარკუეთილობისაჲ **B**
2 ხოლო] და **BO**
3 დღჱ **L**
4 ჯუარისაჲ] ჯუარცუმისაჲ **BV**, ჯუარისაჲ + და წმიდათაჲ **OP**
5 უფალო-ღაღადყავსა – **EOV**
6 ჴმაჲ – **B**
7 ჴმაჲ ბ – **EJV**
8 სიბრძნი... **B**, სიბრძ... **GJL**, სიბრძნითა **O**
9 დაჰბა... – **BGJLO**
10 ესმა **L**
11 არაჲ **ABJO**
12 არაჲ **ABJO**
13 ვნებულთათათჳს **J**
14 მისა **GL**
15 მსთუად მეწიენ ... შეგჳწყალენ უღირსნი – **L**
* **O** ხელნაწერში (**Ath. 50**) აშიაზე მინაწერია: ***«წმიდათაჲ რომელიცა გთნდეს»***.
** ***«დღე პარასკევი. ჯუარისაჲ»*** სამი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა»*** ***(«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბა...»; «რომელი იქმნები ძალით...»; «სასოწარკუეთილმან»)*** წარმოადგენს **Ath. 45**-ის მასალას. სამივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: **B (A 93)**, **G (Ath. 47)**, **J (Add. Ms. 11282)**, **L (Jer. 31)**.

H ხელნაწერს (**Sin. 67**) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბა...»***.

O ხელნაწერს (**Ath. 50**) აკლია ერთი **წყვილი** – ***«სასოწარკუეთილმან»***.

P ხელნაწერს (სვან. 3) აკლია ორი **წყვილი** – ***«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბა...»*** და ***«სასოწარკუეთილმან»***.

E ხელნაწერს (**Jer. 119**) მხოლოდ ერთი დასდებელი აქვს მესამე **წყვილიდან** – ***«რაჟამს აღემართა ძელი»***.

მოწყალე მექმენ, ქრისტე ღმერთო[1], შენთა დაბადებულთა • და მომეც ჩუენ ჯუარი შენი საძლეველად • მტერთა წყობასა • ბოროტთა მათ სულთა უკეთურთასა, • რომელთა ჰნებავს წარწყმედაჲ ჩუენი • და გამომიჴსნენ • მძლავრებისაგან მათისა, • რამეთუ ცხოვარნი ჴელისა შენისანი ვართ, • დაღაცათუ შეგცოდეთ, • არამედ შენ, სახიერო, • აღგუმართენ სინანულითა • და შეგუჭურენ[2] ჯუარითა[3] წმიდითა.

გიხაროდენ, განმაქარვებელო ყუედრებისაო • და წყევისა მის პირველისა[4] კურთხევად • შემცვალებელო; • გიხაროდენ, ჴსნაო ევაჲს ტომთაო; • გიხაროდენ, შემაერთებელო • ანგელოზთა და • კაცთაო მგალობლად შენდამი; • გიხაროდენ, ნათლისა უკუდავისა მშობელო; • გიხაროდენ, სიმტკიცეო • და ზღუდეო მორწმუნეთაო, • მოსავთა შენთათჳს მეოხ-გუეყავ • წინაშე უფლისა[5].

სხუანი[6]. ***რომელი იქები[7] ძალთ[8]...***

დაუცხრომელითა • ჴმითა გალობისაჲთა • ვევედრებოდით მჴსნელსა, • ქრისტე-სა ღმერთსა ჩუენსა, • რაჲთა დღესა მას საშინელსა • დიდებით მოსლვასა მისსა[9] • მოგუანიჭოს ჩუენ შენდობაჲ ცოდვათაჲ.

რაჟამს აჰმაღლდი შენ, • მაცხოვარ, ძელსა ზედა, • აღამაღლე შენ თანა • ბუნებაჲ კაცობრივი; • რომელი დაცემულ იყო • გემოჲსხილვითა ხისაჲთა, • კუალად ძელითა განაცხოველე[10].

რაჟამს გიხილეს შენ • მნათობთა ჯუარსა ზედა, • მეუფე[11] დიდებისაჲ, • მყის ბნელად გარდაიქცეს, • ხოლო ჩუენ, ბნელსა მსხდომარენი, • განვნათლდით უკუდავებისა • ნათლითა და გადიდებთ შენ მარადის.

ჯუარო დიდებულო, • განგუწმიდენ ცოდვათაგან, • რომელნი საფარველსა • ფრთეთა შენთასა ვესავთ • და[12] დამიფარენ ყოველთაგან • განსაცდელთა მტე-რისათა, • რაჲთა სიხარულით თაყუანის-გცემდეთ.

საღმრთოჲთა[13]...

[საღმრთოჲთა გალობითა • შევამკობდეთ, ერნო, • უბიწოსა ქალწულსა, • დედასა მჴსნელისასა, • სასოსა და მფარველსა ჩუენსა • და მისგან შობილსა ღმერთსა • სარწმუნოებით თაყუანის-ვსცემდეთ].

---

1 ღმერთო – L
2 შეგჭურენ A
3 ჯუარითა + შენითა O
4 პირველისა – L
5 გიხაროდენ, განმაქარვებელო ... წინაშე უფლისა – O
6 სხუანი – O
7 იქებინ P
8 ძა... B, ძალთ... – GHJP, ძალთა... L, ძალ... O
9 მისა L
10 რაჟამს აჰმაღლდი ... ძელითა განაცხოველე – O
11 მეუფჱ B
12 და – H
13 საღმრთოჲთა... – GHJP, საღმრთოჲთა + გალობითა L

სხუანი. *სასოწარკუეთილმან*[1]...

*[*სასოწარკუეთილმან • ცხორებისათჳს • და შეწყალებულმან • მოქცევისათჳს • აღიღო ნელსაცხებელი, • მოვიდა და გეტყოდა: • ეჰა, • ქალწულისა შობილო, • მეძავსა ნუ განმაგდებ, • ნუცა • უგულებელს-ჰყოფ ცრემლთა, • ჩემთა, ანგელოზთა სიხარულო, • არამედ მიჴსენ • ცოდვილი ესე, რომელი • არაჲ უგულებელს-ჰყოფ ცოდვილთა • მრავალმოწყალებითა*].

რაჟამს აღემართა • ძელი ჯუარისაჲ, • მაშინ მოუძლურდა • ძალი მტერისაჲ, • რამეთუ გამოგჳბრწყინდა • ნათელი თჳთმნათობი, • ქრისტე • მეუფე[2] საუკუნოჲ, • რომელმანცა შეწირა • თავი • თჳსი მსხუერპლად მამისა • და მოგუცა საიდუმლოჲ[3] • ჴორცი უბიწოჲ • და სისხლი ცხოველსმყოფელი • განმწმედელად[4] ბრალთა ჩუენთა, • ურჩებით მოგებულთა.

წინაჲსწარმეტყუელთა • ჴმანი ძელსა მას • ყოვლადწმიდასა • მოასწავებდეს, • რომლისა მიერ განქარდა • წყევაჲ იგი პირველი, • ადამ • გამოიჴსნა შვილითურთ • მონებისაგან მტერისა • და აწ, • ამაღლებასა მისსა, • ყოველნი მორწმუნენი • ამაღლდებიან • და ჴმითა გალობისაჲთა • აქებენ მეუფესა, მას ზედა • ნებსით ჯუარცუმულსა ჩუენთჳს.

დღეს აღემართების • ძელი ჯუარისაჲ • ეკლესიათა•თჳს შუენიერებად • და სიმტკიცედ მორწმუნეთა • და მას[5] ზედა ჯუარცუმულისა • ქრისტეს • ვნებათა დაამტკიცებს, • რომელ ჩუენთჳს თავს-ისხნა. • ამას • ყოველნი მორწმუნენი • შიშით თაყუანის-ვსცემდეთ • და ვღაღადებდეთ[6]: • მეუფეო ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, • ამისითა ძლიერებითა • გუაცხოვნენ მონანი[7] შენნი.

მდგომარე წინაშე • ჯუარსა უბიწოჲ • მშობელი შენი, • ღმრთისა სიტყუაო, • ცრემლითა სიმწარისაჲთა • გოდებით ესრეთ იტყოდა: • ვითარ • თავს-ვიდვა[8], ძეო ჩემო, • უმშჯავროჲ ესე მოკლვაჲ • შენი, • რამეთუ ვითარცა რაჲ • ძჳრისმოქმედი ძელსა • დამშჭუალულ ხარ შენ, • არამედ აწ აჩუენე ძალი • ღმრთეებისა შენისაჲ • და იჴსნენ მოსავნი[9] შენნი***.

---

1 სასოწარკუეთილ... ABH, სასოწ... G, სასოწარკუ... J
2 მეუფჱ L
3 საჲდუმლოჲ AEGJL
4 განმწმედელი L
5 მის L
6 და ვღაღადებდეთ – L
7 მონანი] მორწმუნენი L
8 თავს-ვიდევ L
9 მოსავნი] მონანი G

* მეორე ხმის ძლისპირი ***«სასოწარკუეთილმან»*** ზოგიერთ ხელნაწერში მეორე გვერდით ხმას მიეკუთვნება, მაგ., იხ. Sin. 5, 278v; Ath. 38, 298v.

** E ხელნაწერში (Jer. 119) აშიაზე მინაწერია, რომელიც არ იკითხება.

*** L ხელნაწერში (Jer. 31) შემდეგი მითითებაა: ***„წინაჲსწარმეტყუელთა ქადაგ...“***.

თეოფანე. *სტიქარონნი[1] ღმრთისმშობლისანი[2]. რაჟამს[3] გარდამ[4]...

**საქმეთა ბნელისათა შეუდეგ • და დავაბნელე სიკეთე ნათლისღებისაჲ • ნებსით თჳსით ყოვლადუბადრუკმან და შევიმოსე • კუართი დაშჯისაჲ დაბნელებული. • ამისთჳს გევედრები, ყოვლადსაგალობელო, • ძალითა შენითა განხეთქე • სიმტკიცე ვნებათა ჩემთაჲ და • მადლითა საღმრთოჲთა შემმოსე და მაცხოვნე მე.

მოიხილე ჩუენ[5] ზედა, ქალწულო, • მვედრებელთა[6] შენთა[7] და ისმინე ვედრებაჲ ჩუენი, • რამეთუ ყოვლითკერძო მოგჳცვნეს[8] მბრძოლთა[9] ჩუენთა • და დაკლვად მივეცენით წინააღმდგომთა • და[10] სხუაჲ შესავედრებელი არავინ[11] გუაქუს • შენსა გარეშე; მსთუად მეწიე • და მბრძოლთა[12] ჩუენთა[13] სიქადული • ძლიერებითა შენითა დაამჴუ, დედოფალო.

***ბოროტთა ვნებათა სიმძაფრითა • და უძღებებითა გონებაჲ ჩემი აღვავსე • და ჴორცთა[14] ნაგუემითა მარადის[15] ვიწერტები, • ხოლო კეთილთა საქმეთაგან ბერწ ვარ; • ნაყოფიერ მყავ ოხითა შენითა, სძალო • და[16] დედაო ღმრთისა მაღლისაო, • და მერმეთა ტანჯვათაგან[17] მიჴსენ[18], • რამეთუ შემწედ უბრძოლველად[19] მოგიგებ[20] შენ[21].

---

1 სტიქარონნი] აღვივსენითი EMO, სტიქარონი U, სტიქარონნი – G

2 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] ხუთშაბათსა მწუხრი BHJ, ღმრთიმშობლისანი – MO, ღმრთისმშობლისა U, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – V

3 რ... H

4 რაჟამს გარდამ...] მამისაგან შობ... E, მამისაგან... M, მამისაგან შობილ... O, გარ... GJ, გარდა... U, გარდამ... – H

5 ჩუენ] ჩემ BM

6 მვედრებელსა B

7 შენსა B, შენთაჲ H

8 მოგჳცვეს U

9 მბრძოლთა] მტერთა B

10 და] რამეთუ V

11 არაჲვინ BEHMOUV

12 ბრძოლთა G

13 ჩუენთა] ჩემთა G

14 ჴორცითა V

15 მარად H

16 და – OU

17 ტანჯვათაგან] სატანჯველთაგან M

18 მიჴსნენ O

19 უბრძოლველად OV

20 მოგჳგიე M, მოგიგებთ OV

21 შენ] ჩუენ O

* მეორე ხმის პარასკევის *«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), J (Add. Ms. 11282), H (Sin. 67), M (Sin. 77), O (Ath. 50), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

** V ხელნაწერში (ახალც. 163) აშიაზე მინაწერია, რომელიც ცუდად იკითხება: *«ე მ ს ღ თ»* [ხუთშაბათსა მწუხრი სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი თეოფანე].

*** O ხელნაწერში (Ath. 50) აშიაზე მინაწერია: *«დიდებაჲ. აღვივსე...»*.

დღე შაბათი[1]. წმიდათაჲ და[2] სულთაჲ[3]. უფალო-ღაღადყავსა[4]. ჴმაჲ[5] ბ[6]. *რომელი იქები[7] ძალთ[8]...

შენ, კაცთმოყუარეო • და მრავალმოწყალეო, • მამაო სახიერო, • მომეც მე[9] სინანული, • განმწმიდე მე ცოდვათაგან • და[10] შეიწირე ვედრებაჲ • ჩემი, სახიერ, და მაცხოვნე მე.

შენ, რომელი მისცემ • ცოდვილთა შენდობასა • დათხევითა ცრემლთაჲთა • და სინანულითა, მჴსნელო, • ნუ მოიჴსენებ[11] ბრალთა ჩემთა • სიმრავლესა, კაცთმოყუარე, • და ღირს-მყავ[12] მარჯუენეთა[13] შენთა თანა.

****შ**ეიმოსეთ[14] სიმჴნით, • წმიდანო, საჭურველი • უძლეველი ჯუარისაჲ • და მჴნე-იქმნენით ბრძოლასა • მტერთა მათ ბოროტთასა, ღირსნო, • მტკიცედ მო-ღუაწებითა მით; • და აწ ანგელოზთა თანა იხარებთ.

ანგელოზთა კრებულსა • დაუკჳრდა სიმჴნე • თქუენი, ქრისტეს მჴედარნო, • რამეთუ საცთურისაგან • ეშმაკისა[15] არა[16] შესძრწუნდით[17] • და ვითარცა უჴორცოთა • სატანჯველნი შეურაცხ-ჰყვენით[18].

---

1 დღე შაბათი] პარასკევსა მწუხრი O
2 და + ყოველთა P
3 სულისაჲ U
4 უფალო-ღაღადყავსა – AGHP, წმიდათაჲ და სულთაჲ. უფალო-ღაღადყავსა] დასდებელნი წმიდათანი და სულისანი O
5 ჴმაჲ – B
6 უფალო-ღაღადყავსა. ჴმაჲ ბ – EJV
7 იქებ... G, იქებინ P
8 ძა... BJ, ძალთ... – GHLP, რომელი იქები ძალთ... – O
9 მე – O
10 და – O
11 მოჲჴსენებ L
12 ღირს-მყავ] ღირს P
13 მარჯუენით L
14 შევიმოსოთ L
15 ეშმაკთაჲსა L
16 არაჲ ABLP
17 შეძრწუნდით L, შესძრწუნდით + ღირსნო HL, შესძრწუნდით] შეშინდით P
18 შეურაცხ-ყვენით HP, ანგელოზთა კრებულსა ... შეურაცხ-ჰყვენით – O

* ***«დღე შაბათი. წმიდათაჲ და სულთაჲ»*** ორი **წყვილი** ***«უფალო-ღაღადყავსა» («რომელი იქები ძალთ...»; «რაჟამს გარდამოჰჴ...»)*** წარმოადგენს Ath. 45-ის მასალას. ორივე **წყვილი** შემდეგ ხელნაწერებში მეორდება: B (A 93), G (Ath. 47), H (Sin. 67), J (Add. Ms. 11282), L (Jer. 31), P (სვან. 3).

O (Ath. 50) ხელნაწერს აკლია ერთი **წყვილი** – ***«რაჟამს გარდამოჰჴ...».***

** დასდებელი ***«შეიმოსეთ სიმჴნით»*** N ხელნაწერში (Ath. 26) სამშაბათი დღის ***«აღვივსენითსაშია»*** მოცემული და მას აშიაზე აწერია ***«წმიდათაჲ»,*** ხოლო U ხელნაწერში (Jer. 41) პარასკევის ***«უფალო-ღაღადყავსას» «დიდებადაა»*** მოცემული და მას აწერია: ***«დიდებასა შედა. რომელი იქები».***

*Ვნებათა მჴსნელისათა • თანახატ-ექმნენით • და სისხლთა დათხევითა • ვნებაჲ ჴორცთაჲ შეურაცხ-ჰყავთ[1] • მოლოდებისათჳს გჳრგჳნსა • უხრწნელსა მას ზეცისასა • და აწ ვედრებად ჩუენთჳს ნუ დასცხრებით[2].

Მიეც განსუენებაჲ • მიცვალებულთა სულთა • და მკჳდრ-ყვენ ცხორებასა • წმიდათა თანა, მჴსნელო, • და ნუ მოიჴსენებ, სახიერ, • ბრალთა მათთა სიმრავლესა, • მრავალმოწყალეო ღმერთო ჩუენო[3].

სალმრთოჲთა[4]...

[საღმრთოჲთა გალობითა • შევამკობდეთ, ერნო, • უბიწოსა ქალწულსა, • დედასა მჴსნელისასა, • სასოსა და მფარველსა ჩუენსა • და მისგან შობილსა ღმერთსა • სარწმუნოებით თაყუანის-ვსცემდეთ].

ᲡᲮᲣᲐᲜᲘ. ***რაჟამს გარდამოჰჴ[5]...***

Ჯუარი ქრისტესი აღიღეს[6] მოწამეთა • საჭურველად წყობასა მტერთა[7] უჩინოთასა • და მით ყოველი ძალი ეშმაკისაჲ[8] დათრგუნეს • და მოიგეს გჳრგჳნი ქრისტეს ღმრთისაგან • დაუჭნობელი და ცხორებაჲ წარუვალი, • და ზღუდეექმნნეს[9] მორწმუნეთა, • და მეოხ-არიან მარადის • მონიჭებად სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ.

Ყოველი სოფელი და ყოველი ერი • პატივ-სცემს ნაწილთა თქუენთა, ღუაწლისამძლენო, • რამეთუ განმტკიცებულთა სარწმუნოებითა • იღუაწეთ და გჳრგჳნოსან-იქმნენით; ამისთჳს • მღდელნი გიგალობენ, მეფენი გადიდებენ • და ეკლესიაჲ განშუენდების • და სნეულთა ელხინების • და ცოდვილნი თქუენ მიერ ჰპოვებენ[10] შენდობასა.

***Დ**იდ არს და საკჳრველ დიდებაჲ იგი, • რომელი მოიგეთ სარწმუნოებით[11],

---

1 შეურაცხ-ყავთ H
2 დასცხრები L
3 და მკჳდრ-ყვენ ცხორებასა ... ღმერთო ჩუენო – L, მიეც განსუენებაჲ ... ღმერთო ჩუენო – O
4 საღმროჲთა + გალობ... BH, საღმროჲთა + გალო... G, საღმროჲთა... – L
5 გარდამოჰჴს... B, გარ... GJ, გარდამო... L, რაჟამს გარდამოჰჴ...] მამისაგან შობილ... H, მამისაგან... P
6 აიღეს A
7 ~მტერთა წყობასა L
8 ეშმაკთაჲ L
9 ზღუდე-ექმნა L
10 ჰპოებენ BGHL
11 სარწმუნოებითა G, სარწმუნოებით – O

* დასდებელი ***«ვნებათა მჴსნელისათა»*** O ხელნაწერში (Ath. 50) ოთხშაბათი დღის ***«აღვივსენითსაშია»*** მოცემული და მას აშიაზე აწერია ***«წმიდათაჲ»***.

** დასდებელი ***«ჯუარი ქრისტესი»*** b ხელნაწერში (A 575) მოცემულია ოთხშაბათი და პარასკევი დღის სტიქარონში.

*** O ხელნაწერში (Ath. 50) ***«დიდ არს და საკჳრველ»*** მოცემულია პარასკევის ***«აღვივსენითსაში»*** და მას ახლავს მითითება ***«წმიდათაჲ»***. P ხელნაწერში წინამდებარე დასდებლის შემდეგ მოცემულია ერთი დასდებელი, რომელიც არცერთ სხვა ხელნაწერში არ გვხვდება. აქედან გამომდინარე, ჩვენ

წმიდანო, • რამეთუ არა[1] ხოლო[2] ცხორებასა ოდენ თქუენსა სძლეთ მტერსა, • არამედ შემდგომად სიკუდილისაცა • სენთა[3] განსდევნით[4], სნეულებათა[5] განჰკურნებთ, • მკურნალნო სულთა და ჴორცთანო[6], • მეოხ-გუეყვენით, გევედრებით, • რაჲთა მოვიღოთ[7] ქრისტეს[8] ღმრთისაგან[9] დიდი წყალობაჲ.

გიხაროდენ, ქალწულო[10]...

[გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, • შეუწუველო მაყუალო, რომელი გიხილა მოსე; • გიხაროდენ, კიდობანო სიწმიდისაო, • რომელსა გიწოდა მამათმთავარმან დავით; • გიხაროდენ, მთაო გამოუკუეთელო, • რომელი გქადაგა დანიელ; • გიხაროდენ, ქრისტეს დედაო, • მეოხო მარადის მაქებელთა შენთაო].

თეოფანე. *სტიქარონნი[11] ღმრთისმშობლისანი[12]. *რაჟამს გარდამო[13]...*

***ყოველნი ტომნი ქუეყანისანი • დაუცხრომელად გიგალობენ, ღმრთისმშობელო[14], • რამეთუ შენ მხოლომან ჰშევ[15] მჴსნელი და მაცხოვარი, • რომელმან იჴსნნა[16] ყოველნი ჭირთაგან, • რისხვისა[17], განსაცდელთა და ურვათაგან, • ამისთჳს*

ის ძირითად ტექსტში არ შეგვაქვს, არამედ მხოლოდ სქოლიოში ვიმოწმებთ: *„ხისაგან გემოჲ იხილა ადამ, • პირველმან მამამან, და განვარდა სამოთხით საშუებლისაჲთ, • ხოლო ქრისტემან, ძემან ღმრთისამან, • ხესა ზედა ცხორებისასა ჭელნი განიპყრნა • და ხარებულ-ყო ერი მორწმუნეთაჲ, • აწცა, უფალო მოწყალეო, • ისმინე ვედრებისა ჩუენისაჲ • და სულნი, რომელ მოიცვალნეს, მათ განუსუენე“* (70v).

1 არაჲ AHJLP
2 ხოლო – GL
3 სენსა L
4 განჰსდევნით G
5 სნეულებათა] სნეულთა LO
6 ჴორცთა L
7 მოვიღოთ + ჩუენ J
8 ქრისტესგან O
9 ღმრთისაგან – O
10 ქალწულო + მარიამ BGHL, გიხაროდენ, ქალწულო... – JP
11 სტიქარონნი] აღვივსენითი E
12 სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი] პარასკევსა მწუხრი BHJ, სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი – GNV
13 რაჟამს გარდამო...] მამისაგან... E, მამისაგან შო... N, გარ... G, გარდა... HJUV
14 ღმრთისმშობელო + ქალწულო V
15 შევ N
16 გჳჴსნნა U
17 რისხვისაგან J

* მეორე ხმის შაბათის *«სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი»* შემდეგ ხელნაწერებში გვხვდება: B (A 93), E (Jer. 119), G (Ath. 47), J (Add. Ms. 11282), H (Sin. 67), N (Ath. 26), U (Jer. 41), V (ახალც. 163).

ღვთისმშობლის სტიქარონთა ეს წყვილი N ხელნაწერს (Ath. 26) ორშაბათ დღეს აქვს მოცემული.

** V ხელნაწერში (ახალც. 163) აშიაზე მინაწერია: *«პ მ ს ღ თ»* [პარასკევსა მწუხრი სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი თეოფანე].

მარადის ვღაღადებთ • და ვედრებით ვიტყვთ, დედოფალო: • დიდებაჲ შობასა შენსა, ყოვლადუხრწნელო.

ყოველივე სასოებაჲ ჩუენი[1] • შენდა მიმართ არს, ყოვლადწმიდაო ქალწულო, • და შემდგომად ღმრთისა შენდა მინდობილ ვართ[2] ჭეშმარიტად[3], • დედაო დამბადებელისაო, • სარწმუნოებით შენდა მოლტოლვილნი დაგვიცვენ[4] • და მოგუმადლე[5] შენდობაჲ ცოდვათაჲ, • და ჭირთა და განსაცდელთაგან[6] • გჳხსნენ[7], ჵ[8], ყოვლადდიდებულო, მონანი[9] შენნი*.

ყოვლისა ცხორებისა ჩუენისა • სასოჲ და შესავედრებელი და მაცხოვარი • და ძალი და ჴელისამპყრობელი[10] შენ ხარ, დედოფალო[11]; • უჩუენე ძალი შეწევნისა შენისაჲ, • რომელნი იზახებენ მონათა შენთა ზედა, • რამეთუ შენდა მოცემულ არს • კადნიერებაჲ ღმრთისა მიმართ; • ვინაჲცა გჳხსნენ[12], დიდებულო, მონანი შენნი.

---

1 ჩუენი] ჩემი N
2 ვარ J
3 შენდა მინდობილ ვართ ჭეშმარიტად] ჭეშმარიტად შენ გესავთ ჩუენ BN
4 დაიცვენ BN
5 მიჰმადლე BN
6 ~ჭირთაგან და განსაცდელთა V
7 იჴსნენ N
8 ჵ – BN
9 მონანი] შემსხმელნი N
10 ჴელისაღმპყრობელი V
11 სასოჲ და შესავედრებელი ... ხარ, დედოფალო] ძალი • შენ ხარ, დედოფალო, და ჴელისამპყრობელი, • სასოჲ, შესავედრებელი და ცხორებაჲ ჩუენი BN
12 იჴსნენ BN
* N ხელნაწერში (Ath. 26) ამ ადგილას შემდეგი მითითებაა: **«წმიდათაჲ, რომელიცა გნებავს».**

სტიქარონთა ლიტურგიკული სქემა

სტიქარონთა ლიტურგიკულ სქემაში წინამდებარე პუბლიკაციაში შესული ყველა ***«უფა-ლო-ღაღადყავსას»*** დასდებელია წარმოდგენილი. გამომდინარე იქიდან, რომ წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის შემცველი ხელნაწერებისათვის ნიშნეულია ***«უფა-ლო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების მიკუთვნებულობა სხვადასხვა ჟანრობრივი ჯგუფისადმი (*უფალო-ღაღადყავსა, სტიქარონნი, აქებდითსა, აღვივსენითსა, განუსაზღვრელი*), აუცილებელი გახდა ყველა ხელნაწერისეული მონაცემის დაფიქსირება, რაც ყველაზე უკეთ სქემის სახით განხორციელდა.

სქემები, ერთი ხმის ფარგლებში, დაყოფილია დღეების მიხედვით. ყოველი დღის სვეტში წარმოდგენილია ანბანურად დალაგებული ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** სტიქარონები. სქემების ბოლო სვეტში, სახელწოდებით „განუსაზღვრელი“, ისეთი სტიქარონებია მითითებული, რომელთა მიკუთვნებულობაც რომელიმე კონკრეტული ჟანრისადმი ამა თუ იმ ხელნაწერს არ აქვს განსაზღვრული. შაბათ დღეს ***«აქებდითსას»*** და ***«აღვივსენითსას»*** დასდებლები ერთ სვეტშია მოთავსებული და ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში მიწერილია, თუ რომელ მათგანს მიეკუთვნება ესა თუ ის სტიქარონი, ესე იგი, ***«აქებდითსას»*** თუ ***«აღვივსენითსას»***.

პირველი ხმის სტიქარონთა ლიტურგიკულ სქემაში ცხრამეტი ხელნაწერისა და ორი ბეჭდური გამოცემის მონაცემია ასახული:

A – Ath. 45 (XI)
B – A 93 (1093 წ.)
C – Sin. 96 (XI)
E – Jer. 119 (XIII-XIV)
G – Ath. 47 (XII-XIII)
H – Sin. 67 (XIII)
J – Add. Ms. 11282 (XI)
K – Sin. 69 (XII-XIII)
L – Jer. 31 (XIII-XIV)
M – Sin. 77 (XIII-XIV)
N – Ath. 26 (XV-XVI)
P – სვან. **3 (XI** ს.-ის **II** ნახევარი)
R – Sin. 82 (XIII)
U – Jer. 41 (XIII-XV)
V – ახალც. **163 (XII-XIII)**
a – A 576 (XII)
b – A 575 (XIV)
c – A 85 (XIII, XVI)
e – სვან. **1750 (XII)**
j – ვახტანგ VI-ის სტამბაში, 1720 წელს გამოცემული პარაკლიტონი
k – ანტონ I კათალიკოსის რედაქციის პარაკლიტონის გამოცემა **(XVIII-XIX)**

სტიქარონთა ლიტურგიკული სქემა ჴმაჲ ა				
კვირა	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა	განუსაზღვრელი
აღდგომაჲ შენი	**A** 9r, **G** 1r, **H** 2r.			
აღდეგ საფლავით	**A** 9r, **G** 1r, **H** 2r.			
აღ-რაჲ-დეგ, შენ, ქრისტე	**A** 9r, **E** 2v, **G** 1r, **H** 2r, **L** 1r, **V** 6v, **b** 1r.			
და ნიად ცისკარსა	**A** 9v, **E** 1v, **G** 1v, **H** 2v, **L** 1v, **V** 6v.		**b** 2r.	
დავითის ძირთაგან	**A** 9v, **H** 2v, **L** 1v.			
ეჰა, დიდებული საკჳრველი, რამეთუ მაღალთა	**A** 9v, **E** 2v, **G** 2r, **L** 1v.			
ეჰა, დიდებული საკჳრველი, რამეთუ რომელი	**A** 9v, **G** 2r, **H** 2v, **J** 17r, **L** 2r.			
ეჰა, დიდებული საკჳრველი, რამეთუ ქალწული	**A** 9v, **J** 17r.			
ეჰა, საკჳრველი საკჳრველებათაჲ	**A** 9v, **H** 2v, **J** 17r.			
ზეცისა განწესებულთა ძალთა	**A** 9r, **L** 1r.			
ზეცისა ძალნი	**A** 9r, **E** 2r, **G** 1r, **H** 2r, **L** 1r, **b** 1r.			
იოსებ შეგმურა	**A** 9r, **E** 1v, **G** 1v, **H** 2v, **L** 1v, **V** 6v.			
იხარებდით ცანი და გალობდით	**K** 1r, **M** 45r, **N** 2r, **U** 6r, **V** 6r, **a** 1r, **b** 1r, **c** 387r, **j** 1, **k** 2.	**G** 2v.		

კვირა	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა	განუსაზღვრელი
მამისა თანასამარადისოსა	**K** 1r, **N** 2v, **U** 6r, **V** 6r, **a** 1r, **b** 1r, **c** 387r, **j** 1, **k** 3.	**G** 3r.		
მზემან ბრწყინვა-ლებაჲ	**A** 9v, **E** 2v, **G** 2r, **L** 1v.			
მოადეგით, ერნო	**E** 1r, **J** 17r, **K** 1r, **M** 45r, **N** 2r, **U** 6r, **V** 5v, **a** 1r, **b** 1r, **c** 387r, **j** 1, **k** 2.	**G** 2v.		
მოვედით, ერნო, უგალობდეთ	**E** 1r, **J** 17v, **K** 1r, **M** 45r, **N** 2r, **U** 6r, **V** 5v, **a** 1r, **b** 1r, **c** 387r, **j** 1, **k** 2.	**G** 2v.		
მოწაფეთა შენთა, მაცხოვარ	**A** 9v, **E** 2r, **L** 1v, **V** 6v.		**b** 2r.	
სამწუხრონი ლოცვანი	**E** 1r, **J** 17r, **K** 1r, **M** 45r, **N** 2r, **U** 6r, **V** 5v, **a** 1r, **b** 1r, **c** 387r, **j** 1, **k** 2.	**G** 2v.		
საფლავად უფლი-სად	**A** 9r, **G** 1v, **H** 2v, **L** 1r.			
საფლავსა შენსა	**A** 9r, **E** 2v, **G** 1r, **H** 2r, **L** 1r, **V** 6v, **b** 1r.			
საფლავსა შინა	**A** 9r, **G** 1r, **H** 2r.			
სულთა საპყრობი-ლემან	**A** 10r, **G** 2v, **H** 3r, **J** 17r, **L** 2r.			
ტირილად განმზა-დებულნი	**A** 9v, **E** 3r, **G** 2r, **L** 2r.			
ქალწული ღირსო	**A** 9r, **G** 1v, **H** 2r.			
ქალწულსა უბი-წოსა	**A** 9r, **G** 1v, **L** 1r.			
ქრისტესთა მათ ვნებათა	**A** 9r, **G** 1v, **H** 2r, **L** 1r.			

კვირა	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა	განუსაზღვრელი
ყოვლისა სოფლისა დიდებასა	**E** 2r, **K** 1r, **M** 46r, **N** 2v, **U** 6r, **V** 7r, **a** 1v, **b** 1v, **c** 387v, **j** 1, **k** 3 (65).			**G** 75v.
შეიმუსრნეს ძლიერად	**A** 9r, **G** 1v, **H** 2r, **L** 1r.			
შეძრწუნდეს დედანი	**A** 9v, **E** 1v, **G** 2r, **H** 2v, **L** 1v, **V** 6v.		**b** 2r.	
ცხორებისმომცემელსა საფლავსა	**E** 1r, **K** 1r, **N** 2r, **V** 7r, **a** 1r, **b** 1v, **c** 387r, **j** 1, **k** 2.	**G** 3r, **U** 6r.		
წარმართთა შორის	**A** 9r, **G** 1r, **H** 2r.			
ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი	**A** 9r, **G** 1r, **H** 2r.			
ჴორცითა ნებსით თჳსით	**K** 1r, **M** 45v, **N** 2r, **U** 6r, **V** 6v, **a** 1r, **c** 387r, **j** 1, **k** 2.	**G** 3r.		
ჯუარსა ზედა ივნე	**A** 9r, **E** 1v, **G** 1v, **H** 2v, **L** 1r.		**b** 2r.	
ორშაბათი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
ანგელოზთა გუნდნო	**A** 16v, **G** 14v, **H** 8v, **J** 24r, **L** 5v, **N** 111r, **U** 11r.			
დავითის ძირთაგან	**A** 16v.			
დიდი საიდუმლოჲ	**A** 16v, **E** 14v, **G** 14r, **H** 8v, **J** 24r, **L** 5r, **a** 9r, **b** 7v, **c** 397v, **e** 292v, **j** 13.	**N** 111v.		
ზეცისა განწესებულთა უჴორცოთა	**A** 16r, **C** 7v, **E** 14r, **G** 14r, **H** 8r, **J** 23v, **L** 5r, **b** 7v, **c** 397v, **e** 292v, **j** 13.	**a** 9r.		**R** 103v.

ႭႰႸႠႡႠႧႨ	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
მიქაელ და გაბრი-ელ	**A** 16v, **E** 14r, **G** 14r, **H** 8r, **J** 24r, **L** 5r, **a** 9r, **b** 7v, **c** 397v, **e** 292v, **j** 13.	**N** 111v.		
რომელნი ნათ-ლითა	**A** 16v, **E** 14v, **G** 14r, **H** 8v, **J** 24r, **L** 5v, **b** 7v, **c** 397v, **e** 292v, **j** 13.	**N** 111v.		
საყდარნო, მთა-ვრობანო	**A** 16v, **G** 14v, **H** 8v, **J** 24r, **L** 5v, **N** 111r, **U** 11r, **a** 9r.			
უკუდავნო ანგე-ლოზნო	**A** 16v, **G** 14v, **H** 8v, **J** 24r, **L** 5v, **N** 111r, **U** 11r.			
უხრწნელად ჰშევ ღმერთი		**C** 3v, **G** 15r, **U** 11v, **c** 390r, **e** 320r.	**E** 14v, **M** 50r, **N** 119r (8r), **a** 15r, **b** 11v, **j** 21.	**B** 185v, **H** 318r, **J** 220v.
შემწე შეუწევნელ-თაჲ	**A** 16v, **G** 14v, **H** 8v, **J** 24r, **L** 5v, **N** 111v.			
ცეცხლი ღმრთეე-ბისაჲ		**C** 3v, **G** 15r, **U** 11v, **c** 390r, **e** 320r.	**E** 14v, **M** 50r, **N** 119r (7v), **a** 14v, **b** 11v, **j** 21.	**B** 185v, **H** 318r, **J** 220v.
ცხოველსა მას ნა-თელსა	**A** 16v, **C** 7v, **E** 14r, **G** 14r, **H** 8r, **J** 23v, **L** 5r, **b** 7v, **c** 397v, **e** 292v, **j** 13.			**R** 103v.
ძლევისა გალო-ბასა	**A** 16r, **C** 7v, **E** 14r, **G** 14r, **H** 8r, **J** 23v, **L** 5r, **b** 7v, **c** 397v, **e** 292v, **j** 13.	**a** 9r.		
წმიდაო ტაძარო ღმრთისაო		**C** 3v, **G** 15r, **U** 11v, **c** 390r, **e** 319v.	**E** 14v, **M** 50r, **N** 119r (7v), **a** 14v, **b** 11v, **j** 21.	**B** 185v, **H** 318r, **J** 220v.

სამშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
ბრძენო წინამორ-ბედო	**A** 21v, **C** 15r, **E** 25r, **G** 25v, **H** 14r, **J** 30v, **L** 10v, **a** 15v, **b** 12r, **e** 293r.			
დიდო წინამორ-ბედო	**A** 21v, **C** 15r, **E** 25r, **G** 25v, **H** 14r, **J** 30v, **L** 10v, **a** 15v, **b** 12r, **e** 292v.			
ზეცისა ძალთა უფლისა	**A** 21v, **G** 25r, **H** 13v, **J** 30v, **L** 10r, **b** 12r, **e** 292v, **j** 21.	**a** 16r.		
მარიამ უბიწოო		**G** 26r, **U** 16r, **V** 23r, **b** 12r, **e** 320r.	**E** 25v, **M** 140v, **N** 127v, **a** 23r, **j** 27.	**B** 185v, **H** 318r, **J** 221r.
მივჰყევ მე ნებასა		**G** 26r, **U** 16r, **V** 23r, **b** 12r, **e** 320r.	**E** 25v, **M** 140r, **N** 127r, **a** 23r, **j** 27.	**B** 185v, **H** 318r, **J** 221r.
ნათლისმცემელო ქრისტესო	**A** 21v, **E** 24v, **G** 25v, **H** 13v, **J** 31r, **L** 10v, **U** 15v, **j** 21.			
ნაყოფო შუენიერო	**A** 21v, **E** 25r, **G** 25v, **H** 13v, **J** 31r, **L** 10v, **U** 15v, **j** 21.			
რომელმან-ეგე ნათელ-ეც	**A** 21v, **G** 25r, **H** 13v, **J** 30v, **L** 10r, **b** 12r, **e** 292v, **j** 21.	**a** 16r.		
სნეული მძჳნვა-რედ		**G** 26r, **U** 16r, **V** 23r, **b** 12v, **e** 320r.	**E** 25v, **M** 140v, **N** 127v, **a** 23r, **j** 27.	**B** 185v, **H** 318r, **J** 221r.
უზეშთაესო ყოველთა	**A** 21v, **E** 25r, **G** 25v, **H** 13v, **J** 31r, **L** 10v, **N** 120r, **U** 15v, **j** 21.			
ღელვითა ცოდვა-თაჲთა	**A** 21v, **C** 15r, **E** 25r, **G** 25v, **H** 14r, **J** 31r, **L** 11r, **N** 120r, **a** 15v, **b** 12r, **e** 293r.			

სამშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
ჴელნი ეგე, რომ-ლითა	A 21v, G 25r, H 13v, J 30v, L 10v, b 12r, e 292v, j 21.	a 16r.		
ოთხშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
გადიდებთ და გევედრებით	A 25v, E 37r, G 36r, J 38v, L 19r, P 7r, a 24r, e 293r.	j 28.		
„გიხაროდენ“ გი-ღაღადა	A 25v, E 37r, G 36r, H 20r, J 38v, L 19r, N 128r, P 7r, a 23v, e 293r, j 28.			
გიხაროდენ, და-მტევნელო	A 25v, E 37r, G 36r, H 20r, J 38v, L 19r, N 128r, P 7r, a 23v, e 293r, j 28.			
გიხაროდენ, ღმრთისმშობელო	A 25v, E 36v, G 36r, H 19v, J 38v, L 19r, N 128r, P 7r, a 23v, e 293r, j 28.			
ვაჲმე უბადრუკსა		G 37r, U 20r, V 37v, e 320r.	E 37r, N 136r, a 30r, b 16v, j 35.	B 185v, H 318r, J 221r.
იესეს ძირისაგან კუერთხი	A 26r, C 21r, G 36r, H 20r, J 38v, L 19v, N 128v, P 7v, b 16v.			
პირველ ადამ ხისა მიერ	E 36v(55r), G 36v, N 128r (145r), P 18v, U 19v, V 37v.	j 28.		A 258r.
უაღრეს ბუნებათა	A 26r, C 21r, G 36r, H 20r, J 38v, L 19v, P 7v, b 16v, j 28.			
ქალწულსა უბიწოსა	A 26r.			

ოთხშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
შენგან ჴორცშესხმულმან		G 37r, U 20r, V 37v, e 320r.	E 37v, N 136r, a 30r, b 16v, j 35.	B 185v, H 318v, J 221r.
ჩუენთჳს რაჲ ჯუარს-ეცუა	G 36v, N 145r, P 18v, U 19v, V 37v.			A 258r.
წიაღითა იტჳრთე	A 26r, C 21r, G 36r, H 20r, J 38v, L 19v, P 7v, b 16v.	N 128v.		
წყაროდ ცხორე-ბისად		G 37r, U 20r, V 37v, e 320r.	E 37v, N 136v, a 30r, b 16v, j 35.	B 186r, H 318v, J 221r.
ჯუარითა შენითა, ქრისტე	E 36v (55r), G 36v, N 128r (145r), P 18v, U 19v, V 37v.	j 28.		A 258r.
ხუთშაბათი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
დავითის ძირთა-გან	A 29v, L 27r.			
მეოხებითა, უფა-ლო	A 29v, E 48r, G 48v, H 25v, J 47v, L 26v, N 137r, P 14r, a 30v, b 20v, e 293r.	j 36.		
მოციქულნი შენნი, მაცხოვარ	A 29v, E 48r, G 49r, H 25v, J 47v, L 27r, N 137r, P 14v, b 20v.			
მოწაფეთა შენთა, უფალო	A 29v, E 48r, G 49r, H 25v, J 47v, L 27r, P 14v, b 20v.			
რამეთუ შენ მხო-ლოჲ	a 30v, e 293v.	G 49v, U 24v, V 45v, e 320v.	E 48v, M 141v, N 144v, b 20v, j 42.	B 186r, H 318v, J 221v.
რომელმან მეთევ-ზურნი	A 29v, E 48r, G 49r, H 26r, J 48r, L 27r, P 14v, b 20v.	N 137v.		

ხუთშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
სიხარულისა მიზე-ზად	a 30v, e 293v.	G 49v, U 24r, V 45v, e 320v, j 36.	E 48v, M 141v, N 144v, b 20v, j 42.	B 186r, H 318v, J 221r.
ქადაგად სამებისა	A 29v, G 48v, H 25v, J 47v, L 27r, N 137r, P 14r, a 30v, b 20v, e 293v.			
ქადაგნო სამებისა	A 29v, G 48v, H 25v, J 47v, L 27r, N 137r, P 14r, a 30v, b 20v, e 293v.	j 36.		
ცოდვათა უფსკრულსა	a 30v, e 293v.	G 49v, U 24v, V 45v, e 320v.	E 48v, M 141v, N 144v, b 20v, j 42.	B 186r, H 318v, J 221v.
პარასკევი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
ამას დღესა წმი-დასა	A 36r, B 4r, C 32r, G 55r, H 31r, J 51v, L 34r, P 18r, V 52r, a 35v, b 23r, e 293v, j 42.			
ბრწყინვალედ შუენიერ არს	A 36r, B 4r, C 31v, G 55r, H 31r, J 51r, L 34r, P 18r, V 51v, a 35v, b 23r, e 293v, j 42.			
დავითის ძირთა-გან	A 36r, B 4v, H 31v, L 34v.			
დღეს იხარებს სულითა	A 36r, B 4r, C 31v, G 55r, H 31r, J 51v, L 34r, P 18r, V 51v, a 35v, b 23r, e 293v, j 42.			
მოწყლული ვნე-ბათაგან		G 55v, U 28r, V 52r, e 320v.	E 56r, M 143v, a 35r, b 23r, j 49.	B 186r, H 318v, J 221v.

პარასკევი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
რომელმან ჯუარი-თა შენითა	A 36r, B 4v, C 32r, E 55v, G 55v, H 31v, J 51v, L 34v, V 52r, a 35v, b 23v, e 293r, j 43.	N 145v, a 24r.		
ღმრთისა სიტყჳსა	A 36r, U 15v.			
შობასა შენსა, სძალო		G 55v, U 28r, V 52r, e 320v.	E 56r, M 143v, a 35r, b 23r, j 49.	B 186r, H 318v, J 221v.
წყლითა მით ცრე-მლთაჲთა	A 36r, B 4v, C 32r, E 55v, G 55v, H 31v, J 51v, L 34v, N 145v, V 52r, b 23r, e 293r, j 43.	a 24r.		
ჯუარსა ზედა ნებსით	A 36r, B 4v, C 32r, E 55v, G 55r, H 31r, J 51v, L 34r, V 52r, b 23r, e 293r, j 43.	a 24r.		
ჰშევ, ყოვლადღუ-ბიწოო		G 55v, U 28r, V 52r, e 320v.	E 55v, M 143r, a 35r, b 23r, j 49.	B 186r, H 318v, J 221v.
ჵ, სიღრმესა მას სიბრძნისა	A 36r, B 4r, G 55r, H 31r, J 51v, L 34r, P 18r, V 52r, b 23r.			
შაბათი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აქებდითსა/ აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
არაჲ გნებავს სიკუდილი	A 39v, B 10v, G 63v, N 154v, P 27r.			
განუშორებელ ვიყვენით	A 39v, B 10r, G 63r, H 37r, L 41v, P 26r, b 27r, j 49.			
გიხაროდენ, ღირსნო	A 40r, B 10v, G 63v, H 37v, L 42r, P 27v, b 27v.			
დავითის ძირთაგან	A 40r, B 10v, H 37v, L 42r, U 32r.			

შაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა/აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
ვითარცა ოქროჲსა ნესტჳთა	**A** 39v, **B** 10v, **G** 63r, **H** 37r, **N** 154v, **U** 15v, **P** 26v, **a** 40v, **b** 27r, **e** 294r.			
ზეცისა საზრდელითა	**A** 39v, **B** 10v.			
ზეცისა სასუფეველსა	**A** 39v, **B** 10v, **G** 63r, **H** 37r, **L** 42r, **N** 154v, **P** 27r, **a** 40v, **e** 294r.	**b** 28r.		
კაცთმოყუარებაჲ სამებისაჲ	**A** 39v, **B** 10v, **G** 63v, **N** 154v, **P** 27r.			
კუერთხითა მით შეწევნისა		**G** 66r, **U** 32r, **V** 62r, **b** 23v, **e** 320v.	**E** 67v, **M** 145r, **N** 153v, **a** 40r [აღვივსენითსა]	**B** 186r, **H** 319r, **J** 221v.
მოვედით, მოყუარენო	**A** 39v, **B** 10r, **G** 63r, **H** 37r, **N** 154r, **P** 26v, **a** 40v, **b** 27r, **e** 294r.			
მჴედარნო ქრისტესნო	**A** 40r, **B** 10v, **G** 63v, **H** 37v, **L** 42r, **P** 27r, **b** 27v, **j** 50.		**M** 148r [აქებდითსა]	
სახიერო ღმერთო	**A** 40r, **B** 10v, **G** 63v, **H** 37v, **L** 42r, **P** 27v, **j** 50.	**b** 28r.		
ყოველთა შეუწევნელთა		**G** 66r, **U** 32r, **V** 62r, **b** 23v, **e** 320v.	**E** 68r, **M** 145r, **N** 153v, **a** 40v [აღვივსენითსა]	**B** 186v, **H** 319r, **J** 221v.
ყოვლადგანათლე-ბულსა ამას	**A** 39v, **B** 10v, **G** 63r, **H** 37r, **N** 154r, **P** 26v, **b** 27r, **j** 49.	**N** 145v.		
შევიმოსოთ სამოსელი	**A** 39v, **B** 10r, **G** 63r, **H** 37r, **L** 42r, **P** 26v, **j** 49.			
შენ სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ	**A** 39v, **B** 10r, **G** 63r, **H** 37r, **L** 41v, **N** 154r.			

წარმწყმედელთა მათ ვნებათა		**G** 66r, **U** 32r, **V** 62r, **b** 23v, **e** 321r.	**E** 68r, **M** 145r, **N** 153v, **a** 40v [ალვიასენითსა]	**B** 186v, **H** 319r, **J** 1r.
წინაჲსწარმე-ტყუელმან მან	**A** 39v, **B** 10r, **G** 63r, **H** 37r, **L** 42r, **P** 26v.			
წმიდანო მარტჳლნო	**A** 40r, **B** 10v, **G** 63v, **H** 37r, **L** 42r, **P** 27r, **U** 32r, **b** 27v, **j** 49.		**b** 33v [აქებდითსა]	

სტიქარონთა ლიტურგიკული სქემა

მეორე ხმის სტიქარონთა ლიტურგიკულ სქემაში ოცი ხელნაწერისა და ორი ბეჭდური გამოცემის მონაცემია ასახული:

A – **Ath. 45 (XI)**
B – **A 93 (1093 წ.)**
E – **Jer. 119 (XIII-XIV)**
G – **Ath. 47 (XII-XIII)**
H – **Sin. 67 (XIII)**
J – **Add. Ms. 11282 (XI)**
K – **Sin. 69 (XII-XIII)**
L – **Jer. 31 (XIII-XIV)**
M – **Sin. 77 (XIII-XIV)**
N – **Ath. 26 (XV-XVI)**
O – **Ath. 50 (XV-XVI)**
P – სვან. **3 (XI** ს.-ის **II** ნახევარი**)**
U – **Jer. 41 (XIII-XV)**
V – ახალც. **163 (XII-XIII)**
a – **A 576 (XII)**
b – **A 575 (XIV)**
c – **A 85 (XIII, XVI)**
d – **Wardr. d. 1 (XI)**
e – სვან. **1750 (XII)**
f – სვან. **494 (XII-XIII)**
j – **ვახტანგ VI-ის** სტამბაში, 1720 წელს გამოცემული პარაკლიტონი
k – **ანტონ I კათალიკოსის** რედაქციის პარაკლიტონის გამოცემა **(XVIII-XIX)**

სტიქარონთა ლიტურგიკული სქემა
ჴმაჲ ბ

კვირა	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა	განუსაზღვრელი
ანგელოზი, მჯდომარე ლოდსა	**A** 43v, **B** 25r, **G** 79v, **H** 43r, **J** 58v, **L** 49r, **P** 32r.			
არაჲ შეიწჳა	**L** 49v.			
აღდგომითა დღეს	**A** 44r, **B** 26r, **G** 81r.			
განგეხუნეს შენ, უფალო	**K** 3r, **N** 16r, **V** 70v, **a** 46v, **b** 34r, **c** 428r, **e** 16v, **j** 58, **k** 94.	**G** 81v, **U** 36v.		
განთიად ცისკარს	**A** 44r, **B** 26r, **G** 81r.			
გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ	**L** 49r, **U** 45r (41r).			
გიხილეს რაჲ, ქრისტე	**A** 43v, **B** 25r, **G** 79v, **J** 58v.	**E** 79r.		
და ნიად ცისკარს	**A** 43v, **B** 25r, **G** 79v, **H** 43r, **J** 58v, **L** 49r, **P** 32r.			
ვითარცა ბუნებაჲ	**A** 43v, **B** 25r, **G** 80r, **J** 58v.	**E** 79v.		
ვითარცა კაცი	**A** 44r, **B** 25v, **G** 80v, **H** 43r, **J** 59r, **L** 49r.			
ვის ესმეს ესე	**A** 43v, **B** 25v, **G** 80r, **J** 59r.			
ზეცით ქუეყანად	**A** 44r, **B** 25v, **G** 80v.			
იოსებ და ნიკოდიმოს	**A** 43v, **B** 25r, **G** 79v, **H** 43r, **J** 58v, **L** 49r, **P** 32r.			

კვირა	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა	განუსაზღვრელი
მგლოვარე იქმნა დღეს	**A** 43r, **B** 24v, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 31r.			
მენელსაცხებლენო, გიხაროდენ	**A** 43v, **B** 25r, **E** 78r, **G** 79v, **H** 43r, **J** 58v, **L** 49r, **P** 32r.			
მთავარანგელოზ-თა თანა	**K** 3r, **M** 150r, **N** 16r, **U** 36r, **V** 70r, **a** 46v, **b** 33v, **c** 428r, **e** 15v (16r), **j** 58, **k** 94.	**G** 81r.		
მთაჲ საცნაური	**A** 44r, **B** 25v.			
მკუდრად შერაცხილ იქმნა	**A** 44r, **B** 26r, **G** 80v.			
მოკლებულ იქმნნეს ცრემლნი	**A** 43v, **B** 25r, **E** 78r, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58v, **L** 48v, **P** 31v.			
მჴსნელი ჩუენი ქრისტე	**A** 43r, **B** 24v, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 31r.			
პირველ დამბადნა	**A** 43r, **B** 24v, **E** 77v, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 31r.			
პირველსაუკუნეთა მამისაგან	**K** 2v, **M** 150r, **N** 15v, **U** 36r, **V** 70r, **a** 46v, **b** 33v, **c** 428r, **e** 15v, **j** 57, **k** 94.	**G** 81r.		
რაჟამს აღჰჴედ ძელსა	**A** 43r, **B** 24v, **E** 78r, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 31v.			

კვირა	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა	განუსაზღვრელი
რომელი იშვა მამისაგან	**A** 43r, **B** 24v, **E** 79r, **G** 78v, **H** 42r, **J** 57v, **L** 48r, **P** 30r, **e** 16r.			
რომელმანცა სიბრძნით	**A** 43v, **B** 25r, **G** 79v.	**E** 79r.		
საფლავისაგან დღეს	**A** 43r, **B** 25r, **E** 78r, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 31v.			
საღმრთოჲთა გალობითა	**B** 24v, **L** 48v.			
უშჯულოთა რაჟამს დაჰბეჭდეს	**A** 43v, **B** 25v, **G** 80r, **J** 59r.	**E** 79v.		
ქალწულისაგან გამოგჳჩნდა	**A** 43r, **B** 24v, **G** 79r, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 31r.			
ქრისტემან, მაცხოვარმან ჩუენმან	**K** 3r, **M** 150r, **N** 16r, **a** 46v, **b** 33v, **c** 428r, **j** 57, **k** 94.			
ქრისტემან ღმერთმან	**A** 43r, **B** 24v, **E** 79r, **G** 78v, **H** 42r, **J** 57v, **L** 48r, **P** 30v, **e** 16r.			
ქრისტეს დედაო	**A** 44r, **B** 26r.			
ქრისტეს ვნებასა	**A** 44r, **B** 25v, **G** 80v, **H** 43r, **J** 59v, **L** 49v.			
ღმერთი უკუდავი	**A** 44r, **B** 25v, **G** 80v, **H** 43r, **J** 59r, **L** 49v.			
შენ, ყოვლადწმიდაო	**A** 43v, **B** 25r, **L** 49r.			
შენ, ქალწულო, გნატრიან	**A** 44r, **B** 25v, **G** 80r, **J** 59r.			

შენ, ჯუარცუმუ-ლი და დაფლული	**E** 77v, **K** 3r, **M** 150r, **N** 16r, **V** 70v, **a** 46v, **b** 33v, **c** 428r, **e** 16r, **j** 58, **k** 94.	**G** 81v, **U** 36r.		
შეძრწუნდეს ძალნი	**A** 44r, **B** 25v, **G** 80v, **H** 43r, **J** 59r, **L** 49r.			
ცოდვაჲ, რომელი	**A** 43r, **B** 24v, **G** 78v, **H** 42v, **J** 58r, **L** 48v, **P** 30v.			
ცხორებისა გა-ლობასა	**E** 77v, **U** 36r, **V** 70v, **a** 46v, **e** 16v, **j** 58, **k** 94.	**N** 17r, **G** 81v, **c** 428v.		
წარჴდა სახე შჯულთა	**K** 3r, **M** 150v, **N** 16v, **U** 36r, **V** 71r, **a** 47r, **c** 428r, **e** 16v, **j** 58, **k** 94.	**E** 79v, **b** 34r.		**G** 152v.
წინაჲსწარმეტყუ-ელთა იგავით	**A** 43v, **B** 25r, **G** 79v, **H** 43r, **J** 58v, **L** 49r, **P** 32r.			
ჯუარითა შენითა განაქარვე	**E** 77v, **K** 3r, **N** 16r, **V** 70v, **a** 46v, **b** 34r, **c** 428r, **e** 16v, **j** 58, **k** 94.	**G** 81v, **U** 36v.		
ჯუარცუმამან შენმან	**A** 43r, **B** 24v, **E** 79r, **G** 78v, **H** 42r, **J** 57v, **L** 48r, **P** 30v, **e** 16r.			
ორშაბათი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
ანგელოზთა კრე-ბულნი	**A** 52r, **B** 34r, **G** 92r, **H** 49r, **J** 67r, **L** 55r, **N** 163v, **P** 39rა, **a** 52v, **b** 38v, **e** 294r, **j** 70.			
განწყობილი ზე-ცისა	**A** 52r, **B** 34r, **G** 92r, **H** 49r, **J** 67r, **L** 55v, **N** 163v, **P** 39rა, **a** 52v, **b** 38v, **e** 294r, **j** 70.			

ორშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
გიხაროდენ, განმაქარვებელო	A 52r, B 34v, L 56r.			
მთავრობათა ცისათა	A 52r, B 34r, G 92r, H 48v, J 67r, L 55r, N 163r, P 39rა, a 52v, b 38v, e 294r, j 70.			
მიუწდომელსა მას დიდებასა	A 52r, B 34r, E 90r, G 92v, J 67v, L 55v, U 41r, a 52v, e 294v.			
სასოჲ, შემწე და მფარველი	j 86.	G 93v, U 41r, V 82v, e 321r.	E 90v, M 155r, a 58v, j 77.	B 186v, H 319r, J 1r, N 21r.
საქმეთა ბნელისათა	A 52r, B 34r, G 92v, H 49r, J 67r, L 55v, N 163v, P 39rა, b 38v, j 70.			
საყდართა მათ საშინელთა	A 52r, B 34r, E 90r, G 92v, J 67r, L 55v, U 41r, a 52v, e 294v.			
საშინელ არს საშჯელი	A 52r, B 34r, G 92v, H 49r, J 67r, L 55v, N 163v, P 39vა, b 38v, j 70.			
უფსკრულნი ცოდვათანი	A 52r, B 34r, G 92v, H 49r, J 67r, L 55v, N 163v, P 39vა, b 38v, j 70.			
უცხოქმნილი სამოთხისაგან	A 52r, B 34v, G 93r, J 67v, L 56r, e 294v, j 70.			
ყოველთავე სწყალობ		G 93v, U 41r, V 82v, e 321r.	E 90v, M 155v, a 58v, j 77.	B 186v, H 319r, J 1r, N 21r.
შენ, ტაბლაო გამომზრდელო	N 164r.			
შენთჳს მოასწავებდეს	A 52r, B 34r.			

ორშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
შესხმითა საწადელითა	**A** 52r, **B** 34v, **E** 90r, **G** 92v, **J** 67v, **L** 56r, **U** 41r, **a** 52v, **e** 294v.			
ცუდ-ყვენ და ამაო		**G** 93v, **U** 41r, **V** 82v, **e** 321r.	**E** 90v, **M** 155v, **a** 58v, **j** 77.	**B** 186v, **H** 319r, **J** 1r, **N** 21v.
სამშაბათი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
მოწყალე-ყავ შემოქმედი	**A** 57r, **B** 40v, **E** 101r, **G** 101v, **H** 55v, **J** 74r, **L** 63r, **N** 172v, **P** 43v, **U** 45r, **a** 59r, **e** 295r.			
ნიჩბითა ვედრებათა	**A** 57r, **B** 40v, **E** 101r, **G** 101v, **H** 55v, **J** 74r, **L** 63r, **N** 172v, **P** 43r, **U** 44v, **a** 59r, **e** 294v, **f** 14r.			
ჟამსა განკითხვისასა		**G** 102r, **U** 45r, **V** 92r, **e** 321r.	**E** 101v, **M** 157r, **N** 182r, **a** 65v, **b** 41r, **j** 85.	**B** 186v, **H** 319v, **J** 1v.
სიმდიდრე გლახაკთაჲ		**G** 102r, **U** 45r, **V** 92r, **e** 321r.	**E** 101v, **M** 156v, **N** 182r, **a** 65v, **b** 41r, **j** 85.	**B** 186v, **H** 319r, **J** 1r.
ტაძრად ღმრთისა	**A** 57r, **B** 40v, **G** 101r, **H** 55v, **J** 74r, **L** 63r, **P** 43v, **a** 59r, **b** 43r, **e** 295r.			
ყოვლადდიდებულო წინამორბედო	**A** 57r, **B** 40v, **E** 101r, **G** 101r, **H** 55v, **J** 74r, **L** 63r, **N** 172v, **P** 43r, **U** 44v, **a** 59r, **e** 294v, **f** 14r.			
შენ, ბერწისა საშოჲსა	**A** 57r, **B** 40v, **G** 101r, **H** 55v, **J** 73v, **L** 63r, **P** 43v.			

საგალობელი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
შენ, ებანო ჳმაშუ-ენიერო	**A** 57r, **B** 40v, **G** 101r, **H** 55v, **J** 73v, **L** 62v, **P** 43v, **a** 59r, **b** 42v, **e** 295r, **j** 78.			
შენ, მეუფისა მქადაგებელო	**A** 57r, **B** 40v, **G** 101r, **H** 55r, **J** 73v, **L** 62v, **P** 43v, **a** 59r, **b** 42v, **e** 295r, **j** 78.			
შენ, მთიები მზისა	**A** 57r, **B** 40r, **G** 101r, **H** 55r, **J** 73v, **L** 62v, **b** 42v, **j** 78.			
შენ, სანთელო ნათლისა	**A** 57r, **B** 40r, **G** 101r, **H** 55r, **J** 73v, **L** 62v, **N** 172r, **b** 42v, **f** 14r, **j** 78.			
შენ, წინაჲსწარმე-ტყუელთა ბეჭედო	**A** 57r, **B** 40v, **G** 101r, **H** 55v, **J** 73v, **L** 62v, **P** 43v, **b** 43r, **e** 295r, **j** 78.			
შენ, წინაჲსწარმე-ტყუელო	**A** 56v, **B** 40r, **G** 101r, **H** 55r, **J** 73v, **L** 62v, **N** 172r, **b** 42v, **f** 14r, **j** 78.			
შენთჳს მოასწავებდეს	**A** 57r, **G** 101r.			
შეუვრდები ცოდვილი	**A** 57r, **B** 40v, **G** 101r, **H** 55r, **J** 73v, **L** 62v, **N** 172r, **b** 42v, **f** 14r.			
ჭირვეულთაჲ შენ ხარ სიხარული		**G** 102r, **U** 45r, **V** 92r, **e** 321r.	**E** 101v, **M** 157r, **N** 182r, **a** 65v, **b** 41r, **j** 85, **k** 143.	**B** 186v, **H** 319v, **J** 1v.

ოთხმაბათი	უფალო ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
განქარდა აჩრდი-ლი	**A** 64r, **B** 49r, **G** 111r, **H** 61v, **J** 80v, **L** 70r, **P** 48r, **e** 295r, **j** 86.	**b** 47r.		
გიხაროდენ, უქორწინებელო	**A** 63v, **B** 49r, **G** 110v, **H** 61v, **J** 80v, **L** 69v, **P** 47v, **a** 66r, **d** 1r, **e** 295r, **f** 14r, **j** 85.	**b** 47r.		
გიხაროდენ, ქა-ლწულო მარიამ	**A** 64r, **B** 49r, **G** 111r, **H** 61v, **J** 80v, **L** 70r, **P** 47v, **a** 66r, **d** 1r, **e** 295r, **j** 85.			
გიხაროდენ, შენ, სამკაულო	**A** 63v, **B** 49r, **G** 111r, **H** 61v, **J** 80v, **L** 70r, **P** 47v, **a** 66r, **d** 1r, **e** 295r, **f** 14r, **j** 85.	**b** 47r.		
„გიხაროდენსა“ გიღაღადებთ	**A** 64r, **B** 49r, **G** 111r, **H** 61v, **J** 80v, **L** 70r, **P** 47v, **a** 66r, **e** 295r, **f** 14r, **j** 85.			
მოიხილე ჩემ ზედა		**G** 111v, **U** 49r, **V** 99v, **b** 51v, **d** 1v, **e** 321v.	**E** 113v, **O** 2r, **a** 74r, **j** 93.	**B** 187r, **H** 319v, **J** 1v.
რომელნი-ესე საჭმლისა მიერ	**A** 64r, **B** 49r, **G** 111r, **H** 62r, **J** 81r, **L** 70r, **P** 48r, **a** 66v, **e** 295v.			
ყოველი უშჯუ-ლოებაჲ		**G** 111v, **U** 49r, **V** 99v, **d** 1r, **e** 321v.	**E** 113r, **O** 2r, **a** 74r, **j** 93.	**B** 187r, **H** 319v, **J** 1v.
შემდგომად ღმრთისა	**G** 111v, **H** 62r, **J** 81r, **P** 48v.		**A** 67r, **B** 54v [აქებდითსა]	
შენდა მოვივლ-ტით	**G** 111v, **H** 62r, **J** 81r, **P** 48v.	**N** 164r.	**A** 67r, **B** 54v [აქებდითსა]	

ოთხშაბათი	უფალო ღაღადყავს	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
შენ, ტაბლაო ცხორებისაო	**G** 111v, **H** 62r, **J** 81r, **N** 164r, **P** 48v.		**A** 67r, **B** 54v [აქებდითსა]	
შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო	**U** 49r.		**A** 67r, **B** 54v [აქებდითსა]	
წინაჲსწარმეტყუელთა კრებულნი	**A** 64r, **B** 49r, **G** 111r, **H** 62r, **J** 81r, **L** 70r, **P** 48r, **a** 66v, **e** 295r, **j** 86.			
ჭირთა და განსაცდელთა	**b** 51r.	**G** 111v, **U** 49r, **V** 99v, **d** 1r, **e** 321v.	**E** 113v, **O** 2r, **a** 74r, **j** 93.	**B** 187r, **H** 319v, **J** 1v.
ხუთშაბათი	**უფალო-ღაღადყავს**	**სტიქარონნი**	**აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
არმური, უდბობისაჲ წყუდიადი	**a** 74v, **e** 295v.	**G** 124v, **U** 53r, **V** 106v, **e** 321v.	**E** 124r, **M** 53r, **O** 11r, **j** 101.	**B** 187r, **H** 320r, **J** 2r.
გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ	**A** 67v, **B** 56r, **L** 77r, **U** 52v.			
თანამდები ვნებათაჲ	**A** 67v, **B** 56v, **G** 124r, **H** 67v, **J** 88r, **L** 77v, **f** 14v.			
თანამოსაყდრეთა მათ	**A** 67v, **B** 56v, **G** 124r, **H** 67v, **J** 87v, **L** 77r, **O** 2v, **b** 51r, **f** 14v.			
თვთმნათობსა ნათელსა	**A** 67v, **B** 56v, **G** 124r, **H** 67v, **J** 87v, **L** 77r, **O** 2v, **b** 51r, **f** 14v.			
თუალით უხილავსა მას	**A** 67v, **B** 56v, **G** 124r, **H** 67v, **J** 88r, **L** 77v, **O** 3r, **b** 51r.			

ხუთშაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
მოსცა ძალი	**A** 67r, **B** 56r, **G** 123v, **H** 67r, **J** 87v, **L** 77r, **P** 55v, **a** 74v, **b** 50v, **e** 295v, **f** 14v.	**j** 94.		
მტკიცენო სარ-წმუნოებითა	**A** 67v, **B** 56r, **G** 124r, **H** 67v, **J** 87v, **L** 77r, **P** 56r, **a** 74v, **b** 51r, **e** 295v, **f** 14v, **j** 94.			
ოდეს ვნებად მიე-ცემოდა	**A** 67r, **B** 56r, **G** 123v, **H** 67r, **J** 87v, **L** 77r, **P** 55v, **a** 74v, **b** 50v, **e** 295v, **f** 14v.	**j** 94.		
რომელმან ღმერთი დაუტევნელი	**a** 74v, **e** 295v.	**G** 124v, **U** 52v, **V** 106v, **e** 321v.	**E** 124r, **M** 53r, **O** 11r, **j** 101.	**B** 187r, **H** 319v, **J** 2r.
შენთჳს მოასწავებ-დეს	**A** 67v, **B** 56v, **G** 124r.			
შიში მრავალფე-რთა	**a** 75r, **e** 295v.	**G** 124v, **U** 53r, **V** 106v, **e** 321v.	**E** 124v, **M** 53r, **O** 11v, **j** 101.	**B** 187r, **H** 320r, **J** 2r.
პარასკევი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
ბოროტთა ვნე-ბათა		**G** 132v, **U** 56v, **V** 113r, **d** 11v, **e** 322r.	**E** 132r, **M** 54v, **O** 20v, **a** 81v, **b** 56r, **j** 108.	**B** 187v, **H** 320r, **J** 2r.
გიხაროდენ, გან-მაქარვებელო	**A** 70v, **B** 61v, **G** 131r, **J** 93v, **L** 83r, **b** 55r.			
დაუცხრომელითა ჴმითა გალობისაჲთა	**A** 70v, **B** 61v, **G** 131r, **H** 72v, **J** 94r, **L** 83r, **O** 12r, **P** 60v, **a** 82r, **b** 55r, **d** 11r, **e** 296r, **f** 14v, **j** 101.			
დღეს აღემართების	**A** 71r, **B** 62r, **G** 131v, **H** 73r, **J** 94r, **L** 83v.			

პარასკევი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
ვის ესმას ესე	**A** 70v, **B** 61v, **G** 131r, **J** 93v, **L** 83r, **O** 11v, **b** 55r.			
მდგომარე წინაშე	**A** 71r, **B** 62r, **G** 131v, **H** 73r, **J** 94v, **L** 83v, **a** 82r, **e** 296r.			
მოიხილე ჩუენ ზედა		**G** 132v, **U** 56v, **V** 113r, **d** 11v, **e** 322r.	**E** 132r, **M** 54v, **O** 20r, **a** 81v, **b** 55v, **j** 108.	**B** 187r, **H** 320r, **J** 2r.
მოწყალე მექმენ, ქრისტე	**A** 70v, **B** 61v, **G** 131r, **J** 93v, **L** 83r, **O** 12r, **b** 55r.			
მსთუად მეწიენ ჩუენ	**A** 70v, **B** 61v, **G** 131r, **J** 93v, **O** 12r, **b** 55r.			
რაჟამს აღემართა	**A** 70v, **B** 62r, **E** 131v, **G** 131v, **H** 72v, **J** 94r, **L** 83v, **a** 82r, **e** 296r, **j** 101.			
რაჟამს აჰმაღლდი	**A** 70v, **B** 61v, **G** 131v, **H** 72v, **J** 94r, **L** 83r, **P** 60v, **a** 82r, **b** 55r, **d** 11r, **e** 296r, **f** 14v, **j** 101.			
რაჟამს გიხილეს	**A** 70v, **B** 62r, **G** 131v, **H** 72v, **J** 94r, **L** 83r, **O** 12r, **P** 60v, **a** 82r, **b** 55r, **e** 296r, **j** 101.			
საქმეთა ბნელი-სათა		**G** 132r, **U** 56r, **V** 113r, **d** 11v, **e** 322r.	**E** 132r, **M** 54v, **O** 20r, **a** 81v, **b** 55v, **j** 108.	**B** 187r, **H** 320r, **J** 2r.
საღმრთოჲთა გალობითა	**A** 70v, **B** 62r, **L** 83v.			

პარასკევი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
წინაჲსწარმეტ-ყუელთა ჴმანი	**A** 71r, **B** 62r, **G** 131v, **H** 73r, **J** 94r, **L** 83v, **a** 82r, **e** 296r, **j** 101.			
ჯუარო დიდებუ-ლო	**A** 70v, **B** 62r, **G** 131v, **H** 72v, **J** 94r, **L** 83v, **O** 12r, **P** 60v, **b** 55r, **d** 11r, **f** 14v, **j** 101.			
შაბათი	**უფალო-ღაღადყავსა**	**სტიქარონნი**	**აქებდითსა/ აღვივსენითსა**	**განუსაზღვრელი**
ანგელოზთა კრე-ბულსა	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78r, **J** 99v, **L** 89v, **P** 70r, **b** 59r.			
გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ	**A** 74r, **B** 67v, **G** 139r, **H** 78v, **L** 90r, **U** 60r.			
დიდ არს და სა-კჳრველ	**A** 74r, **B** 67v, **G** 139r, **H** 78v, **J** 100r, **L** 89v, **P** 70v, **a** 89r, **b** 59v [სხვა რედაქცია], **e** 296v, **j** 108 [სხვა რედაქცია].	**k** 136 (155) [სხვა რედაქცია]	**O** 20r, **b** 56r [აღვივსენითსა]	
ვნებათა მჴსნელი-სათა	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78v, **J** 100r, **L** 89v, **P** 70r, **b** 59r.	**N** 164r.	**O** 2r [აღვივსენითსა]	
მიეც განსუენებაჲ	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78v, **J** 100r, **L** 89v, **P** 70r.			
საღმრთოჲთა გალობითა	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78v, **J** 100r.			

შაბათი	უფალო-ღაღადყავსა	სტიქარონნი	აქებდითსა/ აღვივსენითსა	განუსაზღვრელი
ყოველი სოფელი	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78v, **J** 100r, **L** 89v, **P** 70v, **a** 89r, **b** 59v, **e** 296r.			
ყოველივე სასო-ებაჲ		**G** 142v, **U** 60r, **V** 125v, **b** 59v, **d** 15r, **e** 322r.	**E** 140v, **N** 171v, **a** 88v [აღვივსენითსა]	**B** 187v, **H** 320v, **J** 2v.
ყოველნი ტომნი		**G** 142r, **U** 60r, **V** 125v, **b** 59v, **d** 15r, **e** 322r.	**E** 140v, **N** 171v, **a** 88v [აღვივსენითსა]	**B** 187v, **H** 320r, **J** 2v.
ყოვლისა ცხორე-ბისა		**G** 142v, **U** 60r, **V** 125v, **b** 59v, **d** 15r, **e** 322r.	**E** 140v, **N** 171v, **a** 88v [აღვივსენითსა]	**B** 187v, **H** 320v, **J** 2v.
შეიმოსეთ სიმჴნით	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78r, **J** 99v, **L** 89v, **O** 21r, **P** 70r, **U** 56r, **b** 59r.		**N** 182r [აღვივსენითსა]	
შენ, კაცთმოყუა-რეო	**A** 74r, **B** 67r, **G** 138r, **H** 78r, **J** 99v, **L** 89r, **O** 20v, **P** 69v, **b** 59r.			
შენ, რომელი მისცემ	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78r, **J** 99v, **L** 89r, **O** 21r, **P** 70r.			
ხისაგან გემოჲ იხილა	**P** 70v.			
ჯუარი ქრისტესი	**A** 74r, **B** 67v, **G** 138v, **H** 78v, **J** 100r, **L** 89v, **P** 70v, **a** 89r, **b** 59r, **e** 296r.	**b** 47r (55v).	**a** 66r [აღვივსენითსა]	

საგალობელთა სანოტო ხელნაწერების შესახებ

ჩვენი პუბლიკაციის წინამდებარე მეორე ნაწილი, როგორც ანოტაციაში არის აღნიშნული, შეიცავს სანოტო დანართს, რომელიც შედგენილია **XIX-XX** საუკუნეების შვიდი სანოტო ხელნაწერისა და ორი სანოტო გამოცემის მიხედვით. ვფიქრობთ, რომ **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერების შედარებითი კვლევა საშუალებას მოგვცემს, მათ საფუძველზე გავიაზროთ და თანამედროვე საღვთისმსახურო პრაქტიკაში ავაღორძინოთ საუკუნეების მანძილზე დაკარგული წმ. გიორგი მთაწმინდელის პარაკლიტონის საგალობლები. ამასთან დაკავშირებით საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ პარაკლიტონის გვიანდელ, ბეჭდურ გამოცემაში საგალობლები ანტონ **I** კათალიკოსის მიერ, ძირითადად, შერჩეულია სლავური პარაკლიტონის მიხედვით. ჩვენ შევეცადეთ საგალობელთა ეს გვიანდელი რედაქცია შეგვეცვალა და შეგვევსო გიორგი მთაწმინდელისეული ვარიანტებით.

წინამდებარე პუბლიკაციაში გამოყენებულია შემდეგი სანოტო ხელნაწერები და ბეჭდური გამოცემები: **Q 672, Q 684, Q 686, Q 689, Q 693, Q 694, H 154/2,** ქართული საეკლესიო გალობა **2006,** ტომი **I** და ჰიმნოგრაფიული კრებული **2020,** ტომი **I.** ამასთან, მითითებული ხელნაწერებიდან აღებული სანოტო მასალის რედაქტირებისას სხვა ხელნაწერების მონაცემებსაც ვითვალისწინებდით.

ქვემოთ წარმოვადგენთ მცირე ცნობებს ჩვენ მიერ გამოყენებულ ხელნაწერებთან დაკავშირებით[1], ასევე მითითებებს ამ ხელნაწერებიდან აღებული საგალობლების შესახებ:

1. Q 672.

ხელნაწერი **Q 672** შეიცავს რვა ხმის კვირადღის სამწუხრო საგალობლებს, მას ამგვარი სათაური აქვს წამძღვარებული: „პარტიტურა, წიგნი 16. სრულიად წელიწადსა შინა სახმარებელი რვა-ხმა აღდგომის სამწუხრო საგალობელნი“. კრებული გადაწერილია წმ. ექვთიმე კერესელიძის მიერ. ამ კრებულიდან ჩვენ ავიღეთ კვირადღის პირველი და მეორე ხმის ***«უფალო-ღაღადვყავსას»*** დასდებლები, რომლებსაც შესაბამისი ხმის ***«უფალო-ღაღადვყავსას»*** ჰანგი აქვთ. ისინი ხელნაწერში განთავსებულია შემდეგ გვერდებზე: 75-103. ეს საგალობლებია:

1 *ხელნაწერთა აღწერილობისას ვეყრდნობოდით შემდეგ პუბლიკაციას: ქართული საგალობლების ხელნაწერთა აღწერილობა* ***2013.***

ჴმაჲ ა

სამწუხრონი ლოცვანი ჩვენნი[1];

მოაღეგით, ერნო, სიონსა;

მოვედით, ერნო, უგალობდეთ;

იხარებდით ცანი და იშვებდინ საფუძველნი;

ხორცითა ნებსით თვისით;

ცხოვრებისმომცემელსა საფლავსა შენსა;

მამისა თანასამარადისოსა;

ყოვლისა სოფლისა დიდებასა.

ჴმაჲ ბ

პირველსაუკუნეთა მამისაგან შობილსა;

ქრისტემან, მაცხოვარმან ჩვენმან;

მთავარანგელოსთა თანა;

შენ, ჯუარცმული და დაფლული;

ჯუარითა შენითა განაქარვე;

განგეხვნენ შენ, უფალო;

ცხოვრებისა გალობასა ვგალობდეთ;

წარხდა სახე.

Q 672-დან ასევე დამოწმებული გვაქვს პირველი და მეორე ხმის ჭრელი **«*უფალო-ღაღადყავსა*»** (გვ. 35-42). წმ. ექვთიმე აღმსარებელი რვა ხმის ჭრელ **«*უფალო-ღაღადყავსას*» მაღალბუნებოვანს** უწოდებს (გვ. 62).

იოანე ბატონიშვილი თავის „კალმასობაში" **«*უფალო-ღაღადყავსას*»** ჭრელ ვარიანტებზე ამბობს: „*არიან რვა ჴმანი «უფალო-ღაღადყავისნი» სხვადასხვა ჴმად სათქმელნი, და ესე უფრო ძნელსათქმელი არს, ამისთვს რომელ, უკეთუ არა არიან ამას შინა დაჴელოვნებულ მგალობელნი, ვერ ძალედებათ ჰსწორედ გალობად, რათა ერთიმეორესა ჴმასა ზედა არა შეჰსცვალონ*" (ბატონიშვილი 1991: 522).

მანანა ანდრიაძე თავის ნაშრომში „საგალობელთა ჟანრები და ნევმირების ტრადიცია **XIX** საუკუნის ქართული ხელნაწერების მიხედვით" ვრცლად განიხილავს ჭრელი საგალობლების საკითხს, მათ შორის **«*უფალო-ღაღადყავსას*»** ჭრელ ვარიანტებს. მოვიყვანთ ამონარიდს მისი ნაშრომიდან: „*ჭრელი, როგორც საგალობლის ტიპის განმსაზღვრელი ტერმინი, არაერთხელ გვხვდება დასავლეთ საქართველოს საგალობელთა ხელნაწერებში. საინტერესოა, ნოტებზე გადატანილ საგალობლებიდან რომელს ეწოდება ჭრელი. ე. კერესელიძის მიერ შედგენილ „მწუხრის" (Q 672) საგალობელთა კრებულებში, ამ განგების ერთ-ერთი უმთავრესი საგალობელი – უფალო ღაღად-ვყავ შენდამი, მოცემულია ჭრელის სახით რვავე*

---

1 *წინამდებარე თავში საგალობელთა დასახელებებს იმ ფორმით ვტოვებთ, როგორც ისინი სანოტო ხელნაწერებშია მოცემული.*

ჯმაში. ყოველი საგალობელი რთულ ინტონაციურ და ჰარმონიულ ბრუნვებს ეყ-რდნობა. ჰანგი რომ განვითარებული და გამშვენებულია, ამას მოწმობს ტექსტის მარცვლების შეფარდება საგალობლის კილოსთან. ... ჭრელი უბრალოდ გამშვენე-ბული გალობის ნიმუში არ არის. გამშვენებაში, როგორც თვითონ ე. კერესელიძე აღნიშნავს, ხშირია მობრუნება კილოზე. მხოლოდ გამშვენებით გალობა შეუძლებე-ლია, ვინაიდან საგალობლის კილოს მის ბუნებას უკარგავს: „საგალობელი ან მა-რტო კილოზე უნდა იგალობონ, ან შიგადაშიგ გამშვენებით, ხოლო მარტო გამშვე-ნება და გავარდიშება მთელი საგალობლის არ შეიძლება, ის იქნება უსაფუძვლო და უვარგისი, რადგან გადავარდება თავის წესიერის გზიდგან და დაიკარგება კილო" (შთასახედი Q 674: 190). საერთოდ, ტექსტში გამშვენებულ მუხლებს ე. კერესე-ლიძე სადასთან ერთად იძლევა, მხოლოდ გასარჩევად სხვადასხვა მიმართულების შტილებს უკეთებს. წინამდებარე ჭრელებში ასეთი ორგვარი აღნიშვნა არ გვხვდება. ე. ი. აქ გამშვენებას კი არა აქვს ადგილი, არამედ „ბუნებითი კილოების" რთული ვარიანტების გამოყენებას. ამ რთულ კილოებს, როგორც ჩანს, ჭრელთა გუარნი ეწოდებოდა, ჭრელთა გუარნის საფუძველზე შედგენილ საგალობელს კი – ჭრელი" (ანდრიაძე 2021: 92-93).

დავით შუღლიაშვილის შენიშვნით: „ ... *ჭრელი «უფალო ღაღადვყავის» ჩანაწერთა არსებობა ამ საგალობლის განსაკუთრებულ მნიშვნელობაზე მიუთითებს, როგორც ლიტურგიული, ისე მუსიკალური თვალსაზრისით. ჭრელი ნიმუშების პარალელურად, რვახმა «უფალო ღაღადვყავი», რომელნიც სხვა ხელნაწერებში და სხვა წყაროებში გვხვდება, დასდებლის ხმებზე არის აგებული, რის საფუძველზეც შეგვიძლია ვთქვათ, რომ «უფალო ღაღადვყავი» იმ საგალობელთა რიცხვს მიეკუთვნება, რომელიც სხვადასხვა შემთხვევაში გალობის სხვადასხვა სტილით სრულდება, რაც სავარაუდოდ დიდ დღესასწაულებს, ან ლიტურგიის აღმსრულებელ იერარქთა რანგს უნდა უკავშირდებოდეს"* (შუღლიაშვილი 2014: 82).

Q 672-დან ასევე აღებულია ***«უფალო-ღაღადვყავსას»*** ფსალმუნის დამაბო-ლოებელი პირველი და მეორე ხმის ***«დიდება. აწ და»*** (გვ. 85, 100).

Q 672 იმითაც არის განსაკუთრებული, რომ ის ***«უფალო-ღაღადვყავსას»*** ფსალმუნს, ***«დასდევ, უფალოს»***, მთლიანად შეიცავს. ჩვენ ამ ფსალმუნს სრუ-ლი სახით ვიმოწმებთ (**Q 672,** გვ. 64-74). როგორც ცნობილია, ამ დიდ საგა-ლობელს ძველქართულ ჟამნში აქვს განსაკუთრებული ჩასართავებიც[1], რომლე-ბიც დღევანდელ ლიტურგიკულ პრაქტიკაში აღარ გამოიყენება. შესაბამისად, ეს ჩასართავები **Q 672**-შიც არაა მოცემული.

2. Q 684.

ხელნაწერი **Q 684** ძლისპირთა კრებულია. ეს ძლისპირები ჩაწერილია

1 *ამის შესახებ იხ. ამავე პუბლიკაციის თავი „**«უფალო-ღაღადვყავსას» ფსალმუნი წმ. გიორგი მთაწმინდელისეული ჟამნის ხელნაწერებში**", გვ. 18.*

ოზურგეთში ანტონ დუმბაძისგან. ის ამგვარადაა დასათაურებული: „წიგნი მეცხრე. ოზურგეთში დაწერილი სძლისპირთა საგალობელნი ანტონ დუმბაძისგან გადაცემულნი“. კრებულის გადამწერია წმ. ექვთიმე კერესელიძე. ხელნაწერი გადაწერილია **Q 1475**-დან[1]. ამ ხელნაწერი კრებულიდან ჩვენ შემდეგი საგალობლები ავიღეთ: ***«ვიხილეთ ჩვენ ქრისტე»*** (გვ. 18 (**12v**), № 12), ***«ცხოვრება ხარ დაუსრულებელი»*** (გვ. 19 (**13r**), №13) და ***«ადიდე შენ, მაცხოვარ»*** (გვ. 99 (**53r**), №80).

ასევე, ამ ხელნაწერიდან ჩვენ გამოვიყენეთ პირველი ხმის სამი ძლისპირის ჰანგი, რომლებიც ერთმანეთის მსგავსი მელოდიური ფორმულებითაა შედგენილი: ***«შესთა ბუნებისა»*** (გვ. 63 (**35r**), №51), ***«ბუნება იგი მდინარეთა»*** (გვ. 87 (**47r**), №71) და ***«რომელმან თავს-იდვა»*** (გვ. 89 (**48r**), №72). ამ სამი ძლისპირის მელოდიური ფორმულები ჩვენ მივუსადაგეთ პირველი ხმის საგალობელს ***«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი»***, რომლის ჰანგიც სანოტო ხელნაწერებში ვერ მოვიძიეთ.

3. Q 686.

ხელნაწერი **Q 686** შეიცავს დიდი პარასკევის საგალობლებს, ე. წ. ***«შესვეტილიანს»***. ამ საგალობელთა შესახებ რაჟდენ ხუნდაძეს შემდეგი მინაწერი აქვს გაკეთებული: *„ამ დიდი პარასკევის საგალობელის, რომელსაც ყველას ერთიანად „შესვეტილიანი“ ჰქვია, ამის მცოდნე მგალობელი ახლა აღარ არის. დიდებული საგალობელია და მშვიდი. განსვენება და სასუფეველი ქორიძეს და ან. დუმბაძეს ამის დაწერისათვის, რ. ხუნდაძე“* (**62v**). ამ ხელნაწერი კრებულიდან ჩვენ შემდეგი საგალობელი ავიღეთ: ***«ნუ ებრაელებრ დღესასწაულობთ»*** (გვ. 88 (**46v**), №54).

4. Q 689.

ხელნაწერი **Q 689** ძლისპირთა კრებულს წარმოადგენს, ამასთან რამდენიმე სხვა ჟანრის საგალობელსაც შეიცავს. ძლისპირები გადმოცემულია არისტოვლე ქუთათელაძის მიერ. გადამწერი: წმ. ექვთიმე კერესელიძე. ხელნაწერს ამგვარი სათაური ახლავს: „წიგნი 14. სძლისპირთა საგალობელნი“.

ამ ხელნაწერიდან ჩვენ გამოვიყენეთ პირველი ხმის სამი ძლისპირის ჰანგი, რომლებიც ერთმანეთის მსგავსი მელოდიური ფორმულებითაა შედგენილი: ***«ნაკვერცხალი ცეცხლისა»*** (გვ. 9 (**10r**), №11), ***«მხილველი ღვთისა მოსე»*** (გვ. 2 (**6v**), №3) და ***«განმაძლიერე, ქრისტე»*** (გვ. 7 (**9r**), №9). წინამდებარე სამი ძლისპირის მელოდიური ფორმულები მივუსადაგეთ პირველი ხმის საგალობელს ***«იშევ ქალწულისაგან»***, რომლის ჰანგიც სანოტო ხელნაწერებში ვერ მოვიძიეთ.

1 *ხელნაწერ Q 684-ისა და Q 1475-ის ურთიერთმიმართების შესახებ იხ. შემდეგი პუბლიკაცია: „ქართული პირველწყაროები: საგალობელთა ხელნაწერ Q 684-ის ანალიზი“ (ქართული გალობა ანთოლოგია* **2018: 11-35**).

ასევე, Q **689**-დან გამოვიყენეთ მეორე ხმის ძლისპირის ჰანგი ***«სლვად უჩვეულოსა»*** (Q **689**, გვ. 75 (**44r**), №67). მოცემული ძლისპირის მელოდიური ფორმულები მეორდება Q **684**-ში დაცულ ძლისპირში ***«ვიხილოთ ჩვენ ქრისტე»*** (Q **684**, გვ. 18 (**12v**), №12) და ქსგ-ის **VIII** ტომში გამოქვეყნებულ ძლისპირში ***«აღყვავილნა შროშნის სახედ»*** (გვ. 18). ხსენებული სამი ძლისპირის მელოდიური ფორმულები ჩვენ მივუსადაგეთ მეორე ხმის საგალობელს ***«შეცით ქუეყანად მოხუედ»***, რომლის ჰანგიც სანოტო ხელნაწერებში ვერ მოვიძიეთ.

5. Q 693.

ხელნაწერი Q **693** შეიცავს თორმეტი საუფლო დღესასწაულის საგალობლებს, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირებს და სხვა ნიმუშებს. ისინი ჩაწერილია წმ. ფილიმონ ქორიძის მიერ ქალაქ თბილისში და ქალაქ ოზურგეთში. კრებულში არსებული საგალობლები მხოლოდ პირველი ხმით, მთქმელით არის წარმოდგენილი. ამ ხელნაწერი კრებულიდან ჩვენ შემდეგი საგალობელი ავიღეთ:

«რომელი იქები მალთაგან» (გვ. 67 (**36r**), № 74);
«მამისაგან შობილმან» (გვ. 74 (**39v**), № 81);
«ქრისტე კაცთმოყვარე» (გვ. 77 (**41r**), № 83).
«სასოწარკვეთილმან ცხორებისათვის» (გვ. 208 (**106v**), № 217)[1].

6. Q 694.

ხელნაწერი Q **694** სადღესასწაულო საგალობლების კრებულია. ნიმუშები გადმოცემულია არისტოვლე ქუთათელაძისგან და დაწერილია ნოტებზე ფილიმონ ქორიძის მიერ. კრებულში საგალობლები მხოლოდ მთქმელის პარტიითაა წარმოდგენილი. ამ ხელნაწერიდან ჩვენ აღებული გვაქვს ერთი ნიმუში: ***«რაჟამს გარდამოხსნა»***[2] (გვ. 39 (**25r**), № 250).

7. H 154/2.

ხელნაწერი **H 154/2** სადღესასწაულო საგალობლების კრებულია, რომელიც წმ. ფილიმონ მგალობლის მიერ გურიაშია ჩაწერილი. კრებულში საგალობლები მხოლოდ მთქმელის პარტიითაა წარმოდგენილი. ამ ხელნაწერიდან ჩვენ აღებული გვაქვს ერთი ნიმუში: ***«ეჰა, დიდებული საკვირველი»*** (გვ. **147v**, № 89)[3].

8. „ქართული საეკლესიო გალობა“ 2006, ტომი **I**.

„ქართული საეკლესიო გალობის“ **I** ტომიდან ჩვენს პუბლიკაციაში ასახუ-

---

1 *ოთხივე ძლისპირის შემთხვევაში მოძახილი და ბანი, ესე იგი, მეორე და მესამე ხმა, შეუწყო კრებულის მუსიკალურმა რედაქტორმა, მალხაზ ერქვანიძემ.*

2 *ძლისპირს მოძახილი და ბანი, ესე იგი, მეორე და მესამე ხმა, შეუწყო კრებულის მუსიკალურმა რედაქტორმა, მალხაზ ერქვანიძემ.*

3 *ძლისპირს მოძახილი და ბანი, ესე იგი, მეორე და მესამე ხმა, შეუწყო კრებულის მუსიკალურმა რედაქტორმა, მალხაზ ერქვანიძემ.*

ლია პირველი ორი ხმის *«უფალო-ღაღადყავსა»* (გვ. **28-29, 34-35**), რომლებიც ჩაწერილია დეკანოზ რაჟდენ ხუნდაძის მიერ. ამ საგალობლების პირველწყარო გახლავთ ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის არქივის ხელნაწერები №2121 (გვ. **5, 8**) და №2124 (გვ. **1, 6**). რვა ხმის *«უფალო-ღაღადყავსას»* საგალობლებს რაჟდენ ხუნდაძის შენიშვნა ახლავს: *„ეს რვა ხმათა საგალობლები დიდი განძია ... ჩემი ზეპირი ცოდნისაგან დავწერე. დეკ. რ. ხუნდაძე“* (№2124, გვ. 1).

9. „ჰიმნოგრაფიული კრებული“ **2020**, ტომი **I**.

„ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ I ტომიდან ჩვენს პუბლიკაციაში ასახულია ორი ძლისპირის ჰანგი: ***«შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ», ჴმაჲ ა*** (გვ. 37, 77) და ***«შენ, ყოვლადწმიდათ ქალწულთ», ჴმაჲ ბ*** (გვ. 42, 140). წინამდებარე საგალობლების პირველწყარო გახლავთ ხელნაწერი **Q 674 (გვ. 693, 699)**.

შეჯამების სახით წარმოგიდგენთ წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის პირველი და მეორე ხმის ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირების სრულ ჩამონათვალს:

ჴმაჲ ა

«შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ» – ძლისპირის ჰანგი ***„ჰიმნოგრაფიული კრებულის“*** I ტომიდან გვაქვს აღებული (გვ. 37, 77).

«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი» – ძლისპირის ჰანგი შევადგინეთ შემდეგი სამი ძლისპირის მელოდიური ფორმულების გამოყენებით: ***«ზესთა ბუნებისა»*** (**Q 684,** გვ. 63 **(35r)**, № 51), ***«ბუნება იგი მდინარეთა»*** (**Q 684,** გვ. 87 **(47r)**, № 71) და ***«რომელმან თავს-იდვა»*** (**Q 684,** გვ. 89 **(48r)**, № 72).

«იშევ ქალწულისაგან» – ძლისპირის ჰანგი შევადგინეთ შემდეგი სამი ძლისპირის მელოდიური ფორმულების გამოყენებით: ***«ნაკვერცხალი ცეცხლისა»*** (**Q 689,** გვ. 9 **(10r)**, № 11), ***«მხილველი ღვთისა მოსე»*** (**Q 689,** გვ. 2 **(6v)**, № 3) და ***«განმაძლიერე, ქრისტე»*** (**Q 689,** გვ. 7 **(9r)**, №9).

«ქრისტე კაცთმოყუარე» – ძლისპირის ჰანგი აღებულია შემდეგი ხელნაწერიდან: **Q 693,** გვ. 77 **(41r)**, № 83.

«ეჰა, დიდებული საკვრველი» – ძლისპირის ჰანგი აღებულია შემდეგი ხელნაწერიდან: **H 154/2,** გვ. **147v**, № 89.

«ზეცისა განწესებულთა» – ძლისპირის ჰანგი ***„ჰიმნოგრაფიული კრებულის“*** I ტომიდან გვაქვს აღებული (გვ. 37, 77)[1].

---

1 *«ზეცისა განწესებულთა» წარმოადგენს ძლისპირის – **«შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ»** – ღვთისმშობლის დასდებელს (იხ. ხელნაწ. Sin. 13, 249r). შესაბამისად, მას იგივე ჰანგი აქვს. მსგავსი მაგალითი წინამდებარე კრებულშიც გვხვდება – გვ. 70-71.*

«წმიდანო მარტჳლნო» – ძლისპირს ***„ქრისტე კაცთმოყუარეს»*** ჰანგი აქვს[1].

ჴმაჲ ბ

«რომელი იშვა მამისაგან» – ძლისპირს მივუსადაგეთ შემდეგი ძლისპირის ჰანგი: ***«ვიხილოთ ჩვენ ქრისტე»*** (**Q 684,** გვ. 18 (**12v**), № 12).

«რომელი იქები ძალთაგან» – ძლისპირის ჰანგი აღებულია შემდეგი ხელნაწერიდან: **Q 693,** გვ. 67 (**36r**), № 74.

«მამისაგან შობილმან» – ძლისპირის ჰანგი აღებულია შემდეგი ხელნაწერიდან: **Q 693,** გვ. 74 (**39v**), № 81.

«შენ, სიბრძნე» – ძლისპირის ჰანგი ***„ჰიმნოგრაფიული კრებულის“*** **I** ტომიდან გვაქვს აღებული (გვ. 42, 140)[2].

«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა» – ძლისპირს მივუსადაგეთ შემდეგი ძლისპირის ჰანგი: ***«ცხოვრება ხარ დაუსრულებელი»*** (**Q 684,** გვ. 19 (**13r**), № 13).

«ანგელოზთა დღეს» – ძლისპირის ჰანგი აღებული გვაქვს შემდეგი დასდებლიდან: ***«ნუ ებრაელებრ დღესასწაულობთ»*** (**Q 686,** გვ. 88 (**46v**), № 54)[3].

«ზეცით ქუეყანად მოხუედ» – ძლისპირის ჰანგი შევადგინეთ შემდეგი სამი ძლისპირის მელოდიური ფორმულების გამოყენებით: ***«ხლვად უჩვეულოსა»*** (**Q 689,** გვ. 75 (**44r**), № 67), ***«ვიხილოთ ჩვენ ქრისტე»*** (**Q 684,** გვ. 18 (**12v**), № 12) და **ქსგ**-ის **VIII** ტომში გამოქვეყნებული ძლისპირი ***«აღყვავილნა შროშნის სახედ»*** (გვ. 18).

«შენთვს მოასწავებდეს» – ძლისპირს მივუსადაგეთ შემდეგი ძლისპირის ჰანგი: ***«ადიდე შენ, მაცხოვარ»*** (**Q 684,** გვ. 99 (**53r**), № 80).

«რაჟამს გარდამოჰჴსნა» – ძლისპირის ჰანგი აღებულია შემდეგი ხელნაწერიდან: **Q 694,** გვ. 39 (**25r**), № 250[4].

«სასოწარკუეთილმან ცხორებისათვს» – ძლისპირის ჰანგი აღებულია შემდეგი ხელნაწერიდან: **Q 693,** გვ. 208 (**106v**), № 217. ამავე ხელნაწერში მითითებული ძლისპირის ჰანგზე გაწყობილია რამდენიმე დასდებელი

---

1 ***«ქრისტე კაცთმოყუარე»*** *და* ***«წმიდანო მარტჳლნო»*** *ერთი და იგივე ჰანგის მქონე ძლისპირებია, რადგანაც ისინი ერთ ჯგუფს წარმოადგენს. მაგალითად,* Sin. 3-*ში* ***«წმიდანო მარტჳლნო»*** *ერთგან მოცემულია პირველ დასდებლად, რომელსაც ახლავს მითითება ძლისპირზე* ***«ქრისტე კაცთმოყუარე»*** *(იხ. ხელნაწ.* Sin. 3, 109v*). მსგავსი მაგალითი წინამდებარე კრებულშიც გვხვდება – გვ. 95.*

2 ***«შენ, სიბრძნე»*** *და* ***«შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო»*** *ერთ ჯგუფშია მოცემული.* ***«შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო»*** *წარმოადგენს ძლისპირის –* ***«შენ, სიბრძნე»*** *– ღვთისმშობლის დასდებელს. შესაბამისად, მას იგივე ჰანგი აქვს. მაგალითად, იხ. ხელნაწ.* Sin. 3, 9r, *ასევე იხ. წინამდებარე გამოცემა, გვ. 100.*

3 *დასდებელს* ***«ნუ ებრაელებრ დღესასწაულობთ»*** *თავად* Q 686-*ის სარჩევში მითითებული აქვს ძლისპირი* ***«ანგელოზთა დღეს»*** *(1v).*

4 *ძლისპირებს* ***«რაჟამს გარდამოჰჴსნა»*** *და* ***«მამისაგან შობილმან»*** *ერთი და იგივე ჰანგი აქვს, მცირეოდენი ვარიანტული სხვაობებით. შუა საუკუნეების ხელნაწერებშიც ეს ძლისპირები ერთმანეთს ენაცვლებიან. ამის შესახებ იხ. გვ. 108, 111.*

(**იხ. 52v-54v**), რომელთა ვარიანტული სხვაობანიც ჰანგზე მარცვლების განაწილებისას გამოვიყენეთ.

სანოტო დანართში ძლისპირთა ინგლისური შესატყვისები დაზუსტებულია შემდეგი გამოცემების მიხედვით: **The Lenten Triodion 2002, The Octoechos 1999, The Pentecostarion 2010.** აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ლიტურგიკულ ხელნაწერებში მოცემული ზოგიერთი ძლისპირი თანამედროვე პრაქტიკაში გამოყენებულ ლიტურგიკულ კრებულებში აღარ გვხვდება. ასეთ შემთხვევაში, ძლისპირთა ინგლისური შესატყვისები ჩვენ მიერ არის თარგმნილი.

სანოტო დანართში გამოყენებული გვაქვს შემდეგი პირობითი აღნიშვნები:

ქსგ – ქართული საეკლესიო გალობა, **I-VIII** ტომები, კრებულები შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა: მალხაზ ერქვანიძემ

ქგ – ქართული გალობა 2003

ჰკ – ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020

არტ. – არტემ ერქომაიშვილი, აუდიოჩანაწერი

შს – შემოქმედის სკოლა 2014

11 **მარგალიტი** – ქართული გალობა. თერთმეტი მარგალიტი. დიმიტრი პატარავა, ვარლამ სიმონიშვილი, არტემ ერქომაიშვილი. საარქივი ჩანაწერი, 1949 (კომპაქტდისკი): თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. ქართული ხალხური სიმღერის საერთაშორისო ცენტრი. თბილისი, 2004[1].

სანოტო დანართის სქოლიოებში მითითებული გვაქვს ერთმანეთის მსგავსი მუხლების გამოვლენის მაგალითები სხვადასხვა საგალობელში. საგალობლებზე ამგვარი დაკვირვების პრაქტიკა უკვე არსებობს. ამ ფორმით გამოიცა ქსგ-ის **VIII** ტომი, ხოლო მის კვალდაკვალ ჰიმნოგარფიული კრებულის **I** ტომი. საგალობელთა მუხლებზე ამგვარი დაკვირვება წინამდებარე პუბლიკაციაშიც გრძელდება.

ამ საკითხთან დაკავშირებით მოვიხმობთ ციტატას ქსგ-ის **VIII** ტომის წინასიტყვაობიდან: *„სათანადო რედაქტირების აუცილებლობამ შექმნა ზღვა მასალაში ერთგვაროვანი მუხლების გამოვლენის საჭიროება. ამ მეთოდმა საგრძნობლად გააადვილა საგალობელთა სამუსიკო ტექსტის დედნისეული ჟღერადობის შეძლებისდაგვარად სრულად დადგენა, უფრო მკაფიოდ გამოავლინა კილოური სისტემა, რომელშიც აზროვნებდნენ ჩვენი წინაპრები. დაკვირვებამ ცხადყო, რომ ამ უზარმაზარ მასალაში ყველაზე მყარად მაინც კილოში აზროვნებაა შენარჩუნებული“* (ქართული საეკლესიო გალობა 2017: **X**).

სქოლიოებში მითითებული ზოგიერთი მუხლი შესაძლოა ზედმიწევნით არ

1 *სანოტო დანართში შემოკლებების მითითებისას ვეყრდნობით შემდეგ გამოცემას: ქართული საეკლესიო გალობა 2017.*

იმეორებდეს ყველა საქცევს, რომლებითაც მისი ანალოგიური მუხლია წარმოდგენილი, თუმცა, ვინაიდან ისინი ერთი და იმავე კილოს შეესაბამება, მიზანშეწონილად მივიჩნიეთ, მიგვეთითებინა მათი იდენტურობის შესახებ. მაგალითად, პირველი ხმის სადა **«უფალო-ღაღადყავსას»** პირველ და მეორე მუხლებთან ვუთითებთ ორ ანალოგიურ მუხლს, რომლებიც იმავე ხმის სხვა საგალობელთა ჰანგების შემადგენლობაშია. ესენია: 1. პირველი მუხლი საგალობლისა **«ნათელო ნათლისაგან»** (ვმაჲ ა); 2. პირველი მუხლი საგალობლისა **«განათლდი, განათლდი»** (ვმაჲ ა). მუსიკალური რედაქტორის მიერ პირველი ხმის **«უფალო-ღაღადყავსას»** კილო რედაქტირებულია ხსენებული ორი საგალობლის მიხედვით.

განმარტავს რა წარმოებული კვლევის მეთოდს, ქსგ-ის VIII ტომის წინასიტყვაობაში მალხაზ ერქვანიძე აღნიშნავს: „*ძლისპირთა კრებულის წინამდებარე გამოცემის ძირითადი სიახლე აუდიოჩანაწერებზე დაყრდნობით სისტემური კვლევის შედეგების გაცილებით უფრო გააზრებულად და თვალსაჩინოდ წარმოჩენაა. მივმართავთ შედარებითი ანალიზის მეთოდს. მაქსიმალურად შევეცადეთ დაგვედგინა თითოეული საგალობლის, უფრო სწორად, თითოეული მუხლის კილო, მოდულაციები, რის საშუალებასაც ჩვენი ამჟამინდელი ცოდნა და გამოცდილება სწვდება. შეძლებისდაგვარად გასწორდა ხელნაწერებში არსებული მეტრულ-რიტმული ცდომილებები. ადრე გამოცემულ კრებულებში რედაქტირებისას თავდაპირველად მეტწილად ინტუიციას და მრავალწლიან სმენით გამოცდილებას ვეყრდნობოდით, რამაც ძირითადად გაამართლა. ამის მიუხედავად, ეს კრებულები ხელახალ გადახედვას მაინც მოითხოვს*“ (ქართული საეკლესიო გალობა 2017: IX).

სტიქარონთა და გალობათა ძლისპირების ურთიერთმიმართებისა და საზიარო გამოყენების შესახებ ქართულ ტრადიციაში

სტიქარონთა ძლისპირების ნაწილი XIX-XX საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში არ გვხვდება. აქედან გამომდინარე, იმ ძლისპირებს, რომელთა ჰანგებს სამგალობლო ხელნაწერებში ვერ მივაკვლიეთ, სხვა ძლისპირთა ჰანგები მივუსადაგეთ (ვგულისხმობთ როგორც სტიქარონთა, ისე გალობათა ძლისპირებს), რომელთა მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობა ძლისპირის ტექსტს შეესაბამებოდა. ცნობებს მსგავსი პრაქტიკის არსებობის შესახებ შუა საუკუნეების ხელნაწერებიდან ვიგებთ. ამასთან დაკავშირებით წარმოვადგენთ სხვადასხვა წყაროს:

წმ. გიორგი მთაწმინდელი მის მიერ შედგენილი პარაკლიტონის შუაღამიანის საგალობლების შესახებ ერთგან წერს: *„ესე უცხონი ძლისპირნი მე ბერძულად ვიცნოდენ. და ეგებოდა მასვე გუარსა ზედა ქართულადცა ავაჯისა დადებაჲ. განა სარგებელი არაჲ იყო. რავდენსამცა ქართველსა დავასწავლენ და მისთჳს ამათ ძლისპირთა ზედა მითარგმნიან და წყალობითა ღმრთისაჲთა ბერძულთა არა უდარე არიან“* (ხელნაწ. **Ath. 45, 251v**).

წმ. გიორგი მთაწმინდელის მითითებიდან ნათლად ჩანს, რომ მან მის მიერ თარგმნილ ახალ საგალობლებს სხვა ძლისპირთა ჰანგები დაადო, რომლებიც იმჟამინდელ მგალობელთათვის კარგად იყო ცნობილი.

მსგავსი ციტატა წმ. გიორგი მთაწმინდელმა, მარხვანში, დიდი პარასკევის ცისკრის მსახურებას წაუმძღვარა: *„ესე **უძლისპიროდ** გუეთარგმნნეს და უგემურად მოჰვიდოდა. ბერძულად **თჳთავაჯნია** და მათ იცნიან, და ჩუენ თუმცა **ავაჯი** დაგუედვა, ვინ დაისწავლიდა? აწ, შეწევნითა ღმრთისაჲთა, **ძლისპირსა** ზედა ვთარგმნით, რაჲცა **ძლისპირი** მოუვიდოდის.* **რომელი ძუელითგან ვიცით**, *იგი ეგრეთვე ითქუმოდის და სხუაჲ – **ძლისპირსა** ზედა, რომელიცა იყოს. ბერძულად **დ გუერდი** არს ესე. წაედ, ემიებდი, რვათამცა ჴმათა შინა არს და კმა არს ჩუენდა. თუ არა, ამას **ა გუერდსა*** **ოთხასი წელი უფრო აჴსოვს**“ (ხელნაწ. **Ath. 38, 322r**).

აღსანიშნავია, რომ დიდი პარასკევის მსახურებაზე მოცემული სტიქარონწარდგომების ნაწილი სტიქარონთა ძლისპირებზეა გაწყობილი, ხოლო ნაწილი – გალობათა ძლისპირებს იყენებს. ამის შესახებ ჩვენ ვიგებთ როგორც წმ. გიორგი მთაწმინდელის მარხვანიდან, ისე **XIX-XX** საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებიდან[1]. დიდი პარასკევის განგება სანოტო ხელნაწერებში სრული სახით არის მოღწეული. ეს განგება ***«შეხვეტილიანის»***[2] სახელითაა ცნობილი.

ამასთან დაკავშირებით კიდევ ერთ საყურადღებო ცნობას წმ. გიორგი მთაწმინდელის პარაკლიტონის ერთ-ერთი გადამწერი, ათანასე არვანდ-ყოფილი გვაწვდის: *„ნებითა ღმრთისაჲთა **«მომიჴსენენი»** რვათა ჴმათანი კჳრიაკეთა ორ-ორი წყვილი, ხოლო სხუათა დღეთა თითოჲ, ვინაჲთგან კულა რომელთამე ჴმათა დიდრვანნი იყვნეს და რომელთამე – წურილნი, **ვითარიცა ძლისპირი მოუვიდოდა გინა უფალო-ღაღატყავისაჲ, გინა გალობათაჲ, ყოვლადწმიდასა მამასა ჩუენსა გიორგი მთაწმიდელსა მას ზედაცა უთარგმნიან თჳთოეულისა ჴმისანი**“* (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 37).

ამ ცნობიდან შემდეგი დასკვნა გამოგვაქვს: წმ. გიორგი მთაწმინდელმა პარაკლიტონის ***«მომიჴსენენს»*** უკვე არსებული და ყველასთვის ცნობილი ძლისპი-

1 *იხ. ხელნაწ. **Ath. 38, 322r-330v**, ხელნაწ. **Q 686**, ფოლკლორის ცენტრის ხელნაწერი **№ 2128**.*

2 *«**შეხვეტილიანი**» ორგვარად განიმარტება: ა. ერთ კრებულში თავმოყრილი, ერთად შეკრული, «შეხვეტილი»; ბ. გოლგოთასა და ჯვარცმის ვნებებზე მიმანიშნებელი, ქრისტეს ვნებათა ამსახველი ტერმინი (იხ. ქართული საგალობლების ხელნაწერთა აღწერილობა **2013: 63**; სამხარაძე **2018: 69-70**).*

რების ჰანგები დაადო. ამ არგუმენტს ამყარებს ის გარემოება, რომ XIII საუკუნის ბერძნულ ლიტურგიკულ კრებულში, მაკარისტარიონში[1], პარაკლიტონის ***«მომიჴსენენ»*** არ ახლავს მითითება ძლისპირზე, არამედ ყოველი სადაგი დღის წყვილს ძლისპირის სახით შემოკლებულად მითითებული აქვს კვირადღის მიმდინარე ხმის პირველი დასდებელი[2].

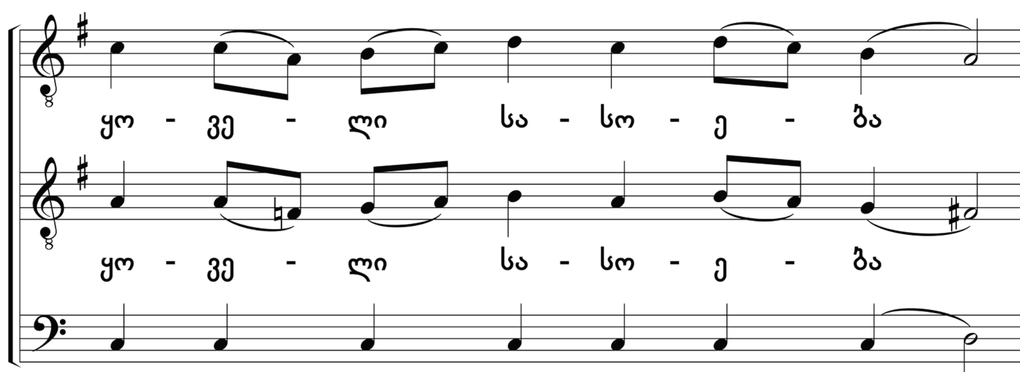
პარაკლიტონის ხელნაწერებში გვაქვს შემთხვევები, როდესაც სტიქარონს ახლავს მითითება ცისკრის გალობათა ძლისპირზე. მაგალითად, სამ ხელნაწერში კვირადღის პირველი ხმის **წყვილს** ***«სამწუხრონი ლოცვანი ჩუენნი»*** ძლისპირად აქვს ***«მარჯუენე შენი»*** (ხელნაწ. Jer. 119, 1r; ხელნაწ. Ath. 47, 2v; ხელნაწ. Add. Ms. 11282, 17r); Ath. 47-ში კვირადღის პირველი ხმის ***«აქებდითსას»*** დასდებელს ***«უგალობთ შენსა, მაცხოვარ»*** ძლისპირად აქვს ***«წინაჲსწარმეტყუელო იჴსენ»*** (ხელნაწ. Ath. 47, 4r), ხოლო დასდებელს ***«ვნებითა მით შენითა, ქრისტე»*** – ***«ღამითგან აღვიმსთობთ»*** (ხელნაწ. Ath. 47, 4r).

ცისკრის გალობათა ძლისპირები რიტმულ-მელოდიურ ნიმუშად აგრეთვე გამოიყენება კვირადღის ცისკრის აღსავლებისთვის. ძველ ხელნაწერებში, მაგ., Sin. 67-ში, რვავე ხმის აღსავალს ცისკრის გალობათა ძლისპირები აქვს მითითებული (ხელნაწ. Sin. 67, 312v-315v).

ამასთან, XIX-XX საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში სტიქარონთა და გალობათა ძლისპირებში ძალზე ხშირად გვხვდება ერთნაირი მუსიკალური მუხლები. მსგავსება ხანდახან იმგვარია, რომ, შეიძლება ითქვას, ერთი და იგივე ჰანგი აქვთ.

თვალსაჩინოებისთვის მოვიყვანთ სტიქარონთა ძლისპირის ***«ყოველი სასოება»*** (Q 684, 6r) და გალობათა ძლისპირის ***«სოფლისა ზღვა აღძრულ არს»*** (Q 673, 731) პირველი სამი მუხლის სანოტო მაგალითს[3]:

«ყოველი სასოება», პირველი მუხლი.

1 *ბერძ.* Μακαριστάριον *– კრებული, რომელიც საკუთრივ* ***«მომიჴსენენს»*** *შეიცავს.*

2 *მაგ., იხ.* **Sin. Graeca 828, 3r, 5r,** *სადაც სადაგი დღის დასდებლებს შემოკლებულად აქვს მითითება* διὰ βρώσεως *(„საჭმლისა მიერ“), რაც კვირადღის* ***«მომიჴსენენის»*** *პირველი დასდებლის საწყის სიტყვებს წარმოადგენს. წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის მიხედვით კი ამ დასდებელს აქვს მითითება ძლისპირზე, ესე იგი, „კილოს დედანზე“:* ***«შენ, სიტყუაჲ»***.

3 *სანოტო მაგალითებში ალტერაციის ნიშნები დასმულია მალხაზ ერქვანიძის რედაქტორობით.*

«სოფლისა ზღვა აღძრულ არს», პირველი მუხლი.

სოფ - ლი - სა ზღვა აღ - ძრულ არს

სოფ - ლი - სა ზღვა აღ - ძრულ არს

«ყოველთ სასოებაჲ», მეორე მუხლი.

მა - თი დას - დვეს ცა - თა ში - ნა

მა - თი დას - დვეს ცა - თა ში - ნა

«სოფლისა ზღვა აღძრულ არს», მეორე მუხლი.

ღელ - ვი - თა ცოდ - ვი - სა - თა,
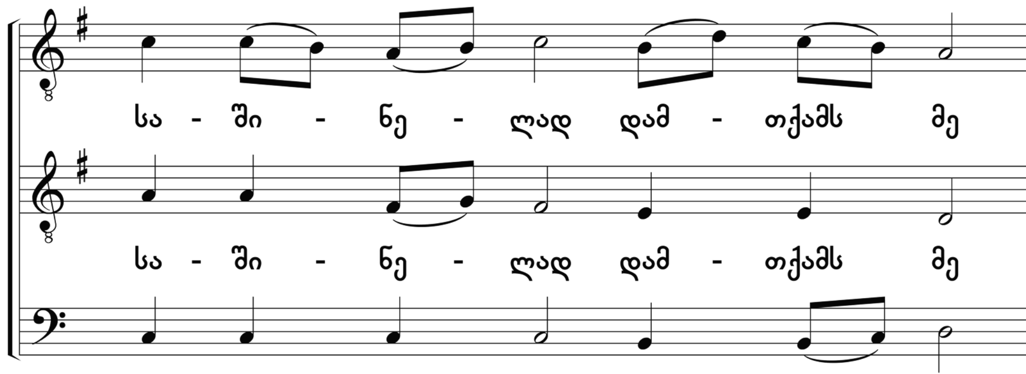
ღელ - ვი - თა ცოდ - ვი - სა - თა,

«ყოველთ სასოებაჲ», მესამე მუხლი.

სა - უნ - ჯე ხარ უ - ფა - ლი

სა - უნ - ჯე ხარ უ - ფა - ლი

«სოფლისა ზღვა აღძრულ არს», მესამე მუხლი.

სხვა მაგალითებს სანოტო მასალით აღარ წარმოვადგენთ, მხოლოდ წყაროებზე მითითებით შემოვიფარგლებით: შდრ. სტიქარონთა ძლისპირი ***«ქერობინთა მიერ»*** (ჰიმნოგრაფიული კრებული 2020: 202, დასდებელი ***«შეურაცხ-ყო რა მცნება»***) და გალობათა ძლისპირი ***«ხმა-ყყავ შენდამი»*** (Q 687, 67v); ასევე მივუთითებთ წინამდებარე პუბლიკაციის იმ გვერდებს, რომლებზეც სანოტო მასალაზე დართულ სქოლიოებში ნაჩვენებია, თუ რომელი მუხლები მეორდება გალობათა ძლისპირებში: გვ. 230, 424, 471.

წინამდებარე თავში ჩვენ წარმოვადგინეთ მაგალითები, როდესაც გალობათა ძლისპირები სხვადასხვა სტიქარონის ნიმუშად გამოიყენება. აქვე დავძენთ, რომ ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** ძლისპირების ცისკრის გალობათა დასდებლებისთვის ნიმუშად გამოყენების მაგალითი ჯერჯერობით არ გამოვლენილა.

ამგვარად, ამ ზემოაღნიშნულ შემთხვევათა გათვალისწინებით, ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** იმ დასდებლებს, რომელთა ძლისპირები არ აღმოჩნდა XIX-XX საუკუნეების სანოტო ხელნაწერებში, მივუსადაგეთ იმავე ხმის ისეთი ძლისპირები, რომელთა მუხლებისა და მარცვლების რაოდენობა თანხვდებოდა შესაბამის დასდებლებს. პირველ ხმაში გვქონდა ორი, ხოლო მეორე ხმაში ოთხი ამგვარი ძლისპირი. ეს ძლისპირებია: ***«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი»***, ჴმაჲ ა; ***«იშევ ქალწულისაგან»***, ჴმაჲ ა; ***«რომელი იშვა მამისაგან»***, ჴმაჲ ბ; ***«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა»***, ჴმაჲ ბ; ***«ზეცით ქუეყანად მოხუედ»***, ჴმაჲ ბ; ***«შენთჳს მოასწავებდეს»***, ჴმაჲ ბ.

ზემოხსენებულ ძლისპირებს მივუსადაგეთ უკვე არსებული, სხვა ძლისპირთა ჰანგები, რომლებიც, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, თანხვდებოდა წინამდებარე ძლისპირების მეტრულ-მელოდიურ მოდელს. ძლისპირს ***«რომელი იშვა მამისაგან»*** მივუსადაგეთ მეორე ხმის გალობათა ძლისპირის ჰანგი — ***«ვიხილეთ ჩვენ ქრისტე»***; ძლისპირს ***«რომელმანცა სიბრძნით დაჰბადა»*** — მეორე ხმის გალობათა ძლისპირის ჰანგი ***«ცხოვრება ხარ დაუსრულებელი»;*** ძლისპირს ***«შენთჳს მოასწავებდეს»*** — ჰანგი მეორე ხმის გალობათა ძლისპირისა

«ადიდე შენ, მაცხოვარ». დანარჩენი სამი ძლისპირის ჰანგი – *«ჭეშმარიტებაჲ აღმოსცენდი», «იშევ ქალწულისაგან»* და *«ზეცით ქუეყანად მოხუედ»* – სხვადასხვა ძლისპირების მელოდიური ფორმულების გამოყენებით შევადგინეთ.

მწუხრზე «უფალო-ღაღადყავსას» დასდებლების გალობის წესი

«უფალო-ღაღადყავსას» დასდებლები შემდეგ ჰიმნოგრაფიულ კრებულებშია მოცემული: პარაკლიტონში, თვენში, მარხვანსა და ზატიკში. ხსენებული დასდებლები სრულდება მწუხრის მსახურებაზე და ჩაერთვის ფსალმუნს. მწუხრზე დასდებელთა მაქსიმალური რაოდენობა შეიძლება იყოს ათი, ხოლო მინიმალური – ოთხი (კვირადღის მცირე მწუხრზე).

პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები შემდეგ შემთხვევებში იგალობება:

1. საღვთისმსახურო ციკლში სულთმოფენობის წარგზავნიდან „მეზვერისა და ფარისევლის კვირიაკემდე“ *(პარაკლიტონის გალობის პერიოდი)*, პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები ყოველდღიურად სრულდება:

ა. კვირადღეს, თუ ამ დღეებში არ მოიწევა საუფლო დღესასწაული *(ხსენებულ პერიოდში: ჯვართამაღლება, შობა, ნათლისღება ან ფერისცვალება).*

ბ. სადაგ დღეებში და შაბათს, როდესაც მოიწევა „მცირე წმიდის“ (I რანგი) მსახურება და ამასთან არ არის ათორმეტთაგანი დღესასწაულის წინა ან შემდგომი პერიოდი.

2. საღვთისმსახურო ციკლში „მეზვერისა და ფარისევლის კვირიაკიდან“ ბრწყინვალე აღდგომამდე *(მარხვანის გალობის პერიოდი)*, პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები შემდეგ შემთხვევებში სრულდება:

ა. „მეზვერისა და ფარისევლის კვირიაკიდან“ დიდმარხვის დაწყებამდე პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები სრულდება ისევე, როგორც ზემოთ გვაქვს მითითებული.

ბ. დიდმარხვის პერიოდში პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები სრულდება მხოლოდ კვირადღეს მარხვანის დასდებლებთან ერთად *(მეექვსე კვირიაკის, ბზობის დღესასწაულის გარდა)*. სადაგ დღეებში და შაბათს პარაკლიტონის *«უფალო-ღაღადყავსას»* დასდებლები მარხვანის დასდებლებითაა ჩანაცვლებული.

3. საღვთისმსახურო ციკლში ბრწყინვალე აღდგომიდან „ყოველთა წმიდათა კვირიაკემდე“ *(ზატიკის გალობის პერიოდი)* პარაკლიტონის *«უფალო-*

ღაღადყავსას» დასდებლები არ სრულდება, რადგანაც ისინი ჩანაცვლებულია ზატიკის დასდებლებით[1].

რაც შეეხება ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებლების რაოდენობას, კერძოდ, რამდენი უნდა ვიგალობოთ პარაკლიტონიდან, რამდენი – თვენიდან და რამდენი – მარხვან-ზატიკიდან, ამასთან დაკავშირებით ჩვენ მიერ დამუშავებულ ხელნაწერებში კონკრეტული მითითება არ გვაქვს. შესაბამისად, ვითვალისწინებთ და ვეყრდნობით დღევანდელ საღვთისმსახურო პრაქტიკაში არსებულ ლიტურგიკულ წეს-განგებას[2]. ჩვენი მხრივ დავძენთ: წმ. გიორგი მთაწმინდელის პარაკლიტონში მოცემული **წყვილები** (ანუ იმ საგალობელთა ჯგუფები, რომლებსაც აქვს მითითება ***«სხუანი»***), მგალობლებს შეუძლიათ თავიანთი სურვილისამებრ აირჩიონ. მაგ., პირველი ხმის კვირადღეს მოცემულია ***«უფალო-ღაღადყავსას»*** დასდებელთა შვიდი წყვილი, ესე იგი, შვიდი ***«სხუანი»***, სხვაგვარად – შვიდი ჯგუფი. შვიდივე **წყვილის** დასდებელთა რაოდენობა საერთო ჯამში შეადგენს 35-ს. ეს, რა თქმა უნდა, არ ნიშნავს იმას, რომ მგალობლებმა 35-ვე დასდებელი უნდა იგალობონ. მგალობლებისთვის სავალდებულოა დასდებელთა მხოლოდ იმ რაოდენობის შესრულება, რაც დღევანდელი ტიპიკონის მიხედვით არის განსაზღვრული.

---

1 *თუმცა ზატიკი ხშირად შეიცავს პარაკლიტონის აღდგომის საგალობლებს. შესაბამისად, ამგვარი თანხვედრის დროს, მგალობლებს თავისუფლად შეუძლიათ ამ საგალობლების წინამდებარე პუბლიკაციიდან აღება და შესრულება.*

2 *დაწვრილებით ამის შესახებ იხილეთ შემდეგ გამოცემებში: ხუნდაძე* ***1907****; ლიტურგიკული კრებული* ***1995****; ლიტურგიკული კრებული* ***1996****; ლიტურგიკული კრებული* ***2019****; გელათის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის შრომები* ***2015: 19-34****; შიომღვიმის ტიპიკონი* ***2005****;* Скабалланович 1995: 449-458.

სანოტო დანართი

წმ. ფილიმონ მგალობლის (ქორიძე), წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) და დეკანოზ რაჟდენ ხუნდაძის

ხელნაწერების მიხედვით

***ფსალმუნი: უფალო, ღაღად-ვყავ შენდამი; ისმინე ჩემი, მოხე-დენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა ჩემსა შენდამი.**

ათანასე: ღაღადება[1] ღმრთისა მიმართ არს არა განტევებული[2] ჴმაჲ, არამედ **შემოკრებაჲ გონებისაჲ და გულსმოდგინებაჲ სულისაჲ** ლოცვასა შინა, რამეთუ ესევითარსა ვედრებასა ეზომ მაღლად მიითუალავს ღმერთი, ვითარ-იგი მოსეს ეტყოდა, ვითარმედ: **„რასა ჰღაღადებ ჩემდა მომართ?“** *(გამოსვლა 14:15).*

ფსალმუნი: წარემართენ ლოცვაჲ ჩემი ვითარცა საკუმეველი შენ წინაშე.

ათანასე: საცნაურ არს, ვითარმედ ლოცვაჲ იგი გონებისაჲ, სიწლოჲთა[3] და მაღლად აღმავალობითა თჳსითა, საკუმეველსა მიამსგავსა წინაჲსწარმეტყუჱლმან.

ფსალმუნი: აღპყრობაჲ ჴელთა ჩემთაჲ მსხუერპლ სამწუხროდ.

ათანასე: რამეთუ ჴელნი საქმისა სახე არიან და აპყრობაჲ[4] მათი წარმართებასა[5] კეთილთა საქმეთასა გჳქადაგებს, ხოლო მსხუჱრპლ სამწუხრო არს, რაჟამს ჭირთა შინა და განსაცდელთა ვხადოდით ღმერთსა, რამეთუ ღამე სახე არს ჭირთა და განსაცდელთაჲ სულიერთა, გინა ჴორციელთაჲ, ხოლო დღე – განსუჱნებისა და უჭირველობისაჲ.

ევსუქი: აპყრობასა ამას ჴელთასა უფლისათჳს გულის-ჴმა-ვჰყოფთ, რომელმან-იგი ჯუარსა ზედა განიპყრნა ჴელნი და ეწოდა მას მსხუჱრპლ სამწუხრო აღსა-სრულსა ჟამთასა.

---

1 ღაღადება – *ღაღადი, ყვირილი, ვედრება (აბულაძე 1973:460).*

2 განტევება – *გაშვება (აბულაძე 1973:70).*

3 სიწლო – *სიწვრილე, სიწმინდე, სიმცირე (აბულაძე 1973:398).*

4 აღპყრობა, აპყრობა – *აღმართვა, აშვება, აღება, გაშლა (აბულაძე 1973:19).*

5 წარმართება – *მიმართვა, გამართვა, სწორ გზაზე დადგომა (აბულაძე 1973:534).*

* *140-ე ფსალმუნის I და II მუხლის განმარტება დამოწმებულია წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) ხელნაწერის, Q 675-ის მიხედვით (225r). ამასთან, წინამდებარე ხელნაწერის მონაცემი შედარებულია XIII-XIV სს.-ის ხელნაწერთან, K 29-თან (305v-306r).*

უფალო-ღაღადვყავსა ჴმაჲ ა
Lord, I have cried the First Tone

I გუნდი

1

*

უფალო, ღაღად - ვყავ შენდამი, ისმინე ჩემი, ი - სმი - ნე ჩე - მი,

უფალო, ღაღად - ვყავ შენდამი, ისმინე ჩემი, ი - სმი - ნე ჩე - მი,

upalo, ghaghad - vq'av shendami, ismine chemi, i - smi - ne che-mi,

**

უ - ფა - ლო. უფალო, ღაღად-ვყავ შენდა-მი, ი - სმი - ნე

უ - ფა - ლო. უფალო, ღაღად-ვყავ შენდა-მი, ი - სმი - ნე

u - pa - lo. upalo, ghaghad-vq'av shenda-mi, i - smi - ne

ჩე - მი. მო - ხედენ ხმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა

ჩე - მი. მო - ხედენ ხმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა

che - mi. mo - kheden khmasa lotsvisa chemisasa, ghaghadebasa

* *ნათელი ნათლისაგან*, ჴმაჲ ა – პირველი მუხლი, **შს**, გვ. 136; **არტ.**; 11 **მარგალიტი**.

** *განათლდი, განათლდი*, ჴმაჲ ა – პირველი მუხლი, **შს**, გვ. 27; **არტ.**; 11 **მარგალიტი**.

ჩემსა შენდამი, ი - სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

ჩემსა შენდამი, ი - სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

chemsa shendami, i - smi - ne che - mi, u - pa - lo.

II გუნდი

წარემართენ ლოცვა ჩემი ვითარცა სა - კმე - ვე - ლი შენ წი - ნა - შე,

წარემართენ ლოცვა ჩემი ვითარცა სა - კმე - ვე - ლი შენ წი - ნა - შე,

ts'aremarten lotsva chemi vitartsa sa - kme - ve - li shen ts'i - na - she,

აღ - პყრო - ბა ხელ - თა ჩემ - თა მსხვერპლ სა - მწუხ-

აღ - პყრო - ბა ხელ - თა ჩემ - თა მსხვერპლ სა - მწუხ-

agh - p'q'ro - ba khel - ta chem - ta mskhverp'l sa - mts'ukh-

შენელებით

როდ, ი - სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

როდ, ი - სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

rod, i - smi - ne che - mi, u - pa - lo.

უფალო-ღაღადვყავსა ჴმაჲ ა
(ჭრელი)
Lord, I have cried the First Tone
(ornamented version)

I გუნდი

2

უ - ფა - ლო, ღა - ღად - ვყავ შენ - და - მი, ი - სმი -

უ - ფა - ლო, ღა - ღად - ვყავ შენ - და - მი, ი - სმი -

u - pa - lo, gha - ghad - vq'av shen - da - mi, i - smi -

ნე ჩე - - - მი, ი - სმი - ნე

ნე ჩე - - - მი, ი - სმი - ნე

ne che - - - mi, i - smi - ne

ჩე - მი,

ჩე - მი,

che-mi,

* რომელნი ქერუბიმთა –„ბიმთა", ქსგ, V ტ., გვ. 63.

უ - ფა - ლო.
უ - ფა - ლო.
u - pa - lo.

უ - ფა-ლო, ღა - ღად - ვყავ შენ-და-მი, ი - სმი - ნე ჩე - მი.
უ - ფა-ლო, ღა - ღად - ვყავ შენ-და-მი, ი - სმი - ნე ჩე - მი.
u - pa - lo, gha - ghad - vq'av shen-da-mi, i - smi - ne che - mi.

მო - ხე - დენ ხმა - სა ლოც - ვი - სა ჩე - მი - სა - სა,
მო - ხე - დენ ხმა - სა ლოც - ვი - სა ჩე - მი - სა - სა,
mo - khe - den khma - sa lots - vi - sa che - mi - sa - sa,

ღა - ღა - დე - ბა - სა ჩემ -
ღა - ღა - დე - ბა - სა ჩემ -
gha - gha - de - ba - sa chem -

სა შენ - და - მი, ი - სმი -

სა შენ - და - მი, ი - სმი -

sa shen - da - mi, i - smi -

ნე ჩე - მი,

ნე ჩე - მი,

ne che - mi,

უ - ფა - ლო.

უ - ფა - ლო.

u - pa - lo.

II გუნდი

წა-რე-მარ - თენ ლოც - ვა

წა-რე-მარ - თენ ლოც - ვა

ts'a-re-mar - ten lots - va

ჩე - მი ვი-თარ-ცა სა-კმე-ვე-ლი შენ წი - ნა - შე,

ჩე - მი ვი-თარ-ცა სა-კმე-ვე-ლი შენ წი - ნა - შე,

che - mi vi-tar-tsa sa-kme-ve-li shen ts'i - na - she,

აღ-პყრო-ბა ხელ-თა ჩემ - - - თა მსვერპლ

აღ-პყრო-ბა ხელ-თა ჩემ - - - თა მსვერპლ

agh-p'q'ro-ba khel-ta chem - - - ta mskhverp'l

სა-მწუხ-როდ, ი - სმი - ნე ჩე-

სა-მწუხ-როდ, ი - სმი - ნე ჩე-

sa-mts'ukh-rod, i - smi - ne che-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მი, უ - - - ფა - - - ლო.

მი, უ - - - ფა - - - ლო.

mi, u - - - pa - - - lo.

დასდევ, უფალო
Set a guard, O Lord

I გუნდი

3

*

და-სდევ, უ - ფა-ლო, სა - ცო პირ - სა ჩემ - სა   და კა - რი

და-სდევ, უ - ფა-ლო, სა - ცო პირ - სა ჩემ - სა   და კა - რი

da-sdev, u - pa - lo, sa - tso p'ir - sa chem - sa   da ka - ri

II გუნდი

ძნე - ლი ბა - გე - თა ჩემ - თა. ნუ მი - სდრეკ გულ - სა ჩემ - სა

ძნე - ლი ბა - გე - თა ჩემ - თა. ნუ მი - სდრეკ გულ - სა ჩემ - სა

dzne - li ba - ge - ta chem-ta. nu mi - sdrek gul - sa chem - sa

სი - ტყვა - თა მი - მართ უ - კე - თუ - რე - ბი - სა - თა

სი - ტყვა - თა მი - მართ უ - კე - თუ - რე - ბი - სა - თა

si - t'q'va - ta mi - mart u - ke - tu - re - bi - sa - ta

* სახუფეველსა შენსა – ქგ., გვ. 189.

დასდევ, უფალო

I გუნდი

მი - ზე - ზე - ბად მი - ზეზ - თა ცოდ - ვი - სა - თა

მი - ზე - ზე - ბად მი - ზეზ - თა ცოდ - ვი - სა - თა

mi - ze - ze - bad mi - zez - ta tsod - vi - sa - ta

კაც - თა თა - ნა, რო-მელ - ნი ი - ქმან უშ - ჯუ - ლო - ე - ბა - სა,

კაც - თა თა - ნა, რო-მელ - ნი ი - ქმან უშ - ჯუ - ლო - ე - ბა - სა,

kats - ta ta - na, ro - mel - ni i - qman ush - ju - lo - e - ba - sa,

II გუნდი

და ნუ - მცა ზი - არ ვარ მე რჩე - ულ - თა მათ - თა თა - ნა.

და ნუ - მცა ზი - არ ვარ მე რჩე - ულ - თა მათ - თა თა - ნა.

da nu - mtsa zi - ar var me rche - ul - ta mat - ta ta - na.

მსწავ-ლოს მე მარ-თალ-მან წყა-ლო-ბი - თა და მა - მხი-ლოს მე;

მსწავ-ლოს მე მარ-თალ-მან წყა-ლო-ბი - თა და მა - მხი-ლოს მე;

msts'av-los me mar - tal - man ts'q'a - lo - bi - ta da ma - mkhi - los me;

დასდევ, უფალო

I გუნდი

ზე - თი ცოდ - ვი - ლი - სა ნუ გა - ნა - პო - ხებნ თავ - სა ჩემ - სა

ზე - თი ცოდ - ვი - ლი - სა ნუ გა - ნა - პო - ხებნ თავ - სა ჩემ - სა

ze - ti tsod - vi - li - sa nu ga - na - p'o-khebn tav - sa chem - sa

და მერ - მე ნუ - ცა - ღა ლოც - ვა ჩე - მი ნე - ბა - სა მათ - სა.

და მერ - მე ნუ - ცა - ღა ლოც - ვა ჩე - მი ნე - ბა - სა მათ - სა.

da mer - me nu - tsa - gha lots - va che - mi ne - ba - sa mat - sa.

II გუნდი

და - ინ - თქნეს მახ - ლო - ბე - ლად კლდი - სა მსა - ჯულ - ნი მათ - ნი,

და - ინ - თქნეს მახ - ლო - ბე - ლად კლდი - სა მსა - ჯულ - ნი მათ - ნი,

da - in - tqnes makh - lo - be - lad kldi - sa msa - jul - ni mat - ni,

ი - სმნენ სი - ტყვა - ნი ჩემ - ნი, რა - მე - თუ ტკბილ ა - რი - ან.

ი - სმნენ სი - ტყვა - ნი ჩემ - ნი, რა - მე - თუ ტკბილ ა - რი - ან.

i - smnen si - t'q'va - ni chem - ni, ra - me - tu t'kbil a - ri - an.

დასდევ, უფალო

I გუნდი

ვი-თარ-ცა სი-სქე მი-წი-სა გა-ნი-პო ქვე-ყა-ნა-სა ზე-და,

ვი-თარ-ცა სი-სქე მი-წი-სა გა-ნი-პო ქვე-ყა-ნა-სა ზე-და,

vi-tar-tsa si-sqe mi-ts'i-sa ga-ni-p'o qve-q'a-na-sa ze-da,

გა-ნი-ბნი-ნეს ძვალ-ნი მა-თნი ჯო-ჯო-ხეთს ში-ნა.

გა-ნი-ბნი-ნეს ძვალ-ნი მა-თნი ჯო-ჯო-ხეთს ში-ნა.

ga-ni-bni-nes dzval-ni ma-tni jo-jo-khets shi-na.

II გუნდი

რა-მე-თუ შენ-და-მი, უ-ფა-ლო, უ-ფა-ლო, თვალ-ნი ჩემ-ნი;

რა-მე-თუ შენ-და-მი, უ-ფა-ლო, უ-ფა-ლო, თვალ-ნი ჩემ-ნი;

ra-me-tu shen-da-mi, u-pa-lo, u-pa-lo, tval-ni chem-ni;

შენ-და-მი ვე-სავ, ნუ მი-მი-ღებ სულ-სა ჩემ-სა.

შენ-და-მი ვე-სავ, ნუ მი-მი-ღებ სულ-სა ჩემ-სა.

shen-da-mi ve-sav, nu mi-mi-gheb sul-sa chem-sa.

დასდევ, უფალო

I გუნდი

მი - ცევ მე მა - ხი - სა - გან, რო - მელ და - მი - რწყეს მე,

მი - ცევ მე მა - ხი - სა - გან, რო - მელ და - მი - რწყეს მე,

mi - tsev me ma - khi - sa - gan, ro - mel da - mi - rts'q'es me,

და სა-ცთუ-რი - სა - გან, რო-მელ-ნი ი - ქმან უ - შჯუ - ლო - ე - ბა - სა.

და სა-ცთუ-რი - სა - გან, რო-მელ-ნი ი - ქმან უ - შჯუ - ლო - ე - ბა - სა.

da sa - tstu - ri - sa - gan, ro - mel - ni i - qman u - shju - lo - e - ba - sa.

II გუნდი

შე - ი - თხი - ნენ სა - თხე - ველ - თა მის - თა ცოდ - ვილ - ნი;

შე - ი - თხი - ნენ სა - თხე - ველ - თა მის - თა ცოდ - ვილ - ნი;

she - i - tkhi - nen sa - tkhe - vel - ta mis - ta tsod - vil - ni;

მხო - ლო ვა - რი მე, ვი - დრე - მდის თა - ნა - წარ - ვჰხდე?

მხო - ლო ვა - რი მე, ვი - დრე - მდის თა - ნა - წარ - ვჰხდე?

mkho - lo va - ri me, vi - dre - mdis ta - na - ts'ar - vhkhde?

დასდევ, უფალო

I გუნდი

ხმი - თა ჩე - მი - თა უ - ფლი - სა მი - მართ ღა - ღად - ვყავ,

ხმი - თა ჩე - მი - თა უ - ფლი - სა მი - მართ ღა - ღად - ვყავ,

khmi - ta che - mi - ta u - pli - sa mi - mart gha - ghad - vq'av,

ხმი - თა ჩე - მი - თა უ - ფლი - სა მი - მართ ვი - ლო - ცე.

ხმი - თა ჩე - მი - თა უ - ფლი - სა მი - მართ ვი - ლო - ცე.

khmi - ta che - mi - ta u - pli - sa mi - mart vi - lo - tse.

II გუნდი

გან - ვჰფი - ნო მის წი - ნა - შე ვედ - რე - ბა ჩე - მი

გან - ვჰფი - ნო მის წი - ნა - შე ვედ - რე - ბა ჩე - მი

gan - vhpi - no mis ts'i - na - she ved - re - ba che - mi

და ჭი - რი ჩე - მი წი - ნა - შე მის - სა მი - უ - თხრა.

და ჭი - რი ჩე - მი წი - ნა - შე მის - სა მი - უ - თხრა.

da ch'i - ri che - mi ts'i - na - she mis - sa mi - u - tkhra.

დასდევ, უფალო

I გუნდი

მო - რა - - ა - კლდე - ბო - და ჩემ - გან სუ - ლი ჩე - მი,

მო - რა - - ა - კლდე - ბო - და ჩემ - გან სუ - ლი ჩე - მი,

mo - ra - a - klde - bo - da chem - gan su - li che - mi,

II გუნდი

და შენ უ - წყნი ა - ლაგ - ნი ჩემ - ნი; გზა - სა ა - მას, რო - მელ - სა

და შენ უ - წყნი ა - ლაგ - ნი ჩემ - ნი; გზა - სა ა - მას, რო - მელ - სა

da shen u - ts'q'ni a - lag - ni chem - ni; gza - sa a - mas, ro - mel - sa

ვი - დო - დე, და - მი - რწყეს მე მა - ხე. ვხე - დევდ მარ - ჯულ ჩემ - სა,

ვი - დო - დე, და - მი - რწყეს მე მა - ხე. ვხე - დევდ მარ - ჯულ ჩემ - სა,

vi - do - de, da - mi - rts'q'es me ma - khe. vkhe - devd mar - jul chem - sa,

გან - ვი - ცდიდ და ა - რა - ვინ ი - ყო მცნო - ბელ ჩემ - და;

გან - ვი - ცდიდ და ა - რა - ვინ ი - ყო მცნო - ბელ ჩემ - და;

gan - vi - tsdid da a - ra - vin i - q'o mtsno - bel chem - da;

დასდევ, უფალო

I გუნდი

წარ - წყმდა სი - ვლტო - ლა ჩემ - გან, და ა - რა - ვინ არს

წარ - წყმდა სი - ვლტო - ლა ჩემ - გან, და ა - რა - ვინ არს

ts'ar - ts'q'mda si - vlt'o - la chem - gan, da a - ra - vin ars

გა - მო - მე - ძი - ე - ბელ სუ - ლი - სა ჩე - მი - სა.

გა - მო - მე - ძი - ე - ბელ სუ - ლი - სა ჩე - მი - სა.

ga - mo - me - dzi - e - bel su - li - sa che - mi - sa.

II გუნდი

ღა - ღად - ვყავ შენ - და - მი, უ - ფა - ლო, და ვთქუ: შენ ხარ სა - სო

ღა - ღად - ვყავ შენ - და - მი, უ - ფა - ლო, და ვთქუ: შენ ხარ სა - სო

gha - ghad - vq'av shen - da - mi, u - pa - lo, da vtqu: shen khar sa - so

ჩე - მი, ნა - წი - ლი ჩე - მი ქვე - ყა - ნა - სა მას ცხო - ველ - თა - სა.

ჩე - მი, ნა - წი - ლი ჩე - მი ქვე - ყა - ნა - სა მას ცხო - ველ - თა - სა.

che - mi, na - ts'i - li che - mi qve - q'a - na - sa mas tskho - vel - ta - sa.

დასდევ, უფალო

I გუნდი

მო - ხე - დენ ვედ - რე - ბა - სა ჩემ - სა, რა - მე - თუ და - ვმდაბლ - დი ფრი - ად;

მო - ხე - დენ ვედ - რე - ბა - სა ჩემ - სა, რა - მე - თუ და - ვმდაბლ - დი ფრი - ად;

mo - khe - den ved - re - ba - sa chem - sa, ra - me - tu da - vmdabl - di pri - ad;

II გუნდი

მიხ - სენ მე მდე - ვარ - თა ჩემ - თა - გან, რა - მე - თუ გან-

მიხ - სენ მე მდე - ვარ - თა ჩემ - თა - გან, რა - მე - თუ გან-

mikh - sen me mde - var - ta chem - ta - gan, ra - me - tu gan-

ძლი - ერ - დეს ჩემ - სა უ - ფროს.

I გუნდი

გა - მო - ი - ყვა - ნე სა - პყრო - ბი - ლით

ძლი - ერ - დეს ჩემ - სა უ - ფროს. გა - მო - ი - ყვა - ნე სა - პყრო - ბი - ლით

dzli - er - des chem - sa u - pros. ga - mo - i - q'va - ne sa - p'q'ro - bi - lit

სუ - ლი ჩე - მი, რა - თა ა - ღუ - ვა - რო სა - ხელ - სა შენ - სა.

სუ - ლი ჩე - მი, რა - თა ა - ღუ - ვა - რო სა - ხელ - სა შენ - სა.

su - li che - mi, ra - ta a - ghu - va - ro sa - khel - sa shen - sa.

X დასდებელი*

მე მე - ლი - ან მარ-თალ-ნი, ვი-დრემ - დის მო - მა - გო მე.

მე მე - ლი - ან მარ-თალ-ნი, ვი-დრემ - დის მო - მა - გო მე.

me me - li - an mar - tal - ni, vi - drem - dis mo - ma - go me.

IX დასდებელი

ღრმით-აღ - მო ღა - ღად - ვყავ შენ - და - მი, უ - ფა - ლო;

ღრმით-აღ - მო ღა - ღად - ვყავ შენ - და - მი, უ - ფა - ლო;

ghrmit-agh - mo gha - ghad - vq'av shen - da - mi, u - pa - lo;

უ - ფა - ლო, შე - ის - მი - ნე ლოც - ვი - სა ჩე - მი - სა;

უ - ფა - ლო, შე - ის - მი - ნე ლოც - ვი - სა ჩე - მი - სა;

u - pa - lo, she - is - mi - ne lots - vi - sa che - mi - sa;

VIII დასდებელი

ი - ყვნედ ყურ - ნი შენ - ნი მორ - ჩილ ხმა - სა ვედ - რე - ბი - სა ჩე - მი - სა - სა.

ი - ყვნედ ყურ - ნი შენ - ნი მორ - ჩილ ხმა - სა ვედ - რე - ბი - სა ჩე - მი - სა - სა.

i - q'vned q'ur - ni shen - ni mor - chilkhma - sa ved - re - bi - sa che - mi - sa - sa.

* როდესაც საეკლესიო წეს-განგება ათი დასდებლის გალობას უთითებს, მაშინ დასდებლების ჩართვა ამ ადგილიდან იწყება.

VII დასდებელი

უ - კე - თუ უ - შჯუ-ლო - ე - ბა - თა - ებრ მი - ა - გებ - დე, უ - ფა - ლო,

უ - კე - თუ უ - შჯუ-ლო - ე - ბა - თა - ებრ მი - ა - გებ - დე, უ - ფა - ლო,

u - ke - tu u - shju - lo - e - ba - ta - ebr mi - a - geb - de, u - pa - lo,

უ - ფა - ლო, ვინ - მე და - უთ-მოს? რა - მე - თუ შენ მი - ერ არს ლხი - ნე - ბა.

უ - ფა - ლო, ვინ - მე და - უთ-მოს? რა - მე - თუ შენ მი - ერ არს ლხი - ნე - ბა.

u - pa - lo, vin - me da - ut - mos? ra - me - tu shen mi - er ars lkhi - ne - ba.

VI დასდებელი

სა - ხე - ლი - სა შე - ნი - სა - თვის და - გი - თმე შენ, უ - ფა - ლო,

სა - ხე - ლი - სა შე - ნი - სა - თვის და - გი - თმე შენ, უ - ფა - ლო,

sa - khe - li - sa she - ni - sa - tvis da - gi - tme shen, u - pa - lo,

და - უ - თმოს სულ - მან ჩემ - მან სი - ტყვა - სა შენ - სა. ე - სავს

და - უ - თმოს სულ - მან ჩემ - მან სი - ტყვა - სა შენ - სა. ე - სავს

da - u - tmos sul - man chem - man si - tq'va - sa shen - sa. e - savs

V დასდებელი

სუ - ლი ჩე - მი უ-ფალ-სა | სა - ხმი - ლა - ვით - გან გან - თი - ა - დი - სა

სუ - ლი ჩე - მი უ-ფალ-სა | სა - ხმი - ლა - ვით - გან გან - თი - ა - დი - სა

su - li che - mi u - pal - sa sa - khmi - la - vit - gan gan - ti - a - di - sa

მი - მწუხ - რა - მდე, სა - ხმი - ლა-ვით - გან გან - თი - ა - დი - სა ე - სევ - დინ

მი - მწუხ - რა - მდე, სა - ხმი - ლა-ვით - გან გან - თი - ა - დი - სა ე - სევ - დინ

mi-mtsukh-ra - mde, sa-khmi - la - vit - gan gan - ti - a - di - sa e - sev - din

IV დასდებელი

ი - სრა - ე - ლი უ - ფალ - სა. | რა - მე - თუ უ - ფლი - სა მი - ერ

ი - სრა - ე - ლი უ - ფალ - სა. | რა - მე - თუ უ - ფლი - სა მი - ერ

i - sra - e - li u - pal - sa. ra - me - tu u - pli - sa mi - er

არს წყა - ლო - ბა, და მრა - ვალ არს მის მი - ერ გა - მო - ხსნა.

არს წყა - ლო - ბა, და მრა - ვალ არს მის მი - ერ გა - მო - ხსნა.

ars ts'q'a - lo - ba, da mra - val ars mis mi - er ga - mo-khsna.

და თა - ვად - მან ი - ხსნას ი - სრა - ე - ლი ყო - ველ - თა - გან

და თა - ვად - მან ი - ხსნას ი - სრა - ე - ლი ყო - ველ - თა - გან

da ta - vad - man i - khsnas i - sra - e - li q'o - vel - ta - gan

III დასდებელი

უ - შჯუ - ლო - ე - ბა - თა მის - თა. უ - გა - ლობ - დით უ - ფალ - სა

უ - შჯუ - ლო - ე - ბა - თა მის - თა. უ - გა - ლობ - დით უ - ფალ - სა

u - shju - lo - e - ba - ta mis - ta. u - ga - lob - dit u - pal - sa

ყო - ვე - ლი თეს - ლე - ბი და ა - ქებ - დით მას ყო - ვე - ლი ე - რი;

ყო - ვე - ლი თეს - ლე - ბი და ა - ქებ - დით მას ყო - ვე - ლი ე - რი;

q'o - ve - li tes - le - bi da a - qeb - dit mas q'o - ve - li e - ri;

II დასდებელი

რა - მე - თუ გან - ძლი - ერ - და ჩვენ ზე - და წყა - ლო - ბა მი - სი,

რა - მე - თუ გან - ძლი - ერ - და ჩვენ ზე - და წყა - ლო - ბა მი - სი,

ra - me - tu gan - dzli - er - da chven ze - da ts'q'a - lo - ba mi - si,

დასდევ, უფალო

და ჭეშ - მა - რი - ტე - ბა უ - ფლი - სა ჰგი - ეს უ - კუ - ნი - სამ - დე.

და ჭეშ - მა - რი - ტე - ბა უ - ფლი - სა ჰგი - ეს უ - კუ - ნი - სამ - დე.

da ch'esh - ma - ri - t'e - ba u - pli - sa hgi - es u - ku - ni - sam - de.

I დასდებელი

4

*

დი - დე - ბა მა - მა - სა და ძე - სა და წმი - და - სა სულ - სა.

დი - დე - ბა მა - მა - სა და ძე - სა და წმი - და - სა სულ - სა.

di - de - ba ma - ma - sa da dze - sa da ts'mi - da - sa sul - sa.

დიდების დასდებელი

აწ და მა - რა - დის და უ - კუ - ნი - თი უ - კუ - ნი - სამ - დე ა - მინ.

აწ და მა - რა - დის და უ - კუ - ნი - თი უ - კუ - ნი - სამ - დე ა - მინ.

ats' da ma - ra - dis da u - ku - ni - ti u - ku - ni - sam - de a - min.

ღმრთისმშობლის დასდებელი

*

თუ ტიპიკონის მიხედვით ***„დიდების“*** დასდებელი არ არის მითითებული, ასეთ შემთხვევაში ***„დიდება. აწ და“*** ერთად იგალობება და მათ მოებმის ***ღვთისმშობლის დასდებელი.***

იხილეთ აგრეთვე **წმ. ექვთიმე აღმსარებლის** (კერესელიძე) მითითება:

„ეს პირველი ხმის ***„დიდება...“*** და ***„აწ და...“*** ჩაერთვის ყოველ პირველი ხმის საგალობელში. და ყველა რვა ხმა საგალობელს თავ-თავისი ხმის ***„დიდება...“*** და ***„აწ და...“*** აქვს ჩასართავად, ხოლო ჩაერთვის ზოგიერთ საგალობელში ***„დიდება...“*** და ***„აწ და...“*** ერთად, ხოლო ზოგიერთ საგალობელში – ჯერ ***„დიდება...“*** და მერე – ***„აწ და...“***

Q 672, გვ. 85.

«დასდევ, უფალო» ნევმირებული

«უფალო-ღაღადყავსას» ფსალმუნი ***«დასდევ, უფალო»***, რომლის სანოტო მასალას 13 გვერდი უკავია, სადა ჰანგს წარმოადგენს. პრაქტიკული დანიშნულების მიზნით გადავწყვიტეთ, სანოტო მასალას აღნიშნული ფსალმუნის **ნევმირებული** ვარიანტიც დავურთოთ. **ნევმირებაში** ვგულისხმობთ გვიანდელ, ე. წ. **„შემოქმედის ნევმებს“**, რომელიც პრაქტიკაში უკვე დანერგილია[1]. ფსალმუნის **ნევმირებისას** ბატონი ზაალ წერეთლის კვლევის შედეგად დადგენილი ცხრილით ვისარგებლეთ, რომელიც გამოქვეყნებულია სამგალობლო კრებულში **„გალობანი სინანულისანი“** (იხ. წერეთელი **2016: xxii**). ცხრილი შედგენილია ხელნაწერ **Q 651**-ის კვლევის საფუძველზე[2].

#	ნიშანი	მნიშვნელობა
1	•	მერვედი
2	/	მეოთხედი
3	∘	ნახევრიანი
4	ↄ	გამღერება ორ მეოთხედზე
5	Λ	მეოთხედი წერტილით

1 *პრაქტიკაში მათი დანერგვა შემდეგნაირად მოხდა: წლების წინ ბატონმა ზაალ წერეთელმა წმ. გიორგი მთაწმინდელის სახელობის საეკლესიო გალობის უმაღლეს სასწავლებელში* ***„შემოქმედის ნევმებით“*** *გალობის შესახებ ლექციების კითხვა დაიწყო, ხოლო, ამავდროულად, ბატონი მალხაზ ერქვანიძე თავის სალექციო კურსში აქტიურად იყენებდა ხსენებულ ნევმურ დამწერლობას. აქედან გამომდინარე, გალობის უმაღლესი სასწავლებლის მრავალმა კურსდამთავრებულმა წაიღო მიღებული ცოდნა და, შესაძლოა, არაერთმა მათგანმა სამგალობლო პრაქტიკაშიც დანერგა. ცნობილია, რომ ანჩისხატის ტაძრის მგალობლები* ***„შემოქმედის ნევმებით“*** *გალობას აქტიურად მიმართავენ; ამასთან, დავძენთ, რომ წალკის სოფელს სამების ჯვრის მამათა მონასტერშიც* ***„შემოქმედის ნევმებით“*** *გალობის პრაქტიკა, წმ. გიორგი მთაწმინდელის სახელობის საეკლესიო გალობის უმაღლეს სასწავლებელში მიღებული ცოდნის კვალობაზე (2013-2014 წწ.), უკვე დანერგილია.*

2 *ზაალ წერეთლის წიგნში* ***„გალობანი სინანულისანი“*** *წარმოდგენილია მხოლოდ* ***შემოქმედის ზატიკში*** *(ხელნაწ. Q 651) გამოყენებული ნევმები. წიგნის ავტორი აქ ხსენებული სამუსიკო ნიშნების მის მიერვე წარმოებული კვლევის შედეგებს გვთავაზობს (სამგალობლო პრაქტიკაში მათი დანერგვის მიზნით). რაც შეეხება საკუთრივ ნაკვლევს, იგი ჯერჯერობით გამოუქვეყნებელია.*

გვიანდელ ნევმირებული ნოტაციის შესახებ ასევე იხ. შემდეგი პუბლიკაციები: სუხიაშვილი 2016: 66-90; სუხიაშვილი 2020: 46-53; ანდრიაძე 2021:104-142.

[1]**დ**ასდევ, უფალო, საცო პირსა ჩემსა • და კარი ძნელი – ბაგეთა ჩემთა. •

ნუ მისდრეკ გულსა ჩემსა • სიტყვათა მიმართ უკეთურებისათა •

მიზეზებად მიზეზთა ცოდვისათა • კაცთა თანა, რომელნი იქმან უშჯულოებასა, •

და ნუმცა ზიარ ვარ მე რჩეულთა მათთა თანა. • მსწავლოს მე მართალმან წყალობითა და მამხილოს მე; •

ზეთი ცოდვილისა ნუ განაპოხებნ თავსა ჩემსა • და მერმე ნუცაღა ლოცვა ჩემი ნებასა მათსა. •

დაინთქნეს მახლობელად კლდისა მსაჯულნი მათნი, • ისმნენ სიტყვანი ჩემნი, რამეთუ ტკბილ არიან. •

ვითარცა სისქე მიწისა განიპო ქვეყანასა ზედა, • განიბნინეს ძვალნი მათნი ჯოჯოხეთს შინა. •

რამეთუ შენდამი, უფალო, • უფალო, თვალნი ჩემნი; შენდამი ვესავ, ნუ მიმიღებ სულსა ჩემსა. •

მიცევ მე მახისაგან, რომელ დამირწყეს მე, • და საცთურისაგან, რომელნი იქმან უშჯულოებასა. •

შეითხინენ სათხეველთა მისთა ცოდვილნი; • მხოლო ვარი მე, ვიდრემდის თანაწარვჰხდე? •

ხმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ღაღად-ვყავ, • ხმითა ჩემითა უფლისა მიმართ ვილოცე. •

განვჰფინო მის წინაშე ვედრება ჩემი • და ჭირი ჩემი წინაშე

1 ფსალმუნის „**დასდევ, უფალო**“ *სანოტო მასალა იხ. 177-ე გვერდზე.*

მისსა მიუთხრა. •

მო-რა-აკლდებოდა ჩემგან სული ჩემი, • და შენ უწყნი ალაგნი ჩემნი; •

მზასა ამას, რომელსა ვიდოდე, დამირწყეს მე მახე. • ვხედევდ მარჯულ ჩემსა, განვიცდიდ და არავინ იყო მცნობელ ჩემდა; •

წარწყმდა სივლტოლა ჩემგან • და არავინ არს გამომეძიებელ სულისა ჩემისა. •

ღაღად-ვყავ შენდამი, უფალო, • და ვთქუ შენ ხარ სასო ჩემი, ნაწილი ჩემი ქვეყანასა მას ცხოველთასა. •

მოხედენ ვედრებასა ჩემსა, • რამეთუ დავმდაბლდი ფრიად; •

მიხსენ მე მდევართა ჩემთაგან, • რამეთუ განძლიერდეს ჩემსა უფროს. •

გამოიყვანე საპყრობილით სული ჩემი, • რათა აღუვარო სახელსა შენსა. •

X დასდებელი

მე მელიან მართალნი, • ვიდრემდის მომაგო მე. •

IX დასდებელი

ღრმითაღმო ღაღად-ვყავ შენდამი, უფალო; • უფალო, შეისმინე ლოცვისა ჩემისა; •

VIII დასდებელი

იყვნედ ყურნი შენნი • მორჩილ ხმასა ვედრებისა ჩემისასა. •

VII დასდებელი

შკეთუ უშჯულოებათაებრ მიაგებდე, უფალო, • უფალო, ვინ-მე დაუთმოს? რამეთუ შენ მიერ არს ლხინება. •

VI **დასდებელი**

სახელისა შენისათვის დაგითმე შენ, უფალო, • დაუთმოს სულმან ჩემმან სიტყუასა შენსა. ესავს სული ჩემი უფალსა •

V **დასდებელი**

სახმილავითგან განთიადისა მიმწუხრამდე, • სახმილავითგან განთიადისა ესევდინ ისრაელი უფალსა. •

IV **დასდებელი**

რამეთუ უფლისა მიერ არს წყალობა, და მრავალ არს მის მიერ გამოხსნა. • და თავადმან იხსნას ისრაელი ყოველთაგან უშჯულოებათა მისთა. •

III **დასდებელი**

უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები • და აქებდით მას ყოველი ერი; •

II **დასდებელი**

რამეთუ განძლიერდა ჩუენ ზედა წყალობა მისი, • და ჭეშმარიტება უფლისა ჰგიეს უკუნისამდე. :•

I **დასდებელი**

დიდება. აწ და.[1]

ღმრთისმშობლის დასდებელი

---

1 *დიდება. აწ და. იხ. 190-ე გვერდზე.*

დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა ჴმაჲ ა

Resurrectional Stichera on "Lord, I have cried" the First Tone

შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ...

Thou, the Unoriginate Word...

ა დასდებელი

Troparion 1

ზე - ცი - სა ძალ - ნი შე - ძრწუნ-დეს, რა - ჟამს

5 ზე - ცი - სა ძალ - ნი შე - ძრწუნ-დეს, რა - ჟამს

ze - tsi - sa dzal - ni she-dzrts'un-des ra - zhams

გი - ხი - ლეს შენ ა - მაღ - ლე - ბუ - ლი ნებ - სით ჯვარ -

გი - ხი - ლეს შენ ა - მაღ - ლე - ბუ - ლი ნებ - სით ჯვარ -

gi - khi - les shen a - magh - le - bu - li neb - sit jvar -

სა ზე - და, მა - ცხო - ვარ, და გან - კვირ - ვე - ბულ - ნი

სა ზე - და, მა - ცხო - ვარ, და გან - კვირ - ვე - ბულ - ნი

sa ze - da, ma - tskho - var, da gan - kvir - ve - bul - ni

ა - დი - დებ - დეს სულ - გრძე - ლე - ბა - სა მას შენ - სა,

ა - დი - დებ - დეს სულ - გრძე - ლე - ბა - სა მას შენ - სა,

a - di - deb - des sul - grdze - le - ba - sa mas shen - sa,

ხო - ლო დე - და - ნი, რო - მელ - ნი

ხო - ლო დე - და - ნი, რო - მელ - ნი

kho - lo de - da - ni, ro - mel - ni

შე-გი-დგეს, გი - გლოვ-დეს შენ, თვის-სა უ-ფალ-სა.

შე-გი-დგეს, გი - გლოვ-დეს შენ, თვის-სა უ-ფალ-სა.

she-gi-dges, gi - glov - des shen, tvis-sa u - pal - sa.

ბ დასდებელი

Troparion 2

6

სა - ფლავ - სა შენ - სა, მაც - ხო - ვარ, დე - და - ნი

სა - ფლავ - სა შენ - სა, მაც - ხო - ვარ, დე - და - ნი

sa - plav - sa shen - sa, mats - kho - var, de - da - ni

გე - ძი - ებ - დეს, რო - მელ - თა - ი - გი აქჳნ - და სა -

გე - ძი - ებ - დეს, რო - მელ - თა - ი - გი აქჳნ - და სა -

ge - dzi - eb - des, ro - mel - ta - i - gi aqvn - da sa -

კმე - ვე - ლი სურ - ნე - ლი და ნელ - სა - ცხე - ბე - ლი,

კმე - ვე - ლი სურ - ნე - ლი და ნელ - სა - ცხე - ბე - ლი,

kme - ve - li sur - ne - li da nel - sa - tskhe - be - li,

რა - თამ - ცა სცხეს სა - ღმრთო - თა მათ ხორც - თა შენ - თა,

რა - თამ - ცა სცხეს სა - ღმრთო - თა მათ ხორც - თა შენ - თა,

ra - tam - tsa stskhes sa - ghmrto - ta mat khorts - ta shen - ta,

ხო - ლო ან - გე - ლო - ზი ნათ - ლი - სა

ხო - ლო ან - გე - ლო - ზი ნათ - ლი - სა

kho - lo an - ge - lo - zi nat - li - sa

ე-ტყო-და მათ: გი - ხა-რო-დენ, აღ-დგა უ-ფა-ლი.

ე-ტყო-და მათ: გი - ხა-რო-დენ, აღ-დგა უ-ფა-ლი.

e-t'q'o-da mat: gi - kha-ro-den, agh-dga u-pa-li.

გ დასდებელი
Troparion 3

7

აღ - რა - დეგ, შენ, ქრის - ტე, მკვდრე-თით, ვი - თარ -

აღ - რა - დეგ, შენ, ქრის - ტე, მკვდრე-თით, ვი - თარ -

agh - ra - deg, shen, qris - t'e, mkvdre-tit, vi - tar -

ცა მძი - ნა - რე, ღმრთე-ე - ბი - სა ძა - ლი - თა, გა -

ცა მძი - ნა - რე, ღმრთე-ე - ბი - სა ძა - ლი - თა, გა -

tsa mdzi - na - re, ghmrte-e - bi - sa dza - li - ta, ga -

მო - უ - ჩნდი დე - და - თა მე - ნელ - სა - ცხებ - ლე - თა

მო - უ - ჩნდი დე - და - თა მე - ნელ - სა - ცხებ - ლე - თა

mo - u - chndi de - da - ta me - nel - sa - tskheb - le - ta

და ე-ტყო-დე: გი - ხა - რო - დენ, ვსძლე სი - კვდილ - სა,

და ე-ტყო-დე: გი - ხა - რო - დენ, ვსძლე სი - კვდილ - სა,

da e-t'q'o-de: gi - kha - ro - den, vsdzle si - kvdil - sa,

წარ - ვე - დით და ა - ხა - რეთ

წარ - ვე - დით და ა - ხა - რეთ

ts'ar - ve - dit da a - kha - ret

მო-ცი-ქულ-თა, რა - თა მი-ხი - ლონ გა-ლი-ლე-ას.

მო-ცი-ქულ-თა, რა - თა მი-ხი - ლონ გა-ლი-ლე-ას.

mo-tsi-qul-ta, ra - ta mi-khi - - lon ga-li-le-as.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

8

ზე - ცი - სა გან - წე - სე - ბულ - თა ძალ - თა

ზე - ცი - სა გან - წე - სე - ბულ - თა ძალ - თა

ze - tsi - sa gan - ts'e - se - bul - ta dzal - ta

სი - ქა - დუ - ლო და ქვე - ყა - ნი - სა კაც - თა შე -

სი - ქა - დუ - ლო და ქვე - ყა - ნი - სა კაც - თა შე -

si - qa - du - lo da qve - q'a - ni - sa kats - ta she -

მწე - ო და მფარ - ვე - ლო უ - ხრწნე - ლო ქალ - წუ - ლო,

მწე - ო და მფარ - ვე - ლო უ - ხრწნე - ლო ქალ - წუ - ლო,

mts'e - o da mpar - ve - lo u - khrts'ne - lo qal - ts'u - lo,

გვა - ცხოვ - ნენ ჩვენ, რო - მელ - ნი შენ - და მო - ვივ - ლტით,

გვა - ცხოვ - ნენ ჩვენ, რო - მელ - ნი შენ - და მო - ვივ - ლტით,

gva - tskhov - nen chven, ro - mel - ni shen - da mo - viv - lt'it,

რა - მე - თუ სა - სო ჩვე - ნი ხა - რი შენ ღმრთი - სა

რა - მე - თუ სა - სო ჩვე - ნი ხა - რი შენ ღმრთი - სა

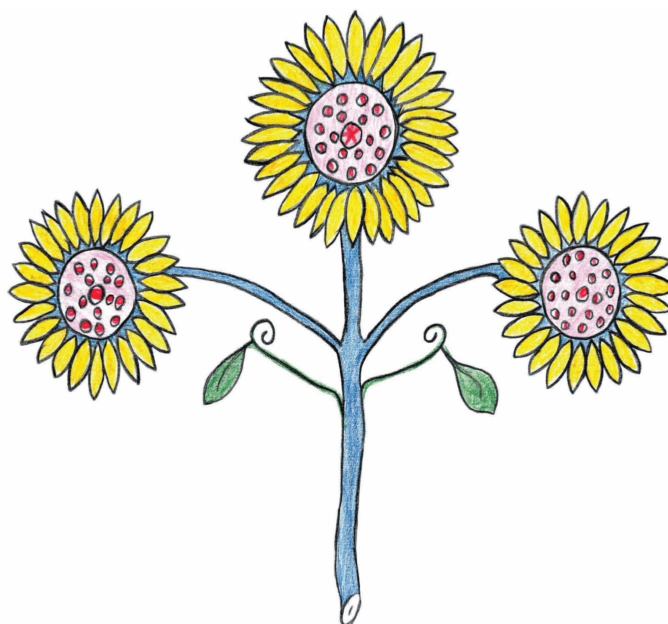
ra - me - tu sa - so chve - ni kha - ri shen ghmrti - sa

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

თა - ნა, ღმრთის - მშო - ბე - ლო ყოვ - ლად - ქე - ბუ - ლო.

თა - ნა, ღმრთის - მშო - ბე - ლო ყოვ - ლად - ქე - ბუ - ლო.

ta - na ghmrtis - msho - be - lo q'ov - lad - qe - bu - lo.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

ა დასდებელი

Troparion 1

9

ჭეშ - მა - რი - ტე - ბა აღ - მო - სცენ - დი ქვე - ყა - ნით

ჭეშ - მა - რი - ტე - ბა აღ - მო - სცენ - დი ქვე - ყა - ნით

ch'esh - ma - ri - t'e - ba agh - mo - stsen - di qve - q'a - nit

და ზე - ცით სი - მართ - ლე გა - მო - შჩნდი

და ზე - ცით სი - მართ - ლე გა - მო - შჩნდი

da ze - tsit si - mart - le ga - mo - shchndi

მა - მი - სა მი - ერ ნათ - ლი - სა, ქრის - ტე,

მა - მი - სა მი - ერ ნათ - ლი - სა, ქრის - ტე,

ma - mi - sa mi - er nat - li - sa, qris - t'e,

* *ავაზაკსა ხელნი*, ჴმაჲ ა – პირველი მუხლი, **ჰკ**, I ტ., გვ. 77.

** *მლღეულ იქმნნეს*, ჴმაჲ ა – „მელი და შემდგომად შობისა“, **ქსგ**, II ტ., გვ. 205.

*** *რომელმან ჰშვე მთიები*, ჴმაჲ ბ – „მთიები“, **შს**, გვ. 57; **არტ**.; **ქსგ**, II ტ., გვ. 11.

*

მო - ძი - ე - ბად ჩვენ - და, მსხდო - მა - რე - თა ბნელ - სა ში - ნა,

მო - ძი - ე - ბად ჩვენ - და, მსხდო - მა - რე - თა ბნელ - სა ში - ნა,

mo - dzi - e - bad chven - da, mskhdo-ma-re - ta bnel - sa shi - na,

რა-თა კვა - ლად მაგ - ნე სა-სუ-ფე-ველ-სა.

რა-თა კვა - ლად მაგ - ნე სა-სუ-ფე-ველ-სა.

ra - ta kva - lad mag - ne sa - su - pe - vel - sa.

ბ დასდებელი

Troparion 2

10

წარ - მართ-თა შო - რის აჰ - მაღლ - დი ჯვარ - სა ზე - და

წარ - მართ-თა შო - რის აჰ - მაღლ - დი ჯვარ - სა ზე - და

ts'ar - mart - ta sho - ris ah - maghl - di jvar - sa ze - da

და და - ბრმეს ჰუ - რი - ა - თა ერ - ნი.

და და - ბრმეს ჰუ - რი - ა - თა ერ - ნი.

da da - brmes hu - ri - a - ta er - ni.

* შენ, მხოლოო, ჴმაჲ ა – „ტაძარი სულიერი“, ქსგ, VIII ტ., გვ. 4.

ხო - ლო წარ - მართ - თა აღ - გი - ა - რეს შენ

ხო - ლო წარ - მართ - თა აღ - გი - ა - რეს შენ

kho - lo ts'ar - mart - ta agh - gi - a - res shen

და აღ - დგო - მა შე - ნი გა - მო - უ - ბრწყინ - ვე მათ, მხსნე - ლო,

და აღ - დგო - მა შე - ნი გა - მო - უ - ბრწყინ - ვე მათ, მხსნე - ლო,

da agh - dgo - ma she - ni ga - mo - u - brts'q'in - ve mat, mkhsne - lo,

და ი-ხსნენ კერპ - თა მო - ნე - ბი - სა-გან.

და ი-ხსნენ კერპ - თა მო - ნე - ბი - სა-გან.

da i-khsnen kerp' - ta mo - ne - bi - sa-gan.

გ დასდებელი
Troparion 3

11

სა - ფლავ-სა ში - ნა ა - ხალ - სა და - ი - დევ შენ,

სა - ფლავ-სა ში - ნა ა - ხალ - სა და - ი - დევ შენ,

sa - plav - sa shi - na a - khal - sa da - i - dev shen,

ვი - თარ - ცა მკვდა-რი, ქრის - ტე ღმერ - თო,

ვი - თარ - ცა მკვდა-რი, ქრის - ტე ღმერ - თო,

vi - tar - tsa mkvda-ri, qris - te ghmer - to,

და მე - სა - მე - სა დღე - სა აღ - დეგ,

და მე - სა - მე - სა დღე - სა აღ - დეგ,

da me - sa - me - sa dghe - sa agh - deg,

და მო - ცი - ქულ - თა მათ მწუ - ხა - რე - თა გა - მო - უჩნ - დი

და მო - ცი - ქულ - თა მათ მწუ - ხა - რე - თა გა - მო - უჩნ - დი

da mo - tsi - qul - ta mat mts'u-kha - re - ta ga - mo - uchn - di

და აღ-დგო - მა შე - ნი ა - ხა - რე, მჴსნე-ლო.

და აღ-დგო - მა შე - ნი ა - ხა - რე, მჴსნე-ლო.

da agh - dgo - ma she - ni a - kha - re, mkhsne-lo.

დ დასდებელი
Troparion 4

12

აღ - დგო - მა შე - ნი ან - გე - ლოზ - მან ა - ხა - რა
აღ - დგო - მა შე - ნი ან - გე - ლოზ - მან ა - ხა - რა
agh - dgo - ma she - ni an - ge - loz - man a - kha - ra

მე - ნელ - სა - ცხებ - ლე - თა მათ, ქრის - ტე,
მე - ნელ - სა - ცხებ - ლე - თა მათ, ქრის - ტე,
me - nel - sa tskheb - le - ta mat, qris - t'e,

და მი - ი - სწრაფ - დეს ი - გი - ნი თხრო - ბად
და მი - ი - სწრაფ - დეს ი - გი - ნი თხრო - ბად
da mi - i - sts'rap - des i - gi - ni tkhro - bad

მო - ცი - ქულ - თა თა - ნა აღ - დგო - მი - სა - თვის შე - ნი - სა,
მო - ცი - ქულ - თა თა - ნა აღ - დგო - მი - სა - თვის შე - ნი - სა,
mo - tsi - qul - ta ta - na agh - dgo - mi - sa - tvis she - ni - sa,

რომ-ლი-თა აღ - მა - ვსენ სი - ხა - რუ - ლი - თა.

რომ-ლი-თა აღ - მა - ვსენ სი - ხა - რუ - ლი - თა.

rom - li - ta agh - ma - vsen si - kha - ru - li - ta.

ე დასდებელი
Troparion 5

13

აღ - დეგ სა - ფლა - ვით, მა - ცხო - ვარ, ღმრთე - ე - ბი - თა

აღ - დეგ სა - ფლა - ვით, მა - ცხო - ვარ, ღმრთე - ე - ბი - თა

agh - deg sa - pla - vit, ma - tskho - var, ghmrte - e - bi - ta

და ი - ხსენ ხი - სა - გან ცთო - მი - ლი,

და ი - ხსენ ხი - სა - გან ცთო - მი - ლი,

da i - khsen khi - sa - gan tsto - mi - li,

პირ - ველ და - ბა - დე - ბუ - ლი ა - დამ,

პირ - ველ და - ბა - დე - ბუ - ლი ა - დამ,

p'ir - vel da - ba - de - bu - li a - dam,

და ბნე - ლი - სა მყოფ - ნი ნათ-ლად აღ - მო - ი - ყვა - ნენ შენ

და ბნე - ლი - სა მყოფ - ნი ნათ-ლად აღ - მო - ი - ყვა - ნენ შენ

da bne - li - sa mq'op - ni nat - lad agh - mo - i - q'va - nen shen

ღმრთე-ე - ბი - სა ძა - ლი - - - თა, კაცთ-მო - ყვა-რე.

ღმრთე-ე - ბი - სა ძა - ლი - - - თა, კაცთ-მო - ყვა-რე.

ghmrte-e - bi - sa dza - li - - - ta, katst-mo-q'va-re.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

14

ქალ - წუ - ლო ღირ - სო, რო - მელ - მან გვი - შევ ღმერ - თი,

ქალ - წუ - ლო ღირ - სო, რო - მელ - მან გვი - შევ ღმერ - თი,

qal - ts'u - lo ghir - so, ro - mel - man gvi - shev ghmer - ti,

და - მბა - დე - ბე - ლი ყო - ველ - თა

და - მბა - დე - ბე - ლი ყო - ველ - თა

da - mba - de - be - li q'o - vel - ta

და მხსნე - ლი ა - და - მე - ან - თა ქრის - ტე,

და მხსნე - ლი ა - და - მე - ან - თა ქრის - ტე,

da mkhsne - li a - da - me - an - ta qris - t'e,

ნუ და - სცხრე - ბი ო - ხად, რო - მელ - ნი შენ - და მო - ვი - ვლტით,

ნუ და - სცხრე - ბი ო - ხად, რო - მელ - ნი შენ - და მო - ვი - ვლტით,

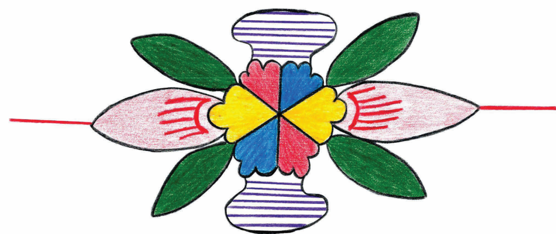
nu da - stskhre - bi o - khad, ro - mel - ni shen - da mo - vi - vlt'it,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

რა - თა მო - გვმად-ლოს ჩვენ დი - დი წყა - ლო - ბა.

რა - თა მო - გვმად-ლოს ჩვენ დი - დი წყა - ლო - ბა.

ra - ta mo - gvmad - los chven di - di ts'q'a - lo - ba.

ႱႾႳႠႬႨ ჴმაჲ ა **Other Stichera** the First Tone

იშევ ქალწულისაგან Thou were born from the Virgin

ა დასდებელი

Troparion 1

15

ქრის-ტეს - თა მათ ვნე - ბა - თა | თა - ყვა - ნის -

ქრის-ტეს - თა მათ ვნე - ბა - თა | თა - ყვა - ნის -

qris - t'es - ta mat vne - ba - ta ta - q'va - nis -

ვსცემ - დეთ ჩვენ, | გან - წმე - დილ - ნი სუ - ლი - თა,

ვსცემ - დეთ ჩვენ, | გან - წმე - დილ - ნი სუ - ლი - თა,

vstsem - det chven, gan - ts'me - dil - ni su - li - ta,

ალ - მო-ცე-ნე - ბი-თა | სი - სხლი - თა მით გვერ - დი - სა

ალ - მო-ცე-ნე - ბი-თა | სი - სხლი - თა მით გვერ - დი - სა

agh - mo-tse-ne - bi - ta si - skhli - ta mit gver - di - sa

* შენ მთად ჩრდილოვნად, ჴმაჲ ა – „შენგან გამოსლვასა წმიდისა“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 6.

** სახელ მუცლადღებისა შენისა, ჴმაჲ ა – „მაყვალი მგზებარე“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 14.

*

მი - სი - სა წმი - დი - სა - თა

მი - სი - სა წმი - დი - სა - თა

mi - si - sa ts'mi - di - sa - ta

კერპთ - მსა - ხუ - რე - ბა გა - ნი - დევ - ნა,

კერპთ - მსა - ხუ - რე - ბა გა - ნი - დევ - ნა,

kerp't - msa - khu - re - ba ga - ni - dev - na,

რა - ჟამს ვნე - ბი - თა მი - ხსნნა, ვი - თარ - ცა მო - წყა - ლე არს.

რა - ჟამს ვნე - ბი - თა მი - ხსნნა, ვი - თარ - ცა მო - წყა - ლე არს.

ra - zhams vne - bi - ta mi - khsnna, vi - tar - tsa mo-ts'q'a-le ars.

ბ დასდებელი

Troparion 2

16

შე - ი - მუ - სრნეს ძლი - ე - რად სი - კვდი - ლი -

შე - ი - მუ - სრნეს ძლი - ე - რად სი - კვდი - ლი -

she - i - mu - srnes dzli - e - rad si - kvdi - li -

* ავაზაკსა ხელნი, ჴმაჲ ა – „ამისთვის მონანული გიხმობ“, ჰკ, I ტ., გვ. 77.

სა ბჭე - ნი, რა - ჟამს შე - ხვედ, ქრის - ტე;

სა ბჭე - ნი, რა - ჟამს შე - ხვედ, ქრის - ტე;

sa bch'e - ni, ra - zhams she - khved, qris - t'e;

მო - ის - პო სა - ცთუ-რი აღ - დგო - მი - თა შე - ნი - თა

მო - ის - პო სა - ცთუ-რი აღ - დგო - მი - თა შე - ნი - თა

mo - is - p'o sa - tstu - ri agh - dgo - mi - ta she - ni - ta

სა - ფლა - ვით, მა - ცხო - ვა - რო;

სა - ფლა - ვით, მა - ცხო - ვა - რო;

sa - pla - vit, ma - tskho - va - ro;

უ - ღმრთო - თა კრე - ბუ - ლი და - ე - მხვა;

უ - ღმრთო - თა კრე - ბუ - ლი და - ე - მხვა;

u - ghmrto - ta kre - bu - li da - e - mkhva;

სო - ფე - ლი გა - ნა - ნათ - ლე, მო - წყა - ლე, აღ-დგო-მი-თა.

სო - ფე - ლი გა - ნა - ნათ - ლე, მო - წყა - ლე, აღ-დგო-მი-თა.

so - pe - li ga - na - nat - le, mo - ts'q'a - le, agh-dgo-mi-ta.

გ დასდებელი
Troparion 3

17

სა-ფლა - ვად უ - ფლი - სად რა მე - ნელ - სა -

სა-ფლა - ვად უ - ფლი - სად რა მე - ნელ - სა -

sa - pla - vad u - pli - sad ra me - nel - sa -

ცხებ - ლე - ნი მი - ი - წი - ნეს ში - შით,

ცხებ - ლე - ნი მი - ი - წი - ნეს ში - შით,

tskheb - le - ni mi - i - ts'i - nes shi - shit,

მწუ - ხა-რედ ტი - რო-დეს. ა - რა - მედ ან - გე - ლო - ზი

მწუ - ხა-რედ ტი - რო-დეს. ა - რა - მედ ან - გე - ლო - ზი

mts'u - kha-red t'i - ro-des. a - ra - med an - ge - lo - zi

ნათ - ლი - სა ეტ - ყო - და მათ:

ნათ - ლი - სა ეტ - ყო - და მათ:

nat - li - sa et' - q'o - da mat:

სა - ფა - სე მო - უ - კლე - ბე - ლი დღეს

სა - ფა - სე მო - უ - კლე - ბე - ლი დღეს

sa - pa - se mo - u - kle - be - li dghes

აღ - დგო - მილ არს, ქრის - ტე, და სა - ფლა - ვი ცა-ლი-ერ არს.

აღ - დგო - მილ არს, ქრის - ტე, და სა - ფლა - ვი ცა-ლი-ერ არს.

agh - dgo - mil ars, qris - t'e, da sa - pla - vi tsa - li - er ars.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

18

ქალ-წულ - სა უ - ბი - წო - სა, რო - მელ - მან

ქალ-წულ - სა უ - ბი - წო - სა, რო - მელ - მან

qal - ts'ul - sa u - bi - ts'o - sa, ro - mel - man

გვი - შვა ჩვენ ძე მა - მი - სა სწო - რი

გვი - შვა ჩვენ ძე მა - მი - სა სწო - რი

gvi - shva chven dze ma - mi - sa sts'o - ri

და ე - გო ქალ - წუ-ლად, მო - რწმუ - ნე - ნი ვა - დი - დებთ,

და ე - გო ქალ - წუ-ლად, მო - რწმუ - ნე - ნი ვა - დი - დებთ,

da e - go qal - ts'u - lad, mo - rts'mu - ne - ni va - di - debt,

მე - ოხ - სა ჩვენ ყო - ველ - თა - სა,

მე - ოხ - სა ჩვენ ყო - ველ - თა - სა,

me - okh - sa chven q'o - vel - ta - sa,

გან - წმე - დი - ლი - თა გუ - ლი - თა,

გან - წმე - დი - ლი - თა გუ - ლი - თა,

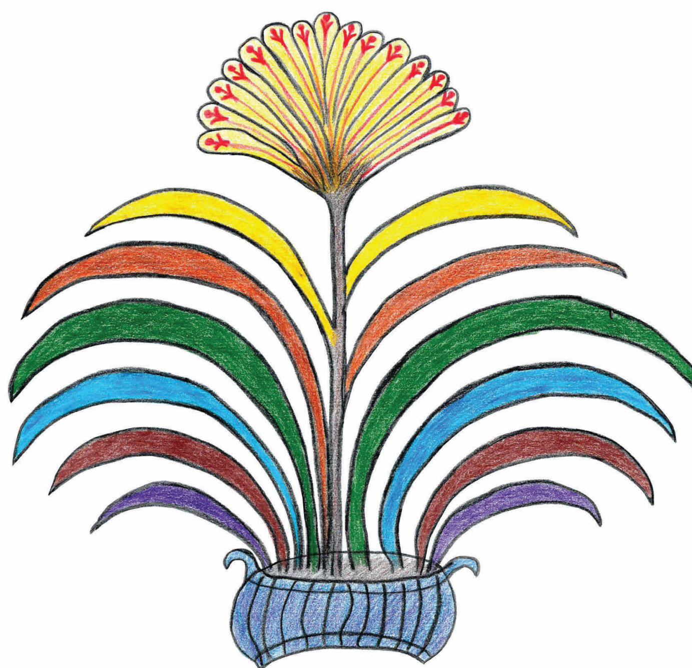
gan - ts'me - di - li - ta gu - li - ta,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

შე - მო - კრე-ბულ - ნი ქე - ბად ეკ - ლე - სი - ა - სა ში-ნა.

შე - მო - კრე-ბულ - ნი ქე - ბად ეკ - ლე - სი - ა - სა ში-ნა.

she - mo - kre - bul - ni qe - bad ek - le - si - a - sa shi-na.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

ქრისტე კაცთმოყუარე...

O, Christ, the lover of mankind...

ა დასდებელი

Troparion 1

19

ჯვარ-სა ზე-და ივ - ნე, მაც - ხო - ვარ,

ჯვარ-სა ზე-და ივ - ნე, მაც - ხო - ვარ,

jvar - sa ze - da iv - ne, mats - kho - var,

*

და სა - ფლა-ვად შე - ხვედ, ვი - თარ - ცა მკვდა - რი

და სა - ფლა-ვად შე - ხვედ, ვი - თარ - ცა მკვდა - რი

da sa - pla - vad she - khved, vi - tar - tsa mkvda - ri

და - ი - დევ გულ - სა ქვე - ყა - - - ნი - სა - სა

და - ი - დევ გულ - სა ქვე - ყა - - - ნი - სა - სა

da - i - dev gul - sa qve - q'a - - - ni - sa - sa

* რაჲამს ლოდი იგი, ჴმაჲ ა – „დულ იყო“, ქსგ, I ტ., გვ. 118.

და აღ - დეგ, ვი - თარ - ცა

და აღ - დეგ, ვი - თარ - ცა

da agh - deg, vi - tar - tsa

ღმერთ ხარ, ქვე-ლის-მოქ-მედ, დღე - სა მე - სა - მე - სა

ღმერთ ხარ, ქვე-ლის-მოქ-მედ, დღე - სა მე - სა - მე - სა

ghmert khar, qve - lis - moq-med, dghe - sa me - sa - me - sa

და მო - გვა - ნი - ჭე შენ-დო - ბა ცო - დვა - თა და

და მო - გვა - ნი - ჭე შენ-დო - ბა ცო - დვა - თა და

da mo - gva - ni - ch'e shen - do - ba tso - dva - ta da

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი შენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი შენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni shen

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

20

ი - ო - სებ შე-გმუ - რა შენ, ქრის - ტე,

ი - ო - სებ შე-გმუ - რა შენ, ქრის - ტე,

i - o - seb she-gmu - ra shen, qris - t'e,

და სურ - ვი - ე - ლად ამ - ბორს-გი-ყოფ-და შენ

და სურ - ვი - ე - ლად ამ - ბორს-გი-ყოფ-და შენ

da sur - vi - e - lad am - bors - gi - q'op - da shen

და ლმო - ბი - ე - რად და-გდვა შენ სა - ფლავ - სა,

და ლმო - ბი - ე - რად და-გდვა შენ სა - ფლავ - სა,

da lmo - bi - e - rad da-gdva shen sa - plav - sa,

რა - მე - თუ უწ - ყო - და აღ - დგო -

რა - მე - თუ უწ - ყო - და აღ - დგო -

ra - me - tu uts' - q'o - da agh - dgo -

მა შე - ნი და სი - ხა - რუ - ლით წარ - ვი - და სა - ხედ თვი - სად,

მა შე - ნი და სი - ხა - რუ - ლით წარ - ვი - და სა - ხედ თვი - სად,

ma she - ni da si - kha - ru - lit ts'ar - vi - da sa - khed tvi - sad,

მის თა - ნა ჩვენ - ცა მო - გვა - ნი - ჭე შენ - დო - ბა და

მის თა - ნა ჩვენ - ცა მო - გვა - ნი - ჭე შენ - დო - ბა და

mis ta - na chven - tsa mo - gva - ni - ch'e shen - do - ba da

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი შენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი შენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni shen

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

გ დასდებელი
Troparion 3

21

და ნი - ად ცის-კარ - სა დე - და - თა

და ნი - ად ცის-კარ - სა დე - და - თა

da ni - ad tsis-kar - sa de - da - ta

ნელ - საც - ხე-ბე-ლი სურ - ნე - ლი მო-ჰმზა - დეს

ნელ - საც - ხე-ბე-ლი სურ - ნე - ლი მო-ჰმზა - დეს

nel - sats - khe-be-li sur - ne - li mo-hmza - des

და სრბით მო - ი - წი - ნეს სა-ფლა-ვად მა - ცხოვ - რი - სა

და სრბით მო - ი - წი - ნეს სა-ფლა-ვად მა - ცხოვ - რი - სა

da srbit mo - i - ts'i - nes sa - pla - vad ma - tskhov - ri - sa

და მწუ - ხა - რე - ბი - თა

და მწუ - ხა - რე - ბი - თა

da mts'u - kha - re - bi - ta

და ში - ში-თა შე-ჰყრო - ბილ - თა გა - მო - უ - ჩნდა

და ში - ში-თა შე-ჰყრო - ბილ - თა გა - მო - უ - ჩნდა

da shi - shi-ta she-p'q'ro - bil - ta ga-mo-u - chnda

ლოდ-სა მას ზე - და ან - გე - ლო-ზი ნათ-ლი-სა, რო - მე -

ლოდ-სა მას ზე - და ან - გე - ლო-ზი ნათ-ლი-სა, რო - მე -

lod-sa mas ze - da an - ge - lo-zi nat-li-sa, ro - me -

ლი ე - ტყო - და: რად ე - ძი - ებთ ცხო -

ლი ე - ტყო - და: რად ე - ძი - ებთ ცხო -

li e - t'q'o - da: rad e - dzi - ebt tskho -

დ დასდებელი
Troparion 4

22

აღ - დგო - მა მხსნე - ლი - სა

აღ - დგო - მა მხსნე - ლი - სა

agh - dgo - ma mkhsne - li - sa

და წა - რავ-ლინ-ნა მო - ცი - ქულ-თა ხა - რე - ბად,

და წა - რავ-ლინ-ნა მო - ცი - ქულ-თა ხა - რე - ბად,

da ts'a - rav - lin - na mo - tsi - qul - ta kha - re - bad,

რა - თა წარ - ვი - დენ გა - ლი-ლე - ას და თა - ყვა - ნის -

რა - თა წარ - ვი - დენ გა - ლი-ლე - ას და თა - ყვა - ნის -

ra - ta ts'ar - vi - den ga - li - le - as da ta - q'va - nis -

სცენ ა - ღდგო - მილ - სა მე - უ - ფე - სა,

სცენ ა - ღდგო - მილ - სა მე - უ - ფე - სა,

stsen a - ghdgo - mil - sa me - u - pe - sa,

მძლე - სა სი - კვდი - ლი - სა - სა

მძლე - სა სი - კვდი - ლი - სა - სა

mdzle - sa si - kvdi - li - sa - sa.

ე დასდებელი
Troparion 5

23

მო - წა - ფე - თა შენ - თა, მა - ცხო - ვარ,

მო - წა - ფე - თა შენ - თა, მა - ცხო - ვარ,

mo-ts'a-pe-ta shen - ta, ma - tskho - var,

ე - ჩვე - ნე სი-ონს ში - ნა აღ-დგო-მი - ლი

ე - ჩვე - ნე სი-ონს ში - ნა აღ-დგო-მი - ლი

e - chve - ne si-ons shi - na agh-dgo-mi - li

და ე - ტყო-დე მათ: ი - ე - რუ - სა - ლე - მით

და ე - ტყო-დე მათ: ი - ე - რუ - სა - ლე - მით

da e - t'q'o-de mat: i - e - ru - sa - le - mit

ნუ გა - ნე - შო - რე - ბით,

ნუ გა - ნე - შო - რე - ბით,

nu ga - ne - sho - re - bit,

რა - მე - თუ მე აღ - ვალ მა - მი - სა ზე - ცად

რა - მე - თუ მე აღ - ვალ მა - მი - სა ზე - ცად

ra - me - tu me agh - val ma - mi - sa ze - tsad

და მო - გივ - ლი - ნო ნუ - გე - ში - ნის-მცე - მე - ლად სუ - ლი

და მო - გივ - ლი - ნო ნუ - გე - ში - ნის-მცე - მე - ლად სუ - ლი

da mo - giv - li - no nu - ge - shi - nis-mtse-me - lad su - li

ჭეშ - მა - რი - ტი, რო - მელ - მან - ცა გა -

ჭეშ - მა - რი - ტი, რო - მელ - მან - ცა გა -

ch'esh - ma - ri - t'i, ro - mel - man - tsa ga -

ნა - ნათლ - ნეს მო - რწმუ - ნე - ნი.

ნა - ნათლ - ნეს მო - რწმუ - ნე - ნი.

na - natl - nes mo - rts'mu - ne - ni.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

24

და - ვი - თის ძირ - თა - გან მორ - ჩი კე -

და - ვი - თის ძირ - თა - გან მორ - ჩი კე -

da - vi - tis dzir - ta - gan mor - chi ke -

თი - ლი აღ - მო - სცენ - დი, ღმრთის - მშო - ბე - ლო

თი - ლი აღ - მო - სცენ - დი, ღმრთის - მშო - ბე - ლო

ti - li agh - mo - stsen - di, ghmrtis - msho - be - lo

ყოვ - ლად - ქე - ბუ - ლო, რო - მელ - მან გვი - შევ ჩვენ

ყოვ - ლად - ქე - ბუ - ლო, რო - მელ - მან გვი - შევ ჩვენ

q'ov - lad - qe - bu - lo, ro - mel - man gvi - shev chven

ყვა - ვი - ლი სულ - ნე - ლი,

ყვა - ვი - ლი სულ - ნე - ლი,

q'va - vi - li sul - ne - li,

და მან სულ-ნელ-ყვნა კი - დე - ნი სო - ფლი - სა - ნი

და მან სულ-ნელ-ყვნა კი - დე - ნი სო - ფლი - სა - ნი

da man sul - nel-q'vna ki - de - ni so - pli - sa - ni

მო-რწმუ-ნე - თა - თვის, აწ - ცა ნუ დას-ცხრე - ბი ო - ხად

მო-რწმუ-ნე - თა - თვის, აწ - ცა ნუ დას-ცხრე - ბი ო - ხად

mo-rts'mu-ne - ta - tvis, ats' - tsa nu das-tskhre - bi o - khad

სულ - თა ჩვენ - თა - თვის, რო - მელ - ნი შენ

სულ - თა ჩვენ - თა - თვის, რო - მელ - ნი შენ

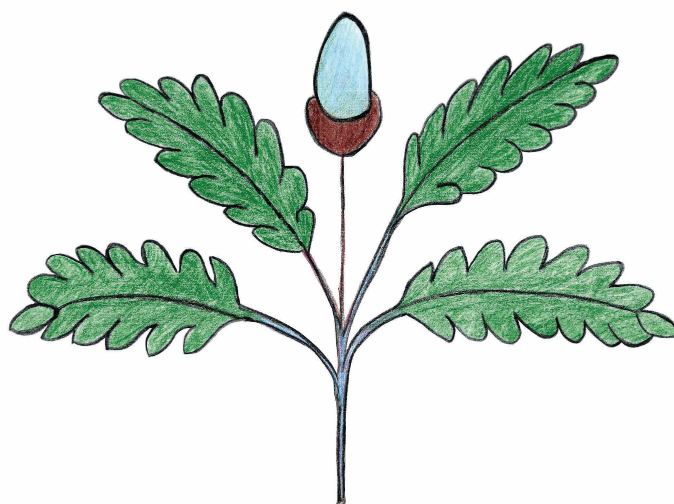
sul - ta chven - ta - tvis, ro - mel - ni shen

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

ეჰა, დიდებული საკვირველი...

O, wondrous marvel...

ა დასდებელი

Troparion 1

25

*

მზე-მან ბრწყინ-ვა-ლე - ბა თვი - სი და - ი - ფა - რა,

მზე-მან ბრწყინ-ვა-ლე - ბა თვი - სი და - ი - ფა - რა,

mze-man brts'q'in-va-le - ba tvi - si da - i - pa - ra,

ცა - ნი და ქვე - ყა - ნა სა - ფუ-ძვე-ლი - თურთ ძრწო-დეს,

ცა - ნი და ქვე - ყა - ნა სა - ფუ-ძვე-ლი - თურთ ძრწო-დეს,

tsa - ni da qve - q'a - na sa - pu-dzve-li - turt dzrts'o-des,

ზარ-გან-ხდილ ი-ქმნნეს ქვე - სკნელ - ნი, ჰა - ერ - ნი ი -

ზარ-გან-ხდილ ი-ქმნნეს ქვე - სკნელ - ნი, ჰა - ერ - ნი ი -

zar-gan-khdil i-qmnnes qve - sknel - ni, ha - er - ni i -

* მარჯუენე შენი, ჴმაჲ ა – პირველი მუხლი, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 3;

შენ მთად ჩრდილოვნად, ჴმაჲ ა – პირველი მუხლი, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 6;

შენ ცეცხლად საცნაურად, ჴმაჲ ა – „გიცნობთ ყოველნი მორწმუნენი“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 10.

გლოვ - დეს, შე - ძრწუნ - დეს მთავ - რო - ბა - ნი,

გლოვ - დეს, შე - ძრწუნ - დეს მთავ - რო - ბა - ნი,

glov - des, she - dzrts'un - des mtav - ro - ba - ni,

ზე - ცი - სა კრე - ბულ - ნი, უ - სხე - უ - ლო - თა ერ - ნი,

ზე - ცი - სა კრე - ბულ - ნი, უ - სხე - უ - ლო - თა ერ - ნი,

ze - tsi - sa kre - bul - ni, u - skhe - u - lo - ta er - ni,

რა - მე - თუ ი - ხი - ლეს მათ ხილ - ვა ზეშ - თა ბუ-

რა - მე - თუ ი - ხი - ლეს მათ ხილ - ვა ზეშ - თა ბუ-

ra - me - tu i - khi - les mat khil - va zesh - ta bu-

ნე - ბი - სა სა - კვირ - ვე - ლი: შე - მო - ქმე - დი ყო -

ნე - ბი - სა სა - კვირ - ვე - ლი: შე - მო - ქმე - დი ყო -

ne - bi - sa sa - kvir - ve - li: she - mo - qme - di q'o -

ველ - თა და მხსნე - ლი მკვდრად კა - ცად უ - სუ - ლოდ,
ველ - თა და მხსნე - ლი მკვდრად კა - ცად უ - სუ - ლოდ,
vel - ta da mkhsne - li mkvdrad ka - tsad u - su - lod,

რო - მელ - მან-ცა შთაჰ-ბე - რა ა - დამს
რო - მელ - მან-ცა შთაჰ-ბე - რა ა - დამს
ro - mel - man-tsa shtah-be - ra a - dams

ზე - ცით სუ - ლი ცხო - ვე - ლი.
ზე - ცით სუ - ლი ცხო - ვე - ლი.
ze - tsit su - li tskho - ve - li.

ბ დასდებელი

Troparion 2

26

ე - ჰა, დი - დე - ბუ - ლი სა - კვირ - ვე - ლი,
ე - ჰა, დი - დე - ბუ - ლი სა - კვირ - ვე - ლი,
e - ha, di - de - bu - li sa - kvir - ve - li,

რა - მე - თუ მა - ღალ - თა ცა - თა ზე - და მფლო - ბე - ლი,

რა - მე - თუ მა - ღალ - თა ცა - თა ზე - და მფლო - ბე - ლი,

ra - me - tu ma - ghal - ta tsa - ta ze - da mplo - be - li,

ან - გე - ლოზ - თა უ - ფა - ლი, მე - უ - ფე უ -

ან - გე - ლოზ - თა უ - ფა - ლი, მე - უ - ფე უ -

an - ge - loz - ta u - pa - li, me - u - pe u -

კვდა - ვი, მკვდარ-თა აღ - მა - დგი - ნე - ბე - ლი,

კვდა - ვი, მკვდარ-თა აღ - მა - დგი - ნე - ბე - ლი,

kvda - vi, mkvdar-ta agh - ma - dgi - ne - be - li,

ვი - თარ - ცა მკვდა - რი შე - მუ - რა დღეს ი - ო - სებ

ვი - თარ - ცა მკვდა - რი შე - მუ - რა დღეს ი - ო - სებ

vi - tar - tsa mkvda - ri she - mu - ra dghes i - o - seb

და და - დვა სა - მა - რე - სა, თვალთ-შე - უ - დგა - მი ნა -

და და - დვა სა - მა - რე - სა, თვალთ-შე - უ - დგა - მი ნა -

da da - dva sa - ma - re - sa, tvalt - she - u - dga - mi na -

თე - ლი მღვი - მე - სა ბნელ - სა. აწ ი - ხა - რებ -

თე - ლი მღვი - მე - სა ბნელ - სა. აწ ი - ხა - რებ -

te - li mghvi - me - sa bnel - sa. ats' i - kha - reb -

დით, პყრო-ბილ - ნო ჯო - ჯო - ხე - თი - სა - ნო,

დით, პყრო-ბილ - ნო ჯო - ჯო - ხე - თი - სა - ნო,

dit, p'q'ro - bil - no jo - jo - khe - ti - sa - no,

მკვიდრ - ნო ქვე-სკნე - ლი - სა - ნო, მო - ი -

მკვიდრ - ნო ქვე-სკნე - ლი - სა - ნო, მო - ი -

mkvidr - no qve - skne - li - sa - no, mo - i -

წი - ა გა - მო - ხსნა თქვე - ნი.
წი - ა გა - მო - ხსნა თქვე - ნი.
ts'i - a ga - mo - khsna tqve - ni.

გ დასდებელი
Troparion 3

27

ტი - რი - ლად გან - მზა - დე - ბულ - ნი ი - გი
ტი - რი - ლად გან - მზა - დე - ბულ - ნი ი - გი
t'i - ri - lad gan - mza - de - bul - ni i - gi

წმი - და - ნი დე - და - ნი ჰკითხ-ვი-დეს დღეს ი - ო - სებს:
წმი - და - ნი დე - და - ნი ჰკითხ-ვი-დეს დღეს ი - ო - სებს:
ts'mi - da - ni de - da - ni hkitkh-vi-des dghes i - o - sebs:

„ვი - თარ უ - კვე და - ჰკრძა - ლე სა - ფლა - ვი უ -
„ვი - თარ უ - კვე და - ჰკრძა - ლე სა - ფლა - ვი უ -
"vi - tar u - kve da - hkrdza - le sa - pla - vi u -

ფლი - სა?“ რა - მე - თუ ე - გუ - ლე - ბო - და

ფლი - სა?“ რა - მე - თუ ე - გუ - ლე - ბო - და

pli - sa?" ra - me - tu e - gu - le - bo - da

კვა-ლად სურ-ნე-ლი - თა შე - მურ - ვად გვა - მი მი - სი,

კვა-ლად სურ-ნე-ლი - თა შე - მურ - ვად გვა - მი მი - სი,

kva - lad sur - ne - li - ta she - mur - vad gva - mi mi - si,

და ი - ტყო - დეს ურ - თი - ერთ - არს: ვინ გარ - და - გვი - გორ - ვოს

და ი - ტყო - დეს ურ - თი - ერთ - არს: ვინ გარ - და - გვი - გორ - ვოს

da i - t'q'o - des ur - ti - ert - ars: vin gar - da - gvi - gor - vos

ჩვენ მძი - მე ი - გი ლო - დი კა - რი - სა მის - გან

ჩვენ მძი - მე ი - გი ლო - დი კა - რი - სა მის - გან

chven mdzi - me i - gi lo - di ka - ri - sa mis - gan

სა - ფლა - ვი - სა, რა - თა ვი - ხი - ლოთ ჩვენ,

სა - ფლა - ვი - სა, რა - თა ვი - ხი - ლოთ ჩვენ,

sa - pla - vi - sa, ra - ta vi - khi - lot chven,

რო - მელ - სა - ი - გი სძი - ნავს სა - ხედ

რო - მელ - სა - ი - გი სძი - ნავს სა - ხედ

ro - mel - sa - i - gi sdzi - navs sa - khed

მკვდრი - სა, ყო - ველ - თა მხსნელ - სა?

მკვდრი - სა, ყო - ველ - თა მხსნელ - სა?

mkvdri - sa, q'o - vel - ta mkhsnel - sa?

დ დასდებელი

Troparion 4

28

ე - ჰა, დი - დე - ბუ - ლი სა - კვირ - ვე - ლი,

ე - ჰა, დი - დე - ბუ - ლი სა - კვირ - ვე - ლი,

e - ha, di - de - bu - li sa - kvir - ve - li,

რა - მე - თუ რო - მე - ლი და - ი - დვა სა - მა - რე - სა,
რა - მე - თუ რო - მე - ლი და - ი - დვა სა - მა - რე - სა,
ra - me - tu ro - me - li da - i - dva sa - ma - re - sa,

ე - სე შთახ-და ქვე - სკნე - ლად ღმრთე - ე - ბი - სა ძა -
ე - სე შთახ-და ქვე - სკნე - ლად ღმრთე - ე - ბი - სა ძა -
e - se shtakh-da qve - skne - lad ghmrte - e - bi - sa dza -

ლი - თა, ღმერ - თი ძალ - თა ძლი - ე - რი
ლი - თა, ღმერ - თი ძალ - თა ძლი - ე - რი
li - ta, ghmer - ti dzal - ta dzli - e - ri

და ხელ - მწი - ფე, მთა - ვა - რი სა - უ - კუ - ნე - თა,
და ხელ - მწი - ფე, მთა - ვა - რი სა - უ - კუ - ნე - თა,
da khel - mts'i - pe, mta - va - ri sa - u - ku - ne - ta,

და - სცა ძა - ლი მტე - რი - სა და ი - ა - ვარ-ყვნა სა - უნ-
და - სცა ძა - ლი მტე - რი - სა და ი - ა - ვარ-ყვნა სა - უნ-
da - stsa dza - li mt'e - ri - sa da i - a - var-q'vna sa - un-

ჯე - ნი წყვდი - ა - დი - სა - ნი, და ა - და - მე - ან -
ჯე - ნი წყვდი - ა - დი - სა - ნი, და ა - და - მე - ან -
je - ni ts'q'vdi - a - di - sa - ni, da a - da - me - an -

ნი სულ - ნი ი - ხსნნა პყრო - ბი - ლე - ბი - სა - გან,
ნი სულ - ნი ი - ხსნნა პყრო - ბი - ლე - ბი - სა - გან,
ni sul - ni i - khsnna p'q'ro - bi - le - bi - sa - gan,

და ძლე - ვით-შე - მო - სი - ლი აღ - დგა
და ძლე - ვით-შე - მო - სი - ლი აღ - დგა
da dzle - vit-she - mo - si - li agh - dga

ღმრთე - ე - ბი - სა ძა - ლი - თა.
ღმრთე - ე - ბი - სა ძა - ლი - თა.
ghmrte - e - bi - sa dza - li - ta.

ე დასდებელი
Troparion 5

29

ე - ჰა, სა-კვირ-ვე - ლი სა - კვირ - ვე - ლე - ბა - თა,
ე - ჰა, სა-კვირ-ვე - ლი სა - კვირ - ვე - ლე - ბა - თა,
e - ha, sa-kvir-ve - li sa - kvir - ve - le - ba - ta,

რა - მე - თუ სა - ფლა - ვით და - ბეჭ-დუ-ლით დღეს აღ - დგა
რა - მე - თუ სა - ფლა - ვით და - ბეჭ-დუ-ლით დღეს აღ - დგა
ra - me - tu sa - pla - vit da - bech'-du - lit dghes agh - dga

სა - სო - ე - ბა მო - კვდავ - თა, ქრის - ტე, ღმერ - თი ყო -
სა - სო - ე - ბა მო - კვდავ - თა, ქრის - ტე, ღმერ - თი ყო -
sa - so - e - ba mo - kvdav - ta, qris - t'e, ghmer - ti q'o -

ველ - თა, და უ - ვნე - ბე - ლად ეგ - ნეს

ველ - თა, და უ - ვნე - ბე - ლად ეგ - ნეს

vel - ta, da u - vne - be - lad eg - nes

და ა-ღუ-ტე-ხე - ლად სა-ფლა - ვი-სა ბე-ჭედ - ნი,

და ა-ღუ-ტე-ხე - ლად სა-ფლა - ვი-სა ბე-ჭედ - ნი,

da a-ghu-t'e-khe - lad sa-pla - vi-sa be-ch'ed - ni,

სი-რცხვი-ლე-ულ არს და-სი ღმრთის-მბრძოლ-თა უ - შჯუ-

სი-რცხვი-ლე-ულ არს და-სი ღმრთის-მბრძოლ-თა უ - შჯუ-

si-rtskhvi-le-ul ars da-si ghmrtis-mbrdzol-ta u - shju-

ლო-თა ჰუ-რი - ა-თა. ა-ჰა, ტი-ლო-ნი

ლო-თა ჰუ-რი - ა-თა. ა-ჰა, ტი-ლო-ნი

lo-ta hu-ri - a-ta. a-ha, t'i-lo-ni

და სუ - და - რი, მცველ - ნი და - ცე - მულ - ნი,

და სუ - და - რი, მცველ - ნი და - ცე - მულ - ნი,

da su - da - ri, mtsvel - ni da - tse - mul - ni,

ან - გე - ლო - ზი მა - ხა - რე - ბე - ლი სი - ხა -

ან - გე - ლო - ზი მა - ხა - რე - ბე - ლი სი - ხა -

an - ge - lo - zi ma - kha - re - be - li si - kha -

რულ - სა აღ - დგო - მი - სა - სა.

რულ - სა აღ - დგო - მი - სა - სა.

rul - sa agh - dgo - mi - sa - sa.

ვ დასდებელი
Troparion 6

30 სულ - თა სა - პყრო - ბი - ლე - მან მწა - რე - მან,

სულ - თა სა - პყრო - ბი - ლე - მან მწა - რე - მან,

sul - ta sa - p'q'ro - bi - le - man mts'a - re - man,

ჯო - ჯო - ხეთ - მან ბნელ - მან, წყვდი-ა-დი-სა უ - ფსკრულ-მან,

ჯო - ჯო - ხეთ - მან ბნელ - მან, წყვდი-ა-დი-სა უ - ფსკრულ-მან,

jo - jo - khet - man bnel - man, ts'q'vdi-a - di - sa u - pskrul - man,

შუ - რის - გე - ბით და - მშჯელ - მან ა - და - მე - ან -

შუ - რის - გე - ბით და - მშჯელ - მან ა - და - მე - ან -

shu - ris - ge - bit da - mshjel - man a - da - me - an -

თა - მან მი - ი - ღო მი - სა - გე - ბე - ლად

თა - მან მი - ი - ღო მი - სა - გე - ბე - ლად

ta - man mi - i - gho mi - sa - ge - be - lad

შვიდ-გზის შუ-რის - გე - ბა ძლი - ე - რი - სა - გან,

შვიდ-გზის შუ-რის - გე - ბა ძლი - ე - რი - სა - გან,

shvid - gzis shu - ris - ge - ba dzli - e - ri - sa - gan,

რა - ჟამს შთა-ხდა ქვე - სკნე - ლად, ხელ-მწი -ფე - ბით წარ - მო-

რა - ჟამს შთა-ხდა ქვე - სკნე - ლად, ხელ-მწი - ფე - ბით წარ - მო-

ra - zhams shta-khda qve - skne - lad, khel-mts'i - pe - bit ts'ar - mo-

ტყვე - ნა და ა - ღა - ოხ - რა, და ა - დამ ნა -

ტყვე - ნა და ა - ღა - ოხ - რა, და ა - დამ ნა -

t'q've - na da a - gha - okh - ra, da a - dam na -

თე - სა - ვი - თურთ ზე - აღ - მო - ი - ყვა - ნა,

თე - სა - ვი - თურთ ზე - აღ - მო - ი - ყვა - ნა,

te - sa - vi - turt ze - agh - mo - i - q'va - na,

და ღირს - ყო პირ - ველ - სა - ვე ა - გე -

და ღირს - ყო პირ - ველ - სა - ვე ა - გე -

da ghirs - q'o p'ir - vel - sa - ve a - ge -

ბუ - ლე - ბა - სა უ - ხრწნელ - სა.

ბუ - ლე - ბა - სა უ - ხრწნელ - სა.

bu - le - ba - sa u - khrts'nel - sa.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

31

ე - ჰა, დი - დე - ბუ - ლი სა - კვირ - ვე - ლი,

ე - ჰა, დი - დე - ბუ - ლი სა - კვირ - ვე - ლი,

e - ha, di - de - bu - li sa - kvir - ve - li,

რა - მე - თუ ქალ - წუ - ლი ქე - რო-ბინ-თა საყ - დარ - თა

რა - მე - თუ ქალ - წუ - ლი ქე - რო-ბინ-თა საყ - დარ - თა

ra - me - tu qal - ts'u - li qe - ro - bin - ta saq' - dar - ta

მი - მსგავ - სე - ბულ ი - პო - ა ქვე - ყა - ნა - სა

მი - მსგავ - სე - ბულ ი - პო - ა ქვე - ყა - ნა - სა

mi-msgav-se - bul i - p'o - a qve - q'a - na - sa

ზე - და, ი - ტვირ - თა მკლავ - თა ზე - და

ზე - და, ი - ტვირ - თა მკლავ - თა ზე - და

ze - da, i - t'vir - ta mklav - ta ze - da

და-მბა-დე-ბე - ლი ცა - თა და ქვე - ყა - ნი - სა.

და-მბა-დე-ბე - ლი ცა - თა და ქვე - ყა - ნი - სა.

da-mba-de-be - li tsa - ta da qve - q'a - ni - sa,

მო - ვე - დით, მო - რწმუ - ნე - ნო, გაბ - რი - ე - ლის თა - ნა

მო - ვე - დით, მო - რწმუ - ნე - ნო, გაბ - რი - ე - ლის თა - ნა

mo - ve - dit, mo - rts'mu - ne - no, gab - ri - e - lis ta - na

ვა - ქებ - დეთ და ვი - ტყო - დით: გი - ხა - რო - დენ, სა -

ვა - ქებ - დეთ და ვი - ტყო - დით: გი - ხა - რო - დენ, სა -

va - qeb - det da vi - tq'o - dit: gi - kha - ro - den, sa -

ხა - რუ - ლე - ვა - ნო, უ - ფა - ლი შენ თა - ნა,

ხა - რუ - ლე - ვა - ნო, უ - ფა - ლი შენ თა - ნა,

kha - ru - le - va - no, u - pa - li shen ta - na,

რო - მე - ლი მო - სცემს სო - ფელ - სა შენ მი -

რო - მე - ლი მო - სცემს სო - ფელ - სა შენ მი -

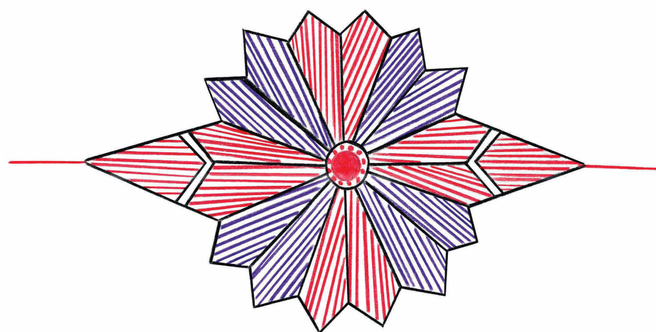
ro - me - li mo - stsems so - pel - sa shen mi -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ერ დიდ - სა წყა - ლო - ბა - სა.

ერ დიდ - სა წყა - ლო - ბა - სა.

er did - sa ts'q'a - lo - ba - sa.

დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა ჴმაჲ ა
Resurrectional Stichera on "Lord, I have cried" the First Tone

თჳთნი

Idiomela

ა დასდებელი
Troparion 1

32

სა-მწუხ-რო - ნი ლოც - ვა - ნი ჩვენ - ნი
სა-მწუხ-რო - ნი ლოც - ვა - ნი ჩვენ - ნი
sa-mts'ukh-ro - ni lots - va - ni chven - ni

შე-ი-წი-რენ, წმი - და - ო უ-ფა - ლო, და მო-გვმად-ლე ჩვენ,
შე-ი-წი-რენ, წმი - და - ო უ-ფა - ლო, და მო-გვმად-ლე ჩვენ,
she-i-ts'i-ren, ts'mi - da - o u-pa - lo, da mo-gvmad-le chven,

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ-ვა-თა, რა - მე - თუ შენ მხო-ლო ხარ,
მო - ტე - ვე - ბა ცოდ-ვა-თა, რა - მე - თუ შენ მხო-ლო ხარ,
mo - t'e - ve - ba tsod - va - ta, ra - me - tu shen mkho - lo khar,

რო-მელ-მან უ - ჩვე-ნე სო - - - ფელ-სა აღ-დგო-მა.

რო-მელ-მან უ - ჩვე-ნე სო - - - ფელ-სა აღ-დგო-მა.

ro-mel-man u - chve-ne so - - - pel-sa agh-dgo-ma.

ბ დასდებელი

Troparion 2

33

მო - ა - დე - გით, ერ - ნო, სი - ონ - სა

მო - ა - დე - გით, ერ - ნო, სი - ონ - სა

mo - a - de - git, er - no, si - on - sa

და მო - ი - ცე - ვით ი - გი

და მო - ი - ცე - ვით ი - გი

da mo - i - tse - vit i - gi

და მი-ე-ცით დი-დე-ბა მას ში-ნა აღ - დგო - მილ-სა მკვდრე-თით,

და მი-ე-ცით დი-დე-ბა მას ში-ნა აღ - დგო - მილ-სა მკვდრე-თით,

da mi-e-tsit di-de-ba mas shi-na agh - dgo - mil-sa mkvdre-tit,

გ დასდებელი
Troparion 3

34

და ვა - დი - დებ - დეთ მის - სა მკვდრე - თით აღ - დგო - მა - სა,

და ვა - დი - დებ - დეთ მის - სა მკვდრე - თით აღ - დგო - მა - სა,

da va - di - deb - det mis - sa mkvdre - tit agh - dgo - ma - sa,

რა-მე-თუ ი - გი არს ღმერ - თი ჩვე - ნი, რომელმან საცთურისაგან

რა-მე-თუ ი - გი არს ღმერ - თი ჩვე - ნი, რომელმან საცთურისაგან

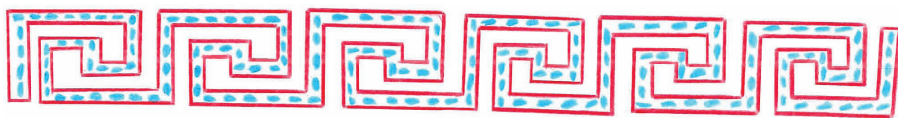
ra-me-tu i - gi ars ghmer - ti chve - ni, romelman satsturisagan

შენელებით

მტერი-სა სო - ფე - ლი გა - - - ნა - თა - ვი - სუფ - ლა.

მტერი-სა სო - ფე - ლი გა - - - ნა - თა - ვი - სუფ - ლა.

mt'eri - sa so - pe - li ga - - - na - ta - vi - sup - la.

სხუანი ძუელნი ჴმაჲ ა

Other Stichera (the old ones) the First Tone

თჳთნი

Idiomela

ა დასდებელი

Troparion 1

35

იხარებდით ცანი და გალობდით საფუ - ძველ - ნი ქვე - ყა -

იხარებდით ცანი და გალობდით საფუ - ძველ - ნი ქვე - ყა -

ikharebdit tsani da galobdit sapu - dzvel - ni qve - q'a -

ნი - სა - ნი, ღაღადებდით მთანი მხი - ა - რუ - ლე - ბა - სა,

ნი - სა - ნი, ღაღადებდით მთანი მხი - ა - რუ - ლე - ბა - სა,

ni - sa - ni, ghaghadebdit mtani mkhi - a - ru - le - ba - sa,

რა - მეთუ აჰა-ესერა ემმანუელ ცოდვანი ჩვენ - ნი ჯვარ -

რა - მეთუ აჰა-ესერა ემმანუელ ცოდვანი ჩვენ - ნი ჯვარ -

ra - metu aha - esera emmanuel tsodvani chven - ni jvar -

სა შე - მშჭვალ - ნა და ცხორებისმომცემელმან სი - კვდი - ლი

სა შე - მშჭვალ - ნა და ცხორებისმომცემელმან სი - კვდი - ლი

sa she - mshch'val - na da tskhorebismomtsemelman si - kvdi - li

მო - ა - კვდი - ნა და ა - დამ ა - ღა - დგი - ნა,

მო - ა - კვდი - ნა და ა - დამ ა - ღა - დგი - ნა,

mo - a - kvdi - na da a - dam a - gha - dgi - na,

ვი - თარ - ცა კაცთ-მო - ყვა - რე არს.

ვი - თარ - ცა კაცთ-მო - ყვა - რე არს.

vi - tar - tsa katst-mo-q'va - re ars.

ბ დასდებელი

Troparion 2

36

ხორ-ცი-თა ნებ-სით თვი - სით ჯვარ-ცმულ - სა ჩვენ - თვის,

ხორ-ცი-თა ნებ-სით თვი - სით ჯვარ-ცმულ - სა ჩვენ - თვის,

khor-tsi-ta neb-sit tvi - sit jvar - tsmul - sa chven - tvis,

ვნე-ბულ-სა და და-ფლულ-სა და აღ - დგო - მილ - სა მკვდრე - თით

ვნე-ბულ-სა და და-ფლულ-სა და აღ - დგო - მილ - სა მკვდრე - თით

vne - bul - sa da da - plul - sa da agh - dgo - mil - sa mkvdre - tit

უ - გალობდეთ და ვიტყოდით: დაამტკიცე მართლმადიდებლობით ეკ -

უ - გალობდეთ და ვიტყოდით: დაამტკიცე მართლმადიდებლობით ეკ -

u - galobdet da vit'q'odit: daamt'kitse martlmadideblobit ek -

ლე - სი - ა შე - ნი, ქრის - ტე, და მშვი - დო - ბა - ყავ ცხო - რე -

ლე - სი - ა შე - ნი, ქრის - ტე, და მშვი - დო - ბა - ყავ ცხო - რე -

le - si - a she - ni, qris - t'e, da mshvi - do - ba - q'av tskho - re -

ბი - სა - თვის ჩვე - ნი - სა, ვი - თარ - ცა სა -

ბი - სა - თვის ჩვე - ნი - სა, ვი - თარ - ცა სა -

bi - sa - tvis chve - ni - sa, vi - tar - tsa sa -

ხი - ერ ხარ და კაცთ-მო - ყვა - რე.

ხი - ერ ხარ და კაცთ-მო - ყვა - რე.

khi - er khar da katst-mo-q'va-re.

გ დასდებელი
Troparion 3

37

ცხო-რე-ბის-მო-მცე-მელ - სა სა-ფლავ - სა შენ - სა

ცხო-რე-ბის-მო-მცე-მელ - სა სა-ფლავ - სა შენ - სა

tskho-re-bis-mo-mtse-mel - sa sa-plav - sa shen - sa

წი - ნა - შე მდგო-მა - რე - ნი უ - ღირს - ნი ე - სე

წი - ნა - შე მდგო-მა - რე - ნი უ - ღირს - ნი ე - სე

ts'i-na-she mdgo-ma-re-ni u - ghirs - ni e - se

დი - დებისმეტყველებასა შევსწირავთ გამოუთქუმელისა მოწყალებისა შენი-

დი - დებისმეტყველებასა შევსწირავთ გამოუთქუმელისა მოწყალებისა შენი-

di - debismet'q'velebasa shevsts'iravt gamoutqumelisa mots'q'alebisa sheni-

სა, ქრის - ტე ღმერ-თო ჩვე - ნო, რამეთუ ჯვარცმა თავს-იდევ და

სა, ქრის - ტე ღმერ-თო ჩვე - ნო, რამეთუ ჯვარცმა თავს-იდევ და

sa, qris - t'e ghmer-to chve - no, rametu jvartsma tavs - idev da

სი - კვდი - ლი, უ - ცოდ - ვე - ლო, რა - თა სო-ფელ-სა მო - ა - ნი - ჭო

სი - კვდი - ლი, უ - ცოდ - ვე - ლო, რა - თა სო-ფელ-სა მო - ა - ნი - ჭო

si - kvdi - li, u - tsod - ve - lo, ra - ta so - pel - sa mo - a - ni - ch'o

აღ-დგო-მა, ვი - თარ - ცა კაცთ-მო - ყვა-რე ხარ.

აღ-დგო-მა, ვი - თარ - ცა კაცთ-მო - ყვა-რე ხარ.

agh-dgo-ma, vi - tar - tsa katst-mo-q'va-re khar.

დ დასდებელი

Troparion 4

38

მა - მი - სა თა - ნა - და - უ - სა - ბა - მო - სა

მა - მი - სა თა - ნა - და - უ - სა - ბა - მო - სა

ma - mi - sa ta - na - da - u - sa - ba - mo - sa

და თა - ნა - სა - მა - რა - დი - სო - სა სი - ტყვა - სა,

და თა - ნა - სა - მა - რა - დი - სო - სა სი - ტყვა - სა,

da ta - na - sa - ma - ra - di - so - sa si - t'q'va - sa,

ქალ - წულებრივისაგან საშოსა ხორციელ - ქმნულ - სა გა - მო-

ქალ - წულებრივისაგან საშოსა ხორციელ - ქმნულ - სა გა - მო-

qal - ts'ulebrivisagan sashosa khortsiel - qmnul - sa ga - mo-

უ - თქმე - ლად, და ჯვარცმისა და სიკვდილისა ნებ - სით

უ - თქმე - ლად, და ჯვარცმისა და სიკვდილისა ნებ - სით

u - tqme - lad, da jvartsmisa da sikvdilisa neb - sit

ჩვენ - თვის თავს - მდე - ბელ - სა და აღდგომილსა დიდებით

ჩვენ - თვის თავს - მდე - ბელ - სა და აღდგომილსა დიდებით

chven - tvis tavs - mde - bel - sa da aghdgomilsa didebit

ვა - ქებ - დეთ და ვი - ტყო - დით:

ვა - ქებ - დეთ და ვი - ტყო - დით:

va - qeb - det da vi - t'q'o - dit:

ცხო - რე - ბის - მომ - ცე - მე - ლო უ - ფა - ლო, დი - დე - ბა შენ - და,

ცხო - რე - ბის - მომ - ცე - მე - ლო უ - ფა - ლო, დი - დე - ბა შენ - და,

tskho - re - bis - mom - tse - me - lo u - pa - lo, di - de - ba shen - da,

მა - ცხო - ვა - რო სულ-თა ჩვენ-თა-ო.

მა - ცხო - ვა - რო სულ-თა ჩვენ-თა-ო.

ma - tskho - va - ro sul - ta chven-ta - o.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

39

ყოვ-ლი-სა სო-ფლი-სა დი-დე-ბა-სა კაც-თა - გან გა - მო - სრულ-სა

ყოვ-ლი-სა სო-ფლი-სა დი-დე-ბა-სა კაც-თა - გან გა - მო - სრულ-სა

q'ov - li - sa so - pli - sa di - de - ba - sa kats - ta - gan ga - mo - srul - sa

და მე - უ - ფი - სა მშო - ბელ - სა, ზე - ცი - სა ბჭე - სა, უ - გა - ლობ - დეთ მა -

და მე - უ - ფი - სა მშო - ბელ - სა, ზე - ცი - სა ბჭე - სა, უ - გა - ლობ - დეთ მა -

da me - u - pi - sa msho - bel - sa, ze - tsi - sa bch'e - sa, u - ga - lob - det ma -

რი - ამს ქალ - წულ - სა, უ - ხორ - ცო - თა სა - ქე - ბელ - სა და მო-

რი - ამს ქალ - წულ - სა, უ - ხორ - ცო - თა სა - ქე - ბელ - სა და მო-

ri - ams qal - ts'ul - sa, u - khor - tso - ta sa - qe - bel - sa da mo-

რწმუ - ნე - თა სა - მკა - ულ - სა. ე - სე მხო - ლო გა - მო - შჩნდა ცად და ტაძ -

რწმუ - ნე - თა სა - მკა - ულ - სა. ე - სე მხო - ლო გა - მო - შჩნდა ცად და ტაძ -

rts'mu - ne - ta sa - mka - ul - sa. e - se mkho - lo ga - mo - shchnda tsad da tadz -

რად ღმრთე - ე - ბი - სა, ა - მან - ვე შუ - ვა - კე - დე - ლი მტე - რო -

რად ღმრთე - ე - ბი - სა, ა - მან - ვე შუ - ვა - კე - დე - ლი მტე - რო -

rad ghmrte - e - bi - sa, a - man - ve shu - va - ke - de - li mt'e - ro -

ბი - სა და - ჰხსნა და მშვიდობა მოგვართვა და სა-სუ - ფე -

ბი - სა და - ჰხსნა და მშვიდობა მოგვართვა და სა-სუ - ფე -

bi - sa da - hkhsna da mshvidoba mogvartva da sa-su - pe -

ვე - ლი გან - გვი - ღო; ესე მხოლო გვაქვნდინ ჩვენ სარწმუ - ნო -

ვე - ლი გან - გვი - ღო; ესე მხოლო გვაქვნდინ ჩვენ სარწმუ - ნო -

ve - li gan - gvi - gho; ese mkholo gvaqvndin chven sartsmu - no -

ე - ბი-სა სი - მტკი - ცედ და მის-გან შო-ბი-ლი უ-ფა-ლი გვაქვს ჩვენ წი-ნა-

ე - ბი-სა სი - მტკი - ცედ და მის-გან შო-ბი-ლი უ-ფა-ლი გვაქვს ჩვენ წი-ნა-

e - bi-sa si - mt'ki - tsed da mis-gan sho-bi-li u-pa-li gvaqvs chven ts'i-na-

მბრძო - ლად და მა-ცხოვ - რად; გან - ძლი-ერ-დით, უ-კვე, გან-ძლი-

მბრძო - ლად და მა-ცხოვ - რად; გან - ძლი-ერ-დით, უ-კვე, გან-ძლი-

mbrdzo - lad da ma-tskhov - rad; gan - dzli - er - dit, u - kve, gan-dzli -

ერ - დით, ერ - ნო ღმრთი - სა - ნო, რა - მე - თუ ი - გი

ერ - დით, ერ - ნო ღმრთი - სა - ნო, რა - მე - თუ ი - გი

er - dit, er - no ghmrti - sa - no, ra - me - tu i - gi

ჰბრძავს მტერ - თა ჩვენ - თა და აც - ხოვ - ნებს სულ - თა ჩვენ - თა,

ჰბრძავს მტერ - თა ჩვენ - თა და აც - ხოვ - ნებს სულ - თა ჩვენ - თა,

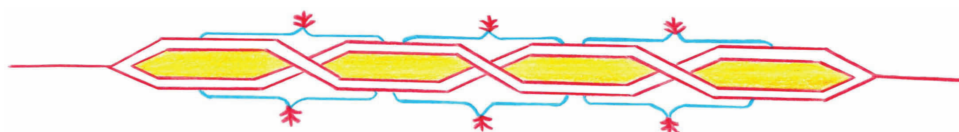
hbrdzavs mt'er - ta chven - ta da ats - khov - nebs sul - ta chven - ta,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ვი - თარ - ცა კაცთ - მო - ყვა - რე არს.

ვი - თარ - ცა კაცთ - მო - ყვა - რე არს.

vi - tar - tsa katst - mo - q'va - re ars.

დღესა ორშაბათსა. წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ ჴმაჲ ა

Monday. Stichera of the Saint Archangels the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

40

ზე - ცი - სა გან - წე - სე - ბულ - თა უ - ხორ -

ზე - ცი - სა გან - წე - სე - ბულ - თა უ - ხორ -

ze - tsi - sa gan - ts'e - se - bul - ta u - khor -

ცო - თა ძალ - თა ან - გე - ლოზ - თა მთა - ვარ - ნო, მი -

ცო - თა ძალ - თა ან - გე - ლოზ - თა მთა - ვარ - ნო, მი -

tso - ta dzal - ta an - ge - loz - ta mta - var - no, mi -

ქა - ელ და გაბ - რი - ელ, გვი - თხო - ვეთ ღმრთი - სა - გან,

ქა - ელ და გაბ - რი - ელ, გვი - თხო - ვეთ ღმრთი - სა - გან,

qa - el da gab - ri - el, gvi - tkho - vet ghmrti - sa - gan,

რომ - ლი-სა-ცა წი - ნა - შე მდგო-მა - რე ხართ თქვენ,

რომ - ლი-სა-ცა წი - ნა - შე მდგო-მა - რე ხართ თქვენ,

rom - li-sa-tsa ts'i - na - she mdgo-ma - re khart tqven,

რა - თა მო - ა - ნი - ჭოს სულ - თა ჩვენ-

რა - თა მო - ა - ნი - ჭოს სულ - თა ჩვენ-

ra - ta mo - a - ni - ch'os sul - ta chven-

თა ა-უ - რა-ცხე-ლი დი-დი წყა-ლო-ბა.

თა ა-უ - რა-ცხე-ლი დი-დი წყა-ლო-ბა.

ta a-u - ra-tskhe-li di-di ts'q'a-lo-ba.

ბ დასდებელი

Troparion 2

41

ძლე - ვი - სა გა - ლო - ბა - სა, ღმრთი-სა

ძლე - ვი - სა გა - ლო - ბა - სა, ღმრთი-სა

dzle - vi - sa ga - lo - ba - sa ghmrti-sa

შე - მწირ - ველ - ნო, რო - მელ - ნი ა - ღა - სრუ - ლებთ

შე - მწირ - ველ - ნო, რო - მელ - ნი ა - ღა - სრუ - ლებთ

she - mts'ir - vel - no, ro - mel - ni a - gha - sru - lebt

სა - ღმრთო - თა ბრძა - ნე - ბა - თა, დიდ - ნო ე - რის - თავ - ნო

სა - ღმრთო - თა ბრძა - ნე - ბა - თა, დიდ - ნო ე - რის - თავ - ნო

sa - ghmrto - ta brdza - ne - ba - ta, did - no e - ris - tav - no

ბრწყინ - ვა - ლე - ნო, ელ - ვის სა - ხედ შე - მკო - ბილ - ნო,

ბრწყინ - ვა - ლე - ნო, ელ - ვის სა - ხედ შე - მკო - ბილ - ნო,

brts'q'in - va - le - no, el - vis sa - khed she - mko - bil - no,

ნუ და - სცხრე - ბით ვედ - რე - ბად ჩვენ - თვის უ - ფლი - სა

ნუ და - სცხრე - ბით ვედ - რე - ბად ჩვენ - თვის უ - ფლი - სა

nu da - stskhre - bit ved - re - bad chven - tvis u - pli - sa

მი-მართ, რო - მელ-ნი ღირ - სად პა-ტივ-გცემთ თქვენ.

მი-მართ, რო - მელ-ნი ღირ - სად პა-ტივ-გცემთ თქვენ.

mi-mart, ro - mel-ni ghir - sad p'a-t'iv-gtsemt tqven.

გ დასდებელი
Troparion 3

42

ცხო - ველ - სა მას ნა - თელ - სა, ღმრთი - სა

ცხო - ველ - სა მას ნა - თელ - სა, ღმრთი - სა

tskho - vel - sa mas na - tel - sa, ghmrti - sa

დი - დე - ბა - სა წი - ნა - შე მდგო - მა - რე ხართ, მი -

დი - დე - ბა - სა წი - ნა - შე მდგო - მა - რე ხართ, მი -

di - de - ba - sa ts'i - na - she mdgo - ma - re khart, mi -

ქა - ელ და გაბ - რი - ელ, და ჰგა - ლობთ მა - რა - დის:

ქა - ელ და გაბ - რი - ელ, და ჰგა - ლობთ მა - რა - დის:

qa - el da gab - ri - el, da hga - lobt ma - ra - dis:

კურ - თხე - ულ არს მა - ღა - ლი და - უ - სა - ბა - მო,

კურ - თხე - ულ არს მა - ღა - ლი და - უ - სა - ბა - მო,

kur - tkhe - ul ars ma - gha - li da - u - sa - ba - mo,

რომ - ლი - სა დი - დე - ბი - თა სა - ვსე ა - რი - ან

რომ - ლი - სა დი - დე - ბი - თა სა - ვსე ა - რი - ან

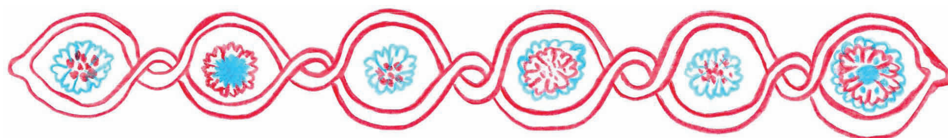
rom - li - sa di - de - bi - ta sa - vse a - ri - an

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ცა - ნი და ქვე - ყა - ნა უ - კუ - ნი - სა-მდე.

ცა - ნი და ქვე - ყა - ნა უ - კუ - ნი - სა-მდე.

tsa - ni da qve - q'a - na u - ku - ni - sa-mde.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

ქრისტე კაცთმოყუარე...

O, Christ, the lover of mankind...

ა დასდებელი

Troparion 1

43

მი - ქა - ელ და გაბ - რი - ელ, დიდ - ნო

მი - ქა - ელ და გაბ - რი - ელ, დიდ - ნო

mi - qa - el da gab - ri - el, did - no

მთა - ვარ - ან - გე - ლოზ - ნო მე - უ - ფი - სა - ნო,

მთა - ვარ - ან - გე - ლოზ - ნო მე - უ - ფი - სა - ნო,

mta - var - an - ge - loz - no me - u - pi - sa - no,

რო - მელ - ნი ჰხე - დავთ ნა - თელ - სა სა - ღმრთო - სა

რო - მელ - ნი ჰხე - დავთ ნა - თელ - სა სა - ღმრთო - სა

ro - mel - ni hkhe - davt na - tel - sa sa - ghmrto - sa

და ჰგა - ლობთ მა - რა - დის
და ჰგა - ლობთ მა - რა - დის
da hga - lobt ma - ra - dis

ზე - ცი - სა წეს-თა თა-ნა სა - ღმრთო-თა ქე - ბი - თა,
ზე - ცი - სა წეს-თა თა-ნა სა - ღმრთო-თა ქე - ბი - თა,
ze - tsi - sa ts'es-ta ta-na sa - ghmrto-ta qe - bi - ta,

ი-თხო-ვეთ მის-გან, რა - თა მო - ა - ნი-ჭოს სულ - თა ჩვენ - თა
ი-თხო-ვეთ მის-გან, რა - თა მო - ა - ნი-ჭოს სულ - თა ჩვენ - თა
i-tkho-vet mis-gan, ra - ta mo - a - ni-ch'os sul - ta chven - ta

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ
დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ
di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

44

დი-დი სა-ი-დუმ - ლო, რო - მე - ლი

დი-დი სა-ი-დუმ - ლო, რო - მე - ლი

di-di sa-i-dum - lo, ro - me - li

ან - გე - ლოზ-თა-გან უ - ცნა - ურ ი - ყო

ან - გე - ლოზ-თა-გან უ - ცნა - ურ ი - ყო

an - ge - loz - ta - gan u - tsna - ur i - q'o

და პირ - ველ სა - უ - კუ-ნით - გან და - ფა - რულ,

და პირ - ველ სა - უ - კუ-ნით - გან და - ფა - რულ,

da p'ir - vel sa - u - ku - nit - gan da - pa - rul,

გე - რწმუ - ნა, გაბ - რი - ელ,

გე - რწმუ - ნა, გაბ - რი - ელ,

ge - rts'mu - na, gab - ri - el,

და ე - სე ა-უწ-ყე ქალ - წულ-სა უ-ბი-წო - სა,

და ე - სე ა-უწ-ყე ქალ - წულ-სა უ-ბი-წო - სა,

da e - se a-uts'-q'e qal - ts'ul-sa u-bi-ts'o - sa,

რომ-ლი - სა თა - ნა ნუ და-სცხრე-ბი ო - ხად

რომ-ლი - სა თა - ნა ნუ და-სცხრე-ბი ო - ხად

rom-li - sa ta - na nu da-stskhre-bi o - khad

სულ - თა ჩვენ - თა - თვის, რო - მელ - ნი შენ

სულ - თა ჩვენ - თა - თვის, რო - მელ - ნი შენ

sul - ta chven - ta - tvis, ro - mel - ni shen

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

გ დასდებელი
Troparion 3

45 რო-მელ-ნი ნათ-ლი - თა ყოვ - ლად - სავ -

რო-მელ-ნი ნათ-ლი - თა ყოვ - ლად - სავ -

ro - mel - ni nat - li - ta q'ov - lad - sav -

სე ხართ და ჰყოფთ ნე - ბა - სა ყოვ - ლი - სა -

სე ხართ და ჰყოფთ ნე - ბა - სა ყოვ - ლი - სა -

se khart da hq'opt ne - ba - sa q'ov - li - sa -

მპყრო-ბე - ლი - სა - სა, და ა - ღა - სრუ - ლებთ თქვენ

მპყრო-ბე - ლი - სა - სა, და ა - ღა - სრუ - ლებთ თქვენ

mp'q'ro-be - li - sa - sa, da a - gha - sru - lebt tqven

ბრძა - ნე - ბა - თა მის - თა,

ბრძა - ნე - ბა - თა მის - თა,

brdza - ne - ba - ta mis - ta,

მი - ქა - ელ და გაბ-რი-ელ მთა - ვარ - ან - გე - ლოზ - ნო,

მი - ქა - ელ და გაბ-რი-ელ მთა - ვარ - ან - გე - ლოზ - ნო,

mi - qa - el da gab - ri - el mta - var - an - ge - loz - no,

ყოვ-ლად-ქე - ბულ - ნო, გვი - თხო-ვეთ სულ-თა ჩვენ-თა - თვის

ყოვ-ლად-ქე - ბულ - ნო, გვი - თხო-ვეთ სულ-თა ჩვენ-თა - თვის

q'ov - lad - qe - bul - no, gvi - tkho - vet sul - ta chven - ta - tvis

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

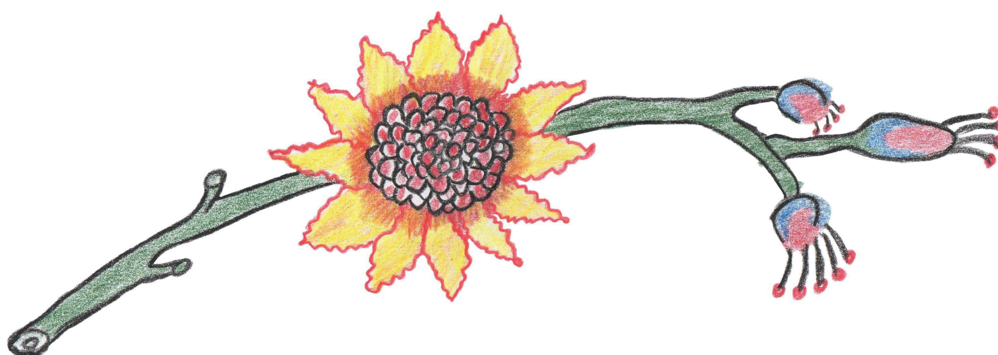
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი **„დავითის ძირთაგან“** კჳრიაკესა იხილე – გვ. 227, № 24.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

მასვე ზედა

The same automelon

ა დასდებელი

Troparion 1

46

ან - გე-ლოზ-თა გუნდ - ნო, ღმრთი - სა საყ -

ან - გე-ლოზ-თა გუნდ - ნო, ღმრთი - სა საყ -

an - ge - loz - ta gund - no, ghmrti - sa saq' -

დარ - თა წი-ნა-შე მდგო - მა - რე ხართ თქვენ

დარ - თა წი-ნა-შე მდგო - მა - რე ხართ თქვენ

dar - ta ts'i-na-she mdgo - ma - re khart tqven

და მის - მი - ე - რი - თა მით ბრწყინ - ვა - ლე - ბი - თა

და მის - მი - ე - რი - თა მით ბრწყინ - ვა - ლე - ბი - თა

da mis - mi - e - ri - ta mit brts'q'in - va - le - bi - ta

ჰნა - თობთ სა - კვირ - ვე - ლად,

ჰნა - თობთ სა - კვირ - ვე - ლად,

hna - tobt sa - kvir - ve - lad,

და სა - უ-კუ-ნო-თა ბრწყინ - ვა - ლე-ბი-თა ჰბრწყი - ნავთ,

და სა - უ-კუ-ნო-თა ბრწყინ - ვა - ლე-ბი-თა ჰბრწყი - ნავთ,

da sa - u-ku-no-ta brts'q'in - va - le-bi-ta hbrts'q'i - navt,

და წო-დე-ბულ ხართ ნათ-ლად მე-ო-რედ, გვი-თხო-ვეთ ჩვენ

და წო-დე-ბულ ხართ ნათ-ლად მე-ო-რედ, გვი-თხო-ვეთ ჩვენ

da ts'o-de-bul khart nat-lad me-o-red, gvi-tkho-vet chven

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

47

უ - კვდავ-ნო ან - გე - ლოზ - ნო, ცხო - რე -

უ - კვდავ-ნო ან - გე - ლოზ - ნო, ცხო - რე -

u - kvdav - no an - ge - loz - no, tskho - re -

ბა უ - კვდა-ვი პირ-ვე-ლი - სა ცხო-რე-ბი-სა - გან

ბა უ - კვდა-ვი პირ-ვე-ლი - სა ცხო-რე-ბი-სა - გან

ba u - kvda-vi p'ir-ve-li - sa tskho-re-bi-sa - gan

მო - გი - ღე - ბი - ეს, ყოვ-ლად - დი - დე - ბულ - ნო,

მო - გი - ღე - ბი - ეს, ყოვ-ლად - დი - დე - ბულ - ნო,

mo - gi - ghe - bi - es, q'ov - lad - di - de - bul - no,

და ხე - დავთ მა - რა - დის
და ხე - დავთ მა - რა - დის
da khe - davt ma - ra - dis

დი - დე - ბა-სა მის-სა აღ - ვსე - ბულ-ნი ნათ-ლი - თა,
დი - დე - ბა-სა მის-სა აღ - ვსე - ბულ-ნი ნათ-ლი - თა,
di - de - ba-sa mis-sa agh - vse - bul-ni nat-li - ta,

ჰო - ი, ყოვ - ლად - ბრძენ - ნო, და ჰნა-თობთ, ვი - თარ - ცა ლამ -
ჰო - ი, ყოვ - ლად - ბრძენ - ნო, და ჰნა-თობთ, ვი - თარ - ცა ლამ -
ho - i, q'ov - lad - brdzen - no, da hna-tobt, vi - tar-tsa lam -

პარ - ნი მნა - თობ - ნი და ყო - ველ - თა
პარ - ნი მნა - თობ - ნი და ყო - ველ - თა
p'ar - ni mna - tob - ni da q'o - vel - ta

კი - დე - თა გა - ნა - ნათ - ლებთ.

კი - დე - თა გა - ნა - ნათ - ლებთ.

ki - de - ta ga - na - nat - lebt.

გ დასდებელი
Troparion 3

48

საყ-დარ-ნო, მთავ-რო - ბა - ნო და ძალ -

საყ-დარ-ნო, მთავ-რო - ბა - ნო და ძალ -

saq'-dar-no, mtav-ro - ba - no da dzal -

ნო, მთა - ვარ-ან-გე-ლოზ - ნო და ან-გე-ლოზ - ნო,

ნო, მთა - ვარ-ან-გე-ლოზ - ნო და ან-გე-ლოზ - ნო,

no, mta - var-an-ge-loz - no da an-ge-loz - no,

სე-რა-ბინ-ქე-რო-ბინ-ნო და უფ - ლე - ბა - ნო

სე-რა-ბინ-ქე-რო-ბინ-ნო და უფ - ლე - ბა - ნო

se-ra-bin-qe-ro-bin-no da up - le - ba - no

და ხელ - მწი - ფე - ბა - ნო,

და ხელ - მწი - ფე - ბა - ნო,

da khel - mts'i - pe - ba - no,

ქრის - ტე - სა ღმერთ-სა ე - ვედ - რე - ნით, რა - თა მო - სცეს

ქრის - ტე - სა ღმერთ-სა ე - ვედ - რე - ნით, რა - თა მო - სცეს

qris - t'e - sa ghmert-sa e - ved - re - nit, ra - ta mo - stses

შე - მსხმელ - თა თქვენ - თა ზე - ცით მშვი - დო - ბა და

შე - მსხმელ - თა თქვენ - თა ზე - ცით მშვი - დო - ბა და

she-mskhmel - ta tqven - ta ze - tsit mshvi - do - ba da

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

di - di tsq'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხმენ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხმენ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhmen.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

49

შე-მწე შე-უ-წევ - ნელ - თა ხა - რი

შე-მწე შე-უ-წევ - ნელ - თა ხა - რი

she-mts'e she-u-ts'ev - nel - ta kha - ri

შენ და სა-სო ყო-ველ - თა - ვე უ - სა - სო - თა,

შენ და სა-სო ყო-ველ - თა - ვე უ - სა - სო - თა,

shen da sa-so q'o-vel - ta - ve u - sa - so - ta,

ღმრთი-სა დე-და-ო, და და - მხსნე - ლი ძვირ - თა,

ღმრთი-სა დე-და-ო, და და - მხსნე - ლი ძვირ - თა,

ghmrti-sa de-da-o, da da - mkhsne - li dzvir - ta,

მი - ხსენ ცოდ - ვა - თა - გან

მი - ხსენ ცოდ - ვა - თა - გან

mi - khsen tsod - va - ta - gan

და ჭირ - თა და ურ-ვა - თა სა-წუთ-რო - სა - თა,

და ჭირ - თა და ურ-ვა - თა სა-წუთ-რო - სა - თა,

da ch'ir - ta da ur-va - ta sa-ts'ut-ro - sa - ta,

ყოვ-ლად-უ - ხრწნე-ლო, რა - თა მა-რა-დის გა-ლო-ბა -

ყოვ-ლად-უ - ხრწნე-ლო, რა - თა მა-რა-დის გა-ლო-ბა -

q'ov-lad-u - khrts'ne-lo, ra - ta ma-ra-dis ga-lo-ba -

სა შე - გა - სხმი - დე, დი - დე - ბუ - ლო

სა შე - გა - სხმი - დე, დი - დე - ბუ - ლო

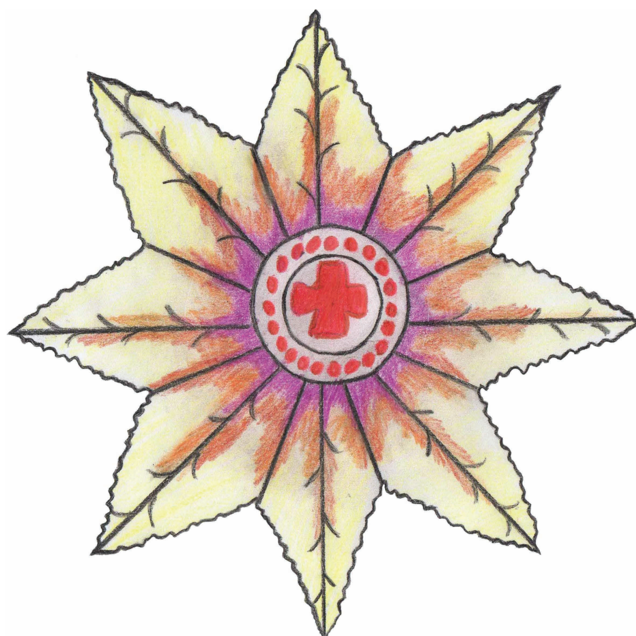
sa she - ga - skhmi - de, di - de - bu - lo

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

დე - და - ო მხსნე - ლი - სა - ო.

დე - და - ო მხსნე - ლი - სა - ო.

de - da - o mkhsne - li - sa - o.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ა

Stichera of the Theotokos the First Tone

წმიდანო მარტჳლნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი

Troparion 1

50

წმი-და-ო ტა-ძა - რო ღმრთი - სა - ო,

წმი-და-ო ტა-ძა - რო ღმრთი - სა - ო,

ts'mi-da - o t'a - dza - ro ghmrti - sa - o,

უ - ვრცე - ლე-სო ცა-თა - ო და უ - წმი - დე - სო

უ - ვრცე - ლე-სო ცა-თა - ო და უ - წმი - დე - სო

u - vrtse - le - so tsa - ta - o da u - ts'mi - de - so

ქე - რო - ბინ - თა - ო, ღმრთივ-მი - მად - ლე - ბუ - ლო

ქე - რო - ბინ - თა - ო, ღმრთივ-მი - მად - ლე - ბუ - ლო

qe - ro - bin - ta - o, ghmrtiv-mi - mad - le - bu - lo

ქალ - წუ - ლო უ - სძლო - ო,

ქალ - წუ - ლო უ - სძლო - ო,

qal - ts'u - lo u - sdzlo - o,

გან - მი - ნათ-ლენ თვალ-ნი გუ - ლი - სა ჩე - მი - სა - ნი

გან - მი - ნათ-ლენ თვალ-ნი გუ - ლი - სა ჩე - მი - სა - ნი

gan - mi - nat - len tval - ni gu - li - sa che - mi - sa - ni

და სუ - ლი ჩე - მი მხი - ა - რულ-ყავ მე - ო - ხე -

და სუ - ლი ჩე - მი მხი - ა - რულ-ყავ მე - ო - ხე -

da su - li che - mi mkhi - a - rul - q'av me - o - khe -

ბი - თა შე - ნი - თა და მომ - მად - ლე

ბი - თა შე - ნი - თა და მომ - მად - ლე

bi - ta she - ni - ta da mom - mad - le

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

mo - t'e - ve - ba tsod - va - ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

51

ცეცხ-ლი ღმრთე-ე - ბი - სა, სძა - ლო უ -

ცეცხ-ლი ღმრთე-ე - ბი - სა, სძა - ლო უ -

tsetskh-li ghmrte-e - bi - sa, sdza - lo u -

ხრწნე - ლო, შე - ი - წყნა - რე და ე - გე

ხრწნე - ლო, შე - ი - წყნა - რე და ე - გე

khrts'ne - lo, she - i - ts'q'na - re da e - ge

შენ შე - უ - წვე-ლად, ა - მის-თვის გე - ვედ - რე - ბი,

შენ შე - უ - წვე-ლად, ა - მის-თვის გე - ვედ - რე - ბი,

shen she - u - ts've-lad, a - mis - tvis ge - ved - re - bi,

მი - ხსენ ცეცხ - ლი - სა - გან

მი - ხსენ ცეცხ - ლი - სა - გან

mi - khsen tsetskh - li - sa - gan

სა - უ - კუ-ნო-სა მე-ო - ხე - ბი-თა შე-ნი - თა

სა - უ - კუ-ნო-სა მე-ო - ხე - ბი-თა შე-ნი - თა

sa - u - ku-no-sa me-o - khe - bi - ta she-ni - ta

და ტანჯ - ვა - თა - გან და მრა-ვალ-ფერ - თა სა - ცთურ -

და ტანჯ - ვა - თა - გან და მრა-ვალ-ფერ - თა სა - ცთურ -

da t'anj - va - ta - gan da mra-val-per - ta sa - tstur -

თა და - მი - ფა - რე სა - ფარ - ველ - სა

თა და - მი - ფა - რე სა - ფარ - ველ - სა

ta da - mi - pa - re sa - par - vel - sa

შენ - სა შე - ვედ - რე - ბუ - ლი.
შენ - სა შე - ვედ - რე - ბუ - ლი.
shen - sa she - ved - re - bu - li.

გ დასდებელი
Troparion 3

52

უ - ხრწნე-ლად ჰშევ ღმერ - თი, ქალ - წუ - ლო,
უ - ხრწნე-ლად ჰშევ ღმერ - თი, ქალ - წუ - ლო,
u - khrts'ne-lad hshev ghmer - ti, qal - ts'u - lo,

გან - მა - ქარ-ვე-ბე-ლი ი - გი ხრწნი-ლე-ბი - სა
გან - მა - ქარ-ვე-ბე-ლი ი - გი ხრწნი-ლე-ბი - სა
gan - ma - qar-ve-be-li i - gi khrts'ni-le-bi - sa

და მო-მცე-მე-ლი ჩვენ-და უ - ხრწნე - ლე - ბი - სა
და მო-მცე-მე-ლი ჩვენ-და უ - ხრწნე - ლე - ბი - სა
da mo-mtse-me-li chven-da u - khrtsne - le - bi - sa

და აწ გე - ვედ - რე - ბი,

და აწ გე - ვედ - რე - ბი,

da ats' ge - ved - re - bi,

ცოდ - ვა - თა-გან გან-ხრწნი-ლი ე - სე მო-ნა შე - ნი

ცოდ - ვა - თა-გან გან-ხრწნი-ლი ე - სე მო-ნა შე - ნი

tsod - va - ta-gan gan-khrts'ni-li e - se mo-na she - ni

მე-ო-ხე - ბი - თა შე - ნი-თა გან-მა - ახ-ლე, რა -

მე-ო-ხე - ბი - თა შე - ნი-თა გან-მა - ახ-ლე, რა -

me-o-khe - bi - ta she - ni-ta gan-ma - akh-le, ra -

თა გა - დი - დებ - დე და გმად - ლობ - დე

თა გა - დი - დებ - დე და გმად - ლობ - დე

ta ga - di - deb - de da gmad - lob - de

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

სა - სო - სა სოფ - ლი - სა - სა.

სა - სო - სა სოფ - ლი - სა - სა.

sa - so - sa sop - li - sa - sa.

სამშაბათსა. წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ ჴმაჲ ა

Tuesday. Stichera of the Forerunner the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

53

ზე - ცი - სა ძალ - თა უფ - ლი - სა, ქრის - ტეს

ზე - ცი - სა ძალ - თა უფ - ლი - სა, ქრის - ტეს

ze - tsi - sa dzal - ta up - li - sa, qris - t'es

მა - ცხოვ - რი - სა ნათ-ლის-მცე-მე - ლო, ღირ - სო ი -

მა - ცხოვ - რი - სა ნათ-ლის-მცე-მე - ლო, ღირ - სო ი -

ma - tskhov - ri - sa nat - lis - mtse - me - lo, ghir - so i -

ო - ვა - ნე ნე - ტა - რო, ნა - თე - ლი ი - გი სა - ღმრთო

ო - ვა - ნე ნე - ტა - რო, ნა - თე - ლი ი - გი სა - ღმრთო

o - va - ne ne - t'a - ro, na - te - li i - gi sa - ghmrto

მო - გვმად-ლე ჩვენ მე - ო - ხე - ბი - თა შე - ნი - თა

მო - გვმად-ლე ჩვენ მე - ო - ხე - ბი - თა შე - ნი - თა

mo - gvmad - le chven me - o - khe - bi - ta she - ni - ta

და შენ - დო - ბა ცოდ - ვა - თა

და შენ - დო - ბა ცოდ - ვა - თა

da shen - do - ba tsod - va - ta

გვი-თხო-ვე, ვი - თარ - ცა გაქვს კად-ნი - ე - რე-ბა.

გვი-თხო-ვე, ვი - თარ - ცა გაქვს კად-ნი - ე - რე-ბა.

gvi - tkho - ve, vi - tar - tsa gaqvs kad - ni - e - re - ba.

ბ დასდებელი

Troparion 2

54

რო - მელ - მან - ე - გე ნა - თელ - ეც უ - ფსკრულ -

რო - მელ - მან - ე - გე ნა - თელ - ეც უ - ფსკრულ -

ro - mel - man e - ge na - tel - ets u - pskrul -

სა მას დიდ - სა წყა - ლო - ბი - სა - სა, ქრის - ტეს წი - ნა -

სა მას დიდ - სა წყა - ლო - ბი - სა - სა, ქრის - ტეს წი - ნა -

sa mas did - sa ts'q'a - lo - bi - sa - sa, qris - t'es ts'i - na -

მორ - ბე - დო ღირ - სო, სი - მრავ - ლე - ნი ი - გი

მორ - ბე - დო ღირ - სო, სი - მრავ - ლე - ნი ი - გი

mor - be - do ghir - so, si - mrav - le - ni i - gi

ცოდ - ვა - თა მათ ჩემ - თა - ნი, ყოვ - ლად - ქე - ბუ - ლო,

ცოდ - ვა - თა მათ ჩემ - თა - ნი, ყოვ - ლად - ქე - ბუ - ლო,

tsod - va - ta mat chem - ta - ni, q'ov - lad - qe - bu - lo,

ა - ხო - ცენ და მო - მეც ნა - კა - დუ - ლი

ა - ხო - ცენ და მო - მეც ნა - კა - დუ - ლი

a - kho - tsen da mo - mets na - ka - du - li

ცრემლ-თა, რა - თა ვპო - ო დი-დი წყა-ლო-ბა.

ცრემლ-თა, რა - თა ვპო - ო დი-დი წყა-ლო-ბა.

tsreml - ta, ra - ta vp'o - o di - di ts'q'a - lo - ba.

გ დასდებელი

Troparion 3

55

ხელ - ნი ე - გე, რომ - ლი - თა შე - ე -

ხელ - ნი ე - გე, რომ - ლი - თა შე - ე -

khel - ni e - ge, rom - li - ta she - e -

ხე თავ - სა მას და - მბა - დე - ბე - ლი - სა - სა, ა -

ხე თავ - სა მას და - მბა - დე - ბე - ლი - სა - სა, ა -

khe tav - sa mas da - mba - de - be - li - sa - sa, a -

ღი - პყრენ შენ, ნე - ტა - რო, ჩვენ - თვის მის - სა მი - მართ

ღი - პყრენ შენ, ნე - ტა - რო, ჩვენ - თვის მის - სა მი - მართ

ghi - p'q'ren shen, ne - t'a - ro, chven - tvis mis - sa mi - mart

და გვი-თხო-ვე ხსნა სა - უ - კუ - ნე - თა მათ - გან

და გვი-თხო-ვე ხსნა სა - უ - კუ - ნე - თა მათ - გან

da gvi-tkho-ve khsna sa - u - ku-ne - ta mat - gan

სა - ტანჯ - ველ - თა და ღირს - ყო - ფად

სა - ტანჯ - ველ - თა და ღირს - ყო - ფად

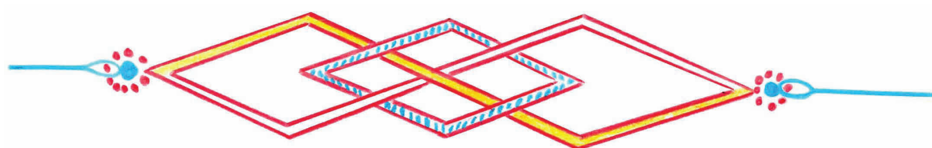
sa - t'anj - vel - ta da ghirs - q'o - pad

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ნა-წილ-სა მას მარ - თალ-თა-სა მარ-ჯვე-ნით მის-სა.

ნა-წილ-სა მას მარ - თალ-თა-სა მარ-ჯვე-ნით მის-სა.

na-ts'il-sa mas mar - tal-ta-sa mar-jve-nit mis-sa.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

შენ, სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ...

Thou, the Unoriginate Word...

ა დასდებელი

Troparion 1

56

ნათ - ლის - მცე - მე - ლო ქრის - ტე - სო, სუ - ლი -

ნათ - ლის - მცე - მე - ლო ქრის - ტე - სო, სუ - ლი -

nat - lis - mtse - me - lo qris - t'e - so, su - li -

სა ჩე - მი - სა წყლუ-ლე - ბა - ნი გან - კურ - ნენ და

სა ჩე - მი - სა წყლუ-ლე - ბა - ნი გან - კურ - ნენ და

sa che - mi - sa ts'q'lu - le - ba - ni gan - kur - nen da

მომ - მად - ლე მო - გე - ბად სი - წმი - დე და ღირ - სი

მომ - მად - ლე მო - გე - ბად სი - წმი - დე და ღირ - სი

mom - mad - le mo - ge - bad si - ts'mi - de da ghir - si

სი - ნა - ნუ - ლი, რა - თა ვპო - ო მე შენ - დო - ბა

სი - ნა - ნუ - ლი, რა - თა ვპო - ო მე შენ - დო - ბა

si - na - nu - li, ra - ta vp'o - o me shen - do - ba

ა - უ - რაც - ჴელ - თა ცოდ - ვა - თა

ა - უ - რაც - ჴელ - თა ცოდ - ვა - თა

a - u - rats - khel - ta tsod - va - ta

ჩემ - თა მო - წყა - ლე - ბი - - - თა ქრის-ტე-სი-თა.

ჩემ - თა მო - წყა - ლე - ბი - - - თა ქრის-ტე-სი-თა.

chem-ta mo - ts'q'a-le-bi - - - ta qris-t'e-si-ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

57

ნა - ყო - ფო შვე - ნი - ე - რო, აღ - მო -

ნა - ყო - ფო შვე - ნი - ე - რო, აღ - მო -

na - q'o - po shve - ni - e - ro, agh - mo -

ცე - ნე - ბუ - ლო უ - ნა - ყო - ფო - სა მის - გან და

ცე - ნე - ბუ - ლო უ - ნა - ყო - ფო - სა მის - გან და

tse - ne - bu - lo u - na - q'o - po - sa mis - gan da

ბერ - წი - სა მუც - ლი - სა, სუ - ლი ჩე - მი ბერ - წი

ბერ - წი - სა მუც - ლი - სა, სუ - ლი ჩე - მი ბერ - წი

ber - ts'i - sa muts - li - sa, su - li che - mi ber - ts'i

ყოვ - ლი - სა - ვე სათ - ნო - ე - ბი - სა - გან ღირს - ყავ

ყოვ - ლი - სა - ვე სათ - ნო - ე - ბი - სა - გან ღირს - ყავ

q'ov - li - sa - ve sat - no - e - bi - sa - gan ghirs - q'av

გა - მო - ღე - ბად სი - ნა - ნუ - ლი - სა

გა - მო - ღე - ბად სი - ნა - ნუ - ლი - სა

ga - mo - ghe - bad si - na - nu - li - sa

ნა-ყოფ-სა, რა - თა ვპო - ო დი-დი წყა-ლო-ბა.

ნა-ყოფ-სა, რა - თა ვპო - ო დი-დი წყა-ლო-ბა.

na-q'op-sa, ra - ta vp'o - o di - di ts'q'a-lo - ba.

გ დასდებელი
Troparion 3

58

უ - ზე - შთა - ე - სო ყო - ველ - თა ნა - შობ -

უ - ზე - შთა - ე - სო ყო - ველ - თა ნა - შობ -

u - ze - shta - e - so q'o - vel - ta na - shob -

თა მათ შო - რის დე - და - თა - სა, ნე - ტა - რო

თა მათ შო - რის დე - და - თა - სა, ნე - ტა - რო

ta mat sho - ris de - da - ta - sa, ne - t'a - ro

სან - თე - ლო ნათ - ლი - სა მის ღმრთივ - ბრწყინ - ვა - ლი - სა - ო,

სან - თე - ლო ნათ - ლი - სა მის ღმრთივ - ბრწყინ - ვა - ლი - სა - ო,

san - te - lo nat - li - sa mis ghmrtiv - brts'q'in - va - li - sa - o,

და მთი - ე - ბო მზი - სა მის სი-მართ - ლი - სა - ო,

და მთი - ე - ბო მზი - სა მის სი-მართ - ლი - სა - ო,

da mti - e - bo mzi - sa mis si - mart - li - sa - o

წი - ნა - მორ - ბე - დო ქრის - ტე - სო,

წი - ნა - მორ - ბე - დო ქრის - ტე - სო,

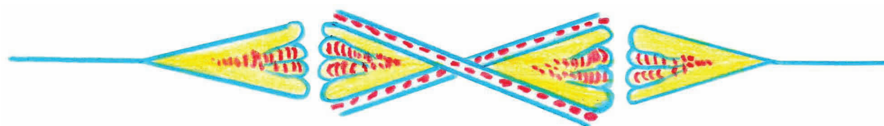
ts'i - na - mor - be - do qris - t'e - so,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ი-ო-ვა-ნე, მე - ოხ-გვე-ყავ სულ-თა ჩვენ-თა-თვის.

ი-ო-ვა-ნე, მე - ოხ-გვე-ყავ სულ-თა ჩვენ-თა-თვის.

i - o - va - ne, me - okh - gve - q'av sul - ta chven-ta - tvis.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

წმიდანო მარტჳლნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი

Troparion 1

59

დი-დო წი-ნა-მორ - ბე - დო, ცეცხ - ლი

დი-დო წი-ნა-მორ - ბე - დო, ცეცხ - ლი

di - do ts'i - na - mor - be - do, tsetskh - li

გან - სა - ცდელ-თა და მწუ - ხა - რე - ბა - თა

გან - სა - ცდელ-თა და მწუ - ხა - რე - ბა - თა

gan - sa - tsdel - ta da mts'u - kha - re - ba - ta

და ჭირ - თა და-შრი-ტე ო - ხი - თა შე - ნი - თა

და ჭირ - თა და-შრი-ტე ო - ხი - თა შე - ნი - თა

da ch'ir - ta da-shri-t'e o - khi - ta she - ni - ta

ყოვ - ლად - ბრწყინ-ვა - ლი - თა,

ყოვ - ლად - ბრწყინ-ვა - ლი - თა,

q'ov - lad - brts'q'in-va - li - ta,

ვი - თარ - ცა მდი-ნა-რი-თა ი - ორ - და - ნი - სა - თა

ვი - თარ - ცა მდი-ნა-რი-თა ი - ორ - და - ნი - სა - თა

vi - tar - tsa mdi-na-ri-ta i - or - da - ni - sa - ta

და გვი-თხო - ვე ჩვენ ქრის - ტეს-გან მო - ცე - მად ჩვენ - და

და გვი-თხო - ვე ჩვენ ქრის - ტეს-გან მო - ცე - მად ჩვენ - და

da gvi-tkho - ve chven qris - t'es-gan mo-tse - mad chven - da

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი შენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი შენ

di - di tsq'a - lo - ba, ro - mel - ni shen

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

60

ბრძე-ნო წი-ნა-მორ - ბე - დო, ვი - თარ -

ბრძე-ნო წი-ნა-მორ - ბე - დო, ვი - თარ -

brdze-no ts'i-na-mor - be - do, vi - tar -

ცა ე - კალ-ნი, შე - ცო - დე-ბა-ნი ჩვენ - ნი

ცა ე - კალ-ნი, შე - ცო - დე-ბა-ნი ჩვენ - ნი

tsa e - kal-ni, she - tso - de-ba-ni chven - ni

ო-ხა-თა შენ-თა მახ-ვი-ლი - თა მო - ჰკვე - თენ,

ო-ხა-თა შენ-თა მახ-ვი-ლი - თა მო - ჰკვე - თენ,

o-kha - ta shen-ta makh-vi - li - ta mo - hkve - ten,

რო - მელ - ნი პა - ტივ - გცემთ,

რო - მელ - ნი პა - ტივ - გცემთ,

ro - mel - ni p'a - t'iv - gtsemt,

ვი - თარ - ცა მო-ცი-ქულ - სა და მო - წა - მე - სა

ვი - თარ - ცა მო-ცი-ქულ - სა და მო - წა - მე - სა

vi - tar - tsa mo-tsi-qul - sa da mo-ts'a-me - sa

და მე - გო - ბარ - სა ქრის-ტეს ღმრთი-სა - სა და ცრემ -

და მე - გო - ბარ - სა ქრის-ტეს ღმრთი-სა - სა და ცრემ -

da me - go - bar - sa qris - t'es ghmrti - sa - sa da tsrem -

ლით გე - ვედ - რე - ბით: გვი - თხო - ვე ჩვენ

ლით გე - ვედ - რე - ბით: გვი - თხო - ვე ჩვენ

lit ge - ved - re - bit: gvi - tkho - ve chven

ზე - ცით დი - დი წყა - ლო - ბა.

ზე - ცით დი - დი წყა - ლო - ბა.

ze - tsit di - di ts'q'a - lo - ba.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

61

ღელ - ვი - თა ცოდ - ვა - თა - თა და - ნთქმულ

ღელ - ვი - თა ცოდ - ვა - თა - თა და - ნთქმულ

ghel - vi - ta tsod - va - ta - ta da - ntqmul

ვარ, ღმრთი - სა დე-და-ო, და ნავთ-სა - ყუ-დელ - სა

ვარ, ღმრთი - სა დე-და-ო, და ნავთ-სა - ყუ-დელ - სა

var, ghmrti - sa de-da-o, da navt - sa - q'u - del - sa

ყოვ-ლად-მყუდ-რო-სა ვედ-რე-ბა - თა შენ - თა - სა

ყოვ-ლად-მყუდ-რო-სა ვედ-რე-ბა - თა შენ - თა - სა

q'ov - lad - mq'ud - ro - sa ved - re - ba - ta shen - ta - sa

მო - ვი - ვლტი და გი - ხმობ:

მო - ვი - ვლტი და გი - ხმობ:

mo - vi - vlt'i da gi - khmob:

მო - ყავ ჩემ-და ძლი-ე-რი ე - გე მარ-ჯვე-ნე შე - ნი,

მო - ყავ ჩემ-და ძლი-ე-რი ე - გე მარ-ჯვე-ნე შე - ნი,

mo - q'av chem-da dzli-e-ri e - ge mar-jve-ne she - ni,

ყოვ-ლად - უ - ხრწნე-ლო, და მა-ცხოვ-ნე მე, უ - ღირ -

ყოვ-ლად - უ - ხრწნე-ლო, და მა-ცხოვ-ნე მე, უ - ღირ -

q'ov-lad - u - khrts'ne-lo, da ma-tskhov-ne me, u - ghir -

სი მო - ნა შე - ნი, ქრის - ტეს მი - მართ

სი მო - ნა შე - ნი, ქრის - ტეს მი - მართ

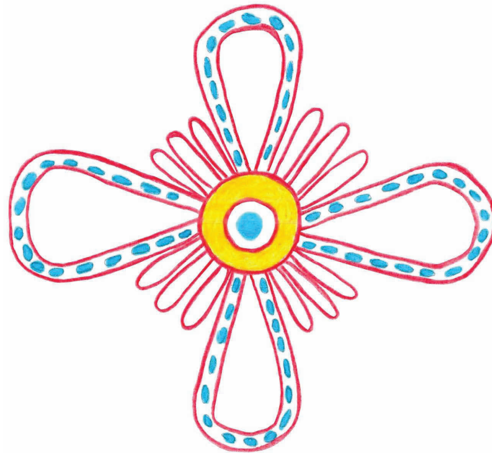
si mo - na she - ni, qris - t'es mi - mart

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ვედ - რე - ბი - თა შე - ნი - თა.

ვედ - რე - ბი - თა შე - ნი - თა.

ved - re - bi - ta she - ni - ta.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ა

Stichera of the Theotokos the First Tone

წმიდანო მარტჳლნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი

Troparion 1

62

მი - ვჰყევ მე ნე - ბა - სა მტე - რი - სა

მი - ვჰყევ მე ნე - ბა - სა მტე - რი - სა

mi-vhq'ev me ne - ba - sa mt'e - ri - sa

მა - ცთუ - რი-სა-სა, რო - მელ-მან ა - ცთუ - ნა

მა - ცთუ - რი-სა-სა, რო - მელ-მან ა - ცთუ - ნა

ma - tstu - ri - sa - sa, ro - mel - man a - tstu - na

პირ - ველ - შე - ქმნუ - ლი სა - მო - თხე - სა ში - ნა

პირ - ველ - შე - ქმნუ - ლი სა - მო - თხე - სა ში - ნა

p'ir - vel - she-qmnu - li sa - mo - tkhe - sa shi - na

და ნა - ყო - ფი - სა წილ

და ნა - ყო - ფი - სა წილ

da na - q'o - pi - sa ts'il

უ - ჯე - რო-თა სა-ქმე-თა მი - ერ მო - ვი - კიც - ხე

უ - ჯე - რო-თა სა-ქმე-თა მი - ერ მო - ვი - კიც - ხე

u - je - ro-ta sa-qme-ta mi - er mo - vi-kits - khe

და გუ-ლის-თქმა - თა ბილწ - თა - გან შე-პყრო-ბი - ლი გე - ვედ -

და გუ-ლის-თქმა - თა ბილწ - თა - გან შე-პყრო-ბი - ლი გე - ვედ -

da gu - lis - tqma - ta bilts' - ta - gan she-p'q'ro-bi - li ge - ved -

რე - ბი, ქალ - წუ - ლო, მა - ცხოვ - ნე მე

რე - ბი, ქალ - წუ - ლო, მა - ცხოვ - ნე მე

re - bi, qal - ts'u - lo, ma - tskhov - ne me

და - ნთქმად მი - ახ - ლე - ბუ - ლი.

და - ნთქმად მი - ახ - ლე - ბუ - ლი.

da - ntqmad mi - akh - le - bu - li.

ბ დასდებელი
Troparion 2

63

მა - რი - ამ უ - ბი - წო - ო, ყო - ველ -

მა - რი - ამ უ - ბი - წო - ო, ყო - ველ -

ma - ri - am u - bi - ts'o - o, q'o - vel -

თა გო - ნე - ბა - თა ზეშ - თა აღ - მა - ტე - ბუ - ლო,

თა გო - ნე - ბა - თა ზეშ - თა აღ - მა - ტე - ბუ - ლო,

ta go - ne - ba - ta zesh - ta agh - ma - t'e - bu - lo,

და სი - წმი - დი - სა ეტ - ლო, შე - პყრო - ბი - ლი

და სი - წმი - დი - სა ეტ - ლო, შე - პყრო - ბი - ლი

da si - ts'mi - di - sa et' - lo, she - p'q'ro - bi - li

ბრალ - თა სი - ღრმი - სა - გან
ბრალ - თა სი - ღრმი - სა - გან
bral - ta si - ghrmi - sa - gan

და შე - ი-წრე-ბუ-ლი სი - ვრცედ სი - ნა - ნუ - ლი - სად
და შე - ი-წრე-ბუ-ლი სი - ვრცედ სი - ნა - ნუ - ლი - სად
da she - i-ts're-bu-li si - vrtsed si - na - nu - li - sad

აღ - მო - მი - ყვა - ნე, ყოვ - ლად-ძლი - ე - რი - თა ვედ - რე -
აღ - მო - მი - ყვა - ნე, ყოვ - ლად-ძლი - ე - რი - თა ვედ - რე -
agh - mo - mi - q'va - ne, q'ov - lad - dzli - e - ri - ta ved - re -

ბი - თა შე - ნი - თა, ვი - თარ - ცა ხარ
ბი - თა შე - ნი - თა, ვი - თარ - ცა ხარ
bi - ta she - ni - ta, vi - tar - tsa khar

დე - და ქრის - ტეს მხსნე - ლი - სა.

დე - და ქრის - ტეს მხსნე - ლი - სა.

de - da qris - t'es mkhsne - li - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

64

სნე - უ - ლი მძვინ - ვა - რედ ვნე - ბა - თა

სნე - უ - ლი მძვინ - ვა - რედ ვნე - ბა - თა

sne - u - li mdzvin-va - red vne - ba - ta

ბო - როტ - თა-გან სუ - ლი ჩე - მი გან-კურ - ნე,

ბო - როტ - თა-გან სუ - ლი ჩე - მი გან-კურ - ნე,

bo - rot' - ta-gan su - li che - mi gan - kur - ne,

ღმრთი-სა დე - და - ო, რო-მელ - მან ცხო - რე - ბა

ღმრთი-სა დე - და - ო, რო-მელ - მან ცხო - რე - ბა

ghmrti - sa de - da - o, ro - mel - man tskho - re - ba

ყოვ - ლი - სა სოფ - ლი - სა

ყოვ - ლი - სა სოფ - ლი - სა

q'ov - li - sa sop - li - sa

და მკურ - ნა-ლი უ-ძლუ-რე - ბა - თა ჩვენ-თა გვი - შევ,

და მკურ - ნა-ლი უ-ძლუ-რე - ბა - თა ჩვენ-თა გვი - შევ,

da mkur - na-li u-dzlu-re - ba - ta chven-ta gvi - shev,

რო-მელ - მან მო - კლა ეშ - მა - კი - სა სი - ბო - რო -

რო-მელ - მან მო - კლა ეშ - მა - კი - სა სი - ბო - რო -

ro-mel - man mo - kla esh-ma-ki-sa si - bo - ro -

ტე და გვი - ხსნნა ჩვენ სი - კვდი - ლი - სა

ტე და გვი - ხსნნა ჩვენ სი - კვდი - ლი - სა

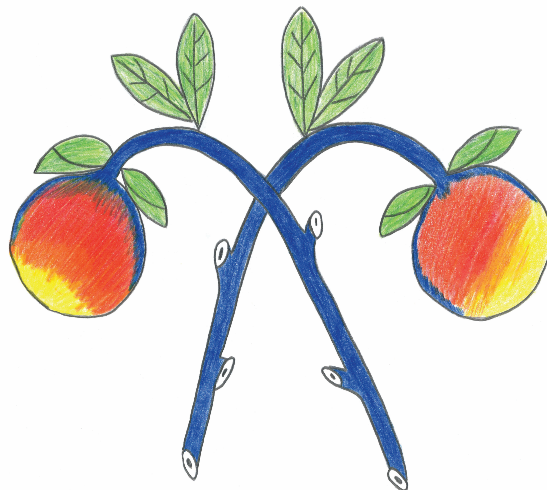
t'e da gvi - khsnna chven si - kvdi - li - sa

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მძვინ - ვა - რე - თა ხელ - თა - გან.

მძვინ - ვა - რე - თა ხელ - თა - გან.

mdzvin - va - re - ta khel - ta - gan.

დღე ოთხშაბათი. წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ და ჯუარისაჲ ჴმაჲ ა

Wednesday. Stichera of the Theotokos and of the Cross the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

65

გი - ხა - რო - დენ, ღმრთის - მშო - ბე - ლო, წი - ნას -

გი - ხა - რო - დენ, ღმრთის - მშო - ბე - ლო, წი - ნას -

gi - kha - ro - den, ghmrtis - msho - be - lo, ts'i - nas -

წარ - მე - ტყველ - თა პირ - ველ - ვე მო - გა - სწა - ვეს მთად

წარ - მე - ტყველ - თა პირ - ველ - ვე მო - გა - სწა - ვეს მთად

ts'ar - me - t'q'vel - ta p'ir - vel - ve mo - ga - sts'a - ves mtad

და კი - ბედ ზე - ცი - სად, მაყ - ვლად შე - უ - წვე - ლად

და კი - ბედ ზე - ცი - სად, მაყ - ვლად შე - უ - წვე - ლად

da ki - bed ze - tsi - sad, maq' - vlad she - u - tsv'e - lad

და ად-გი-ლად სი-წმი-დი-სად სუ-ლი-ე-რად,
და ად-გი-ლად სი-წმი-დი-სად სუ-ლი-ე-რად,
da ad-gi-lad si-ts'mi-di-sad su-li-e-rad,

რო-მელ-სა და-ე-მკვიდ-რა ღმერ-თი მაცხო-
რო-მელ-სა და-ე-მკვიდ-რა ღმერ-თი მაცხო-
ro-mel-sa da-e-mkvid-ra ghmer-ti mats-kho-

ვა-რი ცხო-რე-ბად ყოვ-ლი-სა სოფ-ლი-სა.
ვა-რი ცხო-რე-ბად ყოვ-ლი-სა სოფ-ლი-სა.
va-ri tskho-re-bad q'ov-li-sa sop-li-sa.

ბ დასდებელი

Troparion 2

66

გი-ხა-რო-დენ, და-მტევ-ნე-ლო ღმრთი-სა
გი-ხა-რო-დენ, და-მტევ-ნე-ლო ღმრთი-სა
gi-kha-ro-den, da-mt'ev-ne-lo ghmrti-sa

სი - ტყვი - სა - ო თვი - ნი - ერ ბუ - ნე - ბა - თა დე -

სი - ტყვი - სა - ო თვი - ნი - ერ ბუ - ნე - ბა - თა დე -

si - t'q'vi - sa - o tvi - ni - er bu - ne - ba - ta de -

დობ - რივ - თა, ქალ - წუ - ლო ყოვ - ლად - სა - ნატ - რე - ლო,

დობ - რივ - თა, ქალ - წუ - ლო ყოვ - ლად - სა - ნატ - რე - ლო,

dob - riv - ta, qal - ts'u - lo q'ov - lad - sa - nat' - re - lo,

რო - მე - ლი - ცა შუ - ვა - მდგო - მე - ლად გა - მო - შჩნდი

რო - მე - ლი - ცა შუ - ვა - მდგო - მე - ლად გა - მო - შჩნდი

ro - me - li - tsa shu - va - mdgo - me - lad ga - mo - shchndi

ღმრთი - სა და კაც - თა და და - მა - გენ ჩვენ, გან - დგო-

ღმრთი - სა და კაც - თა და და - მა - გენ ჩვენ, გან - დგო-

ghmrti - sa da kats - ta da da - ma - gen chven, gan - dgo-

მილ-ნი, შო - ბი-თა შე - - - ნი-თა, უ-სძლო-ო.

მილ-ნი, შო - ბი-თა შე - - - ნი-თა, უ-სძლო-ო.

mil-ni, sho - bi-ta she - - - ni-ta, u-sdzlo-o.

გ დასდებელი

Troparion 3

67

„გი - ხა - რო - დენ“ გი - ღა - ღა - და მთა - ვარ -

„გი - ხა - რო - დენ“ გი - ღა - ღა - და მთა - ვარ -

"gi - kha - ro - den" gi - gha - gha - da mta - var -

ან - გე - ლოზ - მან, გი - ხა - რო - დენ, ქალ - წუ - ლო,

ან - გე - ლოზ - მან, გი - ხა - რო - დენ, ქალ - წუ - ლო,

an - ge - loz - man, gi - kha - ro - den, qal - tsu - lo,

რა - მე - თუ მუც - ლად - ი - ღე ყო - ველ - თა მე - უ - ფე,

რა - მე - თუ მუც - ლად - ი - ღე ყო - ველ - თა მე - უ - ფე,

ra - me - tu muts - lad - i - ghe q'o - vel - ta me - u - pe,

გი - ხა - რო - დენ, რო - მელ - მან უ - შევ სო - ფელ - სა

გი - ხა - რო - დენ, რო - მელ - მან უ - შევ სო - ფელ - სა

gi - kha - ro - den, ro - mel - man u - shev so - pel - sa

ამ - ხუ - მე - ლი ცოდ - ვა - თა და გან - მა - ქარ - ვე-

ამ - ხუ - მე - ლი ცოდ - ვა - თა და გან - მა - ქარ - ვე-

am - khu - me - li tsod - va - ta da gan - ma - qar - ve-

ბე-ლი წყე - ვი - სა მის წი-ნას-წა-რი-სა.

ბე-ლი წყე - ვი - სა მის წი-ნას-წა-რი-სა.

be - li ts'q'e - vi - sa mis ts'i-nas-ts'a-ri-sa.

დ დასდებელი

Troparion 4

68

გა - დი - დებთ და გე - ვედ - რე - ბით დე - და - სა

გა - დი - დებთ და გე - ვედ - რე - ბით დე - და - სა

ga - di - debt da ge - ved - re - bit de - da - sa

ნათ - ლი - სა - სა: ნუ დას-ცხრე-ბი ვედ - რე - ბად ძი - სა

ნათ - ლი - სა - სა: ნუ დას-ცხრე-ბი ვედ - რე - ბად ძი - სა

nat - li - sa - sa: nu das-tskhre-bi ved - re - bad dzi - sa

შე - ნი - სა, ღირ - სო, მო - სავ - თა შენ - თა - თვის,

შე - ნი - სა, ღირ - სო, მო - სავ - თა შენ - თა - თვის,

she - ni - sa, ghir - so, mo - sav - ta shen - ta - tvis,

ღმრთის - მშო - ბე - ლო, რო - მელ - ნი სა-რწმუ - ნო - ე - ბით

ღმრთის - მშო - ბე - ლო, რო - მელ - ნი სა-რწმუ - ნო - ე - ბით

ghmrtis - msho - be - lo, ro - mel - ni sa-rtsmu - no - e - bit

ვი-თხოვთ შენ მი - ერ ღმრთი - სა - გან წყა - ლო - ბა - სა და გა - მო-

ვი-თხოვთ შენ მი - ერ ღმრთი - სა - გან წყა - ლო - ბა - სა და გა - მო-

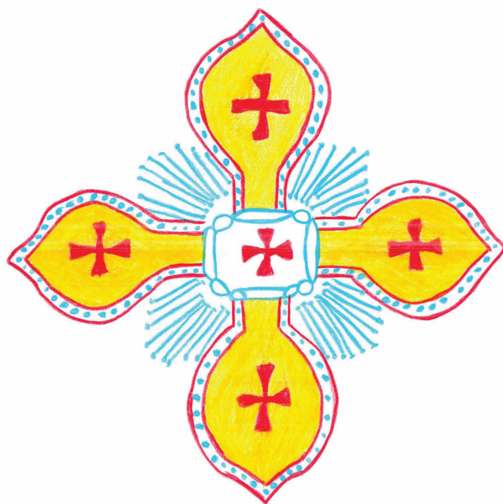
vi - tkhovt shen mi - er ghmrti - sa - gan ts'q'a - lo - ba - sa da ga - mo-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ხსნა-სა სა - უ - კუ - ნე - თა სა-ტან-ჯველ-თა-გან.

ხსნა-სა სა - უ - კუ - ნე - თა სა-ტან-ჯველ-თა-გან.

khsna-sa sa - u - ku - ne - ta sa-t'an-jvel-ta-gan.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

იშევ ქალწულისაგან...

Thou were born from the Virgin...

ა დასდებელი

Troparion 1

69

ი - ე - სეს ძი - რი - სა - გან კვერთ - ხი აღ -

ი - ე - სეს ძი - რი - სა - გან კვერთ - ხი აღ -

i - e - ses dzi - ri - sa - gan kvert - khi agh -

მო - სცენ - დი, ქალ - წუ - ლო წმი - და - ო,

მო - სცენ - დი, ქალ - წუ - ლო წმი - და - ო,

mo - stsen - di, qal - ts'u - lo ts'mi - da - o,

და მორ-ჩი კე - თი-ლი ყოვ - ლად - ნა - ყო - ფი - ე - რი

და მორ-ჩი კე - თი-ლი ყოვ - ლად - ნა - ყო - ფი - ე - რი

da mor-chi ke - ti - li q'ov - lad - na - q'o - pi - e - ri

გა - მო - ი - ღე, და ყვა - ვი - ლი

გა - მო - ი - ღე, და ყვა - ვი - ლი

ga - mo - i - ghe, da q'va - vi - li

აბ - რა - მე - ა - ნი, რო - მელ - მან - ცა

აბ - რა - მე - ა - ნი, რო - მელ - მან - ცა

ab - ra - me - a - ni, ro - mel - man - tsa

სურ-ნელ-მყვნა ჩვენ ყო - ველ - ნი, თვის - ნი და-ბა-დე-ბულ-ნი.

სურ-ნელ-მყვნა ჩვენ ყო - ველ - ნი, თვის - ნი და-ბა-დე-ბულ-ნი.

sur - nel-mq'vna chven q'o - vel - ni, tvis - ni da-ba-de-bul-ni.

ბ დასდებელი

Troparion 2

70 წი - ა - ღი - თა ი - ტვირ - თე ცეცხ - ლი ღმრთე-

წი - ა - ღი - თა ი - ტვირ - თე ცეცხ - ლი ღმრთე-

ts'i - a - ghi - ta i - t'vir - te tsetskh - li ghmrte-

ე - ბი - სა, ქალ - წუ - ლო უ - ხრწნე - ლო,

ე - ბი - სა, ქალ - წუ - ლო უ - ხრწნე - ლო,

e - bi - sa, qal - ts'u - lo u - khrts'ne - lo,

და მსგავ-სად მაყ - ვლი - სა შე - უ - წვე-ლად და - ი - ცევ,

და მსგავ-სად მაყ - ვლი - სა შე - უ - წვე-ლად და - ი - ცევ,

da msgav-sad maq' - vli - sa she - u - ts've-lad da - i - tsev,

და ვი - თარ - ცა ჩჩვი - ლი სძი - თა

და ვი - თარ - ცა ჩჩვი - ლი სძი - თა

da vi - tar - tsa chchvi - li sdzi - ta

შენ - გან ი - ზარ - დე - ბო - და, ღირ - სო,

შენ - გან ი - ზარ - დე - ბო - და, ღირ - სო,

shen - gan i - zar - de - bo - da, ghir - so,

ან - გე-ლოზ-თა მე - უ - ფე, მხსნე - ლი და - ბა - დე-ბულ-თა.

ან - გე-ლოზ-თა მე - უ - ფე, მხსნე - ლი და - ბა - დე-ბულ-თა.

an - ge - loz - ta me - u - pe, mkhsne - li da - ba - de - bul - ta.

გ დასდებელი
Troparion 3

71

უ - აღ - რეს ბუ - ნე - ბა - თა კა - ცობ - რივ -

უ - აღ - რეს ბუ - ნე - ბა - თა კა - ცობ - რივ -

u - agh - res bu - ne - ba - ta ka - tsob - riv -

თა, ღირ - სო, და - ი - ტი - ე სი - ტყვა

თა, ღირ - სო, და - ი - ტი - ე სი - ტყვა

ta, ghir - so, da - i - t'i - e si - t'q'va

მა - მი - სა მაღ - ლი - სა თვი - ნი - ერ ქორ - წი - ლი - სა,

მა - მი - სა მაღ - ლი - სა თვი - ნი - ერ ქორ - წი - ლი - სა,

ma - mi - sa magh - li - sa tvi - ni - er qor - ts'i - li - sa,

ქალ - წუ - ლო, და ჰშევ ხორ - ცი - თა
ქალ - წუ - ლო, და ჰშევ ხორ - ცი - თა
qal - ts'u - lo da hshev khor - tsi - ta

მა - ცხო - ვა - რი და - ბა - დე - ბულ - თა,
მა - ცხო - ვა - რი და - ბა - დე - ბულ - თა,
ma - tskho - va - ri da - ba - de - bul - ta,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ
რო-მელ-სა-ცა ე - ვედ - რე ცხო - რე - ბად სულ-თა ჩვენ-თა.
რო-მელ-სა-ცა ე - ვედ - რე ცხო - რე - ბად სულ-თა ჩვენ-თა.
ro - mel - sa - tsa e - ved - re tskho - re - bad sul - ta chven - ta

* ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი **„ქალწულსა უბიწოსა“** კჳრიაკესა იხილე – გვ. 214, № 18.

ႿႳႠႰႨႱႠႢ ჴმაჲ ა

Stichera of the Cross the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

72

ჯვა - რი - თა შე - ნი - თა, ქრის - ტე სა - ხი -

ჯვა - რი - თა შე - ნი - თა, ქრის - ტე სა - ხი -

jva - ri - ta she - ni - ta, qris - t'e sa - khi -

ერ, ვი - ქა - დით და მის მი - ერ და - ვსტრგუ - ნავთ

ერ, ვი - ქა - დით და მის მი - ერ და - ვსტრგუ - ნავთ

er, vi - qa - dit da mis mi - er da - vstrgu - navt

სა - ცთურ - სა მტე - რი - სა - სა და და - უ - ცხრო - მე - ლად

სა - ცთურ - სა მტე - რი - სა - სა და და - უ - ცხრო - მე - ლად

sa - tstur - sa mt'e - ri - sa - sa da da - u - tskhro - me - lad

გი - გა-ლობთ შენ, რა - მე - თუ ცხო-რე - ბა ჩვე - ნი

გი - გა-ლობთ შენ, რა - მე - თუ ცხო-რე - ბა ჩვე - ნი

gi - ga - lobt shen, ra - me - tu tskho-re - ba chve - ni

და უ - ხრწნე - ლე - ბა ჰქმენ მის მი - ერ, მო-

და უ - ხრწნე - ლე - ბა ჰქმენ მის მი - ერ, მო-

da u - khrts'ne - le - ba hqmen mis mi - er, mo-

წყა-ლე, ნებ - სით რა ჯვარ - - - სა და-ემ-შჭვა-ლე.

წყა-ლე, ნებ - სით რა ჯვარ - - - სა და-ემ-შჭვა-ლე.

ts'q'a-le, neb - sit ra jvar - - - sa da-em-shch'va-le.

ბ დასდებელი

Troparion 2

73

პირ - ველ ა - დამ ხი - სა მი - ერ სი - კვდი -

პირ - ველ ა - დამ ხი - სა მი - ერ სი - კვდი -

p'ir - vel a - dam khi - sa mi - er si - kvdi -

ლი მო - ი - ტყვა, ხო - ლო აწ ძე - ლი - სა -
ლი მო - ი - ტყვა, ხო - ლო აწ ძე - ლი - სა -
li mo - i - t'q'va, kho - lo ats' dze - li - sa -

გან ი - ხსნა სი-კვდი - ლი - სა-გან ყო - ვე - ლი სო - ფე - ლი
გან ი - ხსნა სი-კვდი - ლი - სა-გან ყო - ვე - ლი სო - ფე - ლი
gan i - khsna si-kvdi - li - sa-gan q'o - ve - li so - pe - li

და ყო - ვე - ლი სუ - ლი ა - ქებს და ა - დი - დებს
და ყო - ვე - ლი სუ - ლი ა - ქებს და ა - დი - დებს
da q'o - ve - li su - li a - qebs da a - di - debs

ნებ - სით თვი - სით ჯვარ - ცმულ - სა ჩვენ - თვის, რო-
ნებ - სით თვი - სით ჯვარ - ცმულ - სა ჩვენ - თვის, რო-
neb - sit tvi - sit jvar - tsmul - sa chven - tvis, ro-

მელ-მან გა - ნა - ნათ - ლა ცა და ქვე - ყა - ნა.

მელ-მან გა - ნა - ნათ - ლა ცა და ქვე - ყა - ნა.

mel-man ga - na - nat - la tsa da qve-q'a-na.

გ დასდებელი
Troparion 3

74

ჩვენ - თვის რა ჯვარს - ეც - ვა მხსნე - ლი, სი - კვდი -

ჩვენ - თვის რა ჯვარს - ეც - ვა მხსნე - ლი, სი - კვდი -

chven - tvis ra jvars - ets - va mkhsne - li, si - kvdi -

ლი და - ი - ხსნა და ცხოვნ-და ა - ვა - ზა - კი მო -

ლი და - ი - ხსნა და ცხოვნ-და ა - ვა - ზა - კი მო -

li da - i - khsna da tskhovn-da a - va - za - ki mo -

რწმუ - ნე და იტ - ყო - და: მო - მი - ხსე - ნე, ქრის - ტე

რწმუ - ნე და იტ - ყო - და: მო - მი - ხსე - ნე, ქრის - ტე

rts'mu - ne da it' - q'o - da: mo - mi - khse - ne, qris - t'e

მე - უ - ფე - ო, ყო - ველ - თა და - მბა - დე - ბე - ლო,

მე - უ - ფე - ო, ყო - ველ - თა და - მბა - დე - ბე - ლო,

me - u - pe - o, q'o - vel - ta da - mba - de - be - lo,

ო - დეს მო - ხვი - დე სუ - ფე - ვი - თა შე-

ო - დეს მო - ხვი - დე სუ - ფე - ვი - თა შე-

o - des mo - khvi - de su - pe - vi - ta she-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ნი - თა, რა - მე - თუ ყო - - - ვე - ლი - ვე ძალ-გიც.

ნი - თა, რა - მე - თუ ყო - - - ვე - ლი - ვე ძალ-გიც.

ni - ta, ra - me - tu q'o - - - ve - li - ve dzal-gits.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ა
Stichera of the Theotokos the First Tone

წმიდანო მარტვილნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი
Troparion 1

75

ვაჲ - მე უ - ბად - რუკ - სა, რა - მე ვყო,

ვაჲ - მე უ - ბად - რუკ - სა, რა - მე ვყო,

vai - me u - bad - ruk - sa, ra - me vq'o,

რა - მე - თუ სუ - ლით და ხორ - ცით და გო - ნე - ბით

რა - მე - თუ სუ - ლით და ხორ - ცით და გო - ნე - ბით

ra - me - tu su - lit da khor - tsit da go - ne - bit

შე - ვი - გი - ნე მე მწინ - კუ - ლი - თა ბრალ - თა - თა?

შე - ვი - გი - ნე მე მწინ - კუ - ლი - თა ბრალ - თა - თა?

she - vi - gi - ne me mts'in - ku - li - ta bral - ta - ta?

და რა ვქმნა, უ - ძლებ - მან,

და რა ვქმნა, უ - ძლებ - მან,

da ra vq'mna, u - dzgheb - man,

ა - ნუ ვი-თარ გან-ვე-რე ცეცხლ - სა მას უ-შრეტ - სა

ა - ნუ ვი-თარ გან-ვე-რე ცეცხლ - სა მას უ-შრეტ - სა

a - nu vi - tar gan-ve-re tsetskhl - sa mas u-shret' - sa

და სა-კრველ - თა მათ გა - ნუ-ხსნელ-თა? ა - რა-მედ პირ -

და სა-კრველ - თა მათ გა - ნუ-ხსნელ-თა? ა - რა-მედ პირ -

da sa-krvel - ta mat ga - nu-khsnel-ta? a - ra-med p'ir -

ველ სი - კვდი - ლი - სა, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,

ველ სი - კვდი - ლი - სა, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,

vel si - kvdi - li - sa, ghmrtis-msho - be - lo,

მი - თხო - ვე მო - ტე - ვე - ბა.

მი - თხო - ვე მო - ტე - ვე - ბა.

mi - tkho - ve mo - t'e - ve - ba.

ბ დასდებელი

Troparion 2

76

შენ - გან ხორც - შე - სხმულ - მან, სძა - ლო, ი -

შენ - გან ხორც - შე - სხმულ - მან, სძა - ლო, ი -

shen - gan khorts - she - skhmul - man, sdza - lo, i -

ხსნნა სო - ფე - ლი ე - სე ხრწნი - ლე - ბი - სა - გან

ხსნნა სო - ფე - ლი ე - სე ხრწნი - ლე - ბი - სა - გან

khsnna so - pe - li e - se khrts'ni - le - bi - sa - gan

და უ - ხრწნე - ლე - ბა მო - ჰმად - ლა, რა - მე - თუ

და უ - ხრწნე - ლე - ბა მო - ჰმად - ლა, რა - მე - თუ

da u - khrts'ne - le - ba mo - hmad - la, ra - me - tu

ღმერთ - მან უ - ხორ - ცო - მან
ღმერთ - მან უ - ხორ - ცო - მან
ghmert - man u - khor - tso - man

სი - გლა - ხა - კე ხორც - თა შე - მო - სად ჯერ - ი - ჩი - ნა
სი - გლა - ხა - კე ხორც - თა შე - მო - სად ჯერ - ი - ჩი - ნა
si - gla - kha - ke khorts - ta she - mo - sad jer - i - chi - na

და გა - ნა - მდიდ - რა ბუ - ნე - ბა კაც - თა ღმრთე - ე - ბი -
და გა - ნა - მდიდ - რა ბუ - ნე - ბა კაც - თა ღმრთე - ე - ბი -
da ga - na - mdid - ra bu - ne - ba kats - ta ghmrte - e - bi -

თა, რომ - ლი - სა - გან გვი - თხო - ვე ჩვენ
თა, რომ - ლი - სა - გან გვი - თხო - ვე ჩვენ
ta, rom - li - sa - gan gvi - tkho - ve chven

უ - ხვად დი - დი წყა - ლო - ბა.
უ - ხვად დი - დი წყა - ლო - ბა.
u - khvad di - di ts'q'a - lo - ba.

გ დასდებელი
Troparion 3

77

წყა-როდ ცხო-რე-ბი - სად გი - ცნობთ შენ,
წყა-როდ ცხო-რე-ბი - სად გი - ცნობთ შენ,
ts'q'a-rod tskho-re-bi - sad gi - tsnobt shen,

დე - დო - ფა-ლო, რა - მე - თუ გან-ხმე - ლი
დე - დო - ფა-ლო, რა - მე - თუ გან-ხმე - ლი
de - do - pa-lo, ra - me - tu gan-khme - li

კაც-თა ბუ-ნე-ბა შე-ცო - დე - ბა - თა - გან
კაც-თა ბუ-ნე-ბა შე-ცო - დე - ბა - თა - გან
kats-ta bu-ne-ba she-tso - de - - ba - ta - gan

შო - ბი - თა შე - ნი - თა

შო - ბი - თა შე - ნი - თა

sho - bi - ta she - ni - ta

მო - ჰრწყე და სალ-მო-ბა სი - კვდი - ლი - სა გან - ჰხა - დე.

მო - ჰრწყე და სალ-მო-ბა სი - კვდი - ლი - სა გან - ჰხა - დე.

mo - hrts'q'e da sal-mo-ba si - kvdi - li - sa gan-hkha - de.

აწ - ცა მომ - მად - ლე შენ - დო - ბა შე - ცო - დე - ბა - თა

აწ - ცა მომ - მად - ლე შენ - დო - ბა შე - ცო - დე - ბა - თა

ats'-tsa mom - mad - le shen - do - ba she - tso - de - ba - ta

ჩემ - თა, რა - მე - თუ შენ მხო - ლო ხარ

ჩემ - თა, რა - მე - თუ შენ მხო - ლო ხარ

chem - ta, ra - me - tu shen mkho - lo khar

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

სა - სო ქრის - ტე - ა - ნე - თა.

სა - სო ქრის - ტე - ა - ნე - თა.

sa - so qris - t'e - a - ne - ta.

დღე ხუთშაბათი. წმიდათა მოციქულთაჲ ჴმაჲ ა

Thursday. Stichera of the Apostles the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

78

მე - ო - ხე - ბი - თა, უ - ფა - ლო, მო - ცი - ქულ -

მე - ო - ხე - ბი - თა, უ - ფა - ლო, მო - ცი - ქულ -

me - o - khe - bi - ta, u - pa - lo, mo - tsi - qul -

თა შენ - თა - თა, მშვი-დო - ბა შე - ნი მო - მეც, რო - მე -

თა შენ - თა - თა, მშვი-დო - ბა შე - ნი მო - მეც, რო - მე -

ta shen - ta - ta, mshvi-do - ba she - ni mo-mets, ro - me -

ლი - ე - სე ვი - ტყვი: მო - მი - ხსე - ნე, მხსნე - ლო,

ლი - ე - სე ვი - ტყვი: მო - მი - ხსე - ნე, მხსნე - ლო,

li - e - se vi - t'q'vi: mo - mi - khse - ne, mkhsne - lo,

ბ დასდებელი

Troparion 2

79

სე - ბი - სა - ნო და მსა - ხურ - ნო სი - ტყვი - სა და -

სე - ბი - სა - ნო და მსა - ხურ - ნო სი - ტყვი - სა და -

se - bi - sa - no da msa - khur - no si - t'q'vi - sa da -

უ - სა - ბა - მო - სა - ნო, ღირს - ნო მო - ცი - ქულ - ნო,

უ - სა - ბა - მო - სა - ნო, ღირს - ნო მო - ცი - ქულ - ნო,

u - sa - ba - mo - sa - no, ghirs - no mo - tsi - qul - no,

ე - ვედ - რე - ნით, რომ - ლი - სა - ცა წი - ნა - შე სდგათ,

ე - ვედ - რე - ნით, რომ - ლი - სა - ცა წი - ნა - შე სდგათ,

e - ved - re - nit, rom - li - sa - tsa ts'i - na - she sdgat,

რა - თა ცოდ - ვა - თა შენ - დო - ბა მო - გვა - ნი-

რა - თა ცოდ - ვა - თა შენ - დო - ბა მო - გვა - ნი-

ra - ta tsod - va - ta shen - do - ba mo - gva - ni-

ჭოს ჩვენ ო - ხი - თა თქვე - - - ნი - თა, წმი - და - ნო.

ჭოს ჩვენ ო - ხი - თა თქვე - - - ნი - თა, წმი - და - ნო.

ch'os chven o - khi - ta tqve - - - ni - ta, ts'mi - da - no.

გ დასდებელი

Troparion 3

80

ქა - და - გად სა - მე - ბი - სა წმი - დი -

ქა - და - გად სა - მე - ბი - სა წმი - დი -

qa - da - gad sa - me - bi - sa ts'mi - di -

სა გა - მო - შჩნდით, უ - ქა - და - გეთ სო - ფელ - სა ძე

სა გა - მო - შჩნდით, უ - ქა - და - გეთ სო - ფელ - სა ძე

sa ga - mo - shchndit, u - qa - da - get so - pel - sa dze

მა - მი - სა თა - ნა და სუ - ლი - სა წმი - დი - სა,

მა - მი - სა თა - ნა და სუ - ლი - სა წმი - დი - სა,

ma - mi - sa ta - na da su - li - sa ts'mi - di - sa,

უ - მეც-რე-ბით შე - ცთო - მილ - თა კერპ - თა მი - მართ

უ - მეც-რე-ბით შე - ცთო - მილ - თა კერპ - თა მი - მართ

u - mets - re - bit she - tsto - mil - ta kerp' - ta mi - mart

და ა - სწა - ვეთ მარ - თა - ლი სა - რწმუ - ნო - ე-

და ა - სწა - ვეთ მარ - თა - ლი სა - რწმუ - ნო - ე-

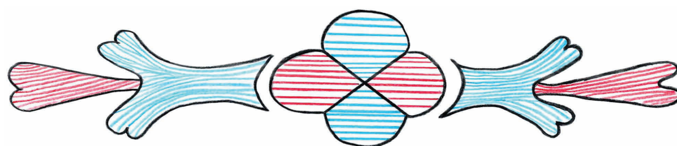
da a - sts'a - vet mar - ta - li sa - rts'mu - no - e-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ბა, მე - ოხ - გვე - ყვე - ნით სულ-თა ჩვენ-თა-თვის.

ბა, მე - ოხ - გვე - ყვე - ნით სულ-თა ჩვენ-თა-თვის.

ba, me - okh - gve - q've - nit sul - ta chven - ta - tvis.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

წმიდანო მარტჳლნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი

Troparion 1

81

მო-ცი-ქულ-ნი შენ - ნი, მა - ცხო - ვარ,

მო-ცი-ქულ-ნი შენ - ნი, მა - ცხო - ვარ,

mo - tsi - qul - ni shen - ni, ma - tskho - var,

წა - რა - ვლი-ნენ ყო - ველ - სა სო - ფელ - სა

წა - რა - ვლი-ნენ ყო - ველ - სა სო - ფელ - სა

ts'a - ra - vli - nen q'o - vel - sa so - pel - sa

და ა - სწა - ვე მათ მი-თხრო - ბად წარ - მართ - თა

და ა - სწა - ვე მათ მი-თხრო - ბად წარ - მართ - თა

da a - sts'a - ve mat mi - tkhro - bad ts'ar - mart - ta

სა - ხა - რე - ბა შე - ნი.

სა - ხა - რე - ბა შე - ნი.

sa - kha - re - ba she - ni.

ხო - ლო მათ მო-ი-ფრინ-ვნეს ყო - ველ-ნი კი-დე - ნი

ხო - ლო მათ მო-ი-ფრინ-ვნეს ყო - ველ-ნი კი-დე - ნი

kho - lo mat mo - i - prin - vnes q'o - vel - ni ki - de - ni

ქვე - ყა - ნი - სა - ნი და მო - ა - ქცი - ნეს სულ - ნი

ქვე - ყა - ნი - სა - ნი და მო - ა - ქცი - ნეს სულ - ნი

qve - q'a - ni - sa - ni da mo - a - qtsi - nes sul - ni

წარ - წყმე - დულ - ნი ცნო - ბად შენ - და. მათ

წარ - წყმე - დულ - ნი ცნო - ბად შენ - და. მათ

ts'ar - ts'q'me - dul - ni tsno - bad shen - da. mat

მი - ერ შე - გვი - წყა - ლენ ჩვენ.

მი - ერ შე - გვი - წყა - ლენ ჩვენ.

mi - er she - gvi - ts'q'a - len chven.

ბ დასდებელი
Troparion 2

82

მო-წა-ფე-თა შენ - თა, უ - ფა - ლო,

მო-წა-ფე-თა შენ - თა, უ - ფა - ლო,

mo-ts'a-pe-ta shen - ta, u - pa - lo,

მი - ეც ხელ - მწი - ფე - ბა და-თრგუნ - ვად

მი - ეც ხელ - მწი - ფე - ბა და-თრგუნ - ვად

mi - ets khel - mts'i - pe - ba da - trgun - vad

ყო-ველ - სა ძალ-სა უ - ჩი - ნო - თა მტერ - თა - სა,

ყო-ველ - სა ძალ-სა უ - ჩი - ნო - თა მტერ - თა - სა,

q'o - vel - sa dzal - sa u - chi - no - ta mt'er - ta - sa,

რა - მე - თუ აქვნ - და მათ

რა - მე - თუ აქვნ - და მათ

ra - me - tu aqvn - da mat

ძე - ლი ჯვა-რი-სა შე-ნი - სა სა - ჭურ - ვე - ლად,

ძე - ლი ჯვა-რი-სა შე-ნი - სა სა - ჭურ - ვე - ლად,

dze - li jva - ri - sa she - ni - sa sa - ch'ur - ve - lad,

რო-მელ-თა მი - ერ ჩვენ, ცოდ - ვილ-ნი, გე-ვედ - რე-ბით: მა -

რო-მელ-თა მი - ერ ჩვენ, ცოდ - ვილ-ნი, გე-ვედ - რე-ბით: მა -

ro - mel - ta mi - er chven, tsod - vil - ni, ge - ved - re - bit: ma -

თი - თა ო - ხი - თა მო - გვა - ნი - ჭე

თი - თა ო - ხი - თა მო - გვა - ნი - ჭე

ti - ta o - khi - ta mo - gva - ni - ch'e

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

mo - t'e - ve - ba tsod - va - ta.

გ დასდებელი

Troparion 3

83

რო-მელ-მან მე-თევ - ზურ - ნი კაც - თა

რო-მელ-მან მე-თევ - ზურ - ნი კაც - თა

ro-mel-man me-tev - zur - ni kats - ta

მო - მნა - დი-რე-ბე - ლად გა-მო-ა-ჩი - ნენ

მო - მნა - დი-რე-ბე - ლად გა-მო-ა-ჩი - ნენ

mo - mna - di-re-be - lad ga-mo-a-chi - nen

და უ - ქა-და-გეს სა - რწმუ - ნო - ე - ბა,

და უ - ქა-და-გეს სა - რწმუ - ნო - ე - ბა,

da u - qa-da-ges sa - rts'mu - no - e - ba,

და შე - მო - კრიბ - ნეს მათ

და შე - მო - კრიბ - ნეს მათ

da she - mo - krib - nes mat

ბა - დი - თა სუ-ლი-ე-რი - თა გან - ბნე-ულ - ნი,

ბა - დი - თა სუ-ლი-ე-რი - თა გან - ბნე-ულ - ნი,

ba - di - ta su - li - e - ri - ta gan - bne - ul - ni,

რო-მელ-თა მი-ერ ჩვენ - ცა, ცოდ - ვილ-ნი, გე-ვედ - რე-ბით: მა -

რო-მელ-თა მი-ერ ჩვენ - ცა, ცოდ - ვილ-ნი, გე-ვედ - რე-ბით: მა -

ro - mel - ta mi - er chven - tsa, tsod - vil - ni, ge - ved - re - bit: ma -

თი - თა ო - ხი - თა მო - გვა - ნი - ჭე

თი - თა ო - ხი - თა მო - გვა - ნი - ჭე

ti - ta o - khi - ta mo - gva - ni - ch'e

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

mo - t'e - ve - ba tsod - va - ta.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი **„დავითის ძირთაგან“** კჳრიაკესა იხილე – გვ. 227, № 24.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ა

Stichera of the Theotokos the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

84

სი - ხა - რუ - ლი - სა მი - ზე -ზად გი - ცნობ,

სი - ხა - რუ - ლი - სა მი - ზე - ზად გი - ცნობ,

si - kha - ru - li - sa mi - ze - zad gi - tsnob,

დე - დო - ფა - ლო, მგლო-ვა - რე გო - ნე - ბი - თა შე -

დე - დო - ფა - ლო, მგლო-ვა - რე გო - ნე - ბი - თა შე -

de - do - pa - lo, mglo - va - re go - ne - bi - ta she -

გი - ვრდე - ბი და ვი - ტყვი: მსწრაფლ შე - მი - წყა - ლე მე,

გი - ვრდე - ბი და ვი - ტყვი: მსწრაფლ შე - მი - წყა - ლე მე,

gi - vrde - bi da vi - t'q'vi: msts'rapl she - mi - ts'q'a - le me,

რომ - ლი - სა - ცა სუ - ლი მწა - რედ ი - გვე - მე - ბის

რომ - ლი - სა - ცა სუ - ლი მწა - რედ ი - გვე - მე - ბის

rom - li - sa - tsa su - li mts'a - red i - gve - me - bis

ცოდ - ვი - თა და მწუ - ხა - რე - ბი - თა

ცოდ - ვი - თა და მწუ - ხა - რე - ბი - თა

tsod - vi - ta da mts'u - kha - re - bi - ta

მტე-რი-სა-თა და მა-ცხოვ-ნე მე, მო-ნა შე-ნი.

მტე-რი-სა-თა და მა-ცხოვ-ნე მე, მო-ნა შე-ნი.

mt'e-ri-sa-ta da ma-tskhov-ne me, mo-na she-ni.

ბ დასდებელი

Troparion 2

85

რა - მე - თუ შენ მხო - ლო ხარ სა - სო სუ - ლი -

რა - მე - თუ შენ მხო - ლო ხარ სა - სო სუ - ლი -

ra - me - tu shen mkho - lo khar sa - so su - li -

სა ჩე - მი - სა და შენ - და მი - ნდო - ბილ ვარ

სა ჩე - მი - სა და შენ - და მი - ნდო - ბილ ვარ

sa che - mi - sa da shen - da mi - ndo - bil var

ყო - ველ - თა ბრძო - ლა - თა - თვის და წი - ნა - აღ - მდგომ - თა,

ყო - ველ - თა ბრძო - ლა - თა - თვის და წი - ნა - აღ - მდგომ - თა,

q'o - vel - ta brdzo - la - ta - tvis da ts'i - na - agh - mdgom - ta,

შე - ი - სმი - ნე ჩე - მი, დე - და - ო ღმრთი - სა - ო,

შე - ი - სმი - ნე ჩე - მი, დე - და - ო ღმრთი - სა - ო,

she - i - smi - ne che - mi, de - da - o ghmri - sa - o,

და ყუ - რად - ი - ღე ლოც - ვა ჩე - მი

და ყუ - რად - ი - ღე ლოც - ვა ჩე - მი

da q'u - rad - i - ghe lots - va che - mi

და მი-ხსენ მე, ვი - თარ-ცა დე - და-მან ღმრთი-სა-მან.

და მი-ხსენ მე, ვი - თარ-ცა დე - და-მან ღმრთი-სა-მან.

da mi-khsen me, vi - tar-tsa de - da-man ghmrti-sa-man.

გ დასდებელი
Troparion 3

86

ცოდ - ვა - თა უ-ფსკრულ - სა ში - ნა ღელ - ვა -

ცოდ - ვა - თა უ-ფსკრულ - სა ში - ნა ღელ - ვა -

tsod - va - ta u - pskrul - sa shi - na ghel - va -

გვე - მულ ვარ მე და ვედ-რე - ბა - თა შენ - თა ნავთ -

გვე - მულ ვარ მე და ვედ-რე - ბა - თა შენ - თა ნავთ -

gve - mul var me da ved - re - ba - ta shen - ta navt -

სად - გუ - რად მო - ვი - ვლტი, მშო - ბე - ლო ღმრთი - სა - ო,

სად - გუ - რად მო - ვი - ვლტი, მშო - ბე - ლო ღმრთი - სა - ო,

sad - gu - rad mo - vi - vlt'i, msho - be - lo ghmrti - sa - o,

მა - ცხოვ-ნე მე ძლი - ე - რი - თა მა - რჯვე - ნი - თა,

მა - ცხოვ-ნე მე ძლი - ე - რი - თა მა - რჯვე - ნი - თა,

ma - tskhov-ne me dzli - e - ri - ta ma - rjve - ni - ta,

მო - ნა ე - სე შე - ნი, ყოვ - ლად - უ - ბი-

მო - ნა ე - სე შე - ნი, ყოვ - ლად - უ - ბი-

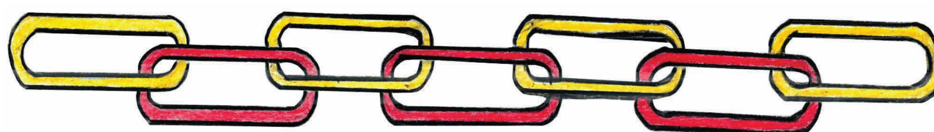
mo - na e - se she - ni, q'ov - lad - u - bi-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

წო - ო, და მი - ხსენ მე ხრწნი-ლე-ბი-სა-გან.

წო - ო, და მი - ხსენ მე ხრწნი-ლე-ბი-სა-გან.

ts'o - o, da mi - khsen me khrts'ni-le - bi - sa - gan.

დღე პარასკევი. ჯუარცუმისაჲ ჴმაჲ ა

Friday. Stichera of the Crucifixion the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

87

ბრწყინ - ვა - ლედ შვე - ნი - ერ არს ჩვენ - და

ბრწყინ - ვა - ლედ შვე - ნი - ერ არს ჩვენ - და

brts'q'in - va - led shve - ni - er ars chven - da

კრე - ბა ე - სე. დღეს ი - ხა - რებს უ - ბი - წო სძა -

კრე - ბა ე - სე. დღეს ი - ხა - რებს უ - ბი - წო სძა -

kre - ba e - se. dghes i - kha - rebs u - bi - ts'o sdza -

ლი ი - გი ქრის - ტე - სი, წმი - და ეკ - ლე - სი - ა

ლი ი - გი ქრის - ტე - სი, წმი - და ეკ - ლე - სი - ა

li i - gi qris - t'e - si, ts'mi - da ek - le - si - a

და მო - უ - წოდს შვილ - თა თვის - თა მგა - ლო - ბე - ლად

და მო - უ - წოდს შვილ - თა თვის - თა მგა - ლო - ბე - ლად

da mo - u - ts'ods shvil - ta tvis - ta mga - lo - be - lad

სა - მა - რა - დი - სო - სა სი - ძი - სა, ცა - თა მე - უ - ფი-

სა - მა - რა - დი - სო - სა სი - ძი - სა, ცა - თა მე - უ - ფი-

sa - ma - ra - di - so - sa si - dzi - sa, tsa - ta me - u - pi-

სა, რო-მელ - მან ძლე - ვა მო-სცა ჯვა-რი-თა.

სა, რო-მელ - მან ძლე - ვა მო-სცა ჯვა-რი-თა.

sa, ro - mel - man dzle - va mo-stsa jva - ri - ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

88

დღეს ი - ხა - რებს სუ - ლი - თა და - ვით

დღეს ი - ხა - რებს სუ - ლი - თა და - ვით

dghes i - kha - rebs su - li - ta da - vit

მგა - ლო - ბე - ლი, რა - მე - თუ და - ე - ნერ - გა ეკ - ლე -

მგა - ლო - ბე - ლი, რა - მე - თუ და - ე - ნერ - გა ეკ - ლე -

mga - lo - be - li, ra - me - tu da - e - ner - ga ek - le -

სი - ა - სა ში - ნა ხე ნა - ყო - ფი - ე - რი,

სი - ა - სა ში - ნა ხე ნა - ყო - ფი - ე - რი,

si - a - sa shi - na khe na - q'o - pi - e - ri,

რო - მელ - მან - ცა გა - მო - სცა ნა - ყო - ფი თვი - სი

რო - მელ - მან - ცა გა - მო - სცა ნა - ყო - ფი თვი - სი

ro - mel - man - tsa ga - mo - stsa na - q'o - pi tvi - si

ჯვარ - სა ზე - და, გა - ნე - ფი - ნა ცხო - რე - ბი - სა ბა - ბი-

ჯვარ - სა ზე - და, გა - ნე - ფი - ნა ცხო - რე - ბი - სა ბა - ბი-

jvar - sa ze - da, ga - ne - pi - na tskho - re - bi - sa ba - bi-

ლო, რომ-ლი - თა მო - ვი - - - ღეთ უ - კვდა - ვე - ბა.

ლო, რომ-ლი - თა მო - ვი - - - ღეთ უ - კვდა - ვე - ბა.

lo, roml - li - ta mo - vi - - - ghet u - kvda - ve - ba.

გ დასდებელი

Troparion 3

89

ა - მას დღე - სა წმი - და - სა ა - მაღლ -

ა - მას დღე - სა წმი - და - სა ა - მაღლ -

a - mas dghe - sa ts'mi - da - sa a - maghl -

დე - ბის ღირ - სად დი - დე - ბი - თა სა-ღმრთო - თა მო -

დე - ბის ღირ - სად დი - დე - ბი - თა სა-ღმრთო - თა მო -

de - bis ghir - sad di - de - bi - ta sa - ghmrto - ta mo -

რწმუ - ნე - თა კრე - ბუ - ლი. ჯვა - რი - სა ძა - ლი - თა

რწმუ - ნე - თა კრე - ბუ - ლი. ჯვა - რი - სა ძა - ლი - თა

rts'mu - ne - ta kre - bu - li. jva - ri - sa dza - li - ta

შე - ჭურ-ვილ-ნი, მარ - ხვი - თა და გა - ლო - ბი - თა
შე - ჭურ-ვილ-ნი, მარ - ხვი - თა და გა - ლო - ბი - თა
she - ch'ur-vil - ni, mar - khvi - ta da ga - lo - bi - ta

ერ - თო - ბით ა - დი - დე - ბენ
ერ - თო - ბით ა - დი - დე - ბენ
er - to - bit a - di - de - ben

მა-ცხო-ვარ-სა, რო - მელ-მან ცხო - რე-ბა მო-ჰმად-ლა
მა-ცხო-ვარ-სა, რო - მელ-მან ცხო - რე-ბა მო-ჰმად-ლა
ma-tskho-var-sa, ro - mel-man tskho - re-ba mo-hmad-la.

დ დასდებელი

Troparion 4

90
ჰო - ი, სი - ღრმე - სა მას სი - ბრძნი - სა შე - ნი -
ჰო - ი, სი - ღრმე - სა მას სი - ბრძნი - სა შე - ნი -
ho - i, si - ghrme - sa mas si - brdzni - sa she - ni -

სა - სა, ქრის - ტე, რა - მე - თუ და - მბა - დენ ჩვენ ხა -

სა - სა, ქრის - ტე, რა - მე - თუ და - მბა - დენ ჩვენ ხა -

sa - sa, qris - t'e, ra - me - tu da - mba - den chven kha -

ტად შენ - და, პა - ტივ - გვეც თვით - ხელ - მწი - ფე - ბი - თა

ტად შენ - და, პა - ტივ - გვეც თვით - ხელ - მწი - ფე - ბი - თა

t'ad shen - da, p'a - t'iv - gvets tvit - khel - mts'i - pe - bi - ta

და ვნე - ბი - თა შე - ნი - თა უ - ვნე - ბელ - გვყვე - ნი,

და ვნე - ბი - თა შე - ნი - თა უ - ვნე - ბელ - გვყვე - ნი,

da vne - bi - ta she - ni - ta u - vne - bel - gvq've - ni,

ა - მის - თვის სა - რწმუ - ნო - ე - ბით

ა - მის - თვის სა - რწმუ - ნო - ე - ბით

a - mis - tvis sa - rts'mu - no - e - bit

თა-ყვა-ნის-ვსცემთ ცხო - ველს-მყო-ფელ - სა ჯვარ-სა შენ-სა.

თა-ყვა-ნის-ვსცემთ ცხო - ველს-მყო-ფელ - სა ჯვარ-სა შენ-სა.

ta-q'va-nis-vstsemt tskho - vels-mq'o-pel - sa jvar-sa shen-sa.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

91

ღმრთი - სა სი - ტყვი - სა დე - და - სა უ - გა -

ღმრთი - სა სი - ტყვი - სა დე - და - სა უ - გა -

ghmrti - sa si - tq'vi - sa de - da - sa u - ga -

ლობ - დეთ, ერ - ნო, ქალ-წულ-სა უ - ბი - წო - სა გო -

ლობ - დეთ, ერ - ნო, ქალ-წულ-სა უ - ბი - წო - სა გო -

lob - det, er - no, qal-ts'ul-sa u - bi - ts'o - sa go -

ნე - ბი - თა წმი - დი - თა ვჰნატ - რი - დეთ ყო - ველ - ნი

ნე - ბი - თა წმი - დი - თა ვჰნატ - რი - დეთ ყო - ველ - ნი

ne - bi - ta ts'mi - di - ta vhnat' - ri - det q'o - vel - ni

და შევ - წი-როთ ქე - ბა გაბ - რი - ე - ლის თა - ნა

და შევ - წი-როთ ქე - ბა გაბ - რი - ე - ლის თა - ნა

da shev - ts'i - rot qe - ba gab - ri - e - lis ta - na

და ეს - რეთ ვი - ტყო - დით: გი - ხა - რო - დენ,

და ეს - რეთ ვი - ტყო - დით: გი - ხა - რო - დენ,

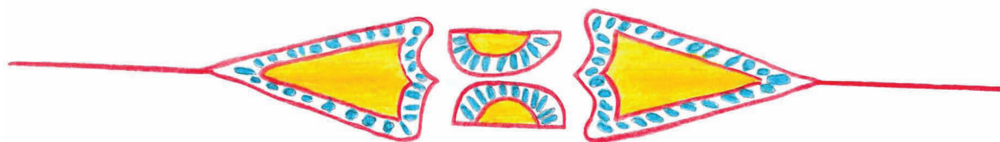
da es - ret vi - t'q'o - dit: gi - kha - ro - den,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მი-მად-ლე - ბუ - ლო, უ - - - ფა-ლი შენ თა-ნა

მი-მად-ლე - ბუ - ლო, უ - - - ფა-ლი შენ თა-ნა

mi-mad - le - bu - lo, u - - - pa - li shen ta - na.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

წმინდანო მარტვილნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი

Troparion 1

92

ჯვარ-სა ზე-და ნებ - სით გა - ნი - პყრენ

ჯვარ-სა ზე-და ნებ - სით გა - ნი - პყრენ

jvar - sa ze - da neb - sit ga - ni - p'q'ren

უ - ხრწნელ - ნი ნებ-ნი შენ - ნი, მე - უ - ფე - ო,

უ - ხრწნელ - ნი ნებ-ნი შენ - ნი, მე - უ - ფე - ო,

u - khrts'nel - ni neb-ni shen - ni, me - u - pe - o,

და შე - მო-ჰკრი-ბენ ყო-ველ - ნი კი - დე - ნი

და შე - მო-ჰკრი-ბენ ყო-ველ - ნი კი - დე - ნი

da she - mo - hkri - ben q'o - vel - ni ki - de - ni

და აწ გე - ვედ - რე - ბი,

და აწ გე - ვედ - რე - ბი,

da ats' ge - ved - re - bi,

გან - ბნე - უ - ლი გო-ნე - ბა ჩე - მი შე-კრი - ბე,

გან - ბნე - უ - ლი გო-ნე - ბა ჩე - მი შე-კრი - ბე,

gan - bne - u - li go-ne - ba che-mi she-kri - be,

ვნე-ბა-თა მი - ერ ტყვე - ქმნუ-ლი და და - მო - ნე - ბუ -

ვნე-ბა-თა მი - ერ ტყვე - ქმნუ-ლი და და - მო - ნე - ბუ -

vne-ba-ta mi - er t'q've - qmnu-li da da - mo - ne - bu -

ლი მო - მაქ - ცი - ე, და მა - ცხოვ - ნე,

ლი მო - მაქ - ცი - ე, და მა - ცხოვ - ნე,

li mo - maq - tsi - e, da ma - tskhov - ne,

ბ დასდებელი

Troparion 2

93

რა - თა მო - ვი - ღოთ ჩვენ

რა - თა მო - ვი - ღოთ ჩვენ

ra - ta mo - vi - ghot chven

მის მი - ერ მად-ლი სუ - ლი - სა წმი - დი - სა

მის მი - ერ მად-ლი სუ - ლი - სა წმი - დი - სა

mis mi - er mad - li su - li - sa ts'mi - di - sa

მო - უ - კლე-ბე - ლად და სა - უ - კუ - ნე - სა ცხო-რე - ბა -

მო - უ - კლე-ბე - ლად და სა - უ - კუ - ნე - სა ცხო-რე - ბა -

mo - u - kle - be - lad da sa - u - ku - ne - sa tskho-re - ba -

სა ღირს - ვი - ქმნეთ და მო - გვე - ცეს ქრის -

სა ღირს - ვი - ქმნეთ და მო - გვე - ცეს ქრის -

sa ghirs - vi - qmnet da mo - gve - tses qris -

ტეს - გან დი - დი წყა - ლო - ბა.

ტეს - გან დი - დი წყა - ლო - ბა.

t'es - gan di - di ts'q'a - lo - ba.

გ დასდებელი
Troparion 3

94

რო-მელ-მან ჯვა-რი - თა შე - ნი - თა

რო-მელ-მან ჯვა-რი - თა შე - ნი - თა

ro - mel-man jva - ri - ta she - ni - ta

და - ჰხსენ სი-კვდი-ლი - სა ი - გი მძლავ-რე - ბა,

და - ჰხსენ სი-კვდი-ლი - სა ი - გი მძლავ-რე - ბა,

da - hkhsen si - kvdi - li - sa i - gi mdzlav - re - ba,

აწ - ცა, უ - ფა - ლო, გვი - ხსნენ ყო - ველ - თა - გან

აწ - ცა, უ - ფა - ლო, გვი - ხსნენ ყო - ველ - თა - გან

ats' - tsa, u - pa - lo, gvi - khsnen q'o - vel - ta - gan

სუ - ლი - სა გან - მჴრწნელ - თა

სუ - ლი - სა გან - მჴრწნელ - თა

su - li - sa gan - mkhrts'nel - ta

ვნე - ბა - თა და ღირს - მყვენ, რა - თა მო - ვი - ღოთ

ვნე - ბა - თა და ღირს - მყვენ, რა - თა მო - ვი - ღოთ

vne - ba - ta da ghirs - mq'ven, ra - ta mo - vi - ghot

ნა - ყო - ფი ღირ - სი ცხო - რე - ბი - სა მის სა - უ - კუ -

ნა - ყო - ფი ღირ - სი ცხო - რე - ბი - სა მის სა - უ - კუ -

na - q'o - pi ghir - si tskho - re - bi - sa mis sa - u - ku -

ნო - სა და ვპო - ოთ, სა - ხი - ე - რო,

ნო - სა და ვპო - ოთ, სა - ხი - ე - რო,

no - sa da vp'o - ot, sa - khi - e - ro,

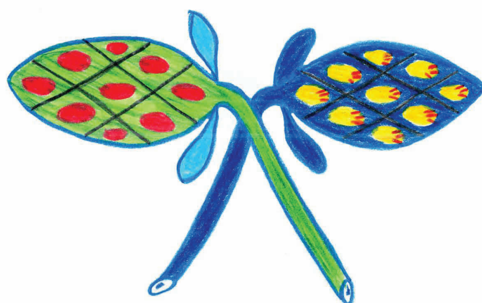
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

შენ - გან დი - დი წყა - ლო - ბა.

შენ - გან დი - დი წყა - ლო - ბა.

shen - gan di - di ts'q'a - lo - ba.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი **„დავითის ძირთაგან“** კჳრიაკესა იხილე – გვ. 227, № 24.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ა

Stichera of the Theotokos the First Tone

წმიდანო მარტჳლნო...

O, Saint Martyrs...

ა დასდებელი

Troparion 1

95

ჰშევ, ყოვ-ლად-უ-ბი - წო - ო, ღმერ - თი

ჰშევ, ყოვ-ლად-უ-ბი - წო - ო, ღმერ - თი

hshev, q'ov - lad - u - bi - tso - o, ghmer - ti

და ქალ - წუ-ლად-ვე წმი - დად და - ა - დგერ

და ქალ - წუ-ლად-ვე წმი - დად და - ა - დგერ

da qal - ts'u - lad - ve ts'mi - dad da - a - dger

და თა - ნა - წარ - ჰხედ ბუ - ნე - ბა - თა წეს - სა,

და თა - ნა - წარ - ჰხედ ბუ - ნე - ბა - თა წეს - სა,

da ta - na - ts'ar-hkhed bu - ne - ba - ta ts'es - sa,

ხო - ლო გვი - ჩვე - ნე ჩვენ

ხო - ლო გვი - ჩვე - ნე ჩვენ

kho - lo gvi - chve - ne chven

ზეშ - თა ცნო-ბი-სა სა-ზღვა-რი უ - ვნე-ბე-ლო-ბი - სა

ზეშ - თა ცნო-ბი-სა სა-ზღვა-რი უ - ვნე-ბე-ლო-ბი - სა

zesh - ta tsno-bi-sa sa-zghva-ri u - vne-be-lo-bi - sa

და სა-კიც - ხე - ლად შე - რაც-ხად მძლავ-რე - ბა ვნე - ბა -

და სა-კიც - ხე - ლად შე - რაც-ხად მძლავ-რე - ბა ვნე - ბა -

da sa-kits - khe - lad she - rats-khad mdzlav-re - ba vne - ba -

თა და შე - ტკბო - ბად სათ - ნო - ე - ბა,

თა და შე - ტკბო - ბად სათ - ნო - ე - ბა,

ta da she - t'kbo - bad sat - no - e - ba,

რომ - ლი - სა ღირს - მყვენ პოვ - ნად.

რომ - ლი - სა ღირს - მყვენ პოვ - ნად.

rom - li - sa ghirs - mq'ven p'ov - nad.

ბ დასდებელი

Troparion 2

96

მო-წყლუ-ლი ვნე - ბა - თა - გან მძვინ - ვა -

მო-წყლუ-ლი ვნე - ბა - თა - გან მძვინ - ვა -

mo-ts'q'lu - li vne - ba - ta - gan mdzvin - va -

რედ სუ - ლი ჩე-მი გან - კურ - ნე, დე - დო - ფა - ლო,

რედ სუ - ლი ჩე-მი გან - კურ - ნე, დე - დო - ფა - ლო,

red su - li che-mi gan - kur - ne, de - do - pa - lo,

უწ - ყი, რა - მე - თუ ძალ-გიც ყო - ვე - ლი - ვე,

უწ - ყი, რა - მე - თუ ძალ-გიც ყო - ვე - ლი - ვე,

uts'-q'i, ra - me - tu dzal-gits q'o - ve - li - ve,

ვი - თარ - ცა მშო - ბელ - სა

ვი - თარ - ცა მშო - ბელ - სა

vi - tar - tsa msho - bel - sa

მა - მი - სა და სუ-ლი - სა თა-ნა-სწო-რი - სა,

მა - მი - სა და სუ-ლი - სა თა-ნა-სწო-რი - სა,

ma - mi - sa da su-li - sa ta-na-sts'o-ri - sa,

ძი-სა ღმრთი-სა-სა, რო-მე-ლი მო-ვი-და მო -

ძი-სა ღმრთი-სა-სა, რო-მე-ლი მო-ვი-და მო -

dzi-sa ghmrti-sa-sa, ro-me-li mo-vi-da mo -

ქცე - ვად ცოდ - ვილ - თა ნავთ - სად - გურ - სა

ქცე - ვად ცოდ - ვილ - თა ნავთ - სად - გურ - სა

qtse - vad tsod - vil - ta navt - sad - gur - sa

სა - ღმრთო - სა მის ნე - ბი - სა.

სა - ღმრთო - სა მის ნე - ბი - სა.

sa - ghmrto - sa mis ne - bi - sa.

გ დასდებელი

Troparion 3

97

შო - ბა - სა შენ-სა, სძა - ლო წმი - და -

შო - ბა - სა შენ-სა, სძა - ლო წმი - და -

sho - ba - sa shen-sa, sdza - lo ts'mi - da -

ო, ან - გე-ლოზ-თა გან - წყო - ბი - ლე - ბა - ნი

ო, ან - გე-ლოზ-თა გან - წყო - ბი - ლე - ბა - ნი

o, an - ge - loz - ta gan - ts'q'o - bi - le - ba - ni

და კაც - თა კრე-ბულ-ნი ერ-თო - ბით ა - ქე - ბენ,

და კაც - თა კრე-ბულ-ნი ერ-თო - ბით ა - ქე - ბენ,

da kats - ta kre - bul - ni er - to - bit a - qe - ben,

რა - მე - თუ გა - მო - შჩნდი

რა - მე - თუ გა - მო - შჩნდი

ra - me - tu ga - mo - shchndi

დე - დად ყო-ველ-თა შე-მო-ქმე - დი - სა, ძა-ლი - თა

დე - დად ყო-ველ-თა შე-მო-ქმე - დი - სა, ძა-ლი - თა

de - dad q'o-vel-ta she-mo-qme - di - sa, dza-li - ta

ღმრთე-ე - ბი - სა - თა, რო - მელ-სა ე - ვედ - რე მო - ცე -

ღმრთე-ე - ბი - სა - თა, რო - მელ-სა ე - ვედ - რე მო - ცე -

ghmrte-e - bi - sa - ta, ro - mel-sa e - ved - re mo - tse -

მად სულ - თა ჩვენ - თა მშვი - დო - ბა და

მად სულ - თა ჩვენ - თა მშვი - დო - ბა და

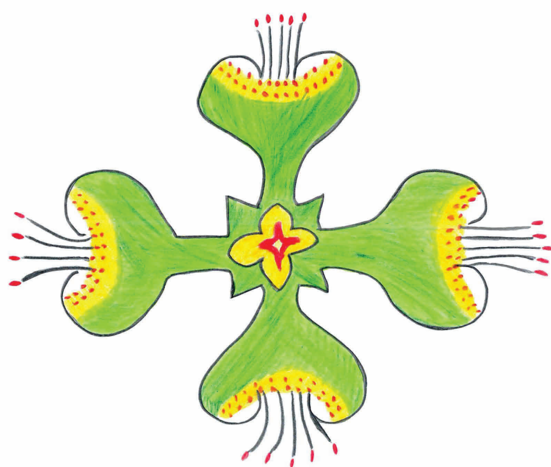
mad sul - ta chven - ta mshvi - do - ba da

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

მო - ტე - ვე - ბა ცოდ - ვა - თა.

mo - t'e - ve - ba tsod - va - ta.

დღე შაბათი. წმიდათაჲ და სულთაჲ ჴმაჲ ა

Saturday. Stichera of the Saints and of the Departed the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

98

შენ, სი - ტყვა და - უ - სა - ბა - მო, ზე - ცი -

შენ, სი - ტყვა და - უ - სა - ბა - მო, ზე - ცი -

shen, si - tq'va da - u - sa - ba - mo, ze - tsi -

სა მე - უ - ფე, თა - ნა - სწო - რი მა - მი - სა,

სა მე - უ - ფე, თა - ნა - სწო - რი მა - მი - სა,

sa me - u - pe, ta - na - sts'o - ri ma - mi - sa

სი - მდაბ - ლით გარ - და - მო - ხედ და ქალ - წუ - ლი - სა - გან,

სი - მდაბ - ლით გარ - და - მო - ხედ და ქალ - წუ - ლი - სა - გან,

si - mdab - lit, gar - da - mo - khed da qal - ts'u - li - sa - gan,

ვი - თარ - ცა ყრმა, ი - შევ ხსნი - სა-თვის ჩვე - ნი - სა,

ვი - თარ - ცა ყრმა, ი - შევ ხსნი - სა-თვის ჩვე - ნი - სა,

vi - tar - tsa q'rma i - shev khsni - sa - tvis chve - ni - sa,

ხო - ლო ა - რა და - ა - კლდი

ხო - ლო ა - რა და - ა - კლდი

kho - lo a - ra da - a - kldi

დი-დე-ბა-სა მა - მი-სა-სა, ვი-თარ-ცა ღმერთ ხარ.

დი-დე-ბა-სა მა - მი-სა-სა, ვი-თარ-ცა ღმერთ ხარ.

di - de - ba - sa ma - mi - sa - sa, vi - tar - tsa ghmert khar.

ბ დასდებელი

Troparion 2

99

გა - ნუ - შო - რე - ბელ ვი - ყვნეთ ბჭე - თა სი -

გა - ნუ - შო - რე - ბელ ვი - ყვნეთ ბჭე - თა სი -

ga - nu - sho - re - bel vi - q'vnet bch'e - ta si -

ო - ნი - სა - თა და ცრემლ-თა მდი - ნა - რი - თა ვე - ვედ -

ო - ნი - სა - თა და ცრემლ-თა მდი - ნა - რი - თა ვე - ვედ -

o - ni - sa - ta da tsreml - ta mdi - na - ri - ta ve - ved -

რე - ბო - დით ღმერთ - სა ცოდ - ვა - თა ჩვენ - თა - თვის,

რე - ბო - დით ღმერთ - სა ცოდ - ვა - თა ჩვენ - თა - თვის,

re - bo - dit ghmert - sa tsod - va - ta chven - ta - tvis,

რა - თა მი - ხსნნეს მწა - რე - თა - გან სა - ტანჯ - ველ - თა

რა - თა მი - ხსნნეს მწა - რე - თა - გან სა - ტანჯ - ველ - თა

ra - ta mi-khsnnes mts'a - re - ta - gan sa - t'anj - vel - ta

და ღირს - მყვნეს ჩვენ ბრძენ - თა მათ თა - ნა ქალ-

და ღირს - მყვნეს ჩვენ ბრძენ - თა მათ თა - ნა ქალ-

da ghirs-mq'vnes chven brdzen - ta mat ta - na qal-

წულ-თა გან - წმე-დილ-ნი სა-სუ-ფე-ველ-სა.

წულ-თა გან - წმე-დილ-ნი სა-სუ-ფე-ველ-სა.

ts'ul-ta gan - ts'me-dil-ni sa-su-pe-vel-sa.

გ დასდებელი

Troparion 3

100

შე - ვი - მო - სოთ სა - მო - სე - ლი სი - ნა -

შე - ვი - მო - სოთ სა - მო - სე - ლი სი - ნა -

she - vi - mo - sot sa - mo - se - li si - na -

ნუ - ლი - სა დღეს და გუ - ლი - თა წმი - დი - თა და

ნუ - ლი - სა დღეს და გუ - ლი - თა წმი - დი - თა და

nu - li - sa dghes da gu - li - ta ts'mi - di - ta da

სუ - ლი - თა მდაბ - ლი - თა შე - უ - ვრდეთ უ - ფალ - სა,

სუ - ლი - თა მდაბ - ლი - თა შე - უ - ვრდეთ უ - ფალ - სა,

su - li - ta mdab - li - ta she - u - vrdet u - pal - sa,

რა - თა მი-ხსნნეს მწა - რე - თა - გან სა - ტანჯ - ველ - თა

რა - თა მი-ხსნნეს მწა - რე - თა - გან სა - ტანჯ - ველ - თა

ra - ta mi-khsnnes mts'a - re - ta - gan sa - t'anj - vel - ta

და ღირს-მყვნეს ჩვენ ყო - ველ - ნი სა - სუ - ფე-

და ღირს-მყვნეს ჩვენ ყო - ველ - ნი სა - სუ - ფე-

da ghirs-mq'vnes chven q'o - vel - ni sa - su - pe-

ველ-სა კე - თილ - თა მათ სა - უ - კუ - ნე - თა.

ველ-სა კე - თილ - თა მათ სა - უ - კუ - ნე - თა.

vel-sa ke - til - ta mat sa - u - ku - ne - ta.

დ დასდებელი
Troparion 4

101

წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - მან მან და შე - მა -

წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - მან მან და შე - მა -

ts'i - na - sts'ar - me - t'q'vel - man man da she - ma -

სხმელ - მან და - ვით გა - ლო - ბი - თა სა - ღმრთო - თა
სხმელ - მან და - ვით გა - ლო - ბი - თა სა - ღმრთო - თა
skhmel - man da - vit ga - lo - bi - ta sa - ghmrto - ta

წი - ნა - სწარ გა - მო - სა - ხა ჯვა - რის სა - ხე ი - გი,
წი - ნა - სწარ გა - მო - სა - ხა ჯვა - რის სა - ხე ი - გი,
ts'i - na - sts'ar ga - mo - sa - kha jva - ris sa - khe i - gi,

რო - მელ - სა - ცა, მა - ცხო - ვარ, ხელ - ნი გა - ნი - პყრენ
რო - მელ - სა - ცა, მა - ცხო - ვარ, ხელ - ნი გა - ნი - პყრენ
ro - mel - sa - tsa, ma - tskho - var, khel - ni ga - ni - p'q'ren

და მას ზე - და ი - ნე - ბე
და მას ზე - და ი - ნე - ბე
da mas ze - da i - ne - be

მო-წო-დე-ბა ახ - ლი - სა ე - - - რი-სა შე-ნი-სა.

მო-წო-დე-ბა ახ - ლი - სა ე - - - რი-სა შე-ნი-სა.

mo-ts'o-de-ba akh - li - sa e - - - ri - sa she-ni-sa.

ე დასდებელი
Troparion 5

102

მო - ვე - დით, მო - ყვა - რე - ნო დღე - სა - სწა -

მო - ვე - დით, მო - ყვა - რე - ნო დღე - სა - სწა -

mo - ve - dit mo - q'va - re - no dghe - sa - sts'a -

უ - ლი - სა - ნო, და ქრის-ტეს მო - წა - მე - თა სა - ხსე -

უ - ლი - სა - ნო, და ქრის-ტეს მო - წა - მე - თა სა - ხსე -

u - li - sa - no, da qris - t'es mo - ts'a - me - ta sa - khse -

ნე - ბელ - სა ღირ - სად ქე - ბით პა - ტივ - ვსცემ - დეთ,

ნე - ბელ - სა ღირ - სად ქე - ბით პა - ტივ - ვსცემ - დეთ,

ne - bel - sa ghir - sad qe - bit p'a - t'iv - vstsem - det,

ვღა - ღა - დებ - დეთ: მა - ცხო - ვარ, ღირს-მყვენ მათ თა - ნა

ვღა - ღა - დებ - დეთ: მა - ცხო - ვარ, ღირს-მყვენ მათ თა - ნა

vgha - gha - deb - det: ma - tskho - var, ghirs-mq'ven mat ta - na

ჩვენ - ცა მკვიდრ - ყო - ფად ზე - ცი - სა სა - სუ - ფე - ველ-

ჩვენ - ცა მკვიდრ - ყო - ფად ზე - ცი - სა სა - სუ - ფე - ველ-

chven - tsa mkvidr - q'o - pad ze - tsi - sa sa - su - pe - vel-

სა, ო - ხი - თა მა - თი - - - თა გე - ვედ - რე - ბით.

სა, ო - ხი - თა მა - თი - - - თა გე - ვედ - რე - ბით.

sa, o - khi - ta ma - ti - - - ta ge - ved - re - bit.

ვ დასდებელი

Troparion 6

103

ყოვ - ლად - გა - ნათ - ლე - ბულ - სა ა - მას დღე -

ყოვ - ლად - გა - ნათ - ლე - ბულ - სა ა - მას დღე -

q'ov - lad - ga - nat - le - bul - sa a - mas dghe -

სა - სწა - ულ - სა ღვა-წლით-შე - მო - სილ - თა მათ ქრის -

სა - სწა - ულ - სა ღვა-წლით-შე - მო - სილ - თა მათ ქრის -

sa - sts'a - ul - sa ghva-ts'lit-she - mo - sil - ta mat qris -

ტეს - თა - სა ვი - შვებ - დეთ და აღ - ვა - სრუ - ლებ - დეთ,

ტეს - თა - სა ვი - შვებ - დეთ და აღ - ვა - სრუ - ლებ - დეთ,

t'es - ta - sa vi - shveb - det da agh - va - sru - leb - det,

მო - რწმუ-ნე - ნო, დღეს სა - ხსე - ნე-ბელ - სა მათ - სა

მო - რწმუ-ნე - ნო, დღეს სა - ხსე - ნე-ბელ - სა მათ - სა

mo - rts'mu-ne - no, dghes sa - khse - ne - bel - sa mat - sa

და გა - ლო - ბით ვა - დი - დებ - დეთ

და გა - ლო - ბით ვა - დი - დებ - დეთ

da ga - lo - bit va - di - deb - det

მა-ცხო-ვარ-სა, რო - მელ-მან ა - - დიდ-ნა ი-გი-ნი.

მა-ცხო-ვარ-სა, რო - მელ-მან ა - - დიდ-ნა ი-გი-ნი.

ma-tskho-var-sa, ro - mel-man a - - - did-na i-gi-ni.

ზ დასდებელი

Troparion 7

104

ვი - თარ - ცა ოქ - რო - სა ნეს - ტვი - თა, გუ - ლი -

ვი - თარ - ცა ოქ - რო - სა ნეს - ტვი - თა, გუ - ლი -

vi - tar - tsa oq - ro - sa nes - t'vi - ta, gu - li -

თა წმი - დი - თა და ხმი - თა მაღ - ლი - თა ეს - რეთ სურ -

თა წმი - დი - თა და ხმი - თა მაღ - ლი - თა ეს - რეთ სურ -

ta ts'mi - di - ta da khmi - ta magh - li - ta es - ret sur -

ვი - ე - ლად ი - ტყო - დეს ქრის - ტეს მო - წა - მე - ნი:

ვი - ე - ლად ი - ტყო - დეს ქრის - ტეს მო - წა - მე - ნი:

vi - e - lad i - t'q'o - des qris - t'es mo - ts'a - me - ni:

არ - ცა ცეცხლ-მან, არ - ცა მახ - ვილ-მან, არ - ცა - ღა

არ - ცა ცეცხლ-მან, არ - ცა მახ - ვილ-მან, არ - ცა - ღა

ar - tsa tsetskhl-man, ar - tsa makh - vil-man, ar - tsa - gha

სა - ტანჯ - ველ - თა სი - მძაფ - რე - მან

სა - ტანჯ - ველ - თა სი - მძაფ - რე - მან

sa - t'anj - vel - ta si - mdzap - re - man

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

გან-მა-შორ-ნეს სი - ყვა-რულ-სა ქრის-ტეს ღმრთი-სა-სა.

გან-მა-შორ-ნეს სი - ყვა-რულ-სა ქრის-ტეს ღმრთი-სა-სა.

gan-ma-shor-nes si - q'va-rul-sa qris-t'es ghmrti-sa-sa.

სულისაჲ ჴმაჲ ა

Stichera of the Departed the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

105

ზე - ცი - სა სა - სუ - ფე - ველ - სა და - ა -
ზე - ცი - სა სა - სუ - ფე - ველ - სა და - ა -
ze - tsi - sa sa - su - pe - vel - sa da - a -

წე - სენ, ქრის - ტე, სულ - ნი, რო - მელ მი - სცვა - ლენ სა -
წე - სენ, ქრის - ტე, სულ - ნი, რო - მელ მი - სცვა - ლენ სა -
ts'e - sen, qris - t'e, sul - ni, ro - mel mi - stsva - len sa -

წუთ - რო - სა ა - მის - გან, სა - უ - კუ - ნე - სა მას
წუთ - რო - სა ა - მის - გან, სა - უ - კუ - ნე - სა მას
ts'ut - ro - sa a - mis - gan, sa - u - ku - ne - sa mas

სა - შვე-ბელ-სა გან - სვე - ნე - ბა მი - ა - ნი - ჭე,

სა - შვე-ბელ-სა გან - სვე - ნე - ბა მი - ა - ნი - ჭე,

sa - shve-bel-sa gan - sve - ne - ba mi - a - ni - ch'e,

რა - მე - თუ შენ ხარ აღ - დგო - მა

რა - მე - თუ შენ ხარ აღ - დგო - მა

ra - me - tu shen khar agh - dgo - ma

და ცხო-რე-ბა სულ - თა ჩვენ-თა, მრა-ვალ-მო-წყა-ლე.

და ცხო-რე-ბა სულ - თა ჩვენ-თა, მრა-ვალ-მო-წყა-ლე.

da tskho-re-ba sul - ta chven-ta, mra-val-mo-ts'q'a-le.

ბ დასდებელი

Troparion 2

106

ა - რა გნე - ბავს სი - კვდი - ლი ცოდ - ვი -

ა - რა გნე - ბავს სი - კვდი - ლი ცოდ - ვი -

a - ra gne - bavs si - kvdi - li tsod - vi -

ლი - სა, მჴსნე - ლო, ა - რა - მედ მო - ქცე - ვა სი -

ლი - სა, მჴსნე - ლო, ა - რა - მედ მო - ქცე - ვა სი -

li - sa, mkhsne - lo, a - ra - med mo - qtse - va si -

ნა - ნუ - ლად, სა - ხი - ერ. ა - მის - თვის, მო - წყა - ლე,

ნა - ნუ - ლად, სა - ხი - ერ. ა - მის - თვის, მო - წყა - ლე,

na - nu - lad, sa - khi - er. a - mis - tvis, mo - ts'q'a - le,

გა - ნუ - სვე - ნე სულ - სა შე - სვე - ნე - ბულ - თა - სა,

გა - ნუ - სვე - ნე სულ - სა შე - სვე - ნე - ბულ - თა - სა,

ga - nu - sve - ne sul - sa she - sve - ne - bul - ta - sa,

რა - მე - თუ შენ ხარ აღ - დგო - მა

რა - მე - თუ შენ ხარ აღ - დგო - მა

ra - me - tu shen khar agh - dgo - ma

და ცხო-რე-ბა სულ - თა ჩვენ-თა, მრა-ვალ-მო-წყა-ლე.

და ცხო-რე-ბა სულ - თა ჩვენ-თა, მრა-ვალ-მო-წყა-ლე.

da tskho-re-ba sul - ta chven-ta, mra-val-mo-ts'q'a-le.

გ დასდებელი
Troparion 3

107

კაცთ - მო - ყვა - რე - ბა სა - მე - ბი - სა კაც - თა - გან

კაცთ - მო - ყვა - რე - ბა სა - მე - ბი - სა კაც - თა - გან

katst - mo - q'va - re - ba sa - me - bi - sa kats - ta - gan

შე - უ - ცავ არს, რო - მელ - სა - ცა ვე - ვედრ - ნეთ გარ -

შე - უ - ცავ არს, რო - მელ - სა - ცა ვე - ვედრ - ნეთ გარ -

she - u - tsav ars, ro - mel - sa - tsa ve - vedr - net gar -

და - ცვა - ლე - ბულ - თა - თვის სულ - თა გან - სვე - ნე - ბად

და - ცვა - ლე - ბულ - თა - თვის სულ - თა გან - სვე - ნე - ბად

da - tsva - le - bul - ta - tvis sul - ta gan - sve - ne - bad

წმი - და - თა თა - ნა უ - კვდავ - სა მას ცხო - რე - ბა - სა,

წმი - და - თა თა - ნა უ - კვდავ - სა მას ცხო - რე - ბა - სა,

ts'mi - da - ta ta - na u - kvdav - sa mas tskho - re - ba - sa,

რა - თა შე - უნ - დვნეს შე - ცო - დე - ბა - ნი

რა - თა შე - უნ - დვნეს შე - ცო - დე - ბა - ნი

ra - ta she - un - dvnes she - tso - de - ba - ni

მათ - ნი სა - ხი - ე - რე - - - ბი - თა თვი - სი - თა.

მათ - ნი სა - ხი - ე - რე - - - ბი - თა თვი - სი - თა.

mat - ni sa - khi - e - re - - - bi - ta tvi - si - ta.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

108

ზე - ცი - სა სა - ზრდე - ლი - თა ი - ზარ - დე -

ზე - ცი - სა სა - ზრდე - ლი - თა ი - ზარ - დე -

ze - tsi - sa sa - zrde - li - ta i - zar - de -

ბო - დე, ღირ - სო, ტა - ძარ - სა მას ში - ნა უფ -

ბო - დე, ღირ - სო, ტა - ძარ - სა მას ში - ნა უფ -

bo - de, ghir - so, t'a - dzar - sa mas shi - na up -

ლი - სა - სა, უ - ბი - წო - ო, და უ - შევ სო - ფელ - სა

ლი - სა - სა, უ - ბი - წო - ო, და უ - შევ სო - ფელ - სა

li - sa - sa, u - bi - ts'o - o, da u - shev so - pel - sa

პუ - რი ი - გი ცხო - რე - ბი - სა, სი - ტყვა ღმრთი - სა,

პუ - რი ი - გი ცხო - რე - ბი - სა, სი - ტყვა ღმრთი - სა,

p'u - ri i - gi tskho - re - bi - sa, si - t'q'va ghmrti - sa,

ზე - ცი - სა სძა - ლო,

ზე - ცი - სა სძა - ლო,

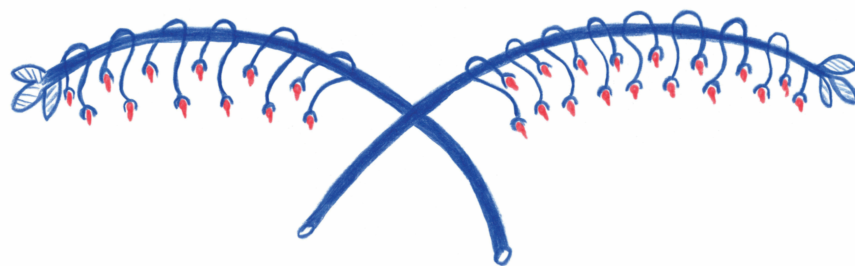
ze - tsi - sa sdza - lo,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მი-თხო-ი-ლო სა - ი-დუმ-ლოდ ღმრთი-სა მაღ-ლი-სა.

მი-თხო-ი-ლო სა - ი-დუმ-ლოდ ღმრთი-სა მაღ-ლი-სა.

mi-tkho-i-lo sa - i-dum-lod ghmrti-sa magh-li-sa.

სხუანი ჴმაჲ ა

Other Stichera the First Tone

ქრისტე კაცთმოყუარე...

O, Christ, the lover of mankind...

ა დასდებელი

Troparion 1

109

წმი-და-ნო მარტ-ვილ - ნო, სა - ფლავ - მან

წმი-და-ნო მარტ-ვილ - ნო, სა - ფლავ - მან

ts'mi-da-no mart'-vil - no, sa - plav - man

ქვე - ყა - ნა-სა ზე - და ა-რა და-ფარ - ნა

ქვე - ყა - ნა-სა ზე - და ა-რა და-ფარ - ნა

qve - q'a - na-sa ze - da a-ra da-par - na

სი-მხნე - ნი თქვენ-ნი, ა-რა - მედ გან - ცხად - ნეს

სი-მხნე - ნი თქვენ-ნი, ა-რა - მედ გან - ცხად - ნეს

si-mkhne-ni tqven-ni, a-ra - med gan - tskhad - nes

ყო - ველ - თა კი - დე - თა

ყო - ველ - თა კი - დე - თა

q'o - vel - ta ki - de - ta

და ი - დი-დე-ბით თქვენ მო - რწმუ - ნე - თა მი - ერ

და ი - დი-დე-ბით თქვენ მო - რწმუ - ნე - თა მი - ერ

da i - di - de - bit tqven mo - rts'mu - ne - ta mi - er

და - უ-ცხრო - მე - ლად. აწ - ცა გვი-თხო-ვეთ ქრის-ტეს - გან

და - უ-ცხრო - მე - ლად. აწ - ცა გვი-თხო-ვეთ ქრის-ტეს - გან

da - u-tskhro - me - lad. ats' - tsa gvi-tkho-vet qris-t'es - gan

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

110

მხე-დარ-ნო ქრის-ტეს - ნო, წი - ნა - ა -

მხე-დარ-ნო ქრის-ტეს - ნო, წი - ნა - ა -

mkhe-dar - no qris - t'es - no, ts'i - na - a -

ღუ - დე - გით თქვენ მძლავრ - თა და სა - ტანჯ - ველ - ნი

ღუ - დე - გით თქვენ მძლავრ - თა და სა - ტანჯ - ველ - ნი

ghu - de - git tqven mdzlavr - ta da sa - tanj - vel - ni

შე - უ - რაცხ - ჰყვე - ნით და მტე - რი და - სთრგუ - ნეთ

შე - უ - რაცხ - ჰყვე - ნით და მტე - რი და - სთრგუ - ნეთ

she - u - ratskh-hq've-nit da mt'e - ri da - strgu - net

სი - მხნი - თა თქვე - ნი - თა

სი - მხნი - თა თქვე - ნი - თა

si - mkhni - ta tqve - ni - ta

და გვირ - გვი-ნო-სან-ი-ქმნე - ნით სა-სუ-ფე-ველ - სა

და გვირ - გვი-ნო-სან-ი-ქმნე - ნით სა-სუ-ფე-ველ - სა

da gvir - gvi-no-san-i-qmne - nit sa-su-pe-vel - sa

მა-ცხოვ-რი - სა - გან. აწ - ცა გვი-თხო-ვეთ ღმრთი-სა - გან

მა-ცხოვ-რი - სა - გან. აწ - ცა გვი-თხო-ვეთ ღმრთი-სა - გან

ma-tskhov-ri - sa - gan. ats' - tsa gvi-tkho-vet ghmrti-sa - gan

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

გ დასდებელი
Troparion 3

111

გი - ხა - რო - დენ, ღირს - ნო მო - წა - მე -

გი - ხა - რო - დენ, ღირს - ნო მო - წა - მე -

gi - kha - ro - den, ghirs - no mo - ts'a - me -

ნო ქრის - ტეს მა - ცხოვ - რი - სა - ნო, რო - მელ - თა

ნო ქრის - ტეს მა - ცხოვ - რი - სა - ნო, რო - მელ - თა

no qris - t'es ma - tskhov - ri - sa - no, ro - mel - ta

მო - ი - ღვა - წეთ თქვენ ღვაწ - ლი წა - მე - ბი - სა

მო - ი - ღვა - წეთ თქვენ ღვაწ - ლი წა - მე - ბი - სა

mo - i - ghva - ts'et tqven ghvats' - li ts'a - me - bi - sa

და მძლავრ - თა ში - ნე - ბა,

და მძლავრ - თა ში - ნე - ბა,

da mdzlavr - ta shi - ne - ba,

ცეცხ - ლი და მახ-ვი - ლი ა-რად შე-ჰრაც - ხეთ

ცეცხ - ლი და მახ-ვი - ლი ა-რად შე-ჰრაც - ხეთ

tsetskh - li da makh-vi - li a-rad she-hrats - khet

და ზე-ცას მკვიდრ ხართ. აწ - ცა ი - თხო-ვეთ სულ-თა ჩვენ-თა-თვის

და ზე-ცას მკვიდრ ხართ. აწ - ცა ი - თხო-ვეთ სულ-თა ჩვენ-თა-თვის

da ze-tsas mkvidr khart. ats'-tsa i - tkho-vet sul-ta chven-ta-tvis

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

დი - დი წყა - ლო - ბა, რო - მელ - ნი თქვენ

di - di ts'q'a - lo - ba, ro - mel - ni tqven

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

გა - ლო - ბა - სა შე - გა - სხამთ.

ga - lo - ba - sa she - ga - skhamt.

დ დასდებელი
Troparion 4

112

სა - ხი - ე - რო ღმერ - თო, სულ - ნი, რო -

სა - ხი - ე - რო ღმერ - თო, სულ - ნი, რო -

sa - khi - e - ro ghmer - to, sul - ni, ro -

მელ გარ - და - ი - ცვალ - ნეს სა - წუთ - რო - სა - გან

მელ გარ - და - ი - ცვალ - ნეს სა - წუთ - რო - სა - გან

mel gar - da - i - tsval - nes sa - ts'ut - ro - sa - gan

სა - უ - კუ - ნე - სა, შენ - დო - ბა მი - ჰმად - ლე

სა - უ - კუ - ნე - სა, შენ - დო - ბა მი - ჰმად - ლე

sa - u - ku - ne - sa, shen - do - ba mi - hmad - le

თა - ნა - მდებ - თა მათ - თა
თა - ნა - მდებ - თა მათ - თა
ta - na - mdeb - ta mat - ta

და ნა - თელ-სა მკვიდრ წა - რუ - ვალ - სა ღირს - ყვენ
და ნა - თელ-სა მკვიდრ წა - რუ - ვალ - სა ღირს - ყვენ
da na - tel - sa mkvidr ts'a - ru - val - sa ghirs - q'ven

და ცხო-რე-ბა-სა, რა - თა მა - რა-დის გა-დი - დებ-დენ შენ,
და ცხო-რე-ბა-სა, რა - თა მა - რა-დის გა-დი - დებ-დენ შენ,
da tskho-re - ba - sa, ra - ta ma - ra - dis ga - di - deb - den shen,

და - მბა - დე - ბელ - სა ყო - ველ - თა - სა,
და - მბა - დე - ბელ - სა ყო - ველ - თა - სა,
da - mba - de - bel - sa q'o - vel - ta - sa,

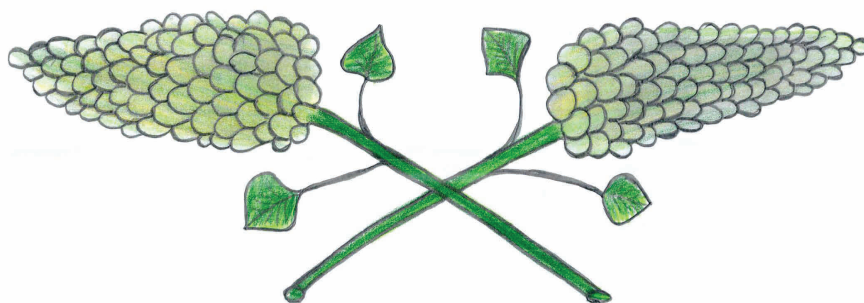
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

გა - ლო - ბი - თა სა - ღმრთო - თა.

გა - ლო - ბი - თა სა - ღმრთო - თა.

ga - lo - bi - ta sa - ghmrto - ta.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი **„დავითის ძირთაგან“** კჳრიაკესა იხილე – გვ. 227, № 24.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ა

Stichera of the Theotokos the First Tone

ზეცისა განწესებულთა...

Joy of the ranks of Heaven...

ა დასდებელი

Troparion 1

113

კვერ - თხი - თა მით შე - წევ - ნი - სა შე - ნი -

კვერ - თხი - თა მით შე - წევ - ნი - სა შე - ნი -

kver - tkhi - ta mit she - ts'ev - ni - sa she - ni -

სა - თა, სძა - ლო, მხე - ცებ - რივ - ნი ვნე - ბა - ნი

სა - თა, სძა - ლო, მხე - ცებ - რივ - ნი ვნე - ბა - ნი

sa - ta, sdza - lo, mkhe-tseb - riv - ni vne - ba - ni

სუ - ლი - სა ჩე - მი - სა - გან გან - დევ - ნენ, წმი - და - ო,

სუ - ლი - სა ჩე - მი - სა - გან გან - დევ - ნენ, წმი - და - ო,

su - li - sa che - mi - sa - gan gan - dev - nen, ts'mi - da - o,

და მშვი-დო-ბით გა - ნა - გე ცხო-რე - ბა ჩე - მი

და მშვი-დო-ბით გა - ნა - გე ცხო-რე - ბა ჩე - მი

da mshvi-do-bit ga - na - ge tskho-re - ba che - mi

და წმი - და - სა მას სა - მწყსო - სა

და წმი - და - სა მას სა - მწყსო - სა

da ts'mi - da - sa mas sa - mts'q'so - sa

რჩე-ულ-თა მათ ცხო - ვარ-თა შენ - თა-სა აღ-მრაც-ხე.

რჩე-ულ-თა მათ ცხო - ვარ-თა შენ - თა-სა აღ-მრაც-ხე.

rche-ul-ta mat tskho - var-ta shen - ta-sa agh-mrats-khe.

ბ დასდებელი

Troparion 2

114

ყო - ველ - თა შე - უ - წევ - ნელ - თა შე - მწე

ყო - ველ - თა შე - უ - წევ - ნელ - თა შე - მწე

q'o - vel - ta she - u - ts'ev - nel - ta she - mts'e

შენ ხარ, ღირ - სო, და უ - სა - სო - თა სა - სო

შენ ხარ, ღირ - სო, და უ - სა - სო - თა სა - სო

shen khar, ghir - so, da u - sa - so - ta sa - so

და მხსნე - ლი, ღმრთის-მშო - ბე - ლო, ჭირ - თა ბო - როტ - თა - გან,

და მხსნე - ლი, ღმრთის-მშო - ბე - ლო, ჭირ - თა ბო - როტ - თა - გან,

da mkhsne - li, ghmrtis-msho - be - lo, ch'ir - ta bo - rot' - ta - gan,

შე - მე - წი - ე ცოდ - ვი - თა ღელ - ვა - გვე - მულ - სა

შე - მე - წი - ე ცოდ - ვი - თა ღელ - ვა - გვე - მულ - სა

she - me - ts'i - e tsod - vi - ta ghel - va - gve - mul - sa

და, ვი - თარ - ცა ტკბილ - მან და სა - ხი-

და, ვი - თარ - ცა ტკბილ - მან და სა - ხი-

da, vi - tar - tsa t'kbil - man da sa - khi-

ერ-მან, გან - მა-რი-ნე, ყოვ-ლად-უ-ხრწნე-ლო.
ერ-მან, გან - მა-რი-ნე, ყოვ-ლად-უ-ხრწნე-ლო.
er-man, gan - ma-ri-ne, q'ov-lad-u-khrts'ne-lo.

გ დასდებელი
Troparion 3

115

წარ-მწყმე-დელ-თა მათ ვნე-ბა-თა შემ-წველ-
წარ-მწყმე-დელ-თა მათ ვნე-ბა-თა შემ-წველ-
ts'ar-mts'q'me-del-ta mat vne-ba-ta shem-ts'vel-

ნი აღ-ძრვა-ნი ტკბი-ლი-თა სა-ღმრთო-სა მის წყა-
ნი აღ-ძრვა-ნი ტკბი-ლი-თა სა-ღმრთო-სა მის წყა-
ni agh-dzrva-ni t'kbi-li-ta sa-ghmrto-sa mis ts'q'a-

ლო-ბი-სა შე-ნი-სა ცვა-რი-თა და-შრი-ტენ,
ლო-ბი-სა შე-ნი-სა ცვა-რი-თა და-შრი-ტენ,
lo-bi-sa she-ni-sa tsva-ri-ta da-shri-t'en,

რა - თა მე - ცა მსგავ - სად ყრმა - თა უ - გა - ლობ - დე

რა - თა მე - ცა მსგავ - სად ყრმა - თა უ - გა - ლობ - დე

ra - ta me - tsa msgav - sad q'rma - ta u - ga - lob - de

შენ - გან შო - ბილ - სა ღმერთ - სა და ვა - კურთ-

შენ - გან შო - ბილ - სა ღმერთ - სა და ვა - კურთ-

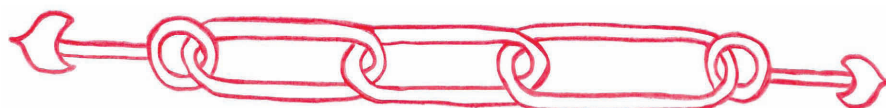
shen - gan sho - bil - sa ghmert - sa da va - kurt -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ხევ-დე წყა - ლო - ბა - თა შენ-თა, ქალ-წუ-ლო.

ხევ-დე წყა - ლო - ბა - თა შენ-თა, ქალ-წუ-ლო.

khev-de ts'q'a - lo - ba - ta shen-ta, qal-ts'u-lo.

უფალო-ღაღადვყავსა ჴმაჲ ბ

Lord, I have cried the Second Tone

I გუნდი

116

უფალო, ღაღად-ვყავ შენდამი, ისმინე ჩემი, ი - სმი - ნე

უფალო, ღაღად-ვყავ შენდამი, ისმინე ჩემი, ი - სმი - ნე

upalo, ghaghad-vq'av shendami, ismine chemi, i - smi - ne

ჩე - მი, უ - ფა - ლო. უ - ფა - ლო, ღა - ღად - ვყავ

ჩე - მი, უ - ფა - ლო. უ - ფა - ლო, ღა - ღად - ვყავ

che - mi, u - pa - lo. u - pa - lo, gha - ghad-vq'av

შენ - და - მი, ი - სმი - ნე ჩე - მი,

შენ - და - მი, ი - სმი - ნე ჩე - მი,

shen - da - mi, i - smi - ne che - mi,

მო - ხედენ ხმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა ჩემსა შენდამი,

მო - ხედენ ხმასა ლოცვისა ჩემისასა, ღაღადებასა ჩემსა შენდამი,

mo - kheden khmasa lotsvisa chemisasa, ghaghadebasa chemsa shendami,

ი - სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

ი - სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

i - smi - ne che - mi, u - pa - lo.

II გუნდი

წა - რე - მარ - თენ ლოც - ვა ჩე - მი ვი - თარ - ცა სა - კმე - ვე - ლი

წა - რე - მარ - თენ ლოც - ვა ჩე - მი ვი - თარ - ცა სა - კმე - ვე - ლი

ts'a - re - mar - ten lots - va che - mi vi - tar - tsa sa - kme - ve - li

შენ წი - ნა - შე, აღპყრობა ხელთა ჩემთა მსხვერპლ სამწუხროდ, ი -

შენ წი - ნა - შე, აღპყრობა ხელთა ჩემთა მსხვერპლ სამწუხროდ, ი -

shen ts'i - na - she, aghp'q'roba khelta chemta mskhverp'l samts'ukhrod, i -

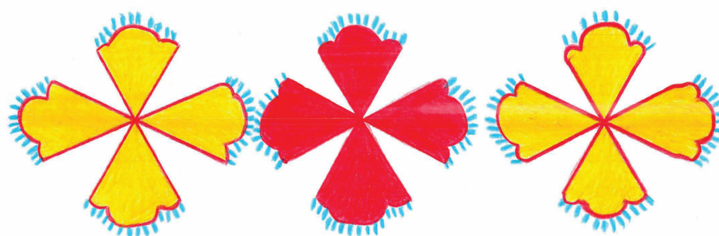
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

სმი - ნე ჩე - მი, უ - ფა - ლო.

smi - ne che - mi, u - pa - lo.

* დასდევ, უფალო
Set a guard, O Lord

* ფსალმუნი **„დასდევ, უფალო“** იხილე – გვ. 177, № 3.

უფალო-ღაღადყავსა ჴმაჲ ბ
(ჭრელი)
Lord, I have cried the Second Tone
(ornamented version)

I გუნდი

117

უ - ფა - ლო, ღა - ღად - ვყავ

უ - ფა - ლო, ღა - ღად - ვყავ

u - pa - lo, gha - ghad - vq'av

შენ-და-მი, ის - მი - ნე ჩე - მი,

შენ-და-მი, ის - მი - ნე ჩე - მი,

shen-da-mi, is - mi - ne che - mi,

ის - მი - ნე ჩე - მი, უ -

ის - მი - ნე ჩე - მი, უ -

is - mi - ne che - mi, u -

ფა - ლო. უ - ფა - ლო, ღა -

ფა - ლო. უ - ფა - ლო, ღა -

pa - lo. u - pa - lo, gha -

ღად - ვყავ შენ-და-მი, ის-მი-ნე

ღად - ვყავ შენ-და-მი, ის-მი-ნე

ghad - vq'av shen-da-mi, is-mi-ne

ჩე - მი, მო-ხე-დენ ხმა-სა ლოც-ვი - სა ჩე - მი - სა - სა,

ჩე - მი, მო-ხე-დენ ხმა-სა ლოც-ვი - სა ჩე - მი - სა - სა,

che - mi, mo-khe-den khma-sa lots-vi - sa che - mi - sa - sa,

ღა-ღა-დე-ბა - სა ჩემ - სა შენ - და -

ღა-ღა-დე-ბა - სა ჩემ - სა შენ - და -

gha-gha-de-ba - sa chem - sa shen - da -

მი, ის - მი - ნე ჩე - მი, უ -

მი, ის - მი - ნე ჩე - მი, უ -

mi, is - mi - ne che - mi, u -

II გუნდი *

ფა - ლო. წა-რე-მარ - თენ ლოც - ვა

ფა - ლო. წა-რე-მარ - თენ ლოც - ვა

pa - lo. ts'a-re-mar - ten lots - va

ჩე - მი ვი-თარ-ცა სა-კმე-ვე-ლი შენ წი - ნა - შე,

ჩე - მი ვი-თარ-ცა სა-კმე-ვე-ლი შენ წი - ნა - შე,

che - mi vi - tar-tsa sa-kme-ve-li shen ts'i - na - she,

აღ - პყრო-ბა ხელ - თა ჩემ - - - თა მსვერპლ

აღ - პყრო-ბა ხელ - თა ჩემ - - - თა მსვერპლ

agh - p'q'ro-ba khel - ta chem - - - ta mskhverp'l

* აქედან ბოლომდე თანხვდება **ა ხმის** ჭრელ **«უფალო-ღაღადყავსას»**, იხ. გვ. 175-176.

სა - მწუხ - როდ, ი - სმი - ნე ჩე -

სა - მწუხ - როდ, ი - სმი - ნე ჩე -

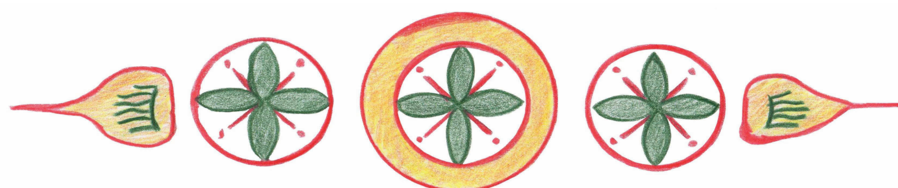
sa - mts'ukh - rod, i - smi - ne che -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მი, უ - - ფა - - - ლო.

მი, უ - - ფა - - - ლო.

mi, u - - - pa - - - lo.

დიდებაჲ. აწ და ჴმაჲ ბ
Glory. Now and the Second Tone

118

დი-დე-ბა მა-მა-სა და ძე - სა და წმი-და-სა სულ-სა.

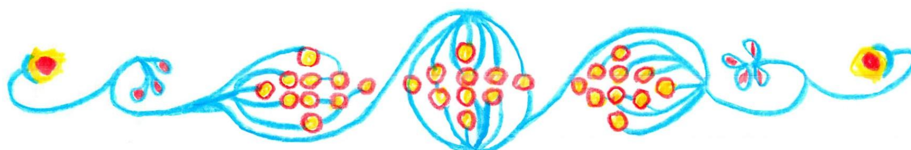
დი-დე-ბა მა-მა-სა და ძე - სა და წმი-და-სა სულ-სა.

di-de-ba ma-ma-sa da dze - sa da tsmi-da-sa sul-sa.

აწ და მა-რა-დის და უ-კუ-ნი-თი - უ-კუ - ნი-სამ-დე ა-მინ.

აწ და მა-რა-დის და უ-კუ-ნი-თი - უ-კუ - ნი-სამ-დე ა-მინ.

ats' da ma-ra-dis da u-ku-ni-ti - u-ku - ni-sam-de a-min.

დასდებელნი აღდგომისანი. უფალო-ღაღადყავსა ჴმაჲ ბ
Resurrectional Stichera on "Lord, I have cried" the Second Tone

ა დასდებელი
Troparion 1

119

რო - მე - ლი ი - შვა მა - მი - სა - გან წი - ნა - სწარ
რო - მე - ლი ი - შვა მა - მი - სა - გან წი - ნა - სწარ
ro - me - li i - shva ma - mi - sa - gan ts'i - na - sts'ar

სა - უ - კუ - ნე - თა, სი - ტყვა სა - ღმრთო, და კვა - ლად მა - რი-
სა - უ - კუ - ნე - თა, სი - ტყვა სა - ღმრთო, და კვა - ლად მა - რი-
sa - u - ku - ne - ta, si - t'q'va sa - ghmrto, da kva - lad ma - ri -

ამ შვა, მო - ვე - დით, თა - ყვა - ნის - ვსცეთ, რო - მე - ლი - ცა ჯვარს-
ამ შვა, მო - ვე - დით, თა - ყვა - ნის - ვსცეთ, რო - მე - ლი - ცა ჯვარს-
am shva, mo - ve - dit, ta - q'va - nis - vstset, ro - me - li - tsa jvars -

* აღყვავილნა შროშნის სახედ, ჴმაჲ ბ – პირველი მუხლი, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 18.

** შუამდგომელ იქმენ, ჴმაჲ ბ – „და შენ მიერ ... ღამისა წყვდიადისა“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 20.

*** შენ, მხოლოო, ჴმაჲ ა – „შეიმოსე“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 4.

ეც - ვა ნებ - სით, და - ფლვა თავს - ი - დვა

ეც - ვა ნებ - სით, და - ფლვა თავს - ი - დვა

ets - va neb - sit, da - plva tavs - i - dva

ჩვენ-თვის და აღ - დგა მკვდრე-თით, რომ-ლი-თა - ცა ა - ცხოვ-ნა

ჩვენ-თვის და აღ - დგა მკვდრე-თით, რომ-ლი-თა - ცა ა - ცხოვ-ნა

chven-tvis da agh - dga mkvdre - tit, rom - li - ta - tsa a - tskhov-na

კა-ცი, შე-ცთო-მი - ლი მტე - რი - სა მი - ერ.

კა-ცი, შე-ცთო-მი - ლი მტე - რი - სა მი - ერ.

ka-tsi, she-tsto-mi - li mt'e - ri - sa mi - er.

ბ დასდებელი

Troparion 2

120

ქრის-ტე - მან ღმერთ-მან ხე-ლით-წე-რი - ლი ჩვე - ნი

ქრის-ტე - მან ღმერთ-მან ხე-ლით-წე-რი - ლი ჩვე - ნი

qris - t'e - manghmert - man khe - lit - ts'e - ri - li chve - ni

ნებ - სით თვი - სით ჯვარ - სა შე - მშჭვა - ლა და ძა - ლი სი - კვდი-

ნებ - სით თვი - სით ჯვარ - სა შე - მშჭვა - ლა და ძა - ლი სი - კვდი-

neb - sit tvi - sit jvar - sa she-mshch'va-la da dza - li si - kvdi-

ლი - სა და - თრგუ - ნა ძლი - ე - რე - ბით. მო - ვე - დით, თა - ყვა - ნის - ვსცეთ

ლი - სა და - თრგუ - ნა ძლი - ე - რე - ბით. მო - ვე - დით, თა - ყვა - ნის - ვსცეთ

li - sa da - trgu - na dzli - e - re - bit. mo - ve - dit, ta - q'va - nis - vstset

ცხო - ველს - მყო - ფელ - სა აღ - დგო - მა - სა

ცხო - ველს - მყო - ფელ - სა აღ - დგო - მა - სა

tskho - vels - mq'o - pel - sa agh - dgo - ma - sa

მის - სა მე - სა - მე - სა დღე - სა სა - ფლა - ვით, რომ - ლი - თა ი-

მის - სა მე - სა - მე - სა დღე - სა სა - ფლა - ვით, რომ - ლი - თა ი-

mis - sa me - sa - me - sa dghe - sa sa - pla - vit, rom - li - ta i-

ხსნა სო-ფე-ლი სა-ცთუ-რი - სა - გან ღმრთე-ე - ბი - თა.

ხსნა სო-ფე-ლი სა-ცთუ-რი - სა - გან ღმრთე-ე - ბი - თა.

khsna so-pe-li sa-tstu-ri - sa-gan ghmrte-e - bi - ta.

გ დასდებელი

Troparion 3

121

ჯვარც-მა - მან შენ-მან და-ჰხსნა წყე-ვა პირ-ვე-ლი

ჯვარც-მა - მან შენ-მან და-ჰხსნა წყე-ვა პირ-ვე-ლი

jvarts-ma - man shen-man da-hkhsna ts'q'e-va p'ir-ve-li

და და-ფლვა-მან შენ-მან, მა-ცხო-ვარ, სი - კვდი - ლი მო - ა-

და და-ფლვა-მან შენ-მან, მა-ცხო-ვარ, სი - კვდი - ლი მო - ა-

da da-plva-man shen-man, ma-tskho-var, si - kvdi - li mo - a-

კვდი - ნა და აღ-დგო-მა-მან შენ-მან ბრწყინ-ვა-ლედ

კვდი - ნა და აღ-დგო-მა-მან შენ-მან ბრწყინ-ვა-ლედ

kvdi - na da agh-dgo-ma-man shen-man brts'q'in-va-led

გა - ნა - ნათ - ლა ნა - თე - სა - ვი კაც - თა

გა - ნა - ნათ - ლა ნა - თე - სა - ვი კაც - თა

ga - na - nat - la na - te - sa - vi kats - ta

შე-ცთო-მი-ლი, ა - მის-თვის-ცა თა-ყვა-ნის-ვსცემთ, უ - ფა-ლო,

შე-ცთო-მი-ლი, ა - მის-თვის-ცა თა-ყვა-ნის-ვსცემთ, უ - ფა-ლო,

she-tsto-mi-li, a - mis-tvis-tsa ta-q'va-nis-vstsemt, u - pa-lo,

დი-დე-ბა აღ-დგო-მა - სა შენ - სა ცხო - ველ - სა.

დი-დე-ბა აღ-დგო-მა - სა შენ - სა ცხო - ველ - სა.

di-de-ba agh-dgo-ma - sa shen - sa tskho - vel - sa.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

122

ცოდ-ვა, რო - მე - ლი აღ-მო-ა-ცე - ნა ე - ვა

ცოდ-ვა, რო - მე - ლი აღ-მო-ა-ცე - ნა ე - ვა

tsod-va, ro - me - li agh-mo-a-tse - na e - va

მა - ცთუ-რი - სა მი - ერ ზა - კვი - თა, ხო - ლო მა - რი - ამ

მა - ცთუ-რი - სა მი - ერ ზა - კვი - თა, ხო - ლო მა - რი - ამ

ma - tstu - ri - sa mi - er za - kvi - ta, kho - lo ma - ri - am

გვი - შვა და - მხსნე - ლი წყე - ვი - სა მის, რო - მელ - მან - ცა

გვი - შვა და - მხსნე - ლი წყე - ვი - სა მის, რო - მელ - მან - ცა

gvi - shva da - mkhsne - li ts'q'e - vi - sa mis, ro - mel - man - tsa

ჯვარს-ა - ცვა ცოდ - ვა და მო - კლა მტე - რი

ჯვარს-ა - ცვა ცოდ - ვა და მო - კლა მტე - რი

jvars - a - tsva tsod - va da mo - kla mt'e - ri

და გან-გვი-ღო ჩვენ სა-მო - თხე ო - ხი - თა და თხო - ვი - თა

და გან-გვი-ღო ჩვენ სა-მო - თხე ო - ხი - თა და თხო - ვი - თა

da gan-gvi-gho chven sa-mo - tkhe o - khi - ta da tkho - vi - ta

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მშო-ბე-ლი-სა თვი-სი-სა ყოვ - ლად - უ - ბი-წო - სა - თა.

მშო-ბე-ლი-სა თვი-სი-სა ყოვ - ლად - უ - ბი-წო - სა - თა.

msho-be - li - sa tvi - si - sa q'ov - lad - u - bi - ts'o - sa - ta.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

რომელი იქები ძალთაგან...

Thou, who art praised by the Heavenly Powers...

ა დასდებელი

Troparion 1

123

* ქალ - წუ - ლი - სა - გან გა - მო - გვი - ჩნდა მხსნე - ლი ჩვე - ნი

ქალ - წუ - ლი - სა - გან გა - მო - გვი - ჩნდა მხსნე - ლი ჩვე - ნი

qal - ts'u - li - sa - gan ga - mo - gvi - chnda mkhsne - li chve - ni

** და ჯვარ - ცმა და - ით - მი - ნა, ვი - თარ - ცა თქვა, აღ - დგა მკვდრე - თით

და ჯვარ - ცმა და - ით - მი - ნა, ვი - თარ - ცა თქვა, აღ - დგა მკვდრე - თით

da jvar - tsma da - it - mi - na, vi - tar - tsa tqva, agh - dga mkvdre - tit

*** მე - უ - ფე დი - დე - ბი - სა და გა - ნა - ახ - ლა ა - და -

მე - უ - ფე დი - დე - ბი - სა და გა - ნა - ახ - ლა ა - და -

me - u - pe di - de - bi - sa da ga - na - akh - la a - da -

* *ღელვამან ცოდვისამან,* ჴმაჲ ბ – პირველი მუხლის პირველი მონაკვეთი, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 22.

** *ღელვამან ცოდვისამან,* ჴმაჲ ბ – „და მრავალსა მოწყალებასა შენსა მოვილტი“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 22.

*** *ღელვამან ცოდვისამან,* ჴმაჲ ბ – „აღმომიყვანე სახიერ“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 22.

მი შე-ცთო - მი - ლი ნა - შო - ბი - თურთ თვი - სით.

მი შე-ცთო - მი - ლი ნა - შო - ბი - თურთ თვი - სით.

mi she-tsto - mi - li na - sho - bi - turt tvi - sit.

ბ დასდებელი
Troparion 2

124

მჴსნე-ლი ჩვე - ნი ქრი - სტე აღ - დგა სა - ფლა - ვი - სა - გან

მჴსნე-ლი ჩვე - ნი ქრი - სტე აღ - დგა სა - ფლა - ვი - სა - გან

mkhsne-li chve - ni qris - t'e agh - dga sa - pla - vi - sa - gan

და და - ამ - ხვა კრე - ბუ - ლი უ - ღმრთო - თა ჰუ - რი - ა - თა

და და - ამ - ხვა კრე - ბუ - ლი უ - ღმრთო - თა ჰუ - რი - ა - თა

da da - am - khva kre - bu - li u - ghmrto - ta hu - ri - a - ta

და გა - ნა - ნათლ - ნა ცის - კი - დე - ნი, და გა - ნა - ქარ - ვა

და გა - ნა - ნათლ - ნა ცის - კი - დე - ნი, და გა - ნა - ქარ - ვა

da ga - na - natl - na tsis - ki - de - ni, da ga - na - qar - va

* ღელვამან ცოდვისამან, ჴმაჲ ბ – ბოლო მუხლი, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 22.
ვერ შემძლებელ ვართ, ჴმაჲ ბ – ბოლო მუხლი, **ქსგ**, II ტ., გვ. 99.

არ-მუ-რი უ-ღმრთო-ე - ბი - სა ქვე - ყა - ნით.

არ-მუ-რი უ-ღმრთო-ე - ბი - სა ქვე - ყა - ნით.

ar-mu-ri ughmrto-e - bi - sa qve - q'a - nit.

გ დასდებელი
Troparion 3

125

მგლო-ვა - რე ი - ქმნა დღეს კრე-ბუ - ლი ჰუ - რი - ა - თა,

მგლო-ვა - რე ი - ქმნა დღეს კრე-ბუ - ლი ჰუ - რი - ა - თა,

mglo-va - re i - qmna dghes kre - bu - li hu - ri - a - ta,

ო - დეს ეს - მა მცველ-თა - გან, ვი - თარ-მედ სა - ში - ნე - ლე - ბა

ო - დეს ეს - მა მცველ-თა - გან, ვი - თარ-მედ სა - ში - ნე - ლე - ბა

o - des es - ma mtsvel - ta - gan, vi - tar - med sa - shi - ne - le - ba

ვი - ხი - ლეთ ქრის - ტეს აღ-დგო - მა - სა, რომ-ლი - სა ბრწყინ-ვა - ლე - ბი - თა

ვი - ხი - ლეთ ქრის - ტეს აღ-დგო - მა - სა, რომ-ლი - სა ბრწყინ-ვა - ლე - ბი - თა

vi - khi - let qris - t'es agh-dgo - ma - sa, rom - li - sa brts'q'in-va - le - bi - ta

შე-ვი-წვე - ბო-დეთ გა - რე-მოს სა - ფლავ - სა.

შე-ვი-წვე - ბო-დეთ გა - რე-მოს სა - ფლავ - სა.

she-vi-ts've - bo-det ga - re-mos sa - plav - sa.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

126

სა-ღმრთო-თა გა-ლო-ბი-თა შე-ვა-მკობ-დეთ, ერ-ნო,

სა-ღმრთო-თა გა-ლო-ბი-თა შე-ვა-მკობ-დეთ, ერ-ნო,

sa-ghmrto-ta ga-lo-bi-ta she-va-mkob-det, er-no,

უ - ბი - წო-სა ქალ-წულ-სა, დე-და-სა მჴსნე - ლი-სა - სა,

უ - ბი - წო-სა ქალ-წულ-სა, დე-და-სა მჴსნე - ლი-სა - სა,

u - bi - ts'o-sa qal-ts'ul-sa, de-da-sa mkhsne - li-sa - sa,

სა-სო-სა და მფარ - ველ-სა ჩვენ-სა და მის-გან შო-ბილ-სა ღმერთ-

სა-სო-სა და მფარ - ველ-სა ჩვენ-სა და მის-გან შო-ბილ-სა ღმერთ-

sa-so-sa da mpar - vel-sa chven-sa da mis-gan sho-bil-sa ghmert-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

სა სა-რწმუ - ნო - ე - ბით თა - ყვა - ნის - ვსცემ - დეთ.

სა სა-რწმუ - ნო - ე - ბით თა - ყვა - ნის - ვსცემ - დეთ.

sa sa-rts'mu - no - e - bit ta - q'va - nis - vstsem - det.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

მამისაგან შობილმან...

Who was born from the Father...

ა დასდებელი

Troparion 1

127

პირ-ველ და - მბად - ნა მი - წი - სა - გან კა -

პირ-ველ და - მბად - ნა მი - წი - სა - გან კა -

p'ir - vel da - mbad - na mi - ts'i - sa - gan ka -

- - ცად, ხელ - - - -

- - ცად, ხელ - - - -

- - tsad, khel - - - -

- - - - - - ნი

- - - - - - ნი

- - - - - - ni

* ალილუია – პირველი მუხლი, **ქსგ**, I ტ., გვ. 243.

გა - ნი - პყრნა ჯვარ - სა ზე - და, რა - თა

გა - ნი - პყრნა ჯვარ - სა ზე - და, რა - თა

ga - ni - p'q'rna jvar - sa ze - da, ra - ta

კვა - ლად აღ - - - მა - დგინ - ნეს ჩვენ

კვა - ლად აღ - - - მა - დგინ - ნეს ჩვენ

kva - lad agh - - - ma - dgin - nes chven

გან - ხრწნილ - ნი ე - სე ქვე - ყა -

გან - ხრწნილ - ნი ე - სე ქვე - ყა -

gan - khrts'nil - ni e - se qve - q'a -

ნით, შთა-ხდა სუ-ლი მი-სი ჯო - ჯო - ხე - - - თად,

ნით, შთა-ხდა სუ-ლი მი-სი ჯო - ჯო - ხე - - - თად,

nit, shta-khda su - li mi-si jo - jo - khe - - - tad,

სა - - - - - - - -
სა - - - - - - - -
sa - - - - - - - -

- - - - კრველ - ნი გან-ხე-თქნა,
- - - - კრველ - ნი გან-ხე-თქნა,
- - - - - krvel - ni gan-khe-tqna,

სი-კვდი-ლი - სა მძლედ გა - მო - შჩნდა, ა -
სი-კვდი-ლი - სა მძლედ გა - მო - შჩნდა, ა -
si-kvdi-li - sa mdzled ga - mo - shchnda, a -

- ღა - დგი-ნა ხრწნი - ლე - ბა ჩვე - ნი
- ღა - დგი-ნა ხრწნი - ლე - ბა ჩვე - ნი
- gha - dgi-na khrts'ni - le - ba chve - ni

აღ - დგო - მი - თა ქრის - ტე - მან და სი - რცხვი - ლე - ულ -

აღ - დგო - მი - თა ქრის - ტე - მან და სი - რცხვი - ლე - ულ -

agh - dgo - mi - ta qris - t'e - man da si - rtskhvi - le - ul -

*

ყო მტე - რი ჩვე - ნი წარ - მწყმე - დე - ლი.

ყო მტე - რი ჩვე - ნი წარ - მწყმე - დე - ლი.

q'o mt'e - ri chve - ni ts'ar-mts'q'me - de - li.

ბ დასდებელი

Troparion 2

128

რა - ჟამს აღ - ჰხედ ძელ - სა ჯვა - რი - სა -

რა - ჟამს აღ - ჰხედ ძელ - სა ჯვა - რი - სა -

ra - zhams agh - khhed dzel - sa jva - ri - sa -

\- - - სა, ქრის - - - -

\- - - სა, ქრის - - - -

\- - - sa, qris - - - -

* *ვერ შემძლებელ ვართ* – ბოლო მუხლი, **ქსგ**, **II** ტ., გვ. 99.

\- - - - - - - ტე მა -

\- - - - - - - ტე მა -

\- - - - - - - t'e ma -

ცხო-ვარ, სა - ხი - ერ, კაცთ - მო - ყვა - რე,

ცხო-ვარ, სა - ხი - ერ, კაცთ - მო - ყვა - რე,

tskho-var, sa - khi - er, katst' - mo - q'va - re,

მა - შინ შე - - - ი - ძრა ქვე - ყა -

მა - შინ შე - - - ი - ძრა ქვე - ყა -

ma - shin she - - - i - dzra qve - q'a -

ნა სა - ფუ - ძვე - ლი - თურთ, მზე -

ნა სა - ფუ - ძვე - ლი - თურთ, მზე -

na sa - pu - dzve - li - turt, mze -

მან ბრწყინ-ვა-ლე-ბა თვი-სი და - ი - ფა - - - რა

მან ბრწყინ-ვა-ლე-ბა თვი-სი და - ი - ფა - - - რა

manbrts'q'in-va - le - ba tvi - si da - i - pa - - - ra

და

და

da

კრეტ - სა-ბმე-ლი

კრეტ - სა-ბმე-ლი

kret' - sa-bme-li

ტაძ-რი - სა მის გა - ნი - პო, ქვე -

ტაძ-რი - სა მის გა - ნი - პო, ქვე -

t'adz-ri - sa mis ga - ni - p'o, qve -

- სკნელს ჯო - ჯო - ხე - თი შე - ძრწუნ - და,

- სკნელს ჯო - ჯო - ხე - თი შე - ძრწუნ - და,

- sknels jo - jo - khe - ti she - dzrts'un - da,

სა - მა - რე - ნი ა - ღე - ხვნეს და გვამ - ნი წმი - და - თა - ნი

სა - მა - რე - ნი ა - ღე - ხვნეს და გვამ - ნი წმი - და - თა - ნი

sa - ma - re - ni a - ghe - khvnes da gvam - ni ts'mi - da - ta - ni

აღ - დგეს და ე - ჩვენ - ნეს მრა - ვალ - თა.

აღ - დგეს და ე - ჩვენ - ნეს მრა - ვალ - თა.

agh - dges da e - chven - nes mra - val - ta.

გ დასდებელი

Troparion 3

129

სა - ფლა - ვი - სა - გან დღეს აღ - დგა ქრის -

სა - ფლა - ვი - სა - გან დღეს აღ - დგა ქრის -

sa - pla - vi - sa - gan dghes agh - dga qris -

- - ტე, რო - - - -
- - ტე, რო - - - -
- - - t'e, ro - - - -

- - - - - - მე - ლი
- - - - - - მე - ლი
- - - - - - me - li

ი - ყო თა - ვი - სუ - ფალ მკვდარ - თა თა - ნა, კა -
ი - ყო თა - ვი - სუ - ფალ მკვდარ - თა თა - ნა, კა -
i - q'o ta - vi - su - pal mkdar - ta ta - na, ka -

ცობ - რივ მო - - - ა - კვდი - ნა მტე -
ცობ - რივ მო - - - ა - კვდი - ნა მტე -
tsob - riv mo - - - a - kvdi - na mt'e -

რი მავ - ნე - ბე - ლი და მცველ -

რი მავ - ნე - ბე - ლი და მცველ -

ri mav - ne - be - li da mtsvel -

ნი, რო-მელ-ნი გან-კრძა - ლუ - ლად სცვი - - - დეს,

ნი, რო-მელ-ნი გან-კრძა - ლუ - ლად სცვი - - - დეს,

ni, ro - mel - ni gan-krdza - lu - lad stsvi - - - des,

მი - - - - - - -

მი - - - - - - -

mi - - - - - - -

- - - - - ე - რუ-ლა ზარ-

- - - - - ე - რუ-ლა ზარ-

- - - - - e - ru - la zar-

გან-ხდილ-თა ელ - ვი - სა მის - გან ან -

გან-ხდილ-თა ელ - ვი - სა მის - გან ან -

gan - khdil - ta el - vi - sa mis - gan an -

- გე - ლოზ-თა ზე - ცით მო - სრულ - თა,

- გე - ლოზ-თა ზე - ცით მო - სრულ - თა,

- ge - loz - ta ze - tsit mo - srul - ta,

რო - მელ - ნი დე - და - თა ე - ტყო - დეს: აღ - დგო - მილ არს,

რო - მელ - ნი დე - და - თა ე - ტყო - დეს: აღ - დგო - მილ არს,

ro - mel - ni de - da - ta e - t'q'o - des: agh - dgo - mil ars,

რო - მელ - სა ე - ძი - ებთ მო - კვდა - ვად.

რო - მელ - სა ე - ძი - ებთ მო - კვდა - ვად.

ro - mel - sa e - dzi - ebt mo - kvda - vad.

დ დასდებელი

Troparion 4

130

მო - კლე - ბულ ი - ქმნნეს ცრემლ - ნი თვალ - თა -

მო - კლე - ბულ ი - ქმნნეს ცრემლ - ნი თვალ - თა -

mo - kle - bul i - qmnnes tsreml - ni tval - ta -

- - გან დე - - - -

- - გან დე - - - -

- - - gan de - - - -

- - - - - - და -

- - - - - - და -

- - - - - - da -

თა - სა, ო - დეს ი - ხი - ლეს ან - გე -

თა - სა, ო - დეს ი - ხი - ლეს ან - გე -

ta - sa, o - des i - khi - les an - ge -

ლო - ზი, რო - - - მე - ლი მცველ-თა

ლო - ზი, რო - - - მე - ლი მცველ-თა

lo - zi, ro - - - me - li mtsvel-ta

გა - მო - უ - ჩნდა ბრწყინ - ვა - ლედ,

გა - მო - უ - ჩნდა ბრწყინ - ვა - ლედ,

ga - mo - u - chnda brts'q'in - va - led,

უ-რწმუ-ნო-ე-ბი-სა - გან და - ცვი - - - ვეს,

უ-რწმუ-ნო-ე-ბი-სა - გან და - ცვი - - - ვეს,

u-rts'mu-no-e-bi-sa - gan da - tsvi - - - ves,

ხო - - - - - - -

ხო - - - - - - -

kho - - - - - - -

- - - - - ლო დე-და-თა
- - - - - ლო დე-და-თა
- - - - - lo de-da-ta

ნუ-გე-ში-ნი - სცე - მა მი - სცა, რო - მელ -
ნუ-გე-ში-ნი - სცე - მა მი - სცა, რო - მელ -
nu-ge-shi-ni - stse - ma mi - stsa, ro - mel -

- თა ნელ-სა-ცხე - ბე - ლი აქვნ - და,
- თა ნელ-სა-ცხე - ბე - ლი აქვნ - და,
- ta nel-sa-tskhe - be - li aqvn - da,

აღ-დგო-მილ - სა თა-ყვა - ნის - სცეს და სწრა-ფით მი-
აღ-დგო-მილ - სა თა-ყვა - ნის - სცეს და სწრა-ფით მი-
agh-dgo-mil - sa ta-q'va - nis - stses da sts'ra-pit mi-

რბი - ო - დეს თხრო - ბად მო - ცი - ქულ - თა.

რბი - ო - დეს თხრო - ბად მო - ცი - ქულ - თა.

rbi - o - des tkhro - bad mo - tsi - qul - ta.

ე დასდებელი
Troparion 5

131

მე - ნელ - სა - ცხებ-ლე - ნო, გი - ხა - რო -

მე - ნელ - სა - ცხებ-ლე - ნო, გი - ხა - რო -

me - nel - sa - tskheb-le - no, gi - kha - ro -

- - დენ, აღ - - - -

- - დენ, აღ - - - -

- - den, agh - - - -

- - - - - - დგა სა -

- - - - - - დგა სა -

- - - - - - dga sa -

ფლა-ვით და-მბა - დე - ბე - ლი ყო - ველ -
ფლა-ვით და-მბა - დე - ბე - ლი ყო - ველ -
pla - vit da - mba - de - be - li q'o - vel -

თა, რო - მელ - - - მან მო - ჰმად - ლა
თა, რო - მელ - - - მან მო - ჰმად - ლა
ta, ro - mel - - - man mo - hmad - la

ცხო - რე - ბა მო - რწმუ - ნე - თა,
ცხო - რე - ბა მო - რწმუ - ნე - თა,
tskho - re - ba mo - rts'mu - ne - ta,

მი-რბი-ო-დეთ თხრო-ბად მო - ცი - ქულ - - - თა,
მი-რბი-ო-დეთ თხრო-ბად მო - ცი - ქულ - - - თა,
mi - rbi - o - det tkhro - bad mo - tsi - qul - - - ta,

და - - - - - - - -
და - - - - - - - -
da - - - - - - - -

- - - - -
- - - - -
- - - - -
მა - ლულ-თა ში-
მა - ლულ-თა ში-
ma - lul - ta shi-

ში - სა-თვის ჰუ - რი - ა - თა - სა, რა -
ში - სა-თვის ჰუ - რი - ა - თა - სა, რა -
shi - sa - tvis hu - ri - a - ta - sa, ra -

- თა წარ - ვი - დენ გა - ლი - ლე - ას
- თა წარ - ვი - დენ გა - ლი - ლე - ას
- ta ts'ar - vi - den ga - li - le - as

და ი - ხი - ლონ აღ - დგო - მი - ლი მკვდრე-თით მე - უ-

და ი - ხი - ლონ აღ - დგო - მი - ლი მკვდრე-თით მე - უ-

da i - khi - lon agh - dgo - mi - li mkvdre - tit me - u-

ფე და მა - ცხო - ვა - რი ყო - ველ - თა.

ფე და მა - ცხო - ვა - რი ყო - ველ - თა.

pe da ma - tskho - va - ri q'o - vel - ta.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

132

გი - ხა - რო - დენ, ქალ-წუ-ლო მა - რი -

გი - ხა - რო - დენ, ქალ-წუ-ლო მა - რი -

gi - kha - ro - den, qal - ts'u - lo ma - ri -

- - - ამ, შე - - - -

- - - ამ, შე - - - -

- - - am, she - - - -

\- - - - - - უ - წვე -

\- - - - - - უ - წვე -

\- - - - - - u - ts've -

ლო მა - ყვა-ლო, რო - მე - ლი გი - ხი - ლა მო -

ლო მა - ყვა-ლო, რო - მე - ლი გი - ხი - ლა მო -

lo ma-q'va-lo, ro - me - li gi - khi - la mo -

სე; გი - ხა - რო-დენ, კი - დო - ბა - ნო სი -

სე; გი - ხა - რო-დენ, კი - დო - ბა - ნო სი -

se; gi - kha - ro - den, ki - do - ba - no si -

წმი - დი - სა - ო, რო - მელ - სა

წმი - დი - სა - ო, რო - მელ - სა

ts'mi - di - sa - o, ro - mel - sa

გი-წო-და მა-მათ-მთა - ვარ - მან და - - - ვით;

გი-წო-და მა-მათ-მთა - ვარ - მან და - - - ვით;

gi-ts'o-da ma-mat-mta - var - man da - - - vit;

გი - - - - - - -

გი - - - - - - -

gi - - - - - - -

- - - - - ხა - რო-დენ, მთა-

- - - - - ხა - რო-დენ, მთა-

- - - - - kha - ro-den, mta-

ო გა - მო - უ - კვე - თე - ლო, რო -

ო გა - მო - უ - კვე - თე - ლო, რო -

o ga - mo - u - kve - te - lo, ro -

- მე - ლი გქა-და - გა და - ნი - ელ;

- მე - ლი გქა-და - გა და - ნი - ელ;

- me - li gqa-da - ga da - ni - el;

გი-ხა-რო-დენ, ქრის - ტეს დე - და - ო, მე - ო - ხო მა-

გი-ხა-რო-დენ, ქრის - ტეს დე - და - ო, მე - ო - ხო მა-

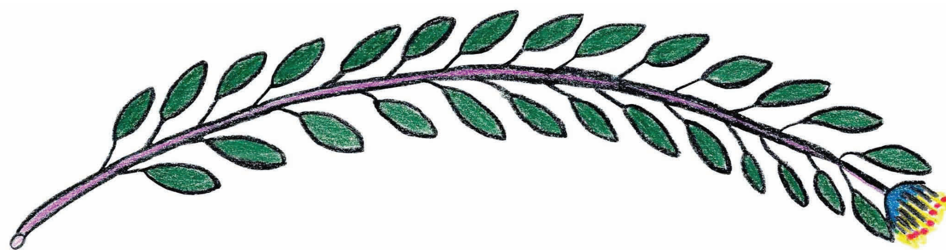
gi-kha-ro-den, qris - t'es de - da - o, me-o-kho ma-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

რა - დის მა-ქე - ბელ-თა შენ - თა - ო.

რა - დის მა-ქე - ბელ-თა შენ - თა - ო.

ra - dis ma-qe - bel-ta shen - ta - o.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

შენ, სიბრძნე...

Thou, the wisdom...

ა დასდებელი

Troparion 1

133

წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - თა ი - გა - ვით

წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - თა ი - გა - ვით

ts'i - na - sts'ar - me - t'q'vel - ta i - ga - vit

წი - ნა - სწარ - ვე გა - მო - სა - ხეს ჯვა - რი,

წი - ნა - სწარ - ვე გა - მო - სა - ხეს ჯვა - რი,

ts'i - na - sts'ar - ve ga - mo - sa - khes jva - ri,

ი - ა - კობ, მო - სე და და - ვით, რომ - ლი - თა ქრის -

ი - ა - კობ, მო - სე და და - ვით, რომ - ლი - თა ქრის -

i - a - kob, mo - se da da - vit, rom - li - ta qris -

ტე - მან ჯო - ჯო - ხე - თი წარ - მო - ტყვე - ნა.

ტე - მან ჯო - ჯო - ხე - თი წარ - მო - ტყვე - ნა.

t'e - man jo - jo - khe - ti ts'ar - mo - t'q've - na.

ბ დასდებელი

Troparion 2

134

ი - ო - სებ და ნი - კო - დი - მოს,

ი - ო - სებ და ნი - კო - დი - მოს,

i - o - seb da ni - ko - di - mos,

ფა - რუ - ლად მო - წა - ფე - თა შენ - თა,

ფა - რუ - ლად მო - წა - ფე - თა შენ - თა,

pa - ru - lad mo - ts'a - pe - ta shen - ta,

მო - ი - თხო - ვეს პი - ლა - ტეს - გან გვა - მი შე -

მო - ი - თხო - ვეს პი - ლა - ტეს - გან გვა - მი შე -

mo - i - tkho - ves p'i - la - t'es - gan gva - mi she -

ნი და და - დვეს ა - ხალ - სა სა - ფლავ - სა.

ნი და და - დვეს ა - ხალ - სა სა - ფლავ - სა.

ni da da - dves a - khal - sa sa - plav - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

135

და ნი - ად ცის - კარს მაგ - და - ნელ - მან

და ნი - ად ცის - კარს მაგ - და - ნელ - მან

da ni - ad tsis - kars mag - da - nel - man

და სხვა - თა მათ დე - და - თა მის თა - ნა

და სხვა - თა მათ დე - და - თა მის თა - ნა

da skhva - ta mat de - da - ta mis ta - na

მო - ი - ღეს ნელ - სა - ცხე - ბე - ლი, რა - თა - მცა

მო - ი - ღეს ნელ - სა - ცხე - ბე - ლი, რა - თა - მცა

mo - i - ghes nel - sa - tskhe - be - li, ra - ta - mtsa

შე - მუ - რეს გვა - მი შე - ნი, მა - ცხო - ვარ.

შე - მუ - რეს გვა - მი შე - ნი, მა - ცხო - ვარ.

she - mu - res gva - mi she - ni, ma - tskho - var.

დ დასდებელი

Troparion 4

136

ან - გე - ლო - ზი, მჯდო - მა - რე ლოდ - სა,

ან - გე - ლო - ზი, მჯდო - მა - რე ლოდ - სა,

an - ge - lo - zi, mjdo - ma - re lod - sa,

ე - ტყო - და მე - ნელ - სა - ცხებ - ლე - თა:

ე - ტყო - და მე - ნელ - სა - ცხებ - ლე - თა:

e - t'q'o - da me - nel - sa - tskheb - le - ta:

უ - კვდა - ვი ი - გი აღ - დგა მკვდრე - თით, ი - ხი - ლეთ,

უ - კვდა - ვი ი - გი აღ - დგა მკვდრე - თით, ი - ხი - ლეთ,

u - kvda - vi i - gi agh - dga mkvdre - tit, i - khi - let,

ა - ჰა, სა - ფლა - ვი ცა - ლი - ერ არს.

ა - ჰა, სა - ფლა - ვი ცა - ლი - ერ არს.

a - ha, sa - pla - vi tsa - li - er ars.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

137

შენ, ყოვ-ლად - წმი - და - ო ქალ - წუ - ლო

შენ, ყოვ-ლად - წმი - და - ო ქალ - წუ - ლო

shen, qov - lad - ts'mi - da - o qal - ts'u - lo

ღმრთის - მშო - ბე - ლო, ქრის - ტეს დე - და - ო,

ღმრთის - მშო - ბე - ლო, ქრის - ტეს დე - და - ო,

ghmrtis - msho - be - lo, qris - t'es de - da - o,

შე - წი - რე ვედ - რე - ბა ჩვე - ნი წი - ნა - შე ძი -

შე - წი - რე ვედ - რე - ბა ჩვე - ნი წი - ნა - შე ძი -

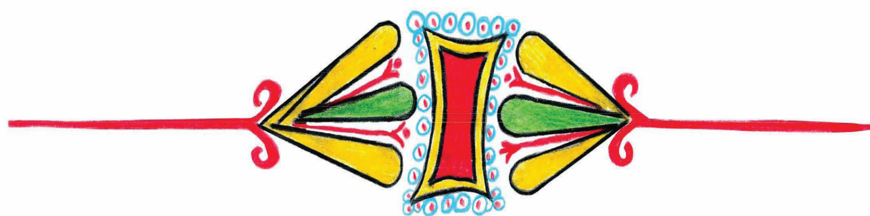
she - ts'i - re ved - re - ba chve - ni ts'i - na - she dzi -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

სა შე - ნი - სა და ღმრთი - სა ჩვე - ნი - სა.

სა შე - ნი - სა და ღმრთი - სა ჩვე - ნი - სა.

sa she - ni - sa da ghmrti - sa chve - ni - sa.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

ა დასდებელი

Troparion 1

138

რო - მელ - მან - ცა სი-ბრძნით და - ჰბა - და ყო - ვე - ლი არ -

რო - მელ - მან - ცა სი-ბრძნით და - ჰბა - და ყო - ვე - ლი არ -

ro - mel - man - tsa si - brdznit da - hba - da q'o - ve - li ar -

სე - ბა, ცა - ნი და ქვე - ყა - ნა ყოვ-ლით ძა -

სე - ბა, ცა - ნი და ქვე - ყა - ნა ყოვ-ლით ძა -

se - ba, tsa - ni da qve - q'a - na q'ov - lit dza -

ლით მა - თი - თურთ და გა - ნა - წეს - ნა

ლით მა - თი - თურთ და გა - ნა - წეს - ნა

lit ma - ti - turt da ga - na - ts'es - na

სა - მყა - რო - სა მნა - თობ - ნი მფლო - ბე - ლად ჟამ - თა - თვის,
სა - მყა - რო - სა მნა - თობ - ნი მფლო - ბე - ლად ჟამ - თა - თვის,
sa - mq'a - ro - sa mna - tob - ni mplo - be - lad zham - ta - tvis,

ე - სე სი - მდაბ - ლით ქვე - ყა - ნად მო - ვი - და
ე - სე სი - მდაბ - ლით ქვე - ყა - ნად მო - ვი - და
e - se si - mdab - lit qve - q'a - nad mo - vi - da

და და - ე - მკვიდ - რა ქალ - წუ - ლი - სა მუ - ცელ - სა,
და და - ე - მკვიდ - რა ქალ - წუ - ლი - სა მუ - ცელ - სა,
da da - e - mkvid - ra qal - ts'u - li - sa mu - tsel - sa,

რო - მე - ლი საყდ - რად სა - მე - უ - ფოდ გა - მო - ა - ჩი - ნა
რო - მე - ლი საყდ - რად სა - მე - უ - ფოდ გა - მო - ა - ჩი - ნა
ro - me - li saq'd - rad sa - me - u - pod ga - mo - a - chi - na

და იშ - ვა, ვი - თარ - ცა კა - ცი,

და იშ - ვა, ვი - თარ - ცა კა - ცი,

da ish - va, vi - tar - tsa ka - tsi,

ხსნი - სა - თვის ნა - თე - სა - ვი - სა კაც - თა - სა, და ა - ცხოვნ-ნა

ხსნი - სა - თვის ნა - თე - სა - ვი - სა კაც - თა - სა, და ა - ცხოვნ-ნა

khsni - sa - tvis na - te - sa - vi - sa kats - ta - sa, da a - tskhovn-na

ყო - ველ - ნი მო - რწმუ - ნე - ნი თვის - ნი.

ყო - ველ - ნი მო - რწმუ - ნე - ნი თვის - ნი.

q'o - vel - ni mo - rts'mu - ne - ni tvis - ni.

ბ დასდებელი

Troparion 2

139

გი - ხი - ლეს რა, ქრის - ტე, და - ბა - დე - ბულ - თა ჯვარ - სა

გი - ხი - ლეს რა, ქრის - ტე, და - ბა - დე - ბულ - თა ჯვარ - სა

gi - khi - les ra, qris - t'e, da - ba - de - bul - ta jvar - sa

ზე - და, ფე - რი ბუ - ნე - ბი - სა მა - თი -
ზე - და, ფე - რი ბუ - ნე - ბი - სა მა - თი -
ze - da, pe - ri bu - ne - bi - sa ma - ti -

სა შე - ცვა - ლეს, რა - ჟამს მხე - დარ - მან
სა შე - ცვა - ლეს, რა - ჟამს მხე - დარ - მან
sa she - tsva - les, ra - zhams mkhe - dar - man

ლა - ხვრი - თა გვერ - დი შე - ნი გა - ნა - ღო
ლა - ხვრი - თა გვერ - დი შე - ნი გა - ნა - ღო
la - khvri - ta gver - di she - ni ga - na - gho

და მარ - თალ - თა მათ სა - ფლავ - სა და - გდვეს,
და მარ - თალ - თა მათ სა - ფლავ - სა და - გდვეს,
da mar - tal - ta mat sa - plav - sa da - gdves,

ვი - თარ - ცა მკვდა - რი, და ჰუ - რი - ა - თა და - გბეჭ - დეს,

ვი - თარ - ცა მკვდა - რი, და ჰუ - რი - ა - თა და - გბეჭ - დეს,

vi - tar - tsa mkvda - ri, da hu - ri - a - ta da - gbech' - des,

რო - მელ - მან ჩვენ-თვის ყო - ვე - ლი - ვე ნებ - სით თავს - ი - დევ

რო - მელ - მან ჩვენ-თვის ყო - ვე - ლი - ვე ნებ - სით თავს - ი - დევ

ro - mel - man chven - tvis q'o - ve - li - ve neb - sit tavs - i - dev

და აღ - დეგ საფ - ლა - ვი - სა - გან

და აღ - დეგ საფ - ლა - ვი - სა - გან

da agh - deg sa - pla - vi - sa - gan

მე - სა - მე - სა დღე - სა ღმრთე - ებრ და აღ - დგო - მა მო-

მე - სა - მე - სა დღე - სა ღმრთე - ებრ და აღ - დგო - მა მო-

me - sa - me - sa dghe - sa ghmrte - ebr da agh - dgo - ma mo-

გვა - ნი - ჭე მო - რწმუ - ნე - თა შენ - თა.

გვა - ნი - ჭე მო - რწმუ - ნე - თა შენ - თა.

gva - ni - ch'e mo - rts'mu - ne - ta shen - ta.

გ დასდებელი
Troparion 3

140 ვი - თარ - ცა ბუ - ნე - ბა ქალ - წუ - ლე - ბი - სა დაც - ვულ

ვი - თარ - ცა ბუ - ნე - ბა ქალ - წუ - ლე - ბი - სა დაც - ვულ

vi - tar - tsa bu - ne - ba qal - ts'u - le - bi - sa dats - vul

ი - ყო შე - მდგო-მად შო - ბი - სა შე - ნი -

ი - ყო შე - მდგო-მად შო - ბი - სა შე - ნი -

i - q'o she - mdgo-mad sho - bi - sa she - ni -

სა უ - ხრწნე - ლად, ქრის - ტე მა - ცხო - ვარ,

სა უ - ხრწნე - ლად, ქრის - ტე მა - ცხო - ვარ,

sa u - khrts'ne - lad, qris - t'e ma - tskho - var,

ეგ - რეთ - ვე სა - ფლა - ვით და - ბეჭ - დუ - ლით

ეგ - რეთ - ვე სა - ფლა - ვით და - ბეჭ - დუ - ლით

eg - ret - ve sa - pla - vit da - bech' - du - lit

გა - მო - ხვედ და - უ - ბრკო - ლე - ბე - ლად,

გა - მო - ხვედ და - უ - ბრკო - ლე - ბე - ლად,

ga - mo-khved da - u - brko - le - be - lad,

ა - ჩვე - ნე ძა - ლი ღმრთე - ე - ბი - სა შე - ნი - სა

ა - ჩვე - ნე ძა - ლი ღმრთე - ე - ბი - სა შე - ნი - სა

a - chve - ne dza - li ghmrte - e - bi - sa she - ni - sa

ორ - თა - ვე ა - მათ ქალ - წუ - ლე - ბა - სა და ბე - ჭედ - თა

ორ - თა - ვე ა - მათ ქალ - წუ - ლე - ბა - სა და ბე - ჭედ - თა

or - ta - ve a - mat qal - ts'u - le - ba - sa da be - ch'ed - ta

ბუ - ნე - ბა - თა უ - ზეშ - თა - ეს,

ბუ - ნე - ბა - თა უ - ზეშ - თა - ეს,

bu - ne - ba - ta u - zesh - ta - es,

ბუ - ნე - ბა - თა შე - მო - ქმე - დო და ყო - ველ - თა და - მბა - დე-

ბუ - ნე - ბა - თა შე - მო - ქმე - დო და ყო - ველ - თა და - მბა - დე-

bu - ne - ba - ta she - mo - qme - do da q'o - vel - ta da - mba - de-

ბე - ლო ღმერ - თო, დი - დე - ბა შენ - და.

ბე - ლო ღმერ - თო, დი - დე - ბა შენ - და.

be - lo ghmer - to, di - de - ba shen - da.

დ დასდებელი

Troparion 4

141

უ - შჯუ - ლო - თა რა - ჟამს და - ჰბეჭ - დეს სა-ღმრთო-სა სა -

უ - შჯუ - ლო - თა რა - ჟამს და - ჰბეჭ - დეს სა-ღმრთო-სა სა -

u - shju - lo - ta ra - zhams da - hbech'- des sa - ghmrto - sa sa -

ფლავ - სა, უ - ნებ-ლი-ეთ გვა-სწა-ვეს ჭეშ -
ფლავ - სა, უ - ნებ-ლი-ეთ გვა-სწა-ვეს ჭეშ -
plav - sa, u - neb-li-et gva-sts'a-vesch'esh -

მა - რი - ტე - ბა სა - კვირ - ვე - ლე - ბით,
მა - რი - ტე - ბა სა - კვირ - ვე - ლე - ბით,
ma - ri - t'e - ba sa - kvir - ve - le - bit,

რა - მე - თუ მცველ-თა მათ ა - ღი - ა - რეს
რა - მე - თუ მცველ-თა მათ ა - ღი - ა - რეს
ra - me - tu mtsvel-ta mat a - ghi - a - res

აღ - დგო-მა მა-ცხოვ-რი - სა ჩვე - ნი - სა,
აღ - დგო-მა მა-ცხოვ-რი - სა ჩვე - ნი - სა,
agh - dgo-ma ma-tskhov-ri - sa chve - ni - sa,

ხო - ლო მღდელთ-მო - ძღვარ - ნი ეს - რეთ ე - ტყო - დეს მათ:

ხო - ლო მღდელთ-მო - ძღვარ - ნი ეს - რეთ ე - ტყო - დეს მათ:

kho - lo mghdelt - mo - dzghvar - ni es - ret e - t'q'o - des mat:

ვეცხ - ლი მი - ი - ღეთ და მკვდრი-სა მის წარ - პარ - ვა გან - თქუთ,

ვეცხ - ლი მი - ი - ღეთ და მკვდრი-სა მის წარ - პარ - ვა გან - თქუთ,

vetskh - li mi - i - ghet da mkvdri - sa mis ts'ar - p'ar - va gan - tqut,

რა - მე - თუ ვერ გუ - ლის - ხმა - ყვეს

რა - მე - თუ ვერ გუ - ლის - ხმა - ყვეს

ra - me - tu ver gu - lis - khma - q'ves

გან - ქი - ქე - ბა თავ - თა მათ - თა, რომ - ლი - სა მი - ერ ჩვენ ცხო - რე-

გან - ქი - ქე - ბა თავ - თა მათ - თა, რომ - ლი - სა მი - ერ ჩვენ ცხო - რე-

gan - qi - qe - ba tav - ta mat - ta, rom - li - sa mi - er chven tskho - re -

ბა ვპო-ვეთ, შენ - თა მო - რწმუ - ნე - თა.

ბა ვპო-ვეთ, შენ - თა მო - რწმუ - ნე - თა.

ba vp'o-vet, shen - ta mo - rts'mu - ne - ta.

ე დასდებელი

Troparion 5

142

ვის ე - სმეს ე - სე და ა - რა გან-ჰკრთეს გო - ნე -

ვის ე - სმეს ე - სე და ა - რა გან-ჰკრთეს გო - ნე -

vis e - smes e - se da a - ra gan - hkrtes go - ne -

ბი - თა ა - ნუ ვინ - მე ა - რა შე - ძრწუნ -

ბი - თა ა - ნუ ვინ - მე ა - რა შე - ძრწუნ -

bi - ta a - nu vin - me a - ra she - dzrts'un -

დეს სუ - ლი - თა? რა - მე - თუ ღმერ - თი

დეს სუ - ლი - თა? რა - მე - თუ ღმერ - თი

des su - li - ta? ra - me - tu ghmer - ti

უვ - ნე - ბე - ლი ვნე-ბულ-თა-თვის და - ი - სა - ჯა,

უვ - ნე - ბე - ლი ვნე-ბულ-თა-თვის და - ი - სა - ჯა,

uv - ne - be - li vne - bul - ta - tvis da - i - sa - ja,

რა - თა ვნე-ბუ-ლი ი - გი მის თა-ნა ა - ღად - გი - ნოს

რა - თა ვნე-ბუ-ლი ი - გი მის თა-ნა ა - ღად - გი - ნოს

ra - ta vne-bu-li i-gi mis ta-na a - ghad - gi - nos

და გა - ნა - ახ-ლოს ღმრთე - ე - ბი - თა თვი - სი - თა.

და გა - ნა - ახ-ლოს ღმრთე - ე - ბი - თა თვი - სი - თა.

da ga-na-akh-los ghmrte-e-bi-ta tvi - si - ta.

აწ მო - ვე - დით ერ - თო - ბით ყო - ველ - ნი მო-რწმუ - ნე - ნი

აწ მო - ვე - დით ერ - თო - ბით ყო - ველ - ნი მო-რწმუ - ნე - ნი

ats' mo-ve-dit er-to-bit q'o-vel-ni mo-rts'mu-ne - ni

და შე-ვწი-როთ მის - სა ქე - ბა
და შე-ვწი-როთ მის - სა ქე - ბა
da she-vtsi - rot mis - sa qe - ba

და შე - უ - ვრდეთ მას ლმო-ბი - ე - რად, რა - თა ა - ცხოვნ-ნეს სულ - ნი
და შე - უ - ვრდეთ მას ლმო-ბი - ე - რად, რა - თა ა - ცხოვნ-ნეს სულ - ნი
da she - u - vrdet mas lmo - bi - e - rad, ra - ta a - tskhovn-nes sul - ni

ჩვენ - ნი, ვი - თარ - ცა მო - წყა - ლე არს.
ჩვენ - ნი, ვი - თარ - ცა მო - წყა - ლე არს.
chven-ni, vi - tar - tsa mo - ts'q'a - le ars.

ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

143

შენ, ქალ - წუ - ლო, გნატ - რი - ან ყო - ველ - ნი და - ბა - დე -
შენ, ქალ - წუ - ლო, გნატ - რი - ან ყო - ველ - ნი და - ბა - დე -
shen, qal - ts'u - lo, gnat' - ri - an q'o - vel - ni da - ba - de -

ბულ - ნი, რა - მე - თუ ი - ქმენ სად-გურ სუ - ლი -

ბულ - ნი, რა - მე - თუ ი - ქმენ სად-გურ სუ - ლი -

bul - ni, ra - me - tu i - qmen sad - gur su - li -

სა წმი - დი - სა, შენ - გან გა - მო - შჩნდა

სა წმი - დი - სა, შენ - გან გა - მო - შჩნდა

sa ts'mi - di - sa, shen - gan ga - mo - shchnda

სი - ტყვა და - უ - სა - ბა - მო ხორ - ცი - თა

სი - ტყვა და - უ - სა - ბა - მო ხორ - ცი - თა

si - t'q'va da - u - sa - ba - mo khor - ts'i - ta

წი - ნა-სწარ-მე-ტყველ-თა მი-ერ ქა - და - გე - ბუ - ლი,

წი - ნა-სწარ-მე-ტყველ-თა მი-ერ ქა - და - გე - ბუ - ლი,

ts'i - na-sts'ar-me-t'q'vel-ta mi-er qa - da - ge - bu - li,

რომ - ლი - სა - თვის - ცა გი - ღა - ღა - დებ - და, ღირ - სო,

რომ - ლი - სა - თვის - ცა გი - ღა - ღა - დებ - და, ღირ - სო,

rom - li - sa - tvis - tsa gi - gha - gha - deb - da, ghir - so,

მთა - ვა - რი ი - გი ან - გე - ლოზ - თა, მა - ხა - რე - ბე - ლი:

მთა - ვა - რი ი - გი ან - გე - ლოზ - თა, მა - ხა - რე - ბე - ლი:

mta - va - ri i - gi an - ge - loz - ta, ma - kha - re - be - li:

გი - ხა - რო - დენ, ღმრთის - მშო - ბე - ლო

გი - ხა - რო - დენ, ღმრთის - მშო - ბე - ლო

gi - kha - ro - den, ghmrtis - msho - be - lo

ქალ - წუ - ლო მი - მად - ლე - ბუ - ლო, შენ მხო - ლო სა - ნა - ტრელ ი -

ქალ - წუ - ლო მი - მად - ლე - ბუ - ლო, შენ მხო - ლო სა - ნა - ტრელ ი -

qal - ts'u - lo mi - mad - le - bu - lo, shen mkho - lo sa - na - t'rel i -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ქმენ შო - რის დე - და - თა, უ - სძლო - ო.

ქმენ შო - რის დე - და - თა, უ - სძლო - ო.

qmen sho - ris de - da - ta, u - sdzlo - o.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

ანგელოზთა დღეს...

Go before us, ye angelic hosts...

ა დასდებელი

Troparion 1

144

შე - ძრწუნ-დეს ძალ - ნი ზე - ცი-სა უ - სხე-ულ - თა - ნი

შე - ძრწუნ-დეს ძალ - ნი ზე - ცი-სა უ - სხე-ულ - თა - ნი

she - dzrts'un-des dzal - ni ze - ti - sa u - skhe - ul - ta - ni

სა - ში - ნელ - სა მას ვნე - ბა - სა მა - ცხოვ - რი -

სა - ში - ნელ - სა მას ვნე - ბა - სა მა - ცხოვ - რი -

sa - shi - nel - sa mas vne - ba - sa ma-tskhov - ri -

სა - სა, გან - კვირ-დეს ქე - რო - ბინ - ნი, ში - შით ძრწო -

სა - სა, გან - კვირ-დეს ქე - რო - ბინ - ნი, ში - შით ძრწო -

sa - sa, gan - kvir - des qe - ro - bin - ni, shi - shit dzrts'o -

* მოხვედ ჩვენდა ქალწულისაგან, ჴმაჲ ბ – „არა ანგელოზი“, ქხგ, VIII ტ., გვ. 19.

დეს სე - რა - ბინ - ნი, მზე - მან ბრწყინ - ვა - ლე - ბა და-

დეს სე - რა - ბინ - ნი, მზე - მან ბრწყინ - ვა - ლე - ბა და-

des se - ra - bin - ni, mze - man brts'q'in - va - le - ba da-

ი - ფა - რა და დღე ღა - მედ გარ-და - ი - ცვა-ლა,

ი - ფა - რა და დღე ღა - მედ გარ-და - ი - ცვა-ლა,

i - pa - ra da dghe gha - med gar - da - i - tsva - la,

ქვე - ყა - ნა ძრწო - და, ცა - ნი ი - გლოვ - დეს, ხო - ლო ბილწ - თა

ქვე - ყა - ნა ძრწო - და, ცა - ნი ი - გლოვ - დეს, ხო - ლო ბილწ - თა

qve - q'a - na dzrts'o - da, tsa - ni i - glov - des, kho - lo bilts' - ta

ჰუ - რი - ა - თა ვერ გუ - ლის - ხმა - ყვეს.

ჰუ - რი - ა - თა ვერ გუ - ლის - ხმა - ყვეს.

hu - ri - a - ta ver gu - lis - khma - q'ves.

ბ დასდებელი

Troparion 2

145

ვი - თარ-ცა კა - ცი და - გბეჭ-დეს სა - ფლავ-სა ში - ნა,

ვი - თარ-ცა კა - ცი და - გბეჭ-დეს სა - ფლავ-სა ში - ნა,

vi - tar - tsa ka - tsi da - gbech'-des sa - plav - sa shi - na,

ღმერ - თი უ - კვდა - ვი, უ - შჯუ-ლო - თა ჰუ - რი -

ღმერ - თი უ - კვდა - ვი, უ - შჯუ-ლო - თა ჰუ - რი -

ghmer - ti u - kvda - vi, u - shju - lo - ta hu - ri -

ა - თა. ე - ჰა, სი - ცო - ფე მა - თი, რა - მე - თუ

ა - თა. ე - ჰა, სი - ცო - ფე მა - თი, რა - მე - თუ

a - ta. e - ha, si - tso - pe ma - ti, ra - me - tu

ა - ჩე - მეს ვნე - ბა უ - ვნე - ბელ - სა და შე - უ -

ა - ჩე - მეს ვნე - ბა უ - ვნე - ბელ - სა და შე - უ -

a - che - mes vne - ba u - vne - bel - sa da she - u -

ხე - ბელ - სა და გან - ვარ - დეს ცხო-რე-ბი-სა-გან,

ხე - ბელ - სა და გან - ვარ - დეს ცხო-რე-ბი-სა-გან,

khe - bel - sa da gan - var - des tskho-re - bi - sa - gan,

ხო-ლო უ - ფა - ლი ღმრთე-ებრ აღ - დგა და სი - კვდი - ლი

ხო-ლო უ - ფა - ლი ღმრთე-ებრ აღ - დგა და სი - კვდი - ლი

kho - lo u - pa - li ghmrte - ebr agh - dga da si - kvdi - li

და - სცა ცხო - რე - ბის - მო - მცე - მელ - მან.

და - სცა ცხო - რე - ბის - მო - მცე - მელ - მან.

da - stsa tskho - re - bis - mo - mtse - mel - man.

გ დასდებელი

Troparion 3

146

ღმერ - თი უ - კვდა - ვი მკვდარ-თა თა-ნა შე - ი - რაც - ხა

ღმერ - თი უ - კვდა - ვი მკვდარ-თა თა-ნა შე - ი - რაც - ხა

ghmer - ti u - kvda - vi mkvdar - ta ta - na she - i - rats - kha

სამ - დღე და - ფლვი - თა სა - ფლავ-სა უ-ღმრთო-თა

სამ - დღე და - ფლვი - თა სა - ფლავ-სა უ-ღმრთო-თა

sam - dghe da - plvi - ta sa - plav - sa u - ghmrto - ta

მი - ერ, ა - რა - მედ ღმრთე - ე - ბი - სა ძა - ლი - თა

მი - ერ, ა - რა - მედ ღმრთე - ე - ბი - სა ძა - ლი - თა

mi - er, a - ra - med ghmrte - e - bi - sa dza - li - ta

აღ - დგა საფ - ლა - ვით და მცველ - ნი შე - ძრწუ - ნე - ბულ - ნი

აღ - დგა საფ - ლა - ვით და მცველ - ნი შე - ძრწუ - ნე - ბულ - ნი

agh - dga sap - la - vit da mtsvel - ni she - dzrts'u - ne - bul - ni

და - ეც - ნეს სა - ღმრთო - თა მით ბრწყინ - ვა - ლე - ბი - თა,

და - ეც - ნეს სა - ღმრთო - თა მით ბრწყინ - ვა - ლე - ბი - თა,

da - ets - nes sa - ghmrto - ta mit brts'q'in - va - le - bi - ta,

ხო - ლო დე - და - თა აღ - დგო - მი - ლი გა - მო - უ - ჩნდა და

ხო - ლო დე - და - თა აღ - დგო - მი - ლი გა - მო - უ - ჩნდა და

kho - lo de - da - ta agh - dgo - mi - li ga - mo - u - chnda da

მა - ხა - რე - ბელ ყვნა მო - ცი - ქულ - თა.

მა - ხა - რე - ბელ ყვნა მო - ცი - ქულ - თა.

ma - kha - re - bel q'vna mo - tsi - qul - ta.

დ დასდებელი

Troparion 4

147

ქრის - ტეს ვნე - ბა - სა ზე - სკნელ-თა წეს - ნი შე - ძრწუნ-დეს,

ქრის - ტეს ვნე - ბა - სა ზე - სკნელ-თა წეს - ნი შე - ძრწუნ-დეს,

qris - t'es vne - ba - sa ze - sknel - ta ts'es - ni she - dzrts'un - des,

ხო - ლო და - ფლვა - სა ქვე - სკნე - ლი წარ - მო - ი -

ხო - ლო და - ფლვა - სა ქვე - სკნე - ლი წარ - მო - ი -

kho - lo da - plva - sa qve - skne - li ts'ar - mo - i -

ტყვე - ნა და აღ - დგო - მა - სა მის - სა ცხოვნ-და ყო -

ტყვე - ნა და აღ - დგო - მა - სა მის - სა ცხოვნ-და ყო -

tq've - na da agh - dgo - ma - sa mis - sa tskhovn-da q'o -

ვე - ლი სო - ფე - ლი, და ეგ - რეთ - ვე ა - მაღ - ლე - ბა-

ვე - ლი სო - ფე - ლი, და ეგ - რეთ - ვე ა - მაღ - ლე - ბა-

ve - li so - pe - li, da eg - ret - ve a - magh - le - ba-

სა მის - სა ა - მაღლ - და ბუ - ნე - ბა კა-ცობ-რი - ვი

სა მის - სა ა - მაღლ - და ბუ - ნე - ბა კა-ცობ-რი - ვი

sa mis - sa a - maghl - da bu - ne - ba ka - tsob - ri - vi

ცა - სა ცა - თა - სა, და მა - რჯვე - ნით მა - მი - სა ღირს - ი - ქმნა

ცა - სა ცა - თა - სა, და მა - რჯვე - ნით მა - მი - სა ღირს - ი - ქმნა

tsa - sa tsa - ta - sa, da ma - rjve - nit ma - mi - sa ghirs - i - qmna

სუ - ფე - ვად მა - ღალ - თა ში - ნა.

სუ - ფე - ვად მა - ღალ - თა ში - ნა.

su - pe - vad ma - ghal - ta shi - na.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

148

მთა სა-ცნა-უ - რი ხარ, ქალ-წუ-ლო ღმრთის-მშო-ბე-ლო,

მთა სა-ცნა-უ - რი ხარ, ქალ-წუ-ლო ღმრთის-მშო-ბე-ლო,

mta sa-tsna-u - ri khar, qal-ts'u-lo ghmrtis-msho-be-lo,

რა - მე-თუ შენ - გან გა - მო - ე - კვე - თა ლო - დი

რა - მე-თუ შენ - გან გა - მო - ე - კვე - თა ლო - დი

ra - me-tu shen - gan ga - mo - e - kve - ta lo - di

ი - გი, რო - მე - ლი - ცა ი - ხი - ლა პირ-ველ წი -

ი - გი, რო - მე - ლი - ცა ი - ხი - ლა პირ-ველ წი -

i - gi, ro - me - li - tsa i - khi - la p'ir-vel ts'i -

ნა - სწარ - მე - ტყველ - მან, რა - მე - თუ მან შე - მუ -

ნა - სწარ - მე - ტყველ - მან, რა - მე - თუ მან შე - მუ -

na - sts'ar - me - tq'vel - man, ra - me - tu man she - mu -

სრა ძა - ლი ბო - რო - ტი - სა მის გან - მხრწნე - ლი - სა,

სრა ძა - ლი ბო - რო - ტი - სა მის გან - მხრწნე - ლი - სა,

sra dza - li bo - ro - t'i - sa mis gan-mkhrts'ne-li - sa,

ა - მის - თვის ვი - ტყვით: კურ-თხე - ულ არს შო - ბა შე - ნი,

ა - მის - თვის ვი - ტყვით: კურ-თხე - ულ არს შო - ბა შე - ნი,

a - mis - tvis vi - t'q'vit: kur-tkhe - ul ars sho - ba she - ni,

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ღმერ - თო ჩვე - ნო, დი - დე - ბა შენ - და.

ღმერ - თო ჩვე - ნო, დი - დე - ბა შენ - და.

ghmer - to chve - no, di - de - ba shen - da.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

ა დასდებელი

Troparion 1

149

* **
ზე - ცით ქვე - ყა - ნად მო - ხვედ ცხო - რე -
ზე - ცით ქვე - ყა - ნად მო - ხვედ ცხო - რე -
ze - tsit qve - q'a - nad mo - khved tskho - re -

***
ბი - სა - თვის კაც - თა - სა, რა - თა მო-მწყდა-რი ბუ - ნე - ბა
ბი - სა - თვის კაც - თა - სა, რა - თა მო-მწყდა-რი ბუ - ნე - ბა
bi - sa - tvis kats - ta - sa, ra - ta mo-mts'q'da-ri bu - ne - ba

ჩვე - ნი ა - ღა - დგი - ნო, ქრის - ტე, და შე - ა - ერ - თო
ჩვე - ნი ა - ღა - დგი - ნო, ქრის - ტე, და შე - ა - ერ - თო
chve - ni a - gha - dgi - no, qris - t'e, da she - a - er - to

* აღყვავილნა შრომნის სახედ, ჴმაჲ ბ – პირველი მუხლი, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 18.

** ავაზაკმან ჯუარსა ზედა, ჴმაჲ ა გუერდი – „ჰრწმენა შენდა“, **ჰკ**, I ტ., გვ. 330.

*** შუამდგომელ იქმენ, ჴმაჲ ბ – „და შენ მიერ … ღამისა წყვდიადისა“, **ქსგ**, VIII ტ., გვ. 20.

დი - დე - ბა - სა მას ღმრთე - ე - ბი - სა - სა.

დი - დე - ბა - სა მას ღმრთე - ე - ბი - სა - სა.

di - de - ba - sa mas ghmrte - e - bi - sa - sa.

ა - მის-თვის ჩვენ ყო-ველ-ნი მად - ლო - ბით გა - დი - დებთ.

ა - მის-თვის ჩვენ ყო-ველ-ნი მად - ლო - ბით გა - დი - დებთ.

a - mis - tvis chven q'o - vel - ni mad - lo - bit ga - di - debt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

150

მკვდრად შე - რა - ცხილ ი - ქმნა ცხო - რე - ბა

მკვდრად შე - რა - ცხილ ი - ქმნა ცხო - რე - ბა

mkvdrad she - ra - tskhil i - qmna tskho - re - ba

ჩვე - ნი და ქვე - სკნე - ლით აღ - მო - ი - ყვა - ნა ბუ - ნე - ბა

ჩვე - ნი და ქვე - სკნე - ლით აღ - მო - ი - ყვა - ნა ბუ - ნე - ბა

chve - ni da qve - skne - lit agh - mo - i - q'va - na bu - ne - ba

კა - ცობ - რი - ვი და მა - რჯვე - ნით
კა - ცობ - რი - ვი და მა - რჯვე - ნით
ka - tsob - ri - vi da ma - rjve - nit

მა - მი - სა და - სვა ი - გი საყ - დარ - თა დი - დე - ბით,
მა - მი - სა და - სვა ი - გი საყ - დარ - თა დი - დე - ბით,
ma - mi - sa da - sva i - gi saq' - dar - ta di - de - bit,

და ხმი - თა ქე - ბი - სა - თა ა - დი - დებ - და ღმერთ - სა.
და ხმი - თა ქე - ბი - სა - თა ა - დი - დებ - და ღმერთ - სა.
da khmi - ta qe - bi - sa - ta a - di - deb - da ghmert - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

151

ალ - დგო - მი - თა დღეს შე - ნი - თა მწვა -
ალ - დგო - მი - თა დღეს შე - ნი - თა მწვა -
agh - dgo - mi - ta dges she - ni - ta mts'va -

ლე-ბელ - ნი და - ე-მხვნეს, ქრის - ტე, რო - მელ-თა - ი - გი ა - რა ა - ღი - ა-

ლე-ბელ - ნი და - ე-მხვნეს, ქრის - ტე, რო - მელ-თა - ი - გი ა - რა ა - ღი - ა-

le - bel - ni da - e-mkhvnes, qris - t'e, ro - mel- ta - i - gi a - ra a - ghi - a-

რეს ო - რი ბუ - ნე - ბა შე - ნი, ა - რა - მედ

რეს ო - რი ბუ - ნე - ბა შე - ნი, ა - რა - მედ

res o - ri bu - ne - ba she - ni, a - ra - med

მო-რწმუ-ნე-ნი ვმე-ტყვე-ლებთ მართლ-მა - დი - დებ - ლო - ბით

მო-რწმუ-ნე-ნი ვმე-ტყვე-ლებთ მართლ-მა - დი - დებ - ლო - ბით

mo-rts'mu-ne-ni vme-t'q've-lebt martl - ma - di - deb - lo - bit

და აღ-დგო-მა-სა შენ-სა ვა - დი - დებთ, მო - წყა - ლე.

და აღ-დგო-მა-სა შენ-სა ვა - დი - დებთ, მო - წყა - ლე.

da agh-dgo-ma-sa shen-sa va - di - debt, mo - ts'q'a - le.

დ დასდებელი
Troparion 4

152

განთიად ცისკარს მოვიდეს მსწრაფლ
gan-ti-ad tsis-kars mo-vi-des msts'rapl

დედანი საფლავსა მას შიშითა და სიხარულითა
de-da-ni sa-plav-sa mas shi-shi-ta da si-kha-ru-li-ta

და შემურვად გეძიებდეს, რომელთა
da she-mur-vad ge-dzi-eb-des, ro-mel-ta

აღდგომილი გიხილეს და თაყვანისგცეს
agh-dgo-mi-li gi-khi-les da ta-q'va-nis-gtses

და სწრა-ფით წარ-ვი-დეს მო - ცი - ქულ - თა ხა - რე - ბად.

და სწრა-ფით წარ-ვი-დეს მო - ცი - ქულ - თა ხა - რე - ბად.

da sts'ra-pit ts'ar-vi-des mo - tsi - qul - ta kha - re - bad.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

153

ქრის-ტეს დე - და - ო, ყოვ - ლად - სა - ნატ -

ქრის-ტეს დე - და - ო, ყოვ - ლად - სა - ნატ -

qris - t'es de - da - o, q'ov - lad - sa - nat' -

რე - ლო სძა - ლო მა - რი - ამ, შენ ხარ სა - სო და სი-

რე - ლო სძა - ლო მა - რი - ამ, შენ ხარ სა - სო და სი-

re - lo sdza - lo ma - ri - am shen khar sa - so da si -

ქა - დუ - ლი ჩვენ მო - რწმუ - ნე - თა,

ქა - დუ - ლი ჩვენ მო - რწმუ - ნე - თა,

qa - du - li chven mo - rts'mu - ne - ta,

მე-ოხ-გვე-ყავ ძი-სა შე-ნი - სა მი - მართ, რა - თა

მე-ოხ-გვე-ყავ ძი-სა შე-ნი - სა მი - მართ, რა - თა

me-okh-gve-q'av dzi-sa she-ni - sa mi - mart, ra - ta

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მო - ა-ნი-ჭოს სულ-თა ჩვენ - თა დი - დი წყა - ლო - ბა.

მო - ა-ნი-ჭოს სულ-თა ჩვენ - თა დი - დი წყა - ლო - ბა.

mo - a-ni-ch'os sul - ta chven - ta di - di ts'q'a - lo - ba.

ᲓᲐᲡᲓᲔᲑᲔᲚᲜᲘ ᲐᲦᲓᲒᲝᲛᲘᲡᲐᲜᲘ. ᲣᲤᲐᲚᲝ-ᲦᲐᲰᲦᲐᲓᲧᲐᲕᲘᲡᲐ ჴმაჲ ბ

Resurrectional Stichera on "Lord, I have cried" the Second Tone

თჳთნი

Idiomela

ა დასდებელი

Troparion 1

154

პირ-ველ-სა-უ-კუ-ნე-თა მა-მი-სა-გან შო-ბილ-სა ღმრთი-სა სი-ტყვა-სა, გან-ხორ-ცი-ე-ლე-ბულ-სა ქალ-წუ-ლი-სა მა-რი-ა-მის-გან, მო-ვე-დით, თა-ყვა-ნის-ვსცეთ,

p'ir-vel-sa-u-ku-ne-ta ma-mi-sa-gan sho-bil-sa ghmrti-sa si-t'q'va-sa, gan-khor-tsi-e-le-bul-sa qal-ts'u-li-sa ma-ri-a-mis-gan, mo-ve-dit, ta-q'va-nis-vstset,

რა - მე-თუ ჯვა-რი-სა თავს-მდე-ბე-ლი სა - ფლა - ვად მი - ე - ცა,

რა - მე-თუ ჯვა-რი-სა თავს-მდე-ბე-ლი სა - ფლა - ვად მი - ე - ცა,

ra - me-tu jva - ri - sa tavs-mde-be-li sa - pla - vad mi - e - tsa,

ვი - თარ - ცა თვით ი - ნე - ბა და, აღ - დგა რა მკვდრე - თით,

ვი - თარ - ცა თვით ი - ნე - ბა და, აღ - დგა რა მკვდრე - თით,

vi - tar - tsa tvit i - ne - ba da, agh - dga ra mkvdre - tit,

მა - ცხოვ - ნა მე, შე - ცთო - მი - ლი კა - ცი.

მა - ცხოვ - ნა მე, შე - ცთო - მი - ლი კა - ცი.

ma-tskhov-na me, she - tsto - mi - li ka - tsi.

ბ დასდებელი

Troparion 2

155

ქრის - ტე - მან, მა - ცხო - ვარ - მან

ქრის - ტე - მან, მა - ცხო - ვარ - მან

qris - t'e - man, ma - tskho - var - man

ჩვენ - მან, ჩვენ ძლით ხე - ლით - წე - რი - ლი შე-

ჩვენ - მან, ჩვენ ძლით ხე - ლით - წე - რი - ლი შე-

chven - man, chven dzlit khe - lit - ts'e - ri - li she-

მშჭვალ - ვი - თა ჯვარ - სა ა - ხო - ცა

მშჭვალ - ვი - თა ჯვარ - სა ა - ხო - ცა

mshch'val - vi - ta jvar - sa a - kho - tsa

და სი - მტკი - ცე სი - კვდი - ლი - სა გა - ნა - ქარ - ვა.

და სი - მტკი - ცე სი - კვდი - ლი - სა გა - ნა - ქარ - ვა.

da si - mt'ki - tse si - kvdi - li - sa ga - na - qar - va.

თა - ყვა - ნის-ვსცემთ მის - სა მე - სა - მი - სა დღი - სა

თა - ყვა - ნის-ვსცემთ მის - სა მე - სა - მი - სა დღი - სა

ta - q'va - nis - vstsemt mis - sa me - sa - mi - sa dghi - sa

აღ - დგო - - - მა - - - სა.
აღ - დგო - - - მა - - - სა.
agh - dgo - - - ma - - - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

156

მთა-ვარ-ან-გე-ლოზ-თა თა-ნა უ-გა-ლობ-დეთ ქრის - ტეს
მთა-ვარ-ან-გე-ლოზ-თა თა-ნა უ-გა-ლობ-დეთ ქრის - ტეს
mta-var-an-ge-loz-ta ta-na u-ga-lob-det qris - t'es

აღ - დგო - მა - სა, რა - მე-თუ ე-სე არს მხსნე-ლი და
აღ - დგო - მა - სა, რა - მე-თუ ე-სე არს მხსნე-ლი და
agh - dgo - ma - sa, ra - me-tu e-se ars mkhsne-li da

მა - ცხო - ვა - რი სულ-თა ჩვენ-თა და დი-დე-ბი-თა სა-ში-ნე-
მა - ცხო - ვა - რი სულ-თა ჩვენ-თა და დი-დე-ბი-თა სა-ში-ნე-
ma - tskho - va - ri sul - ta chven-ta da di-de-bi-ta sa-shi-ne-

ლი-თა, ხელ-მწი-ფე-ბი-თა და ძლი - ე - რე - ბი - თა

ლი-თა, ხელ-მწი-ფე-ბი-თა და ძლი - ე - რე - ბი - თა

li - ta, khel-mts'i-pe-bi-ta da dzli - e - re - bi - ta

კვა - ლად მო - მა - ვალ არს გან - კითხ - ვად სოფ - ლი -

კვა - ლად მო - მა - ვალ არს გან - კითხ - ვად სოფ - ლი -

kva - lad mo - ma - val ars gan - kitkh - vad sop - li -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

სა, რო - მე - ლი და - ჰბა - და.

სა, რო - მე - ლი და - ჰბა - და.

sa, ro - me - li da - hba - da.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

თჳთნი

Idiomela

ა დასდებელი

Troparion 1

157

შენ, ჯვარ-ცმუ-ლი და და - ფლუ-ლი მე -

შენ, ჯვარ-ცმუ-ლი და და - ფლუ-ლი მე -

shen, jvar-tsmu-li da da - plu - li me -

უ - ფე, ან - გე-ლოზ-მან გქა-და-გა, მა-ცხო-ვარ,

უ - ფე, ან - გე-ლოზ-მან გქა-და-გა, მა-ცხო-ვარ,

u - pe, an - ge-loz-man gqa-da-ga, ma-tskho-var,

და ე - ტყო - და დე - და-თა მათ: მო - ვე-დით და ი-

და ე - ტყო - და დე - და-თა მათ: მო - ვე-დით და ი-

da e - t'q'o - da de - da-ta mat: mo - ve-dit da i-

ხი-ლეთ, სა - და და - ი - დვა უ - ფა - ლი,

ხი-ლეთ, სა - და და - ი - დვა უ - ფა - ლი,

khi - let, sa - da da - i - dva u - pa - li,

რა - მე - თუ აღ - დგა, ვი - თარ - ცა თქვა, ვი-თარ-ცა ყოვ - ლად - ძლი - ე - რი,

რა - მე - თუ აღ - დგა, ვი - თარ - ცა თქვა, ვი-თარ-ცა ყოვ - ლად - ძლი - ე - რი,

ra - me - tu agh - dga, vi - tar - tsa tqva, vi - tar - tsa q'ov - lad - dzli - e - ri,

ა - მის - თვის თა - ყვა - ნის-გცემთ შენ, მხო - ლო - სა უ -

ა - მის - თვის თა - ყვა - ნის-გცემთ შენ, მხო - ლო - სა უ -

a - mis - tvis ta - q'va - nis-gtsemt shen, mkho - lo - sa u -

კვდავ - სა, ცხო - რე - ბის - მო - მცე - მე - ლო ქრის - ტე ღმერ-თო

კვდავ - სა, ცხო - რე - ბის - მო - მცე - მე - ლო ქრის - ტე ღმერ-თო

kvdav - sa, tskho - re - bis - mo - mtse - me - lo qris - t'e ghmer - to

ჩვე - ნო, დი - დე - ბა შენ - და.

ჩვე - ნო, დი - დე - ბა შენ - და.

chve - no, di - de - ba shen - da.

ბ დასდებელი

Troparion 2

158

ჯვა - რი - თა შე - ნი - თა გა - ნა - ქარ - ვე წყე - ვა ი-

ჯვა - რი - თა შე - ნი - თა გა - ნა - ქარ - ვე წყე - ვა ი-

jva - ri - ta she - ni - ta ga - na - qar - ve ts'q'e - va i-

გი ძე - ლი - სა და და-ფლვი-თა შე - ნი - თა მო - ა-

გი ძე - ლი - სა და და-ფლვი-თა შე - ნი - თა მო - ა-

gi dze - li - sa da da - plvi - ta she - ni - ta mo - a-

კვდი - ნე სი - კვდი - ლი - სა ძა-ლი, ხო - ლო აღ - დგო - მი - თა შე-

კვდი - ნე სი - კვდი - ლი - სა ძა-ლი, ხო - ლო აღ - დგო - მი - თა შე-

kvdi - ne si - kvdi - li - sa dza-li, kho - lo agh - dgo - mi - ta she-

ნი - თა გა - ნა - ნათ - ლე კაც - თა ნა - თე - სა - ვი,

ნი - თა გა - ნა - ნათ - ლე კაც - თა ნა - თე - სა - ვი,

ni - ta ga - na - nat - le kats - ta na - te - sa - vi,

ა - მის - თვის - ცა გი - ღა - ღა - დებთ, ქვე - ლის - მო - ქმე - დო

ა - მის - თვის - ცა გი - ღა - ღა - დებთ, ქვე - ლის - მო - ქმე - დო

a - mis - tvis - tsa gi - gha - gha - debt, qve - lis - mo - qme - do

ქრის - ტე ღმერ - თო ჩვე - ნო, დი - დე - ბა შენ - და.

ქრის - ტე ღმერ - თო ჩვე - ნო, დი - დე - ბა შენ - და.

qris - t'e ghmer - to chve - no, di - de - ba shen - da.

გ დასდებელი
Troparion 3

159

გან - გე - ხვნეს შენ, უ - ფა - ლო, ში - შით ბჭე - ნი სი-

გან - გე - ხვნეს შენ, უ - ფა - ლო, ში - შით ბჭე - ნი სი-

gan - ge - khvnes shen, u - pa - lo, shi - shit bch'e - ni si -

კვდი - ლი - სა - ნი და მე-კა-რე-თა ჯო-ჯო-ხე-თი-სა-

კვდი - ლი - სა - ნი და მე-კა-რე-თა ჯო-ჯო-ხე-თი-სა-

kvdi - li - sa - ni da me-ka-re-ta jo-jo-khe-ti-sa-

თა გი - ხი - ლეს და შე-ძრწუნ-დეს, რა - მე-თუ ბჭე-ნი რვა-ლი-სა-ნი

თა გი - ხი - ლეს და შე-ძრწუნ-დეს, რა - მე-თუ ბჭე-ნი რვა-ლი-სა-ნი

ta gi - khi - les da she-dzrts'un-des, ra - me-tu bch'e-ni rva - li - sa - ni

შე-ჰმუს-რენ და მოქ-ლონ-ნი რკი - ნი - სა - ნი შე - ჰფქვენ შენ,

შე-ჰმუს-რენ და მოქ-ლონ-ნი რკი - ნი - სა - ნი შე - ჰფქვენ შენ,

she-hmus-ren da moq-lon-ni rki - ni - sa - ni she - hpqven shen,

და აღ-მო-მი-ყვა-ნენ ჩვენ ბნე-ლი-სა-გან და ა-ჩრდილ-თა სი - კვდი-ლი - სა - თა

და აღ-მო-მი-ყვა-ნენ ჩვენ ბნე-ლი-სა-გან და ა-ჩრდილ-თა სი - კვდი-ლი - სა - თა

da agh-mo-mi-q'va-nen chven bne - li - sa-gan da a - chrdil - ta si - kvdi - li - sa - ta

და კრუ-ლე - ბა - ნი ჩვენ-ნი გან - ხეთ - ქენ.

და კრუ-ლე - ბა - ნი ჩვენ-ნი გან - ხეთ - ქენ.

da kru-le - ba - ni chven-ni gan - khet - qen.

დ დასდებელი

Troparion 4

160

ცხო-რე-ბი-სა გა - ლო - ბა-სა ვგა - ლობ - დეთ

ცხო-რე-ბი-სა გა - ლო - ბა-სა ვგა - ლობ - დეთ

tskho-re-bi-sa ga - lo - ba-sa vga - lob - det

და პირ - თა ჩვენ - თა - გან შე - ვსწირ-ვი-დეთ.

და პირ - თა ჩვენ - თა - გან შე - ვსწირ-ვი-დეთ.

da p'ir - ta chven - ta - gan she - vsts'ir-vi-det.

მო - ვე-დით ყო - ველ - ნი სახლ-სა უფ - ლი - სა - სა, შე -

მო - ვე-დით ყო - ველ - ნი სახლ-სა უფ - ლი - სა - სა, შე -

mo - ve - dit q'o - vel - ni sakhl - sa up - li - sa - sa, she -

უ - ვრდეთ და ვი - ტყო - დეთ:

უ - ვრდეთ და ვი - ტყო - დეთ:

u - vrdet da vi - t'q'o - det:

რო - მე - ლი ჯვარს - ე - ცუ ძელ - სა ზე - და და აღ - დეგ მკვდრე - თით

რო - მე - ლი ჯვარს - ე - ცუ ძელ - სა ზე - და და აღ - დეგ მკვდრე - თით

ro - me - li jvars - e - tsu dzel - sa ze - da da agh - deg mkvdre - tit

და გა - ნი - სვე - ნებ წი - აღ - თა მა - მი -

და გა - ნი - სვე - ნებ წი - აღ - თა მა - მი -

da ga - ni - sve - neb ts'i - agh - ta ma - mi -

სა - თა, ლხი - ნე - ბა - ყავ შე -

სა - თა, ლხი - ნე - ბა - ყავ შე -

sa - ta, lkhi - ne - ba - q'av she -

ცო - დე - ბა - თა ჩვენ - თა - თვის.

ცო - დე - ბა - თა ჩვენ - თა - თვის.

tso - de - ba - ta chven - ta - tvis.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

161

წარ-ხდა სა-ხე შჯულ - თა მათ პირ - ველ - თა

წარ-ხდა სა-ხე შჯულ - თა მათ პირ - ველ - თა

ts'ar-khda sa-khe shjul - ta mat p'ir - vel - ta

და გა-მო-შჩნდა მად-ლი დღეს და, ვი - თარ - ცა მა-ყვა-ლი

და გა-მო-შჩნდა მად-ლი დღეს და, ვი - თარ - ცა მა-ყვა-ლი

da ga-mo-shchnda mad-li dghes da, vi - tar - tsa ma-q'va-li

ა - რა შე - წვა ცეცხლ - მან აღ - გზე - ბულ - მან,

ა - რა შე - წვა ცეცხლ - მან აღ - გზე - ბულ - მან,

a - ra she-ts'va tsetskhl - man agh-gze - bul - man,

ეგ - რეთ - ვე ქალ - წუ - ლი ე - გო ქალ - წუ - ლად,

ეგ - რეთ - ვე ქალ - წუ - ლი ე - გო ქალ - წუ - ლად,

eg - ret - ve qal - ts'u - li e - go qal - ts'u - lad,

უ - ვნე - ბე - ლად შე - მდგო - მად შო - ბი - სა,

უ - ვნე - ბე - ლად შე - მდგო - მად შო - ბი - სა,

u - vne - be - lad she - mdgo - mad sho - bi - sa,

სვე - ტი - სა მის წილ ცეცხ - ლი - სა მზე სი - მართ - ლი - სა,

სვე - ტი - სა მის წილ ცეცხ - ლი - სა მზე სი - მართ - ლი - სა,

sve - t'i - sa mis ts'il tsetskh - li - sa mze si - mart - li - sa,

მო - სეს წილ ქრის - ტე გა - მო - შჩნდა

მო - სეს წილ ქრის - ტე გა - მო - შჩნდა

mo - ses ts'il qris - t'e ga - mo - shchnda

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მა - ცხოვ - რად სულ-თა ჩვენ - თა - თვის.

მა - ცხოვ - რად სულ-თა ჩვენ - თა - თვის.

ma - tskhov - rad sul - ta chven - ta - tvis.

ႣႩႤ ႭႰႸႠႡႠႧႨ. Monday.

ႼႫႨႣႠႧႠ ႫႧႠႥႠႰႠႬႢႤႪႭႦႧႠჂ ႣႠ ႱႨႬႠႬႳႪႨႱႠႬႨ ⴤⴋⴀⴢ ⴁ

Stichera of the Saint Archangels and of repentance the Second Tone

შენთვს მოასწავებდეს... The prophets foreshadowed about thee...

ა დასდებელი

Troparion 1

162

* მთავ - რო - ბა - თა ცი - სა - თა, გო - ნი - ერ - თა

მთავ - რო - ბა - თა ცი - სა - თა, გო - ნი - ერ - თა

mtav - ro - ba - ta tsi - sa - ta, go - ni - er - ta

კრე - ბულ - თა, სუ - ლი - ე - რად მგა - ლო - ბელ - თა წი-

კრე - ბულ - თა, სუ - ლი - ე - რად მგა - ლო - ბელ - თა წი-

kre - bul - ta, su - li - e - rad mga - lo - bel - ta ts'i-

na - ** მძღვრად გა - მო - ა - ჩი - ნენ შენ, მე - უ - ფე - ო,

ნა - მძღვრად გა - მო - ა - ჩი - ნენ შენ, მე - უ - ფე - ო,

na - mdzghvrad ga - mo - a - chi - nen shen, me - u - pe - o,

* ავაზაკსა ხელნი, ჴმაჲ ა – „ამისთვის მონანული გიხმობ“, ⴠⴉ, I ⴒ., გვ. 77.

** ავაზაკსა ხელნი, ჴმაჲ ა – „...ვათაგან შევაგინე“, ⴠⴉ, I ⴒ., გვ. 77.

*

მი - ქა - ელ და გაბ-რი - ელ, მდგო-მა - რე - ნი წი - ნა - შე

მი - ქა - ელ და გაბ-რი - ელ, მდგო-მა - რე - ნი წი - ნა - შე

mi - qa - el da gab - ri - el, mdgo-ma - re - ni ts'i - na - she

საყ - დარ - სა შენ - სა წმი - და - სა, მათ მი -

საყ - დარ - სა შენ - სა წმი - და - სა, მათ მი -

saq' - dar - sa shen - sa ts'mi - da - sa, mat mi -

- - ერ გე - ვედ - რე - ბით: მო -

- - ერ გე - ვედ - რე - ბით: მო -

- - er ge - ved - re - bit: mo -

**

გვმად - ლე ჩვენ მო - ტე - - - ვე - ბა ცოდ-ვა - თა.

გვმად - ლე ჩვენ მო - ტე - - - ვე - ბა ცოდ-ვა - თა.

gvmad - le chven mo - t'e - - - ve - ba tsod - va - ta.

* *ხმასა მას ავაზაკისასა,* ჴმაჲ ბ – პირველი მუხლი, **ჰკ**, I ტ., გვ. 140.

** *საიდუმლოო უცხო,* ჴმაჲ ა – ბოლო მუხლი, **ქსგ**, II ტ., გვ. 74.

ბ დასდებელი

Troparion 2

163

ან - გე - ლოზ - თა კრე - ბულ - ნი მხი - ა - რულ-ნი

ან - გე - ლოზ - თა კრე - ბულ - ნი მხი - ა - რულ-ნი

an - ge - loz - ta kre - bul - ni mkhi - a - rul - ni

დღე - სა - სწა - უ - ლო - ბენ სუ - ლი - ერ - სა

დღე - სა - სწა - უ - ლო - ბენ სუ - ლი - ერ - სა

dghe - sa - sts'a - u - lo - - ben su - li - er - sa

ა - მას დღე - სა - სწა-ულ-სა მთა-ვარ-ან-გე - ლოზ - თა

ა - მას დღე - სა - სწა-ულ-სა მთა-ვარ-ან-გე - ლოზ - თა

a - mas dghe - sa - sts'a - ul - sa mta - var - an - ge - loz - ta

შენ - თა - სა, ქრის - ტე ღმერ - თო. ჩვენ-ცა, უ-ღირს - ნი ე - სე,

შენ - თა - სა, ქრის - ტე ღმერ - თო. ჩვენ-ცა, უ-ღირს - ნი ე - სე,

shen - ta - sa, qris - t'e ghmer - to. chven-tsa, u - ghirs - ni e - se,

მათ მი-ერ გე - ვედ - რე - ბით შენ: მო-გვმად-ლე მო - ტე - ვე -

მათ მი-ერ გე - ვედ - რე - ბით შენ: მო-გვმად-ლე მო - ტე - ვე -

mat mi - er ge - ved - re - bit shen: mo-gvmad - le mo - t'e - ve -

- - ბა ცოდ - ვა - თა, ვი - თარ -

- - ბა ცოდ - ვა - თა, ვი - თარ -

- - ba tsod - va - ta, vi - tar -

ცა სა - ხი - ერ ხარ და კაცთმო - ყვა - რე.

ცა სა - ხი - ერ ხარ და კაცთმო - ყვა - რე.

tsa sa - khi - er khar da katst-mo-q'va-re.

გ დასდებელი
Troparion 3

164

გან - წყო - ბი - ლი ზე - ცი - სა ან - გე - ლოზ - თა და

გან - წყო - ბი - ლი ზე - ცი - სა ან - გე - ლოზ - თა და

gan - ts'q'o - bi - li ze - tsi - sa an - ge - loz - ta da

მთა - ვარ - ან - გე - ლოზ - თა და მრა - ვალ - თვალ - ნი

მთა - ვარ - ან - გე - ლოზ - თა და მრა - ვალ - თვალ - ნი

mta - var - an - ge - loz - ta da mra - val - tval - ni

ქე - რო - ბინ - სე - რა - ბინ - ნი გა - ქე - ბენ ყოვ - ლად-

ქე - რო - ბინ - სე - რა - ბინ - ნი გა - ქე - ბენ ყოვ - ლად-

qe - ro - bin - se - ra - bin - ni ga - qe - ben q'ov - lad -

წმი - და - სა სა - მე - ბა - სა და ჩვენ, ქვე - ყა - ნი - სა - ნი,

წმი - და - სა სა - მე - ბა - სა და ჩვენ, ქვე - ყა - ნი - სა - ნი,

ts'mi - da - sa sa - me - ba - sa da chven, qve - q'a - ni - sa - ni,

ში - შით დი - დე - ბა - სა ვი - კად - რებთ ღმრთე - ე - ბი - სა

ში - შით დი - დე - ბა - სა ვი - კად - რებთ ღმრთე - ე - ბი - სა

shi - shit di - de - ba - sa vi - kad - rebt ghmrte - e - bi - sa

შე - ნი - სა - სა, წყა - ლო -

შე - ნი - სა - სა, წყა - ლო -

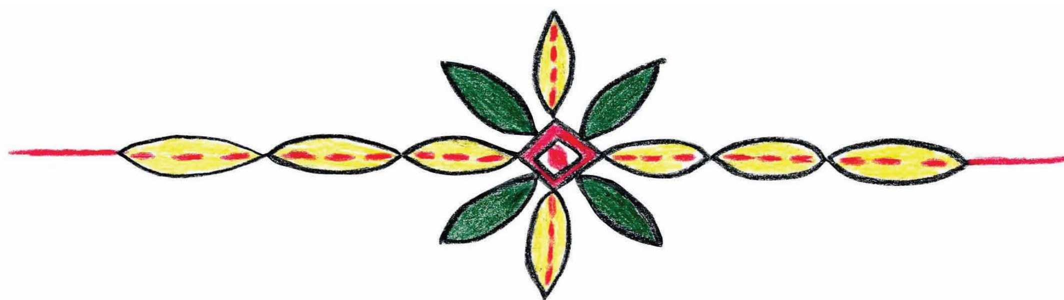
she - ni - sa - sa, ts'q'a - lo -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ბა - ყავ ჩვენ-თვის, მრა - - - ვალ-მო-წყა-ლე-ო.

ბა - ყავ ჩვენ-თვის, მრა - - - ვალ-მო-წყა-ლე-ო.

ba - q'av chven-tvis, mra - - - val-mo-ts'q'a-le - o.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

მასვე ზედა

The same automelon

ა დასდებელი

Troparion 1

165

სა - ქმე - თა ბნე - ლი - სა - თა მო - მი - ცვეს და

სა - ქმე - თა ბნე - ლი - სა - თა მო - მი - ცვეს და

sa - qme - ta bne - li - sa - ta mo - mi - tsves da

ვღა - ღა - დებ შენ - და - მი: გან - მა - ნათ - ლე, ნა-

ვღა - ღა - დებ შენ - და - მი: გან - მა - ნათ - ლე, ნა-

vgha - gha - deb shen - da - mi: gan - ma - nat - le, na-

თე - ლო თვალთ - შე - უ - დგა - მო, და ყო-ვე - ლი - ვე

თე - ლო თვალთ - შე - უ - დგა - მო, და ყო-ვე - ლი - ვე

te - lo tvalt - she - u - dga - mo, da q'o-ve - li - ve

სი - ბნე - ლე სუ-ლი-სა გან-დევ-ნე, რა - მე - თუ შენ

სი - ბნე - ლე სუ-ლი-სა გან-დევ-ნე, რა - მე - თუ შენ

si - bne - le su-li-sa gan-dev-ne, ra - me - tu shen

ნათ-ლად გა - მო - უ - ჩნდი კაც - თა, მზე ე - გე

ნათ-ლად გა - მო - უ - ჩნდი კაც - თა, მზე ე - გე

nat-lad ga - mo - u - chndi kats - ta, mze e - ge

სი - მართ - ლი - სა და მა -

სი - მართ - ლი - სა და მა -

si - mart - li - sa da ma -

ცხო - ვა - რი და - ბა - - - დე-ბულ-თა შენ-თა.

ცხო - ვა - რი და - ბა - - - დე-ბულ-თა შენ-თა.

tskho - va - ri da - ba - - - de-bul-ta shen-ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

166

სა - ში - ნელ არს სა - შჯე - ლი სა-მართ - ლად მსა -

სა - ში - ნელ არს სა - შჯე - ლი სა-მართ - ლად მსა -

sa - shi - nel ars sa - shje - li sa - mart - lad msa -

ჯუ - ლი - სა მის, რა - ჟამს ცეცხ-ლი ი - გი შე-

ჯუ - ლი - სა მის, რა - ჟამს ცეცხ-ლი ი - გი შე-

ju - li - sa mis, ra - zhams tsetskh-li i - gi she-

მწვე - ლი ე - ტყი - ნე - ბო - დის, მო-რწმუ-ნე - ნო, ვე-

მწვე - ლი ე - ტყი - ნე - ბო - დის, მო-რწმუ-ნე - ნო, ვე-

mts've - li e - t'q'i - ne - bo - dis, mo-rts'mu-ne - no, ve-

ვედრ - ნეთ, რა - თა მი - ხსნნეს მერ-მი - სა-გან ჭი - რი - სა

ვედრ - ნეთ, რა - თა მი - ხსნნეს მერ-მი - სა-გან ჭი - რი - სა

vedr - net, ra - ta mi - khsnnes mer-mi - sa - gan ch'i - ri - sa

და შე - მრაცხ - ნეს მა - რჯვე - ნე - თა თა - ნა და შე -

და შე - მრაცხ - ნეს მა - რჯვე - ნე - თა თა - ნა და შე -

da she-mratskh - nes ma - rjve - ne - ta ta - na da she -

- - მი - წყალ - ნეს, ვი - თარ - ცა

- - მი - წყალ - ნეს, ვი - თარ - ცა

- - mi - ts'q'al - nes, vi - tar - tsa

სა - ხი - ერ არს და მრა-ვალ-მო-წყა-ლე.

სა - ხი - ერ არს და მრა-ვალ-მო-წყა-ლე.

sa - khi - er ars da mra - val - mo-ts'q'a-le.

გ დასდებელი
Troparion 3

167

უ - ფსკრულ - ნი ცოდ - ვა - თა - ნი ბო-როტ - ნი გა -

უ - ფსკრულ - ნი ცოდ - ვა - თა - ნი ბო-როტ - ნი გა -

u - pskrul - ni tsod - va - ta - ni bo - rot' - ni ga -

რე - მო - მა - დგეს მე და ლმო - ბი - ე - რი
რე - მო - მა - დგეს მე და ლმო - ბი - ე - რი
re - mo - ma - dges me da lmo - bi - e - ri

გი - ღა - ღა - დებ ვედ-რე-ბით: ნუ გან-მა - გდებ, მო-
გი - ღა - ღა - დებ ვედ-რე-ბით: ნუ გან-მა - გდებ, მო-
gi - gha - gha - deb ved - re - bit: nu gan-ma - gdeb, mo-

წყა - ლე - ო, ა - რა - მედ შე - მი - წყა-ლე, ვი - თარ - ცა
წყა - ლე - ო, ა - რა - მედ შე - მი - წყა-ლე, ვი - თარ - ცა
ts'q'a - le - o, a - ra - med she - mi - ts'q'a-le, vi - tar - tsa

მე - ზვე - რე ი - გი, და ღირს - მყავ სი - ნა-ნულ -
მე - ზვე - რე ი - გი, და ღირს - მყავ სი - ნა-ნულ -
me - zve - re i - gi, da ghirs - mq'av si - na - nul -

- - სა, სა - ხი - ერ, მე - ო -
- - სა, სა - ხი - ერ, მე - ო -
- - sa, sa - khi - er, me - o -

ხე - ბი - თა მთა - ვარ - - - ან - გე-ლოზ-თა - თა.
ხე - ბი - თა მთა - ვარ - - - ან - გე-ლოზ-თა - თა.
khe - bi - ta mta - var - - - an - ge - loz - ta - ta.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

168

შენ - თვის მო - ა - სწა - ვებ - დეს, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,
შენ - თვის მო - ა - სწა - ვებ - დეს, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,
shen - tvis mo - a - sts'a - veb - des, ghmrtis-msho - be - lo,

წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - ნი და ძღვნით პირ - სა შენ-
წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - ნი და ძღვნით პირ - სა შენ-
ts'i - na - sts'ar - me - t'q'vel - ni da dzghvnit p'ir - sa shen-

სა ჰმსა - ხუ - რებ - დეს ღირს-ნი, სა-ხა-რუ - ლე - ვა-

სა ჰმსა - ხუ - რებ - დეს ღირს-ნი, სა-ხა-რუ - ლე - ვა-

sa hmsa - khu - reb - des ghirs - ni, sa-kha-ru - le - va-

ნო ყოვ - ლად - წმი-და - ო, ყო-ველ-ნი ნა - თე - სავ - ნი

ნო ყოვ - ლად - წმი-და - ო, ყო-ველ-ნი ნა - თე - სავ - ნი

no q'ov - lad - ts'mi-da - o, q'o - vel - ni na - te - sav - ni

სი - ხა-რუ - ლით გნატ - რი - ან შენ, ვი-თარ-ცა თვით ი -

სი - ხა-რუ - ლით გნატ - რი - ან შენ, ვი-თარ-ცა თვით ი -

si - kha - ru - lit gnat' - ri - an shen, vi - tar - tsa tvit i -

- - ტყო - დე, მე - ოხ - გვე - ყავ

- - ტყო - დე, მე - ოხ - გვე - ყავ

- - t'q'o - de, me - okh - gve - q'av

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ჩვენ ქრის - ტეს მი - მართ სულ-თა ჩვენ-თათვის.

ჩვენ ქრის - ტეს მი - მართ სულ-თა ჩვენ-თათვის.

chven qris - t'es mi - mart sul - ta chven-ta-tvis.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

რომელმანცა სიბრძნით...

Who gave birth with wisdom...

ა დასდებელი

Troparion 1

169

საყ - დარ - თა მათ სა - ში - ნელ - თა წი - ნა - შე მდგო - მა - რე

საყ - დარ - თა მათ სა - ში - ნელ - თა წი - ნა - შე მდგო - მა - რე

saq' - dar - ta mat sa - shi - nel - ta ts'i - na - she mdgo - ma - re

ხართ თქვენ, ყოვ - ლად-წმი - და - ნო ან - გე-ლოზ-ნო,

ხართ თქვენ, ყოვ - ლად-წმი - და - ნო ან - გე-ლოზ-ნო,

khart tqven, q'ov - lad-ts'mi - da - no an - ge - loz - no,

და სა - ღმრთო - თა ბრწყინ - ვა - ლე - ბი - თა

და სა - ღმრთო - თა ბრწყინ - ვა - ლე - ბი - თა

da sa - ghmrto - ta brts'q'in - va - le - bi - ta

სავ - სე - ნი, და - უ - დუ - მე - ბე - ლი - თა ბა - გი - თა

სავ - სე - ნი, და - უ - დუ - მე - ბე - ლი - თა ბა - გი - თა

sav - se - ni, da - u - du - me - be - li - ta ba - gi - ta

და უ-სხე-უ-ლო-თა პი - რე - ბი - თა

და უ-სხე-უ-ლო-თა პი - რე - ბი - თა

da u-skhe-u-lo-ta p'i - re - bi - ta

სამ - გვა-მო-ვან-სა ბუ - ნე - ბა - სა ა - დი - დებთ

სამ - გვა-მო-ვან-სა ბუ - ნე - ბა - სა ა - დი - დებთ

sam - gva-mo-van-sa bu - ne - ba - sa a - di - debt

სამ - წმი-დი-თა ხმი-თა და ერთ-უფ-ლე-ბად ჰქა - და - გებთ,

სამ - წმი-დი-თა ხმი-თა და ერთ-უფ-ლე-ბად ჰქა - და - გებთ,

sam - ts'mi-di - ta khmi-ta da ert - up - le - bad hqa - da - gebt,

სად-გურ-ნო ღმრთე - ე - ბი - სა - ნო,

სად-გურ-ნო ღმრთე - ე - ბი - სა - ნო,

sad - gur - no ghmrte - e - bi - sa - no,

დი - დე-ბულ-ნო და პა-ტი-ო-სან-ნო, ი-თხო-ვეთ სოფ-

დი - დე-ბულ-ნო და პა-ტი-ო-სან-ნო, ი-თხო-ვეთ სოფ-

di - de - bul - no da p'a - t'i - o - san - no, i - tkho - vet sop -

ლი-სა-თვის ხსნა გან - სა - ცდელ - თა - გან.

ლი-სა-თვის ხსნა გან - სა - ცდელ - თა - გან.

li - sa - tvis khsna gan - sa - tsdel - ta - gan.

ბ დასდებელი

Troparion 2

170 მი - უ - წდო-მელ - სა მას დი - დე - ბა - სა ღმრთე - ე - ბი -

მი - უ - წდო-მელ - სა მას დი - დე - ბა - სა ღმრთე - ე - ბი -

mi - u - ts'do - mel - sa mas di - de - ba - sa ghmrte - e - bi -

სა - სა გა - ნი-ცდით და ი - ხა-რებთ, მთა-ვარ -

სა - სა გა - ნი-ცდით და ი - ხა-რებთ, მთა-ვარ -

sa - sa ga - ni - tsdit da i - kha - rebt, mta - var -

ან - გე - ლოზ - ნო, სი - ხა - რუ - ლი - თა

ან - გე - ლოზ - ნო, სი - ხა - რუ - ლი - თა

an - ge - loz - no, si - kha - ru - li - ta

მო - უ - კლე - ბე - ლი - თა და გა - მო - უ - თქმე - ლი - თა,

მო - უ - კლე - ბე - ლი - თა და გა - მო - უ - თქმე - ლი - თა,

mo - u - kle - be - li - ta da ga - mo - u - tqme - li - ta,

და - ცვულ-ნი ყოვ-ლი-სა ცვა - ლე - ბი - სა - გან

და - ცვულ-ნი ყოვ-ლი-სა ცვა - ლე - ბი - სა - გან

da - tsvul - ni q'ov - li - sa ts'va - le - bi - sa - gan

დაზეშ-თა ქმნილ-ნი ვნე - ბა - თა არ - მუ - რი - სა - გან,

დაზეშ-თა ქმნილ-ნი ვნე - ბა - თა არ - მუ - რი - სა - გან,

da zesh - ta qmnil - ni vne - ba - ta ar - mu - ri - sa - gan,

და წე - სი - თა შვე - ნი - ე - რი - თა გან - შვე - ნე - ბულ - ნი,

და წე - სი - თა შვე - ნი - ე - რი - თა გან - შვე - ნე - ბულ - ნი,

da ts'e - si - ta shve - ni - e - ri - ta gan - shve - ne - bul - ni,

და ხრწნი - ლე - ბი - სა უ - ვალ - ნი

და ხრწნი - ლე - ბი - სა უ - ვალ - ნი

da khrts'ni - le - bi - sa u - val - ni

ე - ვედ - რე - ნით ქრის - ტე - სა მე - უ - ფე - სა, რა - თა ა - ცხოვნ-

ე - ვედ - რე - ნით ქრის - ტე - სა მე - უ - ფე - სა, რა - თა ა - ცხოვნ-

e - ved - re - nit qris - t'e - sa me - u - pe - sa, ra - ta a - tskhovn-

ნეს სულ - ნი შე - მსხმელ - თა თქვენ - თა - ნი.
ნეს სულ - ნი შე - მსხმელ - თა თქვენ - თა - ნი.
nes sul - ni she - mskhmel - ta tqven - ta - ni.

გ დასდებელი
Troparion 3

171

შე - სხმი - თა სა - წა - დე - ლი - თა სე - რა - ბინ - ქე - რო -
შე - სხმი - თა სა - წა - დე - ლი - თა სე - რა - ბინ - ქე - რო -
she - skhmi - ta sa - ts'a - de - li - ta se - ra - bin - qe - ro -

ბინ - ნი მთა - ვარ - ან - გე-ლოზ-თა თა - ნა და
ბინ - ნი მთა - ვარ - ან - გე-ლოზ-თა თა - ნა და
bin - ni mta - var - an - ge - loz - ta ta - na da

ან - გე - ლოზ - თა საყ - დარ - თა შენ - თა
ან - გე - ლოზ - თა საყ - დარ - თა შენ - თა
an - ge - loz - ta saq' - dar - ta shen - ta

გა - რე - მოს მდგო - მა - რე - ნი, საყ - დარ - თა თა - ნა

გა - რე - მოს მდგო - მა - რე - ნი, საყ - დარ - თა თა - ნა

ga - re - mos mdgo - ma - re - ni, saq' - dar - ta ta - na

და ძალ-თა გა-დი-დე-ბენ, მე - უ - ფე - ო,

და ძალ-თა გა-დი-დე-ბენ, მე - უ - ფე - ო,

da dzal - ta ga - di - de - ben, me - u - pe - o,

ხელ - მწი - ფე - ბა - თა მფლო - ბელ - სა და ხელ - მწი - ფე - ბა - ნი

ხელ - მწი - ფე - ბა - თა მფლო - ბელ - სა და ხელ - მწი - ფე - ბა - ნი

khel - mts'i - pe - ba - ta mplo - bel - sa da khel - mts'i - pe - ba - ni

გა - ქე - ბენ და - უ - ცხრო - მე - ლად უფ - ლე - ბა - თა თა - ნა

გა - ქე - ბენ და - უ - ცხრო - მე - ლად უფ - ლე - ბა - თა თა - ნა

ga - qe - ben da - u - tskhro - me - lad up - le - ba - ta ta - na

და ძალ-თა, ყოვ - ლად - ძლი - ე - რო,

და ძალ-თა, ყოვ - ლად - ძლი - ე - რო,

da dzal - ta, q'ov - lad - dzli - e - ro,

რო - მელ - თა მი - ერ გარ - და - მო - უ - ვლი - ნე მშვი - დო - ბა

რო - მელ - თა მი - ერ გარ - და - მო - უ - ვლი - ნე მშვი - დო - ბა

ro - mel - ta mi - er gar - da - mo - u - vli - ne mshvi - do - ba

სო-ფელ-სა შენ - სა, კაცთ - მო - ყვა - რე - ო.

სო-ფელ-სა შენ - სა, კაცთ - მო - ყვა - რე - ო.

so - pel - sa shen - sa, katst - mo - q'va - re - o.

დ დასდებელი
Troparion 4

172

უც - ხო - ქმნი - ლი სა - მო - თხი - სა - გან კაც - თა ბუ -

უც - ხო - ქმნი - ლი სა - მო - თხი - სა - გან კაც - თა ბუ -

uts - kho - qmni - li sa - mo - tkhi - sa - gan kats - ta bu -

ნე - ბა და და-შჯი-ლი მწა-რედ მი-წად-ვე

ნე - ბა და და-შჯი-ლი მწა-რედ მი-წად-ვე

ne - ba da da-shji-li mts'a-red mi-ts'ad-ve

მი - ქცე - ვი - თა პირ - ველ - ქმნუ - ლი - სა

მი - ქცე - ვი - თა პირ - ველ - ქმნუ - ლი - სა

mi - qtse - vi - ta p'ir - vel - qmnu - li - sa

ურ-ჩე-ბი-თა და ცთო-მი-თა გვე-ლი - სა - თა,

ურ-ჩე-ბი-თა და ცთო-მი-თა გვე-ლი - სა - თა,

ur-che-bi-ta da tsto-mi-ta gve-li - sa - ta,

კვა - ლად ე-გო პირ-ველ-სა ნე - ტა - რე - ბა - სა

კვა - ლად ე-გო პირ-ველ-სა ნე - ტა - რე - ბა - სა

kva - lad e-go p'ir-vel-sa ne - t'a - re - ba - sa

შენ მი - ერ, სძა-ლო. ა - მის - თვის - ცა გი - გა - ლობთ

შენ მი - ერ, სძა-ლო. ა - მის - თვის - ცა გი - გა - ლობთ

shen mi - er, sdza - lo. a - mis - tvis - tsa gi - ga - lobt

და ვა - დი-დებთ შენ - გან შო - ბილ - სა მე - უ - ფე - სა,

და ვა - დი-დებთ შენ - გან შო - ბილ - სა მე - უ - ფე - სა,

da va - di - debt shen - gan sho - bil - sa me - u - pe - sa,

რომ-ლი - სა მი - ერ ვი - ხსნე - ნით

რომ-ლი - სა მი - ერ ვი - ხსნე - ნით

rom - li - sa mi - er vi - khsne - nit

ყო - ველ - თა ჭირ - თა და გან - სა-ცდელ-თა-გან, ღმრთის-მშო - ბე - ლო

ყო - ველ - თა ჭირ - თა და გან - სა-ცდელ-თა-გან, ღმრთის-მშო - ბე - ლო

q'o - vel - ta ch'ir - ta da gan - sa - tsdel - ta - gan, ghmrtis-msho - be - lo

ქალ - წუ - ლო, ყოვ - ლად - დი - დე - ბუ - ლო.

ქალ - წუ - ლო, ყოვ - ლად - დი - დე - ბუ - ლო.

qal - ts'u - lo, q'ov - lad - di - de - bu - lo.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

173

გი - ხა - რო - დენ, გან - მა - ქარ - ვე - ბე - ლო ყვედ - რე - ბი -

გი - ხა - რო - დენ, გან - მა - ქარ - ვე - ბე - ლო ყვედ - რე - ბი -

gi - kha - ro - den, gan - ma - qar - ve - be - lo q'ved - re - bi -

სა - ო და წყე - ვი - სა მის პირ - ვე - ლი -

სა - ო და წყე - ვი - სა მის პირ - ვე - ლი -

sa - o da ts'q'e - vi - sa mis p'ir - ve - li -

სა კურთ - ხე - ვად შე - მცვა - ლე - ბე - ლო; გი - ხა-

სა კურთ - ხე - ვად შე - მცვა - ლე - ბე - ლო; გი - ხა-

sa kurt - khe - vad she - mtsva - le - be - lo; gi - kha-

რო - დენ, ხსნა - ო ე - ვას ტომ - თა - ო;

რო - დენ, ხსნა - ო ე - ვას ტომ - თა - ო;

ro - den, khsna - o e - vas t'om - ta - o;

გი - ხა-რო-დენ, შე-მა - ერ - თე - ბე - ლო

გი - ხა-რო-დენ, შე-მა - ერ - თე - ბე - ლო

gi - kha-ro-den, she-ma - er - te - be - lo

ან-გე-ლოზ-თა და კაც-თა - ო მგა-ლობ-ლად შენ - და - მი;

ან-გე-ლოზ-თა და კაც-თა - ო მგა-ლობ-ლად შენ - და - მი;

an-ge-loz-ta da kats-ta - o mga-lob-lad shen - da - mi;

გი - ხა-რო-დენ, ნათ-ლი-სა უ-კვდა-ვი-სა მშო - ბე - ლო;

გი - ხა-რო-დენ, ნათ-ლი-სა უ-კვდა-ვი-სა მშო - ბე - ლო;

gi - kha-ro-den, nat-li-sa u-kvda-vi-sa msho - be - lo;

გი - ხა - რო - დენ, სი - მტკი - ცე - ო

გი - ხა - რო - დენ, სი - მტკი - ცე - ო

gi - kha - ro - den, si - mt'ki - tse - o

და ზღუ-დე - ო მო-რწმუ-ნე - თა - ო; მო - სავ - თა შენ - თა - თვის

და ზღუ-დე - ო მო-რწმუ-ნე - თა - ო; მო - სავ - თა შენ - თა - თვის

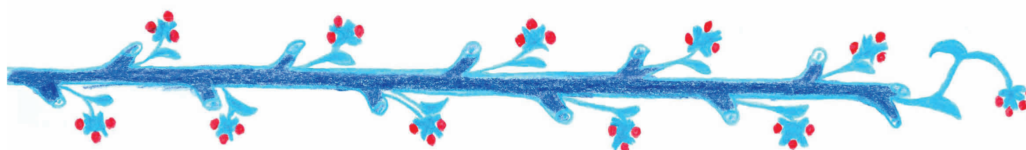
da zghu - de - o mo-rts'mu-ne - ta - o; mo - sav - ta shen - ta - tvis

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

მე - ოხ - გვე - ყავ წი - ნა - შე უფ - ლი - სა.

მე - ოხ - გვე - ყავ წი - ნა - შე უფ - ლი - სა.

me - okh - gve - q'av ts'i - na - she up - li - sa.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ბ

Stichera of the Theotokos the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

174

სა - სო, შე - მწე და მფარ-ვე-ლი ჩვე - ნი,

სა - სო, შე - მწე და მფარ-ვე-ლი ჩვე - ნი,

sa - so, she - mts'e da mpar-ve-li chve - ni,

ქრის - - - - - - - -

ქრის - - - - - - - -

qris - - - - - - - -

ტე - ა-ნე-თა, შენ ხარ, დე-და-ო ღმრთი - სა - ო.

ტე - ა-ნე-თა, შენ ხარ, დე-და-ო ღმრთი - სა - ო.

t'e - a-ne-ta, shen khar, de-da-o ghmrti - sa - o.

და აწ - ცა, ვი - თარ - ცა მა-რა-დის მხურ-ვა-ლი-
და აწ - ცა, ვი - თარ - ცა მა-რა-დის მხურ-ვა-ლი-
da ats' - tsa, vi - tar - tsa ma-ra-dis mkhur-va-li-

თა ვედ-რე-ბი-თა შე-ნი-თა ნუ და-სცხრე-ბი მე-ო - ხე - ბად
თა ვედ-რე-ბი-თა შე-ნი-თა ნუ და-სცხრე-ბი მე-ო - ხე - ბად
ta ved-re-bi-ta she-ni-ta nu da-stskhre-bi me-o - khe - bad

მო - - - - - - -
მო - - - - - - -
mo - - - - - - -

ნა - თა შენ-თა ხსნად ყო-ველ-თა-გან გან - სა - ცდელ-
ნა - თა შენ-თა ხსნად ყო-ველ-თა-გან გან - სა - ცდელ-
na - ta shen-ta khsnad q'o-vel-ta-gan gan - sa - tsdel-

თა, რა - მე - თუ შენ გვა-ქუ შე - მდგო-მად ღმრთი-სა
თა, რა - მე - თუ შენ გვა-ქუ შე - მდგო-მად ღმრთი-სა
ta, ra - me - tu shen gva-qu she - mdgo-mad ghmrti-sa

შე - სა - ვედ - რე - ბე - ლად ძლი - ე - რად, სა - სოდ, სი - მტკი-
შე - სა - ვედ - რე - ბე - ლად ძლი - ე - რად, სა - სოდ, სი - მტკი-
she - sa - ved - re - be - lad dzli - e - rad, sa - sod, si - mt'ki-

ცედ და მა-ცხოვ - რად სულ - თა ჩვენ - თა.
ცედ და მა-ცხოვ - რად სულ - თა ჩვენ - თა.
tsed da ma-tskhov - rad sul - ta chven - ta.

ბ დასდებელი
Troparion 2

175

ყო - ველ - თა - ვე სწყა-ლობ, სა - ხი - ე - რო
ყო - ველ - თა - ვე სწყა-ლობ, სა - ხი - ე - რო
q'o - vel - ta - ve sts'q'a-lob, sa - khi - e - ro

ქალ - - - - - - -

ქალ - - - - - - -

qal - - - - - - -

წუ - ლო, სა-რწმუ-ნო-ე-ბით შე-ვედ-რე - ბულ - თა

წუ - ლო, სა-რწმუ-ნო-ე-ბით შე-ვედ-რე - ბულ - თა

ts'u - lo, sa-rts'mu-no-e-bit she-ved-re - bul - ta

მტკი - ცე - სა შე - სა - ვედ-რე-ბელ-სა

მტკი - ცე - სა შე - სა - ვედ-რე-ბელ-სა

mt'ki - tse - sa she - sa - ved-re-bel-sa

შენ-სა, რა-მე-თუ სხვა შუ-ვა-მდგო-მე-ლი ა - რა-ვინ გვა - ქუს

შენ-სა, რა-მე-თუ სხვა შუ-ვა-მდგო-მე-ლი ა - რა-ვინ გვა - ქუს

shen-sa, ra-me-tu skhva shu-va-mdgo-me-li a - ra-vin gva - qus

ჭირ - - - - - - -
ჭირ - - - - - - -
ch'ir - - - - - - -
თა და მწუ - ხა - რე - ბა - თა - თვის ჩვენ, ცოდ-
თა და მწუ - ხა - რე - ბა - თა - თვის ჩვენ, ცოდ-
ta da mts'u-kha - re - ba - ta - tvis chven, tsod -
ვილ - თა და და - ღო - ნე-ბულ-თა ბრალ-თა მი - ერ,
ვილ - თა და და - ღო - ნე-ბულ-თა ბრალ-თა მი - ერ,
vil - ta da da - gho - ne - bul - ta bral - ta mi - er,
დე - და - ო ღმრთი - სა მაღ - ლი - სა - ო, გვი - ხსნენ ჭირ - თა და
დე - და - ო ღმრთი - სა მაღ - ლი - სა - ო, გვი - ხსნენ ჭირ - თა და
de - da - o ghmrti - sa magh - li - sa - o, gvi - khsnen ch'ir - ta da

ურ - ვა - თა - გან მო - ნა - ნი შენ - ნი.

ურ - ვა - თა - გან მო - ნა - ნი შენ - ნი.

ur - va - ta - gan mo - na - ni shen - ni.

გ დასდებელი
Troparion 3

176

ცუდ - ყვენ და ა - მა - ო გან-ზრახ - ვა - ნი,

ცუდ - ყვენ და ა - მა - ო გან-ზრახ - ვა - ნი,

tsud - q'ven da a - ma - o gan-zrakh - va - ni,

რო - - - - - -

რო - - - - - -

ro - - - - - -

მელ - ნი ი - ქა - დი - ან მო - ნა - თა შენ-თა ზე - და

მელ - ნი ი - ქა - დი - ან მო - ნა - თა შენ-თა ზე - და

mel - ni i - qa - di - an mo - na - ta shen-ta ze - da

და ჰბრძო - დე მბრძოლ - თა მათ ჩვენ-თა უ-ღმრთო-

და ჰბრძო - დე მბრძოლ - თა მათ ჩვენ-თა უ-ღმრთო-

da hbrdzo - de mbrdzol - ta mat chven-ta u-ghmrto-

თა, ქალ-წუ-ლო, და ცნედ ყო-ველ-თა, რა-მე-თუ შენ გვფა-რავ ჩვენ

თა, ქალ-წუ-ლო, და ცნედ ყო-ველ-თა, რა-მე-თუ შენ გვფა-რავ ჩვენ

ta, qal-ts'u-lo, da tsned q'o-vel-ta, ra-me-tu shen gvpa-rav chven

და

და

da

შე - გვე-წე-ვი მო-სავ-თა შენ - თა, უ-

შე - გვე-წე-ვი მო-სავ-თა შენ - თა, უ-

she - gve-ts'e-vi mo-sav-ta shen - ta, u-

ბი - წო - ო დე - და - ო ღმრთი-სა მაღ - ლი - სა - ო,

ბი - წო - ო დე - და - ო ღმრთი-სა მაღ - ლი - სა - ო,

bi - ts'o - o de - da - o ghmrti-sa magh - li - sa - o,

რა - თა ღა - ღად - ვყოთ სი - ხა - რუ - ლით: გი - ხა - რო - დენ, მი - მად-

რა - თა ღა - ღად - ვყოთ სი - ხა - რუ - ლით: გი - ხა - რო - დენ, მი - მად-

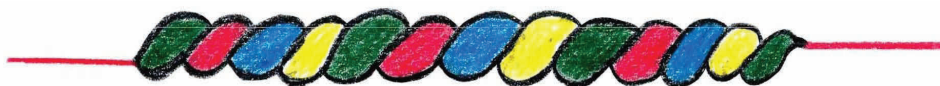
ra - ta gha - ghad - vq'ot si - kha - ru - lit: gi - kha - ro - den, mi - mad-

შენელებით

ლე - ბუ - ლო, უ - ფა - ლი შენ თა - ნა.

ლე - ბუ - ლო, უ - ფა - ლი შენ თა - ნა.

le - bu - lo, u - pa - li shen ta - na.

დღე სამშაბათი.
წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ ჴმაჲ ბ
Tuesday. Stichera of the Forerunner the Second Tone

შენთჳს მოასწავებდეს...

The prophets foreshadowed about thee...

ა დასდებელი

Troparion 1

177

შენ, წი - ნა - სწარ - მე - ტყვე - ლო და ქრის - ტეს ღმრთი -

შენ, წი - ნა - სწარ - მე - ტყვე - ლო და ქრის - ტეს ღმრთი -

shen, ts'i - na - sts'ar - me - t'q've - lo da qris - t'es ghmrti -

სა მო - მა - სწა - ვე - ბე - ლო, ერ - სა მას ურჩ-

სა მო - მა - სწა - ვე - ბე - ლო, ერ - სა მას ურჩ-

sa mo - ma - sts'a-ve - be - lo, er - sa mas urch-

სა და უ - ნა - ყო - ფო - სა ნა-ყო-ფი - ერ ჰყოფდ

სა და უ - ნა - ყო - ფო - სა ნა-ყო-ფი - ერ ჰყოფდ

sa da u - na - q'o - po - sa na-q'o-pi - er hq'opd

სი - ნა - ნუ - ლი-თა და უ - ჩვე-ნებდ მუ - შაკ - სა მას

სი - ნა - ნუ - ლი-თა და უ - ჩვე-ნებდ მუ - შაკ - სა მას

si - na - nu - li - ta da u - chve-nebd mu - shak - sa mas

წმი-და-მყო - ფელ - სა სულ - თა - სა და გან - მა - ნათ -

წმი-და-მყო - ფელ - სა სულ - თა - სა და გან - მა - ნათ -

ts'mi-da-mq'o - pel - sa sul - ta - sa da gan - ma - nat -

- - ლე - ბელ - სა გო - ნე - ბა -

- - ლე - ბელ - სა გო - ნე - ბა -

- - le - bel - sa go - ne - ba -

თა - სა, რო - მელ - ნი ე - ძი - ე - ბენ მას.

თა - სა, რო - მელ - ნი ე - ძი - ე - ბენ მას.

ta - sa, ro - mel - ni e - dzi - e - ben mas.

ბ დასდებელი

Troparion 2

178

შენ, სან - თე - ლო ნათ - ლი - სა უ-კვდა - ვი - სა

შენ, სან - თე - ლო ნათ - ლი - სა უ-კვდა - ვი - სა

shen, san - te - lo nat - li - sa u-kvda - vi - sa

წი - ნა - აღ - ნთე - ბუ - ლო, ბრწყინ-ვა - ლე - ო

წი - ნა - აღ - ნთე - ბუ - ლო, ბრწყინ-ვა - ლე - ო

ts'i - na - agh - nte - bu - lo, brts'q'in-va - le - o

ღმრთე - ე - ბი - სა ნათ-ლი-თა, სუ-ლი ჩე - მი, და-

ღმრთე - ე - ბი - სა ნათ-ლი-თა, სუ-ლი ჩე - მი, და-

ghmrte - e - bi - sa nat - li - ta, su - li che - mi, da-

ბნე - ლე - ბუ - ლი ცოდ-ვი - თა, გა - ნა - ნათ - ლე, წმი - და - ო,

ბნე - ლე - ბუ - ლი ცოდ-ვი - თა, გა - ნა - ნათ - ლე, წმი - და - ო,

bne - le - bu - li tsod - vi - ta, ga - na - nat - le, ts'mi - da - o,

გ დასდებელი
Troparion 3

179

ალ - მო - ბრწყინ - ვე - ბუ - ლი ნათ - ლად მსხდო - მა-

ალ - მო - ბრწყინ - ვე - ბუ - ლი ნათ - ლად მსხდო - მა-

agh - mo - brts'q'in - ve - bu - li nat - lad mskhdo - ma-

რე - თა ცოდ - ვი - სა ბნელ-სა, ჯო-ჯო-ხეთს რა მი-

რე - თა ცოდ - ვი - სა ბნელ-სა, ჯო-ჯო-ხეთს რა მი-

re - ta tsod - vi - sa bnel - sa, jo - jo - khets ra mi-

ი - წი - ე, ნე-ტა - რო, ა - ხა-რებ-დი ყო - ველ - თა

ი - წი - ე, ნე-ტა - რო, ა - ხა-რებ-დი ყო - ველ - თა

i - ts'i - e, ne - t'a - ro, a - kha - reb - di q'o - vel - ta

მო-სლვა-სა მე - უ - ფი - სა - სა და გა - მო - ხსნა -

მო-სლვა-სა მე - უ - ფი - სა - სა და გა - მო - ხსნა -

mo - slva - sa me - u - pi - sa - sa da ga - mo - khsna -

\- - სა მათ - სა მძლავ - რე - ბი -

\- - სა მათ - სა მძლავ - რე - ბი -

\- - sa mat - sa mdzlav - re - bi -

სა მის - გან მტე - რი - - - სა ბო - რო - ტი - სა.

სა მის - გან მტე - რი - - - სა ბო - რო - ტი - სა.

სა მის - gan mt'e - ri - - - sa bo - ro - t'i - sa.

დ დასდებელი
Troparion 4

180

შე - უ - ვრდე - ბი ცოდ - ვი - ლი მრა-ვალ - სა შენ -

შე - უ - ვრდე - ბი ცოდ - ვი - ლი მრა-ვალ - სა შენ -

she - u - vrde - bi tsod - vi - li mra - val - sa shen -

სა მო - წყა - ლე - ბა - სა და აღ - ვი - ა - რებ

სა მო - წყა - ლე - ბა - სა და აღ - ვი - ა - რებ

sa mo - ts'q'a - le - ba - sa da agh - vi - a - reb

ჩემ - სა უ - დე - ბე - ბა - სა, რა - ჟამს - ი - გი ჰყოფ-

ჩემ - სა უ - დე - ბე - ბა - სა, რა - ჟამს - ი - გი ჰყოფ-

chem - sa u - de - be - ba - sa, ra-zhams-i - gi hq'op-

დე გან - ჩი - ნე - ბა - სა, ვედ - რე - ბი - თა წმი - დი - სა

დე გან - ჩი - ნე - ბა - სა, ვედ - რე - ბი - თა წმი - დი - სა

de gan - chi - ne - ba - sa, ved - re - bi - ta ts'mi - di - sa

ნათ-ლის-მცე - მე - ლი - სა - თა და დე - დი - სა

ნათ-ლის-მცე - მე - ლი - სა - თა და დე - დი - სა

nat - lis - mtse - me - li - sa - ta da de - di - sa

შე - ნი - სა ღმრთის - მშო - ბე -

შე - ნი - სა ღმრთის - მშო - ბე -

she - ni - sa ghmrtis - msho - be -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ლი - სა - თა მი - ხსენ ცეცხ-ლი - სა მის-გან.

ლი - სა - თა მი - ხსენ ცეცხ-ლი - სა მის-გან.

li - sa - ta mi - khsen tsetskh-li - sa mis-gan.

ღმრთისმშობლისაჲ*

Theotokion

*ღმრთისმშობლის დასდებელი **„შენთჳს მოასწავებდეს“** ორშაბათსა იხილე – გვ. 513, № 168.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

შენ, სიბრძნე...

Thou, the wisdom...

ა დასდებელი

Troparion 1

181

შენ, მე - უ - ფი - სა მქა - და - გე - ბე - ლო

shen, me - u - pi - sa mqa - da - ge - be - lo

და სულ - თა ჩვენ - თა წმი - და - მყო - ფე - ლო,

da sul - ta chven - ta ts'mi - da - mq'o - pe - lo,

ქრის - ტეს ღმრთი - სა ნათ - ლის - მცე - მე - ლო, მე - ოხ - გვე -

qris - tes ghmrti - sa nat - lis - mtse - me - lo, me - okh - gve -

ყავ მის - სა მი - მართ სულ - თა ჩვენ - თა - თვის.

ყავ მის - სა მი - მართ სულ - თა ჩვენ - თა - თვის.

q'av mis - sa mi - mart sul - ta chven - ta - tvis.

ბ დასდებელი

Troparion 2

182

შენ, ე - ბა - ნო ხმა - შვე - ნი - ე - რო,

შენ, ე - ბა - ნო ხმა - შვე - ნი - ე - რო,

shen, e - ba - no khma - shve - ni - e - ro,

სი - ნა - ნუ - ლად მო - მწო - დე - ბე - ლო,

სი - ნა - ნუ - ლად მო - მწო - დე - ბე - ლო,

si - na - nu - lad mo - mts'o - de - be - lo,

ეშ - მაკ - თა მა - ო - ტე - ბე - ლო, მე - ოხ - გვე -

ეშ - მაკ - თა მა - ო - ტე - ბე - ლო, მე - ოხ - გვე -

esh - mak - ta ma - o - t'e - be - lo, me - okh - gve -

ყავ ქრის - ტეს მი - მართ სულ - თა ჩვენ - თა - თვის.

ყავ ქრის - ტეს მი - მართ სულ - თა ჩვენ - თა - თვის.

q'av qris - t'es mi - mart sul - ta chven - ta - tvis.

გ დასდებელი

Troparion 3

183

შენ, წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - თა ბე - ჭე - დო

შენ, წი - ნა - სწარ - მე - ტყველ - თა ბე - ჭე - დო

shen, ts'i - na - sts'ar - me - t'q'vel - ta be - ch'e - do

და მო - ნა - ზო - ნე - ბი - სა წე - სო,

და მო - ნა - ზო - ნე - ბი - სა წე - სო,

da mo - na - zo - ne - bi - sa ts'e - so,

დე - და - თა ნა - შობ - თა უფ - რო - სო, წი - ნა - მორ -

დე - და - თა ნა - შობ - თა უფ - რო - სო, წი - ნა - მორ -

de - da - ta na - shob - ta up - ro - so, ts'i - na - mor -

ბე - დო, მი - თხო - ვე შენ - დო - ბა ბრალ - თა.

ბე - დო, მი - თხო - ვე შენ - დო - ბა ბრალ - თა.

be - do, mi - tkho - ve shen - do - ba bral - ta.

დ დასდებელი
Troparion 4

184

შენ, ბერ - წი - სა სა - შო - სა ყვა - ვი - ლო,

შენ, ბერ - წი - სა სა - შო - სა ყვა - ვი - ლო,

shen, ber - ts'i - sa sa - sho - sa q'va - vi - lo,

უ - დაბ - ნო - სა სურ - ნელ - მყო - ფე - ლო,

უ - დაბ - ნო - სა სურ - ნელ - მყო - ფე - ლო,

u - dab - no - sa sur - nel - mq'o - pe lo,

მო - წა - მე - ბი - სა გვირ - გვი - ნო, მე - ოხ - გვე -

მო - წა - მე - ბი - სა გვირ - გვი - ნო, მე - ოხ - გვე -

mo - ts'a - me - bi - sa gvir - gvi - no, me - okh - gve -

ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

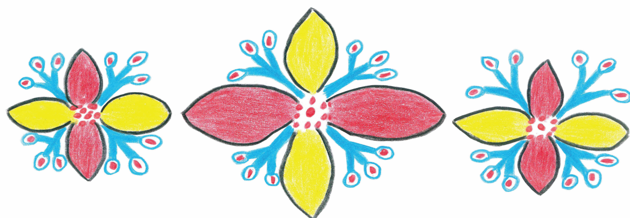
185

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ყავ ქრის - ტეს მი - მართ სულ - თა ჩვენ - თა - თვის.

ყავ ქრის - ტეს მი - მართ სულ - თა ჩვენ - თა - თვის.

q'av qris - t'es mi - mart sul - ta chven - ta - tvis.

სხუანი ჳმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

186

ყოვ-ლად-დი - დე - ბუ-ლო წი-ნა-მორ-ბე - დო,

ყოვ-ლად-დი - დე - ბუ-ლო წი-ნა-მორ-ბე - დო,

q'ov-lad-di - de - bu-lo ts'i-na-mor-be - do,

ვი - - - - - - -

ვი - - - - - - -

vi - - - - - - -

თარ - ცა ქა-და-გე-ბი-თა ქრის-ტეს ღმრთი - სა - თა

თარ - ცა ქა-და-გე-ბი-თა ქრის-ტეს ღმრთი - სა - თა

tar - tsa qa-da-ge-bi-ta qris-t'es ghmrti - sa - ta

და - ა - ცხრვენ ა - ჩრდილ - ნი და სა - ხე-
და - ა - ცხრვენ ა - ჩრდილ - ნი და სა - ხე-
da - a - tskhrven a - chrdil - ni da sa - khe-
ნი შჯუ-ლი-სა-ნი, ეგ-რეთ-ვე მე-ო-ხე-ბი - თა შე - ნი - თა
ნი შჯუ-ლი-სა-ნი, ეგ-რეთ-ვე მე-ო-ხე-ბი - თა შე - ნი - თა
ni shju - li - sa - ni, eg - ret - ve me - o - khe - bi - ta she - ni - ta
სი - - - - - - -
სი - - - - - - -
si - - - - - - -
ძვე - - ლე და სი - მპა - ლე ვნე - ბა-
ძვე - - ლე და სი - მპა - ლე ვნე - ბა-
dzve - - le da si - mp'a - le vne - ba -

თა ჩვენ - თა გან - დევ - ნე და გა - ნა - ხლე - ბულ - ნი

თა ჩვენ - თა გან - დევ - ნე და გა - ნა - ხლე - ბულ - ნი

ta chven - ta gan - dev - ne da ga - na - khle - bul - ni

კე - თილ - თა სა - ქმე - თა მად - ლი - თა წარ - მა - დგი - ნენ

კე - თილ - თა სა - ქმე - თა მად - ლი - თა წარ - მა - დგი - ნენ

ke - til - ta sa - qme - ta mad - li - ta ts'ar - ma - dgi - nen

წი - ნა - შე ქრის - ტეს მე - უ - ფი - სა.

წი - ნა - შე ქრის - ტეს მე - უ - ფი - სა.

ts'i - na - she qris - t'es me - u - pi - sa.

ბ დასდებელი

Troparion 2

187

ნიჩ - ბი - თა ვედ-რე - ბა - თა შენ - თა - თა

ნიჩ - ბი - თა ვედ-რე - ბა - თა შენ - თა - თა

nich - bi - ta ved - re - ba - ta shen - ta - ta

ბზის

ბზის

bzis

მსგავს - ნი სა-ქმე-ნი გან-ყვენ სულ-თა ჩვენ - თა - გან,

მსგავს - ნი სა-ქმე-ნი გან-ყვენ სულ-თა ჩვენ - თა - გან,

msgavs - ni sa-qme-ni gan-q'ven sul-ta chven - ta - gan,

გა - ნა - ნქრი - ენ და გან-სთხი-ენ ჩვენ-

გა - ნა - ნქრი - ენ და გან-სთხი-ენ ჩვენ-

ga - na - nqri - en da gan-stkhi-en chven-

გან, წი-ნა-მორ-ბე-დო, და ნა-ყოფ-თა სათ-ნო - ე-ბი - სა - თა

გან, წი-ნა-მორ-ბე-დო, და ნა-ყოფ-თა სათ-ნო - ე-ბი - სა - თა

gan, ts'i-na-mor-be-do, da na-q'op-ta sat-no - e-bi - sa - ta

კე - - - - - - -

კე - - - - - - -

ke - - - - - - -

თილ - თა გა - მო - ღე - ბა გვი - თხო - ვე

თილ - თა გა - მო - ღე - ბა გვი - თხო - ვე

til - - ta ga - mo - ghe - ba gvi - tkho - ve

ღმრთი - სა - გან, რო - მე - ლი სა - უნ - ჯე - თა ში - ნა

ღმრთი - სა - გან, რო - მე - ლი სა - უნ - ჯე - თა ში - ნა

ghmrti - sa - gan, ro - me - li sa - un - je - ta shi - na

წა - რუ - პარ - ვე - ლად და - ი - მარ - ხვის და ე - ქმნე - ბის სა-

წა - რუ - პარ - ვე - ლად და - ი - მარ - ხვის და ე - ქმნე - ბის სა-

ts'a - ru - p'ar - ve - lad da - i - mar - khvis da e - qmne - bis sa-

ზრდელ მო-ქმედ-თა კე-თი-ლი-სა-თა.

ზრდელ მო-ქმედ-თა კე-თი-ლი-სა-თა.

zrdel mo-qmed-ta ke-ti-li-sa-ta.

ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

188

მო-წყა-ლე-ყავ შე-მო-ქმე-დი და ღმერ-თი,

მო-წყა-ლე-ყავ შე-მო-ქმე-დი და ღმერ-თი,

mo-ts'q'a-le-q'av she-mo-qme-di da ghmer-ti,

ვი-

ვი-

vi-

თარ-ცა ძე შე-ნი, უ-ხრწნე-ლო ღმრთის-მშო-ბე-ლო,

თარ-ცა ძე შე-ნი, უ-ხრწნე-ლო ღმრთის-მშო-ბე-ლო,

tar-tsa dze she-ni, u-khrts'ne-lo ghmrtis-msho-be-lo,

მო - ნა - თა შენ - თა - თვის მე - ო - ხე-

მო - ნა - თა შენ - თა - თვის მე - ო - ხე-

mo - na - ta shen - ta - tvis me - o - khe-

ბი-თა შე-ნი-თა და სა-რწმუ-ნო-ე-ბა გა-ნა-მტკი - ცე,

ბი-თა შე-ნი-თა და სა-რწმუ-ნო-ე-ბა გა-ნა-მტკი - ცე,

bi-ta she-ni-ta da sa-rts'mu-no-e-ba ga-na-mt'ki - tse,

წვა - - - - - - -

წვა - - - - - - -

ts'va - - - - - - -

ლე - ბა-ნი გან-დევ-ნენ და ცოდ - ვა-

ლე - ბა-ნი გან-დევ-ნენ და ცოდ - ვა-

le - - ba-ni gan-dev-nen da tsod - va-

ნი და - ჰხსნენ, და - ა - ცხრვენ ჭირ-ნი და ურ - ვა - ნი

ნი და - ჰხსნენ, და - ა - ცხრვენ ჭირ-ნი და ურ - ვა - ნი

ni da - hkhsnen, da - a - tskhrven ch'ir-ni da ur - va - ni

და ზე-გარ-და - მო მშვი - დო-ბა მო - მეც და ცხოვ - ნე - ბულ - თა

და ზე-გარ-და - მო მშვი - დო-ბა მო - მეც და ცხოვ - ნე - ბულ - თა

da ze - gar - da - mo mshvi - do - ba mo - mets da tskhov - ne - bul - ta

შენელებით

თა - ნა აღ-გვრაც - ხენ, დი - დე - ბუ - ლო.

თა - ნა აღ-გვრაც - ხენ, დი - დე - ბუ - ლო.

ta - na agh-gvrats - khen, di - de - bu - lo.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ბ

Stichera of the Theotokos the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

189

სი - მდიდ - რე გლა-ხაკ-თა და მო - ღვა - წე

სი - მდიდ - რე გლა-ხაკ-თა და მო - ღვა - წე

si - mdid - re gla-khak-ta da mo - ghva - ts'e

და

და

da

მზრდე - ლი უ-ღო-ნო-თა და შე-სა-ვედ-რე - ბე - ლი

მზრდე - ლი უ-ღო-ნო-თა და შე-სა-ვედ-რე - ბე - ლი

mzrde - li u-gho-no-ta da she-sa-ved-re - be - li

და მხსნე - ლი ო - ბოლ - თა შენ ხარ, დე-
და მხსნე - ლი ო - ბოლ - თა შენ ხარ, დე-
da mkhsne - li o - bol - ta shen khar, de-
და-ო ღმრთი-სა-ო, შენ გე-ვედ-რე-ბით, ჭირ-ვე - ულ-ნი ე - სე,
და-ო ღმრთი-სა-ო, შენ გე-ვედ-რე-ბით, ჭირ-ვე - ულ-ნი ე - სე,
da-o ghmrti-sa-o, shen ge-ved-re-bit, ch'ir-ve - ul-ni e - se,
წმი - - - - - - -
წმი - - - - - - -
ts'mi - - - - - - -
და - ო წმი-და-თა-ო, გვი-ხსნენ და გან - გვა-
და - ო წმი-და-თა-ო, გვი-ხსნენ და გან - გვა-
da - o ts'mi-da-ta-o, gvi-khsnen da gan - gva-

რი - ნენ ყო - ველ - თა - გან ჭირ-თა და ურ - ვა - თა

რი - ნენ ყო - ველ - თა - გან ჭირ-თა და ურ - ვა - თა

ri - nen q'o - vel - ta - gan ch'ir-ta da ur - va - ta

და აღ - გვიპ - ყარ ხე - ლი წყა-ლო - ბი - სა, რა - მე - თუ შენ ხარ სა-

და აღ - გვიპ - ყარ ხე - ლი წყა-ლო - ბი - სა, რა - მე - თუ შენ ხარ სა-

da agh-gvi p'-q'ar khe - li ts'q'a-lo - bi - sa, ra - me - tu shen khar sa-

სო ყო - ველ - თა ქრის - ტე - ა - ნე - თა.

სო ყო - ველ - თა ქრის - ტე - ა - ნე - თა.

so q'o - vel - ta qris - t'e - a - ne - ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

190

ჭირ - ვე - ულ - თა შენ ხარ სი - ხა - რუ - ლი

ჭირ - ვე - ულ - თა შენ ხარ სი - ხა - რუ - ლი

ch'ir - ve - ul - ta shen khar si - kha - ru - li

და

და

da

ყო - ველ-თა მი-მძლავ-რე-ბულ-თა ზე-და-მდგო - მე - ლი,

ყო - ველ-თა მი-მძლავ-რე-ბულ-თა ზე-და-მდგო - მე - ლი,

q'o - vel - ta mi-mdzlav-re - bul - ta ze - da - mdgo - me - li,

გლა - ხაკ - თა ცხო - რე - ბა, უც-ხო-თა შე-

გლა - ხაკ - თა ცხო - რე - ბა, უც-ხო-თა შე-

gla - khak - ta tskho - re - ba, uts-kho-ta she-

მწყნა-რე-ბე-ლი და ღელ-ვა-გვე-მულ-თა ნავთ - სა-ყუ - დე - ლი,

მწყნა-რე-ბე-ლი და ღელ-ვა-გვე-მულ-თა ნავთ - სა-ყუ - დე - ლი,

mts'q'na-re-be-li da ghel-va-gve-mul-ta navt - sa-q'u - de - li,

სნე - - - - - - -

სნე - - - - - - -

sne - - - - - - -

ულ - თა ლხი-ნე-ბა და და-წუ-ნე - ბულ - თა

ულ - თა ლხი-ნე-ბა და და-წუ-ნე - ბულ - თა

ul - ta lkhi-ne-ba da da-ts'u-ne - bul - ta

შე-მწე და ნა - თე - ლი ბრმა-თა, დე-დო-ფა-ლო,

შე-მწე და ნა - თე - ლი ბრმა-თა, დე-დო-ფა-ლო,

she-mts'e da na - te - li brma-ta, de-do-pa-lo,

დე-და-ო ღმრთი - სა მაღ-ლი - სა - ო, მე - ოხ - გვე - ყავ

დე-და-ო ღმრთი - სა მაღ-ლი - სა - ო, მე - ოხ - გვე - ყავ

de-da-o ghmrti - sa magh-li - sa - o, me - okh - gve - q'av

და გვა-ცხოვ-ნენ მო - ნა - ნი შენ - ნი.

და გვა-ცხოვ-ნენ მო - ნა - ნი შენ - ნი.

da gva-tskhov-nen mo - na - ni shen - ni.

გ დასდებელი
Troparion 3

191

ჟამ - სა გან - კითხ-ვი-სა-სა გან - ვი - ცდი

ჟამ - სა გან - კითხ-ვი-სა-სა გან - ვი - ცდი

zham - sa gan - kitkh-vi-sa-sa gan - vi - tsdi

და

და

da

ვხე - დავ სი-მრავ-ლე-სა ცოდ-ვა-თა ჩემ - თა - სა,

ვხე - დავ სი-მრავ-ლე-სა ცოდ-ვა-თა ჩემ - თა - სა,

vkhe - dav si-mrav-le-sa tsod-va-ta chem - ta - sa,

და რა - მე მი - უ - გო ა - ნუ რა

და რა - მე მი - უ - გო ა - ნუ რა

da ra - me mi - u - go a - nu ra

ვყო, ა - რა უწ - ყი. ვაჲ - მე სი - რცხვი - ლი - სა მის - თვის მერ - მი - სა!

ვყო, ა - რა უწ - ყი. ვაჲ - მე სი - რცხვი - ლი - სა მის - თვის მერ - მი - სა!

vq'o, a - ra uts'-q'i. vai-me si-rtskhvi-li-sa mis - tvis mer - mi - sa!

ცრემ - - - - - - -

ცრემ - - - - - - -

tsrem - - - - - - -

ლით შე - გი - ვრდე - ბი, დე - დო - ფა - ლო,

ლით შე - გი - ვრდე - ბი, დე - დო - ფა - ლო,

lit she - gi - vrde - bi, de - do - pa - lo,

გან - ბა - ნე წყლუ - ლე - ბა სუ-ლი - სა ჩე - მი - სა,

გან - ბა - ნე წყლუ - ლე - ბა სუ-ლი - სა ჩე - მი - სა,

gan - ba - ne ts'q'lu - le - ba su - li - sa che - mi - sa,

რო-მელ-მან მარ - გა - ლი - ტი წმი - და, ქრის - ტე ღმერ - თი გვი - შევ,

რო-მელ-მან მარ - გა - ლი - ტი წმი - და, ქრის - ტე ღმერ - თი გვი - შევ,

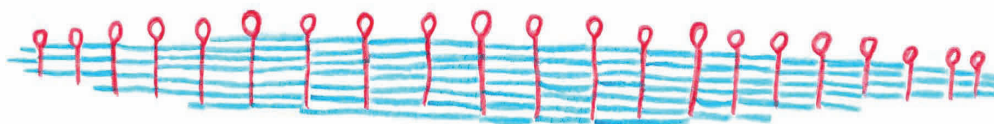
ro - mel-man mar - ga - li - t'i ts'mi - da, qris - t'e ghmer - ti gvi - shev,

შენელებით

და მა - ცხოვ - ნე უ - ძლე - ბი ე - სე.

და მა - ცხოვ - ნე უ - ძლე - ბი ე - სე.

da ma-tskhov - ne u - dzghe - bi e - se.

ᲓᲦᲔ ᲝᲗᲮᲨᲐᲑᲐᲗᲘ. ᲬᲛᲘᲓᲘᲡᲐ ᲦᲛᲠᲗᲘᲡᲛᲨᲝᲑᲚᲘᲡᲐᲳ ᲓᲐ ᲯᲕᲐᲠᲘᲡᲐᲳ ჴმაჲ ბ

Wednesday. Stichera of the Theotokos and of the Cross the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

192

გი - ხა - რო - დენ, უ-ქორ-წი-ნე-ბე - ლო,

გი - ხა - რო - დენ, უ-ქორ-წი-ნე-ბე - ლო,

gi - kha - ro - den, u-qor-ts'i-ne-be - lo,

რო - - - - - - -

რო - - - - - - -

ro - - - - - - -

მელ - მან გა-მო-უ-თქმე-ლად ჰშევ ღმერ-თი ყო - ველ - თა,

მელ - მან გა-მო-უ-თქმე-ლად ჰშევ ღმერ-თი ყო - ველ - თა,

mel - man ga-mo-u-tqme-lad hshev ghmer-ti q'o - vel - ta,

გი - ხა - რო - დენ, შენ, უ-სძლო-ო

გი - ხა - რო - დენ, შენ, უ-სძლო-ო

gi - kha - ro - den, shen, u-sdzlo-o

სძა-ლო ზე-ცი-სა-ო, რო-მელ-მან ი-ტვირ-თე შე-მო - ქმე - დი

სძა-ლო ზე-ცი-სა-ო, რო-მელ-მან ი-ტვირ-თე შე-მო - ქმე - დი

sdza-lo ze-tsi-sa-o, ro-mel-man i-t'vir-te she-mo - qme - di

და

და

da

და - მბა-დე-ბე-ლი ყო-ველ - თა სი-

და - მბა-დე-ბე-ლი ყო-ველ - თა სი-

da - mba-de-be-li q'o-vel - ta si-

ტყვი - თა, რომ - ლი - სა - თვის-ცა სა - რწმუ-ნო - ე - ბით

ტყვი - თა, რომ - ლი - სა - თვის-ცა სა - რწმუ-ნო - ე - ბით

t'q'vi - ta, rom - li - sa - tvis-tsa sa - rts'mu-no - e - bit

გი - ღა - ღა - დებთ, ყოვ - ლად-წმი - და - ო, მე - ო - ხო მა-

გი - ღა - ღა - დებთ, ყოვ - ლად-წმი - და - ო, მე - ო - ხო მა-

gi - gha - gha - debt, q'ov - lad-ts'mi - da - o, me - o - kho ma-

რა - დის მა - ქე - ბელ - თა შენ - თა - ო.

რა - დის მა - ქე - ბელ - თა შენ - თა - ო.

ra - dis ma - qe - bel - ta shen - ta - o.

ბ დასდებელი

Troparion 2

193

გი - ხა - რო - დენ, შენ, სა - მკა - უ - ლო

გი - ხა - რო - დენ, შენ, სა - მკა - უ - ლო

gi - kha - ro - den, shen, sa - mka - u - lo

ცა - - - - - - -

ცა - - - - - - -

tsa - - - - - - -

თა და ქვე-ყა-ნი-სა-ო, ღმრთის-მშო-ბე-ლო ქალ - წუ - ლო,

თა და ქვე-ყა-ნი-სა-ო, ღმრთის-მშო-ბე-ლო ქალ - წუ - ლო,

ta da qve-q'a-ni-sa-o, ghmrtis-msho-be-lo qal - ts'u - lo,

ყო - ველ - თა უ - მე - ტე-სო, მო-რწმუ-ნე-

ყო - ველ - თა უ - მე - ტე-სო, მო-რწმუ-ნე-

q'o - vel - ta u - me - t'e-so, mo-rts'mu-ne-

თა ზღუ-დე-ო და შე-სა-ვედ-რე-ბე-ლო, ი - თხო-ვე ჩვენ - თვის

თა ზღუ-დე-ო და შე-სა-ვედ-რე-ბე-ლო, ი - თხო-ვე ჩვენ - თვის

ta zghu-de-o da she-sa-ved-re-be-lo, i - tkho-ve chven - tvis

და - - - - - - -
და - - - - - - -
da - - - - - - -

ცვა ჩვე - ნი სა-ბრხე-თა - გან მტე-
ცვა ჩვე - ნი სა-ბრხე-თა - გან მტე-
tsva chve - ni sa-brkhe-ta - gan mt'e-

რი - სა - თა, დე - და - ო კაცთ-მო - ყვა - რი - სა - ო,
რი - სა - თა, დე - და - ო კაცთ-მო - ყვა - რი - სა - ო,
ri - sa - ta, de - da - o katst-mo - q'va - ri - sa - o,

რა - მე - თუ შენ ხარ ნავთ - სა - ყუ - დე - ლი, სა - სო, მფარ - ვე-
რა - მე - თუ შენ ხარ ნავთ - სა - ყუ - დე - ლი, სა - სო, მფარ - ვე-
ra - me - tu shen khar navt - sa - q'u - de - li, sa - so, mpar - ve-

ლი და მე - ო - ხი სულ - თა ჩვენ - თა.

ლი და მე - ო - ხი სულ - თა ჩვენ - თა.

li da me - o - khi sul - ta chven - ta.

გ დასდებელი

Troparion 3

194

გი - ხა - რო - დენ, ქალ-წუ-ლო მა - რი - ამ,

გი - ხა - რო - დენ, ქალ-წუ-ლო მა - რი - ამ,

gi - kha - ro - den, qal - ts'u - lo ma - ri - am,

რო - - - - - - -

რო - - - - - - -

ro - - - - - - -

მელ - მან ჰშევ ხორ-ცი-თა სი-ტყვა და-უ-სა - ბა - მო;

მელ - მან ჰშევ ხორ-ცი-თა სი-ტყვა და-უ-სა - ბა - მო;

mel - manhshev khor - tsi - ta si-t'q'va da - u - sa - ba - mo;

გი - ხა - რო - დენ, შენ, საყ-და-რო მე-

გი - ხა - რო - დენ, შენ, საყ-და-რო მე-

gi - kha - ro - den, shen, saq'-da-ro me-

უ-ფი-სა-ო; გი-ხა-რო-დენ, სა-მო-თხე-ო შვე-ნი - ე - რო;

უ-ფი-სა-ო; გი-ხა-რო-დენ, სა-მო-თხე-ო შვე-ნი - ე - რო;

u-pi-sa-o; gi-kha-ro-den, sa-mo-tkhe-o shve-ni - e - ro;

გი - - - - - - -

გი - - - - - - -

gi - - - - - - -

ხა - რო-დენ, ცხო-რე-ბი-სა ვე - ნა - ხო;

ხა - რო-დენ, ცხო-რე-ბი-სა ვე - ნა - ხო;

kha - ro-den, tskho-re-bi-sa ve - na - kho;

გი - ხა - რო - დენ, ტე - ვა-ნო სი - წმი - დი - სა - ო

გი - ხა - რო - დენ, ტე - ვა-ნო სი - წმი - დი - სა - ო

gi - kha - ro - den, t'e - va-no si - ts'mi - di - sa - o

და წყა - რო - ო და - უ - წყვე - დე - ლო, მე - ო - ხო მა-

და წყა - რო - ო და - უ - წყვე - დე - ლო, მე - ო - ხო მა-

da ts'q'a - ro - o da - u - ts'q've - de - lo, me - o - kho ma-

რა - დის მა - ქე - ბელ - თა შენ - თა - ო.

რა - დის მა - ქე - ბელ - თა შენ - თა - ო.

ra - dis ma - qe - bel - ta shen - ta - o.

დ დასდებელი

Troparion 4

195

„გი - ხა - რო - დენ-სა“ გი - ღა - ღა - დებთ შენ

„გი - ხა - რო - დენ-სა“ გი - ღა - ღა - დებთ შენ

"gi - kha - ro - den - sa" gi - gha - gha - debt shen

გაბ - - - - - - -

გაბ - - - - - - -

gab - - - - - - -

რი - ე-ლის თა-ნა მთა-ვარ-ან-გე-ლო-ზი-სა, ღირ - სო:

რი - ე-ლის თა-ნა მთა-ვარ-ან-გე-ლო-ზი-სა, ღირ - სო:

ri - e-lis ta-na mta-var-an-ge-lo-zi-sa, ghir - so:

გი - ხა - რო - დენ, სა - სო-ო მო-სავ-თა

გი - ხა - რო - დენ, სა - სო-ო მო-სავ-თა

gi - kha - ro - den, sa - so-o mo-sav-ta

შენ-თა-ო, ბჭე-ო ზე-ცი-სა-ო, მა-ყვა-ლო შე-უ - წვე - ლო,

შენ-თა-ო, ბჭე-ო ზე-ცი-სა-ო, მა-ყვა-ლო შე-უ - წვე - ლო,

shen-ta-o, bch'e-o ze-tsi-sa-o, ma-q'va-lo she-u - ts've - lo,

რო - - - - - - - -

რო - - - - - - - -

ro - - - - - - - -

მე - ლი გი-ხი-ლა მო-სე მთა-სა ზე - და სი-

მე - ლი გი-ხი-ლა მო-სე მთა-სა ზე - და სი-

me - li gi-khi-la mo-se mta-sa ze - da si-

ნა-სა; გი - ხა - რო - დენ, ცხო-რე - ბი - სა თა - ვო;

ნა-სა; გი - ხა - რო - დენ, ცხო-რე - ბი - სა თა - ვო;

na - sa; gi - kha - ro - den, tskho-re - bi - sa ta - vo;

გი - ხა - რო - დენ, მფარ - ვე - ლო ჩვე - ნო; გი - ხა - რო - დენ, შე - მწე-

გი - ხა - რო - დენ, მფარ - ვე - ლო ჩვე - ნო; გი - ხა - რო - დენ, შე - მწე-

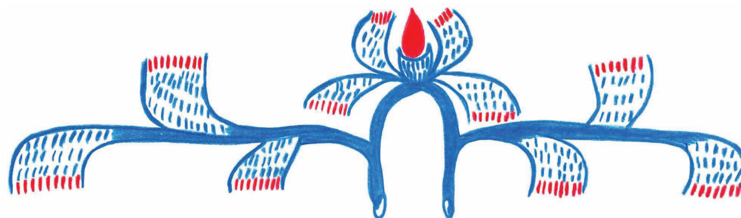
gi - kha - ro - den, mpar - ve - lo chve - no; gi - kha - ro - den, she - mts'e-

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ო და მჴსნე-ლო სულ - თა ჩვენ - თა - ო.

ო და მჴსნე-ლო სულ - თა ჩვენ - თა - ო.

o da mkhsne-lo sul - ta chven - ta - o.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

მასვე ზედა

The same automelon

ა დასდებელი

Troparion 1

196

გან - ქარ - და ა-ჩრდი-ლი პირ - ვე - ლი

გან - ქარ - და ა-ჩრდი-ლი პირ - ვე - ლი

gan - qar - da a - chrdi - li p'ir - ve - li

შე - - - - - - -

შე - - - - - - -

she - - - - - - -

მო - სლვა-სა სა-ღმრთო-სა მის ნათ-ლი - სა - სა,

მო - სლვა-სა სა-ღმრთო-სა მის ნათ-ლი - სა - სა,

mo - slva - sa sa-ghmrto-sa mis nat - li - sa - sa,

ვი - ნათ - გან გა - მო - ბრწყინ-და მზე ი-
ვი - ნათ - გან გა - მო - ბრწყინ-და მზე ი-
vi - nat - gan ga - mo - brts'q'in-da mze i-

გი სი-მართ-ლი-სა ქალ-წუ-ლი-სა მი-ერ ყოვ - ლად-წმი - დი - სა,
გი სი-მართ-ლი-სა ქალ-წუ-ლი-სა მი-ერ ყოვ - ლად-წმი - დი - სა,
gi si-mart-li-sa qal-ts'u-li-sa mi-er q'ov - lad-ts'mi - di - sa,

რო - - - - - - -
რო - - - - - - -
ro - - - - - - -

მე - ლი ცა-თა უ-ვრცე-ლე-სად გა - მო-
მე - ლი ცა-თა უ-ვრცე-ლე-სად გა - მო-
me - li tsa-ta u-vrtse-le-sad ga - mo-

შჩნდა. ა - მის - თვის ყო - ველ-ნი სა-რწმუ-ნო - ე - ბით

შჩნდა. ა - მის - თვის ყო - ველ-ნი სა-რწმუ-ნო - ე - ბით

shchnda. a - mis - tvis q'o - vel-ni sa-rts'mu-no - e - bit

ღმრთის-მშო - ბე - ლად აღ - ვი - ა - რებთ და მის - გან შო-

ღმრთის-მშო - ბე - ლად აღ - ვი - ა - რებთ და მის - გან შო-

ghmrtis-msho - be - lad agh - vi - a - rebt da mis - gan sho-

ბილ - სა ქრის - ტე - სა თა - ყვა - ნის - ვსცემთ.

ბილ - სა ქრის - ტე - სა თა - ყვა - ნის - ვსცემთ.

bil - sa qris - t'e - sa ta - q'va - nis - vstsemt.

ბ დასდებელი

Troparion 2

197 წი - ნა - სწარ - მე-ტყველ-თა კრე - ბულ - ნი

წი - ნა - სწარ - მე-ტყველ-თა კრე - ბულ - ნი

ts'i - na - sts'ar - me-t'q'vel-ta kre - bul - ni

ჭეშ - - - - - - -

ჭეშ - - - - - - -

ch'esh - - - - - - - -

მა - რი-ტად ქა-და-გებ-დეს შენ-თვის, უ-ბი - წო - ო,

მა - რი-ტად ქა-და-გებ-დეს შენ-თვის, უ-ბი - წო - ო,

ma - ri-t'ad qa-da-geb-des shen-tvis, u-bi - ts'o - o,

და შე - გა - მკობ - დეს, ღირ-სო, ი-ა-კობ კი-ბედ

და შე - გა - მკობ - დეს, ღირ-სო, ი-ა-კობ კი-ბედ

da she - ga - mkob - des, ghir-so, i-a-kob ki-bed

ზე-ცი-სად, მო-სე მა-ყვლად შე-უ-წვე-ლად და აჰ-რონ კვერთ - ხად,

ზე-ცი-სად, მო-სე მა-ყვლად შე-უ-წვე-ლად და აჰ-რონ კვერთ - ხად,

ze-tsi-sad, mo-se ma-q'vlad she-u-ts've-lad da ah-ron kvert - khad,

ე - - - - - - -

ე - - - - - - -

e - - - - - - -

ზე - კი - ელ ბჭედ, ამ - ბა - კუმ გზად

ზე - კი - ელ ბჭედ, ამ - ბა - კუმ გზად

ze - ki - el bch'ed, am - ba - kum gzad

უ - ვა - ლად, და - ვით ად-გი-ლად სი - წმი - დი - სად

უ - ვა - ლად, და - ვით ად-გი-ლად სი - წმი - დი - სად

u - va - lad, da - vit ad - gi - lad si - ts'mi - di - sad

და და - ნი - ელ მთად მაღ - ლი - სად, და ე - სა - ი - ა

და და - ნი - ელ მთად მაღ - ლი - სად, და ე - სა - ი - ა

da da - ni - el mtad magh - li - sad, da e - sa - i - a

მშო - ბე - ლად ემ - მა - ნუ - ე - ლი - სა.

მშო - ბე - ლად ემ - მა - ნუ - ე - ლი - სა.

msho - be - lad em - ma - nu - e - li - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

198

რო - მელ - ნი - ე - სე სა-ჭმლი-სა მი - ერ

რო - მელ - ნი - ე - სე სა-ჭმლი-სა მი - ერ

ro - mel - ni - e - se sa-ch'mli-sa mi - er

გან - - - - - - -

გან - - - - - - -

gan - - - - - - -

ვი - სხე-ნით სა-მოთ-ხით, აწ მარ-ხვი-სა მი - ერ

ვი - სხე-ნით სა-მოთ-ხით, აწ მარ-ხვი-სა მი - ერ

vi - skhe-nit sa-mot-khit, ats' mar-khvi-sa mi - er

ვნე - ბა - თა - გან წმი - და-ქმნილ-ნი მო-სწრა-

ვნე - ბა - თა - გან წმი - და-ქმნილ-ნი მო-სწრა-

vne - ba - ta - gan ts'mi - da - qmnil - ni mo-sts'ra-

ფე-ვი-ქმნნეთ მუნ-ვე შე-სლვად და უ-ღა-ღა-დებ - დეთ ქრის - ტე - სა:

ფე-ვი-ქმნნეთ მუნ-ვე შე-სლვად და უ-ღა-ღა-დებ - დეთ ქრის - ტე - სა:

pe-vi-qmnnet mun-ve she-slvad da u-gha-gha-deb - det qris - t'e - sa:

რო - - - - - - -

რო - - - - - - -

ro - - - - - - -

მელ - მან ჯვარ-სა ზე - და ხელ - ნი

მელ - მან ჯვარ-სა ზე - და ხელ - ნი

mel - man jvar - sa ze - da khel - ni

გა - ნი - პყრენ და ნავ - ღე-ლი ძმრი-თურთ სუ ჩვენ-თვის,

გა - ნი - პყრენ და ნავ - ღე-ლი ძმრი-თურთ სუ ჩვენ-თვის,

ga - ni - p'q'ren da nav - ghe - li dzmri - turt su chven - tvis,

ა - ხო - ცენ ყო - ველ - ნი ცოდ - ვა - ნი

ა - ხო - ცენ ყო - ველ - ნი ცოდ - ვა - ნი

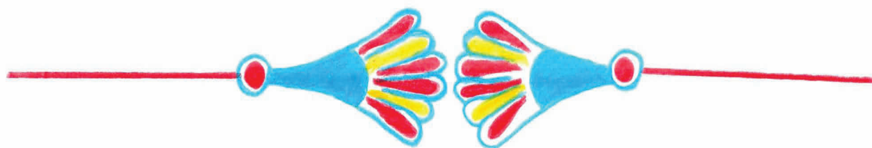
a - kho - tsen q'o - vel - ni tsod - va - ni

შენელებით

მო - ნა - თა შენ - თა - ნი და გვა - ცხოვ - ნენ ჩვენ.

მო - ნა - თა შენ - თა - ნი და გვა - ცხოვ - ნენ ჩვენ.

mo - na - ta shen - ta - ni da gva - tskhov - nen chven.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

შენ, სიბრძნე...

Thou, the wisdom...

ა დასდებელი

Troparion 1

199

შენ, ტაბ - ლა - ო ცხო - რე - ბი - სა - ო,

შენ, ტაბ - ლა - ო ცხო - რე - ბი - სა - ო,

shen, t'ab - la - o tskho - re - bi - sa - o,

გა - მო - მზრდე - ლო მო - რწმუ - ნე - თა - ო,

გა - მო - მზრდე - ლო მო - რწმუ - ნე - თა - ო,

ga - mo - mzrde - lo mo - rts'mu - ne - ta - o,

ქალ - წუ - ლო სა - გა - ლო - ბე - ლო, გვი - თხო - ვე

ქალ - წუ - ლო სა - გა - ლო - ბე - ლო, გვი - თხო - ვე

qal - ts'u - lo sa - ga - lo - be - lo, gvi - tkho - ve

ძი - სა შე - ნი - სა - გან წყა - ლო - ბა.

ძი - სა შე - ნი - სა - გან წყა - ლო - ბა.

dzi - sa she - ni - sa - gan ts'q'a - lo - ba.

ბ დასდებელი

Troparion 2

200 შენ - და მო - ვი - ვლტით, ყოვ - ლად - წმი - და - ო,

შენ - და მო - ვი - ვლტით, ყოვ - ლად - წმი - და - ო,

shen - da mo - vi - vlt'it, q'ov - lad - ts'mi - da - o,

ღელ - ვა - გვე - მულ - ნი ე - სე ცოდ - ვა - თა - გან,

ღელ - ვა - გვე - მულ - ნი ე - სე ცოდ - ვა - თა - გან,

ghel - va - gve - mul - ni e - se tsod - va - ta - gan,

ნავთ - სა - ყუ - დელ - გვე - ქმენ ჩვენ სა - ფარ - ველ -

ნავთ - სა - ყუ - დელ - გვე - ქმენ ჩვენ სა - ფარ - ველ -

navt - sa - q'u - del - gve - qmen chven sa - par - vel -

სა შენ - სა და შე - გვი - წყა - ლენ ჩვენ.

სა შენ - სა და შე - გვი - წყა - ლენ ჩვენ.

sa shen - sa da she - gvi - ts'q'a - len chven

გ დასდებელი
Troparion 3

201

შე - მდგო - მად ღმრთი - სა შენ გი - ცით

შე - მდგო - მად ღმრთი - სა შენ გი - ცით

shen-mdgo-mad ghmrti - sa shen gi tsit

და შენ ხარ სა - სო და სი - ქა - დუ - ლი

და შენ ხარ სა - სო და სი - ქა - დუ - ლი

da shen khar sa - so da si - qa - du - li

ჩვენ მო - რწმუ - ნე - თა, ქალ - წუ - ლო, მე - ოხ - გვე -

ჩვენ მო - რწმუ - ნე - თა, ქალ - წუ - ლო, მე - ოხ - გვე -

chven mo - rts'mu - ne - ta, qal - ts'u - lo, me - okh - gve -

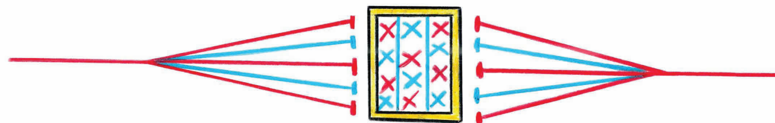
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

ყავ წი - ნა - შე ძი - სა შე - ნი - სა.

ყავ წი - ნა - შე ძი - სა შე - ნი - სა.

q'av ts'i - na she dzi - sa she - ni - sa.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი „შენ, ყოვლადწმიდაო“ კჳრიაკესა იხილე – გვ. 453, № 137.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ბ

Stichera of the Theotokos the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

202

ყო - ვე - ლი უ - შჯუ-ლო - ე - ბა და ცოდ - ვა

ყო - ვე - ლი უ - შჯუ-ლო - ე - ბა და ცოდ - ვა

q'o - ve - li u - shju - lo - e - ba da tsod - va

უ - - - - - - -

უ - - - - - - -

u - - - - - - - -

რი - დად და წარ-მდე-ბე-ბით აღ-ვა-სრუ-ლე უ - ძღებ - მან

რი - დად და წარ-მდე-ბე-ბით აღ-ვა-სრუ-ლე უ - ძღებ - მან

ri - dad da ts'ar-mde-be-bit agh-va-sru-le u - dzgheb - man

და ყოვ - ლი - სა ტან - ჯვი-სა თა-ნა-მდებ ვი-

და ყოვ - ლი - სა ტან - ჯვი-სა თა-ნა-მდებ ვი-

da q'ov - li - sa t'an - jvi - sa ta - na - mdeb vi-

ქმენ უ-ბად-რუ-კი. სი-ნა-ნუ-ლად მო-მა-ქცი - ე, უ - სძლო - ო,

ქმენ უ-ბად-რუ-კი. სი-ნა-ნუ-ლად მო-მა-ქცი - ე, უ - სძლო - ო,

qmen u - bad - ru - ki. si - na - nu - lad mo - ma - qtsi - e, u - sdzlo - o,

რა - - - - - - -

რა - - - - - - -

ra - - - - - - -

თა ა - რა და - ვი - სა - ჯო სა - უ - კუ-

თა ა - რა და - ვი - სა - ჯო სა - უ - კუ-

ta a - ra da - vi - sa - jo sa - u - ku-

ბ დასდებელი

Troparion 2

203

და

და

da

ვნე - ბა-თა სი-მრავ-ლე-ნი ჰმძლავ-რო-ბენ სულ-სა ჩემ - სა,

ვნე - ბა-თა სი-მრავ-ლე-ნი ჰმძლავ-რო-ბენ სულ-სა ჩემ - სა,

vne - ba-ta si-mrav-le-ni hmdzlav-ro-ben sul-sa chem - sa,

ქალ - წუ - ლო წმი - და - ო, დე-და-ო ქრის-

ქალ - წუ - ლო წმი - და - ო, დე-და-ო ქრის-

qal - ts'u - lo ts'mi - da - o, de-da-o qris-

ტეს ღმრთი-სა-ო, გან-მა-ვლე ზღვა ე-სე ა-მის ცხო-რე - ბი - სა

ტეს ღმრთი-სა-ო, გან-მა-ვლე ზღვა ე-სე ა-მის ცხო-რე - ბი - სა

t'es ghmrti-sa-o, gan-ma-vle zghva e-se a-mis tskho-re - bi - sa

და
და
da
ღელ - ვა-თა მის-თა სი-მძაფ-რე და - ა-
ღელ - ვა-თა მის-თა სი-მძაფ-რე და - ა-
ghel - va-ta mis-ta si-mdzap-re da - a-
ყუ-დე და ნავთ - სად - გუ-რად სი-ნა-ნუ-ლი-სად
ყუ-დე და ნავთ - სად - გუ-რად სი-ნა-ნუ-ლი-სად
q'u-de da navt - sad - gu-rad si-na-nu-li-sad
და გან-სვე-ნე-ბი - სად მი-მი-ძე-ღუ სა-ღმრთო-სა სა-ფარ-
და გან-სვე-ნე-ბი - სად მი-მი-ძე-ღუ სა-ღმრთო-სა სა-ფარ-
da gan-sve-ne-bi - sad mi-mi-dze-ghu sa-ghmrto-sa sa-par-

ველ - სა შენ - სა შე - ვედ - რე - ბულ - სა.

ველ - სა შენ - სა შე - ვედ - რე - ბულ - სა.

vel - sa shen - sa she - ved - re - bul - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

204

მო - ი - ხი - ლე ჩემ ზე - და, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,

მო - ი - ხი - ლე ჩემ ზე - და, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,

mo - i - khi - le chem ze - da, ghmrtis-msho - be - lo,

სა - - - - - - -

სა - - - - - - -

sa - - - - - - -

სო - წარ-კვე-თილ-სა ცოდ-ვა-თა სი-მრავ - ლი - თა

სო - წარ-კვე-თილ-სა ცოდ-ვა-თა სი-მრავ - ლი - თა

so - ts'ar-kve - til - sa tsod - va - ta si - mrav - li - ta

და ხე - ლი სი - ნა - ნუ-ლი-სა აღ-მი-

და ხე - ლი სი - ნა - ნუ-ლი-სა აღ-მი-

da khe - li si - na - nu-li-sa agh-mi-

პყარ, უ-ბი-წო-ო, რა-მე-თუ უ-ფსკრუ-ლი ბრალ - თა და - მფა - რავს

პყარ, უ-ბი-წო-ო, რა-მე-თუ უ-ფსკრუ-ლი ბრალ - თა და - მფა - რავს

p'q'ar, u-bi-ts'o-o, ra-me-tu u-pskru-li bral - ta da-mpa - ravs

და

და

da

და - მნთქამს მე წყვდი-ა-დი ბო-როტ-თა გუ - ლის-

და - მნთქამს მე წყვდი-ა-დი ბო-როტ-თა გუ - ლის-

da - mntqams me ts'q'vdi-a-di bo-rot'-ta gu - lis-

თქმა - თა, რა - თა გა - დი-დებ-დე შენ, სა - სო - სა

თქმა - თა, რა - თა გა - დი-დებ-დე შენ, სა - სო - სა

tqma - ta, ra - ta ga - di - deb - de shen, sa - so - sa

ყო - ველ - თა ქრის - ტე - ა - ნე - თა - სა და ჭეშ - მა - რი - ტად

ყო - ველ - თა ქრის - ტე - ა - ნე - თა - სა და ჭეშ - მა - რი - ტად

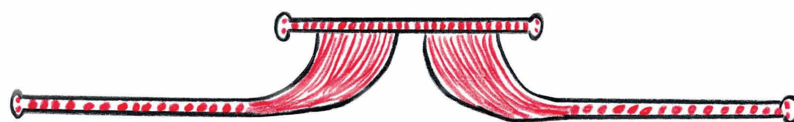
q'o - vel - ta qris - t'e - a - ne - ta - sa da ch'esh - ma - ri - t'ad

შენელებით

უ - აღ - რეს - სა ან - გე - ლოზ - თა - სა.

უ - აღ - რეს - სა ან - გე - ლოზ - თა - სა.

u - agh - res - sa an - ge - loz - ta - sa.

დღე ხუთშაბათი. წმიდათა მოციქულთაჲ ჴმაჲ ბ

Thursday. Stichera of the Apostles the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

205

მო - სცა ძა - ლი და ხელ-მწი - ფე - ბა

მო - სცა ძა - ლი და ხელ-მწი - ფე - ბა

mo - stsa dza - li da khel-mts'i - pe - ba

ქრის - - - - - - -

ქრის - - - - - - -

qris - - - - - - -

ტე - მან ა-თორ-მეტ-თა მათ თვის-თა მო-წა - ფე - თა

ტე - მან ა-თორ-მეტ-თა მათ თვის-თა მო-წა - ფე - თა

t'e - man a - tor - met'-ta mat tvis - ta mo-ts'a - pe - ta

ძლე - ვად მტერ - თა უ - ხი-ლავ-თა და

ძლე - ვად მტერ - თა უ - ხი-ლავ-თა და

dzle - vad mt'er - ta u - khi - lav - ta da

ხი-ლულ-თა და და-თრგუნ-ვად გველ-თა მათ, რო-მელ - ნი მა - რა - დის

ხი-ლულ-თა და და-თრგუნ-ვად გველ-თა მათ, რო-მელ - ნი მა - რა - დის

khi - lul - ta da da - trgun - vad gvel - ta mat, ro - mel - ni ma - ra - dis

უ - - - - - - -

უ - - - - - - -

u - - - - - - -

მზი - რი - ან კბე-ნად ბრჭალ-სა ძე - თა კაც-

მზი - რი - ან კბე-ნად ბრჭალ-სა ძე - თა კაც-

mzi - ri - an kbe - nad brch'al - sa dze - ta kats-

თა - სა, და - ცე - მად ძალ-თა წი - ნა - აღ - მდგომ - თა

თა - სა, და - ცე - მად ძალ-თა წი - ნა - აღ - მდგომ - თა

ta - sa, da - tse - mad dzal - ta ts'i - na - agh - mdgom - ta

და გან - სხმად სულ - თა უ - კე - თურ - თა, და მად - ლი კურ - ნე-

და გან - სხმად სულ - თა უ - კე - თურ - თა, და მად - ლი კურ - ნე-

da gan-skhmad sul - ta u - ke - tur - ta, da mad - li kur - ne-

ბა - თა უ - ძლუ - რე - ბა - თა ჩვენ - თა.

ბა - თა უ - ძლუ - რე - ბა - თა ჩვენ - თა.

ba - ta u - dzlu - re - ba - ta chven - ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

206

ო - დეს ვნე - ბად მი - ე - ცე - მო - და

ო - დეს ვნე - ბად მი - ე - ცე - მო - და

o - des vne - bad mi - e - tse - mo - da

ხსნი - - - - - - - -

ხსნი - - - - - - - -

khsni - - - - - - - - -

სა - თვის ყოვ-ლი-სა სოფ-ლი-სა მხსნე-ლი ჩვე - ნი,

სა - თვის ყოვ-ლი-სა სოფ-ლი-სა მხსნე-ლი ჩვე - ნი,

sa - tvis q'ov - li - sa sop - li - sa mkhsne-li chve - ni,

მას ჟამ - სა ე - ტყო - და მო - წა-

მას ჟამ - სა ე - ტყო - და მო - წა-

mas zham - sa e - t'q'o - da mo - ts'a-

ფე-თა თვის-თა და ჰრქვა: მე ვარ ვე-ნა - ხი და თქვენ რტო - ნი,

ფე-თა თვის-თა და ჰრქვა: მე ვარ ვე-ნა - ხი და თქვენ რტო - ნი,

pe - ta tvis - ta da hrqva: me var ve-na-khi da tqven rt'o - ni,

გა - - - - - - -

გა - - - - - - -

ga - - - - - - -

მო - ი-ღეთ ჩემ თა-ნა ნა-ყო-ფი კე - თი-

მო - ი-ღეთ ჩემ თა-ნა ნა-ყო-ფი კე - თი-

mo - i-ghet chem ta-na na-q'o-pi ke - ti-

ლი და და - ა - დგე - რით სი-ყვა-რულ-სა ჩემ-სა,

ლი და და - ა - დგე - რით სი-ყვა-რულ-სა ჩემ-სა,

li da da - a - dge - rit si-q'va-rul-sa chem-sa,

ვი-თარ-ცა მე შე-გი-ყვა-რენ და გა-მო-გირ-

ვი-თარ-ცა მე შე-გი-ყვა-რენ და გა-მო-გირ-

vi-tar-tsa me she-gi-q'va-ren da ga-mo-gir-

ჩი - ენ სოფ-ლით მე - გობ - რად ჩემ - და.
ჩი - ენ სოფ-ლით მე - გობ - რად ჩემ - და.
chi - en sop - lit me - gob - rad chem - da.

გ დასდებელი
Troparion 3

207
მტკი - ცე - ნო სა-რწმუ-ნო - ე - ბი - თა,
მტკი - ცე - ნო სა-რწმუ-ნო - ე - ბი - თა,
mt'ki - tse - no sa-rts'mu-no - e - bi - ta,

ქრის - - - - - - -
ქრის - - - - - - -
qris - - - - - - -

ტეს - მო - ყვა - რე - ნო ერ - ნო, ნათ-ლით-შე - მო - სილ - ნო,
ტეს - მო - ყვა - რე - ნო ერ - ნო, ნათ-ლით-შე - მო - სილ - ნო,
t'es - mo-q'va-re - no er - no, nat - lit - she - mo - sil - no,

რო - მელ - თა გსუ - რო - და კრე-ბა ე - სე

რო - მელ - თა გსუ - რო - და კრე-ბა ე - სე

ro - mel - ta gsu - ro - da kre - ba e - se

მო-ცი-ქულ-თა, მო-სწრა-ფედ მო-ი - წი-ე-ნით ტაძ-რად მათ - და,

მო-ცი-ქულ-თა, მო-სწრა-ფედ მო-ი - წი-ე-ნით ტაძ-რად მათ - და,

mo-tsi - qul - ta, mo-sts'ra - ped mo - i - ts'i - e - nit tadz - rad mat - da,

ა - - - - - - -

ა - - - - - - -

a - - - - - - -

ღი - პყრე-ნით ხელ - ნი თქვენ-ნი მათ - და

ღი - პყრე-ნით ხელ - ნი თქვენ-ნი მათ - და

ghi - p'q're - nit khel - ni tqven - ni mat - da

მი - მართ და ვი - თხო - ოთ მათ მი - ერ ღმრთი-სა - გან

მი - მართ და ვი - თხო - ოთ მათ მი - ერ ღმრთი-სა - გან

mi - mart da vi - tkho - ot mat mi - er ghmrti-sa - gan

წყა - ლო - ბით გა - მო - ხსნა ჩვე - ნი სა - წუთ - რო - სა

წყა - ლო - ბით გა - მო - ხსნა ჩვე - ნი სა - წუთ - რო - სა

ts'q'a - lo - bit ga - mo - khsna chve - ni sa - ts'ut - ro - sa

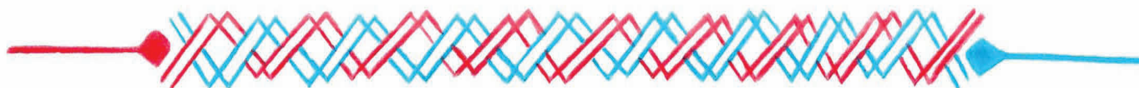
შენელებით

ურ - ვა - თა და გან - სა - ცდელ - თა - გან.

ურ - ვა - თა და გან - სა - ცდელ - თა - გან.

ur - va - ta da gan - sa - tsdel - ta - gan.

* ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი „გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ“ კჳრიაკესა იხილე – გვ. 445, № 132.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

შენთჳს მოასწავებდეს...

The prophets foreshadowed about thee...

ა დასდებელი

Troparion 1

208

თა - ნა - მო - საყ - დრე - თა მათ და - უ - სა - ბა -

თა - ნა - მო - საყ - დრე - თა მათ და - უ - სა - ბა -

ta - na - mo - saq' - dre - ta mat da - u - sa - ba -

მო - სა ღმრთი - სა სი - ტყვი - სა - თა და მო - ცი - ქულ - თა

მო - სა ღმრთი - სა სი - ტყვი - სა - თა და მო - ცი - ქულ - თა

mo - sa ghmrti - sa si - tq'vi - sa - ta da mo - tsi - qul - ta

ყოვ - ლი - სა სოფ - ლი - სა - თა და გან - მა - ნათ - ლე-

ყოვ - ლი - სა სოფ - ლი - სა - თა და გან - მა - ნათ - ლე-

q'ov - li - sa sop - li - sa - ta da gan-ma - nat - le-

ბელ - თა ცის-კი-დე-თა - სა, რო-მელ-თა გა - ნა - ქარ - ვეს

ბელ - თა ცის-კი-დე-თა - სა, რო-მელ-თა გა - ნა - ქარ - ვეს

bel - ta tsis-ki-de-ta - sa, ro-mel-ta ga - na - qar - ves

ბნე-ლი ი - გი სა - ცთუ - რი - სა ერ - თო - ბით

ბნე-ლი ი - გი სა - ცთუ - რი - სა ერ - თო - ბით

bne-li i - gi sa - tstu - ri - sa er - to - bit

ვე - ვედრ - ნეთ, რა - თა მი -

ვე - ვედრ - ნეთ, რა - თა მი -

ve - vedr - net, ra - ta mi -

თხო - ონ ქრის-ტეს - გან დი-დი წყა-ლო-ბა.

თხო - ონ ქრის-ტეს - გან დი-დი წყა-ლო-ბა.

tkho - on qris-t'es - gan di-di ts'q'a-lo-ba.

ბ დასდებელი

Troparion 2

209

თვით - მნა - თობ - სა ნა - თელ - სა, ბუ - ნე - ბით - სა

თვით - მნა - თობ - სა ნა - თელ - სა, ბუ - ნე - ბით - სა

tvit - mna - tob - sa na - tel - sa, bu - ne - bit - sa

სი - ტყვა - სა ხორც - შე - სხმულ - სა შე - უ - დე - გით, ყოვ - ლად-

სი - ტყვა - სა ხორც - შე - სხმულ - სა შე - უ - დე - გით, ყოვ - ლად-

si - t'q'va - sa khorts - she - skhmul - sa she - u - de - git, q'ov - lad-

ქე - ბულ - ნო მო - ცი - ქულ - ნო, და მის - გან გან-

ქე - ბულ - ნო მო - ცი - ქულ - ნო, და მის - გან გან-

qe - bul - no mo - tsi - qul - no, da mis - gan gan-

ბრწყინ - ვე - ბულ ი - ქმნე - ნით ნათ - ლი - თა უ - კვდა - ვი - თა.

ბრწყინ - ვე - ბულ ი - ქმნე - ნით ნათ - ლი - თა უ - კვდა - ვი - თა.

brts'q'in - ve - bul i - qmne - nit nat - li - ta u - kvda - vi - ta.

და აწ გე - ვედ - რე - ბით, ღირს - ნო, ბნე - ლი -

და აწ გე - ვედ - რე - ბით, ღირს - ნო, ბნე - ლი -

da ats' ge - ved - re - bit, ghirs - no, bne - li -

- - თა შე - პყრო-ბილ - ნი ნა -

- - თა შე - პყრო-ბილ - ნი ნა -

- - ta she - p'q'ro - bil - ni na -

თელ - სა სა - ღმრთო - სა მი - მი - ძე - ღვით ჩვენ.

თელ - სა სა - ღმრთო - სა მი - მი - ძე - ღვით ჩვენ.

tel - sa sa - ghmrto - sa mi - mi - dze - ghvit chven.

გ დასდებელი

Troparion 3

210

თვა - ლით უ - ხი - ლავ - სა მას კაც - თა - გან და

თვა - ლით უ - ხი - ლავ - სა მას კაც - თა - გან და

tva - lit u - khi - lav - sa mas kats - ta - gan da

მო - უ - გო - ნე - ბელ - სა კე - თილ - სა მი - ე-
მო - უ - გო - ნე - ბელ - სა კე - თილ - სა მი - ე-
mo - u - go - ne - bel - sa ke - til - sa mi - e-

მთხვი - ე - ნით თქვენ, წმი - და - ნო მო-ცი-ქულ - ნო ქრის-
მთხვი - ე - ნით თქვენ, წმი - და - ნო მო-ცი-ქულ - ნო ქრის-
mtkhvi - e - nit tqven, ts'mi - da - no mo-tsi - qul - no qris-

ტეს მე - უ - ფი - სა - ნო, რა - მე - თუ ი - ტვირ - თე - ნით
ტეს მე - უ - ფი - სა - ნო, რა - მე - თუ ი - ტვირ - თე - ნით
t'es me - u - pi - sa - no, ra - me - tu i - t'vir - te - nit

ვნე - ბა - ნი მის - ნი ხორ - ცი - თა, ა - მის-თვის-ცა
ვნე - ბა - ნი მის - ნი ხორ - ცი - თა, ა - მის-თვის-ცა
vne - ba - ni mis - ni khor - tsi - ta, a - mis - tvis - tsa

მის თა - ნა ჰსუ - ფევთ სა -

მის თა - ნა ჰსუ - ფევთ სა -

mis ta - na hsu - pevt sa -

უ - კუ - ნე - სა; მე - - - - ოხ - გვე - ყვე - ნით ჩვენ.

უ - კუ - ნე - სა; მე - - - - ოხ - გვე - ყვე - ნით ჩვენ.

u - ku - ne - sa; me - - - - okh - gve - q've - nit chven.

დ დასდებელი
Troparion 4

211

თა - ნა - მდე - ბი ვნე - ბა - თა და და - ნთქმუ-ლი

თა - ნა - მდე - ბი ვნე - ბა - თა და და - ნთქმუ-ლი

ta - na - mde - bi vne - ba - ta da da - ntqmu - li

სი - ღრმე - სა ცოდ - ვი - სა - სა გი - ღა - ღა - დებ, უ-

სი - ღრმე - სა ცოდ - ვი - სა - სა გი - ღა - ღა - დებ, უ-

si - ghrme - sa tsod - vi - sa - sa gi - gha - gha - deb, u-

ფა - ლო კაცთ - მო - ყვა - რე - ო, მო - ი - ხი - ლე ჩემ

ფა - ლო კაცთ - მო - ყვა - რე - ო, მო - ი - ხი - ლე ჩემ

pa - lo katst - mo - q'va - re - o, mo - i - khi - le chem

ზე - და მო - წყა-ლე - ბით, აღ - მი - პყარ ხე - ლი შე - ნი

ზე - და მო - წყა-ლე - ბით, აღ - მი - პყარ ხე - ლი შე - ნი

ze - da mo - ts'q'a-le - bit, agh - mi - p'q'ar khe - li she - ni

და აღ - მო - მი - ყვა - ნე მე მე - ო - ხე - ბი -

და აღ - მო - მი - ყვა - ნე მე მე - ო - ხე - ბი -

da agh - mo - mi - q'va - ne me me - o - khe - bi -

- - თა ღირს - თა მო - ცი - ქულ -

- - თა ღირს - თა მო - ცი - ქულ -

- - ta ghirs - ta mo - tsi - qul -

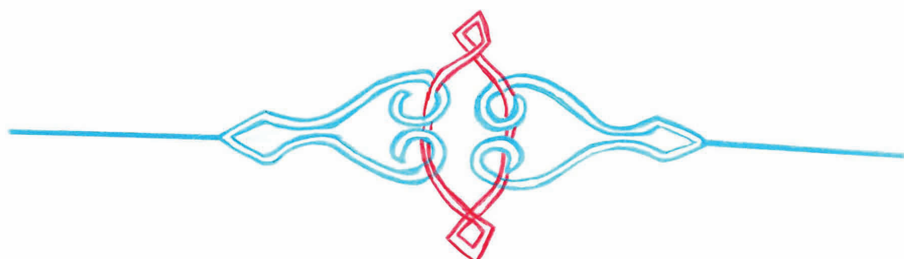
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

თა შენ - თა - თა და შე - მი - წყა - ლე მე.

თა შენ - თა - თა და შე - მი - წყა - ლე მე.

ta shen - ta - ta da she - mi - ts'q'a - le me.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი „შენთჳს მოასწავებდეს" ორშაბათსა იხილე – გვ. 513, № 168.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჳმაჲ ბ

Stichera of the Theotokos the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

212

რო - მელ - მან ღმერ-თი და-უ-ტევ-ნე - ლი

რო - მელ - მან ღმერ-თი და-უ-ტევ-ნე - ლი

ro - mel - man ghmer-ti da-u-t'ev-ne - li

სი - - - - - - -

სი - - - - - - -

si - - - - - - -

წმი - დით და-ი-ტი-ე წმი-და-სა სა-შო-სა შენ - სა,

წმი - დით და-ი-ტი-ე წმი-და-სა სა-შო-სა შენ - სა,

ts'mi - dit da-i-t'i-e ts'mi-da-sa sa-sho-sa shen - sa,

გან - კაც - ნა რა სა - ხი - ე - რე - ბით, ღმრთი-სა

გან - კაც - ნა რა სა - ხი - ე - რე - ბით, ღმრთი-სა

gan - kats - na ra sa - khi - e - re - bit, ghmrti - sa

დე-და-ო, შე-ი-წრე-ბუ-ლი ე-სე ვნე-ბა - თა-გან მი - ხსენ,

დე-და-ო, შე-ი-წრე-ბუ-ლი ე-სე ვნე-ბა - თა-გან მი - ხსენ,

de-da-o, she-i-ts're-bu-li e-se vne-ba - ta-gan mi - khsen,

რა - - - - - - -

რა - - - - - - -

ra - - - - - - -

თა ი-წრო-სა მას გზა-სა წრფელ - სა

თა ი-წრო-სა მას გზა-სა წრფელ - სა

ta i-ts'ro-sa mas gza-sa ts'rpel - sa

ვი - დო - დი და სი - ვრცედ ნე-ტა - რე - ბი - სა მის

ვი - დო - დი და სი - ვრცედ ნე-ტა - რე - ბი - სა მის

vi - do - di da si - vrtsed ne-t'a - re - bi - sa mis

სა - სუ - ფე - ვე - ლი - სა მი - ვი - წი - ო მე - ო - ხე - ბი - თა

სა - სუ - ფე - ვე - ლი - სა მი - ვი - წი - ო მე - ო - ხე - ბი - თა

sa - su - pe - ve - li - sa mi - vi - ts'i - o me - o - khe - bi - ta

შე - ნი - თა, ყოვ - ლად - დი - დე - ბუ - ლო.

შე - ნი - თა, ყოვ - ლად - დი - დე - ბუ - ლო.

she - ni - ta, q'ov - lad - di - de - bu - lo.

ბ დასდებელი

Troparion 2

213

არ - მუ - რი, უდ - ბო - ბი - სა წყვდი - ა - დი

არ - მუ - რი, უდ - ბო - ბი - სა წყვდი - ა - დი

ar - mu - ri, ud - bo - bi - sa ts'q'vdi - a - di

და

და

da

უ - მეც-რე-ბი-სა ბნე-ლი და-მფა-რავს უ-ბად - რუკ - სა

უ - მეც-რე-ბი-სა ბნე-ლი და-მფა-რავს უ-ბად - რუკ - სა

u - mets-re-bi-sa bne-li da-mpa-ravs u-bad - ruk - sa

და სუ - ლი - სა სი - ბრმე მა-მხი-ლებს ბო-

და სუ - ლი - სა სი - ბრმე მა-მხი-ლებს ბო-

da su - li - sa si - brme ma-mkhi-lebs bo-

როტ-თა ჩემ-თა, ხო-ლო ცოდ-ვა-ნი ჩემ-ნი და - მა-ბნე - ლე - ბენ,

როტ-თა ჩემ-თა, ხო-ლო ცოდ-ვა-ნი ჩემ-ნი და - მა-ბნე - ლე - ბენ,

rot' - ta chem-ta, kho-lo tsod-va-ni chem-ni da - ma-bne - le - ben,

გე - - - - - - -

გე - - - - - - -

ge - - - - - - -

ვედ - რე-ბი, გან-მა-ნათ-ლე, ღმრთი - სა

ვედ - რე-ბი, გან-მა-ნათ-ლე, ღმრთი - სა

ved - re - bi, gan-ma-nat-le, ghmrti - sa

დე-და - ო, რო - მელ - მან ჰშევ ქრის-ტე მე - უ - ფე,

დე-და - ო, რო - მელ - მან ჰშევ ქრის-ტე მე - უ - ფე,

de-da - o, ro - mel - man hshev qris-t'e me - u - pe,

ნა-თე-ლი სა - ღმრთო ჭეშ-მა - რი - ტი, რო-მელ-მან გა - ნა-

ნა-თე-ლი სა - ღმრთო ჭეშ-მა - რი - ტი, რო-მელ-მან გა - ნა-

na-te-li sa - ghmrto ch'esh-ma - ri - t'i, ro-mel-man ga - na-

ნათლ - ნა კი - დე - ნი სოფ - ლი - სა - ნი.

ნათლ - ნა კი - დე - ნი სოფ - ლი - სა - ნი.

natl - na ki - de - ni sop - li - sa - ni.

გ დასდებელი
Troparion 3

214

ში - ში მრა - ვალ-ფერ-თა გან-სა - ცდელ - თა

ში - ში მრა - ვალ-ფერ-თა გან-სა - ცდელ - თა

shi - shi mra - val - per - ta gan - sa - tsdel - ta

და

და

da

ჭირ - თა ნი - ავ - ქა - რი გან - მი - ძვი - ნებს ზამ - თარ - სა

ჭირ - თა ნი - ავ - ქა - რი გან - მი - ძვი - ნებს ზამ - თარ - სა

ch'ir - ta ni - av - qa - ri gan - mi - dzvi - nebs zam - tar - sa

და სი - ღრმე სა - სო - წარ-კვე-თი-ლე-

და სი - ღრმე სა - სო - წარ-კვე-თი-ლე-

da si - ghrme sa - so - ts'ar-kve-ti-le-

ბი-სა გან-მლევს მე, ხო-ლო ღელ-ვა ცოდ-ვა-თა აღ-მა-შფო - თებს.

ბი-სა გან-მლევს მე, ხო-ლო ღელ-ვა ცოდ-ვა-თა აღ-მა-შფო - თებს.

bi-sa gan-mlevs me, kho-lo ghel-va tsod-va-ta agh-ma-shpo - tebs.

მსწრაფლ

მსწრაფლ

msts'rapl

მე - - წი-ე და მი-ხსენ ღელ - ვა-

მე - - წი-ე და მი-ხსენ ღელ - ვა-

me - ts'i-e da mi-khsen ghel - va-

გვე - მუ - ლი, შენ მხო - ლო-ო ნავთ - სა - ყუ - დე - ლო

გვე - მუ - ლი, შენ მხო - ლო-ო ნავთ - სა - ყუ - დე - ლო

gve - mu - li, shen mkho - lo - o navt - sa - q'u - de - lo

მყუდ-რო - ო ქრის - ტე - ა - ნე - თა - ო, და ნავთ - სა - ყუ - დელ-

მყუდ-რო - ო ქრის - ტე - ა - ნე - თა - ო, და ნავთ - სა - ყუ - დელ-

mq'ud-ro - o qris - t'e - a - ne - ta - o, da navt - sa - q'u - del -

შენელებით

სა ზე - ცი - სა - სა მი - მი - ძე - ღუ.

სა ზე - ცი - სა - სა მი - მი - ძე - ღუ.

sa ze - tsi - sa - sa mi - mi - dze - ghu.

დღე პარასკევი. ჯუარისაჲ ჴმაჲ ბ

Friday. Stichera of the Cross the Second Tone

რომელმანცა სიბრძნით...

Who gave birth with wisdom...

ა დასდებელი

Troparion 1

215

ვის ეს - მას ე - სე და ა - რა გან-ჰკრთეს გო - ნე -

ვის ეს - მას ე - სე და ა - რა გან-ჰკრთეს გო - ნე -

vis es - mas e - se da a - ra gan - hkrtes go - ne -

ბი - თა ა - ნუ ვინ - მე ა - რა შე-ძრწუნ -

ბი - თა ა - ნუ ვინ - მე ა - რა შე-ძრწუნ -

bi - ta a - nu vin - me a - ra she-dzrts'un -

დეს სუ - ლი - თა? რა - მე - თუ ღმერ - თი

დეს სუ - ლი - თა? რა - მე - თუ ღმერ - თი

des su - li - ta? ra - me - tu ghmer - ti

უ - ვნე - ბე - ლი ვნე-ბულ-თა-თვის და - ი - სა - ჯა,

უ - ვნე - ბე - ლი ვნე-ბულ-თა-თვის და - ი - სა - ჯა,

u - vne - be - li vne - bul - ta - tvis da - i - sa - ja,

რა - თა ვნე-ბულ-ნი ი - გი ა - ღა - დგინ - ნეს

რა - თა ვნე-ბულ-ნი ი - გი ა - ღა - დგინ - ნეს

ra - ta vne - bul - ni i - gi a - gha - dgin - nes

და გა - ნა-ახლ-ნეს ღმრთე - ე - ბი - თა თვი - სი - თა.

და გა - ნა-ახლ-ნეს ღმრთე - ე - ბი - თა თვი - სი - თა.

da ga - na - akhl - nes ghmrte - e - bi - ta tvi - si - ta.

აწ მო - ვე - დით ერ - თო - ბით ყო - ველ - ნი მო-რწმუ - ნე - ნი

აწ მო - ვე - დით ერ - თო - ბით ყო - ველ - ნი მო-რწმუ - ნე - ნი

ats' mo - ve - dit er - to - bit q'o - vel - ni mo-rts'mu - ne - ni

ბ დასდებელი

Troparion 2

216

ფე - ო, რა - თა ა - რა ი - ქა - დონ მტერ -

ფე - ო, რა - თა ა - რა ი - ქა - დონ მტერ -

pe - o, ra - ta a - ra i - qa - don mt'er -

თა, ჩვენ ზე - და ა - მაღ - ლე - ბულ - თა,

თა, ჩვენ ზე - და ა - მაღ - ლე - ბულ - თა,

ta, chven ze - da a - magh - le - bul - ta,

რო - მელ - თა ა - რა ჰრწამს სა - ხე - ლი შე - ნი.

რო - მელ - თა ა - რა ჰრწამს სა - ხე - ლი შე - ნი.

ro - mel - ta a - ra hrts'ams sa - khe - li she - ni.

ხო - ლო ჩვენ გვი-პყრი-ეს ჯვა - რი შე - ნი

ხო - ლო ჩვენ გვი-პყრი-ეს ჯვა - რი შე - ნი

kho - lo chven gvi-p'q'ri-es jva - ri she - ni

სა - რწმუ-ნო - ე - ბით და თა - ყვა - ნის - ვსცემთ მას ზე - და

სა - რწმუ-ნო - ე - ბით და თა - ყვა - ნის - ვსცემთ მას ზე - და

sa - rts'mu-no - e - bit da ta - q'va - nis - vstsemt mas ze - da

ნებ - სით ვნე - ბა - თა შენ - თა, რო - მელ თავს - ი - სხენ

ნებ - სით ვნე - ბა - თა შენ - თა, რო - მელ თავს - ი - სხენ

neb - sit vne - ba - ta shen - ta, ro - mel tavs - i - skhen

და გე-ვედ-რე - ბით, სა - ხი - ე - რო,

და გე-ვედ-რე - ბით, სა - ხი - ე - რო,

da ge-ved-re - bit, sa - khi - e - ro,

ო - დეს მო - ხვი - დე დი - დე - ბით დღე - სა მას გან - კითხ-

ო - დეს მო - ხვი - დე დი - დე - ბით დღე - სა მას გან - კითხ-

o - des mo - khvi - de di - de - bit dghe - sa mas gan - kitkh-

ვი - სა - სა, შე - გვი - წყა - ლენ უ - ღირს - ნი.

ვი - სა - სა, შე - გვი - წყა - ლენ უ - ღირს - ნი.

vi - sa - sa, she - gvi - ts'q'a - len u - ghirs - ni.

გ დასდებელი

Troparion 3

217

მო - წყა - ლე მე - ქმენ, ქრის - ტე ღმერ - თო, შენ - თა და - ბა - დე -

მო - წყა - ლე მე - ქმენ, ქრის - ტე ღმერ - თო, შენ - თა და - ბა - დე -

mo - ts'q'a - le me - qmen, qris - t'e ghmer - to, shen - ta da - ba - de -

ბულ - თა და მო - მეც ჩვენ ჯვა - რი შე - ნი

ბულ - თა და მო - მეც ჩვენ ჯვა - რი შე - ნი

bul - ta da mo - mets chven jva - ri she - ni

სა - ძლე - ვე - ლად მტერ - თა წყო - ბა - სა

სა - ძლე - ვე - ლად მტერ - თა წყო - ბა - სა

sa - dzle - ve - lad mt'er - ta ts'q'o - ba - sa

ბო-როტ-თა მათ სულ-თა უ-კე-თურ-თა-სა,

ბო-როტ-თა მათ სულ-თა უ-კე-თურ-თა-სა,

bo-rot'-ta mat sul-ta u-ke-tur-ta-sa,

რო-მელ-თა ჰნე-ბავს წარ-წყმე-და ჩვე-ნი

რო-მელ-თა ჰნე-ბავს წარ-წყმე-და ჩვე-ნი

ro-mel-ta hne-bavs ts'ar-ts'q'me-da chve-ni

და გა-მო-მი-ხსნენ მძლავ-რე-ბი-სა-გან მა-თი-სა,

და გა-მო-მი-ხსნენ მძლავ-რე-ბი-სა-გან მა-თი-სა,

da ga-mo-mi-khsnen mdzlav-re-bi-sa-gan ma-ti-sa,

რა-მე-თუ ცხო-ვარ-ნი ხე-ლი-სა შე-ნი-სა-ნი ვართ,

რა-მე-თუ ცხო-ვარ-ნი ხე-ლი-სა შე-ნი-სა-ნი ვართ,

ra-me-tu tskho-var-ni khe-li-sa she-ni-sa-ni vart,

და - ღა - ცა - თუ შე - გცო - დეთ,

და - ღა - ცა - თუ შე - გცო - დეთ,

da - gha - tsa - tu she - gtso - det,

ა - რა - მედ შენ, სა - ხი - ე - რო, აღ - გვმარ - თენ სი - ნა - ნუ - ლი - თა

ა - რა - მედ შენ, სა - ხი - ე - რო, აღ - გვმარ - თენ სი - ნა - ნუ - ლი - თა

a - ra - med shen, sa - khi - e - ro, agh - gvmar - ten si - na - nu - li - ta

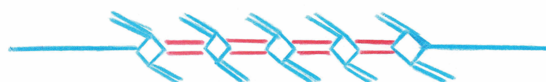
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

და შე - გვჭუ - რენ ჯვა - რი - თა წმი - დი - თა.

და შე - გვჭუ - რენ ჯვა - რი - თა წმი - დი - თა.

da she - gvch'u - ren jva - ri - ta ts'mi - di - ta.

* ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი „გიხაროდენ, განმაქარვებელო“ ორშაბათსა იხილე – გვ. 526, № 173.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

რომელი იქები ძალთაგან...

Thou, who art praised by the Heavenly Powers...

ა დასდებელი

Troparion 1

218

და - უ-ცხრო-მე - ლი - თა ხმი - თა გა - ლო - ბი - სა - თა

და - უ-ცხრო-მე - ლი - თა ხმი - თა გა - ლო - ბი - სა - თა

da - u-tskhro-me - li - ta khmi - ta ga - lo - bi - sa - ta

ვე - ვედ - რე - ბო - დით მხსნელ-სა, ქრის - ტე - სა ღმერთ - სა ჩვენ - სა,

ვე - ვედ - რე - ბო - დით მხსნელ-სა, ქრის - ტე - სა ღმერთ - სა ჩვენ - სა,

ve - ved - re - bo - dit mkhsnel-sa, qris - t'e - sa ghmert - sa chven - sa,

რა - თა დღე - სა მას სა - ში - ნელ - სა დი - დე - ბით მო - სლვა - სა მის - სა

რა - თა დღე - სა მას სა - ში - ნელ - სა დი - დე - ბით მო - სლვა - სა მის - სა

ra - ta dghe - sa mas sa - shi - nel - sa di - de - bit mo - slva - sa mis - sa

მო-გვა-ნი - ჭოს ჩვენ შენ - დო - ბა ცოდ - ვა - თა.

მო-გვა-ნი - ჭოს ჩვენ შენ - დო - ბა ცოდ - ვა - თა.

mo-gva-ni - ch'os chven shen - do - ba tsod - va - ta.

ბ დასდებელი

Troparion 2

219

რა - ჟამს ა-ჰმაღლ - დი შენ, მა - ცხო-ვარ, ძელ - სა ზე - და,

რა - ჟამს ა-ჰმაღლ - დი შენ, მა - ცხო-ვარ, ძელ - სა ზე - და,

ra-zhams a-hmaghl - di shen, ma-tskho-var, dzel - sa ze - da,

ა - ღა - მაღ-ლე შენ თა-ნა ბუ-ნე-ბა კა - ცობ-რი - ვი;

ა - ღა - მაღ-ლე შენ თა-ნა ბუ-ნე-ბა კა - ცობ-რი - ვი;

a - gha - magh-le shen ta-na bu-ne-ba ka - tsob-ri - vi;

რო - მე - ლი და - ცე-მულ ი - ყო გე - მოს-ხილ - ვი - თა ხი - სა-

რო - მე - ლი და - ცე-მულ ი - ყო გე - მოს-ხილ - ვი - თა ხი - სა-

ro - me - li da - tse-mul i - q'o ge - mos-khil - vi - ta khi - sa-

თა, კვა-ლად ძე - ლი - თა გა - ნა - ცხო - ვე - ლე.
თა, კვა-ლად ძე - ლი - თა გა - ნა - ცხო - ვე - ლე.
ta, kva - lad dze - li - ta ga - na - tskho - ve - le.

გ დასდებელი

Troparion 3

220

რა - ჟამს გი - ხი - ლეს შენ მნა-თობ-თა ჯვარ-სა ზე - და,
რა - ჟამს გი - ხი - ლეს შენ მნა-თობ-თა ჯვარ-სა ზე - და,
ra-zhams gi - khi - les shen mna - tob - ta jvar - sa ze - da,

მე - უ - ფე დი-დე-ბი-სა, მყის ბნე-ლად გარ - და - ი - ქცეს,
მე - უ - ფე დი-დე-ბი-სა, მყის ბნე-ლად გარ - და - ი - ქცეს,
me - u - pe di - de - bi - sa, mq'is bne - lad gar - da - i - qtses,

ხო-ლო ჩვენ, ბნელ - სა მსხდო-მა - რე - ნი, გან-ვნათლ-დით უ-კვდა-ვე-ბი-სა
ხო-ლო ჩვენ, ბნელ - სა მსხდო-მა - რე - ნი, გან-ვნათლ-დით უ-კვდა-ვე-ბი-სა
kho - lo chven, bnel - sa mskhdo-ma - re - ni, gan - vnatl - dit u - kvda - ve - bi - sa

ნათ-ლი-თა და გა-დი - დებთ შენ მა - რა - დის.

ნათ-ლი-თა და გა-დი - დებთ შენ მა - რა - დის.

nat-li-ta da ga-di - debt shen ma - ra - dis.

დ დასდებელი

Troparion 4

221

ჯვა-რო დი-დე-ბუ-ლო, გან-გვწმი-დენ ცოდ-ვა-თა-გან,

ჯვა-რო დი-დე-ბუ-ლო, გან-გვწმი-დენ ცოდ-ვა-თა-გან,

jva-ro di-de-bu-lo, gan-gvts'mi-den tsod-va-ta-gan,

რო - მელ - ნი სა-ფარ-ველ-სა ფრთე-თა შენ-თა - სა ვე - სავთ

რო - მელ - ნი სა-ფარ-ველ-სა ფრთე-თა შენ-თა - სა ვე - სავთ

ro - mel - ni sa-par-vel-sa prte-ta shen-ta - sa ve - savt

და და-მი-ფა - რენ ყო-ველ-თა-გან გან-სა-ცდელ-თა მტე-რი-სა-თა,

და და-მი-ფა - რენ ყო-ველ-თა-გან გან-სა-ცდელ-თა მტე-რი-სა-თა,

da da-mi-pa - ren q'o-vel-ta-gan gan-sa-tsdel-ta mt'e-ri-sa-ta,

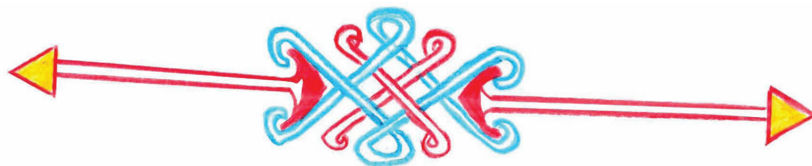
შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

რა - თა სი - ხა - რუ - ლით თა - ყვა - ნის - გცემ - დეთ.

რა - თა სი - ხა - რუ - ლით თა - ყვა - ნის - გცემ - დეთ.

ra - ta si - kha - ru - lit ta - q'va - nis - gtsem - det.

*ღმრთისმშობლისაჲ
Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი „საღმრთოჲთა გალობითა“ კჳრიაკესა იხილე – გვ. 427, № 126.

სხუანი ჳმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

სასოწარკუეთილმან ცხორებისათჳს...

Full of despair on account of her life...

ა დასდებელი

Troparion 1

222

*

რა-ჟამს ა - ღე - მარ - თა ძე - ლი ჯვა - რი - სა,

რა-ჟამს ა - ღე - მარ - თა ძე - ლი ჯვა - რი - სა,

ra-zhams a - ghe - mar - ta dze - li jva - ri - sa,

მა - შინ მო - უ - ძლურ - და ძა - ლი მტე - რი - სა,

მა - შინ მო - უ - ძლურ - და ძა - ლი მტე - რი - სა,

ma - shin mo - u - dzlur - da dza - li mt'e - ri - sa,

რა - მე - თუ გა - მო - გვი - ბრწყინ - და ნა - თე-

რა - მე - თუ გა - მო - გვი - ბრწყინ - და ნა - თე-

ra - me - tu ga - mo - gvi - brts'q'in - da na - te-

* ანგელოზთა ძალნი, ჳმაჲ ბ გუერდი – „დიდებულსა საფლავსა შენსა“, **ქსგ**, I ტ., გვ. 131.

ლი თჳით - მნა - თო - ბი, ქრის - ტე მე - უ - ფე

ლი თჳით - მნა - თო - ბი, ქრის - ტე მე - უ - ფე

li tvit - mna - to - bi, qris - t'e me - u - pe

სა - უ - კუ - ნო, რო - მელ - მან - ცა

სა - უ - კუ - ნო, რო - მელ - მან - ცა

sa - u - ku - no, ro - mel - man - tsa

შე - წი - რა თა - ვი თჳი - სი

შე - წი - რა თა - ვი თჳი - სი

she - t'si - ra ta - vi tvi - si

მსხუერპ-ლად მა - მი - სა და მო - გუცა სა - ი-

მსხუერპ-ლად მა - მი - სა და მო - გუცა სა - ი-

mskhverp'-lad ma - mi - sa da mo - gvtsa sa - i-

დუმ - ლო ხორ - ცი უ - ბი -
დუმ - ლო ხორ - ცი უ - ბი -
dum - lo khor - tsi u - bi -

წო და სი-სხლი ცხო - ველს - მყო - ფე - ლი
წო და სი-სხლი ცხო - ველს - მყო - ფე - ლი
ts'o da si - skhli tskho - vels - mq'o - pe - li

გან - მწმე - დე-ლად ბრალ-თა ჩვენ - თა, ურ - ჩე - ბით მო-გე-ბულ-თა.
გან - მწმე - დე-ლად ბრალ-თა ჩვენ - თა, ურ - ჩე - ბით მო-გე-ბულ-თა.
gan - mts'me-de - lad bral - ta chven - ta, ur - che - bit mo-ge - bul - ta.

ბ დასდებელი
Troparion 2

223

წი - ნა-სწარ - მე - ტყველ - თა ხმა - ნი ძელ - სა მას
წი - ნა-სწარ - მე - ტყველ - თა ხმა - ნი ძელ - სა მას
ts'i - nas-ts'ar - me - t'q'vel - ta khma - ni dzel - sa mas

ყოვ - ლად-წმი-და-სა მო - - ა - სწა - ვებ - დეს,

ყოვ - ლად-წმი-და-სა მო - - ა - სწა - ვებ - დეს,

q'ov - lad-ts'mi-da-sa mo - - a - sts'a - veb - des,

რომ - ლი - სა მი - ერ გან - ქარ - და წყე - ვა

რომ - ლი - სა მი - ერ გან - ქარ - და წყე - ვა

rom - li - sa mi - er gan - qar - da ts'qe - va

ი - გი პირ - ვე - ლი, ა - დამ გა - მო - ი-

ი - გი პირ - ვე - ლი, ა - დამ გა - მო - ი-

i - gi p'ir - ve - li, a - dam ga - mo - i-

ხსნა შვი - ლი - თურთ მო - ნე - ბი - სა - გან

ხსნა შვი - ლი - თურთ მო - ნე - ბი - სა - გან

khsna shvi - li - turt mo - ne - bi - sa - gan

მტე - რი - სა და აწ, ა - მაღ -

მტე - რი - სა და აწ, ა - მაღ -

mt'e - ri - sa da ats', a - magh -

ლე - ბა - სა მის - სა, ყო - ველ - ნი მო - რწმუ-

ლე - ბა - სა მის - სა, ყო - ველ - ნი მო - რწმუ-

le - ba - sa mis - sa, q'o - vel - ni mo - rts'mu-

ნე - ნი ა - მაღლ - დე - ბი -

ნე - ნი ა - მაღლ - დე - ბი -

ne - ni a - maghl - de - bi -

ან და ხმი - თა გა - ლო - ბი - სა - თა

ან და ხმი - თა გა - ლო - ბი - სა - თა

an da khmi - ta ga - lo - bi - sa - ta

ა-ქე-ბენ მე-უ-ფე-სა, მას ზე - და ნებ-სით ჯვარც-მულ-სა ჩვენ-თვის.

ა-ქე-ბენ მე-უ-ფე-სა, მას ზე - და ნებ-სით ჯვარც-მულ-სა ჩვენ-თვის.

a-qe-ben me-u-pe-sa, mas ze - da neb-sit jvarts-mul-sa chven-tvis.

გ დასდებელი
Troparion 3

224

დღეს ა-ღე - მარ-თე - ბის ძე - ლი ჯვა-რი - სა

დღეს ა-ღე - მარ-თე - ბის ძე - ლი ჯვა-რი - სა

dghes a-ghe - mar-te - bis dze - li jva-ri - sa

ეკ - ლე-სი-ა-თა-თვის შვე - ნი - ე - რე - ბად

ეკ - ლე-სი-ა-თა-თვის შვე - ნი - ე - რე - ბად

ek - le-si-a-ta-tvis shve - ni - e - re - bad

და სი - მტკი - ცედ მო-რწმუ-ნე - თა და მას

და სი - მტკი - ცედ მო-რწმუ-ნე - თა და მას

da si - mt'ki - tsed mo-rts'mu-ne - ta da mas

ზე - და ჯვარც - მუ - ლი - სა ქრის - ტეს ვნე - ბა - თა

ზე - და ჯვარც - მუ - ლი - სა ქრის - ტეს ვნე - ბა - თა

ze - da jvarts - mu - li - sa qris - t'es vne - ba - ta

და - ა - მტკი - ცებს, რო - მელ ჩვენ - თვის

და - ა - მტკი - ცებს, რო - მელ ჩვენ - თვის

da - a - mt'ki - tsebs, ro - mel chven - tvis

თავს - ი - ხსნა. ა - მას ყო - ველ -

თავს - ი - ხსნა. ა - მას ყო - ველ -

tavs - i - skhna. a - mas q'o - vel -

ნი მო - რწმუ - ნე - ნი ში - შით თა - ყვა - ნის -

ნი მო - რწმუ - ნე - ნი ში - შით თა - ყვა - ნის -

ni mo - rts'mu - ne - ni shi - shit ta - q'va - nis -

ვსცემ - დეთ და ვლა - ღა - დებ -
ვსცემ - დეთ და ვლა - ღა - დებ -
vstsem - det da vgha - gha - deb -

დეთ: მე - უ - ფე - ო ქრის-ტე, ღმერ - თო ჩვე - ნო,
დეთ: მე - უ - ფე - ო ქრის-ტე, ღმერ - თო ჩვე - ნო,
det: me - u - pe - o qris - t'e, ghmer - to chve - no,

ა - მი-სი-თა ძლი-ე-რე-ბი-თა გვა-ცხოვ - ნენ მო - ნა - ნი შენ - ნი.
ა - მი-სი-თა ძლი-ე-რე-ბი-თა გვა-ცხოვ - ნენ მო - ნა - ნი შენ - ნი.
a - mi - si - ta dzli - e - re - bi - ta gva - tskhov - nen mo - na - ni shen - ni.

ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

225

მდგო-მა - რე წი - ნა - შე ჯვარ - სა უ - ბი - წო
მდგო-მა - რე წი - ნა - შე ჯვარ - სა უ - ბი - წო
mdgo-ma - re ts'i - na - she jvar - sa u - bi - ts'o

მშო - ბე - ლი შე - ნი, ღმრთი - სა სი - ტყვა - ო,

მშო - ბე - ლი შე - ნი, ღმრთი - სა სი - ტყვა - ო,

msho - be - li she - ni, ghmrti - sa si - t'q'va - o,

ცრემ - ლი - თა სი - მწა - რი - სა - თა გო - დე-

ცრემ - ლი - თა სი - მწა - რი - სა - თა გო - დე-

tsrem - li - ta si - mts'a - ri - sa - ta go - de-

ბით ეს - რეთ ი - ტყო - და: ვი - თარ თავს - ვი - დვა,

ბით ეს - რეთ ი - ტყო - და: ვი - თარ თავს - ვი - დვა,

bit es - ret i - t'q'o - da: vi - tar tavs - vi - dva,

ძე - ო ჩე - მო, უ - მშჯავ - რო ე -

ძე - ო ჩე - მო, უ - მშჯავ - რო ე -

dze - o che - mo, u - mshjav - ro e -

სე მო - კლვა შე - ნი, რა - მე -

სე მო - კლვა შე - ნი, რა - მე -

se mo - klva she - ni, ra - me -

თუ ვი - თარ - ცა რა ძვი - რის - მო - ქმე - დი

თუ ვი - თარ - ცა რა ძვი - რის - მო - ქმე - დი

tu vi - tar - tsa ra dzvi - ris - mo - qme - di

ძელ - სა და - მშჭვა - ლულ ხარ

ძელ - სა და - მშჭვა - ლულ ხარ

dzel - sa da - mshch'va - lul khar

შენ, ა - რა - მედ აწ ა - ჩვე - ნე ძა - ლი

შენ, ა - რა - მედ აწ ა - ჩვე - ნე ძა - ლი

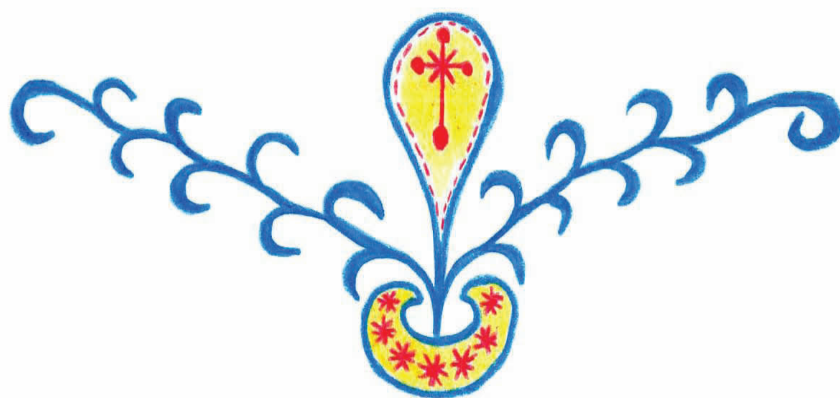
shen, a - ra - med ats' a - chve - ne dza - li

შენელებით

ღმრთე-ე-ბი-სა შე-ნი-სა და ი-ხსნენ მო-სავ-ნი შენ-ნი.

ღმრთე-ე-ბი-სა შე-ნი-სა და ი-ხსნენ მო-სავ-ნი შენ-ნი.

ghmrte-e-bi-sa she-ni-sa da i-khsnen mo-sav-ni shen-ni.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ბ

Stichera of the Theotokos the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

226

სა - ქმე - თა ბნე-ლი-სა-თა შე - უ - დეგ

სა - ქმე - თა ბნე-ლი-სა-თა შე - უ - დეგ

sa - qme - ta bne - li - sa - ta she - u - deg

და

და

da

და - ვა-ბნე-ლე სი-კე-თე ნათ-ლის-ღე - ბი - სა

და - ვა-ბნე-ლე სი-კე-თე ნათ-ლის-ღე - ბი - სა

da - va-bne - le si - ke - te nat - lis - ghe - bi - sa

ნებ - სით თვი - სით ყოვ - ლად - უ - ბად - რუკ-

ნებ - სით თვი - სით ყოვ - ლად - უ - ბად - რუკ-

neb - sit tvi - sit q'ov - lad - u - bad - ruk -

მან და შე-ვი-მო-სე კვარ-თი და-შჯი-სა და - ბნე-ლე - ბუ - ლი.

მან და შე-ვი-მო-სე კვარ-თი და-შჯი-სა და - ბნე-ლე - ბუ - ლი.

man da she-vi-mo-se kvar-ti da-shji-sa da - bne-le - bu - li.

ა - - - - - - -

ა - - - - - - -

a - - - - - - -

მის - თვის გე-ვედ-რე-ბი, ყოვ-ლად - სა - გა-

მის - თვის გე-ვედ-რე-ბი, ყოვ-ლად - სა - გა-

mis - tvis ge-ved-re-bi, q'ov-lad - sa - ga-

ბ დასდებელი

Troparion 2

მვედ - - - - - - -

მვედ - - - - - - -

mved - - - - - - -

რე - ბელ-თა შენ-თა და ი-სმი-ნე ვედ-რე-ბა ჩვე - ნი,

რე - ბელ-თა შენ-თა და ი-სმი-ნე ვედ-რე-ბა ჩვე - ნი,

re - bel-ta shen-ta da i-smi-ne ved-re-ba chve - ni,

რა - მე - თუ ყოვ - ლით - კერ-ძო მო-გვიცვ-ნეს

რა - მე - თუ ყოვ - ლით - კერ-ძო მო-გვიცვ-ნეს

ra - me - tu q'ov - lit - ker-dzo mo-gvitsv-nes

მბრძოლ-თა ჩვენ-თა და და-კლვად მი-ვე-ცე-ნით წი - ნა-აღ - მდგომ - თა

მბრძოლ-თა ჩვენ-თა და და-კლვად მი-ვე-ცე-ნით წი - ნა-აღ - მდგომ - თა

mbrdzol-ta chven-ta da da-klvad mi-ve-tse-nit ts'i - na-agh - mdgom - ta

და

და

da

სხვა შე - სა - ვედ - რე - ბე - ლი ა-

სხვა შე - სა - ვედ - რე - ბე - ლი ა-

skhva she - sa - ved - re - be - li a-

რა - ვინ გვაქვს შენ - სა გა-რე-შე; მსთვად მე - წი - ე

რა - ვინ გვაქვს შენ - სა გა-რე-შე; მსთვად მე - წი - ე

ra - vin gvaqvs shen - sa ga-re-she; mstvad me - ts'i - e

და მბრძოლ-თა ჩვენ - თა სი - ქა - დუ - ლი ძლი - ე - რე - ბი - თა შე-

და მბრძოლ-თა ჩვენ - თა სი - ქა - დუ - ლი ძლი - ე - რე - ბი - თა შე-

da mbrdzol - ta chven - ta si - qa - du - li dzli - e - re - bi - ta she-

ნი - თა და-ა - მხუ, დე-დო - ფა - ლო.

ნი - თა და-ა - მხუ, დე-დო - ფა - ლო.

ni - ta da-a - mkhu, de-do - pa - lo.

გ დასდებელი

Troparion 3

228

ბო - როტ - თა ვნე-ბა-თა სი-მძაფ-რი - თა

ბო - როტ - თა ვნე-ბა-თა სი-მძაფ-რი - თა

bo - rot' - ta vne-ba-ta si-mdzap-ri - ta

და

და

da

უ - ძლე-ბე-ბი-თა გო-ნე-ბა ჩე-მი აღ - ვა - ვსე

უ - ძლე-ბე-ბი-თა გო-ნე-ბა ჩე-მი აღ - ვა - ვსე

u - dzghe-be-bi-ta go-ne-ba che-mi agh - va - vse

და ხორც - თა ნა - გვე - მი-თა მა-რა-
და ხორც - თა ნა - გვე - მი-თა მა-რა-
da khorts - ta na - gve - mi-ta ma-ra-

დის ვი-წერ-ტე-ბი, ხო-ლო კე-თილ-თა სა-ქმე - თა-გან ბერწ ვარ;
დის ვი-წერ-ტე-ბი, ხო-ლო კე-თილ-თა სა-ქმე - თა-გან ბერწ ვარ;
dis vi-ts'er-t'e-bi, kho-lo ke-til-ta sa-qme - ta-gan berts' var;

ნა - - - - - - -
ნა - - - - - - -
na - - - - - - -

ყო - ფი-ერ მჴავ ო-ხი-თა შე - ნი - თა,
ყო - ფი-ერ მჴავ ო-ხი-თა შე - ნი - თა,
q'o - pi-er mq'av o-khi-ta she - ni - ta,

სძა - ლო და დე - და - ო ღმრთი-სა მაღ - ლი - სა - ო,

სძა - ლო და დე - და - ო ღმრთი-სა მაღ - ლი - სა - ო,

sdza - lo da de - da - o ghmrti-sa magh - li - sa - o,

და მერ - მე - თა ტანჯ - ვა - თა - გან მი - ხსენ, რა - მე - თუ შე-

და მერ - მე - თა ტანჯ - ვა - თა - გან მი - ხსენ, რა - მე - თუ შე-

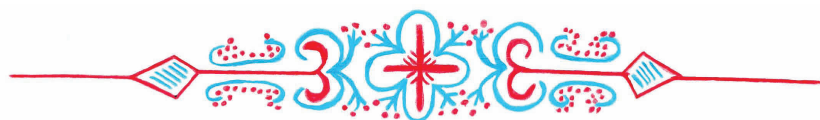
da mer - me - ta tanj - va - ta - gan mi - khsen, ra - me - tu she-

შენელებით

მწედ უ - ბრძო-ლე - ლად მო - გი - გებ შენ.

მწედ უ - ბრძო-ლე - ლად მო - გი - გებ შენ.

mts'ed u - brdzo - le - lad mo - gi - geb shen.

დღე შაბათი. წმიდათაჲ და სულთაჲ ჴმაჲ ბ

Saturday. Stichera of the Saints and of the Departed the Second Tone

რომელი იქები ძალთაგან...

Thou, who art praised by the Heavenly Powers...

ა დასდებელი

Troparion 1

229

შენ, კაცთ-მო - ყვა - რე - ო და მრა - ვალ - მო - წყა - ლე - ო,

შენ, კაცთ-მო - ყვა - რე - ო და მრა - ვალ - მო - წყა - ლე - ო,

shen, katst - mo - q'va - re - o da mra - val - mo - ts'q'a - le - o,

მა - მა - ო სა - ხი - ე - რო, მო - მეც მე სი - ნა - ნუ - ლი,

მა - მა - ო სა - ხი - ე - რო, მო - მეც მე სი - ნა - ნუ - ლი,

ma - ma - o sa - khi - e - ro, mo-mets me si - na - nu - li,

გან-მწმი - დე მე ცოდ - ვა - თა - გან და შე - ი - წი - რე ვედ - რე-

გან-მწმი - დე მე ცოდ - ვა - თა - გან და შე - ი - წი - რე ვედ - რე-

gan-mts'mi - de me tsod - va - ta - gan da she - i - ts'i - re ved - re-

ბა ჩე-მი, სა - ხი - ერ, და მა-ცხოვ - ნე მე.

ბა ჩე-მი, სა - ხი - ერ, და მა-ცხოვ - ნე მე.

ba che-mi, sa - khi - er, da ma-tskhov - ne me.

ბ დასდებელი

Troparion 2

230

შენ, რო - მე - ლი მი - სცემ ცოდ-ვილ - თა შენ - დო - ბა - სა

შენ, რო - მე - ლი მი - სცემ ცოდ-ვილ - თა შენ - დო - ბა - სა

shen, ro - me - li mi - stsem tsod - vil - ta shen - do - ba - sa

და - თხე - ვი - თა ცრემლ-თა - თა და სი - ნა - ნუ - ლი - თა, მხსნე - ლო,

და - თხე - ვი - თა ცრემლ-თა - თა და სი - ნა - ნუ - ლი - თა, მხსნე - ლო,

da - tkhe - vi - ta tsreml - ta - ta da si - na - nu - li - ta, mkhsne - lo,

ნუ მო - ი - ხსე - ნებ ბრალ-თა ჩემ - თა სი - მრავ - ლე - სა, კაცთ-მო - ყვა - რე,

ნუ მო - ი - ხსე - ნებ ბრალ-თა ჩემ - თა სი - მრავ - ლე - სა, კაცთ-მო - ყვა - რე,

nu mo - i - khse - neb bral - ta chem - ta si - mrav - le - sa, katst - mo - q'va - re,

და ღირს-მყავ მა-რჯვე-ნე - თა შენ-თა თა - ნა.

და ღირს-მყავ მა-რჯვე-ნე - თა შენ-თა თა - ნა.

da ghirs-mq'av ma-rjve-ne - ta shen-ta ta - na.

გ დასდებელი
Troparion 3

231

შე-ი-მო-სეთ სი-მხნით, წმი-და-ნო, სა-ჭურ-ვე-ლი

შე-ი-მო-სეთ სი-მხნით, წმი-და-ნო, სა-ჭურ-ვე-ლი

she-i-mo-set si-mkhnit, ts'mi-da-no, sa-ch'ur-ve-li

უ-ძლე-ვე-ლი ჯვა-რი-სა და მხნე-ი-ქმნე-ნით ბრძო-ლა-სა

უ-ძლე-ვე-ლი ჯვა-რი-სა და მხნე-ი-ქმნე-ნით ბრძო-ლა-სა

u-dzle-ve-li jva-ri-sa da mkhne-i-qmne-nit brdzo-la-sa

მტერ-თა მათ ბო-როტ-თა-სა, ღირს-ნო, მტკი-ცედ მო-ღვა-წე-ბი-თა მით;

მტერ-თა მათ ბო-როტ-თა-სა, ღირს-ნო, მტკი-ცედ მო-ღვა-წე-ბი-თა მით;

mt'er-ta mat bo-rot'-ta-sa, ghirs-no, mt'ki-tsed mo-ghva-ts'e-bi-ta mit;

დ დასდებელი
Troparion 4

232

ცო-თა სა - ტანჯ-ველ - ნი შე - უ - რაცხ - ჰყვე - ნით.

ცო-თა სა - ტანჯ-ველ - ნი შე - უ - რაცხ - ჰყვე - ნით.

tso - ta sa - t'anj - vel - ni she - u - ratskh - hq've - nit.

ე დასდებელი
Troparion 5

233

ვნე - ბა - თა მხსნე - ლი - სა - თა თა - ნა - ხატ - ე - ქმნე-ნით

ვნე - ბა - თა მხსნე - ლი - სა - თა თა - ნა - ხატ - ე - ქმნე-ნით

vne - ba - ta mkhsne - li - sa - ta ta - na - khat - e - qmne - nit

და სისხლ - თა და-თხე-ვი-თა ვნე-ბა ხორც-თა შე - უ-რაცხ - ჰყავთ

და სისხლ - თა და-თხე-ვი-თა ვნე-ბა ხორც-თა შე - უ-რაცხ - ჰყავთ

da siskhl - ta da-tkhe-vi-ta vne-ba khorts-ta she - u-ratskh - hq'avt

მო-ლო-დე - ბი - სა - თვის გვირ-გვინ-სა უ-ხრწნელ-სა მას ზე-ცი-სა-სა

მო-ლო-დე - ბი - სა - თვის გვირ-გვინ-სა უ-ხრწნელ-სა მას ზე-ცი-სა-სა

mo - lo - de - bi - sa - tvis gvir - gvin - sa u - khrts'nel-sa mas ze - tsi - sa - sa

და აწ ვედ - რე - ბად ჩვენ - თვის ნუ და - სცხრე - ბით.

და აწ ვედ - რე - ბად ჩვენ - თვის ნუ და - სცხრე - ბით.

da ats' ved - re - bad chven - tvis nu da - stskhre - bit.

ვ დასდებელი
Troparion 6

234

მი - ეც გან - სვე - ნე - ბა მი - ცვა - ლე - ბულ - თა სულ - თა

მი - ეც გან - სვე - ნე - ბა მი - ცვა - ლე - ბულ - თა სულ - თა

mi - ets gan - sve - ne - ba mi - tsva - le - bul - ta sul - ta

და მკვიდრ - ყვენ ცხო - რე - ბა - სა წმი - და - თა თა - ნა, მხსნე - ლო,

და მკვიდრ - ყვენ ცხო - რე - ბა - სა წმი - და - თა თა - ნა, მხსნე - ლო,

da mkvidr - q'ven tskho - re - ba - sa ts'mi - da - ta ta - na, mkhsne - lo,

და ნუ მო - ი - ხსე - ნებ, სა - ხი - ერ, ბრალ - თა მათ - თა სი - მრავ - ლე-

და ნუ მო - ი - ხსე - ნებ, სა - ხი - ერ, ბრალ - თა მათ - თა სი - მრავ - ლე-

da nu mo - i - khse - neb, sa - khi - er, bral - ta mat - ta si - mrav - le -

შ ე ნ ე ლ ე ბ ი თ

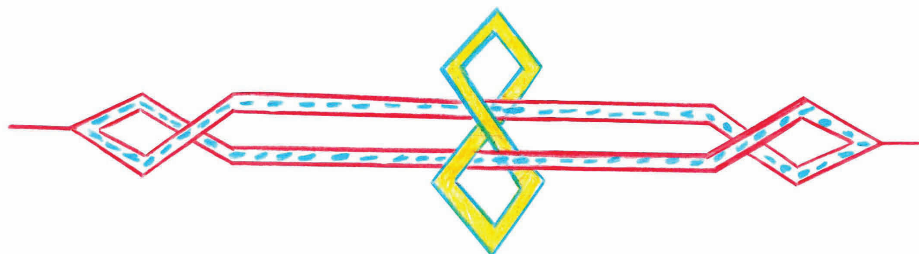
სა, მრა-ვალ - მო - წყა - ლე - ო ღმერ - თო ჩვე - ნო.

სა, მრა-ვალ - მო - წყა - ლე - ო ღმერ - თო ჩვე - ნო.

sa, mra - val - mo - ts'q'a - le - o ghmer - to chve - no.

* **ღმრთისმშობლისაჲ**

Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი **„საღმრთოთა გალობითა“** კჳრიაკესა იხილე – გვ. 427, № 126.

სხუანი ჴმაჲ ბ

Other Stichera the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

235

ჯვა-რი ქრის - ტე - სი ა-ღი-ღეს მო - წა - მე - თა

ჯვა-რი ქრის - ტე - სი ა-ღი-ღეს მო - წა - მე - თა

jva - ri qris - t'e - si a - ghi-ghes mo - ts'a - me - ta

სა - - - - - - -

სა - - - - - - -

sa - - - - - - - -

ჭურ - ვე-ლად წყო-ბა-სა მტერ-თა უ-ჩი-ნო - თა - სა

ჭურ - ვე-ლად წყო-ბა-სა მტერ-თა უ-ჩი-ნო - თა - სა

ch'ur - ve - lad ts'q'o-ba - sa mt'er - ta u - chi - no - ta - sa

და მით ყო - ვე - ლი ძა - ლი ეშ - მა - კი-

და მით ყო - ვე - ლი ძა - ლი ეშ - მა - კი-

da mit q'o - ve - li dza - li esh - ma - ki-

სა და-თრგუ-ნეს და მო-ი-გეს გვირ-გვი-ნი ქრის - ტეს ღმრთი - სა - გან

სა და-თრგუ-ნეს და მო-ი-გეს გვირ-გვი-ნი ქრის - ტეს ღმრთი - სა - გან

sa da - trgu - nes da mo-i-ges gvir-gvi-ni qris - t'es ghmrti - sa - gan

და - - - - - - -

და - - - - - - -

da - - - - - - -

უ - ჭნო-ბე-ლი და ცხო-რე - ბა წა-

უ - ჭნო-ბე-ლი და ცხო-რე - ბა წა-

u - ch'no-be - li da tskho-re - ba ts'a-

რუ - ვა - ლი, და ზღუ - დე-ე-ქმნნეს მო - რწმუ-ნე - თა,

რუ - ვა - ლი, და ზღუ - დე-ე-ქმნნეს მო - რწმუ-ნე - თა,

ru - va - li, da zghu - de-e-qmnnes mo - rts'mu-ne - ta,

და მე - ოხ - ა - რი - ან მა - რა - დის მო - ნი - ჭე - ბად

და მე - ოხ - ა - რი - ან მა - რა - დის მო - ნი - ჭე - ბად

da me - okh - a - ri - an ma - ra - dis mo - ni - ch'e - bad

სულ - თა ჩვენ - თა დი - დი წყა - ლო - ბა.

სულ - თა ჩვენ - თა დი - დი წყა - ლო - ბა.

sul - ta chven - ta di - di ts'q'a - lo - ba.

ბ დასდებელი

Troparion 2

236

ყო - ვე - ლი სო - ფე - ლი და ყო - ვე - ლი ე - რი

ყო - ვე - ლი სო - ფე - ლი და ყო - ვე - ლი ე - რი

q'o - ve - li so - pe - li da q'o - ve - li e - ri

პა - - - - - - -

პა - - - - - - -

p'a - - - - - - -

ტივ - სცემს ნა-წილ-თა თქვენ-თა, ღვაწ-ლი-სა - მძლე - ნო,

ტივ - სცემს ნა-წილ-თა თქვენ-თა, ღვაწ-ლი-სა - მძლე - ნო,

t'iv - stsems na - ts'il - ta tqven - ta, ghvats'-li - sa - mdzle - no,

რა - მე - თუ გან - მტკი - ცე-ბულ-თა სა-რწმუ-ნო - ე-

რა - მე - თუ გან - მტკი - ცე-ბულ-თა სა-რწმუ-ნო - ე-

ra - me - tu gan - mt'ki - tse - bul - ta sa-rts'mu-no - e-

ბი-თა ი - ღვა-წეთ და გვირ-გვი-ნო-სან-ი-ქმნე - ნით; ა - მის - თვის

ბი-თა ი - ღვა-წეთ და გვირ-გვი-ნო-სან-ი-ქმნე - ნით; ა - მის - თვის

bi - ta i - ghva-ts'et da gvir - gvi - no-san-i-qmne - nit; a - mis - tvis

მღდელ - - - - - - - -
მღდელ - - - - - - - -
mghdel - - - - - - - -

ნი გი - გა - ლო-ბენ, მე - ფე - ნი გა-
ნი გი - გა - ლო-ბენ, მე - ფე - ნი გა-
ni gi - ga - lo - ben, me - pe - ni ga-

დი - დე - ბენ და ეკ - ლე-სი-ა გან - შვენ - დე - ბის
დი - დე - ბენ და ეკ - ლე-სი-ა გან - შვენ - დე - ბის
di - de - ben da ek - le - si - a gan - shven - de - bis

და სნე - ულ - თა ელ - ხი - ნე - ბის და ცოდ - ვილ - ნი თქვენ
და სნე - ულ - თა ელ - ხი - ნე - ბის და ცოდ - ვილ - ნი თქვენ
da sne - ul - ta el - khi - ne - bis da tsod - vil - ni tqven

მი - ერ ჰპო - ვე - ბენ შენ - დო - ბა - სა.

მი - ერ ჰპო - ვე - ბენ შენ - დო - ბა - სა.

mi - er hp'o - ve - ben shen - do - ba - sa.

გ დასდებელი
Troparion 3

237

დიდ არს და სა - კვირ-ველ დი-დე-ბა ი - გი,

დიდ არს და სა - კვირ-ველ დი-დე-ბა ი - გი,

did ars da sa - kvir - vel di - de - ba i - gi,

რო - - - - - - -

რო - - - - - - -

ro - - - - - - -

მე - ლი მო - ი - გეთ სა-რწმუ-ნო - ე - ბით, წმი - და - ნო,

მე - ლი მო - ი - გეთ სა-რწმუ-ნო - ე - ბით, წმი - და - ნო,

me - li mo - i - get sa-rts'mu-no - e - bit, ts'mi - da - no,

რა - მე - თუ ა - რა ხო-ლო ცხო-რე-ბა-სა ო-დენ

რა - მე - თუ ა - რა ხო-ლო ცხო-რე-ბა-სა ო-დენ

ra - me - tu a - ra kho - lo tskho-re - ba-sa o - den

თქვენ-სა სძლეთ მტერ-სა, ა-რა-მედ შე-მდგო-მად სი - კვდი-ლი - სა - ცა

თქვენ-სა სძლეთ მტერ-სა, ა-რა-მედ შე-მდგო-მად სი - კვდი-ლი - სა - ცა

tqven-sa sdzlet mt'er-sa, a-ra-med she-mdgo-mad si - kvdi - li - sa - tsa

სენ - - - - - - -

სენ - - - - - - -

sen - - - - - - -

თა გან-სდევ-ნით, სნე - უ - ლე - ბა - თა

თა გან-სდევ-ნით, სნე - უ - ლე - ბა - თა

ta gan-sdev-nit, sne - u - le - ba - ta

გან - ჰკურ - ნებთ, მკურ - ნალ - ნო სულ-თა და ხორც-თა - ნო,

გან - ჰკურ - ნებთ, მკურ - ნალ - ნო სულ-თა და ხორც-თა - ნო,

gan - hkur - nebt, mkur - nal - no sul - ta da khorts - ta - no,

მე - ოხ - გვე - ყვე - ნით, გე - ვედ - რე - ბით, რა - თა მო - ვი - ღოთ ქრის -

მე - ოხ - გვე - ყვე - ნით, გე - ვედ - რე - ბით, რა - თა მო - ვი - ღოთ ქრის -

me - okh - gve - q've - nit, ge - ved - re - bit, ra - ta mo - vi - ghot qris -

შენელებით

ტეს ღმრთი - სა - გან დი - დი წყა - ლო - ბა.

ტეს ღმრთი - სა - გან დი - დი წყა - ლო - ბა.

t'es ghmrti - sa - gan di - di ts'q'a - lo - ba.

*ღმრთისმშობლისაჲ

Theotokion

* ღმრთისმშობლის დასდებელი „გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ“ კჳრიაკესა იხილე – გვ. 445, № 132.

სტიქარონნი ღმრთისმშობლისანი ჴმაჲ ბ

Stichera of the Theotokos the Second Tone

რაჟამს გარდამოჰჴსნა...

Down from the Tree...

ა დასდებელი

Troparion 1

238

ყო - ველ - ნი ტომ-ნი ქვე-ყა-ნი - სა - ნი

ყო - ველ - ნი ტომ-ნი ქვე-ყა-ნი - სა - ნი

q'o - vel - ni t'om-ni qve-q'a-ni - sa - ni

და - - - - - - - -

და - - - - - - - -

da - - - - - - - -

უ - ცხრო-მე-ლად გი-გა-ლო-ბენ, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,

უ - ცხრო-მე-ლად გი-გა-ლო-ბენ, ღმრთის-მშო - ბე - ლო,

u - tskhro-me-lad gi-ga-lo-ben, ghmrtis-msho - be - lo,

რა - მე - თუ შენ მხო - ლო - მან ჰშევ მხსნე - ლი

რა - მე - თუ შენ მხო - ლო - მან ჰშევ მხსნე - ლი

ra - me - tu shen mkho - lo - man hshev mkhsne - li

და მა - ცხო - ვა - რი, რო - მელ - მან ი - ხსნნა ყო - ველ - ნი ჭირ - თა - გან,

და მა - ცხო - ვა - რი, რო - მელ - მან ი - ხსნნა ყო - ველ - ნი ჭირ - თა - გან,

da ma - tskho - va - ri, ro - mel - man i - khsnna q'o - vel - ni ch'ir - ta - gan,

რი - - - - - - -

რი - - - - - - -

ri - - - - - - -

სხვი - სა, გან - სა - ცდელ - თა და ურ -

სხვი - სა, გან - სა - ცდელ - თა და ურ -

skhvi - sa, gan - sa - tsdel - ta da ur -

ვა - თა - გან, ა - მის - თვის მა-რა - დის ვღა - ღა - დებთ

ვა - თა - გან, ა - მის - თვის მა-რა - დის ვღა - ღა - დებთ

va - ta - gan, a - mis - tvis ma-ra - dis vgha-gha - debt

და ვედ - რე - ბით ვი - ტყვით, დე - დო - ფა - ლო: დი - დე - ბა შო -

და ვედ - რე - ბით ვი - ტყვით, დე - დო - ფა - ლო: დი - დე - ბა შო -

da ved - re - bit vi - t'q'vit, de - do - pa - lo: di - de - ba sho -

ბა - სა შენ - სა, ყოვ - ლად - უ - ხრწნე - ლო.

ბა - სა შენ - სა, ყოვ - ლად - უ - ხრწნე - ლო.

ba - sa shen - sa, q'ov - lad - u - khrts'ne - lo.

ბ დასდებელი

Troparion 2

239

ყო - ვე - ლი - ვე სა - სო - ე - ბა ჩვე - ნი

ყო - ვე - ლი - ვე სა - სო - ე - ბა ჩვე - ნი

q'o - ve - li - ve sa - so - e - ba chve - ni

შენ - - - - - - -

შენ - - - - - - -

shen - - - - - - -

და მი-მართ არს, ყოვ-ლად-წმი-და-ო ქალ - წუ - ლო,

და მი-მართ არს, ყოვ-ლად-წმი-და-ო ქალ - წუ - ლო,

da mi-mart ars, q'ov-lad-ts'mi-da-o qal - ts'u - lo,

და შე - მდგო - მად ღმრთი - სა შენ-და მინ-დო-

და შე - მდგო - მად ღმრთი - სა შენ-და მინ-დო-

da she - mdgo - mad ghmrti - sa shen-da min-do-

ბილ ვართ ჭეშ - მა-რი-ტად, დე-და-ო და-მბა-დე - ბე-ლი - სა - ო,

ბილ ვართ ჭეშ - მა-რი-ტად, დე-და-ო და-მბა-დე - ბე-ლი - სა - ო,

bil vart ch'esh-ma-ri-t'ad, de-da-o da-mba-de - be-li - sa - o,

სა - - - - - - -

სა - - - - - - -

sa - - - - - - -

რწმუ - ნო - ე - ბით შენ - და მოლ - ტოლ - ვილ - ნი და-

რწმუ - ნო - ე - ბით შენ - და მოლ - ტოლ - ვილ - ნი და-

rts'mu - no - e - bit shen - da mol - t'ol - vil - ni da-

გვიც - ვენ და მო - გვმად - ლე შენ - დო - ბა ცოდ - ვა - თა,

გვიც - ვენ და მო - გვმად - ლე შენ - დო - ბა ცოდ - ვა - თა,

gvits - ven da mo - gvmad - le shen - do - ba tsod - va - ta,

და ჭირ - თა და გან - სა - ცდელ - თა - გან გვი - ხსნენ, ჰო - ი, ყოვ - ლად-

და ჭირ - თა და გან - სა - ცდელ - თა - გან გვი - ხსნენ, ჰო - ი, ყოვ - ლად-

da ch'ir - ta da gan - sa - tsdel - ta - gan gvi - khsnen, ho - i, q'ov - lad -

დი - დე - ბუ - ლო, მო - ნა - ნი შენ - ნი.

დი - დე - ბუ - ლო, მო - ნა - ნი შენ - ნი.

di - de - bu - lo, mo - na - ni shen - ni.

გ დასდებელი

Troparion 3

240

ყოვ - ლი - სა ცხო-რე - ბი - სა ჩვე - ნი - სა

ყოვ - ლი - სა ცხო-რე - ბი - სა ჩვე - ნი - სა

q'ov - li - sa tskho-re - bi - sa chve - ni - sa

სა - - - - - - -

სა - - - - - - -

sa - - - - - - -

სო და შე - სა - ვედ - რე - ბე - ლი და მა - ცხო - ვა - რი

სო და შე - სა - ვედ - რე - ბე - ლი და მა - ცხო - ვა - რი

so da she - sa - ved - re - be - li da ma-tskho - va - ri

და ძა - ლი და ხე - ლის-ა-მპყრო-ბე-ლი შენ ხარ,

და ძა - ლი და ხე - ლის-ა-მპყრო-ბე-ლი შენ ხარ,

da dza - li da khe - lis - a-mp'q'ro-be - li shen khar,

დე-დო-ფა-ლო; უ - ჩვე - ნე ძა-ლი შე-წევ-ნი - სა შე - ნი - სა,

დე-დო-ფა-ლო; უ - ჩვე - ნე ძა-ლი შე-წევ-ნი - სა შე - ნი - სა,

de - do - pa - lo; u - chve - ne dza - li she-ts'ev-ni - sa she - ni - sa,

რო - - - - - - -

რო - - - - - - -

ro - - - - - - -

მელ - ნი ი - ზა - ხე - ბენ მო - ნა - თა შენ-

მელ - ნი ი - ზა - ხე - ბენ მო - ნა - თა შენ-

mel - ni i - za - khe - ben mo - na - ta shen-

თა ზე - და, რა - მე - თუ შენ-და მო - ცე - მულ არს

თა ზე - და, რა - მე - თუ შენ-და მო - ცე - მულ არს

ta ze - da, ra - me - tu shen-da mo - tse - mul ars

კად - ნი - ე - რე - ბა ღმრთი-სა მი - მართ; ვი - ნა - ცა გვი-ხსნენ,

კად - ნი - ე - რე - ბა ღმრთი-სა მი - მართ; ვი - ნა - ცა გვი-ხსნენ,

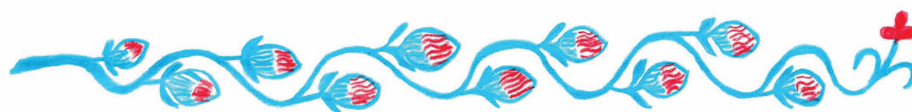
kad - ni - e - re - ba ghmrti-sa mi - mart; vi - na - tsa gvi-khsnen,

შენელებით

დი - დე - ბუ - ლო, მო - ნა - ნი შენ - ნი.

დი - დე - ბუ - ლო, მო - ნა - ნი შენ - ნი.

di - de - bu - lo, mo - na - ni shen - ni.

შენიშვნები მუსიკალური ნაწილისთვის[1]

კილოური და ტრანსპოზიციური ცვლილებები

ჴმაჲ ა

1. «უფალო-ღაღადყავსა», ჭრელი (**Q 672, 35**) $3^{\flat}$.
2. «დასდევ, უფალო» (**Q 672, 64**) $3^{\flat}$. *ღუდანშია 1 ტონით ქვემოთ.*
3. «დიდებაჲ. აწ და» (**Q 672, 85**) $3^{\flat}$. *ღუდანშია 1 ტონით ქვემოთ.*
4. «ქრისტე კაცთმოყუარე» (**Q 693, 41r**) უნიშნო. *ღუდანშია 0.5 ტონით ქვემოთ.*
5. «ეჰა, დიდებული საკჳრველი» (**H 154/2, 147v**) $1^{\sharp}$. *ღუდანშია 0.5 ტონით ქვემოთ.*
6. დასდებელნი აღდგომისანი. თჳთნი (**Q 672, 75-88**) $3^{\flat}$. *ღუდანშია 1 ტონით ქვემოთ.*

ჴმაჲ ბ

1. «უფალო-ღაღადყავსა», ჭრელი (**Q 672, 39**) $3^{\flat}$.
2. «დიდებაჲ. აწ და» (**Q 672, 100**) $2^{\sharp}$.
3. «რომელი იშვა» (**Q 684, 12v**) $4^{\flat}$. *ღუდანშია 1 ტონით ქვემოთ.*
4. «რომელი იქები ძალთაგან» (**Q 693, 36r**) $3^{\sharp}$. *ღუდანშია 3 ტონით ქვემოთ.*
5. «მამისაგან შობილმან» (**Q 693, 39v**) $1^{\sharp}$.
6. «რომელმანცა სიბრძნით» (**Q 684, 13r**) უნიშნო. *ღუდანშია 1 ტონით ზემოთ.*
7. «ანგელოზთა დღეს» (**Q 686, 46v**) უნიშნო.
8. დასდებელნი აღდგომისანი. თჳთნი (**Q 672, 89-102**) უნიშნო.
9. «შენთჳს მოასწავებდეს» (**Q 684, 53r**) უნიშნო. *ღუდანშია 1.5 ტონით ქვემოთ.*
10. «რაჟამს გარდამოჰჴსნა» (**Q 694, 25r**) $1^{\sharp}$.
11. «სასოწარკუეთილმან ცხორებისაგან» (**Q 693, 106v**) უნიშნო.
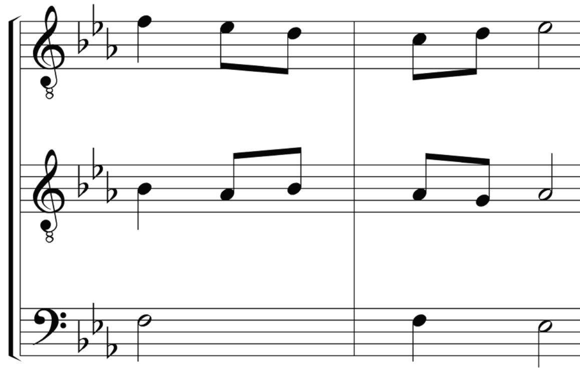
---

1 *წინამდებარე თავში არ ვუთითებთ იმ საგალობელთა მონაცემებს, რომლებიც აღებულია „ქართული საეკლესიო გალობის“ I ტომიდან და „ჰიმნოგრაფიული კრებულის“ I ტომიდან.*
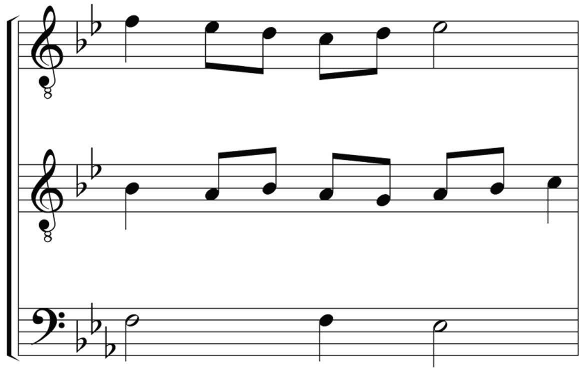
რიტმულ-ინტონაციური ცვლილებები

1. «უფალო-ღაღადყავსა», ჭრელი, ჴმაჲ ა, III აკოლადა (Q 672, 35)

დედანი
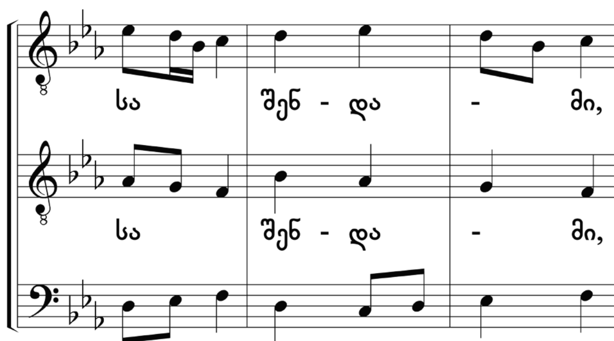

წინამდებარე გამოცემა

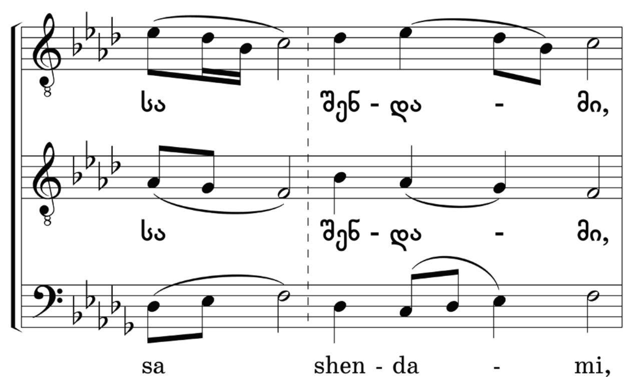

2. «უფალო-ღაღადყავსა», ჭრელი, ჴმაჲ ა, I აკოლადა (Q 672, 37)

დედანი
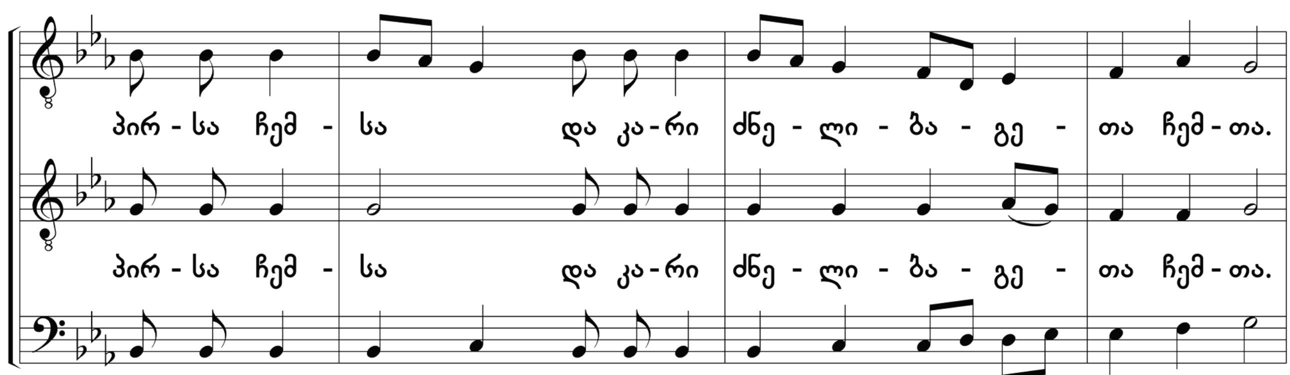

წინამდებარე გამოცემა

3. «დასდევ, უფალო», I და II აკოლადა (Q 672, 64)

დედანი

წინამდებარე გამოცემა

პირ-სა ჩემ-სა და კა-რი ძნე - ლი - ბა - გე - თა ჩემ - თა.

პირ-სა ჩემ-სა და კა-რი ძნე - ლი - ბა - გე - თა ჩემ - თა.

p'ir-sa chem-sa da ka-ri dzne - li - ba - ge - ta chem - ta.

4. «დიდებაჲ. აწ და» (Q 672, 85)

დედანი

და წმი - და

და წმი - და

წინამდებარე გამოცემა

და წმი - და

და წმი

da ts'mi

5. «იხარებდით ცანი», I და II აკოლადა (Q 672, 80)[1]

დედანი

დამ ვი - თარ -

დამ ვი - თარ -

წინამდებარე გამოცემა

ნა, ვი - თარ

ნა, ვი - თარ

na, vi - tar

1 აღნიშნული ცვლილება მსგავსი ჰანგის მქონე სხვა სტიქარონებსაც შეეხო. მათ სანოტო მაგალითებს აღარ მოვიყვანთ.

6. «რომელი იქები ძალთაგან», I აკოლადა (Q 690, 78v)

დედანი

სამ - წუხ - რო ლოც

წინამდებარე გამოცემა

შე-ცთო - მი - ლი

შე-ცთო - მი - ლი

she - tsto - mi - li

7. «მამისაგან შობილმან», III აკოლადა (Q 693, 39v)

დედანი

წინამდებარე გამოცემა

8. «შენთჳს მოასწავებდეს», III აკოლადა (Q 684, 53r)

დედანი

სა მი - ერ მხსნელ-მა

სა მი - ერ მხსნელ-მა

წინამდებარე გამოცემა

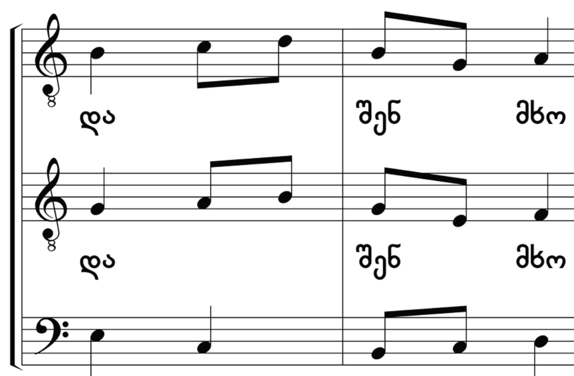
გა - მო - ა - ჩი - ნენ

გა - მო - ა - ჩი - ნენ

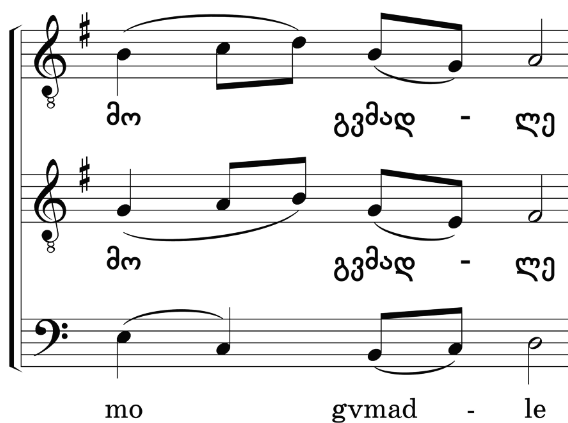
ga - mo - a - chi - nen

9. «შენთჳს მოასწავებდეს», II და III აკოლადა (Q 684, 53v)

დედანი
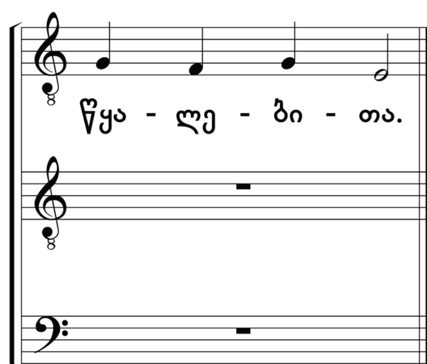

წინამდებარე გამოცემა
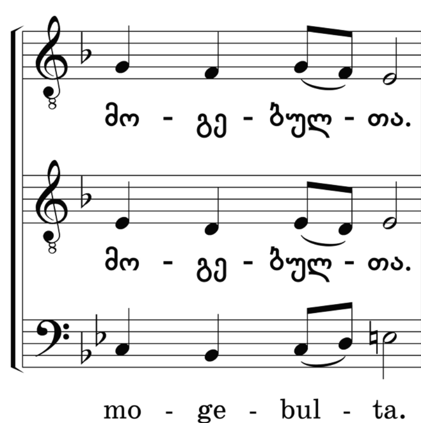

10. «სასოწარკუეთილმან ცხორებისაგან», ბოლო აკოლადა (Q 693, 106v)

დედანი

წინამდებარე გამოცემა

*დასდებელთა საძიებელი

* საძიებელში მითითებული გვაქვს დასდებელთა დასაწყისები **გვერდის**, **ხმისა** და **რიგითი ნომრის** მითითებით (მაგ., 90, ***358***, I_{89}: პირველი რიცხვი (90) მიუთითებს დასდებლის გვერდის ნომერს ტექსტოლოგიურ ნაწილში; მეორე რიცხვი (***358***) მიუთითებს დასდებლის გვერდის ნომერს სანოტო დანართში; რომაული ციფრი ქვედა ინდექსით (I_{89}) მიუთითებს დასდებლის ხმას და რიგით ნომერს სანოტო დანართში.

ქართული ანბანის საერთაშორისო ტრანსკრიფცია*

International transcription of the Georgian alphabet

A simple guide to pronunciation of Georgian words

Not all Georgian sounds can be adequately explained or represented by European languages, but here is some guidance.

a - simple "a " as in "**a**re"

b - simple "b" as in "**b**ig"

g - simple "g" as in "**g**ood"

d - simple "d" as in "**d**ay"

e - as in "**a**t"

v - as in "**v**isa"

z - as in "**z**oo"

t - as in "**t**ea"

i - as in "**E**ngland"

k - as in Spanish "Yo te **K**iero"

l - as in "**l**eft"

m - as in "**m**e"

n - as in "**n**o"

o - as in "**a**lways"

p' - as in French "**p**etit"

zh - as "J" in French "**J**e t'aime"

r - as in "**r**ing"

s - as in "**s**top"

t' - as in the French "**t**ete"

u - as in "b**u**ll"

p - as in "**p**ainting"

q - as in "**Q**ueen" or "**K**ate"

gh - as "R" in French "Pa**r**is"

q' - Impossible to give parallels to any of the European languages. Press the back of the tongue to the posterior wall of the pharynx and pronounce "K". Something like "K" as in German "Kirsten" but more glotalised.

sh - as in "**sh**ow"

ch - as in "**ch**ild"

ts - as in the end of "ca**ts**"

dz - as in the and of "be**ds**"

ts' - a bit like the end of "tents" with a small explosion between the tongue and the upper teeth at the end on the 's' so without the release of breath (non aspirated)

ch' - this is very difficult to explain with European parallels. In English the sound "ch" would normally release air but this is glottal stopped the sound being trapped between the a closed larynx and the tongue so that air squeezes out making a little explosion.

kh - as in "J. S. Ba**ch**"

j - as in "**J**ohn"

h - as in "**H**elen"

* ქართული ანბანის საერთაშორისო ტრანსკრიფცია დამოწმებული გვაქვს „ქართული საეკლესიო გალობის“ კრებულების მიხედვით.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. **აბულაძე** 1973: ილია აბულაძე, ***„ძველი ქართული ენის ლექსიკონი“***: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1973

2. **ანდრიაძე** 2021: მანანა ანდრიაძე, ***„საგალობელთა ჟანრები და ნევმირების ტრადიცია XIX საუკუნის ქართული ხელნაწერების მიხედვით“***: თბილისი, 2021

3. **ახალციხის მუზეუმის ხელნაწერთა აღწერილობა** 1987: ***„ახალციხის მუზეუმის ხელნაწერთა აღწერილობა“***, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს: ილ. აბულაძემ, მ. ქავთარიამ და ც. ჭანკიევმა, ელ. მეტრეველის რედაქციით: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1987

4. **ბატონიშვილი** 1991: იოანე ბატონიშვილი, ***„ხუმარსწავლა, კალმასობა“,*** წიგნი II: გამომცემლობა „მერანი“, თბილისი, 1991

5. **ბიბლია** 2015: ***ბიბლია***, ყველა რედაქციისა და ნუსხის მიხედვით გამოსაცემად მოამზადა და სქოლიოები დაურთო ედიშერ ჭელიძემ: გამომცემლობა „ალილო“, გამომცემლობა „ქრონიკონი“, თბილისი, 2015

6. **გელათის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის შრომები** 2015: დიაკონი მიქაელ კვანტალიანი, მევლუდ (ნიკოლოზ) გვილავა, მღვდელი ისიდორე ბუხაიძე, აკაკი გოლეთიანი, ***„ქართველ წმინდანთა მსახურებების ტიპიკონთან შეთავსებისთვის“, „გელათის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის შრომები“***: ქუთაისი, 2015: 19-34

7. **დიდი სვინაქსარი** 2017: ***„დიდი სვნაქსარი“***, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადეს და სამეცნიერო აპარატი დაურთეს მანანა დოლაქიძემ და დალი ჩიტუნაშვილმა: თბილისი, 2017

8. **ენციკლოპედიური ლექსიკონი** 2007: ***„საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ენციკლოპედიური ლექსიკონი“***, ავტორ-შემდგენელნი: ენრიკო გაბიძაშვილი (ხელმძღვანელი), მაია მამაცაშვილი, ანა ღამბაშიძე: თბილისი, 2007

9. **თვენი** 2006: ***„დეკემბრის თვენი“***, ბოდბის წმ. ნინოს დედათა მონასტრის გამოცემა, 2006

10. **თვენი** 2014: ***„მარტის თვენი“***, ბოდბის წმ. ნინოს დედათა მონასტრის გამოცემა, 2014

11. **იოანე დამასკელი 2019:** წმ. იოანე დამასკელი, ***,,მართლმადიდებლური სარწმუნოების ზედმიწევნითი გადმოცემა“***, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, ორიგინალი და ინგლისურ-რუსული თარგმანები დაურთო, წინათქმა წაუმძღვარა და სქოლიოებით აღჭურვა ედიშერ ჭელიძემ: თბილისი, 2019

12. **კარბელაშვილი** 1898: პოლიევქტოს კარბელაშვილი, ***„საერო და სასულიერო კილოები“***, ისტორიული მიმოხილვა: სტამბა ექ. ივ. ხელაძისა, ტფილისი, 1898

13. **კერნი** 2021: არქიმანდრიტი კვიპრიანე (კერნი), ***„ლიტურგიკა, ჰიმნოგრაფია და ეორტოლოგია“***, თარგმნა: ქეთევან ადიკაშვილმა: გამომცემლობა „ალილო“, გამომცემლობა „ქრონიკონი“, თბილისი, 2021

14. **კოჭლამაზაშვილი** 1999: ექვთიმე კოჭლამაზაშვილი, ***„ლიტურგიკული შენიშვნები“***, ***„რელიგია“***, №10-11-12, 1999: 13-29

15. **კურთხევანი** 2021: ***„ძველი ქართული კურთხევანი სქოლიოებით“***, **III**, გამოსაცემად მოამზადა ედიშერ ჭელიძემ: თბილისი, 2021

16. **ლიტურგიკული კრებული** 1995: ***„ლიტურგიკული კრებული № 1“***, კრებული გამოსაცემად მოამზადეს და შენიშვნები დაურთეს: ბიძინა გუნიამ და ირინე გუნიამ: თბილისი, 1995

17. **ლიტურგიკული კრებული** 1996: ***„ლიტურგიკული კრებული № 2“***, კრებული გამოსაცემად მოამზადეს და შენიშვნები დაურთეს: ბიძინა გუნიამ და ირინე გუნიამ: თბილისი, 1996

18. **ლიტურგიკული კრებული** 2019: ***„ლიტურგიკული კრებული № 3“***, მოკლე საცნობარო კურსი ლიტურგიკით დაინტერესებულ პირთათვის, შემდგენელი: თეოლოგიისა და ფილოლოგიის დოქტორი, პროფესორი, გელათის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, დეკანოზი ბიძინა გუნია: თბილისი, 2019

19. **მარხვანი** 2022: ***„მარხვანი“***, წმ. გიორგი მთაწმიდელის რედაქცია, **II**, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადეს და საძიებლები დაურთეს ლელა ხაჩიძემ, ექვთიმე კოჭლამაზაშვილმა, ლიანა ახობაძემ და ეკა კვირკველიამ, ლელა ხაჩიძის რედაქციითა და გამოკვლევით: თბილისი, 2022

20. **მეტრეველი** 1971: ***„ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“***, ორი ძველი რედაქცია **X-XI** სს. ხელნაწერების მიხედვით გამოსცა და გამოკვლევა დაურთო ელენე მეტრეველმა: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1971

21. **პარაკლიტონი** 1720: ვახტანგ **VI**-ის სტამბაში გამოცემული პარაკლიტონი, 1720

22. **პარაკლიტონი** 1998: ***„რვა ხმათა ანუ პარაკლიტონი“***, გამომცემელი რედაქტორი დეკანოზი ზაქარია ძინძიბაძე, 1998

23. **სადღესასწაულო** 2001: ***„სადღესასწაულო, აპრილი“***, თბილისი, მთაწმიდა, წმიდა ნინოს ეკლესია, 2001

24. **სადღესასწაულო** 2013: ***„სადღესასწაულოჲ, რომელ არს გამოკრებილი თვენი“***, II, დეკემბერი, იანვარი, თებერვალი: გამომცემლობა „ალილო“, თბილისი, 2013

25. **სამხარაძე** 2018: მონაზონი ნინო სამხარაძე, ***„შესვეტილიანის ციკლის ისტორიული ჩამოყალიბებისა და მუსიკალური თავისებურებების კვლევის საკითხისთვის“***, ***„მუსიკისმცოდნეობა და კულტუროლოგია“***, №2(18), 2018: 63-71 იხ.: https://gesj.internet-academy.org.ge/ge/list aut artic ge.php?b sec=&list aut=3691

26. **სინური კოლექცია** 1979: ***„ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა“***, სინური კოლექცია, ნაკვეთი II, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს: ც. ჭანკიევმა და ლ. ჯღამაიამ: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1979

27. **სინური კოლექცია** 1987: ***„ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა“***, სინური კოლექცია, ნაკვეთი III, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს: რ. გვარამიამ, ელ. მეტრეველმა, ც. ჭანკიევმა, ლ. ხევსურიანმა, ლ. ჯღამაიამ: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1987

28. **სუხიაშვილი** 2016: მაგდა სუხიაშვილი, ***„შემოქმედის სამონასტრო სკოლის ნევმირებული და ნოტირებული საგალობლების ურთიერთმიმართების საკითხისათვის“***, ***„საეკლესიო და თეორიული მუსიკოლოგიის აქტუალური პრობლემები“***, თბილისი, 2016: 66-90

29. **სუხიაშვილი** 2019: მაგდა სუხიაშვილი, ***„ქართული საეკლესიო მუსიკის ისტორია“***, ლექციები: თბილისი, 2019

30. **სუხიაშვილი** 2019: მაგდა სუხიაშვილი, ***„გასული საუკუნის ნევმურ სისტემაში გამოყენებული ზოგიერთი სამუსიკო ნიშნის შესახებ“***, ***„მუსიკისმცოდნეობა და კულტუროლოგია“***, №1(21), 2020: 46-53

31. **უძველესი იადგარი** 1980: ***„უძველესი იადგარი“***, გამოსაცემად მოამზადეს, გამოკვლევა და საძიებლები დაურთეს ელ. მეტრეველმა, ც. ჭანკიევმა და ლ. ხევსურიანმა: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1980

32. **ქართული გალობა** 2003: ***„ქართული გალობა“***, გელათის სკოლა, მწუხრის-ცისკრის-ჟამისწირვის, თორმეტ საუფლო და უძრავ დღესასწაულთა, პასექის (აღდგომის), პანაშვიდის და ქორწინების საგალობლები, კრებული შეადგინეს და გამოსაცემად მოამზადეს მალხაზ ერქვანიძემ და ლევან ვეშაპიძემ: გამომცემლობა „ხელოვნება“, თბილისი, 2003

33. **ქართული გალობა ანთოლოგია** 2018: ***„ქართული გალობა ანთოლოგია“***,

ტომი VI, შემდგენელი და მუსიკალური რედაქტორი: ლევან ვეშაპიძე: თბილისი, 2018

34. **ქართული საგალობლების ხელნაწერთა აღწერილობა** 2013: ***„ქართული საგალობლების ხელნაწერთა აღწერილობა და ანბანური კატალოგი“***, წმ. ფილიმონ მგალობლის (ქორიძის) და წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძის) სანოტო ხელნაწერების მიხედვით, შემდგენლები: ვაჟა გვახარია, დავით შუღლიაშვილი, ნინო რაზმაძე: თბილისი, 2013

35. **ქართული საეკლესიო გალობა 2006:** ***„ქართული საეკლესიო გალობა“***, ტომი I, კრებული შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა მალხაზ ერქვანიძემ: თბილისი, 2006

36. **ქართული საეკლესიო გალობა 2017:** ***„ქართული საეკლესიო გალობა“***, ტომი VIII, კრებული შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა მალხაზ ერქვანიძემ: თბილისი, 2017

37. **ქართული ხელნაწერები რეგიონებში** 2015: ***„საქართველოს რეგიონებში დაცული ქართული ხელნაწერები“,*** კატალოგი, შემდგენლები: გრიგოლ გაგნიძე, შალვა გლოველი, დარეჯან გოგაშვილი, მაია კარანაძე, თამარ ოთხმეზური, ნესტან ჩხიკვაძე, შალვა გლოველის რედაქციით: თბილისი, 2015

38. **ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა** 1973: ***„ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა“***, ყოფილი საეკლესიო მუზეუმის (A) კოლექციისა, ტომი I_1, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს: თ. ბრეგვაძემ, მ. ქავთარიამ და ლ. ქუთათელაძემ, ელ. მეტრეველის რედაქციით: გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 1973

39. **ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა** 2004: ***„ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა“***, ყოფილი საეკლესიო მუზეუმის (A) კოლექციისა, ტომი II_2, შეადგინეს და დასაბეჭდად მოამზადეს: თ. ბრეგვაძემ, ც. კახაბრიშვილმა, ელ. მეტრეველმა, მ. ქავთარიამ, ც. ჭანკიევმა, ელ. მეტრეველის რედაქციით: თბილისი, 2004

40. **ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ** 2018: ***„ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ“***, შეადგინეს მაია კარანაძემ, ვლადიმერ კეკელიამ, ლელა შათირიშვილმა და ნესტან ჩხიკვაძემ, ნესტან ჩხიკვაძის რედაქციით: თბილისი, 2018

41. **შემოქმედის სკოლა** 2014: ***„ქართული საეკლესიო გალობა“***, შემოქმედის სკოლა, არტემ ერქომაიშვილის ჩანაწერების მიხედვით, ნოტებზე გადაიღო და შეადგინა დავით შუღლიაშვილმა: თბილისი, 2014

42. **შიომღვიმის ტიპიკონი** 2005: ***„ტიპიკონი შიომღვიმის მონასტრისა“***, XIII საუკუნის ხელნაწერის ტექსტი გამოსაცემად მოამზადეს ექვთიმე კოჭლამაზაშვილმა და ელგუჯა გიუნაშვილმა: გამოცემა შიომღვიმის მონასტრისა, გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბილისი, 2005

43. **შრომები** 2016: ედიშერ ჭელიძე, ***„როგორი კაცობრივი სხეული მიიღო მაცხოვარმა – ადამის დაცემამდელი (ცოდვამდელი) თუ დაცემის (ცოდვის) შემდგომი?“, საღვთისმეტყველო-სამეცნიერო შრომები,*** VII: თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის გამომცემლობა, თბილისი, 2016: 272-394

44. **შუღლიაშვილი** 2014: დავით შუღლიაშვილი, ***„ქართული საგალობლო სკოლები და რვახმის სისტემა“*** (საგალობელთა სანოტო ჩანაწერების მიხედვით): თბილისი, 2014

45. **წერეთელი** 2016: ***„გალობანი სინანულისანი თქმულნი დავით მეფისანი“, ნევმირებული,*** წინასიტყვაობის, ტექსტების ნევმირებისა და მუსიკალური რედაქტირების ავტორი და შემდგენელი ზაალ წერეთელი: თბილისი 2016.

46. **ხუნდაძე** 1907: მღვდელი რაჟდენ ხუნდაძე, ***„ტიპიკონი“***: თბილისი, 1907

47. **ჰაგიოგრაფიული ძეგლები** 2008: ***„ქართული ჰაგიოგრაფიული ძეგლები“***, ორიგინალური ტექსტები და ახალი ქართული თარგმანები, ტომი III: თბილისი, 2008

48. **ჰიმნოგრაფიული კრებული** 2020: ***„ჰიმნოგრაფიული კრებული“***, I, „მომიჴსენენი“, ძეგლი სანოტო დანართითურთ გამოსაცემად მოამზადეს და გამოკვლევა დაურთეს მონაზონმა გიორგი ასკურავამ და მონაზონმა ექვთიმე კრუპიცკიმ: გამომცემლობა „სულიერი ვენახი“, თბილისი, 2020

49. **Ecclesiastical Hymns 2004:** ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Λ. ΨΑΡΙΑΝΟΥ, Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ ΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΝ ΚΑΙ ΕΥΡΟΠΑΙΚΗΝ ΠΑΡΑΣΗΜΑΝΤΙΚΗΝ, Προλεγόμενα-Εἰσαγωγὴ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Θ. ΣΤΑΘΗΣ: ΑΘΗΝΑ, **2004**

50. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΥΚΕΙΟΥ (საშუალო სკოლის [სახელმძღვანელო], საეკლესიო მუსიკა): Νικόλαος Ανδρίκος, Δημοσθένης Σπανουδάκης, Σταύρος Σαραντίδης, Εκκλησιαστική Μουσική Α', Β' & Γ 'ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"

51. **ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 7**: ΤΗ Ζ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ, Ἡ Σύναξις τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου – 7 იანვარი, კრება პატიოსნისა და დიდებულისა წინასწარმეტყველისა,

წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა იოანესი იხ.: **https://glt.goarch.org/texts/Jan/Jan07.html**

52. **ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 25**: ΤΗ ΚΕ’ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ Μνήμη τῆς Κοιμήσεως τῆς Ἁγίας Ἄννης, Μητρὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου – 25 ივლისი, ხსენება წმ. ანას მიძინებისა, ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის დედისა იხ.: **https://glt.goarch.org/texts/Jul/Jul25.html**

53. **ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1**: ΤΗ Α’ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Μνήμη τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ – 1 ნოემბერი, ხსენება წმინდათა უვერცხლოთა მკურნალთა კოსმა და დამიანესი იხ.: **https://glt.goarch.org/texts/Nov/Nov01.html**

54. **ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ, ΚΥΡΙΑΚΗ Α’ ΗΧΟΣ**: პარაკლიტონი, კჳრიაკესა, ჴმაჲ ა იხ.: **https://glt.goarch.org/texts/Och/Tone1Sun.html**

55. **ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ, ΚΥΡΙΑΚΗ Β’ ΗΧΟΣ**: პარაკლიტონი, კჳრიაკესა, ჴმაჲ ბ იხ.: **https://glt.goarch.org/texts/Och/Tone2Sun.html**

56. **ΠΡΟΣΟΜΟΙΑ, ΑΥΤΟΜΕΛΑ ΚΑΙ ΕΙΡΜΟΙ ΚΑΤ’ ΗΧΟΝ**: დასდებლები, სტიქარონთა და გალობათა ძლისპირები ხმების მიხედვით იხ.: **https://www.imkorinthou.org/keimena/misc/Prosomia.htm**

57. **ΤΡΙΩΔΙΟΝ 1879**: ΤΡΙΩΔΙΟΝ (ტრიოდიონი) ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΝ, ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΑΠΑΣΑΝ ΤΗΝ ΑΝΗΚΟΥΣΑΝ ΑΥΤΩ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ, ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ: ΕΝ ΡΩΜΗ, 1879

58. **Andreev**: Aleksandr Andreev, Automela of the Eight Tones იხ.: **https://www.ponomar.net/files/automela.pdf**

59. **Antologia Graeca Carminum Christianorum** 1871: Antologia Graeca Carminum Christianorum, adornaverunt W. Christ et M. Papanikas: Lipsiae, in aedibus B. G. Teubneri, MDCCCLXXI

60. **Barrett** 1973: David Barrett, **Catalogue of the Wardrop Collection and of other Georgian books and manuscripts in the Bodleian Library**: published for the Marjory Wardrop Fund by Oxford University Press, 1973

61. **Blake** 1924: **Catalogue des manuscrits Géorgiens**, de la Bibliothéque Patriarcale Grecque a Jérusalem, par Robert P. Blake: Paris, Librairie Auguste Picard, 82, Rue Bonaparte, 1924

62. **Blake (Fin)** 1926: **Catalogue des manuscrits Géorgiens**, de la Bibliothéque Patriarcale Grecque a Jérusalem, (Fin), par Robert P. Blake: Paris, Librairie Auguste Picard, 82, Rue Bonaparte, 1926

63. **Grove** 1900: A Dictionary of Music and Musicians, (ed.) by George Grove: London, MacMillan & Co., Ltd., 1900 ob.: https://en.wikisource.org/wiki/A Dictionary of Music and Musicians/Plagal Modes

64. **Library of Congress**: Manuscripts in the Libraries of the Greek and Armenian Patriarchates in Jerusalem, Georgian 31. Chants for Easter, Pentekostarion, 13th/14th cent. ob.: https://www.loc.gov/item/00271072508-jo

65. **Library of Congress**: Manuscripts in the Libraries of the Greek and Armenian Patriarchates in Jerusalem, Georgian 131. Triodion. 11th/ 12th cent. ob.: https://www.loc.gov/item/00271073240-jo

66. **Paschos** 2009: "Logos and Melos: An Introduction to the Byzantine Liturgical Hymnography of the Orthodox Church", P. B. Paschos, ***Psaltiki: the Online Journal***, volume 2, issue 1, fall-winter 2009: 1-8

67. **The Lenten Triodion** 2002: The Lenten Triodion, translated from the original Greek by mother Mary and Archimandrite Kallistos Ware: St. Tikhon's Seminary Press, South Canaan, 2002

68. **The Octoechos** 1999: The Octoechos, the hymns of the cycle of the eight tones for Sundays and Weekdays, including the eleven Resurrection Gospels and their stichera and exapostilaria and the daily exapostilaria, volume I, tones I&II, translated from the Church Slavonic by the reader Isaac E. Lambertsen: the St. John of Kronstadt Press, 1999

69. **The Pentecostarion** 2010: The Pentecostarion of the Orthodox Church, translated from the Church Slavonic by reader Isaac E. Lambertsen: the St. John of Kronstadt Press, 2010

70. **Ануфриева 2020:** ***Традиция и практика пения на подобен (Стихиры самоподобны монастырских распевов)***, сост. Ануфриева Ольга Викторовна, ***„Научно-Богословский Вестник Пермской Духовной Семинарии“***, № 1(2): Пермь, 2020: 88-103

71. **Владышевская 2006:** Т. Ф. Владышевская, Музыкальная культура Древней Руси: издательство «Знак», Москва, 2006

72. **Гарднер 2004:** Гарднер Иван, ***Забытое богатство (о пении на «подобен»)*** // «Подобны», автор-составитель Л.В. Вовчук: Киев, «Держава», 2004

73. **Иерусалимский канонарь 1912:** Протоиерей Корнелий С. Кекелидзе, Іерусалимский Канонарь VII века (грузинская версія): Скоропечат. С. М. Лосаберидзе, Московская ул.. собст. д., № 5, Тифлисъ, 1912

74. Метрика древней церковнославянской поэзии 2011: Перевод, парафраз и метр в древних славянских кондаках: Метрика древней церковнославянской поэзии в исследованиях XIX–XXI вв, **Revue des études slaves,** tome 82, fascicule 2: 2011, 169-202

75. Сахно 2011: Игорь Сахно, ***Осмысление самогласна и судьба подобна в отечественном богослужении***, ***„Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти“***, Вип. 32: Харьків, 2011: 30-40

76. Скабалланович 1995: Михаил Скабалланович, ***Толковый Типикон***: Москва, 1995

ხელნაწერები

სამცხე-ჯავახეთის მუზეუმის კოლექცია

01. **ახალც**. 163: წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XII-XIII** სს.

02. **ახალც**. 211: წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნი, **XVI-XVII** სს.

სვანეთის ისტორიისა და ეთნოგრაფიის მუზეუმის კოლექცია

03. **სვან**. 3: წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XI** ს. **II** ნ.

04. **სვან**. 488: იადგარი (იელის), **X-XI** ს.

05. **სვან**. 494: წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XII-XIII** სს.

06. **სვან**. 1750: წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XII** ს.

ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის კოლექცია, A ფონდი

07. **A 85:** საგალობლების კრებული, **XIII** ს., **XVI** ს.

08. **A 93:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, 1093 წ.

09. **A 575:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XIV** ს.

10. **A 576:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XII** ს.

ბრიტანეთის ბიბლიოთეკის კოლექცია

11. **Add. Ms. 11282:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XI** ს.

ათონის ივერონის მონასტრის კოლექცია

12. **Ath. 22:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ოქტომბრის თვენი, **XVI-XVII** სს.

13. **Ath. 24:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, 1077 წ.

14. **Ath. 26:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XV-XVI** სს.

15. **Ath. 30:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის დიდი სვინაქსარი 1071 წ.

16. **Ath. 31:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის დეკემბერ-იანვრის თვენი, **XV-XVI** სს.

17. **Ath. 34:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ზატიკი, **XI-XII** სს.

18. **Ath. 38:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის მარხვანი, **XII** ს.

19. **Ath. 44:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XI** ს.

20. **Ath. 45:** პარაკლიტონი, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ავტოგრაფი, **XI** ს.

21. **Ath. 47:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XII-XIII** სს.

22. **Ath. 50:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XV-XVI** სს.

23. **Ath. 52:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ნოემბერ-დეკემბრის თვენი, **XI** ს.

24. **Ath. 57:** თვენის სტიქარონ-წარდგომათა კრებული, წმ. გიორგი მთაწმინდელის ავტოგრაფი, **XI** ს.

25. **Ath. 65:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის იანვარ-თებერვლის თვენი, **XI** ს.

26. **Ath. 71:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის სექტემბერ-დეკემბრის თვენის სტიქარონ-წარდგომათა კრებული, **XII-XIII** სს.

27. **Ath. 86:** „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“, **XIV-XV** სს.

ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის კოლექცია, H ფონდი

28. **H 154/2:** „დღესასწაულების საგალობლები“, 1904 წ.

იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის კოლექცია

29. **Jer. 31:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XIII-XIV** სს.

30. **Jer. 41:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XIII-XV** სს.

31. **Jer. 48:** პარაკლიტონი, **XI** ს. 60-იანი წწ.

32. **Jer. 53:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ნოემბერ-თებერვლის თვენი, **XIV** ს.

33. **Jer. 63:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, 1167 წ.

34. **Jer. 83:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის თვენი, ზატიკი, **XII-XIII** სს.

35. **Jer. 86:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XIII** ს.

36. **Jer. 91:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის სექტემბერ-იანვრის თვენი, **XIII-XIV** სს.

37. **Jer. 110:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის სექტემბრის თვენი, **XII-XIII** სს.

38. **Jer. 119:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XIII-XIV** სს.

39. **Jer. 123:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XII-XIII** სს.

40. **Jer. 127:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნი, **XII-XV** სს.

41. **Jer. 131:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XI-XII** სს.

ქუთაისის სახელმწიფო ისტორიული მუზეუმის კოლექცია

42. **K 29:** წმ. ეფრემ მცირე, „თარგმანებაჲ ფსალმუნთაჲ“, **XIII-XIV** სს.

43. **K 156:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნი, **XVI-XVII** სს.

ჩარტორიისკების მუზეუმის კოლექცია, კრაკოვი, პოლონეთი

44. **Krakov 1919:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის იანვარ-თებერვლის თვენი, **XI** ს.

45. **Krakov 1922:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნი, **XVI-XVIII** სს.

46. **Krakov 1925:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნი, **XVI-XVIII** სს.

საფრანგეთის ეროვნული ბიბლიოთეკის კოლექცია

47. **Paris 5:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის მარხვანი, **XI, XII, XIII** სს.

48. **Paris 7:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ივლისის თვენი, **XII-XIII** სს.

ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის კოლექცია, S ფონდი

49. **S 425:** იადგარი, 978-988 წწ.

სინას მთის წმ. ეკატერინეს სახელობის მონასტრის კოლექცია

50. **Sin. 1:** იადგარი, **X** ს. **I** ნ.

51. **Sin. 3:** პარაკლიტონი, **XI** ს.

52. **Sin. 5:** მარხვანი, 1052 წ.

53. **Sin. 13:** პარაკლიტონი, 1044 წ.

54. **Sin. 65:** იადგარი, **X** ს. **II** ნ.

55. **Sin. 67:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XIII** ს.

56. **Sin. 69:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონისა და თვენის სტიქარონ-წარდგომათა კრებული, **XII-XIII** სს.

57. **Sin. 77:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონის სტიქარონ-წარდგომათა კრებული, **XIII-XIV** სს.

58. **Sin 82:** ლიტურგიკული კრებული, **XIII** ს.

59. **Sin 88:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის ჟამნი, **XIII-XIV** სს.

60. **Sin. 96:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XI** ს.

61. **Sin. Graeca 828:** მაკარისტარიონი (პარაკლიტონის მომიჯსენენის კრებული), **XIII** ს.

ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის კოლექცია, Q ფონდი

62. **Q 672:** „სრულიად წელიწადსა შინა სახმარებელი რვა-ხმა აღდგომის სამწუხრო საგალობელნი“, 1917 წ.

63. **Q 674:** „ქართული გალობა. სამი წირვის წესი, ლიტურგია მღდელთ-მთავართათვის და მღდელთათვის, მთელი წლიური საწირვო საგალობლები“, 1900-1932 წწ.

64. **Q 675:** „ფსალმუნთა განმარტება“, 1901 წ.

65. **Q 684:** „ოზურგეთში დაწერილი სძლისპირთა საგალობელნი, ანტონ დუმბაძისგან გადაცემულნი“, **XIX** ს.

66. **Q 686:** „გალობა, მარხვან-შეხვეტილიანი“, **XX** ს.

67. **Q 689:** „სძლისპირთა საგალობელნი“, **XX** ს.

68. **Q 693:** „თორმეტი საუფლო სადღესასწაულო საგალობელნი“, **XIX** ს.

69. **Q 694:** „[საუფლო სადღესასწაულო საგალობელნი]“, **XIX** ს.

70. **Q 1436:** „ქართული გალობა, ლიტურგია იოანე ოქროპირისა, მღუდლისა და მღუდელმთავრისათვის (კარბელაშვილების კილო)“, 1896 წ.

ოქსფორდის ბოდლეს ბიბლიოთეკის კოლექცია

71. **Wardr. d. 1:** წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, **XI-XII** ს.

ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის ხელნაწერთა კოლექცია

72. **№ 2121**

73. **№ 2124**

74. **№ 2128:** „შეხვეტილიანი. დიდი პარასკევის ცისკრის საგალობელი“.

წიგნის ყდის ორნამენტი „**ვაზი**“ და ლოგო „**სულიერი ვენახი**“ შეასრულა **მარეხი ცალანმა**.

წიგნის ყდის უკანა გვერდის ორნამენტი წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) ხელნაწერიდან **(Q 672)** გადმოიღო **ჯოკია ცალანმა**.

169-ე გვერდზე მოცემული ორნამენტი წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) ხელნაწერებიდან **(Q 672)** გადმოიღო **მარეხი ცალანმა**.

სანოტო დანართში გამოყენებული ორნამენტები წმ. ექვთიმე აღმსარებლის (კერესელიძე) ხელნაწერებიდან **(Q 672, Q 673, Q 674, Q 675)** გადმოიღო ახალგაზრდა დამწყებმა მხატვარმა, **მარიამ რაჭველმა**.

სანოტო დანართში გამოყენებული ორნამენტების ზომა და ფორმა ორიგინალის შესაბამისია.

გაწეული დახმარებისთვის მადლობას ვუხდით ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორს, ქალბატონ **დოდო (მარიამ) ღლონტს**.

წიგნის პროგრამულად გამართვაში გაწეული დახმარებისთვის მადლობას ვუხდით **გიორგი დობორჯგინიძეს**.

გამომცემლობა „**სულიერი ვენახის**“ ფონდის რეკვიზიტები

თიბისი ბანკი: **GE59TB7217136080100011**

ტელ: 555257541; 551924212

walkis.jvrismonasteri@gmail.com

წიგნი დაიბეჭდა

გამომცემლობა „ვერჟეში“

ვახტანგ ჭელიძის 85

წალკის სოფელ სამების ჯვრის მამათა მონასტრის პუბლიკაციები

სულიერი ვენახი I
- ***„წმინდა იუსტინე ფილოსოფოსისა და მარტვილის პირველი და მეორე აპოლოგია“***, 2022

სულიერი ვენახი II
- ***„წმინდა იუსტინე მარტვილის დიალოგი ტრიფონ იუდეველთან“***, 2019

ჰიმნოგრაფიული კრებული I
- წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, ***მომიჴსენენი***, 2020

ჰიმნოგრაფიული კრებული II
- წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, ***დასდებელნი «უფალო-ღაღადყავსა», ჴმაჲ ა-ბ***, 2023

გამოსაცემად მზადდება:

ჰიმნოგრაფიული კრებული III
- წმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქციის პარაკლიტონი, ***დასდებელნი «უფალო-ღაღადყავსა», ჴმაჲ გ-დ***

სულიერი ვენახი III
- წმ. არისტიდეს ***„აპოლოგია“*** და წმ. ათენაგორა ათენელის ***„შუამდგომლობა ქრისტიანთა გამო“***

გამომცემლობა
„სულიერი ვენახი“